Bilaga 2
Betänkande av utredningen om miljövårdens organisation

Ur KB:s samlingar
Digitaliserad år 2014
National Library of Sweden

Miljövårdsfamiljen
Myndigheter och författningar

1987:36 SOU

Bilaga 2

Betänkande av utredningen om miljövårdens organisation

FÖR EN BÄTTRE MILJÖ

Miljövårdsfamiljen

Myndigheter och författningar

1987:36 SOU

Miljövårdsfamiljen (Regeringen och departementen är inte medtagna i denna tablå)
Indelad efter huvudsakliga arbetsuppgifter samt "miljötyngd"

Huvudsaklig arbetsuppgift "Miljötyngd"	Organ som bedriver planering, tillsyn eller kontroll inom miljövård i vid mening	Sektororgan som bedriver eller främjar verksamhet som kan medföra miljöeffekter, och som därför ålagts att ta miljöhänsyn	FoU-utförande/ specialistorgan	FoU-stödjande organ	Övriga organ inklusive dömande organ	Antal
GRUPP 1 **Organ med centrala uppgifter på miljöområdet**	*Länsstyrelserna* C Statens naturvårdsverk ME Kemikalieinspektionen ME *Kommunerna* (C)			(Naturvårdsverkets forskningsnämnd)	Koncessionsnämnden för miljöskydd ME	5 (2)
GRUPP 2 **Organ med tydligt och ofta relativt omfattande miljöansvar/ hänsynskrav inom någon/ några samhällssektorer**	Statens räddningsverk Fö Tullverket Fi Statens planverk Bo Delegationen för samordning av havsresursverksamheten I Kammarkollegiet C Statens strålskyddsinstitut ME Statens kärnkraftsinspektion ME Statens kärnbränslenämnd ME Finsk-svenska gränsälvskommissionen ME	Vägverket K Trafiksäkerhetsverket K Sjöfartsverket K Luftfartsverket K Lantbruksstyrelsen *inkl lantbruksnämnderna* Jo Skogsstyrelsen *inkl skogsvårdsstyrelserna* Jo Statens energiverk ME	Statens miljömedicinska laboratorium S SMHI K Naturhistoriska riksmuseet U Vissa universitet/ högskolor/forskningsinstitutioner U Sveriges lantbruksuniversitet Jo Institutet för vatten- och luftvård IVL ME	Naturvetenskapliga forskningsrådet U	Vattendomstolar Ju Statistiska centralbyrån SCB C	25 (11)
GRUPP 3 **Organ med samma typ av uppgifter som grupp 2, dock mindre omfattande och/ eller mindre tydliga**	Rikspolisstyrelsen *inkl regional/lokal organisation* Ju Kommerskollegium UD Socialstyrelsen S Sjösäkerhetsrådet K Konsumentverket med KO Fi Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer U Statens livsmedelsverk Jo Statens utsädeskontroll Jo Sprängämnesinspektionen I *Landstingen* (C)	Statens järnvägar SJ K Fiskeristyrelsen *inkl fiskenämnderna* Jo Bergsstaten I Domänverket I	Försvarets forskningsanstalt Fö Statens bakteriologiska laboratorium S Statens geotekniska institut K Statens väg- och trafikinstitut K Institutet för rymdfysik U Statens lantbrukskemiska laboratorium Jo Statens veterinärmedicinska anstalt Jo Statens institut för byggnadsforskning Bo Lantmäteriverket Bo Sveriges geologiska undersökning SGU I Statens provningsanstalt I	Transportforskningsberedningen K Forskningsrådsnämnden U Medicinska forskningsrådet U Kungliga vetenskapsakademin U Skogs- och lantbruksakademin Jo Skogs- och jordbrukets forskningsråd Jo Statens råd för byggnadsforskning Bo Styrelsen för teknisk utveckling STU I Statens delegation för rymdverksamhet I Ingenjörs- och vetenskapsakademin IVA I Energiforskningsnämnden ME	Övriga domstolar samt åklagarmyndigheter Ju Utrikesrepresentation inkl tekniska attachéer och lantbruksattachéer och -råd UD Sida UD Riksskatteverket Fi Skolöverstyrelsen *inkl länsskolnämnderna* U Statens jordbruksnämnd Jo Arbetsmarknadsstyrelsen *inkl länsarbetsnämnderna* A Statens industri I Statens mät- och provråd I Länsstyrelsernas organisationsnämnd LON C Statens vattenfallsverk ME Samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor ME	49 (13)
GRUPP 3a **Organ som bedriver planering/ tillsyn/kontroll inom angränsande område**	Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen *och yrkesinspektionen)* A			Arbetsmiljöfonden A		2 (1)
ANTAL Siffran inom parentes anger antal dep/ rad resp kol	24 (13)	11 (4)	17 (8)	13 (6)	16 (9)	81 (13)

JU=Justitiedep; UD=Utrikesdep; Fö=Försvarsdep; S=Socialdep; K=Kommunikationsdep; Fi=Finansdep; U=Utbildningsdep; Jo=Jordbruksdep; A=Arbetsmarknadsdep; Bo=Bostadsdep; I=Industridep; ME=Miljö- och energidep; C=Civildep.
Kursivt anger regionala/lokala organ.
Vid all klassning av material uppkommer gränsdragningsproblem, denna matris är således *ett* sätt att strukturera materialet.
I sammanställningen uppräknas till miljövårdsfamiljen närstående organ som icke medtagits här.
Organ med "officiös" karaktär (t ex SAKAB, Bilprovningen, Håll Sverige Rent, VAV, Renhållningsverksföreningen, Kommunförbundet) har ej medtagits, ej heller vissa rådgivande organ (t ex Fjällsäkerhetsrådet, miljövårdsberedningen, länsälgnämnderna).

Statens offentliga utredningar
1987:36
Miljö- och Energidepartementet

SOU B
1987:36

För en bättre miljö
Miljövårdsfamiljen
Myndigheter och författningar

Underlagsmaterial till utredningen om
översyn av miljövårdsorganisationen
Stockholm 1987

Beställningsadress:
Allmänna Förlaget
Kundtjänst
106 47 STOCKHOLM
Tel: 08/739 96 30

Allmänna Förlagets bokhandel:
Informationsbokhandeln
Malmtorgsgatan 5, Stockholm
Tel: 08/739 95 65

Beställare som är berättigade till remissexemplar
eller friexemplar kan beställa sådana under adress:

Regeringskansliets förvaltningskontor
SOU-förrådet
103 33 Stockholm
Tel: 08/763 23 20 Telefontid 8.10–12.00 (externt och internt)
08/763 10 05 12.00–16.40 (endast internt)

ISBN 91-38-10013-4
ISSN 0375-250X

Omslag AD, Susan Nilsson
Produktion Allmänna Förlaget AB
Graphic Systems Göteborg 1987

1987-07-17

FÖRORD

Denna sammanställning, Miljövårdsfamiljen - myndigheter och författningar, har utarbetats inom planeringssekretariatet vid statens naturvårdsverk på uppdrag av utredningen om översyn av miljövårdsorganisationen. Inom naturvårdsverket har huvudsakligen Bengt Gustafsson och Hans Lyttkens ansvarat för arbetet. Bilaga 1 - Referat av vissa lagstiftningar på miljövårdsområdet - har sammanställts av juridiska enheten vid naturvårdsverket. Bilaga 2 omfattar ett urval av intresseorganisationer på miljövårdsområdet.

Sammanställningen utgör ett underlag i utredningens kartläggning av miljövårdens organisation. Sammanställningen ingår i utredningens bakgrundsmaterial som bilaga till huvudbetänkandet.

Urvalet av myndigheter och författningar är beroende av definitionen av miljöansvar. Här har använts samma vida definition som i direktiven till utredningen om miljövårdens organisation. Detta har medfört att 81 myndigheter/organ (förutom regeringen och departementen) och 261 författningar har kommit med. Medtagna myndigheter representerar samtliga tretton departement.

I denna PM har medtagits de gällande författningar som förelåg 1987-06-30.

Lennart Friberg

SNV
P1

1987-07-17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

		Sid
1.	*INLEDNING*	9
2.	*REGERINGSNIVÅN*	13
2.1	Departementen	13
2.2	Regeringen	18
3.	*STATLIGA MYNDIGHETER*	35
	Cirkulär till samtliga statsmyndigheter med erinran om riktlinjer för utnyttjande av obrutna fjällområden i Kopparbergs, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län SFS 1978:227	35
	Lag om hushållning med naturresurser m m SFS 1987:12	35
3.1	*STATLIGA MYNDIGHETER - GRUPP 1*	40
	CIVILDEPARTEMENTET	
3.1-C.1	Länsstyrelserna	40
	1. Miljöskydd	45
	2. Hälsoskydd	55
	3. Naturvård	59
	4. Jakt, fiske och viltskador	82
	5. Övrigt	90
	MILJÖ- OCH ENERGIDEPARTEMENTET	
3.1-ME.1	Statens naturvårdsverk	102
	1. Miljöskydd	103
	2. Hälsoskydd	116
	3. Naturvård	124
	4. Jakt, fiske och viltskador	135
	5. Övrigt	139
3.1-ME.2	Koncessionsnämnden för miljöskydd	149
3.1-ME.3	Kemikalieinspektionen	154
3.2	*STATLIGA MYNDIGHETER - GRUPP 2*	163
	JUSTITIEDEPARTEMENTET	
3.2-Ju.1	Vattendomstolar	163
	FÖRSVARSDEPARTEMENTET	
3.2-Fö.1	Statens räddningsverk	164
	SOCIALDEPARTEMENTET	
3.2-S.1	Statens miljömedicinska laboratorium	170

Sid

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET
3.2-K.1 Vägverket 171
3.2-K.2 Trafiksäkerhetsverket 176
3.2-K.3 Sjöfartsverket 181
3.2-K.4 Luftfartsverket 189
3.2-K.5 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut 195

FINANSDEPARTEMENTET
3.2-Fi.1 Tullverket 197

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET
3.2-U.1 Naturhistoriska riksmuseet 203
3.2-U.2 Statliga högskoleenheter (univ/högskolor/forskningsinst.) 203
3.2-U.3 Naturvetenskapliga forskningsrådet 204

JORDBRUKSDEPARTEMENTET
3.2-Jo.1 Lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnderna 206
3.2-Jo.2 Sveriges lantbruksuniversitet 216
3.2-Jo.3 Skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna 218

BOSTADSDEPARTEMENTET
3.2-Bo.1 Statens planverk 226

INDUSTRIDEPARTEMENTET
3.2-I.1 Delegationen för samordning av havsresursverksamheten 231

CIVILDEPARTEMENTET
3.2-C.1 Kammarkollegiet 233
3.2-C.2 Statistiska centralbyrån 236

MILJÖ- OCH ENERGIDEPARTEMENTET
3.2-ME.1 Statens strålskyddsinstitut 237
3.2-ME.2 Statens kärnkraftinspektion 240
3.2-ME.3 Statens kärnbränslenämnd 244
3.2-ME.4 Finsk-svenska gränsälvskommissionen 245
3.2-ME.5 Statens energiverk 245
3.2-ME.6 Institutet för vatten- och luftvårdsforskning 255

3.3 STATLIGA MYNDIGHETER - GRUPP 3 256

JUSTITIEDEPARTEMENTET
3.3-Ju.1 Domstolar och åklagarmyndigheter 256
3.3-Ju.2 Polisen 257

UTRIKESDEPARTEMENTET
3.3-UD.1 Kommerskollegium 265
3.3-UD.2 Utrikesrepresentationen 266
3.3-UD.3 Styrelsen för internationell utveckling (SIDA) 268

FÖRSVARSDEPARTEMENTET
3.3-Fö.1 Försvarets forskningsanstalt 270

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1987-07-17

		Sid
	SOCIALDEPARTEMENTET	
3.3-S.1	Socialstyrelsen	271
3.3-S.2	Statens bakteriologiska laboratorium	273
	KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET	
3.3-K.1	Statens geotekniska institut	274
3.3-K.2	Transportforskningsberedningen	276
3.3-K.3	Sjösäkerhetsrådet	278
3.3-K.4	Statens järnvägar	278
3.3-K.5	Statens väg- och trafikinstitut	280
	FINANSDEPARTEMENTET	
3.3-Fi.1	Konsumentverket med konsumentombudsmannen	283
3.3-Fi.2	Riksskatteverket	285
	UTBILDNINGSDEPARTEMENTET	
3.3-U.1	Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer	287
3.3-U.2	Skolöverstyrelsen och länsskolnämnderna	289
3.3-U.3	Universitets- och högskoleämbetet	289
	Regionstyrelserna för högskolan	290
3.3-U.4	Statliga högskoleenheter (univ/högskolor/forskningsinst.)	291
3.3-U.5	Forskningsrådsnämnden	291
3.3-U.6	Institutet för rymdfysik	292
3.3-U.7	Medicinska forskningsrådet	293
3.3-U.8	Kungliga vetenskapsakademien	293
	JORDBRUKSDEPARTEMENTET	
3.3-Jo.1	Statens lantbrukskemiska laboratorium	295
3.3-Jo.2	Statens veterinärmedicinska anstalt	296
3.3-Jo.3	Statens livsmedelsverk	297
3.3-Jo.4	Fiskeristyrelsen och fiskerinämnderna	300
3.3-Jo.5	Kungl skogs- och lantbruksakademien	309
3.3-Jo.6	Skogs- och jordbrukets forskningsråd	309
3.3-Jo.7	Statens utsädeskontroll	310
3.3-Jo.8	Statens jordbruksnämnd	311
	ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET	
3.3-A.1	Arbetsmarknadsverket	314
3.3-A.2	Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen)	315
3.3-A.3	Arbetsmiljöfonden	319
	BOSTADSDEPARTEMENTET	
3.3-Bo.1	Statens råd för byggnadsforskning	320
3.3-Bo.2	Statens institut för byggnadsforskning	320
3.3-Bo.3	Lantmäteriverket	321
	INDUSTRIDEPARTEMENTET	
3.3-I.1	Statens industriverk	323
3.3-I.2	Sprängämnesinspektionen	324
3.3-I.3	Sveriges geologiska undersökning	327
3.3-I.4	Bergsstaten	334
3.3-I.5	Styrelsen för teknisk utveckling	336
3.3-I.6	Domänverket	337

Sid

3.3-I.7 Statens delegation för rymdverksamhet 340
3.3-I.8 Statens provningsanstalt 341
3.3-I.9 Statens mät och provråd 342
3.3-I.10 Ingenjörsvetenskapsakademien 345

CIVILDEPARTEMENTET
3.3-C.1 Länsstyrelsernas organisationsnämnd 347

MILJÖ- OCH ENERGIDEPARTEMENTET
3.3-ME.1 Energiforskningsnämnden 348
3.3-ME.2 Statens vattenfallsverk 349
3.3-ME.3 Samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor 350

4. KOMMUNALA MYNDIGHETER 351

4.1 Landstingen 351
4.2 Primärkommunerna 352
1. Miljöskydd 353
2. Hälsoskydd 363
3. Naturvård 371
4. Övrigt 386

5. MYNDIGHETER SOM INTE TAGITS MED I MILJÖVÅRDSFAMILJEN MEN SOM HAR VISS SVAG ANKNYTNING TILL DENNA 393

REGISTER

1. Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen - alfabetisk ordning 395

2. Medtagna författningar - sorterade efter huvudord 399

3. Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda författningar samt typ av "miljöansvar" 419

4. Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM 425

BILAGA 1 Referat av vissa lagstiftningar på miljöområdet 437

BILAGA 2 Intresseorganisationer på miljövårdsområdet 451

1. *INLEDNING*

Syftet med denna promemoria är dels att närmare kartlägga vem som ingår i miljövårdsfamiljen, dels att kartlägga de författningar som reglerar respektive myndighets miljöansvar. Medlemmarna i miljövårdsfamiljen har definierats som offentliga myndigheter (och andra organ som finansieras via statsbudgeten) som i första hand formellt i lagar, förordningar och myndighetsinstruktioner ålagts att ta någon form av miljöansvar. I ett fåtal fall har också organ medtagits som inte givits något preciserat åläggande att ta miljöansvar, men som själva i anslagsframställningar etc uppgivit att de tar ett sådant ansvar.

För varje medlem i miljövårdsfamiljen har ambitionen varit att citera de delar av lagar, förordningar och instruktioner som berör denna medlems miljöansvar. Detta innebär att samma författning ofta finns medtagen för flera familjemedlemmar. Eftersom citaten i möjligaste mån begränsats till de delar som direkt preciserar myndighetens miljöansvar, har nästan inga författningar medtagits i sin helhet. För att begränsa omfattningen av kartläggningen har författningar som ges ut av myndigheter endast undantagsvis medtagits.

För att komplettera kartläggningen medföljer som bilaga ett i juni 1987 uppdaterat utdrag ur naturvårdsverkets skrift "Miljövård i Sverige". I detta utdrag refereras de viktigare författningarna på miljöområdet.

Definitionen av miljöansvar är central för utfallet av kartläggningen. Precis som i direktiven (Dir 1986:25) till utredningen om miljövårdens organisation används begreppet miljö i vid mening. Med miljöansvar avses ansvar för miljöskydd (inkl stora delar av hälsoskydd och produktkontroll), naturvård, jaktvård och friluftsliv.

Med utgångspunkt från denna definition har fem grupper av myndigheter medtagits i denna kartläggning. För det första myndigheter som direkt skall främja sådan verksamhet som definitionen ovan avser (bl a genom prövning, tillsyn, forskning, FoU-stöd). För det andra omfattas myndigheter och författningar som främjar verksamhet som kan medföra negativa miljöeffekter, när dessa i författning ålagts att ta miljöhänsyn. En tredje grupp som medtagits är myndigheter som sprider information om miljöförhållanden (SCB och SÖ). En fjärde grupp är åklagar- och polisväsendet. En femte grupp är tre myndigheter som ansvarar för arbetsmiljöfrågor. Dessa frågor har ett så nära samband med miljöskyddsverksamheten att de medtagits trots att de inte faller under definitionen ovan.

De avgränsningar som gjorts framgår i viss utsträckning av det ovan sagda. Förutom undantaget för tre arbetsmiljömyndigheter har således arbetsmiljö, boendemiljö och psykosocial miljö tagits bort. En annan avgränsning är att de militära myndigheter som behandlar miljöfrågor inom försvaret i en eventuell beredskapssituation ej har tagits med, eftersom dessa myndigheter bedöms ha ett mycket begränsat intresse i detta sammanhang. Däremot har militära myndigheter tagits med som har funktioner inom "den civila miljövården" (detta gäller FOA och statens räddningsverk). Slutligen har som nämnts ovan endast offentliga myndigheter eller organ som finns upptagna i departementsförordningen och fi-

nansieras via statsbudgeten medtagits. Detta medför att statliga bolag och halvofficiella eller privata organ med miljöuppgifter tagits bort (t ex SAKAB, turistrådet, vatten- och avloppsverksföreningen).

En annan typ av avgränsning är att endast de delar av författningar medtagits som reglerar myndigheters miljöuppgifter.

Ytterligare en avgränsning är att bestämmelser om besvär ej har medtagits. I de fall då någon myndighet givits rätten att föra det allmännas talan etc i miljöärenden, har dock dessa paragrafer tagits med.

Vid bestämningen av vilka organ som tillhör miljövårdsfamiljen uppkommer ofrånkomligen vissa gränsfall. För att ge läsaren en uppfattning om hur gränsen dragits och därmed att själv ta ställning, finns i kapitel 5 några organ som är på gränsen till att uppfylla de uppställda kriterierna.

Läsanvisning

Denna kartläggning bör i första hand kunna fungera som en uppslagsbok. För varje myndighet i miljövårdsfamiljen kan läsaren slå upp vilka författningar som reglerar denna myndighets miljöuppgifter.

För att underlätta nyttjandet av denna kartläggning finns fyra register vilka ger möjlighet till olika sökingångar. Det första registret anger endast medtagna myndigheter/organ jämte departementstillhörighet förutom sidhänvisning. Nummer två är ett register över medtagna författningar (med sidhänvisning). Författningarna är alfabetiskt sorterade efter "huvudord" i författningarnas rubriker. En författning kan således vara noterad flera gånger beroende på om rubriken innehåller flera "huvudord". I det tredje registret anges för respektive myndighet/organ de författningar som berör denna myndighet. Dessutom anges vilken typ av "miljöansvar" myndigheten har enligt respektive författning. Det fjärde registret slutligen uppräknar medtagna författningar i kronologisk ordning. För varje författning anges vilka myndigheter/organ som ur miljövårdssynpunkt berörs av denna samt anges sidhänvisningar.

Antalet myndigheter som har uppgifter inom miljövården i vid mening är enligt denna kartläggning drygt 80. Väl att märka är att i denna siffra har kommun, länsstyrelse, landsting, lantbruksverk, arbetsmarknadsverk m fl räknats som en myndighet vardera. Om samtliga kommuner, länsstyrelser etc räknas för sig blir antalet många gånger större.

Även det 80-tal myndigheter som här medtagits kan vara svåra att överblicka. Det finns ett flertal sätt att indela miljövårdsfamiljen, så att släktträdets olika grenar framträder tydligare. I denna kartläggning används dels den entydiga departementsindelningen (där för övrigt samtliga departement finns representerade), dels en indelning med avseende på omfattning och inriktning av de olika myndigheternas uppgifter inom miljöområdet. En sådan indelning kan göras på olika sätt, och gränsfall uppkommer alltid. Trots detta kan en sådan indelning göra det omfattande materialet mer överskådligt och lätttillgängligt.

Ett exempel på gränsfall som kan uppkomma är skogsstyrelsen, som här klassats som "sektororgan som främjar verksamhet som kan medföra negativa miljöeffekter, och som därför ålagts att ta miljöhänsyn". Det vore också möjligt att klassa skogsstyrelsen som "tillsynsorgan inom miljövården". Om man ser miljövården i ett långsiktigt perspektiv, och ser

miljövård som naturresurshushållning, vore den senare klassningen riktig. I det kortare perspektivet och med den något snävare definition av miljövård som här använts, klassas dock skogsstyrelsen på det förstnämnda sättet. Detta eftersom konflikter mellan skogsbrukets och miljövårdens intressen alltid finns på kort sikt.

I denna kartläggning delas organen in i följande tre grupper.

Grupp 1. Organ med centrala uppgifter på miljöområdet:
Till denna grupp hör endast det fåtal myndigheter som helt koncentrerar sin verksamhet till miljöområdet och därmed utgör själva stammen i miljövårdsfamiljens släktträd. Till denna grupp har förts naturvårdsverket, kemikalieinspektionen, koncessionsnämnden för miljöskydd, länsstyrelserna och kommunerna.

Grupp 2. Organ med tydligt formulerade och ofta relativt omfattande krav på miljöansvar och miljöhänsyn:
Till denna grupp hör sektororgan som skall ta miljöhänsyn (t ex vägverket, lantbruksverket), organ som bedriver planering, tillsyn eller kontroll inom miljövård (t ex statens planverk, statens strålskyddsinstitut, statens räddningsverk), forsknings- och specialistorgan (t ex SMHI, statens miljömedicinska laboratorium) samt vissa dömande organ. Totalt ingår 25 centrala organ i gruppen.

Grupp 3. Organ med samma typ av uppgifter som grupp 2, dock mindre omfattande och/eller mindre tydliga:

Samma grupper av organ som i grupp 2, dessutom ett antal FoU-stödjande organ och ett antal övriga organ som inte låter sig klassificeras i någon av de nämnda kategorierna. Grupp 3 är den största gruppen med drygt 50 organ.

Departementstillhörigheten framgår av numreringen. Exempelvis har lantmäteriverket nummer 3.3-Bo.3, vilket visar att det gäller tredje kap, tredje grupp (dvs lägsta "miljötyngd"), Bostadsdepartementet samt organ nr 3 inom denna grupp.

Uppläggningen är sådan, att för varje myndighet redovisas först instruktion, därefter sakförfattningar och sist övrigt (under övrigt citeras bl a anslagsframställningar samt återges ev muntliga uppgifter som inhämtats). Större delen av texten återfinns under rubriken sakförfattningar. För att begränsa textmassan har en utgångspunkt varit att endast ta med sådana författningar och paragrafer som direkt reglerar miljöansvar. Under "instruktion" har detta krav inte varit lika strikt. Detta beror på att vissa myndigheter i praktiken tar ett miljöansvar, trots att detta inte direkt regleras i instruktionen. I sådana fall har för fullständighetens skull medtagits de instruktionsenliga åligganden som närmast tangerar någon form av miljöansvar.

Två olika stilsorter har använts. I huvudsak består promemorian av direkta citat från författningstext, någon gång även av anslagsframställningar, propositioner etc. Alla sådana citat är skrivna med vanlig stil. I vissa fall har till citaten fogats kommentarer eller referat. Dessa är skrivna med mikrostil. Sådana kommentarer har bl a varit nödvändiga när det inte tydligt framgår vilka konkreta miljöuppgifter som en författning avser.

I de fall då flera sakförfattningar är aktuella för en myndighet, har dessa författningar ej placerats i särskild ordningsföljd. För SNV, länsstyrelserna och kommunerna har dock författningarna indelats i 4-5 ämnesområden för att underlätta läsningen.

En PM av föreliggande typ har sitt största värde om den är helt aktuell. Författningsändringar sker i snabb takt. I denna PM har medtagits de gällande författningar som förelåg den 30 juni 1987. I promemorian har medtagits 261 författningar och 83 myndigheter/organ.

2. REGERINGSNIVÅN

2.1 DEPARTEMENTEN: organisation och arbetsuppgifter

Departementsförordning SFS 1982:1177

Inledande bestämmelse
1§
I regeringskansliet ingår statsrådsberedningen och följande tretton departement: ...
3§
Förvaltningsärenden och lagstiftningsärenden fördelas mellan departementen på det sätt som anges i bilagan till denna förordning. ...

Utdrag ur bilagan

1. Justitiedepartementet

1.1 Förvaltningsärenden
...
åtal för brott, förordnande av domstol, ...

1.2 Lagstiftningsärenden
...
b. Lagstiftningsärenden som inte hör till något annat departement och som gäller
ämnen som avses i 8 kap. 2 och 3 §§ regeringsformen, ...

2. Utrikesdepartementet

2.1 Förvaltningsärenden
Förvaltningsärenden som gäller
rikets förhållande till och överenskommelser med andra stater och mellanfolkliga organisationer,
...
information om Sverige i utlandet, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
internationellt utvecklingssamarbete,
nordiska samarbetsfrågor, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement, ...

3. Försvarsdepartementet

3.1 Förvaltningsärenden
...räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
...
kommunernas och landstingskommunernas beredskap, ...
vapenfri tjänst,
...

3.2 Lagstiftningsärenden
... vapenfri tjänst,
civilförsvar, räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,...

kommunernas och landstingskommunernas beredskap.

4. Socialdepartementet

4.1 Förvaltningsärenden
...
hälsoskydd, hälso- och sjukvård, ...

4.2 Lagstiftningsärenden
...
hälsoskydd, hälso- och sjukvård ...

5. Kommunikationsdepartementet

5.1 Förvaltningsärenden
...
järnvägar, spårvägar och tunnelbanor, ...

vägar, broar och färjor, vägtrafik, fordons utrustning och beskaffenhet, förarbehörighet samt kommunikationsväsendet i övrigt till lands,

bidrag till kollektiv persontrafik,...

sjöfart, farleder och hamnar, säkerheten på fartyg, åtgärder mot vattenförorening från fartyg, ...sjökarteverksamhet, lotsning, fyrar, sjöräddning, ... kanaler, ...

luftfart,

transport- och trafikforskning, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,

geotekniska undersökningar,

meteorologiska, hydrologiska och oceanografiska undersökningar, ...

5.2 Lagstiftningsärenden
...
vägar och vägtrafik,
sjöfart, ... säkerheten på fartyg, åtgärder mot vattenförorening från fartyg,
luftfart,
transport av farligt gods, ...

6. Finansdepartementet

6.1 Förvaltningsärenden
...
tullväsendet, ...
upphandlingsfrågor i allmänhet för statsförvaltningen, ...
konsumentinformation, konsumentskydd och konsumentpolitiska frågor i övrigt, ...

6.2 Lagstiftningsärenden
...
statliga och kommunala skatter, ...
tullar med undantag av tulltaxan och befrielse från tull, ...
marknadsföring, konsumentinformation, konsumentskydd och konsumentpolitiska frågor i övrigt ...

7. Utbildningsdepartementet

7.1 Förvaltningsärenden

...

högskoleutbildning, forskning, vetenskaplig verksamhet i övrigt, ...

7.2 Lagstiftningsärenden

..

kulturminnesvård, ...
utbildningsväsendet, ...

8. Jordbruksdepartementet

8.1 Förvaltningsärenden

...

jordbrukets och trädgårdsnäringens rationalisering samt främjande av produktionen inom dessa näringar, pris- och marknadsreglering på jordbrukets område, jordbruksarrenden, förvärv av jordbruksfastigheter som prövas enligt jordförvärvslagen, skötsel av jordbruksmark, beredskapen på livsmedelsförsörjningens område, ...

utsädeskontroll, växtskydd, ..lantbrukskemisk kontrollverksamhet, ... djurens hälso- och sjukvård, djurskydd, livsmedelskontroll, veterinärväsendet,

skogsbrukets och fiskets rationalisering samt främjande av produktionen inom dessa näringar, pris- och marknadsreglering på fiskets område, fiskearrenden, fritidsfisket och fiskevården, rennäringen, ...användning av avgifter enligt vattenlagen såvitt avser bygdeavgifter till främjande av rennäringen samt fiskeavgifter,

högskoleutbildning och forskning samt vetenskaplig verksamhet i övrigt på departementets område,

jakt och viltvård,

idrott, rekreation och turism, i den mån ärenden om turism inte ankommer på något annat departement,

...

8.2 Lagstiftningsärenden

...

prisreglering på jordbrukets område, skötsel av jordbruksmark, sambruksföreningar,... förvärv av jordbruksfastigheter, i den mån ärenden om sådana förvärv inte ankommer på något annat departement,

utsädeskontroll, växtskydd, ... djursjukdomar, djurskydd, livsmedelskontroll, veterinärernas yrkesutövning,

skogsvård, ... allmänningar, fiske, prisreglering på fiskets område, rennäring, indragning av ströängar,

jakt och viltvård.

...

9. Arbetsmarknadsdepartementet

9.1 Förvaltningsärenden
...
arbetsmiljö,...
... skyddad sysselsättning och andra frågor som gäller arbetshandikappade,
(beredskapsarbeten),...

9.2 Lagstiftningsärenden
...arbetsmarknadspolitik, ...
arbetsmiljö,...

10. Bostadsdepartementet

10.1 Förvaltningsärenden
...
byggnadsväsendet,
energihushållning i bebyggelse,
byggnadsforskning, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
markanvändning och bebyggelse, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
tillstånd enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
tillstånd till expropriation, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
...
lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
...
lantmäteriet, landskapsinformation, ...

10.2 Lagstiftningsärenden
...
planläggning av markanvändning och bebyggelse,
hushållning med naturresurser,
byggnadsväsendet,
kommunala åtgärder för att främja bostadsförsörjningen, ...
allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

11. Industridepartementet

1.1 Förvaltningsärenden
...
explosiva och brandfarliga varor, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
mineralfrågor, statens gruvegendom, geologisk undersökning, ...
havsresursfrågor, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement, ...
de allmänna riktlinjerna för den med näringspolitiken sammanhängande forskningspolitiken, teknisk forskning, industriellt utvecklingsarbete,

rymdverksamhet och fjärranalysverksamhet med undantag av rumdforskning,

allmänna frågor om teknisk provning och kontroll, mätteknisk verksamhet samt standardisering, ...

11.2 Lagstiftningsärenden

...
gruvor, vissa mineralfyndigheter, sand, grus och stentäkt inom allmänt vattenområde, kontinentalsockeln, ...
explosiva och brandfarliga varor, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
obligatorisk kontroll genom teknisk provning, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement, ...

12. Civildepartementet

12.1 Förvaltningsärenden

...
rationalisering och revision inom statsförvaltningen, ...
allmänna frågor om användning av datateknik i offentlig förvaltning,
...
statistik,
samhällsinformation, ...
förvaltning av statens mark och byggnader, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement, samt av statens egendom i övrigt, om den inte är upplåten till någon särskild förvaltningsgren,
...
arbets- och anställningsvillkor i offentlig anställning, ...
personaladministrativa frågor inom det statligt reglerade förvaltningsområdet, ...
personalutbildning inom statsförvaltningen,
länsstyrelserna, ...
kommuner, landstingskommuner, kommunalförbund, ...

12.2 Lagstiftningsärenden

...
länsstyrelserna, ...
kommuner, landstingskommuner, kommunalförbund, ...

13. Miljö- och energidepartementet

13.1 Förvaltningsärenden

...
miljövård, innefattande naturvård, vattenvård och luftvård, renhållning,
kemikaliekontroll, miljövårdsforskning,
miljöfrågor som kräver särskild samordning,
vattenlagen och lagen om vattenförbund,
strålskydd,
energiförsörjning,
enegianvändning med undantag av det sektorsvisa ansvaret för energihushållning,
energiforskning,
kommunal energiplanering,
säkerhet inom kärnenergi- och elenergiområdena,
beredskap inom energiområdet.

13.2 Lagstiftningsärenden

...
miljöskydd, naturvård, kemikaliekontroll, renhållning,
strålskydd,
kärnenergi, elektriska anläggningar eller energi i övrigt, i den mån sådana ärenden inte ankommer på något annat departement,
civilt totalförsvar när det gäller energi.

Miljövårdsberedningen

Kungl Maj:ts proposition nr 37 år 1968

... att en särskild beredning inrättas som ett rådgivande och informerande organ åt regeringen i miljövårdsfrågor. Till beredningens verksamhetsområde hänförs utöver naturvårdsfrågorna även frågor på den fysiska samhällsplaneringens område. Såväl forskningsfrågorna som de praktiskt inriktade frågorna bör ingå i beredningens uppgifter.

Statens offentliga utredningar 1967:44

Miljövårdsforskning. Del II. Organisation och resurser

För att de mera långsiktiga policyfrågorna skall få en tillfredsställande lösning föreslår således utredningen att inom jordbruksdepartementet skapas en miljövårdsberedning. I denna bör jordbruksministern vara ordförande.Ledamöterna bör hämtas från övriga berörda departemnet och statsrådsberedningen. Vidare bör ingå vissa representanter för berörda verk och myndigheter samt näringslivet och forskningen. Inslaget av forskare bör vara betydande.

Organisation och arbetsformer

Miljövårdsberedningen skall vara ett samråds- och kontaktorgan åt regeringen i miljövårdsfrågor. Sammanträder ca 5 gånger per år. Dessa sammanträden är ryggraden i verksamheten. Beredningens kansli är en fristående resurs knuten till jordbruksdepartementet. Kansliet har en viktig funktion som "öga och öra" utåt samhället och världen och den aktuella kunskapsnivån i miljöfrågor.

Beredningen har delvis ändrat organisation och arbetsformer under hösten 1986, bl a har antalet ledamöter minskats.

2.2 REGERINGEN

Regeringen har i nästan samtliga fall fullmakt att meddela föreskrifter. Vidare är regeringen ofta besvärsinstans. Detta har ej medtagits, utan den författningstext som kommer nedan avser framför allt regeringen i dess egenskap av prövningsmyndighet.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929 SFS 1929:404

Art 12.
1. Tillstånd till ett företag må icke meddelas av det ena riket utan att det andra riket lämnat sitt samtycke, om företaget kan antagas med-

föra olägenhet av någon betydelse inom detta rike i ett vattendrags begagnande såsom farled eller flottled eller förorsaka hinder för fiskens gång till skada för fisket inom sistnämnda rike eller om företaget kan antagas där vålla betydande rubbningar i vattenförhållandena inom ett större område....

Art. 14
1. Ansökan om tillstånd till ett företag ingives till vederbörande myndighet i det rike, där företaget skall verkställas. Därest det strömfall eller den fasta egendom eller det samfärdsels eller det flottningsintresse, för vars räkning företaget skall äga rum, hör till det andra riket, skall vid ansökningen fogas detta rikes förklaring, att från dess sida intet är att invända mot ansökningen upptagande till behandling. ...

Art. 17
Vartdera riket må för sakens behandling påkalla tillsättande av en kommission bestående av två, fyra eller sex medlemmar, varav halva antalet utses av vartdera riket.

Art. 19
1. Kommissionen har att yttra sig om, huruvida företaget bör äga rum, och för sådant fall, iden mån förhållandena därtill giva anledning, utreda:
a) huru företaget bör verkställas för att ändamålet må utan oskälig kostnad vinnas med minsta skada och olägenhet, så ock vilka åtgärder kunna anses av nöden till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet för allmänna intressen ....

<u>Lag med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929 SFS 1929:405</u>

8§
Förklaring, som avses i art. 14 av konventionen, meddelas av regeringen. ...

13§
I fråga om företag, som skall verkställas för svenska statens räkning, äger regeringen förordna, att frågan om samtycke till företaget skall behandlas i annan ordning än här ovan i 9-12§§ är föreskriven .....

<u>Plan- och bygglag SFS 1987:10</u>

7 kap. Regionplanering
Regionplaneorgan
1§
Behöver sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner utredas gemensamt eller behöver flera kommuners översiktliga planering samordnas och kommer utrednings- och samordningsverksamheten inte till stånd på annat sätt, får regeringen utse ett regionplaneorgan, som under viss tid eller tills vidare skall ha hand om denna verksamhet (regionplanering). I beslutet skall regionplaneorganets huvudsakliga uppgifter anges.

Till regionplaneorgan kan regeringen utse ett befintligt kommunalförbund. Regeringen kan också förordna att de berörda kommunerna skall bilda ett särskilt regionplaneförbund, som skall vara regionplaneorgan. För ett sådant regionplaneförbund skall kommunalförbundslagen

(1985:894) tillämpas i den mån avvikande bestämmelser inte meddelas i detta kapitel.

För regionplanering för kommunerna i Stockholms län finns särskilda bestämmelser.

12 kap. Statlig kontroll beträffande områden av riksintresse m m
4§
Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen eller regeringen för ett visst område förordna att 1-3§§ skall tillämpas på beslut att lämna lov eller förhandsbesked.

...

5§
Regeringen får pröva ett beslut att anta, ändra eller upphäva en regionplan. Beslut om prövning skall fattas inom tre månader från den dag då beslutet kom in till regeringen. Regeringens prövning får avse endast frågan huruvida planen tillgodoser riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

Regeringen får upphäva beslutet i dess helhet eller i en viss del.

6§
Regeringen får förelägga kommunen att inom en viss tid anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser (planföreläggande), om det behövs för att tillgodose sådana intressen som avses i 1§ 1 och 2.

7§
Om kommunen inte följer ett planföreläggande, får regeringen på kommunens bekostnad låta upprätta de förslag som behövs samt anta, ändra eller upphäva detaljplanen eller områdesbestämmelserna. Därvid skall länsstyrelsen ombesörja ärendets beredning.

Plan- och byggförordning SFS 1987:383

Krav på byggnader m m
Undantag från vissa krav m m
7§
Om byggnadsnämnden tillstyrker det, får statens planverk i enskilda fall i experimentsyfte medge mindre undantag från bestämmelserna i 3 kap 1-6 och 8-18§§ plan- och bygglagen (1987:10). Ansökan om sådant undantag skall ges in till byggnadsnämnden, som med eget yttrande skall överlämna den till planverket.

Frågor om undantag i andra fall prövas av regeringen. Ansökan skall i sådana fall ges in till statens planverk, som med eget yttrande skall överlämna den till regeringen.

Lag om hushållning med naturresurser m m SFS 1987:12

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomik synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

2§
Bestämmelserna i 2 och 3 kap skall tillämpas enligt vad som är föreskrivet i plan- och bygglagen (1987:10), vattenlagen (1983:291), miljöskyddslagen (1969:387), naturvårdslagen (1964:822), lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, väglagen (1971:948), lagen (1902:71 s 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, lagen (1978:160) om vissa rörledningar och luftfartslagen (1957:297).

2 kap. Grundläggande hushållningsbestämmelser
1§
Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

4 kap. Tillåtlighetsprövning av industrianläggningar m m
1§
Följande slag av nya anläggningar får inte utföras utan tillstånd av regeringen:
1. järn- och stålverk, metallverk och ferrolegeringsverk,
2. massafabriker och pappersbruk,
3. fabriker för raffinering av råolja eller för tung petrokemisk produktion,
4. fabriker för framställning av baskemikalier eller gödselmedel,
5. cementfabriker,
6. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,
7. anläggningar för eldning med fossilt bränsle om anläggningen har en tillförd effekt om minst 200 megawatt,
8. anläggningar för att utvinna ämnen eller material inom de områden som anges i 3 kap 5§.

Tillstånd av regeringen krävs även för att bygga plattformar som är avsedda att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden och för att ankra eller förtöja sådana plattformar för reparation, ombyggnad eller av annan anledning.

2§
Om en anläggning eller en åtgärd, som inte omfattas av kravet på tillstånd enligt 1§, kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande beskaffenhet, får regeringen i ett visst fall besluta att anläggningen eller åtgärden inte får utföras utan tillstånd enligt detta kapitel.

Statliga myndigheter som får kännedom om anläggningar och åtgärder som avses i första stycket skall underrätta regeringen om detta.

4§
Om det finns särskilda skäl, får regeringen i ett visst fall medge undantag från kravet på tillstånd enligt 1§.

5§
Tillstånd enligt 1 eller 2§ får förenas med villkor för att tillgodose allmänna intressen och göras beroende av att saken inom viss tid fullföljs genom ansökan om prövning enligt miljöskyddslagen (1969:387).

5 kap. Myndigheternas uppgifter, ansvarsfördelning m m
2§
Regeringen får i visst fall besluta att en eller flera kommuner skall redovisa till regeringen eller någon annan myndighet hur kommunen i sin planering enligt plan- och bygglagen (1987:10) avser att tillgodose ett intresse som rör hushållningen med naturresurser. Statliga myndigheter skall anmäla till regeringen om det uppkommer behov av sådan redovisning.

Luftfartslag SFS 1957:297

1 kap. Inledande bestämmelser
2a§
Luftfartyg får inte inom svenskt område framföras med överljudsfart.

Om det finns synnerliga skäl, får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer medge undantag från förbudet. ...

6 kap. Flygplatser och markorganisationen i övrigt
Tillstånd till allmänna flygplatser
4§
Flygplatser för allmänt bruk (allmänna flygplatser) får inte inrättas eller drivas utan tillstånd av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

5§
Tillstånd får beviljas bara om hinder inte möter av hänsyn till det allmänna. Vid prövningen skall hänsyn, förutom till annat, tas till markförhållandena, till störningar som kan uppkomma för omgivningen och till totalförsvaret. Vidare skall hänsyn tas till sökandens tekniska och ekonomiska förutsättningar att driva flygplatsen.

Vid tillståndsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Tillstånd får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

4§
Tillstånd att utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från denna meddelas av regeringen, om ej annat följer av 5§.

Ansökan inges till industridepartementet och skall innehålla ...

4. uppgift om de åtgärder sökanden anser erforderliga för att förebygga vattenförorening och intrång på sjöfart, fiske samt andra allmänna och enskilda intressen, ...

5§
Tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på område som i sin helhet är beläget inom allmänt vattenområde i havet meddelas av Sveriges Geologiska Undersökning om ej annat följer av sista stycket. ...
I tillstånd skall anges i vilken omfattning sand, grus eller sten får tagas samt upptagas de föreskrifter som behövas för att i skälig omfattning tillgodose andra intressen såsom sjöfarten, fisket och natur-

vården eller som annars påkallas av bestämmelserna i konventionen om kontinentalsockeln. ...

Om täkt som avses med ansökningen är av större omfattning eller kan medföra betydande skadeverkningar eller annars om statens naturvårdsverk begär det, skall Sveriges Geologiska Undersökning med eget yttrande hänskjuta ärendet till regeringen.

Naturvårdslag SFS 1964:822

16§
Inom strandskyddsområde får ej helt ny byggnad uppföras eller befintlig byggnad ändras för att tillgodose ett väsentligen annat ändamål än det, vartill byggnaden tidigare varit använd, och ej heller utföras grävnings- och andra förberedelsearbeten för bebyggelse som nu sagts. Ej heller får i annat fall inom strandskyddsområde utföras anläggning eller anordning, varigenom mark tages i anspråk såsom tomt eller allmänheten på annat sätt hindras eller avhålles från att beträda område där den eljest skulle ägt att färdas fritt.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får meddela sådana föreskrifter om vad allmänheten har att iakttaga inom strandskyddsområde som behövas för att trygga ändamålet med strandskyddet.

Länsstyrelsen får medgiva undantag från bestämmelserna i första stycket, när särskilda skäl föreligga. Medgives undantag, skall länsstyrelsen bestämma i vilken utsträckning mark får tagas i anspråk såsom tomt eller eljest användas för det avsedda ändamålet.

...

40§
... Finner myndighet att den ej kan helt bifalla framställning från fortifikationsförvaltningen eller statens vägverk om undantag som avses i 16§ tredje stycket, hänskjutes ärendet till regeringens prövning.

Miljöskyddslag SFS 1969:387

2§
Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrivs i hälsoskydds-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

Har regeringen enlgt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m prövat frågan om tillstånd till en viss anläggning eller åtgärd eller enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar prövat frågan om framdragande eller begagnande av sådan ledning, är beslutet bindande vid prövning enligt denna lag.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela särskilda bestämmelser till förebyggande av vattenförorening genom fast avfall.

6§
Kan miljöfarlig verksamhet befaras föranleda olägenhet av väsentlig betydelse, även om försiktighetsmått som avses i 5§ iakttages, får verksamheten utövas endast om särskilda skäl föreligger.

Innebär den befarade olägenheten att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller att betydande förlust från naturvårdssynpunkt uppkommer eller att liknande allmänt intresse skadas avsevärt, får verksamheten ej utövas. Regeringen kan dock lämna tillstånd enligt denna lag, om verksamheten är av synnerlig betydelse för näringslivet eller för orten eller eljest från allmän synpunkt.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller ej anläggning eller åtgärd, vars tillåtlighet har prövats enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, eller rörledning, vars framdragande eller begagnande prövats enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar. Första stycket eller andra stycket första meningen hindrar ej att sådan flygplats, väg eller järnväg, vars anläggande prövas i särskild ordning, används för avsett ändamål.

8§
Är det av särskild betydelse från naturvårdssynpunkt eller eljest med hänsyn till allmänt intresse, kan regeringen med avseende på viss del av landet förbjuda allt utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller så att mark eller grundvatten kan förorenas, om det kan ske utan oskäligt intrång för innehavare av fabrik eller inrättning som anlagts innan beslutet meddelats eller för kommun eller annan som dessförinnan börjat avleda avloppsvatten.

9§
Koncessionsnämnden för miljöskydd kan på ansökan av den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet lämna tillstånd till verksamheten efter prövning enligt denna lag.

Skall regeringen enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m pröva frågan om tillstånd till en anläggning eller åtgärd eller pröva frågan om framdragandet eller begagnandet av rörledning enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar, får frågan om tillstånd enligt denna lag inte avgöras, innan sådan prövning har skett.

10§
Regeringen får meddela föreskrifter om att
1. vissa slag av fabriker eller andra inrättningar inte får anläggas,
2. avloppsvatten av viss mängd, art eller sammansättning inte får släppas ut,
3. fast avfall eller annat fast ämne inte får släppas ut eller läggas upp så att mark, vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller grundvatten kan förorenas,
4. vissa slag av inrättningar eller deras användning inte får ändras på ett sätt som kan medföra ökad eller ny olägenhet eller som i annat avseende är av betydelse från störningssynpunkt
utan att koncessionsnämnden har lämnat tillstånd enligt denna lag eller anmälan har gjorts hos den myndighet som regeringen bestämmer.

Miljöskyddet i totalförsvaret
64§
Regeringen får, i den utsträckning det på grund av rådande särskilda förhållanden är nödvändigt för att stärka försvarsberedskapen, meddela föreskrifter för totalförsvaret som avviker från denna lag.

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

Kommunal räddningstjänst m m
Förebyggande åtgärder mot brand
Räddningstjänstplan
24§
Regeringen får på framställning av den myndighet som regeringen bestämmer besluta om ändring av en räddningstjänstplan.

Gemensamma bestämmelser
Ledning
33§
I fråga om räddningsinsatser som är omfattande får regeringen föreskriva eller i särskilt fall bestämma, att en länsstyrelse eller någon annan statlig myndighet skall ta över ansvaret för räddningstjänsten inom en eller flera kommuner. I sådana fall utses räddningsledare av den myndighet som har fått ansvaret.

Ersättning till kommun för medverkan i räddningstjänst m m
36§
Vid kommunal räddningstjänst med anledning av utflöde i vatten av olja eller andra skadliga ämnen har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av räddningstjänstkostnaderna som överstiger ett av regeringen fastställt belopp, om utflödet har inträffat utanför Sveriges sjöterritorium eller inom en del av sjöterritoriet där räddningsinsatser skall göras enligt 27§ eller inom Göta älv, Trollhätte kanal eller Södertälje kanal.

Expropriationslag SFS 1972:719

2 kap. Expropriationsändamålen
3§
Expropriation får ske för att tillgodose allmänt behov av elektrisk kraft eller annan drivkraft, vatten, värme eller likartad nyttighet eller av att bortföra eller oskadliggöra avloppsvatten eller annan orenlighet.

Skall ledning för nyttighet som avses i första stycket eller för avloppsvatten eller annan orenlighet ingå i ledningsnät av betydelse för riket eller för viss ort eller är intrånget av ledningen ringa i jämförelse med nyttan därav, får expropriation ske även om allmänt behov av ledningen ej föreligger. ...

5§
Expropriation får ske för att upprätta skydds- eller säkerhetsområde eller bereda utrymme för särskild anordning, om området eller anordningen behövs till skydd mot naturhändelse som är menlig från allmän synpunkt, mot vatten- eller luftförorening eller mot menlig inverkan i övrigt från industri eller annan anläggning.

7a§
Expropriation får ske för att tillgodose den allmänna fiskevården eller för vetenskapliga undersökningar och försök i fråga om fiske.

8§
Expropriation får ske för att bevara historiskt eller kulturhistoriskt märklig bebyggelse eller märklig fast fornlämning eller bereda erforderligt utrymme däromkring.

9§
Expropriation får ske för att bevara område som nationalpark, naturreservat eller naturminne eller för att annars tillgodose väsentligt behov av mark eller anläggning för idrott eller friluftsliv, om marken eller anläggningen är avsedd att hållas tillgänglig för allmänheten.

3. kap. Tillstånd till expropriation m m
1§
Fråga om tillstånd till expropriation prövas av regeringen. Regeringen kan dock överlämna till länsstyrelsen eller, när särskilda skäl föreligger, till annan mydighet att pröva fråga om tillstånd till expropriation, om ansökningen ej har bestritts eller ärendet från allmän och enskild synpunkt är av mindre vikt.

Expropriationskungörelse SFS 1972:727

4§
Fråga om tillstånd till expropriation avgöres av länsstyrelsen, om
1. regeringen särskilt beslutat detta eller
2. ansökan om tillstånd till expropriation icke bestrides av sakägare och ej heller kommun eller statlig myndighet motsätter sig bifall till ansökningen.

Första stycket 2 äger icke tillämpning, om expriopriationsansökningen har samband med koncessionsfråga, vars prövning ankommer på regeringen eller regeringen särskilt föreskriver att länsstyrelsen ej får pröva tillståndsfrågan. ...

Bilavgaslag SFS 1986:1386

Inledande bestämmelser
1§
Denna lag syftar till att förebygga att bilar och andra motordrivna fordon orsakar skador på människors hälsa eller på miljön genom utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen.

2§
Motordrivna fordon skall vara så konstruerade och utrustade att de inte släpper ut avgaser och andra ämnen i större mängd än vad som kan godtas från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

För motordrivna fordon gäller i vissa fall krav på avgasgodkännande. Föreskrifter härom meddelas av regeringen.

...

Bilskrotningslag SFS 1975:343

6§
Bilskrotningsfonden bildas av de skrotningsavgifter som skall erläggas enligt 9§.

Om fondens förvaltning meddelas bestämmelser av regeringen eller av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

7§
Ur bilskrotningsfonden bestrides
1. kostnad för skrotningspremier,
2. bidrag till kostnad för åtgärd som vidtages av kommun för att ställa i ordning på plats där vrak av motordrivet fordon eller upplag av sådana vrak medför olägenhet från miljö- eller naturvårdssynpunkt.

Bidrag enligt första stycket 2 utgår endast i den mån bilskrotningsfondens medel ej tages i anspråk för ändamål som avses i första stycket 1.

8§
Fråga om bidrag som avses i 7§ första stycket 2 prövas av regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Bilskrotningsförordning SFS 1975:348

Bidrag från bilskrotningsfonden
22§
Ärende rörande bidrag som avses i 7§ första stycket 2 bilskrotningslagen (1975:343) avgöres av regeringen. ...

22c§
Frågor om bidrag som avses i 7§ första stycket 3 bilskrotningslagen (1975:343) prövas av regeringen. Ansökan om bidrag skall ställas till regeringen och ges in till statens naturvårdsverk som med eget yttrande överlämnar ärendet till regeringen.

Lag om vissa rörledningar SFS 1978:160

Koncessionsplikt
1§
Rörledning för transport av fjärrvärme eller av råolja, naturgas eller produkt av råolja eller naturgas eller av annan vätska eller gas som är ägnad att användas som bränsle får ej utan särskilt tillstånd (koncession) framdragas eller begagnas.

Koncession kräves icke för ledning som
1. har eller avses få en längd av högst 20 kilometer,
2. huvudsakligen skall nyttjas för tillgodoseende av enskilda hushålls behov eller
3. uteslutande skall nyttjas inom hamn- eller industriområde.
Regeringen får i visst fall medge undantag från koncessionsplikt.

3§
Fråga om koncession prövas av regeringen.

Ansökan om koncession ges in till den myndighet som regeringen bestämmer. ...

Förutsättningar för koncession
4§
Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att ledningen framdrages och begagnas och sökanden finnes lämplig att utöva verksamhet som avses med koncessionen.

Koncession får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Renhållningslag SFS 1979:596

3§
Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt. Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om avfallshanteringen. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

6§
Regeringen får föreskriva att annat avfall inom kommunen än hushållsavfall skall forslas bort genom kommunens försorg. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

8§
Är det av särskild betydelse från återvinningssynpunkt, får regeringen föreskriva att visst slag av avfall som skall forslas bort genom kommunens försorg skall förvaras skilt från annat avfall i avvaktan på bortforsling och meddela de bestämmeler som behövs för ändamålet. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m SFS 1980:400

Viltskadefonder m m
12§
För länen finns en gemensam regleringsfond som förvaltas av kammarkollegiet.

Regeringen beslutar om överföring av medel från viltskadefonderna till regleringsfonden.

13§
Från regleringsfonden får efter regeringens bestämmande medel överföras till en viltskadefond som behöver tillskott. Ur fonden får också anvisas medel för att förebygga skador av älg, kronvilt eller dovvilt och liknande ändamål.

Lag om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium SFS 1982:349

1§
Denna lag gäller verksamhet som avser att främja återvinning av dryckesförpackningar av aluminium (aluminiumburkar) genom ett pantsystem för sådana burkar.

2§
Verksamhet som avses i 1§ får bedrivas endast av den som fått tillstånd till det av regeringen. Tillstånd skall förenas med de villkor som behövs från allmän synpunkt.

Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag SFS 1982:840

2§
Med kalkning avses i förordningen sådan spridning av kalk eller annat ämne, kalkfällning eller annan åtgärd som kan motverka försurning av sjöar och vattendrag.

5§
Vid prövningen av frågor om bidrag skall hänsyn tas till vattenområdets betydelse från natur- och miljövårdssynpunkt, för fisket eller för vattenförsörjningen.

7§
Frågor om bidrag prövas av länsstyrelsen. Om kalkningen har till huvudsyfte att främja fisket får länsstyrelsen, efter hörande av fiskeristyrelsen, överlämna frågan till fiskenämnden.

Anser prövningsmyndigheten att bidrag bör lämnas med mer än 85 procent av kostnaderna, skall ärendet avgöras av regeringen.

8§
I ärenden om bidrag skall yttranden inhämtas från fiskenämnden och kommunen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Prövningsmyndigheten skall med eget yttrande till regeringen överlämna de ärenden som enligt 7§ skall avgöras av regeringen.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Regeringens prövningsrätt
1§
Regeringen skall pröva tillåtligheten av följande slag av vattenföretag, nämligen (se vidare i paragrafen)

Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled SFS 1983:294

1§
En allmän flottled får inrättas, om flottleden behövs med hänsyn till skogsnäringen samt nyttan för orten och det allmänna överväger olägenheterna av flottleden och flottningen.

Första stycket gäller även i fråga om utvidgningar av allmänna flottleder.

3§
Om det är påkallat med hänsyn till flottningens intresse eller i övrigt med hänsyn till allmänna eller enskilda intressen, får särskilda föreskrifter meddelas om hur den allmänna flottleden skall ordnas och begagnas.

4§
Beslut enligt 1-3§§ meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. ...

Förordning om miljöfarligt avfall SFS 1985:841

12§
Miljöfarligt avfall får slutligt omhändertas yrkesmässigt endast av
1. Svensk Avfallskonvertering Aktiebolag (SAKAB)
2. den som har särskilt tillstånd.

14§
Regeringen prövar fråga om tillstånd enligt 12§ 2.

Svävarfartsförordning SFS 1986:305

Tillstånd
3§
Tillstånd att använda svävare meddelas efter samråd med sjöfartsverket och berörda kommuner av länsstyrelsen i det län där svävaren huvudsakligen skall användas. Skall svävare användas för färd till något annat land, meddelas dock tillstånd av regeringen.

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

26§
1 mom. Den som vill utöva jakt vare pliktig erlägga jaktvårdsavgift.
...
3 mom. Av influtna jaktvårdsavgifter skall bildas en fond (jaktvårdsfonden), vilken efter regeringens bestämmande skall användas för att främja jaktvården inom riket och för andra ändamål som har samband med jaktvården.För sådana ändamål skall också användas de övriga medel som enligt särskilda föreskrifter skall tillföras fonden.

4 mom. Regeringen äger bestämma jaktvårdsavgifts belopp samt ordningen för uppbörd, redovisning och fördelning av dylika avgifter ävensom för utfärdande av jaktkort.

26a§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fridlysning, jakttider och jaktmedel samt de föreskrifter i övrigt som behövs för att jakt och viltskydd skall kunna bedrivas på ett sätt som tillgodoser såväl allmänna som enskilda intressen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas också att besluta föreskrifter om avgifter för älg, kronvilt eller dovvilt som fälls.

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av en ny jaktlag (1987:259).

Jaktlag SFS 1987:259

Inledande bestämmelser
1§
Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande samt frågor som har samband därmed.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller föreskrifter i andra författningar i fråga om skyddet och vården av viltet.

Viltvården
4§
Viltet skall vårdas i syfte att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och att främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna.

I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd och att anpassa jakten efter tillgången på vilt. För att åtgärderna utförs och anpassningen sker svarar markägaren och jakträttshavaren.

6§
Under tiden den 1 mars - den 20 augusti skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att löpa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

Regeringen får meddela föreskrifter som avviker från första stycket. Om det behövs till skydd för viltet får sådana föreskrifter innebära att hund skall hållas kopplad.

Jakträtten m m
Vem som har jakträtten
12§
...
På annat allmänt vatten liksom på sådana holmar, klippor och skär, som inte hör till något hemman, får jakt bedrivas endast efter särskilt tillstånd. Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, länsstyrelsen bemyndigas att genom beslut i det särskilda fallet eller genom föreskrifter meddela tillstånd.

Rätt till jakt efter vissa djur
23§
Under de tider som regeringen föreskriver får
1. den som bor på en gård eller har en trädgård men saknar jakträtt där döda eller fånga och behålla följande djur som kommer in på gården eller i trädgården: vildsvin, räv, grävling, iller, mink, hermelin, vessla, ekorre, vildkanin, mullvad, sorkar, lämlar, råttor, skogsmöss, husmus, duvhök, sparvhök, kråka, råka, kaja, skata, björktrast (snöskata), gråsparv eller pilfink,
2. den som har en handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola men saknar jakträtt där döda hare, om det behövs för att förhindra skador på träd eller trädplantor; därvid skall djur som dödats tillfalla jakträttshavaren,
3. den som innehar mark men saknar jakträtt där fånga vildkanin och behålla de fångade djuren.

Regeringen får medge att jakt efter björn, varg, järv, lo eller säl bedrivs på annans jaktområde.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från första stycket.

Ringmärkning m m
24§
Regeringen får meddela föreskrifter om att vilt får fångas eller fällas på annans jaktmark för märkning, undersökning eller andra åtgärder som företas för att tillgodose vetenskapliga behov.

Vilt som tillfaller staten
25§
För att skydda utrotningshotade, sällsynta eller särskilt värdefulla djurarter och tillförsäkra vetenskapen och undervisningen djur av sådana arter får regeringen föreskriva att vilt som omhändertas, påträffas dött eller dödas skall tillfalla staten.

Anmälningsskyldighet
26§
Regeringen får meddela föreskrifter om anmälningsskyldighet i fråga om
1. vilt som har fällts under jakt,
2. vilt som skall tillfalla staten,
3. vilt som har skadats eller dödats vid sammanstötning med motorfordon.

Jakten
29§
Regeringen får meddela föreskrifter om
1. de tider när olika slag av vilt får jagas inom skilda delar av landet,
2. tillstånd till jakt under en särskild jakttid (licens),
3. tillstånd till jakt för att förhindra skador av vilt,
4. att hund skall finnas tillgänglig vid jakt för uppspårning av skadat vilt.

Regeringen får meddela olika bestämmelser om jakten m m

Utplantering av vilt m m
36§
Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa slag av vilt inte får sättas ut i frihet eller hållas i hägn utan särskilt tillstånd eller att andra särskilda föreskrifter eller villkor skall gälla för sådan verksamhet.

Handel med vilt
37§
Om det behövs med hänsyn till viltvården eller för att tillgodose något annat syfte i denna lag, får regeringen meddela föreskrifter som förbjuder eller ställer upp särskilda villkor för yrkesmässig handel med vilt.

Avgifter
41§
För att främja viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med denna lag får regeringen meddela föreskrifter om skyldighet för den som jagar
1. att betala en årlig avgift (jaktvårdsavgift),
2. att betala en avgift för vissa slag av vilt som fälls.

Avgifter som avses i första stycket 1 skall bilda en fond (jaktvårdsfonden) som efter regeringens bestämmande får användas för angivna ändamål.

Jakttillsynsmän
42§
För tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter, som har meddelats med stöd av lagen, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse jakttillsynsmän.

Jakttillsynsmän får förordnas att med stöd av 47§ ta egendom i beslag.

Bemyndiganden
52§
Regeringen får överlåta åt en förvaltningsmyndighet att meddela sådana föreskrifter eller beslut som avses i 6§ andra stycket, 23-26, 29 och 30§§, 31§ andra och tredje styckena, 36 och 37§§, 38§ första stycket, 40§ första och andra styckena, 41§ första stycket 2, 48§ andra stycket och 50§.

Lag om regionplanering för kommunerna i Stockholms län SFS 1987:147

2§
Bestämmelserna i 7 kap 3§ första stycket och andra stycket första meningen plan- och bygglagen (1987:10) tillämpas på landstingskommunens verksamhet.

Regeringen kan besluta att utrednings- och samordningsverksamheten skall avse vissa angivna frågor.

Lag med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor SFS 1975:85

1§
Regeringen får, med den begränsning som följer av 2§, meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor, om det är påkallat av hänsyn till ... miljövården .... eller skyddet för utrotningshotade eller sällsynta arter av djur eller växter ...

Regeringen får överlåta åt förvaltningsmyndighet att meddela föreskrifter som avses i första stycket.

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

3 kap. Mottagning av förorenat barlast- och tankspolvatten från fartyg m m
1§
Anordningar för mottagning och behandling av oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten skall finnas på de platser inom Sveriges territorium där olja lastas eller oljetankfartyg repareras. Den som lastar ut olja eller driver reparationsverksamheten svarar för att det finns behövliga mottagnings- och behandlingsanordningar.

Regeringen får föreskriva att mottagnings- och behandlingsanordningar för oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten skall finnas även i andra fall. Regeringen föreskriver också vem som skall svara för anordningarna.

2§
Anordningar för mottagning av barlastvatten eller tankspolvätska som innehåller lastrester av andra skadliga flytande kemikalier än olja skall finnas på de platser inom Sveriges territorium som regeringen föreskriver. Regeringen föreskriver också vem som skall svara för anordningarna.

4§
...
I fråga om avgift för mottagning och behandling som avses i 1§ andra stycket och mottagning som avses i 2§ meddelar regeringen föreskrifter.

Gruvlag SFS 1974:342

2 kap. Inmutning
Hinder mot inmutning
3§
Inmutningsrätt får ej utan medgivande av regeringen beviljas inom
...
2. område som avsatts till nationalpark eller om vars förklarande för nationalpark statlig myndighet gjort framställning hos regeringen,
...

Lag om vissa mineralfyndigheter SFS 1974:890

Undersökningsarbete
17§
Undersökningsarbete får ej utan medgivande av regeringen äga rum på
1. område som avsatts till nationalpark eller om vars avsättande till nationalpark statlig myndighet gjort framställning hos regeringen,
...

Väglag SFS 1971:948

15§
För byggande av väg skall upprättas en arbetsplan.

I arbetsplanen skall anges den mark som behöver tas i anspråk för väganordningar och för genomförandet av vägbyggnadsföretaget. Planen skall även innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter som i övrigt behövs för att genomföra företaget.

En miljökonsekvensbeskrivning skall innehålla en redovisning av de väntade miljöeffekterna samt förslag till erforderliga skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar eller andra olägenheter från trafiken.

18§
Arbetsplan fastställes av vägverket efter samråd med länsstyrelsen. Om vägverket och länsstyrelsen har olika uppfattning, hänskjutes frågan om fastställelse av planen till regeringens prövning.
...

3. STATLIGA MYNDIGHETER

Cirkulär till samtliga statsmyndigheter med erinran om riktlinjer för utnyttjande av obrutna fjällområden i Kopparbergs, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län SFS 1978:227

Genom riksdagsbeslut med anledning av proposition 1972:111 har allmänna riktlinjer dragits upp för hushållningen med landets mark- och vattentillgångar. Riktlinjerna har genom cirkulär (SFS 1973:15) anbefallts som vägledande för samtliga statsmyndigheter vid beslut av betydelse för användningen av mark och vatten.

Vissa av de riktlinjer som lades fast av riksdagen år 1972 var avsedda att preciseras efter särskild utredning. Det gäller bl a frågan om vissa väglösa områden i fjällvärlden som borde skyddas mot tyngre exploatering.

Frågan om urval och avgränsning av vissa skyddsvärda fjällområden och om skyddsbehovets omfattning har därefter utretts av statens planverk och statens naturvårdsverk. Utredningen har legat till grund för proposition 1977/78:31 med förslag till särskilda riktlinjer för utnyttjande av 14 s k obrutna fjällområden i Kopparbergs, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (CU 1977/78:8, rskr 1977/78:99). Propositionen har med vissa tillägg godkänts av riksdagen.

Dessa särskilda riktlinjer för obrutna fjällområden utgör en precisering av 1972 års riktlinjer för hushållning med mark och vatten. De anger vilket skydd mot anläggande av nya vägar, vattenkraftanläggningar, gruvor, viss bebyggelse m m som de berörda områdena bör åtnjuta med hänsyn till önskemålet att slå vakt om väsentliga bevarandeintressen och att bibehålla en handlingsfrihet. Vidare förutsätts att de särskilda riktlinjerna följs upp av bl a länsstyrelser och kommuner genom naturvårdsåtgärder och planläggning.

Områdenas gränser anges endast översiktligt i statsmakternas beslut. Regeringen har uppdragit åt länsstyrelserna i berörda län att inom viss tid och efter samråd med kommunerna och intresserade parter lämna regeringen förslag till avgränsning av områdena. I fråga om två av områdena, som berörs av aktualiserade vägar, skall också klarläggas vissa frågor beträffande markanvändningen.

Regeringen erinrar härmed statsmyndigheterna om de riktlinjer för användningen av mark och vatten inom de obrutna fjällområdena som statsmakterna har beslutat.

Lag om hushållning med naturresurser m m SFS 1987:12

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

2§
Bestämmelserna i 2 och 3 kap skall tillämpas enligt vad som är föreskrivet i plan- och bygglagen (1987:10), vattenlagen (1983:291), miljöskyddslagen (1969:387), naturvårdslagen (1964:822), lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, väglagen (1971:948), lagen (1902:71 s 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, lagen (1978:160) om vissa rörledningar och luftfartslagen (1957:297).

2 kap. Grundläggande hushållningsbestämmelser
1§
Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

2§
Stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

3§
Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

4§
Jord- och skogsbruk är näringar av nationell betydelse.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

5§
Mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringen eller yrkesfisket eller för vattenbruk skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande.

Områden som är av riksintresse för rennäringen eller yrkesfisket skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

6§
Mark- och vattenområden som har betydelse från allmän synpunkt på grund av områdenas naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av områden för friluftsliv i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturminnesvården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

7§
Mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen eller material skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra utvinningen av dessa.

Områden som innehåller fyndigheter av ämnen eller material som är av riksintresse skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

8§
Mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av sådana anläggningar.

Områden som är av riksintresse för anläggningar som avses i första stycket skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

9§
Mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen.

Områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar skall skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

10§
Om ett område enligt 5-8§§ är av riksintresse för flera oförenliga ändamål, skall företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt. Behövs området eller en del av detta för en anläggning för totalförsvaret skall försvarsintresset ges företräde.

Beslut med stöd av första stycket får inte strida mot hushållningsbestämmelserna i 3 kap.

3 kap. Särskilda hushållningsbestämmelser för vissa områden i landet
1§
De områden som anges i 2-6§§ är, med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd i dessa områden endast om hinder inte möter enligt 2-6§§ och om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Bestämmelserna i detta kapitel utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret. Om det finns särskilda skäl utgör bestämmelserna inte heller hinder för anläggningar för utvinning av sådana fyndigheter av ämnen eller material som avses i 2 kap 7§ andra stycket.

I 2-6§§ uppräknas områden där olika åtgärder får vidtagas endast om särskilda skäl föreligger eller där vissa intressen särskilt ska beaktas eller där viss verksamhet inte får bedrivas.

4 kap. Tillåtlighetsprövning av industrianläggningar m m

1§

Följande slag av nya anläggningar får inte utföras utan tillstånd av regeringen:

1. järn- och stålverk, metallverk och ferrolegerngsverk,
2. massafabriker och pappersbruk,
3. fabriker för raffinering av råolja eller för tung petrokemisk produktion,
4. fabriker för framställning av baskemikalier eller gödselmedel,
5. cementfabriker,
6. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,
7. anläggningar för eldning med fossilt bränsle om anläggningen har en tillförd effekt om minst 200 megawatt,
8. anläggningar för att utvinna ämnen eller material inom de områden som anges i 3 kap 5§.

Tillstånd av regeringen krävs även för att bygga plattformar som är avsedda att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden och för att ankra eller förtöja sådana plattformar för reparation, ombyggnad eller av annan anledning.

2§

Om en anläggning eller en åtgärd, som inte omfattas av kravet på tillstånd enligt 1§, kan antas få betydande omfattning eller bli av ingripande beskaffenhet, får regeringen i ett visst fall besluta att anläggningen eller åtgärden inte får utföras utan tillstånd enligt detta kapitel.

Statliga myndigheter som får kännedom om anläggningar och åtgärder som avses i första stycket skall underrätta regeringen om detta.

3§

Tillstånd enligt 1 eller 2§ får lämnas om hinder inte möter på grund av bestämmelserna i 2 eller 3 kap eller med hänsyn till andra allmänna planeringssynpunkter och om kommunfullmäktige har tillstyrkt att tillstånd lämnas.

4§

Om det finns särskilda skäl, får regeringen i ett visst fall medge undantag från kravet på tillstånd enligt 1§.

5§

Tillstånd enligt 1 eller 2§ får förenas med villkor för att tillgodose allmänna intressen och göras beroende av att saken inom viss tid fullföljs genom ansökan om prövning enligt miljöskyddslagen (1969:387).

6§

Till böter eller fängelse i högst två år skall den dömas som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. påbörjar en anläggning eller vidtar någon annan åtgärd som anges i 1§ utan att regeringen har meddelat tillstånd eller medgett undantag från kravet på tillstånd,
2. påbörjar eller fortsätter utförandet av en anläggning eller en åtgärd sedan regeringen enligt 2§ har beslutat att anläggningen eller åtgärden inte får utföras utan tillstånd, eller

3. inte rättar sig efter ett villkor eller en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av detta kapitel, om överträdelsen inte är ringa.

5 kap. Myndigheternas uppgifter, ansvarsfördelning m m

1§

Varje myndighet som skall tillämpa denna lag skall se till att sådana planer enligt plan- och bygglagen (1987:10) och sådant planeringsunderlag som belyser hushållningsfrågan finns tillgängliga i målet eller ärendet.

Om myndigheten begär det, är kommunen skyldig att tillhandahålla planer enligt plan- och bygglagen samt planeringsunderlaget till dessa.

Länsstyrelsen skall ställa samman utredningar, program och annat planeringsunderlag som har betydelse för hushållningen med naturresurser i länet och som finns hos statliga myndigheter. Länsstyrelsen är skyldig att på begäran tillhandahålla sådant planeringsunderlag åt kommuner och myndigheter som skall tillämpa denna lag.

2§

Regeringen får i visst fall besluta att en eller flera kommuner skall redovisa till regeringen eller någon annan myndighet hur kommunen i sin planering enligt plan- och bygglagen (1987:10) avser att tillgodose ett intresse som rör hushållningen med naturresurser. Statliga myndigheter skall anmäla till regeringen om det uppkommer behov av sådan redovisning.

3§

Länsstyrelsen har tillsyn i länet över hushållningen med naturresurser och efterlevnaden av vad som föreskrivs i eller beslutas med stöd av 4 kap.

De centrala förvaltningsmyndigheterna har var och en inom sitt verksamhetsområde upsikt över hushållningen med naturresurser. Statens planverk har den allmänna uppsikten över hushållningen med naturresurser.

3.1 STATLIGA MYNDIGHETER - GRUPP 1

CIVILDEPARTEMENTET

3.1-C.1 LÄNSTYRELSERNA

Länsstyrelseinstruktion SFS 1986:1122

Uppgifter
4§
Länsstyrelsen svarar för den statliga förvaltningen i länet, i den mån inte någon annan myndighet har ålagts ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter.

Länsstyrelsen skall ge noggrann akt på länets tillstånd och behov samt främja länets utveckling och befolkningens bästa. I frågor som har betydelse även för angränsande län skall länsstyrelsen främja det för länen gemensamma intresset.

Länsstyrelsen skall genomföra eller hos en annan förvaltningsmyndighet eller regeringen föreslå de åtgärder som är nödvändiga eller lämpliga för länet. Länsstyrelsen bör underrätta regeringen om vad som är särskilt viktigt för regeringen att få veta om länet och händelser som inträffat där.

5§
Länsstyrelsen skall med beaktande av fastställda nationella mål verka för att statlig, kommunal och landstingskommunal verksamhet i länet samordnas och anpassas efter de regionalpolitiska målen och kravet på en långsiktigt god hushållning med naturresurserna.

Länsstyrelsen skall inom sitt verksamhetsområde övervaka att vad som enligt lag eller annan författning åligger statliga myndigheter, kommuner, landstingskommuner eller enskilda blir fullgjort.

6§
Länsstyrelsen skall särskilt ta befattning med
- den regionala utvecklingen,
- hushållningen med naturresurser,
- plan- och byggnadsväsendet,
- fastighetsregistreringen,
- naturvården,
- miljöskyddet,
- livsmedelskontrollen,
- kulturminnesvården,
- hälsoskyddet,
- den sociala omvårdnaden,
- väg- och trafikväsendet,
- den civila försvarsberedskapen,
- räddningstjänsten,
- de allmänna valen,
- polisverksamheten.

Organisation
17§
Avdelningarna är uppdelade i följande enheter:

i Stockholms län
- planeringsavdelningen: juridiska enheten, regionalekonomiska enheten, naturvårdsenheten, planenheten, lantmäterienheten, försvarsenheten och enheten för kulturminnesvård,
- förvaltningsavdelningen: allmänna enheten, trafikenheten och socialenheten,
- administrativa avdelningen: ekonomienheten och personalenheten,

i Gotlands län
- planeringsavdelningen: regionalekonomiska enheten, naturvårdsenheten, planenheten, lantmäterienheten och försvarsenheten,

i övriga län
- planeringsavdelningen: juridiska enheten, regionalekonomiska enheten, naturvårdsenheten, planenheten, lantmäterienheten och försvarsenheten.

Inom planeringsavdelningen finns en länsveterinär och en länsantikvarie samt, utom i Gotlands län, ett planeringskansli. Vid länsstyrelsen i Stockholms län är länsantikvarien chef för enheten för kulturminnesvård.

Vissa tjänstemäns uppgifter
20§
Inom planeringsavdelningen åligger det enhetscheferna att särskilt svara för,
- chefen för juridiska enheten att lagar och andra författningar följs, i den mån denna uppgift inte ankommer på överlantmätaren,
- chefen för regionalekonomiska enheten att regionalekonomiska synpunkter beaktas,
- chefen för naturvårdsenheten att naturvårds-, miljö- och hälsoskyddssynpunkter beaktas,
- chefen för planenheten att plansynpunkter beaktas,
- överlantmätaren, som är chef för lantmäterienheten, att bestämmelserna i fastighetsbildnings- och fastighetsregistreringslagstiftningen iakttas,
- chefen för försvarsenheten att totalförsvarets krav tillgodoses.

Länsantikvarien svarar för att kulturminnesvårdssynpunkter beaktas.

Överlantmätaren fullgör uppgifter enligt lantmäteriinstruktionen (1974:336).

Länsveterinären svarar för att vad som föreskrivs om livsmedelskontrollen, djurskyddet och epizootibekämpandet iakttas. Länsveterinären fullgör vidare uppgifter enligt förordningen (1971:810) med allmän veterinärinstruktion.

Militärassistenten biträder vid handläggningen av försvarsärenden och, när samordning mellan militär och civil verksamhet är motiverad, vid handläggningen av andra ärenden.

Ärendenas handläggning
32§
Det finns särskilda bestämmelser om skyldighet för tjänstemän vid länsarbetsnämnden, länsbostadsnämnden, lantbruksnämnden, skogsvårdsstyrelsen eller länsskolnämnden liksom för fiskerikonsulenten samt polische-

fen och polisintendenten vid polismyndigheten i Visby att, som föredragande eller på annat sätt, delta i handläggningen av vissa ärenden och i övrigt biträda länsstyrelsen.

Särskilt samråd m m
36§
Om länsstyrelsen har meddelat beslut av väsentlig betydelse för en central myndighets verksamhet och det inte finns någon sökande, klagande eller annan part i ärendet, skall länsstyrelsen genast underrätta den centrala myndigheten om beslutet, om detta går emot den mening som uttalats av myndigheten eller dess regionala organ.

37§
I frågor som avses i 35 och 36§§ bör samråd ske mellan den centrala myndigheten eller dess regionala organ och länsstyrelsen.

Länsstyrelsen bör samråda med länsstyrelsen i ett annat län i frågor av betydelse för båda länen.

38§
Länsstyrelsen bör, i den mån det inte strider mot vad som är föreskrivet i lag eller annan författning, informera motsvarande myndighet i angränsande nordiska länder i sådana frågor om samhällsplanering och regionala utvecklingsinsatser som kan antas ha betydelse för den myndighetens verksamhet.

Tjänstetillsättningar m m
43§
Innan länsstyrelsen avger förslag eller beslutar om tillsättning av de tjänter som anges i följande sammanställning, skall länsstyrelsen samråda med de i sammanställningen angivna myndigheterna.

1. Tjänster som tillsätts av regeringen efter förslag av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
naturvårdsdirektör	statens naturvårdsverk

...

2. Tjänster som tillsätts av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
handläggare som huvudsakligen fullgör arbetsuppgifter inom hälsoskyddet	socialstyrelsen

...

Instruktion för länsstyrelsen i Norrbottens län SFS 1986:1123

Inledande bestämmelser
1§
I länsstyrelsen i Norrbottens län tillämpas denna förordning i stället för 3-51§§ förordningen (1986:1122) med länsstyrelseinstruktion. Detta gäller för både den verksamhet som anges i lagen (1985:1073) om försöksverksamhet med en samordnad länsförvaltning och de uppgifter i övrigt som länsstyrelsen fullgör.

Uppgifter
3§
Länsstyrelsen svarar för den statliga förvaltningen i länet, i den mån inte någon annan myndighet har ålagts ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter.

Enligt lagen (1985:1073) om försöksverksamhet med en samordnad länsförvaltning fullgör länsstyrelsen de uppgifter som ankommer på länsvägnämnden, länsskolnämnden, lantbruksnämnden, fiskenämnden och länsbostadsnämnden i länet. För försöksverksamheten finns ytterligare föreskrifter i förordningen (1986:419) om försöksverksamhet med en samordnad länsförvaltning i Norrbottens län.

4§
Länsstyrelsen skall ge noggrann akt på länets tillstånd och behov samt främja länets utveckling och befolkningens bästa. I frågor som har betydelse även för angränsande län skall länsstyrelsen främja det för länen gemensamma intresset.

Länsstyrelsen skall med beaktande av fastställda nationella mål verka för att statlig, kommunal och landstingskommunal verksamhet i länet samordnas och anpassas efter de regionalpolitiska målen och kravet på en långsiktigt god hushållning med naturresurserna.

5§
Länsstyrelsen skall genomföra eller hos en annan förvaltningsmyndighet eller regeringen föreslå de åtgärder som är nödvändiga eller lämpliga för länet. Länsstyrelsen bör underrätta regeringen om vad som är särskilt viktigt för regeringen att få veta om länet och händelser som inträffat där.

Länsstyrelsen skall inom sitt verksamhetsområde övervaka att vad som enligt lag eller annan författning åligger statliga myndigheter, kommuner, landstingskommuner eller enskilda blir fullgjort.

6§
Länsstyrelsen skall särskilt ta befattning med
- den regionala utvecklingen,
- hushållningen med naturresurser,
- plan- och byggnadsväsendet,
- fastighetsregistreringen,
- bostadsförsörjningen,
- naturvården,
- fisket,
- lantbruket,
- rennäringen,
- miljöskyddet,
- livsmedelskontrollen,
- kulturminnesvården,
- hälsoskyddet,
- den sociala omvårdnanden,
- utbildningen,
- kommunikationerna,
- den civila försvarsberedskapen,
- räddningstjänsten,
- de allmänna valen,
- polisverksamheten,
- den administrativa samverkan inom statsförvaltningen.

Länsstyrelsen är huvudman för priskontorsverksamheten.

Organisation
14§
Länsstyrelsen är uppdelad i följande enheter:

rättsenheten, regionalekonomiska enheten, naturvårdsenheten, planenheten, lantmäterienheten, försvarsenheten, enheten för kulturminnesvård, utbildningsenheten, fiskeenheten, lantbruksenheten, rennäringsenheten, bostadsenheten, kommunikationsenheten och administrativa enheten.

Vid länsstyrelsen finns en expedition med länspolischefen som chef och en länsveterinär som har ställning som enhetschef samt ett kansli som biträder landshövdingens och chefstjänstemännen.

Ärendenas handläggning
31§
Det finns särskilda bestämmelser om skyldighet för tjänstemän vid skogsvårdsstyrelsen eller länsarbetsnämnden att, som föredragande eller på annat sätt, delta i handläggningen av vissa ärenden och i övrigt biträda länsstyrelsen.

Särskilt samråd m m
35§
Om länsstyrelsen har meddelat beslut av väsentlig betydelse för en central myndighets verksamhet och det inte finns någon sökande, klagande eller annan part i ärendet, skall länsstyrelsen genast underrätta den centrala myndigheten om beslutet, om detta går emot den mening som har uttalats av myndigheten eller dess regionala organ.

36§
I frågor som avses i 34 och 35§§ bör samråd ske mellan den centrala myndigheten eller dess regionala organ och länsstyrelsen.

Länsstyrelsen bör samråda med länsstyrelsen i ett annat län i frågor av betydelse för båda länen.

37§
Länsstyrelsen bör, i den mån det inte strider mot vad som är föreskrivet i lag eller annan författning, informera motsvarande myndighet i angränsande nordiska länder i sådana frågor om samhällsplanering och regionala utvecklingsinsatser som kan antas ha betydelse för den myndighetens verksamhet.

44§
Innan länsstyrelsen avger förslag eller beslutar om tillsättning av de tjänster som anges i följande sammanställning, skall länsstyrelsen samråda med de i sammanställningen angivna myndigheterna.

1. Tjänster som tillsätts av regeringen efter förslag av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
naturvårdsdirektör	statens naturvårdsverk
...	

2. Tjänster som tillsätts av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
handläggare som huvudsakligen fullgör arbetsuppgifter inom hälsoskyddet	socialstyrelsen
...	

SAKFÖRFATTNINGAR

1. MILJÖSKYDD

Miljöskyddslag SFS 1969:387

1§
Denna lag är tillämplig på

1. utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde,

2. användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som eljest kan medföra förorening av mark, av vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller av grundvatten,

3. användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som kan medföra störning för omgivningen genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat sådant, om störningen ej är helt tillfällig.

Lagen är icke tillämplig på sådant utsläppande av avfall som avses i lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten eller på störning i radiomottagningsapparat. Ej heller är lagen tillämplig i fråga om joniserande strålning eller beträffande elektriska och magnetiska verkningar av en elektrisk anläggning, varom särskilda bestämmelser gäller.

Åtgärd eller användning som enligt vad nu sagts omfattas av lagen kallas miljöfarlig verksamhet.

2§
Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrivs i hälsoskydds-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

Har regeringen enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m prövat frågan om tillstånd till en viss anläggning eller åtgärd eller enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar prövat frågan om framdragande eller begagnande av sådan ledning, är beslutet bindande vid prövning enligt denna lag.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela särskilda bestämmelser till förebyggande av vattenförorening genom fast avfall.

Tillåtlighetsregler
4§
För miljöfarlig verksamhet skall väljas sådan plats att ändamålet kan vinnas med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad.

4a§
Tillstånd enligt denna lag får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid prövning av miljöfarlig verksamhet skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

5§
Den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet skall vidtaga de skyddsåtgärder, tåla den begränsning av verksamheten och iakttaga de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa olägenhet.

Omfattningen av åliggande enligt första stycket bedömes med utgångspunkt i vad som är tekniskt möjligt vid verksamhet av det slag som är i fråga och med beaktande av såväl allmänna som enskilda intressen.

Vid avvägningen mellan olika intressen skall särskild hänsyn tagas till å ena sidan beskaffenheten av område som kan bli utsatt för störning och betydelsen av störningens verkningar, å andra sidan nyttan av verksamheten samt kostnaden för skyddsåtgärd och den ekonomiska verkan i övrigt av försiktighetsmått som kommer i fråga.

8a§
Om det från allmän synpunkt är särskilt angeläget att skydda ett vattendrag, en sjö eller ett annat vattenområde mot förorening, får regeringen förklara vattenområdet och angränsande marker som ett särskilt föroreningskänsligt område.

För ett sådant område skall regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, länsstyrelsen ge närmare föreskrifter om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått i övrigt för verksamheten inom området.

Länsstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från föreskrifter som har meddelats med stöd av andra stycket.

17§
Regeringen får föreskriva att frågor om tillstånd beträffande vissa slag av ärenden skall prövas av länsstyrelsen. I fråga om ärenden som sålunda prövas av länsstyrelsen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i denna lag om ärenden av koncessionsnämnden. Vad som sägs i 14§ andra stycket 3 skall dock tillämpas endast om det behövs för utredningen i ärendet.

Tillsyn
38§
Statens naturvårdsverk och länsstyrelserna utövar tillsynen av miljöfarlig verksamhet. Naturvårdsverket har den centrala tillsynen, samordnar länsstyrelsernas tillsynsverksamhet och lämnar vid behov bistånd i denna verksamhet. Länsstyrelsen utövar fortlöpande tillsyn inom länet. Tillsynsmyndigheterna skall samarbeta med varandra samt med sådan statliga och kommunala organ som har att utöva tillsyn i särskilda hänseenden eller som på annat sätt fullgör uppgifter av betydelse för tillsynsverksamheten. Det åligger tillsynsmyndigheterna att verka för att överträdelser av denna lag beivras.

39§
Finner en tillsynsmyndighet att olägenhet uppkommer eller kan uppkomma genom miljöfarlig verksamhet får myndigheterna meddela råd om lämpliga åtgärder för att motverka olägenheten.

39a§
En tillsynsmyndighet skall, om det behövs, med stöd av 43§ andra stycket meddela föreläggande om undersökning och kontroll av miljöfarlig verksamhet och dess verkningar enligt ett särskilt kontrollprogram.

40§
Om tillstånd inte har givits enligt denna lag, får en tillsynsmyndighet meddela ett föreläggande om sådant försiktighetsmått eller förbud som behövs för att lagens bestämmelser skall efterlevas. I brådskande fall eller när det i övrigt finns särskilda skäl får föreläggandet ges omedelbart och i andra fall först sedan det visat sig att rättelse inte kan vinnas genom råd.

Tillståndsbeslut enligt denna lag hindrar inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande föreskrifter som är nödvändiga till följd av särskilda omständigheter.
...

41a§
...
Finns förutsättningar att meddela ett föreläggande enligt 40§ första stycket, får ett sådant förordnande ges utan att föreläggande har meddelats, om en tillsynsmyndighet med hänsyn till risken för allvarliga skador eller av andra särskilda skäl finner att rättelse bör ske utan dröjsmål.

43§
Om verksamheten vid en anläggning kan befaras vara miljöfarlig, är innehavaren skyldig att på begäran lämna en tillsynsmyndighet behövliga upplysningar om anläggningen. En tillsynsmyndighet får förelägga innehavaren att lämna sådana upplysningar.

Tillsynsmyndighet får förelägga den som utövar verksamhet som kan befaras vara miljöfarlig att utföra för tillsynens fullgörande behövliga undersökningar av verksamheten och dess verkningar. ...

44a§
Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att utöva fortlöpande tillsyn enligt denna lag. Sker sådan överlåtelse skall vad som sägs i lagen om tillsynsmyndighet gälla även miljö- och hälsoskyddsnämnden. ...

<u>Förordning om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1987:446</u>

1§
Denna förordning gäller sådan verksamhet som omfattas av lagen (1987:444) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387).

2§
För miljö- och hälsoskyddsnämndens handläggning av tillståndsfrågor gäller vad som i miljöskyddsförordningen (1981:574) sägs om länsstyrelsen. Meddelanden om inkomna ansökningar samt beslut i tillståndsärenden skall sändas till statens naturvårdsverk och länsstyrelsen.

3§
Vad som i förordningen (1984:380) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) föreskrivs om prövningsavgift till länsstyrelsen gäller i fråga om tillståndsprövning av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

SFS 1987:446 gäller t o m 1988-12-31.

Miljöskyddsförordning SFS 1981:574

Tillståndsprövning
Obligatorisk prövning
2§
Det är förbjudet att utan tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387)
1. anlägga en fabrik eller en annan inrättning av det slag som anges i bilaga A till denna förordning.
2. ändra en inrättning som avses i 1 eller i den miljöfarliga verksamhet som bedrivs där, om ändringen innebär att störningarna från inrättningen ändrar omfattning eller karaktär eller att utsläppen av föroreningar sker på annat sätt än tidigare eller om ändringen i annat avseende är av betydelse från störningssynpunkt.

3. släppa ut avloppsvatten av sådant slag som anges i bilaga A från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller leda sådant avloppsvatten till en avloppsanläggning som tillhör någon annan.
4. ändra ett utsläpp som avses i 3 så att avloppsvatten släpps ut eller leds bort till större mängd av annan art eller sammansättning eller på annat sätt än som har bestämts i beslut enligt miljöskyddslagen eller enligt tidigare gällande ordning.

5. släppa ut fast avfall eller något annat fast ämne från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller lägga upp ett sådant ämne på ett sätt som kan förorena ett vattenområde.

Tillstånd till en sådan åtgärd som anges i första stycket 2, 4 eller 5 behövs dock inte, om det är uppenbart att den verksamhet som åtgärden avser inte kommer att medföra någon olägenhet av betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Tillstånd till en åtgärd som avses i första stycket 3-5 behöver inte sökas särskilt, när åtgärden utgör ett led i en miljöfarlig verksamhet som prövas med anledning av den tillståndsplikt som gäller enligt första stycket 1 eller 2.

Tillstånd till en åtgärd som avses i första stycket 5 behövs inte, om tillstånd till åtgärden har lämnats enligt vattenlagen (1983:291).

3§
Tillståndsfrågor som avses i 2§ prövas av koncessionsnämnden för miljöskydd beträffande sådana slag av miljöfarlig verksamhet som anges i bilaga A under rubriken Koncessionsnämndslistan och av länsstyrelsen beträffande sådana slag av miljöfarlig verksamhet som anges i nämnda bilaga under rubriken Länsstyrelselistan.

En tillståndsfråga som enligt första stycket skall prövas av länsstyrelsen skall dock i stället prövas av koncessionsnämnden, om
1. regeringen skall pröva frågan enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
2. frågan har samband med en annan tillståndsfråga som prövas av nämnden eller
3. länsstyrelsen på grund av särskilda skäl finner att frågan bör hänskjutas till nämnden.

Frivillig prövning
5§
En ansökan om tillstånd till viss miljöfarlig verksamhet enligt 9§ miljöskyddslagen (1969:387) skall prövas av länsstyrelsen i stället för koncessionsnämnden om verksamheten är av det slag som anges i bilaga A under rubriken Länsstyrelselistan eller i bilaga B till denna förordning. Vad nu har sagts tillämpas också om verksamhetens omfattning är mindre än som där anges för vissa fall...

Omprövning av tillståndsbeslut
6§
Frågor som avses i 23-25, 27§ eller 29§ andra stycket miljöskyddslagen (1969:387) prövas av länsstyrelsen i stället för koncessionsnämnden om frågan rör en miljöfarlig verksamhet av det slag som anges i bilaga A under rubriken Länsstyrelselistan eller i bilaga B. Vad nu har sagts tillämpas också om verksamhetens omfattning är mindre än som där anges för vissa fall. ...

Tillsyn
15§
Innan en kommun gör framställning om överlåtelse av tillsynsansvar till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 44a§ miljöskyddslagen (1969:387) bör samråd ske med länsstyrelsen.

När länsstyrelsen prövar frågor om överlåtelse av tillsynsansvar skall länsstyrelsen särskilt beakta att uppdelningen av den fortlöpande tillsynen mellan länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden sker på ett sätt som är lämpligt från miljöskyddssynpunkt och med hänsyn till de lokala förhållandena. Stor vikt skall därvid fästas vid kommunens önskemål.

Beslut om överlåtelse av tillsynsansvar skall sändas till statens naturvårdsverk.

Anmälningsskyldighet
16§
Den som avser att
1. anlägga en fabrik eller annan inrättning av det slag som anges i bilaga B.
2. släppa ut avloppsvatten av sådant slag som anges i bilaga B i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller
3. ändra en inrättning av det slag som anges i bilaga A eller den miljöfarliga verksamhet som bedrivs vid inrättningen utan att tillståndsplikt enligt 2§ föreligger
skall i god tid dessförinnan underrätta länsstyrelsen genom en skriftlig anmälan. Om tillstånd söks för en åtgärd som avses i 1-3 behöver anmälan inte göras. Inte heller behöver anmälan göras i fråga om utsläpp av avloppsvatten från enstaka hushåll.

Skydd mot förorening av vissa vattenområden
20a§
Innan länsstyrelsen meddelar föreskrifter enligt 8a§ andra stycket miljöskyddslagen (1969:387) skall länsstyrelsen upprätta förslag till föreskrifter samt utfärda en kungörelse om förslaget med föreläggande för sakägarna att, om de vill framställa erinringar mot förslaget, göra detta hos länsstyrelsen inom viss tid för kungörandet...

Förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1984:380

1§
Kostnader som koncessionsnämnden för miljöskydd, statens naturvårdsverk och länsstyrelserna har för prövning eller tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) skall täckas genom avgifter till staten. Har tillsynen överlåtits åt miljö- och hälsoskyddsnämnden i en kommun, skall kostnader för tillsynen täckas genom avgifter till kommunen. Avgifterna skall betalas av den vars verksamhet är föremål för prövning eller tillsyn.

9§
Beslut om prövningsavgift meddelas av koncessionsnämnden för miljöskydd eller av länsstyrelsen....

13§
Beslut om tillsynsavgift meddelas av den myndighet som utövar tillsynen enligt miljöskyddslagen (1969:387).

Dumpningskungörelse SFS 1971:1156

3§
Naturvårdsverket utövar i samråd med generaltullstyrelsen den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten och med stöd av lagen meddelade villkor och föreskrifter. Länsstyrelsen utövar i samverkan med lokal tullmyndighet fortlöpande tillsyn inom länet.

Lag om svavelhaltigt bränsle SFS 1976:1054

1§
För att motverka utsläpp i luften av svavelföroreningar får regeringen i fråga om fossilt bränsle som innehåller svavel meddela föreskrifter som gäller förbränning, handel, överlåtelse eller import och som är påkallade från miljöskyddssynpunkt eller annan allmän synpunkt....

4§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Förordning om svavelhaltigt bränsle SFS 1976:1055

3§
Om särskilda skäl föreligger, får statens naturvårdsverk meddela föreskrifter om avsteg från bestämmelserna i 1 eller 2§ eller länsstyrelsen för särskilt fall medge undantag från nämnda bestämmelser.

9§
Statens naturvårdsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle och med stöd av lagen meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen utövar fortlöpande tillsyn inom länet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen inom kommunen.

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

Inledande bestämmelser
2§
Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön.

Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som polisen gör i fjällområden enligt polislagen (1984:387) samt räddningsinsatser som görs enligt 26 och 27§§ utan att det har inträffat någon olyckshändelse eller föreligger överhängande fara för en olyckshändelse.

Skyldighet för staten eller kommun att göra en räddningsinsats föreligger endast, om det med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt är påkallat att staten eller kommunen svarar för insatsen.

5§
Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för verksamhet enligt denna lag skall samarbeta med varandra och med andra som berörs av verksamheten.

Kommunal räddningstjänst m m
Förebyggande åtgärder mot brand
20§
Regeringen får meddela föreskrifter om frister för sotning och brandsyn och om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommun att meddela sådana föreskrifter.

Statlig räddningstjänst
Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen
28§
Vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning i sådan omfattning att särskilda åtgärder krävs för att skydda allmänheten eller vid överhängande fara för ett sådant utsläpp skall länsstyrelsen svara för räddningstjänsten.

I 10§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet finns bestämmelser som skyldighet för innehavare av kärnteknisk anläggning att vidta de åtgärder som behövs för att upprätthålla säkerheten vid anläggningen.

Gemensamma bestämmelser
Ledning
31§
Vid varje räddningsinsats skall det finnas en räddningsledare.

32§
Räddningsledare är
...
3. i övrig räddningstjänst den som den ansvariga myndigheten har utsett.

Samverkar två eller flera räddningskårer i en räddningsinsats som berör mer än en kommuns område inom samma län, skall länsstyrelsen bestämma

vem av räddningsledarna som skall leda insatsen, om inte räddningsledarna själva har bestämt det.

33§
I fråga om räddningsinsatser som är omfattande får regeringen föreskriva eller i särskilt fall bestämma, att en länsstyrelse eller någon annan statlig myndighet skall ta över ansvaret för räddningstjänsten inom en eller flera kommuner. I sådana fall utses räddningsledare av den myndighet som har fått ansvaret.

Bestämmelser som rör enskilda m fl
Ingrepp i annans rätt
47§
Anordning som varaktigt behövs för räddningstjänsten får placeras på annans mark eller byggnad, om det inte medför inverkan av någon betydelse på markens eller byggnadens användningssätt.

Beslut om en sådan åtgärd meddelas av räddningsnämnden eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Övriga bestämmelser
Tillsyn
54§
Inom kommunen utövar räddningsnämnden den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av statens räddningsverk eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av annan myndighet som regeringen bestämmer.

56§
En tillsynsmyndighet får meddela de föreläggande och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Underlåter någon att vidta en åtgärd som åligger honom enligt en tillsynsmyndighets föreläggande, får myndigheten vidta åtgärden på hans bekostnad.

Räddningstjänstförordning SFS 1986:1107

Kommunal räddningstjänst m m
Förebyggande åtgärder mot brand
Brandsyn
21§
Länsstyrelsen och kommunen får meddela föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand.

Räddningstjänstplan
32§
Kommunens räddningstjänstplan skall tillställas länsstyrelsen, statens räddningsverk samt de kommuner och andra med vilka samverkan i räddningstjänsten kan bli aktuell. Detta gäller också i fråga om ändringar i och tillägg till planen.

övertagande av ansvaret för räddningstjänsten i vissa fall
34§
Fordras omfattande räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst, skall länsstyrelsen ta över ansvaret för räddningstjänsten i de kommuner som berörs av insatserna. Om räddningsinsatserna även innefattar statlig räddningstjänst, skall länsstyrelsen svara för att räddningsinsatserna samordnas.

35§
Länsstyrelsen skall efter samråd med kommunerna i länet och berörda myndigheter upprätta de planer som länsstyrelsen behöver för att kunna utöva sitt ansvar enligt 34§.

Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen
47§
Länsstyrelsen skall efter samråd med berörda myndigheter, kommuner och landstingskommuner upprätta en plan för räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102).

53§
Länsstyrelsen i Södermanlands län skall i samråd med statens räddningsverk och statens strålskyddsinstitut upprätta en beredskapsplan för den kärntekniska anläggningen i Studsvik.

54§
Kommunen skall biträda länsstyrelsen med beredskapsplaneringen beträffande den inre beredskapszonen.

Inom indikeringszonen skall kommunen biträda länsstyrelsen genom att ställa personal och egendom till förfogande för mätning och inrapportering av mätresultat.

55§
Inom länsstyrelserna i Uppsala, Kalmar, Malmöhus och Hallands län skall organiseras en personalberedskap för räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102). Dessa länsstyrelser och länsstyrelsen i Västerbottens län skall bistå andra länsstyrelser i frågor om sådan räddningstjänst.

Samordning
62§
I fråga om den statliga räddningstjänsten utövar den myndighet som svarar för räddningstjänsten också den centrala tillsynen över efterlevnaden av räddningstjänstlagen (1986:1102) och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Statens räddningsverk skall dock utöva tillsynen över frågor som rör samordningen mellan den statliga räddningstjänstens olika grenar.

Rikspolisstyrelsen utövar tillsynen över fjällräddningsverksamheten.

Gemensamma bestämmelser
66§
När en räddningsinsats är avslutad efter en olyckshändelse då miljön har blivit skadad, skall räddningsledaren underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden eller länsstyrelsen.

Förordning om brandfarliga varor SFS 1961:568

16§
1 mom. Byggnadsnämnd skall, där annat ej stadgas i det följande, pröva ansökan om tillstånd och äger meddela förhandsbesked varom förmäles i denna förordning. För byggnadsnämnds befattning med ärenden om brandfarliga varor skola de bestämmelser som gälla för nämndens handläggning av byggnadsärenden äga motsvarande tillämpning, såvida icke denna förordning föranleder annat.

2 mom. I beslut om tillstånd skall byggnadsnämnden angiva den största mängd brandfarliga varor som får förekomma i den med tillståndet avsedda verksamheten ävensom meddela de särskilda föreskrifter i övrigt som äro erforderliga för att förebygga skada genom brand och annorledes.

3 mom. Tillstånd må helt eller delvis återkallas av byggnadsnämnden, om tillståndshavaren icke utnyttjat tillståndet inom en tid som angivits i beslutet. Har tid ej angivits, må fråga om återkallelse på grund av förhållande som nyss sagts upptagas sedan ett år förflutit från dagen för beslutet. Återkallelse av tillstånd må ock ske, därest tillståndshavaren åsidosatt i tillståndet meddelad föreskrift eller gällande bestämmelser om brandfarliga varor i övrigt och trots anmaning av behörig myndighet, underlåtit att vidtaga rättelse inom skälig tid. Avser tillstånd anordning för vars uppförande eller inrättande lov lämnats enligt plan- och bygglagen (1987:10) eller motsvarande äldre bestämmelser och upphör lovet att gälla, skall tillståndet i motsvarande mån upphöra att gälla.

4 mom. Byggnadsnämnden skall på begäran verkställa avsyning som sägs i denna förordning samt, där avsyningen icke föranleder annat, lämna besked att avsynad anläggning eller anordning må tagas i bruk.

53§
...Ärende om tillstånd till transport medelst rörledning upptages av länsstyrelsen, därest rörledningen skall sträcka sig genom mera än en kommun, och av regeringen, om rörledningen skall sträcka sig genom mera än ett län. Vad i 16§ stadgas skall äga motsvarande tillämpning då länsstyrelse är tillståndsmyndighet.

55§
1 mom. ...Avser ansökningen cistern eller annan anläggning under jord eller i bergrum, cistern utomhus eller öppen lagerplats eller ock transport medelst rörledning, skall byggnadsnämnden samråda jämväl med tjänsteman vid länsstyrelse vilken utsetts av länsstyrelsen att vara sakkunnig i vatten- och avloppsfrågor, därest fråga är om brandfarlig vätska...

3 mom. Innan förhandsbesked lämnas, skall byggnadsnämnden i den mån det erfordras för ärendets avgörande, samråda med brandchefen och miljö- och hälsoskyddsnämnden, länsarkitekten, tjänsteman vid länsstyrelse vilken utsetts av länsstyrelsen att vara sakkunnig i vatten- och avloppsfrågor, sprängämnesinspektionen samt annan kommunal eller statlig myndighet, vilken bedömes hava intresse att bevaka ärendet.

4 mom. Länsstyrelse skall såsom tillståndsmyndighet sörja för att i tillståndsärende vedebörande kommunala myndigheter och övriga myndigheter, vilkas ämbetsområde beröres, få tillfälle att framföra sin mening i ärendet.

Förordning om explosiva varor SFS 1949:341

2 kap. Om tillverkning
9§
Explosiv vara må icke i andra fall än i andra, tredje och fjärde styckena sägs tillverkas utan tillstånd av länsstyrelsen....

8 kap. Vissa särskilda bestämmelser
55§
Den allmänna tillsynen över efterlevnaden av gällande bestämmelser om explosiva varor utövas av länsstyrelserna med biträde av underlydande polismyndigheter...

Förordning om miljöfarligt avfall SFS 1985:841

7§
Miljöfarligt avfall får yrkesmässigt transporteras på väg endast av
1. kommun eller sådan inrättning eller sådant företag som drivs av kommun.
2. den som har erhållit särskilt tillstånd.

8§
Fråga om tillstånd enligt 7§ 2 prövas av länsstyrelsen i det län där sökanden utövar den huvudsakliga delen av sin verksamhet...

10§
Länsstyrelsen får meddela föreskrifter om den största mängd miljöfarligt avfall som en tillståndshavare samtidigt får förvara i avvaktan på transport till anläggning för slutligt omhändertagande.

17§
Utan hinder av 12§ får industriföretag i egen anläggning slutligt omhänderta miljöfarligt avfall som inte har uppkommit i anslutning till anläggningen, om tillstånd för anläggningen har meddelats med stöd av miljöskyddslagen (1969:387) och företaget för behandlingen utnyttjar endast en mindre del av anläggningens kapacitet.

18§
Behandling som avses i 17§ får inte påbörjas utan att företaget i god tid dessförinnan gjort anmälan till länsstyrelsen. I fråga om sådan anmälan skall 15§ första stycket tillämpas. Länsstyrelsen skall sända en avskrift av en inkommen anmälan till statens naturvårdsverk samt miljö- och hälsoskyddsnämnden.

22§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning...

2. HÄLSOSKYDD

Hälsoskyddslag SFS 1982:1080

1§
Med hälsoskydd avses i denna lag åtgärder för att hindra uppkomsten av sanitära olägenheter och för att undanröja sådana olägenheter. Med sanitär olägenhet avses i denna lag en störning som kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Tillsyn
15§
Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen inom varje kommun över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser meddelade med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och statens naturvårdsverk enligt regeringens bestämmande. Försvarets sjukvårdsstyrelsen utövar tillsynen inom försvarsmakten. I sin tillsyn enligt denna lag har länsstyrelsen och försvarets sjukvårdsstyrelse samma befogenhet som miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Hälsoskyddsförordning SFS 1983:616

14§
Föreskrifter som en kommun meddelar med stöd av en bestämmelse i denna förordning skall genom länsstyrelsens försorg och på kommunens bekostnad kungöras i länets författningssamling så snart det kan ske...

Kommunen skall skyndsamt underrätta länsstyrelsen om de föreskrifter som kommunen har meddelat enligt första stycket.

Renhållningslag SFS 1979:596

Allmän aktsamhetsregel
3§
Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt...

Tillsyn
21§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas inom kommunen av miljö- och hälsoskyddsnämnden, om inte regeringen bestämmer annat. Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet.

Livsmedelslag SFS 1971:511

Hantering m m
10§
Om det är påkallat från hälsosynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda eller föreskriva villkor för hantering av livsmedel, som innehåller främmande ämne eller vari sådant ämne överstiger viss halt.

11§
Om det är påkallat från hälso- eller näringssynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda eller föreskriva villkor för hantering eller införsel till riket av visst slag av livsmedel.

Tillsyn
24§
Statens livsmedelsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och i anslutning därtill meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen utövar den närmare tillsynen inom länet. Den omedelbara tillsynen inom varje kommun utövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Livsmedelsförordning SFS 1971:807

Tillsyn
48§
Tillsynsmyndighet skall fortlöpande taga de prov och göra de undersökningar som med hänsyn till livsmedelshanteringen inom myndighetens ansvarsområde fordras för tillsynen.

Det åligger länsstyrelse och miljö- och hälsoskyddsnämnd att biträda vid särskild provtagning och undersökning som livsmedelsverket bestämmer.

Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar SFS 1970:244

2§
Behöver med hänsyn till hälsoskyddet vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd, så snart det kan ske.

Länsstyrelsen kan vid vite ålägga kommunen att fullgöra skyldighet enligt första stycket.

31§
Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från hälsoskyddssynpunkt eller från annan allmän synpunkt...

Lag om kemiska produkter SFS 1985:426

11§
Om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att en kemisk produkt får hanteras eller importeras endast efter tillstånd eller att för hantering eller import av en sådan produkt skall gälla annat särskilt villkor.

Tillsyn
14§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Förordning om kemiska produkter SFS 1985:835

17§
Tillstånd som avses i 11§ lagen (1985:426) om kemiska produkter krävs för
1. yrkesmässig import av livsfarliga kemiska produkter,
2. yrkesmässig överlåtelse av livsfarliga eller mycket farliga kemiska produkter,

3. annan än yrkesmässig import eller hantering av livsfarliga eller mycket farliga kemiska produkter.

20§
Fråga om tillstånd enligt 17§ prövas, om sökanden bedriver rörelse, av

länsstyrelsen i det län där rörelsen bedrivs och annars av länsstyrelsen i det län där sökanden är bosatt. Tillstånd får gälla under högst fem år och får förenas med villkor.

Tillsyn
26§
Den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1985:426) om kemiska produkter och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden...

Regional och lokal tillsyn utövas såvitt gäller arbetsmiljön av yrkesinspektionen och såvitt avser försvarsmakten, i frågor som inte tillhör yrkesinspektionens område, av försvarets sjukvårdsstyrelse. I övrigt utövar länsstyrelsen den närmare tillsynen inom länet och miljö- och hälsoskyddsnämnden den omedelbara tillsynen inom varje kommun.

Tillsynsmyndigheterna skall när det är påkallat samarbeta i tillsynsarbetet.

Länsstyrelsen utövar också den närmare tillsynen inom länet över efterlevnaden av förordningarna om

- PCB m m (SFS 1985:837),

- motorbensin (SFS 1985:838),

- kadmium (SFS 1985:839).

- miljöfarliga batterier (SFS 1986:1236).

Förordning om bekämpningsmedel SFS 1985:836

11§
Spridning av bekämpningsmedel skall ske så att människor inte skadas eller vållas annan olägenhet och så att miljöpåverkan blir så liten som möjligt.Åtgärder skall vidtas för att motverka att medlet sprids till kringliggande områden.

15§
Statens naturvårdsverk får meddela ytterligare föreskrifter om spridning av bekämpningsmedel. Föreskrifter om krav på tillstånd att sprida bekämpningsmedel inom visst område meddelas dock av länsstyrelsen...

22§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.

Förordning om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m SFS 1985:840

2§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.

8§
I fråga om spridning av kalk eller annat ämne för att motverka försurning i sjöar eller vattendrag får länsstyrelsen meddela föreskrifter om

1. de försiktighetsmått som skall iakttas vid spridningen,
2. de kontrollåtgärder som i övrigt behövs.

Avskrift av länsstyrelsens beslut skall sändas till berörd fiskenämnd och miljö- och hälsoskyddsnämnd.

3. NATURVÅRD

Lag om hushållning med naturresurser m m SFS 1987:12

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

2§
Bestämmelserna i 2 och 3 kap skall tillämpas enligt vad som är föreskrivet i plan- och bygglagen (1987:10), vattenlagen (1983:291), miljöskyddslagen (1969:387), naturvårdslagen (1964:822), lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, väglagen (1971:948), lagen (1902:71 s 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, lagen (1978:160) om vissa rörledningar och luftfartslagen (1957:297).

2 kap. Grundläggande hushållningsbestämmelser
1§
Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

5 kap. Myndigheternas uppgifter, ansvarsfördelning m m
1§
Varje myndighet som skall tillämpa denna lag skall se till att sådana planer enligt plan- och bygglagen (1987:10) och sådant planeringsunderlag som belyser hushållningsfrågan finns tillgängliga i målet eller ärendet.

Om myndigheten begär det, är kommunen skyldig att tillhandahålla planer enligt plan- och bygglagen samt planeringsunderlaget till dessa.

Länsstyrelsen skall ställa samman utredningar, program och annat planeringsunderlag som har betydelse för hushållningen med naturresurser i länet och som finns hos statliga myndigheter. Länsstyrelsen är skyldig att på begäran tillhandahålla sådant planeringsunderlag åt kommuner och myndigheter som skall tillämpa denna lag.

3§
Länsstyrelsen har tillsyn i länet över hushållningen med naturresurser och efterlevnaden av vad som föreskrivs i eller beslutas med stöd av 4 kap.

De centrala förvaltningsmyndigheterna har var och en inom sitt verksamhetsområde uppsikt över hushållningen med naturresurser. Statens planverk har den allmänna uppsikten över hushållningen med naturresurser.

Naturvårdslag SFS 1964:822

1§
Naturen utgör en nationell tillgång som skall skyddas och vårdas. Den är tillgänglig för alla enligt allemansrätten.

Envar skall visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med naturen.

Kan vid arbetsföretag eller eljest skada å naturen ej undvikas, skola de åtgärder vidtagas som behövas för att begränsa eller motverka skadan.

2§
Naturvården är en såväl statlig som kommunal angelägenhet. Länsstyrelsen har att verka för naturvården i länet...

3§
Vid prövning av fråga rörande naturvård skall tillbörlig hänsyn tagas till övriga allmänna och enskilda intressen. Härvid skall lagen (1987: 12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Beslut i frågor som avses i 7-11§§, 13§, 18§ första, andra och fjärde styckena, 18c§, 19§ samt 20§ andra stycket får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

7§
Område, som finnes böra särskilt skyddas eller vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet eller eljest märkliga beskaffenhet eller emedan området är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv, må av länsstyrelsen förklaras som naturreservat. Länsstyrelsen får inte avsätta ett område till naturreservat, om syftet med åtgärden i allt väsentligt kan tillgodoses genom att området istället med stöd av 19§ förklaras som naturvårdsområde.

12§
Länsstyrelsen får i särskilda fall medgiva undantag från meddelade reservatsföreskrifter. Om synnerliga skäl äro därtill, får myndighet som meddelat beslut enligt 7-10§§ helt eller delvis upphäva beslutet.

Meddelas beslut enligt första stycket för att lämna rum för arbetsföretag,äger länsstyrelsen föreskriva att företaget skall bekosta särskild undersökning av naturreservatet eller särskild åtgärd för att bevara det eller på annat sätt gottgöra intrånget i naturvårdsintresset.

13§
Till fastighet hörande naturföremål, som finnes böra särskilt skyddas eller vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet eller eljest märkliga beskaffenhet, må jämte erforderligt område på marken av länsstyrelsen fridlysas såsom naturminne. Markområdet skall avpassas efter vad som kräves för att bevara naturföremålet och bereda medhänsyn till dess art och betydelse nödigt utrymme däromkring.

Vad i 8-12§§ stadgas om naturreservat skall i tillämpliga delar gälla beträffande naturminne.

14§
Är fara att växtart försvinner eller utsättes för plundring, äger regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela förbud att inom landet eller del därav borttaga eller skada växt av den arten där den växer vilt.

Är fara att djurart försvinner, äger regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela förbud att inom landet eller del därav döda, skada eller fånga vilt levande djur av den arten, då det ej sker till försvar mot angrepp på person eller egendom, så ock att borttaga eller skada sådant djurs ägg, rom eller bo. Beträffande djur, vars dödande eller fångande är att hänföra till jakt eller fiske, skall dock gälla vad därom särskilt stadgas.

Behövs utöver fredning enligt jaktlagstiftningen särskilt skydd för djurlivet inom visst område, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som inskränker rätten till jakt eller allmänhetens eller markägarens rätt att uppehålla sig inom området.

15§
För att åt allmänheten trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv råder strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan förordna att strandområde som uppenbarligen saknar betydelse för bad och friluftsliv ej skall omfattas av strandskydd. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får också utvidga strandskyddsområdet, när det behövs för att tillgodose syftet med strandskyddet, dock högst intill 300 meter från strandlinjen.

Om det finns särskilda skäl får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordna att ett strandområde som avses ingå i en detaljplan eller omfattas av områdesbestämmelser inte skall omfattas av strandskydd.

Vid fastställelse av generalplan, stadsplan eller byggnadsplan kan, när särskilda skäl föreligga, förordnas att i planen ingående strandområde ej vidare skall omfattas av strandskydd.

16§
Inom strandskyddsområde får ej helt ny byggnad uppföras eller befintlig byggnad ändras för att tillgodose ett väsentligen annat ändamål än det, vartill byggnaden tidigare varit använd, och ej heller utföras grävnings- och andra förberedelsearbeten för bebyggelse som nu sagts. Ej heller får i annat fall inom strandskyddsområde utföras anläggning eller anordning, varigenom mark tages i anspråk såsom tomt eller allmänheten på annat sätt hindras eller avhålles från att beträda område där den eljest skulle ägt att färdas fritt...
Länsstyrelsen får medgiva undantag från bestämmelserna i första stycket, när särskilda skäl föreligga. Medgives undantag, skall länsstyrelsen bestämma i vilken utsträckning mark får tagas i anspråk såsom tomt eller eljest användas för det avsedda ändamålet.

Första stycket gäller inte anläggningar eller åtgärder som behövs för jordbruket, fisket, skogsskötseln eller renskötseln och ej tillgodoser bostadsändamål. Första stycket gäller inte heller företag till vilka tillstånd har lämnats enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, vattenlagen (1983:291) eller miljöskyddslagen (1969:387).

17§
Finnes på område, som är av betydelse för friluftslivet, eller i områdets närhet stängsel som hindrar eller försvårar tillträdet till mark inom området där allmänheten eljest skulle ägt att fritt färdas, får länsstyrelsen förelägga den som håller stängslet att anordna grind eller annan genomgång. Är det uppenbart att stängslet endast avser att utestänga allmänheten från området, får föreläggande meddelas om borttagande av stängslet.Vad nu sagts om stängsel skall äga motsvarande tillämpning beträffande dike...

18§
Täkt av sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter för annat ändamål än markinnehavarens husbehov får ej ske utan länsstyrelsens tillstånd. Vad nu sagts avser dock ej täkt i vattenområde vartill tillstånd lämnats enligt vattenlagen (1983:291) eller fordras enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln eller täkt av torv vartill bearbetningskoncession har meddelats enligt lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter.

Länsstyrelsen får förelägga den som söker täkttillstånd att, vid äventyr att ansökningen avvisas, lägga fram utredning som belyser behovet av täkten samt en täktplan av erforderlig omfattning. Tillståndet skall förenas med de villkor som behövs för att begränsa eller motverka företagets menliga inverkan på naturmiljön....

18a§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som driver täktverksamhet eller stenkrossrörelse att lämna de uppgifter om verksamheten som behövs som underlag för planering av naturvården.

18b§
Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt den kommunala nämnd som kommunen bestämmer att utöva tillsyn över att täkter inom kommunen inte utförs i strid mot 18§ och att villkor som är förenade med tillstånd till täkt inte åsidosätts.

18c§
Åtgärder som utförs för att avvattna mark, för att sänka eller tappa ur en sjö eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål (markavvattning), får inte vidtas utan länsstyrelsens tillstånd. Ett tillstånd till markavvattning skall förenas med de villkor som behövs för att begränsa eller motverka menlig inverkan på naturmiljön av företaget...

19§
Områden, inom vilket särskilda åtgärder behövs för att skydda eller vårda naturmiljön men som med hänsyn till den begränsade omfattningen av åtgärderna eller andra omständigheter inte lämpligen bör avsättas till naturreservat, kan av länsstyrelsen förklaras som naturvårdsområde. Är åtgärd som bör vidtagas så ingripande att pågående markanvänd-

ning avsevärt försvåras inom berörd del av en fastighet inom området, skall denna del dock avsättas till naturreservat. ...

20§
Kan arbetsföretag, som ej omfattas av tillståndstvång enligt 18, 18c eller 19§, komma att väsentligt ändra naturmiljön, skall, innan företaget utföres, samråd ske med länsstyrelsen. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan föreskriva att inom landet eller del därav anmälan för samråd alltid skall göras i fråga om särskilda slag av arbetsföretag.

Beträffande arbetsföretag som sägs i första stycket får länsstyrelsen förelägga företagaren att vidtaga de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skada på naturmiljön.

Bestämmelserna i denna paragraf omfattar inte företag till vilka tillstånd har lämnats enligt vattenlagen (1983:291) eller miljöskyddslagen (1969:387).

22§
Tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får ej finnas varaktigt anbringad utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer...

Har sådan anordning anbringats utan tillstånd eller i strid mot givet tillstånd och finnes den vara uppenbart vanprydande i landskapsbilden, får myndigheten meddela föreläggande om avlägsnande av anordningen eller vidtagande av annan erforderlig åtgärd därmed...

24a§
Vilthägn får inte utan tillstånd uppföras på områden där allmänheten får färdas fritt. Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen. Vid prövningen skall hänsyn tas till behovet av skydd för friluftslivet och naturmiljön. Tillstånd skall förenas med villkor som behövs till skydd för dessa intressen...

43§
Innan länsstyrelsen fattar beslut om bildande av naturreservat eller naturvårdsområde eller avgör annat naturvårdsärende av vikt, skall länsstyrelsen samråda med kommunen ....

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får förordna att de befogenheter som enligt 7-9, 11, 12 och 19§§ tillkommer länsstyrelsen även skall tillkomma en kommunal myndighet.

<u>Naturvårdsförordning SFS 1976:484</u>

2§
Statens naturvårdsverk har det centrala ansvaret för naturvårdsförvaltningen. Länsstyrelsen är ansvarig för naturvårdsförvaltningen inom länet.

3§
För naturvårdsobjekt skall naturvårdsförvaltare utses enligt denna förordning. För naturvårdsobjekt på mark som tillhör kommun eller kommunal stiftelse bör kommunen eller stiftelsen utses, om ej särskilda skäl är däremot. För övriga naturvårdsobjekt bör i första hand domänverket eller skogsvårdsstyrelsen utses.

Vid valet av förvaltare skall behovet av samordning av naturvårdsförvaltningen av olika objekt inom ett område beaktas.

4§
Länsstyrelsen kan utse skötselråd för rådgivning inom länet i fråga om naturvårdsförvaltning och vård av landskapet i övrigt.

5§
För naturvårdsförvaltningen av nationalpark gäller de grunder som regeringen anger särskilt för varje nationalpark. Närmare bestämmelser om sådan förvaltning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsen.

6§
Statens naturvårdsverk utser efter samråd med länsstyrelsen naturvårdsförvaltare för nationalpark. Naturvårdsverket meddelar efter samråd med länsstyrelsen föreskrifter enligt 5§ andra stycket naturvårdslagen (1964:822).

9§
Länsstyrelsen meddelar föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av naturreservat genom att fastställa skötselplan. Naturvårdsförvaltare för naturreservat utses av länsstyrelsen.

Beslut enligt första stycket meddelas efter samråd med statens naturvårdsverk.

Markägare, naturvårdsverket och naturvårdsförvaltaren skall snarast möjligt underrättas om beslut som avses i första stycket.

10§
Länsstyrelsen meddelar efter samråd med statens naturvårdsverk sådana föreskrifter som avses i 10§ naturvårdslagen (1964:822).

13§
Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen för naturminne och utser naturvårdsförvaltare.

Bestämmelserna i 10-12§§ har motsvarande tillämpning på naturminne.

Markägare, statens naturvårdsverk och naturvårdsförvaltaren skall snarast möjligt underrättas om beslut som avses i första stycket.

14§
Förbud enligt 14§ första eller andra stycket naturvårdslagen (1964:822) meddelas av statens naturvårdsverk såvitt avser hela landet och av länsstyrelsen såvitt avser länet eller del därav. ...

15§
Länsstyrelsen meddelar efter samråd med statens naturvårdsverk föreskrifter som avses i 14§ tredje stycket naturvårdslagen (1964:822).

Föreskrifterna får avse förbud att
1. färdas eller uppehålla sig inom området,
2. landa med båt eller annan farkost,
3. jaga eller medföra jaktredskap eller hund,
4. bortföra eller skada ägg, rom eller bo,
5. ofreda djur genom fotografering eller liknande åtgärd.

Om ej annat föreskrives, gäller förbud som avses i första stycket 1 eller 2 ej markinnehavaren eller hans folk och ej heller statlig eller kommunal tjänsteman i tjänsteärende.

Länsstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från förbud enligt första stycket.

Om ett beslut enligt första stycket har betydelse för luftfarten skall luftfartsverket underrättas.

17§
Länsstyrelsen meddelar de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen för område som avses i 15§ och utser naturvårdsförvaltare.

20§
Länsstyrelsen meddelar förordnande och föreskrift som avses i 15§ andra och tredje styckena, 16§ andra stycket och 18 c § tredje stycket samt tillstånd och föreläggande enligt 22§ naturvårdslagen (1964:822). Länsstyrelsen föreskriver också anmälningsskyldighet för samråd enligt 20§ första stycket samma lag i andra fall än som avses i 23§ denna förordning...

23§
Den som ämnar företa markberedning genom hyggesplöjning skall snarast möjligt och senast två månader i förväg anmäla detta till skogsvårdsstyrelsen. Denna skall, med eget yttrande om företagets skogliga lämplighet, överlämna anmälan till länsstyrelsen för samråd enligt 20§ första stycket naturvårdslagen (1964:822)...

25§
...Överväger länsstyrelsen i fråga om ett område som avses med en ansökan om tillstånd enligt 18§ naturvårdslagen meddela föreskrifter om skydd för grundvattnet enligt 19 kap. 2§ vattenlagen (1983:291) bör frågan om sådant tillstånd inte prövas förrän frågan om skyddet för grundvattnet har avgjorts.

27a§
Den som utövar täktverksamhet för vilken tillstånd krävs enligt 18§ naturvårdslagen (1964:822) skall årligen till länsstyrelsen lämna uppgifter om produktionen av sten, grus, sand, morän och torv enligt föreskrifter som meddelas av statens naturvårdsverk. Samma uppgiftsskyldighet åligger den som driver en stenkrossrörelse som inte ligger i anslutning till en täkt.

Länsstyrelsen får medge undantag från skyldigheten enligt första stycket om uppgifterna saknar betydelse för planeringen av naturvården inom länet.

27b§
Innan en kommun gör framställning om överlåtelse av tillsynsansvar till en kommunal nämnd enligt 18 b § naturvårdslagen (1964:822), bör samråd ske med länsstyrelsen.

När länsstyrelsen prövar frågor om överlåtelse av tillsynsansvar, skall länsstyrelsen särskilt beakta att uppdelningen av tillsynen mellan länsstyrelsen och den kommunala nämnden sker på ett sätt som är lämpligt från naturvårdssynpunkt och med hänsyn till de lokala förhållandena. Stor vikt skall därvid fästas vid kommunens önskemål.

Beslut om överlåtelse av tillsynsansvar skall sändas till statens naturvårdsverk.

28§
Innan länsstyrelsen i naturvårdsärende fattar beslut som kan föranleda ersättnings- eller inlösensskyldighet enligt naturvårdslagen (1964:822) eller annan ekonomisk förpliktelse för staten eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med statens naturvårdsverk...

28a§
Länsstyrelsen får förordna att befogenhet som ankommer på länsstyrelsen enligt 16§ tredje stycket såvitt avser medgivande till annan åtgärd än byggande av försvarsanläggning eller allmän väg, 17§ samt 39§ första och andra styckena naturvårdslagen (1964:822) helt eller delvis skall tillkomma den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

Länsstyrelsen får förordna att befogenhet som ankommer på länsstyrelsen enligt 7-9, 11, 12 och 19§§ naturvårdslagen helt eller delvis skall tillkomma även den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

I ärenden som efter förordnande enligt första eller andra stycket prövas av en kommunal nämnd skall även de uppgifter i övrigt som enligt denna förordning ankommer på länsstyrelsen i stället ankomma på den kommunala nämnden.

Ett beslut som en kommunal nämnd meddelat efter förordnande enligt första stycket skall expedieras enligt de föreskrifter som gäller när länsstyrelsen har meddelat ett beslut av samma slag. Dessutom skall en avskrift av beslutet sändas till länsstyrelsen.

Ett beslut som en kommunal nämnd meddelat efter förordnande enligt andra stycket skall genom länsstyrelsens försorg och på kommunens bekostnad kungöras i länets författningssamling så nart det kan ske. Beslutet skall genom kommunens försorg anslås och underrättelse om beslutet införas i ortstidning.

29§
I naturvårdsärende åligger det länsstyrelsen att på statens vägnar söka träffa uppgörelse med sakägare som gör anspråk på ersättning eller fordrar inlösen av fastighet.

Länsstyrelsen kan på begäran förskjuta medel för ändamål som avses i 30§ naturvårdslagen (1964:822).

35§
Länsstyrelsen skall föra ett register över beslut i naturvårdsärenden och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister) enligt föreskrifter som meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsernas organisationsnämnd. Naturvårdsverket skall föra ett sammanfattande riksregister.

Skogsvårdsförordning SFS 1979:791

18§
Skogsmarkens ägare skall enligt de föreskrifter som efter samråd med statens naturvårdsverk meddelas av skogsstyrelsen till skogsvårdsstyrelsen anmäla
1. avverkning som föranleder skyldighet att anlägga ny skog...

19§
Skogsvårdsstyrelsen skall översända en avskrift av anmälan enligt 18§ 1 till länsstyrelsen i de fall anmälan avser avverkning inom områden som länsstyrelsen anger.

22§
För områden som är av utpräglat intresse för naturvården eller det rörliga friluftslivet och som angetts av länsstyrelsen i samråd med skogsvårdsstyrelsen kan naturvårdsinriktade skogsbruksplaner upprättas. Sådana planer upprättas av skogsvårdsstyrelsen och bekostas av staten.

Ädellövskogslag SFS 1984:119

1§
Denna lag syftar till att bevara landets ädellövskogar för framtiden...

5§
I bestånd som avses i 3§ får inte vidtas åtgärder som innebär att beståndets egenskap av ädellövskog förloras. Efter slutavverkning i skogsbestånd skall ny ädellövskog anläggas på området.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen medge undantag från första stycket. I samband med medgivande av undantag får länsstyrelsen föreskriva att ny ädellövskog anläggs på annat ställe inom en brukningsenhet. För anläggning av ny ädellövskog gäller 7§ andra-fjärde styckena.

Ädellövskogsförordning SFS 1984:120

4§
Ansökan om medgivande enligt 7§ första stycket ädellövskogslagen (1984:119) att påbörja slutavverkning skall göras skriftligen hos skogsvårdsstyrelsen. Detsamma gäller ansökan om medgivande enligt 5§ andra stycket samma lag om befrielse från skyldigheten att bevara ädellövskog, i vilket fall skogsvårdsstyrelsen med eget yttrande överlämnar ansökningshandlingarna till länsstyrelsen.

Instruktion för skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna SFS 1981:531

17§
Varje skogsvårdsstyrelse skall inom sitt verksamhetsområde följa skogsbrukets tillstånd och utveckling och vidta eller hos skogsstyrelsen föreslå de åtgärder som behövs eller är lämpliga för att åstadkomma en ändamålsenlig utveckling av skogsnäringen. Skogsvårdsstyrelsen svarar för att samhällets skogspolitik omsätts i praktiskt handlande.

19§
Skogsvårdsstyrelsernas tjänstemän är skyldiga att på begäran av länsstyrelsen, som föredragande eller på annat sätt, delta i handläggningen i länsstyrelsen av ärenden som har samband med skogsvårdsstyrelsernas uppgifter.

Lag om fornminnen SFS 1942:350

1§
Fasta fornlämningar, bevarande minnet av fäderneslandets tidigare inbyggare, äro ställda under lagens hägn.

Ej må någon utan tillstånd enligt denna lag utgräva, rubba, överhölja eller eljest genom plantering eller bebyggelse eller på annat sätt förändra eller skada eller borttaga fast fornlämning.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över fasta fornlämningar i länet...

Förordning om fornminnen SFS 1942:926

1§
Innan länsstyrelsen i ärende enligt lagen (1942:350) om fornminnen fattar beslut som kan föranleda ersättningsskyldighet eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med riksantikvarieämbetet och statens historiska museer.

Länsstyrelsen skall genast tillställa riksantikvarieämbetet och statens historiska museer kopia eller avskrift av beslut som länsstyrelsen meddelar enligt lagen om fornminnen.

Länsstyrelsen skall genast underrätta kommunen om beslut enligt 3§ andra stycket, 4§, 6§ första stycket eller 15§ tredje stycket lagen om fornminnen. Om ett beslut enligt 3 eller 4§ lagen om fornminnen avser en fornlämning inom verksamhetsområdet för en kommunal fastighetsregistermyndighet, skall även denna underrättas.

Jordabalken SFS 1970:994

3 kap.
3§
Den som ämnar utföra eller låta utföra grävning eller liknande arbete på sin mark skall vidta varje skyddsåtgärd som kan anses nödvändig för att förebygga skada på angränsande mark. Bestämmelser om ersättning för skador till följd av grävning eller liknande arbete finns i miljöskadelagen (1986:225).

Medför skyddsåtgärd uppenbarligen högre kostnad än den skada som åtgärden avser att förebygga, får åtgärden underlåtas. Skadan skall dock ersättas enligt bestämmelserna i miljöskadelagen. Om det begärs, skall säkerhet enligt vad som sägs i 2 kap. utsökningsbalken ställas hos länsstyrelsen för ersättningen innan arbetet börjar. ...

Plan- och bygglag SFS 1987:10

Byggnadslagstiftningen har sin främsta betydelse från naturvårdssynpunkt genom de planinstitut de tillhandahåller. Genom planinstituten skapas vissa möjligheter till åtgärder för att förebygga vatten- och luftföroreningar samt buller.

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Denna lag innehåller bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

5§
Vid prövning av frågor enligt denna lag skall både allmänna och enskilda intressen beaktas, om inte annat är särskilt föreskrivet.

2 kap. Allmänna intressen som skall beaktas vid planläggning och vid lokalisering av bebyggelse
1§
Planläggning skall ske så att den främjar en från allmän synpunkt lämplig utveckling och ger förutsättningar för en från social synpunkt god bostads-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Hänsyn skall därvid tas till förhållandena i angränsande kommuner. Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Vad som sägs i första stycket skall beaktas även i ärenden om bygglov och förhandsbesked.

2§
Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

3§
Bebyggelse skall lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till
1. de boendes och övrigas hälsa,
2. jord-, berg- och grundvattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning och avlopp samt annan samhällsservice,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar.

Bebyggelse och anläggningar som för sin funktion kräver tillförsel av energi skall lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen.

4 kap. Översiktsplan
1§
I översiktsplanen skall redovisas allmänna intressen som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden.

Av planen skall framgå
1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden samt i fråga om tillkomst, förändring och bevarande av bebyggelse,
2. hur kommunen avser att tillgodose riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

2§
Översiktsplanen skall utformas så, att dess innebörd kan utläsa utan svårighet.

Till planen skall fogas en sådan planbeskrivning som avses i 8§ och länsstyrelsens granskningsyttrande enligt 9§.

Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, skall det anmärkas i planen.

3§
När förslag till översiktsplan eller till ändring av planen upprättas, skall kommunen samråda med länsstyrelsen samt regionplaneorgan och kommuner som berörs av förslaget. Andra som har ett väsentligt intresse av förslaget skall beredas tillfälle till samråd.

5§
Under samrådet åligger det länsstyrelsen särskilt att
1. ge råd om tillämpningen av 2 kap och verka för att riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillgodoses,
2. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt,
3. ta till vara statens intressen.

9§
Länsstyrelsen skall under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget.

Av yttrandet skall framgå om
1. förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
2. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt,
3. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser.

13§
När kommunens beslut att anta eller ändra översiktsplanen har vunnit laga kraft, skall planen, planbeskrivningen, samrådsredogörelsen, granskningsyttrandet, utlåtandet enligt 10§ och ett protokollsutdrag med beslutet utan dröjsmål sändas till statens planverk, länsstyrelsen, regionplaneorgan och kommuner som berörs.

5 kap. Detaljplan och områdesbestämmelser
Förfarandet m m
20§
När förslag till detaljplan upprättas, skall kommunen samråda med länsstyrelsen, fastighetsbildningsmyndigheten och kommuner som berörs av förslaget. Sakägare och de bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs av förslaget samt de myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget skall beredas tillfälle till samråd.

22§
Under samrådet åligger det länsstyrelsen särskilt att
1. ge råd om tillämpningen av 2 och 3 kap och verka för att riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillgodoses,
2. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt,
3. ta till vara statens intressen.

31§
När beslutet att anta detaljplanen har vunnit laga kraft, skall detta kungöras i ortstidning. I kungörelsen skall tas in en upplysning om innehållet i 15 kap 4§.

Snarast möjligt efter det att beslutet har vunnit laga kraft och senast en månad därefter skall två exemplar av planen, planbeskrivningen och genomförandebeskrivningen sändas till länsstyrelsen.

6 kap. Plangenomförande
Avstående av mark m m
22§
I ett förordnande enligt 19§ får länsstyrelsen, i den mån det är skäligt, på kommunens begäran föreskriva att markens ägare skall vara skyldig att i den ordning som länsstyrelsen bestämmer bekosta anläggande av gator och vägar samt anordningar för vattenförsörjning och avlopp.

7 kap. Regionplanering
Regionplan
7§
Senast dagen efter det att justering av protokollet med beslut om antagande, ändring eller upphävande av regionplanen har tillkännagivits på anslagstavla enligt vad som anges i 2 kap 13§ kommunalförbundslagen (1985:894) skall meddelande om tillkännagivandet och protokollsutdrag med beslutet sändas till de kommuner och länsstyrelser som berörs av planen samt till regeringen.

När beslutet har vunnit laga kraft skall planen sändas till länsstyrelserna inom regionen samt till statens planverk.

12 kap. Statlig kontroll beträffande områden av riksintresse m m
1§
Länsstyrelsen skall pröva kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser, om det kan befaras att beslutet innebär att
1. ett riksintresse enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m inte tillgodoses,
2. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt eller
3. en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser.

3§
Länsstyrelsen skall upphäva kommunens beslut i dess helhet, om något förhållande som avses i 1§ föreligger. Om kommunen har medgett det, får beslutet upphävas i en viss del.

4§
Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen eller regeringen för ett visst område förordna att 1-3§§ skall tillämpas på beslut att lämna lov eller förhandsbesked.

Om länsstyrelsen, efter det att ett förordnande enligt första stycket har meddelats, beslutar att ett lov eller förhandsbesked skall prövas, får länsstyrelsen förordna att lovet eller förhandsbeskedet inte skall gälla förrän frågan om prövning har slutligt avgjorts.

7§
Om kommunen inte följer ett planföreläggande, får regeringen på kommunens bekostnad låta upprätta de förslag som behövs samt anta, ändra eller upphäva detaljplanen eller områdesbestämmelserna. Därvid skall länsstyrelsen ombesörja ärendets beredning.

Plan- och byggförordning SFS 1987:383

Ärenden om planer och områdesbestämmelser
Region- och översiktsplaner
10§
Under samråd om förslag att anta, ändra eller upphäva en regionplan eller översiktsplan skall länsstyrelsen på lämpligt sätt hålla berörda statliga myndigheter underrättade om planarbetet. Lantbruksnämndens eller skogsvårdsstyrelsens yttranden skall inhämtas om jordbruksmark eller skogsmark berörs. De myndigheter som har synpunkter på planförslaget skall framföra dessa till länsstyrelsen.

När planförslaget skall ställas ut, skall länsstyrelsen underrätta de statliga myndigheter som kan väntas ha synpunkter i sådana frågor som länsstyrelsen skall ta ställning till i sitt granskningsyttrande.

Länsstyrelsen skall underrätta fastighetsbildningsmyndigheten om beslut att anta, ändra eller upphäva en regionplan eller en översiktsplan. Andra statliga myndigheter skall underrättas, om de haft synpunkter på planförslaget eller om de särskilt berörs av beslutet.

Detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser
11§
Vid samråd om förslag till detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser skall samma ordning följas som föreskrivs i 10§ första stycket. Länsstyrelsen behöver dock inte underrätta fastighetsbildningsmyndigheten och myndigheter som är sakägare. I övrigt behöver myndigheter som inte haft någon erinran mot översiktsplanen underrättas endast om förslaget inte har stöd i översiktsplanen eller särskilt berör en viss myndighet. Yttrande från lantbruksnämnden eller skogsvårdsstyrelsen skall inhämtas om jordbruksmark eller skogsmark berörs.

Redovisning av planer m m
14§
Länsstyrelsen skall på begäran lämna statens planverk sådana redovisningar av detaljplaner och områdesbestämmelser samt av planeringunderlag för regionplaner, översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser som behövs för att planverket skall få kännedom om aktuella utvecklingstendenser inom verkets ansvarsområde.

Expropriationslag SFS 1972:719

2 kap. Expropriationsändamålen
3§
Expropration får ske för att tillgodose allmänt behov av elektrisk kraft eller annan drivkraft, vatten, värme eller likartad nyttighet eller av att bortföra eller oskadliggöra avloppsvatten eller annan orenlighet.

Skall ledning för nyttighet som avses i första stycket eller för avloppsvatten eller annan orenlighet ingå i ledningsnät av betydelse för riket eller för viss ort eller är intrånget av ledningen ringa i jämförelse med nyttan därav, får expropriation ske även om allmänt behov av ledningen ej föreligger...

5§
Expropriation får ske för att upprätta skydds- eller säkerhetsområde eller bereda utrymme för särskild anordning, om området eller anord-

ningen behövs till skydd mot naturhändelse som är menlig från allmän synpunkt, mot vatten- eller luftförorening eller mot menlig inverkan i övrigt från industri eller annan anläggning.

7a§
Expropriation får ske för att tillgodose den allmänna fiskevården eller för vetenskapliga undersökningar och försök i fråga om fiske.

8§
Expropriation får ske för att bevara historiskt eller kulturhistoriskt märklig bebyggelse eller märklig fast fornlämning eller bereda erforderligt utrymme däromkring.

9§
Expropriation får ske för att bevara område som nationalpark, naturreservat eller naturminne eller för att annars tillgodose väsentligt behov av mark eller anläggning för idrott eller friluftsliv, om marken eller anläggningen är avsedd är hållas tillgänglig för allmänheten.

3 kap. Tillstånd till expropriation m m
1§
Fråga om tillstånd till expropriation prövas av regeringen. Regeringen kan dock överlämna till länsstyrelsen eller, när särskilda skäl föreligger, till annan myndighet att pröva fråga om tillstånd till expropriation, om ansökningen ej har bestritts eller ärendet från allmän och enskild synpunkt är av mindre vikt.

Expropriationskungörelse SFS 1972:727

4§
Fråga om tillstånd till expropriation avgöres av länsstyrelsen, om

1. regeringen särskilt beslutat detta eller
2. ansökan om tillstånd till expropriation icke bestrides av sakägare och ej heller kommun eller statlig myndighet motsätter sig bifall till ansökningen.

Första stycket 2 äger icke tillämpning, om expropriationsansökningen har samband med koncessionsfråga, vars prövning ankommer på regeringen eller regeringen särskilt föreskriver att länsstyrelsen ej får pröva tillståndsfrågan...

Förordning om täktavgift SFS 1984:381

1§
Statens kostnader för prövning och tillsyn av sådan täktverksamhet, för vilken det krävs tillstånd enligt 18§ naturvårdslagen (1964:822) eller vartill tillstånd i stället lämnas enligt vattenlagen (1983:291), skall täckas genom avgifter.

Första stycket gäller inte torvtäkter eller täkter för vilka tillstånd lämnas enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln eller enligt lagen (1966:319) om rätt till sand-, grus- och stentäkt inom vissa allmänna vattenområden...

6§
Beslut om täktavgift meddelas av länsstyrelsen eller, om det är fråga om avgift vid nytt tillstånd enligt vattenlagen (1983:291) till täkt i vattenområde, av vattendomstolen.

Lag om vissa torvfyndigheter SFS 1985:620

Inledande bestämmelser
1§
För undersökning och bearbetning av fyndigheter av torv för att utvinna energi fordras särskilt tillstånd (koncession), om inte annat följer av 3§.

5§
Frågor om koncession prövas av länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger...

6§
I fråga om verksamhet som avses i denna lag skall även iakttas tillämpliga föreskrifter i plan- och bygglagen (1987:10), miljöskyddslagen (1969:387) och andra författningar.

Förutsättningar för koncession
7§
Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att verksamheten kommer till stånd och sökanden från sådan synpunkt är lämplig att bedriva verksamheten...

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.
...

Villkor i samband med koncession
12§
Koncession skall förenas med de villkor som behövs för att motverka eller begränsa menlig inverkan på naturmiljön samt för att beakta andra allmänna intressen och enskild rätt...

13§
Koncessionshavaren skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, åläggas att ställa säkerhet för att villkor till skydd för naturmiljön, andra allmänna intressen eller enskild rätt skall uppfyllas. Visar sig säkerheten otillräcklig, får länsstyrelsen bestämma att ytterligare säkerhet skall ställas.

14§
Uppkommer genom verksamhet för vilken koncession meddelats betydande olägenhet som inte förutsågs när koncessionen meddelades, får länsstyrelsen bestämma de villkor för den fortsatta verksamheten som behövs för att förebygga eller minska olägenheten.

Överlåtelse, frånträdande och återkallelse av koncession
15§
Koncession får överlåtas endast med länsstyrelsens tillstånd.

Verkan av att koncession upphör
34§
När en koncession upphör skall koncessionshavaren ta bort anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning, om detta är motiverat från allmän eller enskild synpunkt.

I den mån skyldighet att vidta sådana åtgärder inte har bestämts genom villkor i koncessionen, skall frågan prövas av länsstyrelsen i samband med att koncessionen upphör.

Tillsyn, handräckning, ansvar m m
36§
Länsstyrelsen utövar tillsyn över undersökning och bearbetning som utförs enligt denna lag...

Förordning om vissa torvfyndigheter SFS 1985:626

Ansökan om undersökningskoncession
2§
Ansökan om undersökningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om ...

5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt...

Ansökan om bearbetningskoncession
3§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om ...

5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt,

6. tillgängliga uppgifter om torvens förbränningsegenskaper och innehåll av ämnen som vid förbränning kan medföra skada på miljön...

9§
Länsstyrelsen skall vid beredningen av koncessionsärenden se till att ärendena utreds på det sätt som är motiverat med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning. Yttranden skall alltid inhämtas från berörda kommuner, andra länsstyrelser inom vars område det sökta koncessionsområdet ligger, bergmästaren, Sveriges geologiska undersökning, statens energiverk och statens naturvårdsverk.

Kungörelse om upplåtelse från staten av rätt till sand-, grus- eller stentäkt inom vissa allmänna vattenområden SFS 1966:320

1§
Om upplåtelse från staten av rätt till sand-, grus- eller stentäkt inom allmänt vattenområde i Vänern, Vättern, Hjälmaren eller Storsjön i Jämtland beslutar länsstyrelsen...

Vattenlag SFS 1983:291

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Vatten skall skyddas och vårdas som en gemensam naturtillgång.

2 kap. Rådighet över vatten m m.
9§
Den som utövar ett vattenföretag eller råder över en vattentillgång enligt 2§ är skyldig att vid allvarlig vattenbrist, som orsakas av torka eller någon annan jämförlig omständighet, avstå det vatten som är oundgängligen nödvändigt för den allmänna vattenförsörjningen eller för något annat allmänt behov.

Den som avstår vatten enligt första stycket är berättigad till skälig ersättning för den skada han härigenom lider.

Länsstyrelsen får vid vite förelägga företagaren eller rådighetshavaren att iaktta sin skyldighet enligt första stycket. Länsstyrelsen får härvid förordna att beslutet skall gälla även om det överklagas.

3 kap. Allmänna förutsättningar för vattenföretag
1§
Ett vattenföretag får inte komma till stånd, om det med hänsyn till valet av plats eller på något annat sätt möter hinder från allmänna planeringssynpunkter. Vid tillståndsprövningen av ett vattenföretag skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

2§
Ett vattenföretag och anläggningsarbeten som utförs för ett vattenföretag får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Gäller eljest, i andra fall än som avses i 16, 18 och 20§§ naturvårdslagen (1964:822), särskilda bestämmelser för bebyggande eller annan användning av ett mark- eller vattenområde, skall vattenföretaget utföras så att syftet med bestämmelserna inte motverkas.

3§
Även om det inte finns något hinder mot ett vattenföretag enligt 1 eller 2§, får det inte komma till stånd om någon skada eller olägenhet av större betydelse därigenom uppkommer för allmänna intressen. ...

10 kap. Avgifter
Bygdeavgifter
1§
Om ett vattenföretag innebär
1. drift av ett vattenkraftverk,
2. vattenreglering som avser års- eller flerårsreglering,
3. vattenöverledning för något annat ändamål än kraftändamål,
4. ytvattentäkt
skall den som innehar tillstånd till företaget betala en årlig bygdeavgift. ...

Bygdeavgift skall enligt de närmare bestämmelser som meddelas av regeringen användas dels för att förebygga eller minska sådana skador av vattenföretaget eller anläggningar för detta som inte har ersatts enligt 9 kap. och för att gottgöra sådana skador, dels för att tillgodose allmänna ändamål beträffande den bygd som berörs av vattenföretaget eller anläggningar för detta.

4§
...Bygdeavgiften skall före varje kalenderårs utgång betalas till länsstyrelsen i det län där företaget huvudsakligen utförs.

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och statens historiska museer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om deras verksamhet berörs. Lantbruksstyrelsen skall underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

9§
När förutsättningarna för företaget i stort har klarlagts, skall företagaren i samråd med länsstyrelsen i det län där företaget i huvudsak skall utföras bereda berörda kommuner samt myndigheter och sammanslutningar som företaget angår tillfälle att framställa önskemål om företagets närmare omfattning och utformning.

12 kap. Prövningen av markavvattningsföretag
1§
Prövningen av markavvattningsföretag sker vid förrättning. Länsstyrelsen förordnar en förrättningsman att handlägga förrättningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar särskilda bestämmelser om behörighet att vara förrättningsman.

15 kap. Tillstånds giltighet, omprövning m m
Verkan av beslut efter förrättning
14§
Sedan ett tillståndsbeslut eller annat beslut av förrättningsmannen har vunnit laga kraft, får det verkställas.

I fråga om tillstånd till markavvattningsföretag och omprövning äger 1-10 och 13§§ motsvarande tillämpning. Omprövning enligt 3, 4, 8 och 9§§ skall dock ske vid en ny förrättning. Länsstyrelsen förordnar om sådan förrättning efter ansökan.

18 kap. Tillsyn och besiktning
Tillsyn
1§
Tillsyn över vattenföretag och vattenanläggningar utövas av länsstyrelsen.Om särskilda skäl föreligger, får i en tillståndsdom eller ett tillståndsbeslut förordnas att någon annan myndighet än länsstyrelsen skall, jämte länsstyrelsen, utöva tillsyn i visst hänseende.

Besiktning
3§
I tillståndsdom och tillståndsbeslut får föreskrivas att en vattenanläggning skall besiktas, sedan företaget har utförts.

Besiktningsman förordnas av länsstyrelsen efter anmälan av företagaren.

19 kap. Skydd för vattenförsörjning m m
1§
Om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller utföra sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de anordningar, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Den som utövar verksamhet eller utför åtgärd i enlighet med vad som har föreskrivits i tillstånd enligt denna lag, miljöskyddslagen (1969:387) eller 18§ naturvårdslagen (1964:822) anses ha fullgjort vad som åligger honom enligt första stycket.

Länsstyrelsen får vid vite förelägga den som vill bedriva sådan verksamhet eller utföra sådana åtgärder som avses i första stycket att iaktta vad som gäller enligt nämnda stycke.

2§
Till skydd för en yt- eller grundvattentillgång som utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt får länsstyrelsen besluta om ett behövligt skyddsområde (vattenskyddsområde). Länsstyrelsen skall föreskriva de inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom vattenskyddsområdet som behövs för att tillgodose syftet med området. Om det behövs, får länsstyrelsen föreskriva att skyltar eller stängsel skall sättas upp och att annans mark får tas i anspråk härför...

3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela sådana föreskrifter om vad allmänheten skall iaktta inom ett vattenskyddsområde som behövs för att tillgodose syftet med området.

Vattenrättsförordning SFS 1983:788

Föreskrifter inom vattenskyddsområden
29§
Länsstyrelsen meddelar sådana föreskrifter som avses i 19 kap. 3§ vattenlagen (1983:291).

Förordning om avgifter enligt vattenlagen (1983:291) m m SFS 1983:945

2§
När tillståndet tas i anspråk till ett vattenföretag, för vilket bygdeavgift skall betalas enligt 10 kap. 1§ vattenlagen (1983:291), skall tillståndshavaren göra anmälan om tidpunkten för ianspråktagandet till länsstyrelsen. ...

3§
...
Om en avgift som skall betalas till länsstyrelsen eller fiskeristyrelsen inte blir erlagd i föreskriven ordning, skall myndigheten skyndsamt söka verkställighet av domen eller beslutet.

Lag om vattenförbund SFS 1976:997

1§
Enligt denna lag kan bildas sammanslutning (vattenförbund) med uppgift att genom rensning, reglering eller andra vattenvårdande åtgärder främ-

ja ett från allmän eller enskild synpunkt ändamålsenligt utnyttjande av vattnet i vattendrag, sjö eller annat vattenområde. Fråga om bildande av vattenförbund prövas vid förrättning.

3§
Den som enligt vattenlagen (1983:291) eller miljöskyddslagen (1969:387) eller äldre lag har medgivits rätt att inverka på vattenbeskaffenheten eller i övrigt på vattenförhållandena inom verksamhetsområdet skall vara medlem i förbundet.

Den som inverkar på vattenförhållandena inom verksamhetsområdet utan att det föreligger fall som avses i första stycket skall vara medlem i förbundet, om hans medlemskap är av särskild betydelse för förbundets verksamhet.

Har någon som enligt första eller andra stycket skall vara medlem i förbundet av särskilt skäl motsatt sig medlemskap, får han stå utanför förbundet, om dess verksamhet ej avsevärt försvåras därigenom.

Kommun samt sammanslutning av fiskerättsägare får ingå som medlem i vattenförbund, även om skyldighet icke föreligger enligt första eller andra stycket.

6§
Vattenförbund skall planlägga och utöva sin verksamhet på sådant sätt att förbundets ändamål vinnes utan oskälig kostnad. Därvid bör samråd äga rum med de myndigheter som beröres av frågan. Verksamheten får omfatta flera verksamhetsgrenar...

Förrättning enligt denna lag påkallas genom ansökan till länsstyrelsen om förordnande av förrättningsman. I ansökan skall anges vilket vattenområde som avses.

Rätt att påkalla förrättning tillkommer den som kan vara medlem i vattenförbundet.

Länsstyrelsen får utan ansökan upptaga fråga om förordnande av förrättningsman, om länsstyrelsen anser att behovet av förbundsbildning är synnerligen angeläget från allmän synpunkt.

11§
Förrättningsman förordnas av länsstyrelsen...

12§
I fråga om förrättning enligt denna lag skall bestämmelserna i 12 kap. vattenlagen (1983:291) gälla i tillämpliga delar, i den mån ej annat följer av vad nedan sägs.

23§
Sedan förrättningen slutligt prövats, skall samtliga handlingar sändas till statens naturvårdsverk.

Naturvårdsverket skall föra en förteckning över alla vattenförbund.

26§
Statens naturvårdsverk och länsstyrelsen får föra talan mot beslut i fråga om förbundsbildning, verksamhetens inriktning eller verksamhetsområdets avgränsning.

31§
Stadgarna skall för att bli gällande fastställas av länsstyrelsen...

Länsstyrelsen skall föra förteckning över vattenförbund...

Lag om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929 SFS 1929:404

Art. 12
1. Tillstånd till ett företag må icke meddelas av det ena riket utan att det andra riket lämnat sitt samtycke, om företaget kan antagas medföra olägenhet av någon betydelse inom detta rike i ett vattendrags begagnande såsom farled eller flottled eller förorsaka hinder för fiskens gång till skada för fisket inom sistnämnda rike eller om företaget kan antagas där vålla betydande rubbningar i vattenförhållandena inom ett större område...

Art. 17
Vartdera riket må för sakens behandling påkalla tillsättande av en kommission, bestående av två, fyra eller sex medlemmar, varav halva antalet utses av vartdera riket.

Art. 19
1. Kommissionen har att yttra sig om, huruvida företaget bör äga rum, och för sådant fall, i den mån förhållandena därtill giva anledning, utreda:

a) huru företaget bör verkställas för att ändamålet må utan oskälig kostnad vinnas med minsta skada och olägenhet, så ock vilka åtgärder kunna anses av nöden till förebyggande eller minskande av skada eller olägenhet för allmänna intressen...

Art. 29
1. Den som äger tillstånd till ett företag, kan av vederbörande myndighet i det av rikena, där han icke har hemvist, föreläggas att utse ett av denna myndighet godkänt ombud, som är bosatt inom riket och som skall äga att å hans vägnar svara vid domstolar och hos andra myndigheter samt mottaga meddelanden i tvister och andra angelägenheter, som röra företaget...

Lag med vissa föreskrifter angående tillämpningen här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen av den 11 maj 1929 SFS 1929:405

23§
Föreläggande, varom stadgas i art. 29 konventionen, meddelas av länsstyrelsen...

Lag om flottning i allmän flottled SFS 1919:426

14§
När en allmän flottled har inrättats eller utvidgats skall länsstyrelsen upprätta förslag till bestämmelser för flottleden...

69§
Virke, som tillförs en allmän flottled på en plats, varifrån dess utflottning beräknas kunna medhinnas under första flottningsåret, får flottas obarkat, så framt icke med avseende å beskaffenheten av vattendraget med stränder och fiske ävensom övriga förhållanden, som kan in-

verka på frågan, länsstyrelsen finner skäligt att för hela flottleden eller viss del därav förordna, att allt eller visst slags virke skall, innan det utläggs i flottleden, ha undergått avbarkning...

Utan tillstånd av länsstyrelsen får avbarkning inte verkställas på isen eller på stranden så nära vattnet, att barken kan sköljas ned däri. Vid meddelande av tillstånd skall länsstyrelsen föreskriva de villkor som i varje särskilt fall behövs för att förebygga skada eller olägenhet.

70§
Länsstyrelsen utövar tillsyn över allmänna flottleders skötsel och underhåll samt över flottningsföreningars verksamhet...

73§
Har i allmän flottled virke sjunkit på sådant ställe att det kan orsaka uppgrundning eller annan olägenhet, har länsstyrelsen samma skyldighet som den har beträffande underhåll av flottledsbyggnad enligt 72§ första stycket....

74§
Skulle vid allmän flottled i land flutet virke lämnas å ställe, där det kan vålla skada, kvarliggande längre än med avseende å flottningens lämpliga anordning och andra förhållanden kan anses behövligt, äge länsstyrelsen tillhålla flottningsstyrelsen att återföra virket till flottleden vid äventyr att sådant eljest må på föreningens bekostnad verkställas.

Beträffande virke, som i flottleden lagt sig i brötar ellr magasinerats å otillåten plats eller i strid mot meddelade bestämmelser, skall vad nu stadgats äga motsvarande tillämpning...

76§
Länsstyrelsen skall föra förteckning över allmänna flottleder som framgår inom länet...

82§
Om en allmän flottled avlyses och dess tillgångar överstiger skulderna, skall behållningen användas för att bortskaffa sådana flottledsanordningar som kan orsaka skada eller olägenhet och för att iordningställa vattendraget och intilliggande område i ett från företrädesvis fiske- och naturvårdssynpunkt lämpligt skick (återställningsåtgärder)...

82a§
Efter avlysning av allmän flottled eller del därav skall länsstyrelsen utse särskild förvaltare att övertaga den avlysta flottledens tillhörigheter och vidtaga erforderliga åtgärder därmed samt att inom ramen för behållningen och de medel som eljest kunna ställas till förvaltarens förfogande besluta om och låta utföra behövliga återställningsåtgärder. Förvaltaren skall i fråga om sådana åtgärder samråda med berörda myndigheter, kommuner och andra intressenter...

<u>Kungörelse om förvaltare för avlyst flottled SFS 1969:399</u>

6§
Länsstyrelsen i det län, där flottningsstyrelsen har eller har haft sitt säte, får ålägga förvaltaren att inkomma med plan över återställningsåtgärder. Länsstyrelsen får också i övrigt ge närmare föreskrifter för förvaltarens verksamhet.

4. JAKT, FISKE OCH VILTSKADOR

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

1§
Den som har rätt till jakt äger att, med de undantag och inskränkningar som äro stadgade i denna lag eller annan författning, å det område jakträtten omfattar utan intrång av annan jaga samt döda eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom tillägna sig sådana fåglars bon och ägg.

Jakträttsinnehavaren bör genom ändamålsenlig och efter tillgången på villebråd lämpad jakt ävensom, där så lämpligen kan ske, genom åtgärder för villebrådets skydd och förkovran sörja för bevarandet av ett artrikt och livskraftigt villebrådsbestånd (jaktvård).

Jaktvården skall städse bedrivas under hänsynstagande till jordbrukets och skogsskötselns ävensom andra näringars intressen.

2§
...3 mom. Å allmänt vatten annorstädes än i 2 mom. avses ävensom på holmar, klippor och skär som ej höra till visst hemman må, där ej regeringen för visst område annat förordnat, jakt icke idkas utan tillstånd av länsstyrelsen.

24§
1 mom. Orsakas till följd av viss villebrådsarts utveckling avsevärd skada på gröda, skog eller plantering och kan sådan skadegörelse icke förebyggas genom rimliga åtgärder av den skadelidande, äger länsstyrelsen förelägga den som har jakträtt på mark, där det skadegörande villebrådet har sitt huvudsakliga tillhåll, att vidtaga skadeförebyggande åtgärder. Föreläggande får dock ej meddelas, om det kan antagas att skadan blir i huvudsak gottgjord. Underlåter jakträttsinnehavare att ställa sig föreläggande till efterrättelse, äger länsstyrelsen förordna om jakt på hans område av därtill särskilt utsedda jägare för att åstadkomma nödvändig minskning av villebrådsstammen. ...

Föreligger påtaglig fara för att sammanstötning mellan motorfordon och älg kan inträffa, äger länsstyrelsen på begäran av polismyndighet eller vägförvaltning vidtaga åtgärd för att söka undanröja faran genom jakt efter älg. ...

3 mom. Beträffande områden, där det finns stammar av vildkanin, vildmink eller vildsvin, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta om jakt efter djuren för att söka utrota eller minska stammarna. ...

39§
...En jakttillsynsman förordnas av länsstyrelsen i det län där han har sin hemvist. ...

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av ny jaktlag (1987:259).

Jaktlag SFS 1987:259

Inledande bestämmelser
1§
Denna lag gäller viltvården, rätten till jakt och jaktens bedrivande samt frågor som har samband därmed.

Utöver bestämmelserna i denna lag gäller föreskrifter i andra författningar i fråga om skyddet och vården av viltet.

Viltvården
4§
Viltet skall vårdas i syfte att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och att främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna.

I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd och att anpassa jakten efter tillgången på vilt. För att åtgärderna utförs och anpassningen sker svarar markägaren och jakträttshavaren.

Jakträtten m m
Vem som har jakträtten
12§
...
På annat allmänt vatten liksom på sådana holmar, klippor och skär, som inte hör till något hemman, får jakt bedrivas endast efter särskilt tillstånd. Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, länsstyrelsen bemyndigas att genom beslut i det särskilda fallet eller genom föreskrifter meddela tillstånd.

Jakten
33§
Jakt efter älg får ske endast efter licens av länsstyrelsen och inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (licensområde). Detta gäller inte om jakten endast avser älgkalv.
...

Länsviltnämnder
39§
Till varje länsstyrelse är knuten en länsviltnämnd med uppgift att vara länsstyrelsens rådgivande organ i frågor om viltvården.

Ledamöterna i länsviltnämnden utses enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Lag om jaktvårdsområden SFS 1980:894

1§
I syfte att främja jaktvården och jakträttsinnehavarnas gemensamma intressen genom en samordning av jakten och viltvården kan enligt denna lag två eller flera fastigheter eller delar av fastigheter sammanföras till ett jaktvårdsområde och jakträttsinnehavare inom detta bilda en jaktvårdsområdesförening.

4§
Beslut om bildande av ett jaktvårdsområde meddelas av länsstyrelsen, som i samband därmed skall fastställa stadgar för jaktvårdsområdesföreningen i de hänseenden som anges i 21§.

Förordning om jaktvårdsområden SFS 1980:896

1§
Länsstyrelsen skall föra ett register över sina beslut enligt lagen (1980:894) om jaktvårdsområden enligt anvisningar som meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsernas organisationsnämnd.

2§
Ur jaktvårdsfonden betalas kostnader för
1. bildanden av jaktvårdsområden enligt lagen (1980:894) om jaktvårdsområden,
2. upplösning av jaktvårdsområdesföreningar enligt 26§ nämnda lag,
3. ombildning av anslutning till eller uteslutning ur jaktvårdsområden enligt 27-29§§ nämnda lag,
4. ombildning av jaktvårdsområden bildade enligt äldre bestämmelser till jaktvårdsområden enligt nämnda lag,
5. förlängning av giltighetstiden för jaktvårdsområden bildade enligt äldre bestämmelser.

Bidrag enligt första stycket få lämnas även om en i 1-5 angiven åtgärd föranlett kostnader utan att kunna genomföras.

3§
Bidrag enligt 2§ får avse arvode till förrättningsman, kostnader för kungörelsekostnader och andra kallelsekostnader.

Om det finns särskilda skäl får för visst fall bidrag lämnas också för andra kostnader.

5§
Frågor om bidrag prövas av länsstyrelsen. I fall som avses i 3§ andra stycket skall länsstyrelsen samråda med statens naturvårdsverk

Jaktstadga SFS 1938:279

6§
...
2 mom. Efter särskilt tillstånd får följande redskap användas som jaktredskap, om de är av godkänd typ, nämligen

1. bur eller nät vid fångst av matnyttiga fåglar för avelsändamål,
2. snara vid jakt efter räv eller ripa,
3. bur eller fälla vari levande djur används som lockmedel,
4. bur, slagnät eller liknande redskap vid jakt efter rovfågel,
5. fälla, flak, giller eller liknande redskap som dödar djuret, om jakten avser bisam, hermelin, mink, iller, frett, mård och andra mindre, pälsbärande djur.
...
Tillstånd att använda sådant redskap som avses i första stycket 5 behövs dock inte för bekämpning av sådana djur som anges i 15§ 1 mom. första stycket jaktlagen (1938:374).

Tillstånd som avses i 2 mom. meddelas av länsstyrelsen för högst tre år i sänder om inte annat följer av fjärde stycket. Tillstånd får meddelas i den omfattning och på de närmare villkor som naturvårdsverket föreskriver med hänsyn till intresset att möjliggöra viss jakt, tillgodose jaktvården eller motverka viltskador...

Om hundförbud
12§
1 mom. I marker där det finns villebråd råder hundförbud under tiden d. 1 mars-d. 20 aug. Om det behövs till skydd för en viss djurart, får länsstyrelsen meddela föreskrifter om hundförbud också under annan tid. Under förbudstiden skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras att löpa lösa i marker där förbudet råder...

Om jakt efter älg, rådjur, kronvilt, dovvilt och björn
13§
1 mom. För jakt efter älg inom jaktvårdsområde och annat markområde som är registrerat som älgjaktsområde får länsstyrelsen ge tillstånd till jakt utan hinder av fridlysning. Inom området som ej är registrerat som älgjaktsområde får älgjakt icke bedrivas utom i fall som avses i 19 eller 20§ denna stadga eller i 24§ 1 mom. lagen (1938:274) om rätt till jakt.

Älgjaktsområde skall omfatta markområde som har jaktlig betydelse för älgjakt. Det skall bestå av en eller flera fastigheter eller delar av fastighet och om möjligt vara sammanhängande. Älgjaktsområde bildas genom att länsstyrelsen i det län till vilket området eller större delen därav hör beslutar att registrera det som älgjaktsområde. Älgjaktsområde som har sådan storlek att det enligt för området lämpliga biologiska avskjutningsnormer kan tilldelas minst en vuxen älg per år kallas licensområde.

Ansökan om registrering av älgjaktsområde skall ges in till länsstyrelsen före utgången av januari, om ej länsstyrelsen föreskriver annat.

2 mom. Till varje länsstyrelsen är knuten en länsälgnämnd med uppgift att vara rådgivande organ åt länsstyrelsen i frågor om älgvård och i ärenden om åtgärder för att motverka älgskador.

Nämnden består av åtta ledamöter som länsstyrelsen utser för högst tre år.En ledamot utses efter förslag av lantbruksnämnden, en ledamot efter förslag av skogsvårdsstyrelsen och två ledamöter efter förslag av jägarnas organisationer för länet. Av de övriga ledamöterna skall två representera frilufts- och naturvårdsintresset. En av dessa skall företräda det rörliga friluftslivet. En ledamot skall ha särskild kunskap i frågor rörande trafiksäkerhet och vilt. Bland ledamöterna utser länsstyrelsen en ordförande.Nämnden utser inom sig vice ordförande. För varje ledamot finns en personlig suppleant som utses i samma ordning som ledamoten...

5 mom. ... Efter hörande av länsälgnämnden bestämmer länsstyrelsen jakttiden med hänsyn till tillgången på älgbete, älgstammens storlek och produktivitet, älgskador och övriga förhållanden.

Område som allmänheten brukar använda för friluftsändamål bör i regel undantagas från jakt under sön- och helgdag samt dag före sön- och helgdag.

... 7 mom. Tillstånd till älgjakt inom licensområde (licens) skall avse det högsta antal djur som får fällas. ...

Länsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter för avskjutningen.

14§
För jakt efter dovvilt, kronvilt eller rådjur på mark som medger lämplig vård av fast stam av sådant villebråd får länsstyrelsen i det län där marken eller större delen därav är belägen ge tillstånd till jakt under en särskilt jakttid. ...

14b§
Inom områden där det finns fasta stammar av björn får naturvårdsverket efter samråd med länsstyrelsen besluta om jakt efter ett visst antal djur, om sådan jakt är lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning. Länsstyrelsen skall höra jaktvårdssammanslutning för länet i fråga om jakten.

15§
1 mom. Jakt efter varg, björn, järv eller lo får utan hinder av fridlysning företas efter tillstånd av länsstyrelsen. ...

16§
Dödas eller skadas tamdjur genom angrepp av varg, björn, järv, lo eller örn eller vållar sådant djur annan skada på tamdjursskötseln inom visst område, utgår ersättning av statsmedel enligt förordningen (1976:430) om ersättning vid vissa skador av rovdjur.

Jakttidsförordning SFS 1976:432

2a§
I fråga om sjöfågel får länsstyrelsen besluta om begränsningar av jakttiden i januari, om detta är påkallat av viltvårdshänsyn.

Förordning om ersättning vid vissa skador av rovdjur SFS 1976:430

2§
Dödas eller skadas tamdjur genom angrepp av björn, varg, järv, lo eller örn, utgår ersättning av statsmedel till tamdjurets ägare, om djuret har återfunnits.

För ren som är omärkt eller vars märke är förstört, okänt eller förfalskat eller med märke som ej är rätt utformat, utgår ersättning till den sameby inom vars betesområde renen har påträffats...

8§
Fråga om ersättning enligt denna förordning prövas av länsstyrelserna i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län för skada inom respektive län och av naturvårdsverket för skada i landet i övrigt...

Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m SFS 1980:400

1§
Har älg, kronvilt eller dovvilt orsakat skada på gröda eller på trädgårdsodling utgår ersättning enligt 2-6§§.

7§
För varje län finns en viltskadefond som bildas av de avgifter som skall erläggas enligt 9§.

8§
Ur viltskadefonden lämnas
1. ersättning för skador enligt 1§,
2. bidrag till förebyggande av sådana skador som avses i 1§,
3. bidrag till jaktvård, information och utbildning i jaktliga frågor.

9§
För varje älg, kronvilt och dovvilt som fälls skall betalas en avgift med ett belopp, som fastställs årligen av statens naturvårdsverk....

10§
Har älg, kronvilt eller dovvilt fällts under allmän eller särskild jakttid, skall detta anmälas till länsstyrelsen inom två veckor efter jakttidens utgång. Om djuret har fällts med stöd av särskilt tillstånd på annan tid, skall anmälan göras inom två veckor efter det att djuret fälldes.

Avgiften för ett fällt djur skall betalas till länsstyrelsen i samband med anmälan, om inte frihet från avgift begärs.

12§
För länen finns en gemensam regleringsfond som förvaltas av kammarkollegiet.

Regeringen beslutar om överföring av medel från viltskadefonderna till regleringsfonden.

13§
Från regleringsfonden får efter regeringens bestämmande medel överföras till en viltskadefond som behöver tillskott. Ur fonden får också anvisas medel för att förebygga skador av älg, kronvilt eller dovvilt och liknande ändamål.

14§
Ersättning av statsmedel lämnas för skador som kronvilt orsakar på skog i vissa områden av Malmöhus och Kristianstads län (kronviltsreservatet i Skåne)

17§
För andra skador av vilt eller skador av andra viltarter än som avses i 1, 2 och 14§§ får för särskilt fall lämnas ersättning av statsmedel eller ur jaktvårdsfonden om det är uppenbart oskäligt att den skadelidande själv svarar för de kostnader som skadan föranleder...

För skador som orsakas av vildsvin som lever i frihet i Stockholms län lämnas full ersättning ur jaktvårdsfonden, om inte skadorna saknar ekonomisk betydelse. Första stycket gäller i fråga om skador av vildsvin som lever i frihet i andra län.

20§
Frågor om ersättning enligt 8§ 1 och 14 § samt bidrag enligt 8§ 2 och 3 prövas av länsstyrelsen.

22§
Frågor om ersättning och bidrag enligt 17§ prövas av statens naturvårdsverk.

Ansökan skall ges in till länsstyrelsen, som verkställer den utredning som behövs för naturvårdsverkets prövning. Länsstyrelsen skall därefter med eget yttrande överlämna handlingarna till naturvårdsverket.

Förordning om frilevande vildsvin SFS 1981:175

1§
Länsstyrelsen i Stockholms län skall sörja för att den nuvarande vildsvinsstammen som lever i frihet i länet inte ökar i nämnvärd omfattning.

Inom landet i övrigt skall länsstyrelserna vidta de åtgärder som behövs för att utrota vildsvin som lever i frihet.

2§
Om det behövs för att utrota eller minska vildsvinsstammarna skall länsstyrelsen tillämpa 24§ 3 mom. lagen (1938:274) om rätt till jakt.

3§
Om länsstyrelsen fattar beslut om jakt efter vildsvin enligt 24§ 3 mom. lagen (1938:274) om rätt till jakt, skall länsstyrelsen bestämma att jakten skall ske genom jakträttsinnehavarens försorg, om han åtar sig jakten och det är lämpligt att jakten bedrivs på detta sätt...

4§
Medel ur jaktvårdsfonden får efter beslut av statens naturvårdsverk ställas till förfogande för åtgärder enligt 1§.

Lag om rätt till fiske SFS 1950:596

28§
I vattendrag och sund skall i varje gren där fisken har sitt drev fiskådra finnas i de djupaste vattnet. Fiskådran utgör en sjättedel av vattnets bredd vid vanligaste förekommande lågt vattenstånd. Där vattendrag med fiskådra mynnar i havet eller utlöper i eller från sjö eller större vattendrag, skall fiskådran med oförändrad bredd sträcka sig vidare trehundra meter ut i djupaste vattnet. Vad sist sagts skall äga motsvarande tillämpning beträffande fiskådra i sund vid dettas ändpunkter.

Länsstyrelsen må efter hörande av rättsägarna och av sakkunnig föreskriva att fiskådran skall gå i annan del av vattnet än i första stycket sägs, om det kan antagas icke lända till märkligt förfång för någon som ej samtyckt till åtgärden.

29§
Fiskådra skall lämnas fri från fiskeredskap som kan hindra fiskens gång. Ej heller må i eller vid fiskådra anbringas annan anordning än fiskeredskap, vilken är avsedd och ägnad att avhålla fisken i ådran från att gå fram i denna.

Länsstyrelsen må i visst fall efter hörande av rättsägarna och av sakkunnig medgiva undantag från vad i första stycket sägs, om det kan antagas icke lända till märkligt förfång för någon som ej samtyckt till åtgärden. I fråga om fiskebyggnad eller annan anordning, vars tillåtlighet enligt vattenlagen skall prövas av vattendomstol, skall dock jämväl vad därom är stadgat lända till efterrättelse. Äger någon särskild rättighet att för fiske stänga fiskådra, skall han njuta den rättigheten till godo.

37a§
För tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter, som har meddelats med stöd av lagen, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utse fisketillsynsmän...

Fiskeriförordning SFS 1982:126

5§
Fiskeristyrelsen skall meddela sådana föreskrifter om fiskets vård och bedrivande som
1. är grundade på internationella överenskommelser eller rekommendationer,
2. behövs till skydd för lax, öring eller ål,
3. behövs för fisket i Sveriges fiskezon och i territorialhavet i området mellan territorialgränsen och gränsen för territorialhavet enligt 3§ lagen (1966:374) om Sveriges sjöterritorium i lydelsen före den 1 juli 1979, eller
4. behövs för fisket från svenska fartyg utanför Sveriges fiskezon.

Innan fiskeristyrelsen meddelar sådana föreskrifter som avses i första stycket 2 skall styrelsen samråda med länsstyrelsn.

6§
Länsstyrelsen skall meddela föreskrifter om fiskets vård och bedrivande för länet eller delar av detta, om inte annat följer av 5§.

Länsstyrelsen skall vidare meddela sådana föreskrifter och beslut som anges i 16§, 22§ och 33a§ fjärde stycket lagen (1950:596) om rätt till fiske.

36a§
Fisketillsynsman förordnas av länsstyrelsen i det län där fisketillsynsmannen har sitt hemvist. Förordnande skall meddelas efter samråd med vederbörande fiskenämnd...

Lag om fiskevårdsområden SFS 1981:533

1§
I syfte att samordna fiskets bedrivande och fiskevården och främja fiskerättsinnehavarnas gemensamma intressen kan enligt denna lag fiske som tillhör eller utgör två eller flera fastigheter sammanföras till ett fiskevårdsområde och fiskerättsinnehavare inom detta bilda en fiskevårdsområdesförening...

4§
Beslut om bildande av ett fiskevårdsområde meddelas av länsstyrelsen,
...

10§
Ansökan om bildande av ett fiskevårdsområde får göras av den som äger fiske som avses ingå i området, av kommunen eller av fiskenämnden. Ansökan skall göras hos länsstyrelsen.

12§
Frågan om bildande av ett fiskevårdsområde skall utredas vid en förrättning under ledning av en förrättningsman, om det inte är uppenbart att förutsättningar för bildandet saknas. Länsstyrelsen får dock utan föregående förrättning besluta att bilda ett fiskevårdsområde, om alla

ägarna av fisket är ense om detta eller om förrättning annars inte anses nödvändig.

Kräftpestförordning SFS 1975:184

Fångstförbud m m
4§
För att hindra spridning av kräftpest eller för att trygga kräftbeståndets återväxt i vatten, där kräftpest har förekommit, skall länsstyrelsen efter framställning av fiskeristyrelsen meddela förbud mot kräftfångst inom visst område. ...

Rennäringslag SFS 1971:437

Rennäringsförordning SFS 1971:438

I lagen regleras renskötselrätten m m. Bl a finns bestämmelser om jakt och fiske och jakt- och fiskevård samt om att vid renskötselns utövande skälig hänsyn ska tas till andra intressen.

Av förordningen framgår att länsstyrelsen prövar vissa frågor om jakt enligt rennäringslagen.

5. ÖVRIGT

Svävarfartsförordning SFS 1986:305

3§
Tillstånd att använda svävare meddelas efter samråd med sjöfartsverket och berörda kommuner av länsstyrelsen i det län där svävaren huvudsakligen skall användas. Skall svävare användas för färd till något annat land, meddelas dock tillstånd av regeringen.

6§
Tillstånd att använda svävare inom särskilt anordnat tävlings- eller övningsområde får ges till sammanslutning för svävarverksamhet, om svävarfarten inte medför olägenheter från säkerhets- eller miljövårdssynpunkt eller för annat allmänt eller enskilt intresse.

7§
Tillstånd att använda svävare kan begränsas till viss tid och till visst område. I tillståndet skall anges vilket slag av svävare som avses med tillståndet och om svävaren skall användas yrkesmässigt.

Tillståndet skall förenas med de villkor som behövs för att motverka olägenheter av svävarfarten eller som fordras av andra skäl.

Trafikföreskrifter
14§
Den som framför en svävare skall anpassa färdväg, hastighet och färdsätt i övrigt så att människor och djur inte störs i onödan och att skador på mark och växtlighet undviks.

Luftfartsförordning SFS 1986:171

Restriktionsområden för luftfart m m
3§
Luftfartsverket får föreskriva att ett område skall vara restriktionsområde, om så behövs med hänsyn till militär verksamhet eller om allmän ordning och säkerhet kräver det. Om föreskriften rör militära förhållanden skall samråd ske med överbefälhavaren. Om föreskriften avser längre tid än två veckor skall samråd ske med länsstyrelsen.

Luftfartsverket får också föreskriva att ett område skall vara restriktionsområde, om så behövs av hänsyn till naturskyddets eller friluftslivets intressen. Samråd skall ske med länsstyrelsen eller, om föreskriften rör militära förhållanden, med överbefälhavaren.

Begränsningar i rätten att landa
64§
Om det behövs av hänsyn till samfärdsel, fiske eller andra näringar, naturvård eller friluftsliv, skall luftfartsverket efter samråd med länsstyrelsen meddela förbud för luftfartyg att landa inom ett visst område utan verkets tillstånd.

Att luftfartyg inte får landa inom vissa nationalparker framgår av reglementena för dess nationalparker.

Sjötrafikförordning SFS 1986:300

2 kap. Föreskrifter för trafiken
2§
Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om fartbegränsning, förbud mot ankring eller begränsning i rätten att utnyttja vattenområde för båttävling, vattenskidåkning eller liknande sporter.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om andra begränsningar och förbud som avser rätten att använda ett vattenområde för trafik med fartyg, om föreskriften behövs för miljösynpunkt eller av andra säkerhetsskäl än som anges i 1§ eller för att skydda fisket eller anläggningar för vattenbruk och föreskriften inte gäller handelssjöfarten i allmän farled.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket även meddela andra föreskrifter om användande av Sveriges sjöterritorium när de är av tillfällig art.

Terrängkörningslag SFS 1975:1313

1§
Körning i terräng med terrängfordon och motorfordon är förbjuden i hela landet
1. på barmark,
2. på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog, om det ej är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skogen.

Inom de delar av fjällområdet som regeringen bestämmer är körning i terräng med terrängfordon och motorfordon förbjuden även på annan mark än som anges i första stycket.

2§
Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva undantag från förbud enligt 1§ i fråga om körning i räddningstjänst eller viss näringsutövning eller när det annars föreligger särskilda skäl.

3§
Kan i annat fall än som avses i 1§ körning i terräng med motordrivet fordon inom visst område medföra olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda körningen eller meddela föreskrifter för den...

Terrängkörningsförordning SFS 1978:594

5§
Länsstyrelsen får föreskriva ytterligare undantag från bestämmelserna i 1§ terrängkörningslagen (1975:1313), om särskilda skäl föreligger.

Förbud eller föreskrift enligt 3§ terrängkörningslagen meddelas av länsstyrelsen. Beslutet skall delges markägaren.

I ärende av vikt skall samråd ske med kommunen.

Bilskrotningslag SFS 1975:343

6§
Bilskrotningsfonden bildas av de skrotningsavgifter som skall erläggas enligt 9§.

Om fondens förvaltning meddelas bestämmelser av regeringen eller av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

7§
Ur bilskrotningsfonden bestrides
1. kostnad för skrotningspremier,
2. bidrag till kostnad för åtgärd som vidtages av kommun för att ställa i ordning på plats där vrak av motordrivet fordon eller upplag av sådana vrak medför olägenhet från miljö- eller naturvårdssynpunkt...

8§
Fråga om bidrag som avses i 7§ första stycket 2 prövas av regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Bilskrotningsförordning SFS 1975:348

2§
Auktorisation av bilskrotare meddelas av länsstyrelsen i det län där bilskrotningen huvudsakligen skall ske. Auktorisation meddelas för viss tid eller tills vidare.

3§
Bilskrotare kan efter ansökan erhålla auktorisation, om
1. de tillstånd som kan behövas enligt förordningen (1981:402) om handel med skrot, plan- och bygglagen (1987:10), naturvårdslagen (1964:822) eller miljöskyddslagen (1969:387) har meddelats för verksamheten och till denna hörande upplag, byggnad eller annan anläggning,
2. han innehar maskinell anläggning för omvandling av skrotbil till metallskrot eller det genom avtal som han ingått med auktoriserad bil-

skrotare som har sådan anläggning eller på annat sätt kan anses säkerställt att mottagna skrotbilar kommer att slutskrotas,
3. anledning ej finns till antagande att tillstånd enligt förordningen om handel med skrot bör återkallas eller att sökanden åsidosätter villkor som gäller för tillstånd enligt plan- och bygglagen, naturvårdslagen eller miljöskyddslagen eller att han på annat sätt handlar i strid med vad som åligger honom i fråga om verksamheten enligt gällande lagstiftning angående bebyggelse, naturvård och miljövård...

9§
Auktorisation kan återkallas av länsstyrelsen, om
1. beträffande auktoriserad bilskrotare inträder sådan omständighet att han enligt 3§ första stycket 1 eller 2 ej skulle ha varit berättigad att erhålla auktorisation.
2. bilskrotaren i väsentlig mån åsidosätter sina åligganden enligt denna förordning eller föreskrift som meddelats med stöd av förordningen eller vad som åligger honom i fråga om verksamheten enligt gällande lagstiftning angående bebyggelse, naturvård och miljövård...

Förteckning över bilskrotare
17§
...Trafiksäkerhetsverket ombesörjer att varje länsstyrelse har tillgång till förteckningen och får kännedom om tillägg eller ändringar som göres däri.

22§
Bidrag till kommun för åtgärd som avses i 7§ första stycket 2 bilskrotningslagen (1975:343) utgår endast om åtgärden ingår som ett led i en samlad verksamhet som omfattar hela kommunen. Bidrag kan dock lämnas i annat fall än som avses i första stycket, om kommunens storlek eller annat särskilt skäl föranleder det.

22b§
Frågor om bidrag som avses i 7§ första stycket 2 bilskrotningslagen (1975:343) prövas av statens naturvårdsverk. Ansökan om bidrag skall ställas till naturvårdsverket och ges in till länsstyrelsen som med eget yttrande överlämnar ärendet till naturvårdsverket.

<u>Väglag SFS 1971:948</u>

Allmänna bestämmelser
3a§
Vid prövning av ärenden enligt denna lag skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Väghållning
4§
Väghållning omfattar byggande av väg och drift av väg.

Vid väghållning skall tillbörlig hänsyn tagas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och fornminnesvård.

9a§
I varje län skall det finnas en länsvägnämnd.
...

Byggande av väg
10§
Till byggande av väg räknas anläggning av ny väg, omläggning av väg i ny sträckning samt ombyggnad av väg. ...

11§
Fråga om byggande av väg prövas av statens vägverk efter samråd med länsstyrelsen. Om vägverket och länsstyrelsen har olika uppfattning, hänskjutes frågan till regeringens prövning.

Regeringen kan förordna att fråga om byggande av väg i vissa fall skall prövas av länsstyrelsen.

14§
Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser får väg inte byggas i strid mot planen eller bestämmelserna. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Gäller naturvårdsföreskrifter eller andra särskilda bestämmelser för marks bebyggande eller användning än som avses i första stycket skall väg byggas så, att syftet med bestämmelserna inte motverkas.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge undantag från bestämmelser som avses i andra stycket.

15§
För byggande av väg skall upprättas en arbetsplan.

I arbetsplanen skall anges den mark som behöver tas i anspråk för väganordningar och för genomförandet av vägbyggnadsföretaget. Planen skall även innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter som i övrigt behövs för att genomföra företaget.

En miljökonsekvensbeskrivning skall innehålla en redovisning av de väntade miljöeffekterna samt förslag till erforderliga skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar eller andra olägenheter från trafiken.

16§
Vid utarbetande av en arbetsplan skall samråd i fråga om vägens sträckning och vägförslagets utformning i övrigt ske med berörda fastighetsägare och myndigheter samt andra som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Samråd skall alltid ske med de naturvårdsmyndigheter som berörs.
...

18§
Arbetsplan fastställes av vägverket efter samråd med länsstyrelsen. Om vägverket och länsstyrelsen har olika uppfattning, hänskjutes frågan om fastställelse av planen till regeringens prövning.

I sådana fall då utställelse underlåtits med stöd av 17§ tredje stycket behöver fastställelse inte ske. ...

Tillfälligt upplåtande av mark m m
38§
Behöver väghållare till drift av väg taga sten, grus, sand eller jord på mark som tillhör annan än staten och kan detta ske utan avsevärd

olägenhet, kan länsstyrelsen på framställning av väghållningsmyndigheten föreskriva att rätt till sådan täkt skall upplåtas. Länsstyrelsen meddelar därvid de föreskrifter som behövs för rättens utövande.

Ordnings- och säkerhetsföreskrifter
46§
Inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propagande eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus.

I samband med tillstånd får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten.
...

53§
Om träd eller buskar intill ett vägområde medför olägenheter för trafiksäkerheten, får länsstyrelsen besluta att träden eller buskarna skall avlägsnas eller kvistas genom väghållningsmyndighetens försorg. I samband med beslutet får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs.

Vägkungörelse SFS 1971:954

11§
Undantag från bestämmelser för marks bebyggande eller användning som avses i 14§ tredje stycket väglagen (1971:948) beslutas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall underrätta kommunen, statens naturvårdsverk och väghållningsmyndigheten om beslutet. Om väghållningsmyndigheten är kommunal, skall också vägverket underrättas.

14§
...
Innan flerårsplanen för byggande av riksvägar upprättas, skall vägverket inhämta förslag från länsstyrelsen om de vägbyggnadsföretag som bör utföras i länet under den tid planen avser. Länsstyrelsen skall också yttra sig över den upprättade planen. Innan länsstyrelsen avger förslag eller yttrande, skall länsstyrelsen höra kommunerna i länet och länsvägnämnden.

15§
Flerårsplaner för byggande av länsvägar upprättas av länsstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk.

Innan en flerårsplan för byggande av länsvägar upprättas, skall länsstyrelsen ge kommunerna i länet och länsvägnämnden tillfälle att lämna förslag om de vägbyggnadsföretag som bör utföras i länet under den tid planen avser. Kommunerna i länet, länsvägnämnden och vägverket skall yttra sig över den upprättade planen.

18§
Kopia av fastställd flerårsplan för byggande av riksvägar samt underrättelse om beslut om ändring av sådan plan skall sändas till kommunerna i länet samt till länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk.

Kopia av fastställd flerårsplan för byggande av länsvägar samt underrättelse om beslut om ändring av en sådan plan skall sändas till kommunerna i länet samt till vägverket, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk.

Länsstyrelsen skall i länets författningssamling föra in meddelande om beslut om fastställelse av flerårsplan samt om beslut om ändring av en sådan plan.

26§
När en arbetsplan upprättas skall särskilt iakttas
...
5. att vägen erhåller en mjuk och naturlig inpassning i landskapet,
6. att naturföremål eller naturområde av särskilt intresse eller fornlämning inte i onödan skadas av företaget...

32§
Sedan länsstyrelsen behandlat en arbetsplan som skall fastställas, skall länsstyrelsen med eget yttrande överlämna planen och inkomna yttranden till vägverket.

34§
Om en arbetsplan som förordats av länsstyrelsen kan godtas av vägverket och om vägbyggnadsföretaget har tillräcklig aktualitet, fastställer vägverket planen enligt 18§ första stycket väglagen (1971:948). I annat fall överlämnas ärendet enligt nämnda bestämmelse till regeringens prövning.

36§
Väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk skall underrättas om beslut om fastställelse av arbetsplan eller om förlängning enligt 35§. Övriga myndigheter som yttrat sig skall också underrättas.
...

43§
Underrättelse om beslut enligt 39§ första stycket skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt länsvägnämnden och väghållningsmyndigheten. Om väghållningsmyndigheten är kommunal, skall vägverket underrättas.

Underrättelse om beslut att förändra enskild väg till allmän skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt till väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk. Därjämte skall övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet underrättas om beslutet. Länsstyrelsen skall föra in meddelande om beslutet i länets författningssamling.

Underrättelse om andra beslut av vägverket i ärenden om förändring av enskild väg till allmän än som avses i andra stycket skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt väghållningsmyndigheten, länsstyrelsen, länsvägnämnden, statens naturvårdsverk och övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet.

Drift av väg
45§
Drift av väg innefattar åtgärder som
...
4. håller vägen ren, såsom sopning, borttagande av skräp och smuts samt ogräsbekämpning (renhållning), eller ...

Renhållning enligt 26§ andra stycket väglagen (1971:948) sker genom sopning, bortförande av orenlighet och nedskräpande föremål, borttagande av ogräs samt annan jämförlig åtgärd.

55§
Om det i ett tillståndsärende hos länsstyrelsen visar sig att tillstånd behövs både enligt väglagen (1971:948) och naturvårdslagen (1964:822), skall länsstyrelsen pröva ärendet enligt båda lagarna. ...

Vägtrafikkungörelse SFS 1972:603

Lokala trafikföreskrifter m m
152§
...
Länsstyrelsen underrättar statens räddningsverk om lokala trafikföreskrifter som avser transport av farligt gods.
...

Bemyndiganden m m
159§
I nedan angivna fall får undantag medges av följande myndigheter.

Bestämmelser	Undantaget rör	Myndighet
...		
Föreskrifter enligt 147§ andra stycket om transport av farligt gods		Länsstyrelsen
...		

Förordning om statsbidrag till väg- och gatuhållning m m SFS 1982:853

1§
Enligt denna förordning lämnas i mån av tillgång på anslagna medel statsbidrag till ...
2. kommuner som är väghållare enligt väglagen (1971:948) och till sådana huvudmän som avses i lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik för ...
b) byggande av sådana spåranläggningar för lokal eller regional kollektiv persontrafik som tillgodoser ett allmänt kommunikationsbehov. ...

7§
Särskilda bidrag lämnas för ... spåranläggningar för lokal och regional kollektiv persontrafik (byggnadsobjekt) enligt en fastställd fördelningsplan.

9§
Fördelningsplanen skall upprättas av vägverket efter det att verket inhämtat förslag från länsstyrelserna angående vilka byggnadsobjekt som bör utföras inom länen under den tid planen avser...

Byggande av spåranläggningar för kollektiv persontrafik medverkar i arbetet att minska luftföroreningar från trafiken.

Lag om enskilda vägar SFS 1939:608

1 kap. Inledande bestämmelser
3§
Väghållning omfattar byggande av väg, vägunderhåll och vinterväghållning. Såsom byggande av väg anses förutom anläggning av ny väg även omläggning och förbättring av väg...

4§
Väg skall till läge och sträckning samt till bredd och anordning i övrigt byggas så, att ändamålet med vägen må utan oskälig kostnad vinnas med minsta intrång och olägenhet för annan.
...
Gäller naturvårdsföreskrifter eller andra särskilda bestämmelser för marks bebyggande eller användning än som avses i andra stycket skall väg byggas så, att syftet med bestämmelserna inte motverkas.
...

2 kap. Enskilda vägar i allmänhet
18§
Ansökning om förrättning enligt detta kapitel göres skriftligen hos länsstyrelsen...

33§
Vid förrättning skall i förekommande fall företagas sådan prövning, som i 1§ andra stycket sägs, samt efter omständigheterna tillses: ...huru väg skall byggas till läge, sträckning, bredd, byggnadssätt och anordning i övrigt; ...

Förordning om statsbidrag till enskild väghållning SFS 1979:788

1§
Enligt denna förordning lämnas i mån av tillgång på anslagna medel statsbidrag till
1. byggande och drift av enskilda vägar. ...

3§
Till byggande av en väg räknas anläggande av en ny väg, omläggning av en väg i ny sträckning samt ombyggnad och förbättring av en väg. ...

5§
Bidrag lämnas för en sådan väg som inte är av ringa längd och som är ändamålsenlig med hänsyn till övriga vägar, om kostnaderna för vägen är skäliga med hänsyn till nyttan av den. Vidare skall vägen vara ...
4. av väsentlig betydelse som utfartsväg eller genomfartsväg för det rörliga friluftslivet...

19§
Frågor om bidrag skall prövas av länsstyrelsen...

20§
Bidrag skall betalas ut av statens vägverk.

Förordning om vissa rörledningar SFS 1978:164

Ansökan om koncession
1§
Ansökan om koncession enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar skall innehålla uppgift om ...
4. markanvändning och planförhållanden i berörda områden,
5. den inverkan på allmänna och enskilda intressen som den tillämnade verksamheten kan bedömas få samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt...

6§
Statens energiverk skall se till att koncessionsärende tillförs den utredning som kan anses påkallad med hänsyn till den tillämnade verksamhetens art och omfattning. Yttrande skall alltid inhämtas från kommunen, länsstyrelsen och koncesssionsnämnden för miljöskydd.

Elförordning SFS 1982:548

Linjekoncession
2§
Ansökan om linjekoncession skall vara skriftlig och innehålla följande uppgifter ...
2. Alternativa ledningssträckningar som sökanden undersökt samt resultatet av de samråd som föregått ansökningen...

3§
Till ansökningshandlingar som avses i 2§ skall fogas
...
2. En avfattning på karta över ledningens föreslagna sträckning och beskrivning av den mark som behöver tas i anspråk för ledningen...

Handläggning för koncessionsärenden
5§
Om en ansökan inte omedelbart avslås skall yttrande inhämtas från
1. länsstyrelsen i det län som berörs av anläggningen,
2. kommuner som berörs av anläggningen,
3. fastighetsägare eller innehavare av fastigheter som ledningarna dras över eller av fastigheter som på annat sätt behövs för anläggningen,
4. andra sakägare än som anges under 3.

Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag SFS 1982:840

2§
Med kalkning avses i förordningen sådan spridning av kalk eller annat ämne, kalkfällning eller annan åtgärd som kan motverka försurning av sjöar och vattendrag.

5§
Vid prövningen av frågor om bidrag skall hänsyn tas till vattenområdets betydelse från natur- och miljövårdssynpunkt, för fisket eller för vattenförsörjningen.

7§
Frågor om bidrag prövas av länsstyrelsen. Om kalkningen har till huvudsyfte att främja fisket får länsstyrelsen, efter hörande av fiskeristyrelsen, överlämna frågan till fiskenämnden.

Anser prövningsmyndigheten att bidrag bör lämnas med mer än 85 procent av kostnaderna, skall ärendet avgöras av regeringen.

8§
I ärenden om bidrag skall yttranden inhämtas från fiskenämnden och kommunen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Prövningsmyndigheten skall med eget yttrande till regeringen överlämna de ärenden som enligt 7§ skall avgöras av regeringen.

Förordning om ersättning för fällda älgar med för höga halter av radioaktivitet SFS 1986:690

1§
Med anledning av reaktorhaveriet i Tjernobyl i Sovjetunionen får ersättning av statsmedel lämnas enligt denna förordning för älgar fällda under tiden den 1 september 1986 - den 30 juni 1987.

3§
Frågor om ersättning prövas av länsstyrelsen.

Förordning om ersättning för merkostnader och förluster för vissa företag på grund av följdeffekter av Tjernobylolyckan SFS 1986:1424

2§
Ersättning får lämnas till företag som vidareförädlar eller bedriver yrkesmässig handel med produkter av ren, bär, svamp, fisk eller vilt.
...

3§
Ersättning lämnas endast om företaget påvisar att merkostnaderna och förlusterna har ett direkt och påtagligt samband med Tjernobylolyckan.

6§
Frågor om ersättning till företag i Uppsala, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län prövas av länsstyrelsen i respektive län. Ersättning till företag i övriga län prövas av statens industriverk.

Vid prövning av ärende som rör renslakteri skall länsstyrelsen samråda med lantbruksstyrelsen och statens jordbruksnämnd. Länsstyrelsen bör i övrigt samråda med de regionala eller centrala organ som är berörda med hänsyn till företagets näringsgrenstillhörighet.

Länsstyrelsens eller industriverkets beslut får inte överklagas.

Lag om kommunal beredskap SFS 1964:63

Beredskapsplaner avser även andra katastrofsituationer än krig.

6§
...Kommun eller landstingskommun, som ombesörjer distribution av gas, värme, vatten eller elektricitet eller ombesörjer renhållning eller ansvarar för samfärdsleder, kommunikationer eller avlopp eller som utövar annan därmed jämförlig verksamhet, skall även vidtaga förberedelser för att verksamheten i erforderlig omfattning skall kunna återupptagas efter krigsskador.

Efter länsstyrelsens förordnande är kommun och landstingskommun skyldiga att vidtaga reservanordningar för gas-, vatten och elektricitetsförsörjningen samt de särskilda anordningar eller förberedelser för vattenförsörjningen och den allmänna hälsovården som behövs med hänsyn till planlagd inkvartering i kommunen eller landstingskommunen. I fråga om kommuns skyldighet att vidta reservanordningar som är avsedda uteslutande för civilförsvarsverksamhetens försörjning med vatten gäller dock 40§ 1 mom. b) civilförsvarslagen (1960:74)...

14§
Inom varje län åligger det länsstyrelsen att följa tillämpningen av denna lag. Länsstyrelsen skall därvid tillse att såväl förberedelsearbetet som själva verksamheten bedrives på ett ändamålsenligt sätt samt samordnas med annan beredskapsplanläggning och försvarsverksamhet.

Utan beredskapstillstånd äger länsstyrelsen, om det anses oundgängligt för samordning av försvarsansträngningarna, meddela kommun och landstingskommun föreskrift i avseende å verksamhetens bedrivande och inriktning.

Lag om kommunal energiplanering SFS 1977:439

1§
Kommun skall i sin planering främja hushållningen med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

3§
Den som bedriver verksamhet i vilken användes större mängd energi eller den som yrkesmässigt producerar eller distribuerar energi skall på begäran lämna kommun de uppgifter som behövs för planeringen...

4§
Fullgöres ej uppgiftsskyldighet enligt 3§, får länsstyrelsen vid vite kalla den uppgiftsskyldige till överläggning med kommunen, om denna begär det.

MILJÖ- OCH ENERGIDEPARTEMENTET

3.1-ME.1 STATENS NATURVÅRDSVERK

INSTRUKTION SFS 1967:444

2§
Verket är central förvaltningsmyndighet för ärenden om naturvård, däri inbegripet vattenvård, luftvård och renhållning utomhus, samt om rörligt friluftsliv, jakt och viltvård, allt i den mån sådana ärenden ej ankommer på annan statlig myndighet. Till verkets förvaltningsområde hör ärenden enligt miljöskyddslagen (1969:387), i den mån dessa ej ankommer på koncessionsnämnden för miljöskydd eller annan myndighet. Verket har, i den utsträckning som följer av särskilda föreskrifter, tillsyn över efterlevnaden av lagen (1985:426) om kemiska produkter och i anslutning därtill meddelade föreskrifter.

Verket har vidare till uppgift att leda och främja företrädesvis målinriktad naturvårdsforskning och undersökningsverksamhet inom naturvårdsområdet.

3§
Det åligger verket särskilt att
arbeta för att verksamheten inom verkets förvaltningsområde ordnas och utvecklas ändamålsenligt från kulturella och vetenskapliga synpunkter samt med hänsyn till behovet av områden för rekreation och friluftsliv,

biträda koncessionsnämnden för miljöskydd med undersökningar och fältarbeten i miljöskyddsärenden,

utnyttja resultaten av naturvårdsforskningen samt annan forskning och undersökningsverksamhet inom verkets förvaltningsområde,

bevaka miljövårdsintresset vid tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,

tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen och lagen om hushållning med naturresurser m m,

genom inventering och planering verka för att täktverksamhet får lämplig lokalisering och utformning,

verka för att andra arbetsföretag planlägges och utföres med beaktande av deras inverkan på miljön,

följa kulturlandskapets utveckling och verka för att stränderna skyddas,

leda arbetet med att planmässigt inventera och välja ut områden som bör avsättas särskilt,

upprätta översiktliga planer för vattenhushållning och samordna åtgärder för vattenförsörjning och avlopp,

leda arbetet med planeringen av åtgärder för det rörliga friluftslivet,

utarbeta allmänna råd i fråga om åtgärder inom verkets förvaltningsområde,

biträda länsstyrelserna i ärenden inom verkets förvaltningsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

1. MILJÖSKYDD

Miljöskyddslag SFS 1969:387

1§
Denna lag är tillämplig på
1. utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde,
2. användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som eljest kan medföra förorening av mark, av vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller av grundvatten,
3. användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som kan medföra störning för omgivningen genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat sådant, om störningen ej är helt tillfällig.

Lagen är icke tillämplig på sådant utsläppande av avfall som avses i lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten eller på störning i radiomottagningsapparat. Ej heller är lagen tillämplig i fråga om joniserande strålning eller beträffande elektriska och magnetiska verkningar av en elektrisk anläggning, varom särskilda bestämmelser gäller.

Åtgärd eller användning som enligt vad nu sagts omfattas av lagen kallas miljöfarlig verksamhet.

2§
Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrivs i hälsoskydds-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland.

Har regeringen enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m prövat frågan om tillstånd till en viss anläggning eller åtgärd eller enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar prövat frågan om framdragande eller begagnande av sådan ledning, är beslutet bindande vid prövning enligt denna lag.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela särskilda bestämmelser till förebyggande av vattenförorening genom fast avfall.

Tillåtlighetsregler
4§
För miljöfarlig verksamhet skall väljas sådan plats att ändamålet kan vinnas med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad.

5§
Den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet skall vidtaga de skyddsåtgärder, tåla den begränsning av verksamheten och iakttaga de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa olägenhet.

Omfattningen av åliggande enligt första stycket bedömes med utgångspunkt i vad som är tekniskt möjligt vid verksamhet av det slag som är i fråga och med beaktande av såväl allmänna som enskilda intressen.

Vid avvägningen mellan olika intressen skall särskild hänsyn tagas till å ena sidan beskaffenheten av område som kan bli utsatt för störning och betydelsen av störningens verkningar, å andra sidan nyttan av verksamheten samt kostnaden för skyddsåtgärd och den ekonomiska verkan i övrigt av försiktighetsmått som kommer ifråga.

17§
Regeringen får föreskriva att frågor om tillstånd beträffande vissa slag av ärenden skall prövas av länsstyrelsen. I fråga om ärenden som sålunda prövas av länsstyrelsen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i denna lag om ärenden som prövas av koncessionsnämnden. Vad som sägs i 14§ andra stycket 3 skall dock tillämpas endast om det behövs för utredningen i ärendet.

Tillståndsbeslut
23§
Åsidosätter någon villkor som har angivits i ett tillståndsbeslut och är avvikelsen betydande, får koncessionsnämnden föreskriva nya eller strängare villkor för verksamheten eller förklara tillståndet förverkat och förbjuda fortsatt verksamhet.

24§
Har tio år förflutit från det att ett tillståndsbeslut har vunnit laga kraft, får koncessionsnämnden föreskriva nya eller strängare villkor för verksamheten efter vad som är skäligt.

Redan dessförinnan får sådana villkor föreskrivas av nämnden efter vad som är skäligt, om förhållandena i omgivningen har ändrats väsentligt eller om användningen av ny process- eller reningsteknik i verksamheten skulle medföra en väsentlig förbättring från miljöskyddssynpunkt.

Om särskilda skäl föreligger, får nämnden efter utgången av den tid som anges i första stycket även ompröva tillstånd att släppa ut avloppsvatten i ett visst vattenområde.

25§
Uppkommer genom miljöfarlig verksamhet betydande olägenhet som icke förutsågs när tillstånd lämnades, kan koncessionsnämnden meddela föreskrift som är ägnad att förebygga eller minska olägenheten för framtiden.

26§
Fråga som avses i 23-25§ prövas efter framställning av statens naturvårdsverk.

Tillsyn
38§
Statens naturvårdsverk och länsstyrelserna utövar tillsynen av miljöfarlig verksamhet.

Naturvårdsverket har den centrala tillsynen, samordnar länsstyrelsernas tillsynsverksamhet och lämnar vid behov bistånd i denna verksamhet. Länsstyrelsen utövar fortlöpande tillsyn inom länet.

Tillsynsmyndigheterna skall samarbeta med varandra samt med sådana statliga och kommunala organ som har att utöva tillsyn i särskilda hänseenden eller som på annat sätt fullgör uppgifter av betydelse för tillsynsverksamheten. Det åligger tillsynsmyndigheterna att verka för att överträdelser av denna lag beivras.

39§
Finner en tillsynsmyndighet att olägenhet uppkommer eller kan uppkomma genom miljöfarlig verksamhet, får myndigheten meddela råd om lämpliga åtgärder för att motverka olägenheten.

39a§
En tillsynsmyndighet skall, om det behövs, med stöd av 43§ andra stycket meddela föreläggande om undersökning och kontroll av miljöfarlig verksamhet och dess verkningar enligt ett särskilt kontrollprogram.

40§
Om tillstånd inte har givits enligt denna lag, får en tillsynsmyndighet meddela ett föreläggande om sådant försiktighetsmått eller förbud som behövs för att lagens bestämmelser skall efterlevas. I brådskande fall eller när det i övrigt finns särskilda skäl får föreläggandet ges omedelbart och i andra fall först sedan det visat sig att rättelse inte kan vinnas genom råd.

Tillståndsbeslut enligt denna lag hindrar inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande föreskrifter som är nödvändiga till följd av särskilda omständigheter.
...

41§
Har tillstånd enligt denna lag icke meddelats, äger koncessionsnämnden på hemställan av statens naturvårdsverk besluta om förbud mot miljöfarlig verksamhet, som ej är tillåtlig enligt denna lag, eller meddela föreskrift om försiktighetsmått. Vid prövningen äger 14 och 16§§ motsvarande tillämpning.

41a§
Om någon underlåter att iaktta vad som har angivits i ett föreläggande enligt 40§ första stycket eller åsidosätter villkor som har angivits i ett tillståndsbeslut eller bryter mot förbud eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 40§ andra stycket eller 41§, får en tillsynsmyndighet förordna om rättelse på hans bekostnad. Finns förutsättningar att meddela ett föreläggande enligt 40§ första stycket, får ett sådant förordnande ges utan att föreläggande har meddelats, om en tillsynsmyndighet med hänsyn till risken för allvarliga skador eller av andra särskilda skäl finner att rättelse bör ske utan dröjsmål.

43§
Om verksamheten vid en anläggning kan befaras vara miljöfarlig, är innehavaren skyldig att på begäran lämna en tillsynsmyndighet behövliga upplysningar om anläggningen. En tillsynsmyndighet får förelägga innehavaren att lämna sådana upplysningar.

Tillsynsmyndighet får förelägga den som utövar verksamhet som kan befaras vara miljöfarlig att utföra för tillsynens fullgörande behövliga undersökningar av verksamheten och dess verkningar. Tillsynsmyndighet kan i stället, om det finnes lämpligare, föreskriva att sådan undersökning skall utföras av annan än den som utöver verksamheten och utse någon att göra undersökningen.

...

44a§
Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att utöva fortlöpande tillsyn enligt denna lag. Sker sådan överlåtelse, skall vad som sägs i lagen om tillsynsmyndighet gälla även miljö- och hälsoskyddsnämnden. ...

Miljöskyddsavgift
52§
En särskild avgift (miljöskyddsavgift) skall utgå, om en föreskrift som avses i 45§ första stycket 1-3 har överträtts och överträdelsen har medfört dels ekonomiska fördelar för den som utövar den miljöfarliga verksamheten, dels betydande störningar för omgivningen eller risk för sådana störningar.

53§
Miljöskyddsavgiften skall påföras den fysiska eller juridiska person som utövade den verksamhet i vilken överträdelse skedde.

54§
Miljöskyddsavgiften skall bestämmas till ett belopp som svarar mot de ekonomiska fördelarna av överträdelsen.

Kan full bevisning om storleken av de ekonomiska fördelarna inte alls eller endast med svårighet läggas fram, uppskattas fördelarna till ett skäligt belopp.

55§
Miljöskyddsavgiften får sättas under vad som följer av 54§ eller efterges, om särskilda omständigheter föreligger.

56§
Frågor om miljöskyddsavgift prövas av koncessionsnämnden på talan av statens naturvårdsverk. Talan väcks genom ansökan. Om koncessionsnämnden gäller vid prövningen bestämmelserna i 11 och 15§§. Dock skall vid en omröstning där lika röstetal uppkommer den lindrigaste meningen gälla.

Miljöskyddsavgift får ej påföras, om ansökningen inte har delgivits den som anspråket riktas mot inom tio år från det de i 52§ angivna förutsättningarna för påförandet inträtt.

<u>Förordning om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1987:446</u>

1§
Denna förordning gäller sådan verksamhet som omfattas av lagen (1987:444) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387).

2§
För miljö- och hälsoskyddsnämndens handläggning av tillståndsfrågor gäller vad som i miljöskyddsförordningen (1981:574) sägs om länsstyrelsen. Meddelanden om inkomna ansökningar samt beslut i tillståndsärenden skall sändas till statens naturvårdsverk och länsstyrelsen.

3§
Vad som i förordningen (1984:380) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) föreskrivs om prövningsavgift till länsstyrelsen gäller i fråga om tillståndsprövning av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

SFS 1987:446 gäller t o m 1988-12-31.

Miljöskyddsförordning SFS 1981:574

Inledande bestämmelse
1§
Denna förordning gäller sådan miljöfarlig verksamhet som omfattas av miljöskyddslagen (1969:387).

Förfarandet
9§
En tillståndsmyndighet avgör självmant om en inkommen ansökan eller framställning skall tas upp till prövning av myndigheten eller om ärendet i stället skall lämnas över till den andra tillståndsmyndigheten för prövning. Ett sådant avgörande kan inte överklagas.

Innan länsstyrelsen tar ställning till om en ansökan eller en framställning skall lämnas över till koncessionsnämnden, skall samråd ske med statens naturvårdsverk.

11§
Ett exemplar av handlingarna i ett ärende och av kungörelsen skall genast sändas till det ställe där handlingarna skall hållas tillgängliga.

Koncessionsnämnden skall genast sända meddelanden om ansökningar enligt miljöskyddslagen (1969:387) till statens naturvårdsverk, länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden och om framställningar enligt 26 eller 41§ lagen till länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden. I de fall länsstyrelsen är tillståndsmyndighet sänds meddelanden till naturvårdsverket och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Anmälningsskyldighet
17§
Anmälan enligt 16§ skall innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att bedöma den miljöfarliga verksamhetens beskaffenhet, omfattning och miljöeffekter. Anmälningshandlingarna skall ges in i tre exemplar. Länsstyrelsen skall genast sända ett exemplar av handlingarna till statens naturvårdsverk och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Samråd med statens naturvårdsverk
18§
Samråd med statens naturvårdsverk skall äga rum, innan länsstyrelsen eller miljö- och hälsoskyddsnämnden avgör frågor om föreläggande enligt 40§ miljöskyddslagen (1969:387) eller vidtar åtgärder för att beivra sådana överträdelser som avses i 45§ lagen. Samråd med naturvårds-

verket skall också ske, innan handräckning enligt 47§ tredje stycket nämnda lag begärs, om det kan befaras att kostnaden för handräckningen inte kan tas ut av den försumlige. Vad som sagts nu gäller inte, om saken är så brådskande att samråd ej hinner ske.

19§
Statens naturvårdsverk skall av övriga tillsynsmyndigheter underrättas om förhållanden som kan föranleda tillämpning av 23-25, 41 eller 52§ miljöskyddslagen (1969:387).

Miljöskyddsavgift
20§
När statens naturvårdsverk utreder frågor om påförande av miljöskyddsavgift enligt miljöskyddslagen (1969:387), skall verket, om förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken samtidigt pågår rörande den aktuella överträdelsen, samråda med undersökningsledaren. Om det är lämpligt bör naturvårdsverket samordna sitt utredningsarbete med förundersökningen.

Det åligger övriga tillsynsmyndigheter att bistå naturvårdsverket vid utredning av frågor om påförande av miljöskyddsavgift.

Särskilda bestämmelser
21§
Statens naturvårdsverk skall föra register över ansökningar, anmälningar, beslut och andra åtgärder i fråga om miljöfarlig verksamhet.

22§
När fastighetsdomstolen har upptagit en talan enligt miljöskyddslagen (1969:387) till prövning, skall domstolen genast underrätta statens naturvårdsverk. Så snart naturvårdsverket har mottagit sådan underrättelse, skall verket meddela domstolen vad registret innehåller rörande den inrättning eller det företag som talan avser.

Fastighetsdomstolen skall också underrätta naturvårdsverket om dom eller beslut som domstolen meddelar med anledning av talan som avses i första stycket. Om ny anteckning rörande samma inrättning eller företag införs i registret sedan naturvårdsverket lämnat sådant meddelande som avses i första stycket men innan verket har mottagit underrättelse om fastighetsdomstolens dom eller beslut i målet, skall verket genast lämna domstolen besked om anteckningen.

24§
Allmänna råd och upplysningar om tillämpningen av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

<u>Förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1984:380</u>

1§
Kostnader som koncessionsnämnden för miljöskydd, statens naturvårdsverk och länsstyrelserna har för prövning eller tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) skall täckas genom avgifter till staten. Har tillsynen överlåtits åt miljö- och hälsoskyddsnämnden i en kommun, skall kostnader för tillsynen täckas genom avgifter till kommunen.

Avgifterna skall betalas av den vars verksamhet är föremål för prövning eller tillsyn.

13§
Beslut om tillsynsavgift meddelas av den myndighet som utövar tillsynen enligt miljöskyddlagen (1969:387).

15§
Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

Lag om svavelhaltigt bränsle SFS 1976:1054

1§
För att motverka utsläpp i luften av svavelföreningar får regeringen i fråga om fossilt bränsle som innehåller svavel meddela föreskrifter som gäller förbränning, handel, överlåtelse eller import och som är påkallade från miljöskyddssynpunkt eller annan allmän synpunkt.

Regeringen får överlåta åt förvaltningsmyndighet eller kommun att meddela föreskrifter som avses i första stycket.

2§
Har regeringen eller förvaltningsmyndighet medgivit undantag från bestämmelse som med stöd av 1§ har meddelats om den högsta mängd svavelföreningar som får släppas ut i luften, får särskild avgift tagas ut med belopp som fastställes av regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

3§
Regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att den som driver handel med eller importerar fossilt bränsle skall lämna uppgift om svavelhalten i bränslet.

4§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Förordning om svavelhaltigt bränsle SFS 1976:1055

3§
Om särskilda skäl föreligger, får statens naturvårdsverk meddela föreskrifter om avsteg från bestämmelserna i 1 eller 2§ eller länsstyrelsen för särskilt fall medge undantag från nämnda bestämmelser.

6§
Statens naturvårdsvserk får meddela närmare föreskrifter för tillämpningen av bestämmelserna i 5§. Naturvårdsverket får också meddela föreskrifter om avsteg från eller för särskilt fall medge undantag från nämnda bestämmelser, om särskilda skäl föreligger.

7§
... Statens naturvårdsverk får meddela ytterligare föreskrifter om uppgiftsskyldighet enligt 3§ lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle.

8§
Medges undantag för särskilt fall enligt 3 eller 6§ denna förordning, skall en sådan avgift som avses i 2§ lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle tas ut. Avgiften tas ut enligt en taxa som fastställs av statens naturvårdsverk efter samråd med riksrevisionsverket och statens pris- och kartellnämnd. ...

9§
Statens naturvårdsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle och med stöd av lagen meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen utövar fortlöpande tillsyn inom länet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen inom kommunen.

Förordning om miljöfarligt avfall SFS 1985:841

2§
Denna förordning tillämpas på fast eller flytande avfall av följande slag:
1. oljeavfall,
2. lösningsmedelsavfall,
3. färg- eller lackavfall,
4. limavfall,
5. starkt surt eller starkt alkaliskt avfall,
6. avfall som innehåller kadmium,
7. avfall som innehåller kvicksilver,
8. avfall som innehåller antimon, arsenik, barium, beryllium, bly, kobolt, koppar, krom, nickel, selen, silver, tallium, tenn, vanadin eller zink,
9. avfall som innehåller cyanid,
10. avfall som innehåller PCB,
11. bekämpningsmedelsavfall,
12. laboratorieavfall.

I fråga om miljöfarliga batterier finns särskilda bestämmelser i förordningen (1986:1236) om miljöfarliga batterier.

3§
Om det är påkallat från hälso- eller miljöskyddssynpunkt får statens naturvårdsverk föreskriva att denna förordning skall tillämpas också på annat kemiskt avfall än sådant som avses i 2§.

5§
Statens naturvårdsverk får förordna om avsteg från föreskrifterna i 2§ och i särskilt fall medge att förordningen inte skall tillämpas på vissa miljöfarligt avfall, om det kan ske utan olägenhet från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

6§
Den som yrkesmässigt utövar verksamhet där miljöfarligt avfall uppkommer är skyldig att på sätt och till myndighet som statens naturvårdsverk föreskriver lämna uppgifter om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering.

15§
Ansökan om tillstånd enligt 12§ 2 skall vara skriftlig och innehålla uppgift om
1. art och mängd av det miljöfarliga avfall som sökanden avser att behandla,
2. varifrån avfallet kommer,
3. var och på vilket sätt avfallet skall behandlas,
4. övriga förhållanden av betydelse för bedömningen av verksamhetens beskaffenhet och omfattning.

Ansökan skall ställas till regeringen och ges in till statens naturvårdsverk som skall inhämta länsstyrelsens yttrande över ansökningen och med eget yttrande överlämna den till regeringen.

Har tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) meddelats beträffande den anläggning vari behandlingen skall äga rum, skall beslutet om tillstånd fogas vid ansökningen.

19§
Miljöfarligt avfall får utföras ur riket endast av
1. Svensk Avfallskonvertering Aktiebolag (SAKAB),
2. den som har särskilt tillstånd,
Statens naturvårdsverk skall i den ordning som verket bestämmer underrättas om utförsel av miljöfarligt avfall.

20§
Frågor om tillstånd enligt 19§ första stycket 2 prövas av statens naturvårdsverk . ...

Statens naturvårdsverk skall underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden om beslut varigenom fråga om tillstånd har avgjorts.

21§
Miljöfarligt avfall får införas till riket endast av den som erhållit särskilt tillstånd av statens naturvårdsverk ...

22§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning. Vad som sägs om kemikalieinspektionen i 26§ förordningen om kemiska produkter skall dock vid tillämpningen av denna förordning avse statens naturvårdsverk.

<u>Förordning om bidrag ur bränslemiljöfonden SFS 1985:630</u>

1§
Bidrag ur bränslemiljöfonden lämnas enligt denna förordning i mån av tillgång på medel för åtgärder för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider vid förbränning av kol eller torv eller för att minska miljöpåverkan vid förbränning av avfall.

3§
Bidrag får lämnas för investeringar i anordningar för rökgasrening som avses att utnyttjas för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider vid förbränning av kol eller torv eller för att minska miljöpåverkan vid förbränning av avfall.

Bidraget lämnas med högst 75 procent av investeringskostnaden.Bidragets storlek bestäms med hänsyn till åtgärdens betydelse i förhållande till syftet med stödet och med beaktande av andra allmänna intressen.

För investeringar i anordningar för rökgasrening i samband med konvertering eller i redan befintliga anläggningar lämnas stöd med lägre bidrag.

4§
Bidrag får lämnas för investeringar i andra anordningar än sådana som avses i 3§ för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider vid för-

bränning av kol eller torv eller för att minska miljöpåverkan vid förbränning av avfall.

5§
Bidrag får lämnas till omfattande utrednings- och utvecklingsarbete rörande åtgärder för att minska utsläppen av föroreningar vid förbränning av fasta bränslen och avfall.

Bidraget lämnas med högst 75 procent av godkända kostnader.

10§
Frågan om bidrag prövas av statens energiverk. Samråd skall ske med statens naturvårdsverk.

Beslut som innebär att bidrag medges med ett belopp som överstiger 10 000 000 kronor, skall underställas regeringen för godkännande.

Förordning om bidrag till vissa energiinvesteringar SFS 1985:631

1§
För att främja sådana investeringar inom energiområdet som underlättar avvecklingen av kärnkraften får bidrag lämnas enligt denna förordning i mån av tillgång på medel.

6§
Beslut om bidrag skall förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget. Vid beslut om bidrag skall hänsyn också tas till investeringens betydelse från miljösynpunkt.

Bidrag får inte lämnas om för samma ändamål tas i anspråk bidrag eller utfästelse om bidrag enligt förordningen (1983:1107) om statligt stöd för åtgärder för att ersätta olja, m m.

9§
Statens energiverk skall vid beredningen av bidragsärenden samråda med statens naturvårdsverk.

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
I denna lag finns bestämmelser om förbud mot vattenföroreningar från fartyg, mottagning av skadliga ämnen från fartyg, fartygs konstruktion samt tillsyn och andra åtgärder för att förebygga eller begränsa vattenföroreningar från fartyg.

2§
I lagen används beteckningar som har följande betydelse.

Beteckning	Betydelse
...	
Skadligt ämne	Olja och andra ämnen som, om de kommer ut i havet eller något annat vattenområde, kan innebära risker för människors hälsa, vara skadliga för den marina faunan eller floran, skada skönhets- eller rekreationsvärden eller störa annat rättmätigt utnyttjande av havet eller andra vattenområden.

Beteckning	Betydelse
Utsläpp	Varje utsläpp i havet eller andra vattenområden, såsom utströmning, kvittblivning, spill, läckage, utpumpning, utspridning eller uttömning

3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om vad som vid tillämpningen av lagen förstås med olja, andra skadliga flytande kemikalier som transporteras i bulk än olja, skadliga ämnen i övrigt samt oljetankfartyg.

7 kap. Särskilda åtgärder mot vattenförorening
3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om skyldighet
1. att rapportera vattenföroreningar och händelser som innebär risk för sådana föroreningar,
2. att lämna sådana uppgifter om fartyg och fartygs last som behövs för att förebygga eller bekämpa vattenföroreningar.

Förordningen om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

Hela förordningen avser miljöskydd. Sjöfartsverket utfärdar föreskrifter, meddelar tillstånd samt utövar tillsyn.

1 kap. Inledande bestämmelser
2§
Föreskrifter som avses i 1 kap 3§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg meddelas av sjöfartsverket.

Sjöfartsverket meddelar också föreskrifter om vad som vid tillämpningen av denna förordning förstås med rent barlastvatten, rent länsvatten och kemikalietankfartyg.

9 kap. Övrigt
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med
1. statens naturvårdsverk, i fråga om
a) föreskrifter som meddelas med stöd av 1 kap. 2§, 2 kap., 3 kap. 2§ andra stycket, 7§, 8§ eller 11§ första stycket, 4 kap. 1 eller 8§,
b) medgivande som lämnas med stöd av 3 kap. 1§.
c) undantag som föreskrivs med stöd av 9 kap. 1§, dock ej såvitt avser undantag från bestämmelserna i 5 kap. 1 eller 2§....

3. statens naturvårdsverk och generaltullstyrelsen samt, om det behövs med hänsyn till ärendets beskaffenhet, chefen för marinen, ifråga om föreskrifter som meddelas med stöd av 7 kap. 1 §.

4. överbefälhavaren, luftfartsverket, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, fiskeristyrelsen, statens naturvårdsverk och generaltullstyrelsen, i fråga om föreskrifter enligt 7 kap. 3§ 1 lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg som meddelas med stöd av 7 kap. 2§.

Dumpningskungörelse SFS 1971:1156

1§
Statens naturvårdsverk medger undantag enligt 3§ första stycket lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten efter samråd med fiskeristyrelsen. Sådant medgivande skall avse visst slag och viss mängd av avfall samt tiden, platsen och sättet för dumpningen.

2§
Naturvårdsverket meddelar föreskrifter angående ansökan om medgivande till dumpning.

3§
Naturvårdsverket utövar i samråd med generaltullstyrelsen den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten och med stöd av lagen meddelade villkor och föreskrifter. Länsstyrelsen utövar i samverkan med lokal tullmyndighet fortlöpande tillsyn inom länet.

4§
Ytterligare föreskrifter för tillämpningen av lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten meddelas av naturvårdsverket efter samråd med generaltullstyrelsen.

2. HÄLSOSKYDD

Hälsoskyddslag SFS 1982:1080

Miljö- och hälsoskyddsnämnd
4§
I varje kommun skall det finnas en miljö- och hälsoskyddsnämnd. Nämnden skall, utöver vad som följer av 16§, särskilt
1. uppmärksamt följa utvecklingen inom kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och därvid utarbeta de förslag som är påkallade samt medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor berörs,
2. samarbeta med myndigheter, organisationer och enskilda vars verksamhet berör miljö- och hälsoskyddsområdet, ...

Bestämmelser till skydd mot sanitär olägenhet
7§
Avloppsvatten skall avledas, renas eller på annat sätt tas om hand så att sådan olägenhet inte uppkommer. För detta ändamål skall lämpliga avloppsanordningar inrättas. ...

8§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela bestämmelser om vattnets beskaffenhet i badanläggningar och strandbad som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor. Detsamma gäller om kontrollen av sådant vatten.

Tillsyn
15§
Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen inom varje kommun över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser meddelade med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och statens naturvårdsverk enligt regeringens bestämmande.

Försvarets sjukvårdsstyrelse utövar tillsynen inom försvarsmakten.

I sin tillsyn enligt denna lag har länsstyrelsen och försvarets sjukvårdsstyrelse samma befogenhet som miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Hälsoskyddsförordning SFS 1983:616

Central tillsyn
17§
Den centrala tillsynen enligt 15§ hälsoskyddslagen (1982:1080) skall fördelas mellan socialstyrelsen och statens naturvårdsverk på det sätt som framgår av nedan angivna uppställning,

A Socialstyrelsen:
1. bostäder
2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,
3. samlingslokaler,
4. hotell, pensionat och liknande lokaler,
5. lokaler för hygienisk behandling,
6. lokaler för hantverk och annan industriell verksamhet,
7. luftföroreningar, buller och andra liknande störningar, avloppsvatten och avfall, i den mån dessa förekommer inom byggnad,
8. ohyra,
9. övriga i denna paragraf ej särskilt nämnda frågor.

B. Statens naturvårdsverk:
1. luftföroreningar, buller och andra liknande störningar, avloppsvatten och avfall, i de fall tillsynen inte ankommer på socialstyrelsen enligt 7 ovan,
2. spridning och annan hantering av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet,
3. idrottsanläggningar, badanläggningar, strandbad och liknande anläggningar,
4. vattentäkter.

De centrala tillsynsmyndigheterna skall samarbeta i tillsynsarbetet.

Renhållningslag SFS 1979:596

Allmän aktsamhetsregel
3§
Avfall skall hanteras på sådant sätt att det inte uppkommer olägenhet från hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt. Utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen skall vara så beskaffade och skall skötas på sådant sätt att olägenhet inte uppstår.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om avfallshanteringen. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

Bortforsling
4§
Varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen forslas till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl hälsoskydds- och miljövårdskrav som enskilda intressen.

När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt första stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas

4§
PCB-produkter av följande slag får inte saluhållas, överlåtas eller användas yrkesmässigt utan tillstånd, nämligen
1. målarfärg, tryckfärg, tätnings- eller förseglingsmassa,
2. hydraulolja, smörjolja, skärolja,
3. värmeöverföringsmedium,
4. separat kondensator med en effekt av två kilovoltampere eller lägre.

5§
Frågor om tillstånd enligt 2-4 §§ prövas av statens naturvårdsverk.

6§
Statens naturvårdsverk kan förordna att 4§ skall tillämpas i fråga om annat slag av PCB-produkt än som avses i 3 eller 4§, om produkten har hög halt av PCB eller stor användning.

7§
Förpackning eller annat emballage till PCB eller PCB-produkt som avses i 2-4§§ skall vara tydligt märkt med uppgift om dess innehåll av PCB. Detsamma gäller sådan PCB-produkt, om den inte är förpackad eller på annat sätt emballerad.

Statens naturvårdsverk får medge undantag från märkningsskyldigheten enligt första stycket.

8§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.Vad som sägs om kemikalieinspektionen i 26§ förordningen om kemiska produkter skall dock vid tillämpningen av denna förordning avse statens naturvårdsverk.

<u>Förordning om motorbensin SFS 1985:838</u>

1§
I fråga om bensin som är avsedd för motordrift (motorbensin) gäller utöver förordningen (1985:835) om kemiska produkter bestämmelserna i denna förordning ....

2§
Motorbensin skall anses blyfri om dess innehåll av blyföreningar, beräknat som bly, inte överstiger 0,013 gram per liter bensin vid 15° Celsius.

3§
Motorbensin, som inte är blyfri eller som innehåller mer än 5,0 volymprocent bensen vid 15° Celsius, får inte tillverkas, importeras eller överlåtas yrkesmässigt för bruk inom landet.

4§
Kemiska produkter som innehåller fosfor eller annat ämne som kan nedsätta funktionen hos anordningar för begränsning av utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen från motorfordon får inte användas som tillsats till blyfri bensin.

5§
Tankställen för motorfordon och andra distributionssystem för motorbensin skall vara så anordnade, att motorbensin som överlåts som blyfri inte innehåller mer bly än vad som anges i 2§.

Statens naturvårdsverk får meddela närmare föreskrifter beträffande frågor som avses i första stycket.

6§
Statens naturvårdsverk får meddela föreskrifter om avsteg eller för det särskilda fallet medge undantag från föreskrifterna i 3-5 §§.

Medges undantag, får en sådan avgift som avses i 19§ lagen (1985:426) om kemiska produkter tas ut. Avgiften tas ut enligt taxa som fastställs av naturvårdsverket efter samråd med riksrevisionsverket och statens pris- och kartellnämnd.

Kan avgiftens storlek inte beräknas på ett tillförlitligt sätt i samband med att undantag medges, får preliminär avgift tas ut. Sådan avgift skall avräknas mot den avgift som slutligt fastställs.

7§
Frågor om avgift prövas av statens naturvårdsverk. Beslut om avgifter får verkställas enligt utsökningsbalken.

8§
Har motorbensin överlåtits yrkesmässigt i strid mot denna förordning eller med stöd av förordningen meddelade föreskrifter och kan det antas att bensinen genom att påverka utsläppsbegränsande anordningar hos motorfordon medför risk för skada på människor eller i miljön, får statens naturvårdsverk informera tillverkare, importörer och ägare av motorfordon om förhållandet. I den utsträckning det är lämpligt kan naturvårdsverket överlämna åt näringsidkare som tillverkat, importerat eller yrkesmässigt överlåtit bensinen att själv svara för informationen.

Naturvårdsverkets kostnader för informationsåtgärder enligt första stycket skall ersättas av näringsidkaren.

9§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.Vad som sägs om kemikalieinspektionen i 26§ förordningen om kemiska produkter skall dock vid tillämpningen av denna förordning avse statens naturvårdsverk.

11§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

<u>Förordning om kadmium SFS 1985:839</u>

1§
I fråga om kadmiumämnen gäller utöver förordningen (1985:835) om kemiska produkter bestämmelserna i denna förordning.

Med kadmiumämne avses i denna förordning metallen kadmium eller en kemisk förening vari metallen ingår.

2§
Kadmiumämne får inte användas för ytbehandling eller som stabilisator eller som färgämne.

11a§
Om det finns särskilda skäl, får statens naturvårdsverk besluta att avgift skall nedsättas eller efterges.

12§
Beslut om betalning får verkställas enligt utsökningsbalken. Statens naturvårdsverk får förordna att ett sådant beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

Tillsyn, ansvar och överklagande
13§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter gäller i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning. Vad som sägs om kemikalieinspektionen i 26§ förordningen om kemiska produkter skall dock vid tillämpningen av denna förordning avse statens naturvårdsverk.

16§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

3. NATURVÅRD

Naturvårdslag SFS 1964:822

1§
Naturen utgör en nationell tillgång som skall skyddas och vårdas. Den är tillgänglig för alla enligt allemansrätten.

Envar skall visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med naturen.

Kan vid arbetsföretag eller eljest skada å naturen ej undvikas, skola de åtgärder vidtagas som behövas för att begränsa eller motverka skadan.

2§
Naturvården är en såväl statlig som kommunal angelägenhet.
Länsstyrelsen har att verka för naturvården i länet.
Statens naturvårdsverk har överinseende över naturvården i riket.

3§
Vid prövning av fråga rörande naturvård skall tillbörlig hänsyn tagas till övriga allmänna och enskilda intressen. Härvid skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Beslut i frågor som avses i 7-11§§, 13§, 18§ första, andra och fjärde styckena, 18c§, 19§ samt 20§ andra stycket får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

3a§
Om skydd mot vattenförorening, luftförorening, buller och andra sådana störningar finnas bestämmelser i miljöskyddslagen d. 29 maj 1969 (nr 387)

4§
I syfte att bevara större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligen oförändrat skick kan staten tillhörig mark avsättas till nationalpark.

5§
Angående nationalparkers vård och förvaltning förordnar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får för varje särskild nationalpark meddela de föreskrifter beträffande rätten att färdas över nationalparken eller annars vistas där och beträffande ordningen i övrigt inom området, som behövs för att tillgodose ändamålet med nationalparken.

10§
Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela sådana föreskrifter om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservat som erfordras för att trygga ändamålet med reservatet.

14§
Är fara att växtart försvinner eller utsättes för plundring, äger regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela förbud att inom landet eller del därav borttaga eller skada växt av den arten där den växer vilt.

Är fara att djurart försvinner, äger regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela förbud att inom landet eller del därav döda, skada eller fånga vilt levande djur av den arten, då det ej sker till försvar mot angrepp på person eller egendom, så ock att borttaga eller skada sådant djurs ägg, rom eller bo. Beträffande djur, vars dödande eller fångande är att hänföra till jakt eller fiske, skall dock gälla vad därom särskilt stadgas.

Behövs utöver fredning enligt jaktlagstiftningen särskilt skydd för djurlivet inom visst område, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som inskränker rätten till jakt eller allmänhetens eller markägarens rätt att uppehålla sig inom området.

15§
För att åt allmänheten trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv råder strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land, och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan förordna att strandområde som uppenbarligen saknar betydelse för bad och friluftsliv ej skall omfattas av strandskydd. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får också utvidga strandskyddsområdet, när det behövs för att tillgodose syftet med strandskyddet, dock högst intill 300 meter från strandlinjen.

Om det finns särskilda skäl får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordna att ett strandområde som avses ingå i en detaljplan eller omfattas av områdesbestämmelser inte skall omfattas av strandskydd.

18§
Djur av följande slag får ej planteras ut eller på annat sätt sättas ut i frihet nämligen björn, lo, varg, järv, bäver, vildsvin, kronhjort, dovhjort, vildkanin, mink och bisamråtta samt däggdjur eller fågel av viltslag (art eller ras) som icke bevisligen tillhörde landets viltbestånd vid utgången av år 1963.

Den som innehar djur som avses i första stycket skall hålla det instängt på betryggande sätt eller på annat sätt tillse att det ej kommer löst.

Statens naturvårdsverk får medge undantag från första stycket. Tillstånd att sätta ut djur som har fötts i eller längre tid hållits i fångenskap får ej beviljas utan att samråd har skett med lantbruksstyrelsen.

19§
Statens naturvårdsverk får meddela föreskrifter om hur minkfarm eller liknande anläggning skall vara inhägnad samt om kontroll över efterlevnaden av sådana föreskrifter.

20§
...När föreskrift enligt 18c§ tredje stycket naturvårdslagen meddelas, skall beslutet snarast möjligt kungöras på det sätt som är föreskrivet beträffande författningar i allmänhet. En avskrift av beslutet skall snarast möjligt sändas till statens naturvårdsverk, lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen. ...

27§
När undantag medges enligt 16§ tredje stycket naturvårdslagen (1964: 822) eller tillstånd lämnas enligt 18, 22 eller 24a§ samma lag, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till statens naturvårdsverk, vägförvaltningen, fastighetsbildningsmyndigheten och kommunen. När undantag eller tillstånd enligt nämnda paragrafer vägras, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till naturvårdsverket. När tillstånd lämnas eller vägras enligt 18c§ naturvårdslagen, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till naturvårdsverket, lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen.

När beslut meddelas i ärende om föreläggande enligt 17§, 20§ andra stycket, 22§ andra stycket, 24§ eller 39§ första stycket eller om handräckning enligt 39§ första stycket naturvårdslagen, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till naturvårdsverket.

27a§
Den som utöver täktverksamhet för vilken tillstånd krävs enligt 18§ naturvårdslagen (1964:822) skall årligen till länsstyrelsen lämna uppgifter om produktionen av sten, grus, sand, morän och torv enligt föreskrifter som meddelas av statens naturvårdsverk. Samma uppgiftsskyldighet åligger den som driver en stenkrossrörelse som inte ligger i anslutning till en täkt....

27b§
Innan en kommun gör framställning om överlåtelse av tillsynsansvar till en kommunal nämnd enligt 18b§ naturvårdslagen (1964:822) bör samråd ske med länsstyrelsen.

När länsstyrelsen prövar frågor om överlåtelse av tillsynsansvar, skall länsstyrelsen särskilt beakta att uppdelningen av tillsynen mellan länsstyrelsen och den kommunala nämnden sker på ett sätt som lämplig från naturvårdssynpunkt och med hänsyn till de lokala förhållandena. Stor vikt skall därvid fästas vid kommunens önskemål.

Beslut om överlåtelse av tillsynsansvar skall sändas till statens naturvårdsverk.

28§
Innan länsstyrelsen i naturvårdsärende fattar beslut som kan föranleda ersättnings- eller inlösensskyldighet enligt naturvårdslagen (1964:822) eller annan ekonomisk förpliktelse för staten eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med statens naturvårdsverk...

30§
Föres vid domstol talan om ersättning eller inlösen enligt naturvårdslagen (1964:822), företrädes staten av kammarkollegiet. I frågor av vikt med hänsyn till naturvårdsintresset skall kammarkollegiet samråda med statens naturvårdsverk.

35§
Länsstyrelsen skall föra ett register över beslut i naturvårdsärenden och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister) enligt föreskrifter som meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsernas organisationsnämnd. Naturvårdsverket skall föra ett sammanfattande riksregister.

Författningar om nationalparker

Om avsättande av, gränsjusteringar av och bestämmelser om nationalparker finns ett stort antal författningar (SFS 1910:30, 1910:136, 1911:35, 1913:146, 1918:631, 1919:641, 1920:677, 1926:16, 1928:24, 1931:404, 1941:846, 1942:981, 1960:660--674, 1963:419, 1963:420, 1963:677, 1963:678). Bestämmelser om senare avsatta nationalparker finns i naturvårdsverkets författningssamling.

Skogsvårdslag SFS 1979:429

1§
Skogsmark med dess skog skall genom lämpligt utnyttjande av markens virkes-producerande förmåga skötas så att den varaktigt ger en hög och värdefull virkesavkastning. Vid skötseln skall hänsyn tas till naturvårdens och andra allmänna intressen.

Naturvårdshänsyn
21§
Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den hänsyn som skall tas till naturvårdens intressen vid skötseln av skog, såsom i fråga om hyggens storlek och utläggning, beståndsanläggning, kvarlämnande av trädsamlingar och skogsbilvägars sträckning.

Bemyndigandet medför inte befogenhet att meddela föreskrifter som är så ingripande att pågående markanvänding avsevärt försvåras.

Skogsvårdsförordning SFS 1979:791

13§
... Skogsstyrelsen får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att avverka slutavverkningsbar skog som inte har uppnått viss ålder eller som är av särskild betydelse från naturvårdssynpunkt. Föreskrifter som avser naturvården meddelas efter samråd med statens naturvårdsverk.

18§
Skogsmarkens ägare skall enligt de föreskrifter som efter samråd med statens naturvårdsverk meddelas av skogsstyrelsen till skogsvårdsstyrelsen anmäla
1. avverkning som föranleder skyldighet att anlägga ny skog,
2. avverkning som är föranledd av att skogsmark skall tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion.

Naturvårdshänsyn
21§
Föreskrifter som avses i 21§ skogsvårdslagen (1979:429) om den hänsyn som vid skötseln av skog skall tas till naturvårdens intressen meddelas av skogsstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk och annan central förvaltningsmyndighet som kan beröras.

Skogsvårdsstyrelsen skall samråda med kommunen i frågor av särskild vikt med hänsyn till de lokala förhållandena.

22§
För områden som är av utpräglat intresse för naturvården eller det rörliga friluftslivet och som angetts av länsstyrelsen i samråd med skogsvårdsstyrelsen kan naturvårdsinriktade skogsbruksplaner upprättas. Sådana planer upprättas av skogsvårdsstyrelsen och bekostas av staten.

Ädellövskogslag SFS 1984:119

1§
Denna lag syftar till att bevara landets ädellövskogar för framtiden. I fråga om skötseln av ädellövskog på skogsmark gäller i övrigt bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429). I naturvårdslagen (1964:822) finns särskilda bestämmelser som kan tillämpas om ytterligare åtgärder behövs för det ändamål som anges i första stycket.

5§
I bestånd som avses i 3§ får inte vidtas åtgärder som innebär att beståndets egenskap av ädellövskog förloras. Efter slutavverkning i skogsbestånd skall ny ädellövskog anläggas på området.

Om det finns särskilda skäl, får länsstyrelsen medge undantag från första stycket. I samband med medgivande av undantag får länsstyrelsen föreskriva att ny ädellövskog anläggs på annat ställe inom brukningsenhet. För anläggning av ny ädellövskog gäller 7§ andra-fjärde styckena.

10§
Länsstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen genom besvär. Statens naturvårdsverk får överklaga länsstyrelsens beslut . ...

Ädellövskogsförordning SFS 1984:120

11§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av ädellövskogslagen (1984:119) får meddelas, såvitt avser prövningen enligt 5§ andra stycket lagen, av statens naturvårdsverk och i övrigt av skogsstyrelsen, varvid samråd skall ske mellan de båda myndigheterna.

Förordning om täktavgift SFS 1984:381

1§
Statens kostnader för prövning och tillsyn av sådan täktverksamhet, för vilken det krävs tillstånd enligt 18§ naturvårdslagen (1964:822) eller vartill tillstånd i stället lämnas enligt vattenlagen (1983:291), skall täckas genom avgifter. ...

6§
Beslut om täktavgift meddelas av länsstyrelsen eller, om det är fråga om avgift vid nytt tillstånd enligt vattenlagen (1983:291) till täkt i vattenområde, av vattendomstolen.

9§
Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

Lag om vissa torvfyndigheter SFS 1985:620

Inledande bestämmelser
1§
För undersökning och bearbetning av fyndigheter av torv för att utvinna energi fordras särskilt tillstånd (koncession), om inte annat följer av 3§.

5§
Frågor om koncession prövas av länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

6§
I fråga om verksamhet som avses i denna lag skall även iakttas tillämpliga föreskrifter i plan- och bygglagen (1987:10), miljöskyddslagen (1969:387) och andra författningar.

Förutsättningar för koncession
7§
Koncession för meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att verksamheten kommer till stånd och sökanden från sådan synpunkt är lämplig att bedriva verksamheten. ...

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Villkor i samband med koncession
12§
Koncession skall förenas med de villkor som behövs för att motverka eller begränsa menlig inverkan på naturmiljön samt för att beakta andra allmänna intressen och enskild rätt. ...

13§
Koncessionshavaren skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, åläggas att ställa säkerhet för att villkor till skydd för naturmiljön, andra allmänna intressen eller enskild rätt skall uppfyllas. Visar sig säkerheten otillräcklig, får länsstyrelsen bestämma att ytterligare säkerhet skall ställas.

Förordning om vissa torvfyndigheter SFS 1985:626

3§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om
...
5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt,
6. tilllgängliga uppgifter om torvens förbränningsegenskaper och innehåll av ämnen som vid förbränning kan medföra skada på miljön. ...

9§
Länsstyrelsen skall vid beredningen av koncessionsärenden se till att ärendena utreds på det sätt som är motiverat med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning. Yttranden skall alltid inhämtas från berörda kommuner, andra länsstyrelser inom vars område det sökta koncessionsområdet ligger, bergmästaren, Sveriges geologiska undersökning, statens energiverk och statens naturvårdsverk.

Vattenlag SFS 1983:291

1 kap Inledande bestämmelser
1§
Vatten skall skyddas och vårdas som en gemensam naturtillgång.

2§
Denna lag är tillämplig på vattenföretag och vattenanläggningar. I lagen finns också bestämmelser om skydd för vattenförsörjningen. ...

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m.
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och statens historiska museer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om deras verksamhet berörs. Lantbruksstyrelsen skall underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller är anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

10§
Om företaget kan medföra skada på fiske av någon betydelse, får fiskeristyrelsen förordna om den utredning som behövs. Om företaget kan medföra väsentlig skada på rennäringen eller jordbruket, får lantbruksstyrelsen förordna om behövlig utredning. Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer får förordna om behövlig kulturhistorisk inventering. Statens naturvårdsverk får förordna om den utredning som behövs angående företagets utförande från allmänna naturvårdssynpunkter.

Innan förordnande meddelas skall samråd ske med vattendomstolen.

Företagaren skall betala kostnaderna för utredningarna, om det inte är obilligt.

Lag om vattenförbund SFS 1976:997

1§
Enligt denna lag kan bildas sammanslutning (vattenförbund) med uppgift att genom rensning, reglering eller andra vattenvårdande åtgärder främja ett från allmän eller enskild synpunkt ändamålsenligt utnyttjande av vattnet i vattendrag, sjö eller annat vattenområde. Fråga om bildande av vattenförbund prövas vid förrättning.

3§
Den som enligt vattenlagen (1983:291) eller miljöskyddlagen (1969:387) eller äldre lag har medgivits rätt att inverka på vattenbeskaffenheten eller i övrigt på vattenförhållandena inom verksamhetsområdet skall vara medlem i förbundet.

Den som inverkar på vattenförhållandena inom verksamhetsområdet utan att det föreligger fall som avses i första stycket skall vara medlem i förbundet, om hans medlemskap är av särskild betydelse för förbundets verksamhet.

Har någon som enligt första eller andra stycket skall vara medlem i förbundet av särskilt skäl motsatt sig medlemskap, får han stå utanför förbundet, om dess verksamhet ej avsevärt försvåras därigenom.

Kommun samt sammanslutning av fiskerättsägare får ingå som medlem i vattenförbund, även om skyldighet icke föreligger enligt första eller andra stycket.

6§
Vattenförbund skall planlägga och utöva sin verksamhet på sådant sätt att förbundets ändamål vinnes utan oskälig kostnad. Därvid bör samråd äga rum med de myndigheter som beröres av frågan. Verksamheten får omfatta flera verksamhetsgrenar. ...

23§
Sedan förrättningen slutligt prövats, skall samtliga handlingar sändas till statens naturvårdsverk.

Naturvårdsverket skall föra en förteckning över alla vattenförbund.

26§
Statens naturvårdsverk och länsstyrelsen får föra talan mot beslut i fråga om förbundsbildning, verksamhetens inriktning eller verksamhetsområdets avgränsning.

Kungörelse om förbud mot förorening av vattensystemen inom vissa nationalparker SFS 1941:846

Kungl Maj:t har, med stöd av 8 kap 2§ första punkten och 37§ andra stycket vattenlagen, funnit gott meddela förbud mot all förorening genom industriellt avloppsvatten, eller annat industriellt avfall, av vattendrag eller sjöar inom Abisko, Stora Sjöfallets, Peljekaise, Töfsingsdalens och Hamra nationalparker, vare sig det sker genom utsläppande eller utkastande direkt i nämnda vattendrag eller sjöar eller i deras tillflöden eller på annat sätt.

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

5§
Tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på område som i sin helhet är beläget inom allmänt vattenområde i havet meddelas av Sveriges Geologiska Undersökning, om ej annat följer av sista stycket. Ansökningshandlingarna skola inges i minst sex exemplar. SGU skall i tillståndsärende inhämta yttrande från statens naturvårdsverk, kommunen och andra berörda myndigheter.

Tillstånd skall meddelas för viss tid, högst tio år, och avse visst område. I tillstånd skall anges i vilken omfattning sand, grud eller sten får tagas samt upptagas de föreskrifter som behövas för att i skälig omfattning tillgodose andra intressen såsom sjöfarten, fisket och naturvården eller som annars påkallas av bestämmelserna i konventionen om kontinentalsockeln. ...

Om täkt som avses med ansökningen är av större omfattning eller kan medföra betydande skadeverkningar eller annars om statens naturvårdsverk, begär det, skall SGU med eget yttrande hänskjuta ärendet till regeringen.

6§
Arbete för utforskande av kontinentalsockeln eller utvinning av dess naturtillgångar får icke utföras på sådant sätt att undervattensledningar skadas eller otillbörligt intrång göres på sjöfarten, fisket eller havets biologiska tillgångar. ...

Förordning om tillämpning av konventionen den 3 mars 1973 om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter SFS 1975:542

1§
Artiklarna I-VII i konventionen den 3 mars 1973 om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter och de till konventionen hörande bilagorna I-III skall lända till efterrättelse. Ändring som sker i bilagorna I-III enligt artiklarna XV och XVI i konventionen skall lända till efterrättelse från den tidpunkt då ändringen träder i kraft enligt dessa artiklar.

Konventionen har den lydelse som en vid denna förordning fogad bilaga utvisar. De till konventionen hörande bilagorna I-III och ändringar i dem offenliggöres av lantbruksstyrelsen.

2§
Vad som sägs i konventionen om administrativ myndighet avser för Sveriges del lantbruksstyrelsen, och vad som sägs i konventionen om vetenskaplig myndighet avser statens naturvårdsverk.

Lag om skötsel av jordbruksmark SFS 1979:425

6a§
Vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket skall hänsyn tas till naturvårdens intressen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den hänsyn som skall tas enligt första stycket, såsom i fråga om skyddet av odlings- och kulturlandskapet samt växt- och djurlivet. Föreskrifterna får dock inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

Förordning om skötsel av jordbruksmark SFS 1979:426

5§
Föreskrifter som avses i 6a§ lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark om den hänsyn som skall tas till naturvårdens intressen vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket meddelas av lantbruksstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk samt riksantikvarieämbetet och statens historiska museer.

4. JAKT, FISKE OCH VILTSKADOR

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

1§
Den som har rätt till jakt äger att, med de undantag och inskränkningar som äro stadgade i denna lag eller annan författning, å det område jakträtten omfattar utan intrång av annan jaga samt döda eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom tillägna sig sådana fåglars bon och ägg.

Jakträttsinnehavaren bör genom ändamålsenlig och efter tillgången på villebråd lämpad jakt ävensom, där så lämpligen kan ske, genom åtgärder för villebrådets skydd och förkovran sörja för bevarandet av ett artrikt och livskraftigt villebrådsbestånd (jaktvård).

Jaktvården skall städse bedrivas under hänsynstagande till jordbrukets och skogsskötselns ävensom andra näringars intressen.

26§
... 3. mom. Av influtna jaktvårdsavgifter skall bildas en fond (jaktvårdsfonden), vilken efter regeringens bestämmande skall användas för att främja jaktvården inom riket och för andra ändamål som har samband med jaktvården. För sådana ändamål skall också användas de övriga medel som enligt särskilda föreskrifter skall tillföras fonden. ...

26a§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fridlysning, jakttider och jaktmedel samt de föreskrifter i övrigt som behövs för att jakt och viltskydd skall kunna bedrivas på ett sätt som tillgodoser såväl allmänna som enskilda intressen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas också att besluta föreskrifter om avgifter för älg, kronvilt eller dovvilt som fälls.

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av ny jaktlag (1987:259).

Lag om jaktvårdsområden SFS 1980:894

1§
I syfte att främja jaktvården och jakträttsinnehavarnas gemensamma intressen genom en samordning av jakten och viltvården kan enligt denna lag två eller flera fastigheter eller delar av fastigheter sammanföras till ett jaktvårdsområde och jakträttsinnehavare inom detta bilda en jaktvårdsområdesförening.

Förordning om jaktvårdsområden SFS 1980:896

1§
Länsstyrelsen skall föra ett register över sina beslut enligt lagen (1980:894) om jaktvårdsområden enligt anvisningar som meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsernas organisationsnämnd.

2§
Ur jaktvårdsfonden betalas kostnader för
1. bildande av jaktvårdsområden enligt lagen (1980:894) om jaktvårdsområden
2. upplösning av jaktvårdsområdesföreningar enligt 26§ nämnda lag
3. ombildning av, anslutning till eller uteslutning ur jaktvårdsområden enligt 27-29 §§ nämnda lag
4. ombildning av jaktvårdsområden bildade enligt äldre bestämmelser till jaktvårdsområden enligt nämnda lag
5. förlängning av giltighetstiden för jaktvårdsområden bildade enligt äldre bestämmelser.
Bidrag enligt första stycket få lämnas även om en i 1-5 angiven åtgärd föranlett kostnader utan att kunna genomföras.

3§
Bidrag enligt 2§ får avse arvode till förrättningsman, kostnader för fastighetsutredning, kungörelsekostnader och andra kallelsekostnader. Om det finns särskilda skäl, får för visst fall bidrag lämnas också för andra kostnader.

5§
Frågor om bidrag prövas av länsstyrelsen. I fall som avses i 3§ andra stycket skall länsstyrelsen samråda med statens naturvårdsverk.

7§
Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

Jaktstadga SFS 1938:279

Jaktutövning och viltskydd
Allmänna bestämmelser
6§
1 mom. Endast fångstredskap av godkänd typ som inte skadar eller dödar fångat djur får användas vid jakt efter däggdjur och sådana fåglar för vilka hela jaktåret är allmän jakttid. ...

2 mom. Efter särskilt tillstånd får följande redskap användas som jaktredskap, om de är av godkänd typ, nämligen ....

4 mom. Naturvårdsverket prövar efter samråd med lantbruksstyrelsen frågor om godkännande av sådana redskap som avses i 1 och 2 mom.

Tillstånd som avses i 2 mom meddelas av länsstyrelsen för högst tre år i sänder om inte annat följer av fjärde stycket. Tillstånd får meddelas i den omfattning och på de närmare villkor som naturvårdsverket föreskriver med hänsyn till intresset att möjliggöra viss jakt, tillgodose jaktvården eller motverka viltskador.

I tillståndsbevis skall anges de villkor som skall iakttas för att hindra skada eller olägenhet av redskapets användning.

Tillstånd som avses i 2 mom meddelas av naturvårdsverket i de fall verket med stöd av 19§ första stycket eller 20 § första stycket meddelar tillstånd till jakt under viss tid eller annars medger undantag från fridlysning.

8§
Bekämpning av djur som får dödas enligt 15§ 1 mom första stycket lagen (1938:274) om rätt till jakt får ske med bekämpningsmedel som enligt förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel får säljas eller användas. Efter särskilt tillstånd, som meddelas av naturvårdsverket, får sådant bekämpningsmedel användas även för att döda fåglar som genom talrik förekomst eller av annan orsak är till sanitär olägenhet, till hinder för nyttig verksamhet eller till betydande men för jakt- eller naturvård.

I jaktstadgan bemyndigas SNV vidare att utfärda föreskrifter, ge tillstånd och dispenser på ett stort antal områden.

Förordning om ersättning vid vissa skador av rovdjur SFS 1976:430

2§
Dödas eller skadas tamdjur genom angrepp av björn, varg, järv, lo eller örn, utgår ersättning av statsmedel till tamdjurets ägare, om djuret har återfunnits.

För ren som är omärkt eller vars märke är förstört, okänt eller förfalskat eller med märke som ej är rätt utformat, utgår ersättning till den sameby inom vars betesområde renen har påträffats . ...

4§
Ren och får ersättes med belopp som statens naturvårdsverk bestämmer med hänsyn till prisutvecklingen för ett år i sänder. ...

5§
För varje ren för vilken ersättning utgår enligt 2§ utgår dessutom ersättning för olägenhet för renskötseln med belopp som naturvårdsverket bestämmer med hänsyn till prisutvecklingen för ett år i sänder. ...

6§
... Ersättning för ett försvunnet får utgår med samma belopp som för ett dödat eller skadat djur. Ersättning för merarbete utgår med belopp som naturvårdsverket bestämmer med hänsyn till prisutvecklingen för ett år i sänder.

8§
Fråga om ersättning enligt denna förordning prövas av länsstyrelserna i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län för skada inom respektive län och av naturvårdsverket för skada i landet i övrigt.

Ansökan om ersättning skall vara åtföljd av den utredning som naturvårdsverket bestämmer.

Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m SFS 1980:400

Ersättning för skador av älg. kronvilt och dovvilt
1§
Har älg, kronvilt eller dovvilt orsakat skada på gröda eller på trädgårdsodling utgår ersättning enligt 2-6§§.

Viltskadefonder m m
7§
För varje län finns en viltskadefond som bildas av de avgifter som skall erläggas enligt 9§.

8§
Ur viltskadefonden lämnas
1. ersättning för skador enligt 1§
2. bidrag till förebyggande av sådana skador som avses i 1§
3. bidrag till jaktvård, information och utbildning i jaktliga frågor.

9§
För varje älg, kronvilt och dovvilt som fälls skall betalas en avgift med ett belopp, som fastställs årligen av statens naturvårdsverk. Beloppet får vara högst fyrahundra kronor för älg, trehundra kronor för kronvilt och tvåhundra kronor för dovvilt.
Avgift behöver inte betalas
1. om det visas att djuret var otjänligt till människoföda.
2. för kalv som fälls före utgången av augusti månad samma år djuret är fött.
3. för djur som fälls inom vilthägn.

Ersättning för vissa skador av kronvilt
14§
Ersättning av statsmedel lämnas för skador som kronvilt orsakar på skog i vissa områden av Malmöhus och Kristianstads län (kronviltsreservatet i Skåne).

17§
För andra skador av vilt eller skador av andra viltarter än som avses i 1, 2 och 14§§ får för särskilt fall lämnas ersättning av statsmedel eller ur jaktvårdsfonden om det är uppenbart oskäligt att den skadelidande själv svarar för de kostnader som skadan föranleder. På samma villkor får bidrag lämnas till åtgärder för att förebygga sådana skador.

För skador som orsakas av vildsvin som lever i frihet i Stockholms län lämnas full ersättning ur jaktvårdsfonden, om inte skadorna saknar ekonomisk betydelse. Första stycket gäller i fråga om skador av vildsvin som lever i frihet i andra län.

22§
Frågor om ersättning och bidrag enligt 17§ prövas av statens naturvårdsverk.

Ansökan skall ges in till länsstyrelsen, som verkställer den utredning som behövs för naturvårdsverkets prövning. Länsstyrelsen skall därefter med eget yttrande överlämna handlingarna till naturvårdsverket.

28§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med lantbruksstyrelsen.

Förordning om frilevande vildsvin SFS 1981:175

1§
Länsstyrelsen i Stockholms län skall sörja för att den nuvarande vildsvinsstammen som lever i frihet i länet inte ökar i nämnvärd omfattning.

Inom landet i övrigt skall länsstyrelserna vidta de åtgärder som behövs för att utrota vildsvin som lever i frihet.

4§
Medel ur jaktvårdsfonden får efter beslut av statens naturvårdsverk ställas till förfogande för åtgärder enligt 1§.

5. ÖVRIGT

Svävarfartsförordning SFS 1986:305

6§
Tillstånd att använda svävare inom särskilt anordnat tävlings- eller övningsområde får ges till sammanslutning för svävarverksamhet, om svävarfarten inte medför olägenheter från säkerhets- eller miljövårdssynpunkt eller för annat allmänt eller enskilt intresse.

12§
Sjöfartsverket meddelar i fråga om svävare föreskrifter om förande av dagbok, rapportering av sjölyckor samt transport av farligt gods.

14§
Den som framför en svävare skall anpassa färdväg, hastighet och färdsätt i övrigt så att människor och djur inte störs i onödan och att skador på mark och växtlighet undviks.

16§
Sjöfartsverket och statens naturvårdsverk får föra talan mot länsstyrelsens beslut enligt denna förordning. Länsstyrelsen skall särskilt underrätta sjöfartsverket och naturvårdsverket om ett sådant beslut.

Sjötrafikförordning SFS 1986:300

2 kap. Föreskrifter för trafiken
1§
Sjöfartsverket meddelar de föreskrifter som behövs med hänsyn till sjösäkerheten vid förande av fartyg.

2§
Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om fartbegränsning, förbud mot ankring eller begränsning i rätten att utnyttja vattenområde för båttävling, vattenskidåkning eller liknande sporter.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om andra begränsningar och förbud som avser rätten att använda ett vattenområde för trafik med fartyg, om föreskriften behövs från miljösynpunkt eller av andra säkerhetsskäl än som anges i 1§ eller för att skydda fisket eller anläggningar för vattenbruk och föreskriften inte gäller handelssjöfarten i allmän farled.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket även meddela andra föreskrifter om användande av Sveriges sjöterritorium när de är av tillfällig art.

3§
Om en föreskrift som avses i 1 eller 2§ har betydelse från miljösynpunkt eller för trafiken med fritidsbåtar och om den är av principiell natur, skall samråd ske även med statens naturvårdsverk. Rör föreskriften trafiken med fiskefartyg eller skydd för fisket eller anläggning för vattenbruk, skall samråd ske även med fiskeristyrelsen. Innan en föreskrift meddelas skall, om det behövs, vederbörande kommun, farvattnets trafikanter och övriga intressenter ges tillfälle att yttra sig.

8§
Sjöfartsverket, statens naturvårdsverk och fiskeristyrelsen får överklaga ett beslut som länsstyrelsen har meddelat med stöd av 2§ eller 6§ första stycket.

Terrängkörningslag SFS 1975:1313

1§
Körning i terräng med terrängfordon är förbjuden i hela landet
1. på barmark,
2. på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog, om det ej är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skogen.

Inom de delar av fjällområdet som regeringen bestämmer är körning i terräng med terrängfordon och motorfordon förbjuden även på annan mark än som anges i första stycket.

3§
Kan i annat fall än som avses i 1§ körning i terräng med motordrivet fordon inom visst område medföra olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda körningen eller meddela föreskrifter för den. ...

Terrängkörningsförordning SFS 1978:594

8§
Om förbud mot trafik med motordrivet fordon inom nationalpark finns bestämmelser i reglementen för nationalparker.

9§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av terrängkörningslagen (1975:1313) meddelas av statens naturvårdsverk.

11§
Statens naturvårdsverk för föra talan mot länsstyrelsens beslut enligt denna förordning. Sådan talan är ej inskränkt till viss tid.

Bilskrotningslag SFS 1975:343

6§
Bilskrotningsfonden bildas av de skrotningsavgifter som skall erläggas enligt 9§.

Om fondens förvaltning meddelas bestämmelser av regeringen eller av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

7§
Ur bilskrotningsfonden bestrides
1. kostnad för skrotningspremier,
2. bidrag till kostnad för åtgärd som vidtages av kommun för att ställa i ordning på plats där vrak av motordrivet fordon eller upplag av sådana vrak medför olägenhet från miljö- eller naturvårdssynpunkt. ...

8§
Fråga om bidrag som avses i 7§ första stycket 2 prövas av regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Bilskrotningsförordning SFS 1975:348

12§
Auktoriserad bilskrotare skall utfärda skrotningsintyg, när han mottager skrotbil som är registrerad enligt bilregisterkungörelsen (1972: 599).

22§
Bidrag till kommun för åtgärd som avses i 7§ första stycket 2 bilskrotningslagen (1975:343) utgår endast om åtgärden ingår som ett led i en samlad verksamhet som omfattar hela kommunen.

Bidrag kan dock lämnas i annat fall än som avses i första stycket, om kommunens storlek eller annat särskilt skäl föranleder det.

22b§
Frågor om bidrag som avses i 7§ första stycket 2 bilskrotningslagen (1975:343) prövas av statens naturvårdsverk. Ansökan om bidrag skall ställas till naturvårdsverket och ges in till länsstyrelsen som med eget yttrande överlämnar ärendet till naturvårdsverket.

22c§
Frågor om bidrag som avses i 7§ första stycket 3 bilskrotningslagen (1975:343) prövas av regeringen. Ansökan om bidrag skall ställas till regeringen och ges in till statens naturvårdverk som med eget yttrande överlämnar ärendet till regeringen.

27§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av bilskrotningslagen (1975:343) och denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

Föreskrifter som avses i första stycket meddelas dock
1. av statens trafiksäkerhetsverk beträffande skrotningsintyg, utbetalning av skrotningspremie och andra frågor med anknytning till bilregistrets förande,
2. av riksskatteverket beträffande skrotningsavgift.

Väglag SFS 1971:948

Väghållning
4§
Väghållning omfattar byggande av väg och drift av väg.

Vid väghållning skall tillbörlig hänsyn tagas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och fornminnesvård.

16§
Vid utarbetande av en arbetsplan skall samråd i fråga om vägens sträckning och vägförslagets utformning i övrigt ske ... Samråd skall alltid ske med de naturvårdsmyndigheter som berörs.
...

Ansvar, handräckning och överklagande m m
76§
...
Statens naturvårdsverk och en länsvägnämnd får överklaga sådana beslut av väghållningsmyndighet, vägverket eller länsstyrelse enligt denna lag, som berör naturvårdsverkets eller nämndens verksamhetsområde.

Vägkungörelse SFS 1971:954

Byggande av väg
11§
Undantag från bestämmelser för marks bebyggande eller användning som avses i 14§ tredje stycket väglagen (1971:948) beslutas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall underrätta kommunen, statens naturvårdsverk och väghållningsmyndigheten om beslutet. Om väghållningsmyndigheten är kommunal, skall också vägverket underrättas.

14§
Flerårsplanen för byggande av riksvägar upprättas av vägverket efter samråd med statens naturvårdsverk. ...

15§
Flerårsplaner för byggande av länsvägar upprättas av länsstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk. ...

18§
Kopia av fastställd flerårsplan för byggande av riksvägar samt underrättelse om beslut om ändring av sådan plan skall sändas till kommunerna i länet samt till länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk.

Kopia av fastställd flerårsplan för byggande av länsvägar samt underrättelse om beslut om ändring av en sådan plan skall sändas till kommunerna i länet samt till vägverket, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk.
...

23§
...
Underrättelse om beslut som avses i 11§ väglagen (1971:948) skall lämnas sökanden eller andra som väckt frågan samt väghållningsmyndigheten, länsstyrelsen, länsvägnämnden, statens naturvårdsverk och övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet.

26§
När en arbetsplan upprättas skall särskilt iakttagas
...
5. att vägen erhåller en mjuk och naturlig inpassning i landskapet,
6. att naturföremål eller naturområde av särskilt intresse eller fornlämning icke utan tvingande skäl skadas av företaget,
...

Om det enligt lag eller annan författning krävs en myndighets tillstånd till åtgärd som skall vidtagas vid vägbyggnadsföretagets utförande, bör sådant tillstånd inhämtas i samband med arbetsplanens upprättande. ...

34§
Om en arbetsplan som förordats av länsstyrelsen kan godtas av vägverket och om vägbyggnadsföretaget har tillräcklig aktualitet, fastställer vägverket planen enligt 18§ första stycket väglagen (1971:948). I annat fall överlämnas ärendet enligt nämnda bestämmelse till regeringens prövning.

36§
Väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk skall underrättas om beslut om fastställelse av arbetsplan eller om förlängning enligt 35§. Övriga myndigheter som yttrat sig skall också underrättas.

Meddelande om att mark tagits i anspråk i enlighet med arbetsplan som inte fastställts skall av väghållningsmyndigheten sändas till byggnadsnämnden och länsstyrelsen samt i övrigt till de myndigheter som yttrat sig i ärendet. Kommunal väghållningsmyndighet skall sända sådana meddelanden också till vägverket. ...

Enskild vägs förändring till allmän m m
43§
Underrättelse om beslut enligt 39§ första stycket skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt till länsvägnämnden och väghållningsmyndigheten. Om väghållningsmyndigheten är kommunal, skall också vägverket underrättas.

Underrättelse om beslut att förändra enskild väg till allmän skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt till väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk. Därjämte skall övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet underrättas om beslutet. Länsstyrelsen skall föra in meddelande om beslutet i länets författningssamling.

Underrättelse om andra beslut av vägverket i ärenden om förändring av enskild väg till allmän än som avses i andra stycket skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt till väghållningsmyndigheten, länsstyrelsen, länsvägnämnden, statens naturvårdsverk och övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet.

Överklagande m m
58§
...
Statens naturvårdsverk och länsvägnämnderna får överklaga beslut av vägverket eller en länsstyrelse enligt denna kungörelse om beslutet berör deras verksamhetsområden.

Vägmärkesförordning SFS 1978:1001

Bestämmelser för terräng
77§
Om det finns skäl att utmärka ett förbud eller någon annan föreskrift eller att varna för eller upplysa om något förhållande som rör den som färdas i terräng, sker detta genom ett vägmärke. Om det inte finns något vägmärke, utmärks föreskrifter enligt terrängkörningslagen (1975: 1313) eller terrängkörningsförordningen (1978:594) på det sätt som statens naturvårdsverk föreskriver. Detsamma gäller när det är fråga om att utmärka en upplysning. I övrigt meddelas föreskrifter om utmärkning i terräng av trafiksäkerhetsverket. I fråga om föreskrifter enligt detta stycke gäller i tillämpliga delar bestämmelserna för väg utom 6§. Trafiksäkerhetsverket och naturvårdsverket skall i den utsträckning det behövs samråda med varandra.

En kommun får föreskriva att sådana utmärkningar i terräng enligt denna förordning, som inte avser någon lokal trafikföreskrift, får ske endast efter tillstånd av byggnadsnämnden eller någon annan nämnd som kommunen bestämmer.

89§
...
Statens naturvårdsverk får överklaga beslut av kommunala nämnder i sådana frågor som avses i 77§ andra stycket.

Fordonskungörelse SFS 1972:595

9§
Motorfordon skall vara så konstruerat att risk för skada av brand, explosion eller annan orsak i möjligaste mån undanröjes. Behållare och ledningar för gasformigt bränsle får ej finnas inom utrymme, som är avsett för personbefordran.

Om bils beskaffenhet och utrustning för begränsning av utsläppet av luftföroreningar finns bestämmelser i bilavgaskungörelsen (1972:596).
...

9a§
Bil anses lämplig för trafik endast om den vid prov enligt en mätmetod, som i huvudsak motsvarar den inom The International Organization for Standardization (ISO) rekommenderade metoden ISO R 362, uppfyller följande krav i fråga om buller. ...

62a§
Om fordon av typ, som blivit besiktigad och godkänd, i betydande omfattning avviker från typfordonet i fråga om beskaffenhet eller utrustning får riksprovplats på begäran av trafiksäkerhetsverket eller statens naturvårdsverk meddela förbud mot att typintyg utfärdas för fordonen.

Riksprovplats skall upphäva ett sådant förbud om godtagbara åtgärder för rättelse har vidtagits. ...

74§
Kontrollbesiktning sker för kontroll av den beskaffenhet och utrustning hos fordonet som är av betydelse från miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt samt av att kraven enligt 13a§ är uppfyllda. ...
Kontrollbesiktning utförs av riksprovplats.

82§
Visar det sig vid kontrollbesiktning att fordonet är i trafiksäkert skick samt uppfyller kraven enligt 13a§ och bilavgaskungörelsen (1972: 596) och även i övrigt är godtagbart från miljösynpunkt godkänns fordonet. Fordonet skall godkännas också om det befinns ha brister som är av endast ringa betydelse.

104§
Frågor om undantag från denna kungörelse för visst fordon, viss fordonstyp eller viss grupp av fordon eller från 33§ första stycket för visst ändamål av trafiksäkerhetsverket. Vid prövning av undantag från 9a§ för viss fordonstyp eller viss grupp av fordon skall verket samråda med statens naturvårdsverk. Angående prövning i vissa fall av undantag från 13a§ finns särskilda bestämmelser i den paragrafen.

Undantag får föreskrivas eller medges om det behövs med hänsyn till fordonets konstruktion eller användning eller är påkallat av annat särskilt skäl och det kan ske utan fara för trafiksäkerheten och inte medför väsentlig störning för omgivningen eller annan avsevärd olägenhet. Undantag får förenas med särskilda villkor.

<u>Bilavgaslag SFS 1986:1386</u>

Inledande bestämmelser
1§
Denna lag syftar till att förebygga att bilar och andra motordrivna fordon orsakar skador på människors hälsa eller på miljön genom utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen.

2§
Motordrivna fordon skall vara så konstruerade och utrustade att de inte släpper ut avgaser och andra ämnen i större mängd än vad som kan godtas från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

För motordrivna fordon gäller i vissa fall krav på avgasgodkännande. Föreskrifter härom meddelas av regeringen.
...

3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
1. begränsning av utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen från motordrivna fordon samt om fordonens beskaffenhet, utrustning, hållbarhet och funktion för att uppfylla uppställda krav på begränsning av utsläpp,
2. skyldighet att underhålla den utrustning på fordonen som begränsar utsläppen och att använda visst bränsle,
3. kontroll och tillsyn av att fordonen uppfyller kraven på begränsning av utsläpp.

Tillsyn
4§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

5§
En tillsynsmyndighet får förelägga en tillverkare av motordrivna fordon att utan ersättning lämna de upplysningar, tillhandahålla de fordon, fordonsdelar och handlingar samt utföra de undersökningar som behövs för tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.

För tillsyn enligt denna lag har en tillsynsmyndighet rätt till tillträde till en fabrik eller annan anläggning och får där göra undersökningar.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för tillsynen.

Tillverkarens ansvar
6§
...
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om utformningen av tillverkarens åtagande enligt denna paragraf.

7§
Visar det sig beträffande avgasgodkända fordon av viss typ att de krav på begränsning av utsläpp som har föreskrivits med stöd av 3§ inte uppfylls i godtagbar utsträckning, skall den myndighet som regeringen bestämmer förelägga tillverkaren att vidta de åtgärder som behövs för att bristerna skall avhjälpas. Föreläggandet får förenas med vite.

Avgifter
9§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att särskilda avgifter skall tas ut för prövning för avgasgodkännande samt för tillsyn och annan kontroll enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (kontrollavgift).

10§
Om undantag från meddelade föreskrifter medges för ett visst motordrivet fordon eller en grupp av sådana fordon, får en avgift till staten tas ut för varje fordon som undantaget omfattar (dispensavgift).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om dispensavgiftens beräkning. Härvid skall iakttas att avgiften bör utjämna de ekonomiska fördelarna för den avgiftsskyldige av att fordonet inte uppfyller uppställda krav.

<u>Bilavgasförordning SFS 1987:586</u>

Inledande bestämmelser
1§
Denna förordning innehåller närmare föreskrifter för att förebygga att bilar orsakar skador på människors hälsa och i miljön genom utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen.
...

I 3-10§§ preciseras de krav som ställs på avgasrening för bilar av olika årsmodeller.

Kontroll av hållbarhetskrav för vissa bilar av 1989 eller senare års modell m m
15§
För att kontrollera om bilar som avses i 6§ första stycket inom en viss motorfamilj i väsentlig omfattning avviker från uppställda avgaskrav får så många representativa bilar som behövs väljas ut för provning. Om medelvärdet av utsläppen av något ämne från dessa bilar överstiger i 8§ första stycket angivet gränsvärde eller om det finns andra brister som är väsentliga i avgashänseende, får statens naturvårdsverk förelägga tillverkaren att vidta sådana åtgärder som avses i 16§.

17§
Efter anmaning från statens naturvårdsverk är tillverkaren skyldig att visa att han underrättat samtliga berörda, i bilregistret antecknade bilägare om föreläggandet att avhjälpa bristerna.

Vissa bemyndiganden m m
19§
Statens naturvårdsverk får meddela de ytterligare föreskrifter om bilars beskaffenhet, utrustning och funktion som behövs för att bilarna skall uppfylla de krav som följer av denna förordning.

20§
Om det är av ringa betydelse från miljöskyddssynpunkt får statens naturvårdsverk föreskriva om avsteg eller för det enskilda fallet medge undantag från föreskrifterna i denna förordning.
...

När naturvårdsverket meddelar undantag enligt första stycket skall en dispensavgift enligt 10§ bilavgaslagen (1986:1386) tas ut enligt en taxa som fastställs av naturvårdsverket efter samråd med riksrevisionsverket.

21§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av bilavgaslagen (1986:1386) och denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med trafiksäkerhetsverket.

Tillsyn och överklagande
22§
Statens naturvårdsverk skall utöva tillsynen över efterlevnaden av bilavgaslagen (1986:1386) och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

<u>Förordning om fordon i internationell vägtrafik i Sverige SFS 1987:27</u>

Inledande bestämmelser
1§
Motordrivna fordon och släpfordon som används i internationell vägtrafik i Sverige skall uppfylla de villkor om registrering och om beskaffenhet och utrustning som följer av denna förordning.
...

Beskaffenhet och utrustning

8§

Bestämmelserna i 1-9, 10-17, 19-29, 33-35 och 90-96 §§ fordonskungörelsen (1972:595) gäller i tillämpliga delar beträffande fordon som används i internationell trafik i Sverige.

...

9§

Bestämmelserna i bilavgaskungörelsen (1972:596) är inte tillämpliga på fordon i internationell trafik i Sverige. Dessa fordon skall uppfylla de villkor om utsläpp av avgaser som gäller i fordonets hemland.

Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag SFS 1982:840

2§

Med kalkning avses i förordningen sådan spridning av kalk eller annat ämne, kalkfällning eller annan åtgärd som kan motverka försurning av sjöar och vattendrag.

5§

Vid prövningen av frågor om bidrag skall hänsyn tas till vattenområdets betydelse från natur- och miljövårdssynpunkt, för fisket eller för vattenförsörjningen.

11§

Föreskrifter för verkställighet av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med fiskeristyrelsen.

Förordning om ersättning för fällda älgar med för höga halter av radioaktivitet SFS 1986:690

1§

Med anledning av reaktorhaveriet i Tjernobyl i Sovjetunionen får ersättning av statsmedel lämnas enligt denna förordning för älgar fällda under tiden den 1 september 1986- den 30 juni 1987.

4§

Ytterligare föreskrifter om ersättning enligt denna förordning får meddelas av statens naturvårdsverk.

Förordning om kvicksilverbetning av utsäde SFS 1979:349

2§

Betning av utsäde med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd.

Tillstånd får meddelas endast om utsädet är så angripet av parasitsvamp att godtagbart skörderesultat inte kan påräknas utan betning med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel.

4§

Lantbruksstyrelsen får efter samråd med statens naturvårdsverk meddela föreskrifter om undantag från 2§.

8§

Föreskrifter för verkställighet av denna förordning meddelas av lantbruksstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk.

Länsstyrelseinstruktion SFS 1986:1122

43§
Innan länstyrelsen avger förslag eller beslutar om tillsättning av de tjänster som anges i följande sammanställning, skall länsstyrelsen samråda med de i sammanställningen angivna myndigheterna.

1. Tjänster som tillsätts av regeringen efter förslag av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
naturvårdsdirektör	statens naturvårdsverk

...

Instruktion för länsstyrelsen i Norrbottens län SFS 1986:1123

44§
Innan länsstyrelsen avger förslag eller beslutar om tillsättning av de tjänster som anges i följande sammanställning, skall länsstyrelsen samråda med de i sammanställningen angivna myndigheterna.

1. Tjänster som tillsätts av regeringen efter förslag av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
naturvårdsdirektör	statens naturvårdsverk

...

.1-ME.2 KONCESSIONSNÄMNDEN FÖR MILJÖSKYDD

INSTRUKTION SFS 1969:389

2§
Koncessionsnämnden handhar uppgifter som tillkommer nämnden enligt miljöskyddslagen (1969:387).

Nämnden bereder och avger yttrande till regeringen i ärende om tillåtlighetsprövning av industrianläggningar m m enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

SAKFÖRFATTNINGAR

Miljöskyddslagen SFS 1969:387

1§
Denna lag är tillämplig på
1. utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde,
2. användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som eljest kan medföra förorening av mark, av vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller av grundvatten,
3. användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som kan medföra störning för omgivningen genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat sådant, om störningen ej är helt tillfällig.
...

Åtgärd eller användning som enligt vad nu sagts omfattas av lagen kallas miljöfarlig verksamhet.

2§
Utöver bestämmelserna i denna lag gäller om miljöfarlig verksamhet vad som föreskrivs i hälsoskydds-, byggnads- och naturvårdslagstiftning eller i annan lagstiftning. I fråga om viss miljöfarlig verksamhet gäller särskilda bestämmelser enligt lagen (1971:850) med anledning av gränsälvsöverenskommelsen d 16 sept 1971 mellan Sverige och Finland.

Har regeringen enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m prövat frågan om tillstånd till en viss anläggning eller åtgärd eller enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar prövat frågan om framdragande eller begagnande av sådan ledning, är beslutet bindande vid prövning enligt denna lag.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela särskilda bestämmelser till förebyggande av vattenförorening genom fast avfall.

Tillåtlighetsregler
4§
För miljöfarlig verksamhet skall väljas sådan plats att ändamålet kan vinnas med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad.

4a§
Tillstånd enligt denna lag får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid prövning av miljöfarlig verksamhet skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

5§
Den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet skall vidtaga de skyddsåtgärder, tåla den begränsning av verksamheten och iakttaga de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras föra att förebygga eller avhjälpa olägenhet.

Omfattningen av åliggande enligt första stycket bedömes med utgångspunkt i vad som är tekniskt möjligt vid verksamhet av det slag som är i fråga och med beaktande av såväl allmänna som enskilda intressen.

Vid avvägningen mellan olika intressen skall särskild hänsyn tagas till å ena sidan beskaffenheten av område som kan bli utsatt för störning och betydelsen av störningens verkningar, å andra sidan nyttan av verksamheten samt kostnaden för skyddsåtgärd och den ekonomiska verkan i övrigt av försiktighetsmått som kommer i fråga.

6§
Kan miljöfarlig verksamhet befaras föranleda olägenhet av väsentlig betydelse, även om försiktighetsmått som avses i 5§ iakttages, får verksamheten utövas endast om särskilda skäl föreligger.

Innebär den befarade olägenheten att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller att betydande förlust från naturvårdssynpunkt uppkommer eller att liknande allmänt intresse skadas avsevärt, får verksamheten ej utövas. Regeringen kan dock lämna

tillstånd enligt denna lag, om verksamheten är av synnerlig betydelse för näringslivet eller för orten eller eljest från allmän synpunkt.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller ej anläggning eller åtgärd, vars tillåtlighet har prövats enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, eller rörledning, vars framdragande eller begagnande prövats enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar. Första stycket eller andra stycket första meningen hindrar ej att sådan flygplats, väg eller järnväg, vars anläggande prövas i särskild ordning används för avsett ändamål.

Tillståndsprövning

9§

Koncessionsnämnden för miljöskydd kan på ansökan av den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet lämna tillstånd till verksamheten efter prövning enligt denna lag. ...

14§

Koncessionsnämnden skall sörja för fullständig utredning av ärende som kommer under nämndens prövning.

Nämnden skall

...

2. samråda med de statliga och kommunala myndigheter som har väsentliga intressen att bevaka i frågan, ...

Skall koncessionsnämnden avge yttrande till regeringen i ärende enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas bestämmelserna i första-femte styckena.

16§

Finner koncessionsnämnden vid prövning av ansökan om tillstånd enligt denna lag att hinder mot tillstånd möter enligt 6§ andra stycket första punkten men att det föreligger sådana omständigheter som anges i samma stycke andra punkten, skall nämnden med eget yttrande underställa frågan regeringens avgörande.

20§

Om regeringen lämnar tillstånd, kan regeringen uppdraga åt koncessionsnämnden eller länsstyrelsen att fastställa närmare villkor för tillståndet.

23§

Åsidosätter någon villkor som har angivits i ett tillståndsbeslut och är avvikelsen betydande, får koncessionsnämnden föreskriva nya eller strängare villkor för verksamheten eller förklara tillståndet förverkat och förbjuda fortsatt verksamhet.

24§

Har tio år förflutit från det att ett tillståndsbeslut har vunnit laga kraft, får koncessionsnämnden föreskriva nya eller strängare villkor för verksamheten efter vad som är skäligt. ...

29a§

Koncessionsnämndens beslut om villkor eller föreskrifter enligt 23-25, 27§ eller 29§ andra stycket andra meningen har samma verkan som ett tillståndsbeslut.

När koncessionsnämnden prövar frågor som avses i 24§ första eller tred-

je stycket, får nämnden efter vad som är skäligt ompröva beslut varigenom villkor har upphävts eller mildrats enligt 27§, även om tio år inte har förflutit från det beslutet vann laga kraft.

Tillsyn
41§
Har tillstånd enligt denna lag icke meddelats, äger koncessionsnämnden på hemställan av statens naturvårdsverk besluta om förbud mot miljöfarlig verksamhet, som ej är tillåtlig enligt denna lag, eller meddela föreskrift om försiktighetsmått. Vid prövningen äger 14 och 16§§ motsvarande tillämpning.

50§
Har en tillsynsmyndighet med stöd av 40§ första stycket förbjudit miljöfarlig verksamhet eller ålagt den som utövar eller ämnar utöva sådan verksamhet att vidta försiktighetsmått och begär han tillstånd till verksamheten enligt denna lag, kan koncessionsnämnden, om sökanden ställer säkerhet för kostnad och skada, bestämma att tillsynsmyndighetens beslut inte får verkställas förrän tillståndsfrågan har avgjorts eller koncessionsnämnden föreskriver något annat.

Vad som sägs i första stycket skall gälla också sådana beslut om ingripande mot miljöfarlig verksamhet som miljö- och hälsoskyddsnämnden meddelar med stöd av hälsoskyddslagen (1982:1080).

Miljöskyddsavgift
52§
En särskild avgift (miljöskyddsavgift) skall utgå, om en föreskrift som avses i 45§ första stycket 1-3 har överträtts och överträdelsen har medfört dels ekonomiska fördelar för den som utövar den miljöfarliga verksamheten, dels betydande störningar för omgivningen eller risk för sådana störningar.

Miljöskyddsavgiften tilfaller staten.

56§
Frågor om miljöskyddsavgift prövas av koncessionsnämnden på talan av statens naturvårdsverk. Talan väcks genom ansökan. ...

<u>Miljöskyddsförordning SFS 1981:574</u>

Tillståndsprövning
Obligatorisk prövning
2§
Det är förbjudet att utan tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387)
1. anlägga en fabrik eller en annan inrättning av det slag som anges i bilaga A till denna förordning,
2. ändra en inrättning som avses i 1 eller den miljöfarliga verksamhet som bedrivs där, om ändringen innebär att störningarna från inrättningen ändrar omfattning eller karaktär eller att utsläppen av föroreningar sker på annat sätt än tidigare eller om ändringen i annat avseende är av betydelse från störningssynpunkt,
3. släppa ut avloppsvatten av sådant slag som anges i bilaga A från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller leda sådant avloppsvatten till en avloppsanläggning som tillhör någon annan,
4. ändra ett utsläpp som avses i 3 så att avloppsvatten släpps ut eller leds bort till större mängd, av annan art eller sammansättning eller på

annat sätt än som har bestämts i beslut enligt miljöskyddslagen eller enligt tidigare gällande ordning,
5. släppa ut fast avfall eller något annat fast ämne från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller lägga upp ett sådant ämne på ett sätt som kan förorena ett vattenområde, ...

3§
Tillståndsfrågor som avses i 2§ prövas av koncessionsnämnden för miljöskydd beträffande sådana slag av miljöfarlig verksamhet som anges i bilaga A under rubriken Koncessionsnämndslistan och av länsstyrelsen beträffande sådana slag av miljöfarlig verksamhet som anges i nämnda bilaga under rubriken Länsstyrelselistan.

En tillståndsfråga som enligt första stycket skall prövas av länsstyrelsen skall dock i stället prövas av koncessionsnämnden, om
1. regeringen skall pröva frågan enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
2. frågan har samband med en annan tillståndsfråga som prövas av nämnden eller
3. länsstyrelsen på grund av särskilda skäl finner att frågan bör hänskjutas till nämnden.

Omprövning av tillståndsbeslut
6§
Frågor som avses i 23-25, 27§ eller 29§ andra stycket miljöskyddslagen (1969:387) prövas av länsstyrelsen i stället för koncessionsnämnden, om frågan rör en miljöfarlig verksamhet av det slag som anges i bilaga A under rubriken Länsstyrelselistan eller i bilaga B. Vad nu har sagts tillämpas också om verksamhetens omfattning är mindre än som där anges för vissa fall.

Koncessionsnämnden skall dock pröva en fråga som avses i första stycket, om frågan har samband med ett ärende som prövas av nämnden eller om länsstyrelsen på grund av särskilda skäl finner att frågan bör hänskjutas till nämnden.

Förfarandet
11§
Ett exemplar av handlingarna i ett ärende och av kungörelsen skall genast sändas till det ställe där handlingarna skall hållas tillgängliga.

Koncessionsnämnden skall genast sända meddelanden om ansökningar enligt miljöskyddslagen (1969:387) till statens naturvårdsverk, länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden och om framställningar enligt 26 eller 41§ lagen till länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden. ...

14§
Beslut i tillståndsärenden skall sändas till statens naturvårdsverk och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Koncessionsnämnden skall sända sådana beslut till länsstyrelsen. Har samråd med annan myndighet skett i ett ärende, skall beslutet sändas också till den myndigheten.

<u>Förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1984:380</u>

1§
Kostnader som koncessionsnämnden för miljöskydd, statens naturvårdsverk och länsstyrelserna har för prövning eller tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) skall täckas genom avgifter till staten. Har tillsynen

överlåtits åt miljö- och hälsoskyddsnämnden i en kommun, skall kostnader för tillsynen täckas genom avgifter till kommunen.

Avgifterna skall betalas av den vars verksamhet är föremål för prövning eller tillsyn.

9§
Beslut om prövningsavgift meddelas av koncessionsnämnden för miljöskydd eller av länsstyrelsen. ...

Lag om vissa rörledningar SFS 1978:160

3§
Fråga om koncession prövas av regeringen ...

Förordning om vissa rörledningar SFS 1978:164

6§
Statens energiverk skall se till att koncessionsärende tillförs den utredning som kan anses påkallad med hänsyn till den tillämnade verksamhetens art och omfattning. Yttrande skall alltid inhämtas från kommunen, länsstyrelsen och koncessionsnämnden för miljöskydd.

ÖVRIGT

-

3.1-ME.3 KEMIKALIEINSPEKTIONEN

INSTRUKTION SFS 1985:843

2§
Inspektionen är central förvaltningsmyndighet för ärenden om hälso- och miljörisker med kemiska produkter, i den mån handläggningen inte ankommer på annan myndighet.

3§
Det åligger inspektionen särskilt att

uppmärksamt följa utvecklingen i fråga om förekomsten av kemiska produkter och de risker användningen av dessa kan medföra,

utöva tillsyn enligt lagen (1985:426) om kemiska produkter över tillverkare, importörer och andra leverantörer av kemiska produkter,

pröva frågor om godkännande av bekämpningsmedel och svara för annan förhandsgranskning av kemiska produkter,

föra och utveckla register över kemiska produkter,

utreda, sammanställa och dokumentera verksamheten avseende kemiska produkter och de hälso- och miljörisker sådana produkter kan medföra,

lämna information inom kemikaliekontrollens område,

stödja regionala och lokala tillsynsmyndigheter på kemikaliekontrollens område,

medverka i det internationella samarbetet på kemikaliekontrollens område.

8a§
Till inspektionen är ett toxikologiskt råd knutet. Rådet är ett expertorgan för rådgivning och samråd i toxikologiska frågor.

Till rådets uppgifter hör att verka för en hög vetenskaplig standard i myndigheternas analyser av risker med kemiska ämnen, att ge myndigheterna vägledning i deras arbete med kriterier och principer för vetenskapliga tolkningsfrågor samt att medverka till en sådan samordning att myndigheterna kan göra grundläggande delar av riskanalysen på ett så enhetligt sätt som möjligt.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om kemiska produkter SFS 1985:426
1§
Denna lag är tillämplig på hantering och import av kemiska ämnen och beredningar (kemiska produkter). Lagens syfte är att förebygga att skador på människors hälsa eller i miljön förorsakas av kemiska ämnens inneboende egenskaper.

Om det är påkallat från hälso- eller miljöskyddssynpunkt får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att lagens bestämmelser om kemiska produkter skall tillämpas på varor, som innehåller eller har behandlats med en sådan produkt.

3§
Denna lag gäller inte sådana kemiska produkter som omfattas av livsmedelslagen (1971:511), läkemedelsförordnignen (1962:701) eller lagen (1985:295) om foder. Om det från hälso- eller miljöskyddssynpunkt är särskilt påkallat får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer dock föreskriva att bestämmelserna i denna lag skall tillämpas även på sådan produkt. ...

I fråga om transport av sådana kemiska produkter som är farligt gods enligt lagen (1982:821) om transport av farligt gods gäller denna lag endast i den utsträckning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. ...

4§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva undantag från lagens tillämpning i fråga om visst produktslag eller viss hantering eller import av kemiska produkter.

I 5-9§§ finns reglerat om skyldigheter vid hantering och import av kemiska produkter. Där framgår också att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om försiktighetsmått som måste vidtagas, utredningar om vilka hälso- eller miljöskador som kemiska produkter kan orsaka, märkning av kemiska produkter, produktinformation m m.

Tillstånd m m
11§
Om det behövs från hälso- och miljöskyddssynpunkt, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att en kemisk produkt får hanteras eller importeras endast efter tillstånd eller att för hantering eller import av en sådan produkt skall gälla annat särskilt villkor.

12§
Är det av särskilt betydelse från hälso- och miljöskyddssynpunkt, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förbjuda hantering eller import av en kemisk produkt.

Tillsyn
14§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag samt föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Avgifter
18§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om avgifter för myndighets verksamhet enligt denna lag.

Förordning om kemiska produkter SFS 1985:835

2§
Kemikalieinspektionen får föreskriva att bestämmelserna i 5, 8, 9 och 11§§ lagen (1985:426) om kemiska produkter skall tillämpas även på en vara som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt och på grund av sina egenskaper kan befaras medföra skada på människor eller i miljön. ...

4§
Ytterligare föreskrifter beträffande vissa kemiska produkter m m finns i
1. förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel
2. förordningen (1985:837) om PCB m m
3. förordningen (1985:838) om motorbensin
4. förordningen (1985:839) om kadmium
5. förordningen (1985:840) om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m
6. förordningen (1985:841) om miljöfarligt avfall
...
9. förordningen (1986:1236) om miljöfarliga batterier.

Vidare finns särskilda bestämmelser om försäljning och förvaring av vissa flyktiga lösningsmedel m m.

Försiktighetsmått
5§
Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om försiktighetsmått enligt 5§ lagen (1985:426) om kemiska produkter.

I fråga om transport av kemiska produkter meddelas dock sådana föreskrifter som avses i första stycket av respektive transportmyndighet enligt förordningen (1982:923) om transport av farligt gods efter samråd med kemikalieinspektionen.

Bedömning av hälso- eller miljöfarlighet
6§
Den som yrkesmässigt tillverkar eller importerar en kemisk produkt skall bedöma produktens inneboende egenskaper från hälso- och miljöskyddssynpunkt. Han skall härvid bl a utreda
1. vilka ämnen som kan ge produkten farliga egenskaper,
2. arten och graden av de farliga egenskaperna,

3. vilka åtgärder som behövs för att skydda hälsa och miljö vid hanteringen,
4. vilka åtgärder som behövs för att ta hand om avfall från produkten.

7§
Kemikalieinspektionen meddelar de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om bedömningar och utredningar enligt 6§ lagen (1985:426) om kemiska produkter.

Kunskapskrav
10§
Kemikalieinspektionen skall meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av 7§ lagen (1985:426) om kemiska produkter.

Produktinformation
11§
Kemikalieinspektionen skall meddela de föreskrifter om produktinformation som behövs för tillämpningen av 8§ lagen (1985:426) om kemiska produkter. I fråga om kosmetiska och hygieniska produkter skall sådana föreskrifter dock meddelas av socialstyrelsen.

Produktregister
12§
Kemiska produkter som yrkesmässigt tillverkas i eller importeras till Sverige skall registreras i produktregistret i enlighet med föreskrifterna i 13-14§§.
Produktregistret förs av kemikalieinspektionen.

15§
Kemikalieinspektionen meddelar de ytterligare föreskrifter som behövs i fråga om produktregistret. Kemikalieinspektionen får föreskriva avsteg från eller för särskilt fall medge undantag från föreskrifterna i 12-14§§.

Uppgiftsskyldighet i övrigt
16§
Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen av 9§ lagen (1985:426) om kemiska produkter.

Tillstånd m m
22§
Livsfarliga eller mycket farliga kemiska produkter får inom riket överlåtas endast till den som skall använda dem yrkesmässigt eller som har tillstånd för annan hantering. Den som överlåter sådana produkter skall föra anteckningar om försäljningen enligt föreskrifter som meddelas av kemikalieinspektionen.

23§
En livsfarlig kemisk produkt får inte tas om hand på sätt som avses i 3§ andra stycket tullagen (1973:670) av annan än den som får importera en sådan produkt.

I övrigt gäller i fråga om oförtullade kemiska produkter lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor m m. Kemikalieinspektionen bestämmer hur det skall förfaras med en livsfarlig kemisk produkt som inte kan försäljas enligt 3§ lagen.

24§
Kemikalieinspektionen får, om det finns särskilda skäl, föreskriva att bestämmelserna i 17-23§§ skall tillämpas också på en kemisk produkt som inte skall klassificeras som livsfarlig eller som mycket farlig.

Kemikalieinspektionen får, om det finns särskilda skäl, föreskriva om avsteg från eller för särskilda fall medge undantag från bestämmelserna i 17-23§§.

25§
Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter enligt 11§ lagen (1985:426) om kemiska produkter såvitt avser krav på tillstånd eller särskilt villkor för hantering eller import av en kemisk produkt. ...

Tillsyn
26§
Den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1985:426) om kemiska produkter och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden.

Tillsynsmyndighet	Tillsynsområde
Kemikalieinspektionen	Tillsyn över tillverkare, importörer och andra leverantörer
Statens naturvårdsverk	Skydd för den yttre miljön i samband med hanteringen av kemiska produkter
Arbetarskyddsstyrelsen	Skydd mot ohälsa och olycksfall i arbetsmiljön i samband med yrkesmässig hantering av kemiska produkter
Socialstyrelsen	Tillsyn över tillverkare, importörer och andra leverantörer i fråga om sådana kemiska produkter som marknadsförs som hygieniska eller kosmetiska produkter.

Regional och lokal tillsyn utövas såvitt gäller arbetsmiljön av yrkesinspektionen och såvitt avser försvarsmakten, i frågor som inte tillhör yrkesinspektionens område, av försvarets sjukvårdsstyrelse. I övrigt utövar länsstyrelsen den närmare tillsynen inom länet och miljö- och hälsoskyddsnämnden den omedelbara tillsynen inom varje kommun.

Tillsynsmyndigheterna skall när det är påkallat samarbeta i tillsynsarbetet.

27§
En statlig tillsynsmyndighet skall göra anmälan till konsumentombudsmannen om myndigheten från hälso- och miljöskyddssynpunkt finner talan om förbud enligt 2§ marknadsföringslagen (1975:1418) påkallad mot marknadsföringen av en kemisk produkt. Annan myndighet än kemikalieinspektionen skall samråda med inspektionen innan anmälan görs.

28§
En tillsynsmyndighets kostnader för provtagning och undersökning av prov skall i den utsträckning och enligt de villkor kemikalieinspektionen föreskriver ersättas av den vars verksamhet provtagningen och undersökningen avser. ...

Vissa bemyndiganden m m
29§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av kemikalieinspektionen.

30§
Om det föreligger skäl med hänsyn särskilt till skyddet av den yttre miljön får statens naturvårdsverk, efter samråd med kemikalieinspektionen, meddela sådana föreskrifter som avses i 5, 11, 16, 25 och 29 §§.
...

Förordning om miljöfarliga batterier SFS 1986:1236

Allmänna bestämmelser
1§
Syftet med denna förordning är att förhindra utsläpp i miljön av kadmium och kvicksilver från batterier.

Tillsyn, ansvar och överklagande
13§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter gäller i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning. Vad som sägs om kemikalieinspektionen i 26§ förordningen om kemiska produkter skall dock vid tillämpningen av denna förordning avse statens naturvårdsverk.

Förordning om bekämpningsmedel SFS 1985:836

1§
I fråga om bekämpningsmedel gäller utöver förordningen (1985:835) om kemiska produkter bestämmelserna i denna förordning. ...

2§
Om det är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt, får kemikalieinspektionen föreskriva att bestämmelserna om bekämpningsmedel skall tillämpas även på en produkt som med hänsyn till sina egenskaper och användning står bekämpningsmedlen nära.

Godkännande
3§
Bekämpningsmedel får inte importeras, saluhållas, överlåtas eller användas utan att vara godkänt av kemikalieinspektionen.

Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om avsteg från bestämmelserna i första stycket. Kemikalieinspektionen får också för särskilt fall medge undantag från kravet på godkännande, om det behövs för vetenskaplig prövning eller när synnerliga skäl föreligger.

5§
Ett bekämpningsmedel får godkännas endast om medlet är godtagbart från hälso- och miljöskyddssynpunkt och behövs för ändamål som avses i 1§ andra stycket. Ett beslut om godkännande meddelas för högst fem år och får förenas med villkor.

7§
När ett bekämpningsmedel godkänns skall kemikalieinspektionen, efter samråd med andra berörda myndigheter, meddela de föreskrifter som behövs i fråga om märkning och annan produktinformation, hantering av bekämpningsmedlet och annat särskilt villkor till förebyggande av skada.

Spridning
11§
Spridning av bekämpningsmedel skall ske så att människor inte skadas eller vållas annan olägenhet och så att miljöpåverkan blir så liten som möjligt. Åtgärder skall vidtas för att motverka att medlet sprids till kringliggande områden.

14§
Om det föreligger synnerliga skäl får kemikalieinspektionen, efter samråd med statens naturvårdsverk och lantbruksstyrelsen, medge undantag från förbudet mot spridning från luftfartyg. När ett sådant undantag medges skall kemikalieinspektionen föreskriva de villkor som behövs från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

17§
Barrträdsplantor som behandlats med bekämpningsmedel som inte är godkänt enligt denna förordning får inte importeras.

Om särskilda skäl föreligger, får kemikalieinspektionen medge undantag från första stycket.

Vissa bemyndiganden
19§
Särskilda föreskrifter om tillstånd att använda bekämpningsmedel som hänförs till klass 1 i 8§ och om kunskapskrav som avses i 9§ meddelas av tillståndsmyndighet enligt 18§ efter samråd med kemikalieinspektionen.

20§
Kemikalieinspektionen får föreskriva särskilda kunskapskrav för den som yrkesmässigt överlåter bekämpningsmedel.

21§
Kemikalieinspektionen meddelar ytterligare föreskrifter om godkännande och särskilda villkor för hanteringen av bekämpningsmedel.

22§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.

Avgifter
23§
För produkter, på vilka denna förordning är tillämplig, skall betalas avgifter enligt följande. ...

27§
Kemikalieinspektionen uppbär och redovisar avgifter som avses i 23 och 25§§.

Förordning om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m SFS 1985:840

Allmänna bestämmelser

1§

I fråga om vissa hälso- och miljöfarliga produkter och varor gäller utöver förordningen (1985:835) om kemiska produkter bestämmelserna i denna förordning.

2§

Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning. Statens naturvårdsverk får dock, utan hinder av vad som föreskrivs i 26§ förordningen om kemiska produkter, utöva tillsyn över efterlevnaden av 9§ och föreskrifter som har meddelats med stöd av 9§.

Särskilda bestämmelser

5§

Följande varor får inte saluhållas eller överlåtas

1. tändstickor i vars tändmassa ingår vit eller gul fosfor,
2. varor för rening av avlopp, om varan innehåller syra till en halt som överstiger tio viktprocent eller bas (lut) i flytande form till en halt som överstiger två viktprocent,
3. motorkylarvätska, spolarvätska eller andra bilvårdsmedel som innehåller metanol, såvida medlet inte samtidigt innehåller etanol och metanolhalten uppgår till högst fem viktprocent av mängden etanol.

6§

Varor av följande slag får inte saluhållas eller överlåtas, om de innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt och därigenom kan befaras medföra skada på människor, nämligen

1. sjukvårds- och sanitetsartiklar,
2. klädesplagg och material till sådana,
3. barnleksaker,
4. hushållsgods.

7§

Kemikalieinspektionen får medge undantag från 5 eller 6§, om särskilda skäl föreligger.

Lag om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark SFS 1983:428

1§

Spridning över skogsmark av bekämpningsmedel, avsedda för bekämpning av lövsly, är förbjuden. Detsamma gäller användningen av metoder där enskilda trädstammar behandlas med bekämpningsmedel.

2§

... Ett medgivande om undantag skall förenas med de villkor som behövs till skydd för naturmiljön.

3§

Kommunalfullmäktige kan besluta att undantag enligt 2§ inte får medges i fråga om områden inom kommunen, om detta framstår som påkallat med hänsyn till områdets betydelse för friluftslivet, naturvården, den lokala befolkningens trivsel eller annat kommunalt intresse.

4§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge undantag från 1§, om det behövs för vetenskaplig prövning.

Förordning om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark SFS 1985:842

2§
Kemikalieinspektionen får medge undantag från 1§ lagen (1983:428) om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark, om det behövs för vetenskaplig prövning.

Förordning om avgifter för finansiering av kemikalieinspektionens verksamhet SFS 1986:199

1§
Kemikalieinspektionens verksamhet skall finansieras genom kemikalieavgifter enligt denna förordning och sådana avgifter som avses i 23§ förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel.

2§
Kemikalieavgift skall betalas årligen av den som yrkesmässigt tillverkar eller importerar en sådan kemisk produkt som enligt förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall vara anmäld till produktregistret. ...

5§
Betalning av kemikalieavgift skall ske efter debitering från kemikalieinspektionen. Avgifterna uppbärs och redovisas av inspektionen.

8§
Kemikalieinspektionen får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Instruktion för statens naturvårdsverk SFS 1967:444

9§
Ledamöter av forskningsnämnden är generaldirektören, som är nämndens ordförande, chefen för socialstyrelsen, chefen för arbetarskyddsstyrelsen, chefen för statens livsmedelsverk, chefen för kemikalieinspektionen och högst sex andra ledamöter, som regeringen utser särskilt. ...

ÖVRIGT

-

3.2 STATLIGA MYNDIGHETER - GRUPP 2

JUSTITIEDEPARTEMENTET

3.2-JU.1 VATTENDOMSTOLAR

Enligt 13 kap 1§ vattenlagen (1983:291) och kungörelsen (1971:550) om vattendomstol prövas vattenmål av de sex tingsrätter som utsetts till vattendomstolar. Svea hovrätt är överrätt i vattenmål (vattenöverdomstolen). Som sista domstol i vattenmål dömer högsta domstolen. Vattendomstolens beslut om täktavgifter överklagas dock hos kammarrätten.

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

3.2-FÖ.1 STATENS RÄDDNINGSVERK

INSTRUKTION SFS 1986:424

2§
Räddningsverket är central förvaltningsmyndighet för frågor om befolkningsskydd, innefattande frågor om landtransporter av farligt gods, samt räddningstjänst, i den mån handläggningen inte ankommer på någon annan myndighet.

4§
...
3. bevaka riskutvecklingen inom verksamhetsområdet och verka för att åtgärder vidtas för befolkningens skydd och för att förebygga olyckor,
4. tillhandahålla underlag inom verksamhetsområdet för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
5. verka för att räddningstjänstens organisation och materielanskaffning utvecklas så att olika räddningstjänstorgan kan samarbeta effektivt,
6. samordna beredskapsplanläggningen mot kärnkraftsolyckor,
7. handlägga ärenden om landtransporter enligt lagen (1982:821) om transport av farligt gods och verka för samordning av säkerhetsföreskrifter för land-, sjö- och lufttransporter av farligt gods,
8. samordna tillsynsmyndigheternas verksamhet i fråga om landtransporter av farligt gods och svara för tillsyn inom verksamhetsområdet i övrigt,
9. planera och genomföra utbildning och övning av civilförsvarsorganisationen och av personal för räddningstjänst och sotningsväsende samt av beredskapsorganisationen för kärnkraftsolyckor,
...

SAKFÖRFATTNINGAR

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

Inledande bestämmelser
2§
Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön.

Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som polisen gör i fjällområden enligt polislagen (1984:387) samt räddningsinsatser som görs enligt 26 och 27§§ utan att det har inträffat någon olyckshändelse eller föreligger överhängande fara för en olyckshändelse.

Skyldighet för staten eller kommun att göra en räddningsinsats föreligger endast, om det med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständighe-

terna i övrigt är påkallat att staten eller kommunen svarar för insatsen.

5§
Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för verksamhet enligt denna lag skall samarbeta med varandra och med andra som berörs av verksamheten.

Kommunal räddningstjänst m m
Förebyggande åtgärder mot brand
16§
Brandsyn skall avse kontroll av brandskyddet vid byggnader eller anläggningar som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen utser. En myndighet som utövar tillsyn enligt 54§ kan besluta om brandsyn också i andra fall. ...

Räddningstjänstplan
24§
Regeringen får på framställning av den myndighet som regeringen bestämmer besluta om ändring av en räddningstjänstplan.

Gemensamma bestämmelser
Ledning
31§
Vid varje räddningsinsats skall det finnas en räddningsledare.

32§
Räddningsledare är
...
3. i övrig räddningstjänst den som den ansvariga myndigheten har utsett. ...

Ersättning till kommun för medverkan i räddningstjänst m m
36§
Vid kommunal räddningstjänst med anledning av utflöde i vatten av olja eller andra skadliga ämnen har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av räddningstjänstkostnaderna som överstiger ett av regeringen fastställt belopp, om utflödet har inträffat utanför Sveriges sjöterritorium eller inom en del av sjöterritoriet där räddningsinsatser skall göras enligt 27§ eller inom Göta älv, Trollhätte kanal eller Södertälje kanal.

37§
Om en räddningsinsats i kommunal räddningstjänst har medfört betydande kostnader, har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av räddningstjänstkostnaderna som överstiger en självrisk. Självrisken beräknas enligt grunder som regeringen fastställer.

Bestämmelser som rör enskilda m fl
Ingrepp i annans rätt
45§
Om fara för liv, hälsa eller egendom eller för skada i miljön inte lämpligen kan hindras på något annat sätt, får räddningsledaren vid en räddningsinsats bereda sig och medverkande personal tillträde till annans fastighet, avspärra eller utrymma områden, använda, föra bort eller förstöra egendom samt företa andra ingrepp i annans rätt, i den mån ingreppet är försvarligt med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som vållas genom ingreppet och omständighetena i övrigt. Sådana ingrepp

får också företas av räddningsnämnden eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Förbud eller föreläggande som avses i 7 kap 5§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg får meddelas med stöd av denna paragraf bara om sjöfartsverkets beslut inte kan avvaktas.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs.

47§
Anordning som varaktigt behövs för räddningstjänsten får placeras på annans mark eller byggnad, om det inte medför inverkan av någon betydelse på markens eller byggnadens användningssätt.

Beslut om en sådan åtgärd meddelas av räddningsnämnden eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Övriga bestämmelser
Tillsyn
54§
Inom kommunen utövar räddningsnämnden den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av statens räddningsverk eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av annan myndighet som regeringen bestämmer.

56§
En tillsynsmyndighet får meddela de föreläggande och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Underlåter någon att vidta en åtgärd som åligger honom enligt en tillsynsmyndighets föreläggande, får myndigheten vidta åtgärden på hans bekostnad.

<u>Räddningstjänstförordning SFS 1986:1107</u>

Kommunal räddningstjänst m m
Antagning till utbildning m m
15§
Statens räddningsverk beslutar om antagning till utbildning och utfärdar bevis om genomgången utbildning.

Om det finns särskilda skäl, får statens räddningsverk medge undantag från antagningskraven.

Förebyggande åtgärder mot brand
Brandsyn
16§
Regelbunden brandsyn skall förrättas i fråga om
1. industrianläggningar och upplag,
2. flygplatser,
3. hamnar,
...

8. fartyg som stadigvarande ligger förtöjda vid kaj eller strand och som används för hotell-, teater-, restaurang- eller nöjesverksamhet,
9. campingplatser, fritidsanläggningar utomhus och andra anläggningar som utnyttjas av många människor,
10. särskilt brandfarliga byggnader och anläggningar.

Från regelbunden brandsyn undantas vad som enligt 17§ räddningstjänstlagen (1986:1102) skall kontrolleras i samband med sotning.

Statens räddningsverk får medge undantag från skyldigheten att förrätta brandsyn.

18§
Statens räddningsverk skall meddela föreskrifter om hur ofta brandsyn skall förrättas. Kommunen får meddela föreskrifter om kortare brandsynefrister.

Räddningstjänstplan
32§
Kommunens räddningstjänstplan skall tillställas länsstyrelsen, statens räddningsverk samt de kommuner och andra med vilka samverkan i räddningstjänsten kan bli aktuell. Detta gäller också i fråga om ändringar i och tillägg till planen.

33§
Framställning enligt 24§ räddningstjänstlagen (1986:1102) får göras av statens räddningsverk.

Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen
53§
Länsstyrelsen i Södermanlands län skall i samråd med statens räddningsverk och statens strålskyddsinstitut upprätta en beredskapsplan för den kärntekniska anläggningen i Studsvik.

56§
Statens räddningsverk får efter samråd med statens strålskyddsinstitut meddela ytterligare föreskrifter om räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102).

57§
Statens räddningsverk skall utöva tillsynen över efterlevnaden av räddningstjänstlagen (1986:1102) och med stöd av lagen meddelade föreskrifter i frågor som rör beredskapsanläggning av räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen.

Samordning
61§
Statens räddningsverk får meddela ytterligare föreskrifter om samordning av räddningstjänsten.

62§
I fråga om den statliga räddningstjänsten utövar den myndighet som svarar för räddningstjänsten också den centrala tillsynen över efterlevnaden av räddningstjänstlagen (1986:1102) och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Statens räddningsverk skall dock utöva tillsynen över frågor som rör samordningen mellan den statliga räddningstjänstens olika grenar.

Rikspolisstyrelsen utövar tillsynen över fjällräddningsverksamheten.

Gemensamma bestämmelser

66§

När en räddningsinsats är avslutad efter en olyckshändelse då miljön har blivit skadad, skall räddningsledaren underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden eller länsstyrelsen.

Överklagande m m

75§

Frågor om ersättning enligt 36 och 37§§ räddningstjänstlagen (1986: 1102) samt 65§ denna förordning prövas av statens räddningsverk. Verkets beslut får överklagas hos kammarrätten.

Lag om transport av farligt gods SFS 1982:821

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

2§

Transportmyndighet är i fråga om landtransporter: statens räddningsverk. ...

För frågor som inte kan hänföras till ett visst transportslag är statens räddningsverk transportmyndighet.

17§

Statens räddningsverk får föreskriva att sådana ändringar i bilagorna till ADR, som enligt artikel 14 skall anses antagna, skall gälla för ADR-transporter.

18§

Statens räddningsverk skall offentliggöra översättning till svenska av ADR, bilagorna till ADR och ändringar i dem samt uppgifter om vilka stater som är bundna av ADR. Verket skall även hålla ADR och bilagorna till ADR tillgängliga på originalspråken.

19§

Bilaga till ADR[1])	Marginalnummer	Behörigt svenskt organ
A	2005 (dock ej radioaktiva ämnen)	Statens räddningsverk
"	2010	"
"	2629 (b)2.iii.	"
"	2803 (4)	"
"	2811 (2)g)	"
"	2813 (2)b)	"
"	2815 f)	"
"	2818 f)	"
B	10 108 (dock ej radioaktiva ämnen)	"
"	10 315	"
"	10 602	"
"	11 311	"
"	11 520 (3)	"
"	211 120	"
"	212 120	"

1) Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg.

20§
Statens räddningsverk får föreskriva att sådana ändringar i RID[1]) som enligt artikel 19§ 4 i fördraget skall anses antagna skall gälla för RID-transporterna.

Statens räddningsverk skall offentliggöra översättning till svenska av RID samt uppgifter om vilka stater som är bundna av fördraget. Verket skall även hålla fördraget med bihang och bilagor tillgängliga på originalspråket.

21§
Vad som sägs i RID om behöriga myndigheter i vissa fall avser för Sveriges del det organ som anges i följande uppställning.

Marginalnummer i RID	Behörigt organ
Bihang X: 1.2.1	Statens räddningsverk
Bihang XI: 1.2.1	"

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden.

Myndighet	Tillsynsområde
...	
Polismyndigheterna	Landtransporter utom järnvägstransporter
Sprängämnesinspektionen	Landtransporter av varor enligt klasserna 1-6 samt 8 och 9, såvitt gäller transporter av varor enligt klasserna 6, 8 och 9, dock endast om de transporteras i tankfordon
Tullmyndigheterna	Gränskontroll av vägtransporter till och från utlandet samt kontroll av fordon och andra lastenheter som inkommer med fartyg

Vägtrafikkungörelse SFS 1972:603

Lokala trafikföreskrifter m m
152§
...
Länsstyrelsen underrättar statens räddningsverk om lokala trafikföreskrifter som avser transport av farligt gods.
...

Statens räddningsverk sammanställer och publicerar fortlöpande lokala trafikföreskrifter som avser transport av farligt gods.

ÖVRIGT

-

1) Bilaga till avtal om internationell transport av farligt gods på järnväg.

SOCIALDEPARTEMENTET

3.2-S.1 STATENS MILJÖMEDICINSKA LABORATORIUM

INSTRUKTION SFS 1980:571

2§
Laboratoriet har till uppgift att inom den fysikaliska och kemiska miljömedicinen samt hälsoskyddet bedriva långsiktig forskning samt undersöknings-, utrednings- och utbildningsverksamhet.

3§
Det åligger laboratoriet särskilt att

samverka med och biträda myndigheter, institutioner och organisationer i syfte att åstadkomma ett effektivt utnyttjande av de samlade resurserna inom området för laboratoriets verksamhet,

på grundval av forskning och försök utarbeta, utveckla och pröva analys- och provtagningsmetoder av betydelse för verksamhetsområdet,

genom dokumentations- och informationsarbete svara för att erfarenheter och rön från egen och andras forsknings- och utvecklingsverksamhet blir kända och nyttiggjorda,

biträda centrala förvaltningsmyndigheter med underlag för anvisningar, råd och riktlinjer samt med bedömningar i ärenden enligt gällande lagstiftning, bedriva sådan fort- och vidareutbildning som inte är en högskoleuppgift,

följa, stödja och delta i det internationella hälsoskyddsarbetet, främst inom världshälsoorganisationens miljömedicinska program.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

3.2-K.1 VÄGVERKET

INSTRUKTION SFS 1967:258

2§
Vägverket är central förvaltningsmyndighet för frågor om väghållning. Verket utövar även tillsyn över enskilda järnvägar, spårvägar och tunnelbanor.

5§
Vägverket skall inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

SAKFÖRFATTNINGAR

Väglag SFS 1971:948

3a§
Vid prövning av ärenden enligt denna lag skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Väghållning
4§
Väghållning omfattar byggande av väg och drift av väg.
Vid väghållning skall tillbörlig hänsyn tagas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och fornminnesvård.

Byggande av väg
10§
Till byggande av väg räknas anläggning av ny väg, omläggning av väg i ny sträckning samt ombyggnad av väg. ...

11§
Fråga om byggande av väg prövas av statens vägverk efter samråd med länsstyrelsen ...

14§
Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser får väg inte byggas i strid mot planen eller bestämmelserna. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Gäller naturvårdsföreskrifter eller andra särskilda bestämmelser för marks bebyggande eller användning än som avses i första stycket skall väg byggas så, att syftet med bestämmelserna inte motverkas.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge undantag från bestämmelser som avses i andra stycket.

15§
För byggande av väg skall upprättas en arbetsplan.

I arbetsplanen skall anges den mark som behöver tas i anspråk för väganordningar och för genomförandet av vägbyggnadsföretaget. Planen skall även innehålla en miljökonsekvensbeskrivning och de uppgifter som i övrigt behövs för att genomföra företaget.

En miljökonsekvensbeskrivning skall innehålla en redovisning av de väntade miljöeffekterna samt förslag till erforderliga skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar eller andra olägenheter från trafiken.

16§
Vid utarbetande av en arbetsplan skall samråd i fråga om vägens sträckning och vägförslagets utformning i övrigt ske med berörda fastighetsägare och myndigheter samt andra som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Samråd skall alltid ske med de naturvårdsmyndigheter som berörs.
...

Drift av väg
26§
Väg skall hållas i ett för samfärdseln tillfredsställande skick genom underhåll, reparation och andra åtgärder.

Genom renhållning skall vägområdet hållas i ett sådant skick att skäliga sanitära hänsyn och trevnadshänsyn blir tillgodosedda. Detsamma gäller i fråga om mark till en bredd av 25 meter intill parkeringsplats eller rastplats som är väganordning, i den mån allmänheten har tillträde till marken. Inom områden med detaljplan gäller detta stycke endast vägområden för motorväg eller motortrafikled.

De åtgärder som behövs för sådana ändamål som anges i första och andra styckena räknas till drift av väg. Till drift av väg räknas också serviceåtgärder och förbättringsåtgärder. Om särskilda skäl föreligger, kan vägverket besluta om inskränkning i skyldigheten att vidta åtgärder för drift av väg. Vägverket meddelar därvid de föreskrifter som behövs.

Vägkungörelse SFS 1971:954

2§
Parkeringsplats, rastplats eller annan uppställningsplats för fordon räknas som väganordning endast om den har anslutning till och ligger i närheten av vägbanan samt är huvudsakligen avsedd som hjälpmedel åt vägtrafikanterna för färden på vägen.

Anordning för skydd mot vägtrafikbuller får räknas som väganordning endast om den ligger på eller i anslutning till mark som tagits i anspråk för någon annan väganordning.

5§
Vägverket meddelar föreskrifter om väganordningars tekniska utförande i den mån sådana föreskrifter inte meddelats i eller med stöd av särskilda bestämmelser och det inte ankommer på någon annan myndighet att meddela föreskrifter. ...

Byggande av väg
11§
Undantag från bestämmelser för marks bebyggande eller användning som avses i 14§ tredje stycket väglagen (1971:948) beslutas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall underrätta kommunen, statens naturvårdsverk och väghållningsmyndigheten om beslutet. Om väghållningsmyndigheten är kommunal, skall också vägverket underrättas.

14§
Flerårsplanen för byggande av riksvägar upprättas av vägverket efter samråd med statens naturvårdsverk. ...

16§
Flerårsplanen för byggande av riksvägar fastställs av vägverket. ...

17§
Fastställda flerårsplaner skall i huvudsak följas när vägbyggnadsarbetena utförs.

Om en väsentlig avvikelse behöver göras från en fastställd flerårsplan för byggande av riksvägar, får vägverket efter samråd med statens naturvårdsverk besluta att planen skall ändras. ...

18§
Kopia av fastställd flerårsplan för byggande av riksvägar samt underrättelse om beslut om ändring av sådan plan skall sändas till kommunerna i länet samt till länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk. ...

26§
När en arbetsplan upprättas skall särskilt iakttas
...
5. att vägen erhåller en mjuk och naturlig inpassning i landskapet,
6. att naturföremål eller naturområde av särskilt intresse eller fornlämning inte i onödan skadas av företaget,
...

34§
Om en arbetsplan som förordats av länsstyrelsen kan godtas av vägverket och om vägbyggnadsföretaget har tillräcklig aktualitet, fastställer vägverket planen enligt 18§ första stycket väglagen (1971:948). I annat fall överlämnas ärendet enligt nämnda bestämmelse till regeringens prövning.

36§
Väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk skall underrättas om beslut om fastställelse av arbetsplan eller om förlängning enligt 35§.
...

Enskild väg förändring till allmän m m
43§
...
Underrättelse om beslut att förändra enskild väg till allmän skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrel-

sen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk. Därjämte skall övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet underrättas om beslutet. Länsstyrelsen skall föra in meddelande om beslutet i länets författningssamling.

Underrättelse om andra beslut av vägverket i ärenden om förändring av enskild väg till allmän än som avses i andra stycket skall lämnas till sökanden eller den som på annat sätt väckt frågan samt väghållningsmyndigheten, länsstyrelsen, länsvägnämnden, statens naturvårdsverk och övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet.

Drift av väg
45§
Drift av väg innefattar åtgärder som
...
4. håller vägen ren, såsom sopning, borttagande av skräp och smuts samt ogräsbekämpning (renhållning), eller
...

Förordning om enskilda järnvägar, tunnelbanor och spårvägar SFS 1967:604

5§
När järnväg skall anläggas, åligger det järnvägens innehavare att anmäla detta till vägverket, som prövar frågan om fastställelse av arbetsplan samt kontrollerar arbetets utförande.

8§
Järnvägens innehavare skall inge arbetsplan till vägverket om
1. linjesträckningen skall ändras,
2. en driftplats med sidospår skall anläggas eller ändras i avsevärd omfattning,
3. en signal- och säkerhetsanläggning skall utföras eller ändras i avsevärd omfattning,
4. järnvägens överbyggnad skall ändras i avsevärd omfattning,
5. en bro skall byggas, byggas om eller förstärkas eller
6. något annat arbete av avsevärd omfattning, som innebär ändring i planen för järnvägen, skall utföras.

Planen skall inges innan arbetet påbörjas. Vägverket prövar frågan om fastställelse av planen.

I fråga om tillsyn över utförandet av ny anläggning eller ändring av anläggning enligt fastställd plan och om besiktning och godkännande för trafik på sådan anläggning gäller 5 och 6§§ i tillämpliga delar.

I förordningen finns i motsats till väglagen inte uttryckt något miljöansvar men en arbetsplan ska liksom i väglagen fastställas av vägverket. Vid upprättande av arbetsplan enligt väglagen ska bl a miljöaspekter beaktas.

Lag om enskilda vägar SFS 1939:608

3§
Väghållning omfattar byggande av väg, vägunderhåll och vinterväghållning. Såsom byggande av väg anses förutom anläggningar av ny väg även omläggning och förbättring av väg. ...

4§
Väg skall till läge och sträckning samt till bredd och anordning i övrigt byggas så, att ändamålet med vägen må utan oskälig kostnad vinnas med minsta intrång och olägenhet för annan.
...
Gäller naturvårdsföreskrifter eller andra särskilda bestämmelser för marks bebyggande eller användning än som avses i andra stycket skall väg byggas så, att syftet med bestämmelserna inte motverkas.
...

Förordning om statsbidrag till enskild väghållning SFS 1979:788

1§
Enligt denna förordning lämnas i mån av tillgång på anslagna medel statsbidrag till
1. byggande och drift av enskilda vägar, ...

3§
Till byggande av en väg räknas anläggande av en ny väg, omläggning av en väg i ny sträckning samt ombyggnad och förbättring av en väg. ...

5§
Bidrag lämnas för en sådan väg som inte är av ringa längd och som är ändamålsenlig med hänsyn till övriga vägar, om kostnaderna för vägen är skäliga med hänsyn till nyttan av den. Vidare skall vägen vara ...
4. av väsentlig betydelse som utfartsväg eller genomfartsväg för det rörliga friluftslivet, eller ...

19§
Frågor om bidrag skall prövas av länsstyrelsen. ...

20§
Bidrag skall betalas ut av statens vägverk.

Förordning om statsbidrag till väg- och gatuhållning m m SFS 1982:853

1§
Enligt denna förordning lämnas i mån av tillgång på anslagna medel statsbidrag till ...
2. kommuner som är väghållare enligt väglagen (1971:948) och till sådana huvudmän som avses i lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik för
   a) byggande och drift av sådana väg- och gatuanläggningar för kollektiv persontrafik som tillgodoser ett allmänt kommunikationsbehov och som inte hör till statskommunvägar eller till allmänna vägar för vilka staten är väghållare,
   b) byggande av sådana spåranläggningar för lokal eller regional kollektiv persontrafik som tillgodoser ett allmänt kommunikationsbehov,
   ...

2§
... Föreskrifter om vad som räknas till byggande av statskommunvägar, cykelleder, väg- och gatuanläggningar för kollektiv persontrafik och spåranläggningar för lokal eller regional kollektiv persontrafik meddelas av vägverket. Vägverket meddelar också föreskrifter om vad som räknas till drift av statskommunvägar och väg- och gatuanläggningar för kollektiv persontrafik samt om forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Byggnadsbidrag
5§
Generella bidrag lämnas efter de grunder som fastställs av vägverket efter samråd med Svenska kommunförbundet.

7§
Särskilda bidrag lämnas för byggande av statskommunvägar, väg- och gatuanläggningar för kollektiv persontrafik och spåranläggningar för lokal eller regional kollektiv persontrafik (byggnadsobjekt) enligt en fastställd fördelningsplan.

9§
Fördelningsplanen skall upprättas av vägverket efter det att verket inhämtat förslag från länsstyrelserna angående vilka byggnadsobjekt som bör utföras inom länen under den tid planen avser. ...

Byggande av spåranläggningar för kollektiv persontrafik medverkar i arbetet att minska luftföroreningar från trafiken.

ÖVRIGT

Följande citat ur budgetpropositionen 1984 illustrerar statsmakternas syn på väghållningen:

"Regeringen fullföljer riksdagens trafikpolitiska beslut från 1979 att ge invånare och näringsliv en tillfredsställande transportförsörjning till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnader. Trafikpolitiken ska därför utformas i syfte att medverka till att målen för näringspolitiken, energipolitiken, miljöpolitiken, sysselsättningspolitiken och regionalpolitiken kan uppnås."

Vägverket har formulerat följande generella mål för den statliga väghållningen:

"Medborgarna och näringslivet i landets olika delar ska erbjudas en tillfredsställande vägtransportstandard till lägsta möjliga samhällsekonomiska kostnad."

Väghållningens generella huvudmål har preciserats i sju delmål:
...
o väghållningsåtgärder bör medverka till förbättrad samhällsutbyggnad och markanvändning,
o väghållningsåtgärder bör medverka till en förbättrad trafikmiljö ...

3.2-K.2 TRAFIKSÄKERHETSVERKET

INSTRUKTION SFS 1985:345

3§
... Därutöver åligger det verket ...
att följa den fordonstekniska utvecklingen och besiktningsverksamheten i fråga om fordon, ...

SAKFÖRFATTNINGAR

Fordonskungörelse SFS 1972:595

9§
... Om bils beskaffenhet och utrustning för begränsning av utsläppet av luftföroreningar finns bestämmelser i bilavgaskungörelsen (1972:596). Om beskaffenhet och utrustning av motorfordon för transport av viss last finns särskilda bestämmelser.

9a§
Bil anses lämplig för trafik endast om den vid prov enligt en mätmetod, som i huvudsak motsvarar den inom The International Organization for Standardization (ISO) rekommenderade metoden ISO R 362, uppfyller följande krav i fråga om buller. ...

36§
...
En bil får inte godkännas vid registreringsbesiktningen om den inte uppfyller kraven i bilavgaskungörelsen (1972:596).

Ett sådant motordrivet fordon eller släpfordon som avses i 4§ förordningen (1986:683) om förbud mot asbesthaltiga friktionsbelägg i fordon får inte godkännas vid registreringsbesiktningen om det är utrustat med sådana asbesthaltiga friktionsbelägg som anges i förordningen.

Registreringsbesiktning kan, i den omfattning som trafiksäkerhetsverket bestämmer, begränsas till att avse viss del av fordonet eller fastställande av viss uppgift om fordonet.

Registreringsbesiktning utföres av riksprovplats.

55§
Typbesiktning av annat motordrivet fordon än moped och av släpfordon sker för undersökning av fordonets beskaffenhet och utrustning och för fastställande av uppgifter som enligt bilregisterkungörelsen (1972:599) skall föras in i bilregistret vid registerföring av fordon av samma typ som det besiktigade.

En bil får inte godkännas vid typbesiktningen om den inte uppfyller kraven i bilavgaskungörelsen (1972:596). ...

56§
Frågor om tillstånd till typbesiktning prövas av trafiksäkerhetsverket ...

62a§
Om fordon av typ, som blivit besiktigad och godkänd, i betydande omfattning avviker från typfordonet i fråga om beskaffenhet eller utrustning får riksprovplats på begäran av trafiksäkerhetsverket eller statens naturvårdsverk meddela förbud mot att typintyg utfärdas för fordonen.

Riksprovplatsen skall upphäva ett sådant förbud om godtagbara åtgärder för rättelse har vidtagits. ...

74§
Kontrollbesiktning sker för kontroll av den beskaffenhet och utrustning hos fordonet som är av betydelse från miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt samt av att kraven enligt 13a§ är uppfyllda.

Kontrollbesiktning utförs av riksprovplats. ...

82§
Visar det sig vid kontrollbesiktning att fordonet är i trafiksäkert skick samt uppfyller kraven enligt 13a§ och bilavgaskungörelsen (1972: 596) och även i övrigt är godtagbart från miljösynpunkt godkänns fordonet. Fordonet skall godkännas också om det befinns ha brister som är av endast ringa betydelse.

103§
Trafiksäkerhetsverket kan förbjuda att ett fordon förses med en viss anordning, som inte är nödvändig för fordonets användning, om den ökar risken för skada vid trafikolycka eller på annat sätt minskar trafiksäkerheten eller medför annan avsevärd olägenhet. ...

104§
Frågor om undantag från denna kungörelse för visst fordon, viss fordonstyp eller viss grupp av fordon eller från 33§ första stycket för visst ändamål prövas av trafiksäkerhetsverket. Vid prövning av undantag från 9a§ för viss fordonstyp eller viss grupp av fordon skall verket samråda med statens naturvårdsverk. ...

Terrängtrafikkungörelse SFS 1972:594

1§
Denna kungörelse gäller ...
trafik i terräng ...

36§
Den som färdas i terräng skall anpassa färdväg, hastighet och färdsätt i övrigt så, att människor och djur ej störes i onödan och att skador på annans mark och växtlighet undvikes.

Om förbud mot körning i terräng i vissa fall finns bestämmelser i terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

38§
... Förare av motordrivet fordon skall behandla fordonet så, att det ej åstadkommer onödigt buller. Han skall i görlig mån se till att fordonet ej släpper ut rök eller gas i sådan mängd att olägenhet uppstår därav.

53§
... Fordonet får ej lastas så, att förandet försvåras eller onödigt buller framkallas. ...

65§
Trafiksäkerhetsverket beslutar de ytterligare föreskrifter som behövs om lokala trafikföreskrifter samt om terrängfordons beskaffenhet och utrustning enligt denna kungörelse och om kontroll över terrängfordon. Verket får därvid föreskriva att viss utrustning skall vara av en sådan typ som godkänts av verket eller en annan myndighet.

66§
Trafiksäkerhetsverket kan förbjuda att terrängfordon förses med en viss anordning, som inte är nödvändig för fordonets användning, om den ökar risken för skada vid trafikolycka eller på annat sätt minskar trafiksäkerheten eller medför annan avsevärd olägenhet.

Vägtrafikkungörelse SFS 1972:603

102§
Last skall vara anbringad så, att den ej kan ... framkalla onödigt buller. ...

116§
Förare av motordrivet fordon skall behandla fordonet så, att det inte bullrar onödigt mycket. Han skall i möjligaste mån se till att fordonet inte släpper ut avgaser i sådan mängd att de orsakar olägenhet.

Vägmärkesförordning SFS 1978:1001

Bestämmelser för terräng
77§
Om det finns skäl att utmärka ett förbud eller någon annan föreskrift eller att varna för eller upplysa om något förhållande som rör den som färdas i terräng, sker detta genom ett vägmärke. Om det inte finns något vägmärke, utmärks föreskrifter enligt terrängkörningslagen (1975:1313) eller terrängkörningsförordningen (1978:594) på det sätt som statens naturvårdsverk föreskriver. Detsamma gäller när det är fråga om att utmärka en upplysning. I övrigt meddelas föreskrifter om utmärkning i terräng av trafiksäkerhetsverket. I fråga om föreskrifter enligt detta stycke gäller i tillämpliga delar bestämmelserna för väg utom 6§. Trafiksäkerhetsverket och naturvårdsverket skall i den utsträckning det behövs samråda med varandra.

En kommun får föreskriva att sådana utmärkningar i terräng enligt denna förordning, som inte avser någon lokal trafikföreskrift, får ske endast efter tillstånd av byggnadsnämnden eller någon annan nämnd som kommunen bestämmer.

Bilavgasförordning SFS 1987:586

Inledande bestämmelser
1§
Denna förordning innehåller närmare föreskrifter för att förebygga att bilar orsakar skador på människors hälsa och i miljön genom utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen.
...

Vissa bemyndiganden m m
21§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av bilavgaslagen (1986:1386) och denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med trafiksäkerhetsverket.

Förordning om fordon i internationell vägtrafik i Sverige SFS 1987:27

Inledande bestämmelser
1§
Motordrivna fordon och släpfordon som används i internationell vägtra-

fik i Sverige skall uppfylla de villkor om registrering och om beskaffenhet och utrustning som följer av denna förordning.

...

Beskaffenhet och utrustning

8§

Bestämmelserna i 1-9, 10-17, 19-29, 33-35 och 90-96§§ fordonskungörelsen (1972:595) gäller i tillämpliga delar beträffande fordon som används i internationell trafik i Sverige.

...

9§

Bestämmelserna i bilavgaskungörelsen (1972:596) är inte tillämpliga på fordon i internationell trafik i Sverige. Dessa fordon skall uppfylla de villkor om utsläpp av avgaser som gäller i fordonets hemland.

Bilskrotningslag SFS 1975:343

6§

Bilskrotningsfonden bildas av de skrotningsavgifter som skall erläggas enligt 9§.

Om fondens förvaltning meddelas bestämmelser av regeringen eller av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

7§

Ur bilskrotningsfonden bestrides

1. kostnad för skrotningspremier,
2. bidrag till kostnad för åtgärd som vidtages av kommun för att ställa i ordning på plats där vrak av motordrivet fordon eller upplag av sådana vrak medför olägenhet från miljö- eller naturvårdssynpunkt. ...

8§

Fråga om bidrag som avses i 7§ första stycket 2 och 3 prövas av regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Bilskrotningsförordning SFS 1975:348

12§

Auktoriserad bilskrotare skall utfärda skrotningsintyg, när han mottager skrotbil som är registrerad enligt bilregisterkungörelsen (1972:599).

13§

Skrotningsintyg skall utfärdas på blankett enligt formulär som fastställes av trafiksäkerhetsverket efter samråd med statens pris- och kartellnämnd och länsstyrelsernas organisationsnämnd.

17§

Förteckning över auktoriserade bilskrotare, kommuner som inrättat upplag eller annat mottagningsställe för skrotbilar och personer som är behöriga att underteckna skrotningsintyg föres av trafiksäkerhetsverket. Förteckningen får föras genom automatisk databehandling.

Trafiksäkerhetsverket ombesörjer att varje länsstyrelse har tillgång till förteckningen och får kännedom om tillägg eller ändringar som göres däri.

18§
För den förteckning som avses i 17§ skall länsstyrelsen till trafiksäkerhetsverket lämna uppgift om
1. beslut varigenom auktorisation meddelas eller återkallas,
2. auktorisation som har förfallit enligt 10 eller 11§,
3. kommun som har inrättat upplag eller annat mottagningsställe för skrotbilar,
4. vem som är behörig att underteckna skrotningsintyg enligt 14§,
5. ändring i förhållande som avses i 3 eller 4.

27§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av bilskrotningslagen (1975:343) och denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

Föreskrifter som avses i första stycket meddelas dock
1. av trafiksäkerhetsverket beträffande skrotningsintyg, utbetalning av skrotningspremie och andra frågor med anknytning till bilregistrets förande,
2. av riksskatteverket beträffande skrotningsavgift.

ÖVRIGT

-

3.2-K.3 SJÖFARTSVERKET

INSTRUKTION SFS 1969:320

2§
Sjöfartsverket har hand om frågor som rör sjöfarten i den mån handläggningen inte ankommer på någon annan myndighet. ...

3§
Det åligger sjöfartsverket särskilt

att ha tillsyn över sjösäkerheten,

att handha sjökarteverksamheten, ...

att förvalta farleder och vissa kanaler, ...

att handlägga ärenden om åtgärder mot vattenförorening från fartyg, ...

att handlägga ärenden om hamnanordningar och andra ordningsföreskrifter för hamnar eller farleder,

att, för att främja en samhällsekonomiskt lämplig utformning av hamnväsendet, lämna råd i frågor om lokalisering eller utbyggnad av hamnar eller samordning mellan hamnar och verka för att samråd kommer till stånd i sådana frågor, ...

Bestämmelser om att sjöfartsverket skall svara för sjöräddningstjänst finns i 27§ 1 räddningstjänstlagen (1986:1102) och 43§ räddningstjänstförordningen (1986:1107).

11a§
Sjöfartsverket skall samråda med transportforskningsberedningen i frågor om forskning och utveckling rörande transporter och trafik samt med sjöfartsregistret i frågor som rör registrets verksamhetsområde.

Sjöfartsverket skall inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om transport av farligt gods SFS 1982:821

2§
Med farligt gods förstås i denna lag gods som består av eller innehåller
explosiva varor,
komprimerade, kondenserade eller under tryck lösta gaser,
brandfarliga vätskor,
brandfarliga fasta varor,
självantändande varor,
varor som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten,
oxiderande varor,
organiska peroxider,
giftiga varor,
vämjeliga varor,
varor med benägenhet att orsaka infektioner,
radioaktiva varor,
frätande varor samt
magnetiskt material
och som på grund därav vid transport kan medföra skador på människor, djur, egendom eller i miljön eller påverka transportmedlets säkra framförande.

8§
Vid transport skall de åtgärder vidtas och den försiktighet iakttas som fordras för att hindra eller motverka, att det farliga godset orsakar skador på människor, djur, egendom och i miljön. Transportmedel och andra transportanordningar skall vara av sådan beskaffenhet att de står emot påkänningarna vid transport.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

2§
Transportmyndighet är i fråga om ...
sjötransporter: sjöfartsverket. ...

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden. ...
Sjöfartsverket: Sjötransporter

Sjötrafikförordning SFS 1986:300

2 kap Föreskrifter om trafiken
2§
Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter

om fartbegränsning, förbud mot ankring eller begränsning i rätten att utnyttja vattenområde för båttävling, vattenskidåkning eller liknande sporter.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om andra begränsningar och förbud som avser rätten att använda ett vattenområde för trafik med fartyg, om föreskriften behövs från miljösynpunkt eller av andra säkerhetsskäl än som anges i 1§ eller för att skydda fisket eller anläggningar för vattenbruk och föreskriften inte gäller handelssjöfarten i allmän farled.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket även meddela andra föreskrifter om användande av Sveriges sjöterritorium när de är av tillfällig art.

3§
Om en föreskrift som avses i 1 eller 2§ har betydelse från miljösynpunkt eller för trafiken med fritidsbåtar och om den är av principiell natur, skall samråd ske även med statens naturvårdsverk. Rör föreskriften trafiken med fiskefartyg eller skydd för fisket eller anläggning för vattenbruk, skall samråd ske även med fiskeristyrelsen. Innan en föreskrift meddelas skall, om det behövs, vederbörande kommun, farvattnets trafikanter och övriga intressenter ges tillfälle att yttra sig.

8§
Sjöfartsverket, statens naturvårdsverk och fiskeristyrelsen får överklaga ett beslut som länsstyrelsen har meddelat med stöd av 2§ eller 6§ första stycket.

3 kap Säkerhetsanordningar för sjöfarten
1§
Staten håller fyrar, sjömärken och andra säkerhetsanordningar för sjöfarten samt sjöräddningsstationer i den utsträckning som sjöfartsverket bestämmer.

3§
... Sjöfartsverket utövar tillsyn över säkerhetsanordningar i den mån tillsynen inte ankommer på någon annan.

<u>Förordning om lotsning m m SFS 1982:569</u>

1 kap. Biträde av lots
5§
Sjöfartsverket meddelar föreskrifter om skyldighet att anlita lots med hänsyn till förhållanden, som hänför sig till farvattnens beskaffenhet, fartygs last eller bemanning eller andra omständigheter av betydelse för sjösäkerheten eller miljön.

Sådana föreskrifter meddelas efter samråd med Vänerns seglationsstyrelse om de gäller Vänern, och med statens vattenfallsverk om de gäller Trollhätte kanal.

7§
Lotsen ansvarar för lotsningen. Han skall ange och övervaka de åtgärder för navigering och manövrering som fordras för fartygets säkra framförande. Lotsning skall ske så att fartyget förs med hänsyn tagen till sjösäkerheten och risken för skador på miljön. ...

9§
Sjöfartsverket meddelar de föreskrifter i övrigt som behövs för lotsning av fartyg och annat biträde av lots åt fartyg än lotsning.

Svävarfartsförordning SFS 1986:305

3§
Tillstånd att använda svävare meddelas efter samråd med sjöfartsverket och berörda kommuner av länsstyrelsen i det län där svävaren huvudsakligen skall användas. Skall svävare användas för färd till något annat land, meddelas dock tillstånd av regeringen.

6§
Tillstånd att använda svävare inom särskilt anordnat tävlings- eller övningsområde får ges till sammanslutning för svävarverksamhet, om svävarfarten inte medför olägenheter från säkerhets- eller miljövårdssynpunkt eller för annat allmänt eller enskilt intresse.

7§
Tillstånd att använda svävare kan begränsas till viss tid och till visst område. I tillståndet skall anges vilket slag av svävare som avses med tillståndet och om svävaren skall användas yrkesmässigt.

Tillståndet skall förenas med de villkor som behövs för att motverka olägenheter av svävarfarten eller som fordras av andra skäl.

8§
Om trafik med svävare förorsakar olägenheter som inte är ringa, får den som meddelat tillståndet föreskriva nya eller ändrade villkor för att motverka olägenheterna.

12§
Sjöfartsverket meddelar i fråga om svävare föreskrifter om förande av dagbok, rapportering av sjöolyckor samt transport av farligt gods.

14§
Den som framför en svävare skall anpassa färdväg, hastighet och färdsätt i övrigt så att människor och djur inte störs i onödan och att skador på mark och växtlighet undviks.

16§
Sjöfartsverket och statens naturvårdsverk får föra talan mot länsstyrelsens beslut enligt denna förordning. Länsstyrelsen skall särskilt underrätta sjöfartsverket och naturvårdsverket om ett sådant beslut.

Förordning om statsbidrag för omhändertagande av oljeavfall m m från fartyg SFS 1983:140

1§
Enligt denna förordning lämnas statsbidrag till innehavare av hamn för omhändertagande från fartyg av oljeavfall och rester av andra skadliga ämnen som skall tas emot och forslas bort enligt 5§ renhållningsförordningen (1979:904). Vad nu har sagts gäller dock inte i fråga om toalettavfall eller fast avfall.

3§
Ansökan om bidrag prövas av sjöfartsverket.

Bidrag betalas ut av sjöfartsverket i efterskott för kalenderår.

5§
Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av sjöfartsverket.

Lag om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja SFS 1975:1083

1§
Med olja avses i denna lag råolja och eldningsolja. ...

2§
Den som under visst kalenderår i svensk hamn eller annan i Sverige belägen anläggning har mottagit sammanlagt mer än 150 000 ton olja som har transporterats sjöledes till hamnen eller anläggningen skall senast den 1 mars påföljande år lämna sjöfartsverket uppgift om den oljemängd som han har mottagit. ...

4§
Efter anmaning av sjöfartsverket är envar som under visst kalenderår har mottagit olja skyldig att lämna uppgift om den oljemängd som han har mottagit under året.

Lag om ansvarighet för oljeskada till sjöss SFS 1973:1198

1§
I denna lag förstås med ...
oljeskada: dels skada som orsakats av förorening genom olja från fartyg och som uppkommit utanför fartyget, dels kostnader för förebyggande åtgärder och skada som orsakats av sådana åtgärder;
olycka: sådan händelse eller serie händelser med samma ursprung som orsakar oljeskada;
förebyggande åtgärd: varje åtgärd som varit skäligen påkallad för att förhindra eller begränsa oljeskada genom förorening och som vidtagits efter det en olycka inträffat; ...

Vid tillämpning av denna lag skall med fartyg jämställas varje annan flytande anordning som användes till sjöss.

2§
Denna lag äger tillämpning på oljeskada, som uppkommit i Sverige eller annan konventionsstat och orsakats av fartyg, som befordrar olja som last i lös vikt (bulklast), samt på kostnad för förebyggande åtgärder som vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Sverige eller annan konventionsstat.

I fråga om lagens tillämplighet på örlogsfartyg och vissa andra statsfartyg samt fartyg som icke befordrar olja som bulklast gäller bestämmelserna i 22§.

Ersättning för åtgärder med anledning av oljeskada utgår enligt denna lag även då skyldighet att vidtaga åtgärderna förelegat enligt lag eller annan författning.

Denna lag tillämpas utan hinder av eljest gällande regler om tillämplig lag.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas icke i den mån en sådan tillämpning skulle vara oförenlig med Sveriges förpliktelser enligt internationellt fördrag.

11§
Om rätt till ersättning av Internationella oljeskadefonden gäller särskilda bestämmelser.

17§
Talan om ersättning enligt denna lag får väckas i Sverige endast om oljeskada genom förorening har uppkommit här i landet eller förebyggande åtgärder vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Sverige. ...

Förordning med verkställighetsföreskrifter till lagen (1973:1198) om ansvarighet för oljeskada till sjöss SFS 1975:150

16§
Sjöfartsverket utövar i samarbete med tullverket kontroll av att den skyldighet att taga och vidmakthålla försäkring eller ställa säkerhet som föreskrives i lagen (1973:1198) om ansvarighet för oljeskada till sjöss fullgöres och att certifikat medföres ombord på fartyg enligt 7 eller 8§ nämnda lag.

17§
Närmare föreskrifter om verkställigheten av denna förordning meddelas såvitt avser 3-13§§ av försäkringsinspektionen och såvitt avser kontroll enligt 16§ av sjöfartsverket efter samråd med tullverket.

Lag om ersättning från den internationella oljeskadefonden SFS 1973:1199

1§
Bestämmelserna i artiklarna 1-13 av den i Bryssel den 18 december 1971 avslutade konventionen om upprättandet av en internationell fond för ersättning av skada orsakad av förorening genom olja i dess lydelse enligt det i London den 19 november 1976 antagna ändringsprotokollet skall till den del de ej uteslutande reglerar de fördragsslutande staternas inbördes förpliktelser och med iakttagande av vad som föreskrives i det följande, gälla som svensk lag. ...

3§
Talan om ersättning för skada genom förorening, som enligt artikel 7 första eller tredje stycket får upptagas i Sverige, väckes vid domstol som enligt 18§ lagen (1973:1198) om ansvarighet för oljeskada till sjöss är behörig upptaga talan mot fartygets ägare i anledning av samma olycka.

5§
I fråga om verkställighet enligt artikel 8 av dom i mål om ersättning för skada genom förorening äger 19§ lagen (1973:1198) om ansvarighet för oljeskada till sjöss motsvarande tillämpning.

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

Hela lagen och förordningen avser miljöskydd. Sjöfartsverket utfärdar föreskrifter, meddelar tillstånd och utövar tillsyn.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och statens historiska museer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om deras verksamhet berörs. Lantbruksstyrelsen skall underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

2§
Tillsyn över efterlevnaden av föreskrifter och villkor för tillstånd enligt lagen om kontinentalsockeln utövas av Sveriges Geologiska Undersökning. Det åligger SGU att vid tillsynen samverka med annan myndighet vars verksamhet beröres av tillståndet.

Sjöfartsverket, generaltullstyrelsen och rikspolisstyrelsen skola efter framställning av SGU biträda vid utövningen av tillsynen.

4§
Tillstånd att utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från denna meddelas av regeringen, om ej annat följer av 5§.

Ansökan inges till industridepartementet och skall innehålla
...4. uppgift om de åtgärder sökanden anser erforderliga för att förebygga vattenförorening och intrång på sjöfart, fiske samt andra allmänna och enskilda intressen, ...

5§
Tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på område som i sin helhet är beläget inom allmänt vattenområde i havet meddelas av Sveriges Geologiska Undersökning, om ej annat följer av sista stycket. Ansökningshandlingarna skola inges i minst sex exemplar. SGU skall i tillståndsärende inhämta yttrande från statens naturvårdsverk, kommunen och andra berörda myndigheter.

Tillstånd skall meddelas för viss tid, högst tio år, och avse visst område. I tillstånd skall anges i vilken omfattning sand, grus eller sten får tagas samt upptagas de föreskrifter som behövas för att i skälig

omfattning tillgodose andra intressen såsom sjöfarten, fisket och naturvården eller som annars påkallas av bestämmelserna i konventionen om kontinentalsockeln. ...

Om täkt som avses med ansökningen är av större omfattning eller kan medföra betydande skadeverkningar eller annars om statens naturvårdsverk begär det, skall SGU med eget yttrande hänskjuta ärendet till regeringen.

6§
Arbete för utforskande av kontinentalsockeln eller utvinning av dess naturtillgångar får icke utföras på sådant sätt att undervattensledningar skadas eller otillbörligt intrång göres på sjöfarten, fisket eller havets biologiska tillgångar.

Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn SFS 1983:293

1§
En allmän farled eller en allmän hamn får inrättas, om farleden eller hamnen är av väsentlig betydelse för den allmänna samfärdseln. En allmän farled får även inrättas, om den är av väsentlig betydelse för fiskerinäringen eller om den är av väsentlig betydelse för trafiken med fritidsbåtar och det behövs med hänsyn till säkerheten i farleden.

Första stycket gäller även i fråga om utvidgningar av allmänna farleder eller hamnar.

3§
Om det är påkallat med hänsyn till det ändamål som en allmän farled skall tillgodose, säkerheten i farleden eller i övrigt med hänsyn till allmän eller enskild rätt, får särskilda föreskrifter meddelas om hur den allmänna farleden skall ordnas och begagnas.

4§
Beslut enligt 1-3§§ meddelas av regeringen eller, om regeringen bestämmer det, av sjöfartsverket.

Sjöfartsverkets beslut enligt denna lag överklagas hos regeringen genom besvär.

Förordning om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn SFS 1983:814

Regeringen föreskriver att beslut enligt 1-3§§ lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn skall meddelas av sjöfartsverket.

ÖVRIGT

Sjöfartsverkets anslagsframställning 1985/86

Sektionen för farligt gods och marin miljö

Uppgifter: ärenden rörande fartygs konstruktion och utrustning för säker transport av olja, kemikalier, kondenserade gaser och andra farliga ämnen i bulk och i förpackad form, ärenden rörande lasters fysikaliska

och kemiska egenskaper, åtgärder mot riskerna i samband med transport av farligt gods samt ärenden rörande åtgärder mot vattenförorening från fartyg.

Kartografiska sektionen

Uppgifter: framställning och à-jourhållning av allmänna sjökort, tryckeriverksamhet, ...

... Till säkerheten för liv och egendom har nu lagts säkerhet för miljön. ...

... Vetskapen om fartygens anlöpsfrekvens m m har betydelse bl a när det gäller att bedöma fartygsutrustning och standard i övrigt, något som får allt större vikt till följd av den skärpta miljöbevakningen. ...

... Beträffande det förebyggande miljöskyddet avseende framför allt tillsyn av sjötransporter av farligt gods bör denna verksamhet finansieras över statsbudgeten på samma sätt som sker med motsvarande verksamhet avseende landtransporter. ...

... Genom lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg tillkom regler om besiktningar och inspektioner av fartyg uöver de enligt sjösäkerhetslagen föreskrivna. De periodiska förrättningarna är avgiftsbelagda. ...

... För sådana åtgärder inom sjöfartsverkets verksamhetsområde som kommer fritidsbåttrafiken eller yrkesfisket tillgodo får sjöfartsverket ersättning av skattemedel. Det rör sig om åtgärder av typen särskild utmärkning av farleder, ... driften av Falsterbokanalen och vissa bidrag till samkostnader för farledsverksamheten. ...

Sjöfartsverkets verksamhetsplan för budgetåren 1980/81-1985/86 (VP 80)

Sjöfartsverket har sedan länge som överordnat mål för den samlade verksamheten angett fartygens säkerhet till skydd för människor och yttre miljö.

... komplex av utredningar ... under en följd av år. Åtskilliga av dessa har ännu inte föranlett beslut av statsmakterna, t ex Ren Tur (SOU 1979:43-45), Samordning av övervakningen och räddningstjänsten till sjöss, SÖK (Ds H 1980:1), Personal för tillsyn av kust och skärgård, TAK (Ds Kn 1980:2), utredningen om sjöfartsverkets organisation, Vän Tur, Beredskap mot oljeutsläp till sjöss (Ds Kn 1979:13).

3.2-K.4 LUFTFARTSVERKET

INSTRUKTION SFS 1986:128

2§
Luftfartsverkets huvuduppgifter är att

främja utvecklingen av den civila luftfarten,

ha tillsyn över flygsäkerheten för den civila luftfarten och meddela säkerhetsföreskrifter för flygtransporter av farligt gods, ...

8§
Luftfartsverket skall samråda med transportforskningsberedningen i frågor om forskning och utveckling rörande transporter och trafik.

Luftfartsverket skall inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

SAKFÖRFATTNINGAR

Luftfartslag SFS 1957:297

1 kap. Inledande bestämmelser
2a§
Luftfartyg får inte inom svenskt område framföras med överljudsfart.

Om det finns synnerliga skäl, får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer medge undantag från förbudet. ...

3§
Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får av militära skäl föreskriva inskränkningar av eller förbud mot luftfart inom viss del av riket. Sådana föreskrifter får också meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, om det behövs av hänsyn till allmän ordning och säkerhet eller till natur- eller miljövård. ...

3 kap. Luftvärdighet och miljövärdighet
1§
Luftfartyg skall vara luftvärdiga och miljövärdiga när de används vid luftfart. ...

Ett luftfartyg anses miljövärdigt, om det är konstruerat, byggt, utrustat och hållet i stånd på ett sådant sätt att det inte orsakar skada genom buller eller luftförorening eller genom annan liknande störning.

2§
Luftfartyg skall beträffande luftvärdigheten stå under tillsyn av luftfartsverket. ...

Om regeringen föreskrivet det, får luftfartsverket uppdra åt särskild sakkunnig att sköta besiktning och tillsyn.

3§
När ett luftfartyg har visats vara luftvärdigt, utfärdar luftfartsverket ett bevis om detta (luftvärdighetsbevis). ...

Om regeringen föreskriver det, får luftfartsverket uppdra åt särskild sakkunnig att utfärda och förnya luftvärdighetsbevis.

11§
Bestämmelserna i 2-9§§ om luftvärdighet och luftvärdighetsbevis gäller i tillämpliga delar också i fråga om miljövärdighet och miljövärdighetsbevis.

6 kap. Flygplatser och markorganisation i övrigt
Allmänna bestämmelser
1§
... I fråga om användande för start och landning av områden, som inte har inrättats för sådana ändamål, gäller de föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

Tillstånd till allmänna flygplatser
4§
Flygplatser för allmänt bruk (allmänna flygplatser) får inte inrättas eller drivas utan tillstånd av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer.

5§
Tillstånd får beviljas bara om hinder inte möter av hänsyn till det allmänna. Vid prövningen skall hänsyn, förutom till annat, tas till markförhållandena, till störningar som kan uppkomma för omgivningen och till totalförsvaret. Vidare skall hänsyn tas till sökandens tekniska och ekonomiska förutsättningar att driva flygplatsen.

Vid tillståndsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Tillstånd får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Anläggningar till hinder för luftfarten
11§
Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får beträffande märken, belysning och andra anordningar meddela föreskrifter som syftar till att förebygga fara för trafiksäkerheten. Föreskrifterna får dock inte innebära något avsevärt men för markägarna eller dem som har särskild rätt till marken.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva åtgärder, som kan vidtas när föreskrifter enligt första stycket åsidosätts.

8 kap. Vissa bestämmelser för lufttrafiken
1§
Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om vad som skall iakttas vid luftfärder för att olyckor och olägenheter skall undvikas.

<u>Luftfartsförordning SFS 1986:171</u>

2§
Restriktionsområden är sådana områden där rätten till luftfart är inskränkt av andra anledningar än för kontroll av trafiken. ...

3§
... Luftfartsverket får också föreskriva att ett område skall vara restriktionsområde, om så behövs av hänsyn till naturskyddets eller friluftslivets intressen. Samråd skall ske med länsstyrelsen eller, om föreskriften rör militära förhållanden, med överbefälhavaren.

Tillsyn över luftvärdigheten

13§

Luftfartsverket granskar konstruktionsunderlag för varje typ av luftfartyg och prövar materielen i den omfattning som verket finner nödvändigt (typgranskning).

Om luftfartyget godkänns, utfärdar verket ett typcertifikat.

Luftfartsverket får godta typgranskningar som har gjorts i andra stater. I sådana fall utfärdas ett typaccepteringsbevis. Om det finns särskilda skäl kan verket medge att typgranskningen ersätts av en besiktning enligt 14§.

14§

Varje luftfartygs luftvärdighet skall fortlöpande övervakas genom luftfartsverkets försorg. Övervakning kan ske i form av besiktning, utredning och materielkontrollflygning eller genom kombination av dessa åtgärder.

Miljövärdighet

26§

Luftfartsverket meddelar ytterligare föreskrifter om vad som krävs för att luftfartyg skall anses miljövärdiga från buller- och luftföroreningssynpunkt och om i vilka fall miljövärdighetsbevis krävs för registrering. Föreskrifterna skall i huvudsak överensstämma med de regler, som vid varje tidpunkt gäller enligt annex 16 till Chicagokonventionen.

I fråga om miljövärdighet och miljövärdighetsbevis i övrigt gäller bestämmelserna i denna förordning om luftvärdighet och luftvärdighetsbevis i tillämpliga delar.

53§

Luftfartsverket prövar frågor om tillstånd att inrätta och driva allmänna flygplatser samt fastställer villkor för tillståndet. Om sådant tillstånd har meddelats av regeringen, får luftfartsverket fastställa villkor för tillståndet.

54§

Luftfartsverket beslutar vilka krav som skall vara uppfyllda för att ett område skall godkännas för att tas i bruk som allmän flygplats. Därvid skall luftfartens intressen beaktas. Hänsyn skall också tas till de kringboende, närbelägna militära anläggningar, annan trafik i närheten och flygplatsens inverkan på landskapsbilden. Kraven skall avse beskaffenheten och utrustningen av flygplatsområdet. Vidare kan krävas att markeringar och andra anordningar sätts upp utanför området. Krav kan också ställas på att det i närheten inte finns hinder, märken eller belysningar som kan medföra fara för luftfarten.

Kraven får fastställas allmänt för flera flygplatser eller särskilt för en viss flygplats.

55§

Luftfartsverket meddelar föreskrifter om underhåll och drift av allmänna flygplatser.

Föreskrifterna skall om möjligt utformas så att verksamheten vid flygplatsen inte blir hälsovådlig eller störande för omgivningen.

56§
Innan luftfartsverket fastställer krav enligt 54§ eller utfärdar föreskrifter enligt 55§, skall verket samråda med företrädare för de intressen som berörs. ...

60§
Den som vill inrätta en flygplats som inte är avsedd för allmänt bruk (enskild flygplats) skall anmäla detta till luftfartsverket senast 90 dagar innan anläggningsarbetena påbörjas. Vill någon driva en tidigare inrättad enskild flygplats, skall han anmäla detta senast 90 dagar innan han tar flygplatsen i bruk. ...

Luftfartsverket fastställer de villkor för inrättandet, underhållet och driften av flygplatsen som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten eller till flygplatsens inverkan på omgivningen. Verket skall förbjuda att flygplatsen inrättas eller drivs, om det krävs med hänsyn till totalförsvaret, säkerheten eller flygplatsens inverkan på omgivningen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också om någon vill bygga om en enskild flygplats eller ändra driften på ett sätt som inte är av ringa betydelse.

I ärenden enligt denna paragraf skall luftfartsverket samråda med överbefälhavaren och med företrädare för de andra intressen som berörs. ...

64§
Om det behövs av hänsyn till samfärdsel, fiske eller andra näringar, naturvård eller friluftsliv, skall luftfartsverket efter samråd med länsstyrelsen meddela förbud för luftfartyg att landa inom ett visst område utan verkets tillstånd.

Att luftfartyg inte får landa inom vissa nationalparker framgår av reglementena för dessa nationalparker.

89§
Även om förvärvssyfte inte föreligger krävs luftfartsverkets tillstånd till
1. luftfart för besprutning och för annan spridning av ämnen från luften, ...

94§
Från ett luftfartyg får inte kastas eller släppas ut föremål om det kan medföra skador, sjukdomar eller sanitära olägenheter. Luftfartsverket meddelar ytterligare föreskrifter om detta.

Luftfartsverket meddelar också föreskrifter om vad som skall iakttas för att skador genom buller och liknande störningar från luftfartyg skall undvikas.

När det behövs skall luftfartsverket samråda med socialstyrelsen.

Föreskrifter om förbud mot spridning av bekämpningsmedel från luftfartyg finns i förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel.

102§
... I fråga om transport av farligt gods med luftfartyg i vissa fall finns särskilda bestämmelser.

103§
Vid transport av varor eller ämnen som är explosiva, radioaktiva eller brandfarliga eller av kemiska produkter skall också iakttas vad som i eller med stöd av lagen (1982:821) om transport av farligt gods eller i övrigt föreskrivs om sådant gods. ...

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

7 kap
3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om skyldighet
1. att rapportera vattenföroreningar och händelser som innebär risk för sådana föroreningar, ...

Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

7 kap Särskilda åtgärder mot vattenförorening
2§
Föreskrifter som avses i 7 kap 3§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg meddelas av sjöfartsverket.

9 kap Övrigt
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med
...5. överbefälhavaren, luftfartsverket, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, fiskeristyrelsen, statens naturvårdsverk och generaltullstyrelsen, i fråga om föreskrifter enligt 7 kap 3§ 1 lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg som meddelas med stöd av 7 kap 2§.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

2§
Transportmyndighet är i fråga om ...
lufttransporter: luftfartsverket, ...

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden. ...

Luftfartsverket: Lufttransporter

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

15§
Länsstyrelsen meddelar efter samråd med statens naturvårdsverk föreskrifter som avses i 14§ tredje stycket naturvårdslagen (1964:822). Föreskrifterna får avse förbud att

1. färdas eller uppehålla sig inom området,
2. landa med båt eller annan farkost,
3. jaga eller medföra jaktredskap eller hund,
4. bortföra eller skada ägg, rom eller bo,
5. ofreda djur genom fotografering eller liknande åtgärd.

Om ej annat föreskrives, gäller förbud som avses i första stycket 1 eller 2 ej markinnehavaren eller hans folk och ej heller statlig eller kommunal tjänsteman i tjänsteärende.

Länsstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från förbud enligt första stycket.

Om ett beslut enligt första stycket har betydelse för luftfarten skall luftfartsverket underrättas.

3.2-K.5 SVERIGES METEOROLOGISKA OCH HYDROLOGISKA INSTITUT

INSTRUKTION SFS 1981:1102

3§
Det åligger institutet särskilt att

med hänsyn till andra myndigheters, näringslivets och försvarets behov inhämta tillförlitlig kännedom om Sveriges meteorologi, hydrologi och oceanografi,

anordna och övervaka meteorologiska, hydrologiska och oceanografiska observationer och mätningar, meteorologiska iakttagelser ombord på svenska civila fartyg och flygplan samt granska, bearbeta och bevara insamlat material,

handha den allmänna vädertjänsten, stormvarningstjänsten, israpporttjänsten samt hydrologiska och oceanografiska tjänsten,

bedriva uppdragsverksamhet och tillämpad forskning och utveckling inom sitt verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

7 kap
3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om skyldighet
1. att rapportera vattenföroreningar och händelser som innebär risk för sådana föroreningar, ...

Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

7 kap Särskilda åtgärder mot vattenförorening
2§
Föreskrifter som avses i 7 kap 3§ (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg meddelas av sjöfartsverket.

9 kap Övrigt
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med
...
5. överbefälhavaren, luftfartsverket, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, fiskeristyrelsen, statens naturvårdsverk och generaltullstyrelsen, i fråga om föreskrifter enligt 7 kap 3§ i lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg som meddelas med stöd av 7 kap 2§.

Vattenlag SFS 1983:291

18 kap Tillsyn och besiktning
1§
Tillsyn över vattenföretag och vattenanläggningar utövas av länsstyrelsen.

Om särskilda skäl föreligger, får i en tillståndsdom eller ett tillståndsbeslut förordnas att någon annan myndighet än länsstyrelsen skall, jämte länsstyrelsen, utöva tillsyn i visst hänseende.

7§
Den som är beroende av hur ett vattenföretag drivs, allmän åklagare och tjänsteman vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har rätt att få tillträde till platser för vattenståndsmätare, vattenmätare eller observationsrör samt att ta del av anteckningar som företagaren har ålagts att föra rörande vattenstånd, vattnets avrinning eller tillgodogjorda vattenmängder. ...

ÖVRIGT

Statsliggaren 1985/86 VI K

Bestämmelser i samband med överföringen av fiskeristyrelsens hydrografiska laboratorium till SMHI

3. SMHI skall genom avtal reglera sitt förhållande med naturvårdsverket inom programmet miljökontroll. ...

FINANSDEPARTEMENTET

3.2-FI.1 TULLVERKET

INSTRUKTION SFS 1984:988

2§
...
Tullverket övervakar att bestämmelser om införsel och utförsel av varor efterlevs samt bedriver viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot dessa bestämmelser. Verket utövar i övrigt i enlighet med särskilda föreskrifter uppsikt och kontroll över trafiken till och från utlandet samt har även vissa andra föreskrivna övervakningsuppgifter.

Bestämmelser om att tullverket skall svara för sjöräddningstjänst finns i 27§ 2 räddningstjänstlagen (1986:1102) och 43§ räddningstjänstförordningen (1986:1107).

SAKFÖRFATTNINGAR

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden.

Myndighet	Tillsynsområde
Sjöfartsverket	Sjötransporter
Luftfartsverket	Lufttransporter
Polismyndigheterna	Landtransporter utom järnvägstransporter
Sprängämnesinspektionen	Landtransporter av varor enligt klasserna 1-6 samt 8 och 9, såvitt gäller transporter av varor enligt klasserna 6, 8 och 9, dock endast om de transporteras i tankfordon
Tullmyndigheterna	Gränskontroll av vägtransporter till och från utlandet samt kontroll av fordon och andra lastenheter som inkommer med fartyg
Statens järnvägar	Järnvägstransporter

Rikspolisstyrelsen och tullverket var och en inom sitt område bemyndigas att meddela de verkställighetsföreskrifter till lagen om transport av farligt gods och denna förordning som behövs för polismyndigheternas och tullmyndigheternas tillsynsverksamhet.

Lag om åtgärder mot vattenföroreningar från fartyg SFS 1980:424

7 kap Särskilda åtgärder mot vattenförorening
10§
Den myndighet som med stöd av 4, 5 eller 6§ har förbjudit ett fartygs avgång eller vidare resa skall, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, genast anmäla beslutet för polis-, tull- och lotsmyndigheterna. Polismyndigheten skall, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. Tull- och lotsmyndigheterna skall, så länge förbudet gäller, inställa de förrättningar för fartygets resa som ankommer på dem.

11§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om sådan märkning av olja ombord på fartyg som behövs för att det skall kunna fastställas varifrån förorenande olja har kommit.

8 kap Vattenföroreningsavgift
1§
En särskild avgift (vattenföroreningsavgift) skall tas ut, om något av de förbud mot utsläpp av olja från fartyg som avses i 2 kap 2§ har överträtts och utsläppet inte är obetydligt. Detsamma gäller om ett sådant utsläpp av olja som avses i 2 kap 4§ inte har begränsats så långt det är möjligt.
...

5§
Frågor om vattenföroreningsavgift prövas av tullverket.

6§
Kan det skäligen antas att vattenföroreningsavgift skall tas ut, får tullverket eller annan myndighet som regeringen utser meddela de förbud eller föreläggande beträffande fartyget som är nödvändiga för att säkra bevisning, såsom förbud mot fartygets avgång eller vidare resa eller föreläggande att fartyget skall anlöpa viss hamn.
...

Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

7 kap Särskilda åtgärder mot vattenförorening
3§
Beslut enligt 7 kap 4 eller 5§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg får meddelas av tullverket, om sjöfartsverkets beslut inte kan avvaktas med hänsyn till att det behövs snara åtgärder för att förebygga, begränsa eller bekämpa föroreningar.

5§
Förbud enligt 7 kap 6§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg får meddelas av tullverket, om sjöfartsverkets beslut inte kan avvaktas med hänsyn till att det behövs snara åtgärder.

9 kap Övrigt
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med
...3. rikspolisstyrelsen och generaltullstyrelsen ...

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

2§
Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön.

Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som polisen gör i fjällområden enligt polislagen (1984:387) samt räddningsinsatser som görs enligt 26 och 27§§ utan att det har inträffat någon olyckshändelse eller föreligger överhängande fara för en olyckshändelse. ...

Statlig räddningstjänst
Sjöräddningstjänst
27§
Inom Sveriges sjöterritorium, med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar samt andra insjöar än Vänern, Vättern och Mälaren, skall
1. sjöfartsverket svara för efterforskning och räddning av människor, som är eller kan befaras vara i sjönöd, och för sjuktransporter från fartyg,
2. tullverkets kustbevakningsorganisation svara för räddningstjänsten, när olja eller andra skadliga ämnen har kommit ut i vattnet.

Räddningstjänstförordning SFS 1986:1107

Statlig räddningstjänst m m
Sjöräddningstjänst
43§
Utanför Sveriges sjöterritorium i de delar av havet, där sjöräddningstjänsten enligt internationella överenskommelser ankommer på svenska myndigheter, skall sjöfartsverket svara för räddningsinsatser som avses i 27§ 1 och tullverkets kustbevakningsorganisation svara för räddningsinsatser som avses i 27§ 2 räddningstjänstlagen (1986:1102).

45§
För den räddningstjänst som tullverkets kustbevakningsorganisation svarar för skall finnas ledningscentraler.

46§
En plan för sjöräddningstjänsten skall upprättas av sjöfartsverket i fråga om sådan sjöräddningstjänst som sjöfartsverket svarar för och av generaltullstyrelsen i fråga om sådan sjöräddningstjänst som tullverkets kustbevakningsorganisation svarar för.

Planerna skall innehålla uppgifter om organisationen, beredskapen och ledningen av sjöräddningstjänsten och om samverkan och samordning med andra myndigheter. De skall också innehålla uppgifter om de resurser som räddningsledaren kan förfoga över.

Samordning
62§
I fråga om den statliga räddningstjänsten utövar den myndighet som svarar för räddningstjänsten också den centrala tillsynen över efterlevnaden av räddningstjänstlagen (1986:1102) och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Statens räddningsverk skall dock utöva tillsynen över frågor som rör samordningen mellan den statliga räddningstjänstens olika grenar. ...

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

2§
Tillsyn över efterlevnaden av föreskrifter och villkor för tillstånd enligt lagen om kontinentalsockeln utövas av Sveriges Geologiska Undersökning. Det åligger SGU att vid tillsynen samverka med annan myndighet vars verksamhet beröres av tillståndet.

Sjöfartsverket, tullverket och rikspolisstyrelsen skola efter framställning av SGU biträda vid utövningen av tillsynen.

Dumpningskungörelse SFS 1971:1156

3§
Naturvårdsverket utövar i samråd med tullverket den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten och med stöd av lagen meddelade villkor och föreskrifter Länsstyrelsen utövar i samverkan med lokal tullmyndighet fortlöpande tillsyn inom länet.

4§
Ytterligare föreskrifter för tillämpningen av lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten meddelas av naturvårdsverket efter samråd med tullverket.

Förordning om införsel av växter m m SFS 1975:994

4§
Lantbruksstyrelsen får föreskriva att växt, som ej är underkastad införselförbud enligt denna förordning, får införas till riket endast under förutsättning att vid införseltillfället företes i 13§ omnämnt sundhetscertifikat, vilket av styrelsen har granskats och godkänts samt försetts med påteckning att hinder mot införsel ej föreligger.

Det åligger lantbruksstyrelsen att efter samråd med tullverket upprätta och offentliggöra förteckning över de varuslag för vilka sundhetscertifikat kräves vid införseln.

Förordning om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter SFS 1975:542

3§
Införsel eller utförsel av sådant exemplar av djur eller växt som avses i konventionen får ske endast över tullplats som lantbruksstyrelsen bestämmer efter samråd med tullverket.

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

1§
Den som har rätt till jakt äger att, med de undantag och inskränkningar som äro stadgade i denna lag eller annan författning, å det område jakträtten omfattar utan intrång av annan jaga samt döda eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom tillägna sig sådana fåglars bon och ägg.

Jakträttsinnehavaren bör genom ändamålsenlig och efter tillgången på villebråd lämpad jakt ävensom, där så lämpligen kan ske, genom åtgärder

för villebrådets skydd och förkovran sörja för bevarandet av ett artrikt och livskraftigt villebrådsbestånd (jaktvård).

Jaktvården skall städse bedrivas under hänsynstagande till jordbrukets och skogsskötselns ävensom andra näringars intressen.

26§
1 mom. Den som vill utöva jakt vare pliktig erlägga jaktvårdsavgift.

Till bevis om att den jagande fullgjort vad honom enligt första stycket åligger skall han vid jakten medföra ett för honom gällande jaktkort; och vare han pliktig att vid anfordran uppvisa kortet för polisman, av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman, befattningshavare vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning eller vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning, stiftsjägmästare eller dennes biträden ävensom för den som äger, innehar eller vårdar marken eller den eljest där äger jakträtt; skolande den befattningshavare vid domänverket, lantbruksnämnds rennäringsavdelning och stiftsnämnd sålunda tillkommande befogenheten att påfordra uppvisande av jaktkort hava avseende allenast på mark som står under hans förvaltning eller uppsikt.

31§
Anträffas å bar gärning någon som olovligt jagar å annans jaktområde, må jakträttsinnehavaren eller den som äger, innehar eller vårdar marken så ock deras folk i fall som avses i 30§ tredje stycket fråntaga den jagande jaktbytet och eljest taga detta i beslag ävensom beslagtaga vapen, ammunition, annat jaktredskap, hund, motorfordon, annat motordrivet fortskaffningsmedel och släpfordon.

Å område där jakträtt tillkommer kronan liksom å sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och å renbetesfjällen tillkommer rätt att taga jaktbyte och annan i första stycket avsedd egendom i beslag polisman och av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman ävensom personal vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning samt vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning. ...

34§
Befattningshavare vid tullverkets gränsbevakning skall, i den utsträckning som framgår av 26§ 1 mom och 31§ lagen (1938:274) om rätt till jakt, utöva tillsyn över efterlevnaden av nämnda lag och bestämmelser som har meddelats med stöd av lagen.

De särskilda föreskrifter som behövs för jakttillsyn som utövas av tullverkets gränsbevakning skall meddelas av naturvårdsverket efter samråd med generaltullstyrelsen.

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av ny jaktlag (1987:259).

Jaktlag SFS 1987:259

Ansvar m m
47§
Ertappas någon på bar gärning då han begår jaktbrott, får vilt och sådan egendom som enligt 49§ kan antas bli förverkad eller som kan antas ha betydelse för utredning om brottet tas i beslag av jakträttshavaren eller av någon som företräder honom. Samma befogenhet tillkommer därtill förordnade jakttillsynsmän samt därtill behöriga tjänstemän vid tullverkets kust- eller gränsbevakning.

Har egendom tagits i beslag, skall anmälan om detta skyndsamt göras till polis- eller åklagarmyndigheten. Den som tar emot anmälan skall förfara som om han själv gjort beslaget.

För att undvika att vilt som har tagits i beslag förstörs, får djuret efter värdering säljas på lämpligt sätt.

Lag om avgift på gödselmedel SFS 1984:409

3§
Regler för förfarandet vid uttag av avgifter enligt denna lag finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Då ett gödselmedel införs till landet av någon som inte är registrerad som importör enligt 6§ andra stycket, skall avgiften erläggas till tullmyndigheten. I sådana fall gäller tullagen (1973:670) i fråga om avgiften. Dessutom gäller 9 kap 4§ lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Förordning om avgift vid införsel av aluminiumburkar SFS 1983:847

1§
En avgift som avses i 3§ lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium skall från och med den 1 februari 1984 tas ut vid införsel av sådana aluminiumburkar som är avsedda för eller innehåller konsumtionsfärdig dryck hänförlig till tulltaxenr 20.07 eller 22.01-22.03 enligt lagen (1977:975) med tulltaxa. Avgiften kallas burkavgift.

3§
Burkavgift erlägges till tullverket. Tullagen (1973:670) gäller i fråga om avgiften. Uppburna avgiftsmedel redovisas av tullverket till statens jordbruksnämnd.

9§
Föreskrifter om verkställigheten av denna förordning meddelas av statens jordbruksnämnd efter samråd med generaltullstyrelsen.

ÖVRIGT

Kustbevakningen svarar för bekämpning och kontroller av föroreningsutsläpp. Miljöatlaser finns utarbetade av samtliga kustlän för ekologiskt känsliga områden efter kusterna.

Försöksverksamhet med ständig bemannad regional ledningscentral för kustbevakningen i Östra regionen (statsliggaren, Jo-dep 1985/86).

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

3.2-U.1 NATURHISTORISKA RIKSMUSEET

INSTRUKTION SFS 1987:582

2§
Museet har till uppgift att främja intresset för, kunskapen om samt forskningen rörande universums och jordens uppbyggnad och utveckling, växt- och djurvärlden samt människans biologi och naturmiljö.

3§
Det åligger museet särskilt att

vårda, förteckna, vetenskapligt bearbeta och genom nyförvärv berika de samlingar som anförtrotts museet,

hålla ett urval av samlingarna tillgängliga för allmänheten samt driva och stödja utställnings- och annan pedagogisk verksamhet,

driva och stödja forskning inom de ämnesområden som omfattas av museets verksamhet.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Kommentar:
NR ansvarar också för ringmärkningscentralen, som sysslar med ringmärkning av fåglar.

3.2-U.2 STATLIGA HÖGSKOLEENHETER (UNIVERSITET/HÖGSKOLOR/FORSKNINGSINSTITUTIONER)

INSTRUKTION

Högskolelag SFS 1977:218

8§
Utbildningen inom högskolan skall omfatta grundläggande högskoleutbildning och forskarutbildning.

17§
Vid statlig enhet inom högskolan (högskoleenhet) skall finnas en styrelse och ett rektorsämbete. Styrelsen skall ha inseende över högskoleenhetens alla angelägenheter och svara för att enhetens uppgifter fullgöres.

26§
Vid högskoleenhet skall utbildningen, forskningen och utvecklingsarbetet bedrivas inom institutioner eller andra arbetsenheter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Högskoleförordning SFS 1977:263

Bilaga 3
Förteckning över allmänna utbildningslinjer

... Hälso- och miljövårdslinjen 120 poäng
...

ÖVRIGT

Kommentar:
Ett stort antal universitets-, högskole- och forskningsinstitutioner bedriver verksamhet av stor betydelse för miljövården. Det gäller utbildning, forskning, uppdragsverksamhet m m. Dessa institutioner har ej kartlagts inom ramen för denna sammanställning.

3.2-U.3 NATURVETENSKAPLIGA FORSKNINGSRÅDET

INSTRUKTION SFS 1977:34

1§
Denna förordning gäller för ... naturvetenskapliga forskningsrådet.

3§
Forskningsråd har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde främja och stödja vetenskapligt betydelsefull forskning. Härvid skall rådet även uppmärksamma behovet av forskning inom områden som är angelägna från samhällets synpunkt. ...

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Citat ur naturvetenskapliga forskningsrådets anslagsframställning 1987/88

Huvuddelen av rådets verksamhet, i pengar räknat, utgörs av stöd till forskningsprojekt. De områden som rådet, utifrån främst inomvetenskapliga grunder, kommer att prioritera under 1987/88 är:

...
- grundforskning av särskild betydelse för bevarandet av jordens biologiska resurser
- forskning rörande ny tekniks konsekvenser för människor, växter och djur
...
- markekologi och angränsande delar av hydrologin.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

3.2-JO.1 LANTBRUKSSTYRELSEN OCH LANTBRUKSNÄMNDERNA

INSTRUKTION SFS 1967:425

Lantbruksstyrelsen

2§

Styrelsen är central förvaltningsmyndighet för ärenden om lantbruket och lantbrukets rationalisering, kontroll och inspektion på växtskyddsområdet, den allmänna hälso- och sjukvården bland husdjuren, djurskyddet samt veterinärväsendet, i den mån sådana ärenden ej ankommer på annan myndighet.

Styrelsen är chefsmyndighet för lantbruksnämnderna och deras ortsombud, distriktsveterinärorganisationen samt statens hingstdepå och stuteri.

3§

Det åligger styrelsen särskilt att

leda och utveckla den översiktliga och regionala planeringen av lantbruket och samordna de statliga insatserna härför samt anpassa denna verksamhet till annan samhällsplanering, särskilt i fråga om lämplig markanvändning,

tillhandahålla underlag rörande lantbruket för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,

leda och utveckla det statliga finansieringsstödet, rådgivningsverksamheten och övriga statliga insatser för jordbrukets och trädgårdsnäringens rationalisering,...

leda och övervaka bekämpningen av växtskadegörare och samhällets verksamhet för att förebygga att växtskadegörare införs och sprids i landet, i den mån sådana ärenden ej ankommer på annan myndighet, ...

Lantbruksnämnderna och deras ortsombud

22§

Nämnd skall inom sitt verksamhetsområde uppmärksamt följa lantbrukets tillstånd och utveckling samt vidtaga eller hos styrelsen föreslå de åtgärder som är påkallade eller i övrigt lämpliga för att åstadkomma fortsatt rationalisering inom lantbruket.

23§

Det åligger nämnden särskilt att

utföra översiktlig och regional planering för lantbruket,

medverka i frågor om fysisk planering och hushållning med naturresurser,

bedriva rådgivning och upplysning i syfte att främja rationaliseringen inom jordbruket och trädgårdsnäringen samt strukturrationaliseringen inom skogsbruket, ...

24§
Nämnden skall biträda länsstyrelsen, lantmäterimyndigheterna, skogsvårdsstyrelsen och andra länsmyndigheter i deras arbetsuppgifter, om det kan ske utan att nämndens egna arbetsuppgifter eftersätts.

Tjänsteman hos nämnd är skyldig att på begäran av länsstyrelsen, som föredragande eller på annat sätt, deltaga i handläggningen i länsstyrelsen av ärende som har samband med nämndens uppgifter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Förordning om bekämpningsmedel SFS 1985:836

12§
Bekämpningsmedel som är särskilt skadligt för pollinerande insekter får inte användas för att behandla växter under den tid då pollination kan förekomma.

Om särskilda skäl föreligger, får lantbruksstyrelsen medge undantag från första stycket.

Ifråga om bekämpning som utförs yrkesmässigt med ett sådant bekämpningsmedel som avses i första stycket skall föras anteckningar enligt föreskrifter som meddelas av lantbruksstyrelsen.

12a§
Kemiska produkter som är avsedda som medel för tillväxtreglering i odlingar av stråsäd får inte användas för detta ändamål under tiden den 1 maj-den 31 december 1987.

14§
Om det föreligger synnerliga skäl får kemikalieinspektionen, efter samråd med statens naturvårdsverk och lantbruksstyrelsen, medge undantag från förbudet mot spridning från luftfartyg. När ett sådant undantag medges skall kemikalieinspektionen föreskriva de villkor som behövs från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

18§
Tillstånd att använda bekämpningsmedel som hänförs till klass 1 i 8§ skall avse viss tid. Frågan om tillstånd prövas såvitt avser
1. verksamhet som huvudsakligen berör jordbruk, skogsbruk eller trädgårdsskötsel av lantbruksstyrelsen, ...

Förordning om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter SFS 1975:542

2§
Vad som sägs i konventionen om administrativ myndighet avser för Sveriges del lantbruksstyrelsen, och vad som sägs i konventionen om vetenskaplig myndighet avser statens naturvårdsverk.

3§
Införsel eller utförsel av sådant exemplar av djur eller växt som avses i konventionen får ske endast över tullplats som lantbruksstyrelsen bestämmer efter samråd med tullverket.

4§
Lantbruksstyrelsen skall föra det register som avses i artikel VIII punkt 6 i konventionen. Det åligger vidare styrelsen att utarbeta de rapporter som avses i samma artikel punkt 7.

5§
Vid tvist mellan Sverige och främmande stat, som är bunden av konventionen, om tolkningen eller tillämpningen av konventionen skall lantbruksstyrelsen rådgöra med den administrativa myndighet som har utsetts i den främmande staten enligt konventionen.

6§
Vid prövning av fråga om införsel eller utförsel av sådant exemplar av djur eller växt som avses i konventionen får lantbruksstyrelsen godtaga tillstånd eller certifikat som har utfärdats av behörig myndighet i stat som ej tillträtt konventionen, om innehållet i handlingen motsvarar de krav som ställts i konventionen.

8§
I fråga om rätt att hantera oförtullad vara som ej får införas på grund av denna förordning gäller lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m m. Återutförsel enligt 2§ 4 nämnda lag får ske till exportlandet.

Lantbruksstyrelsen får föreskriva begränsning av rätten enligt första stycket att hantera oförtullad vara.

9§
Ytterligare föreskrifter för verkställighet av konventionen meddelas av lantbruksstyrelsen. Innan föreskrift som berör annan myndighets verksamhetsområde meddelas, skall samråd med den myndigheten ske.

Lag om skötsel av jordbruksmark SFS 1979:425

6a§
Vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket skall hänsyn tas till naturvårdens intressen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den hänsyn som skall tas enligt första stycket, såsom i fråga om skyddet av odlings- och kulturlandskapet samt växt- och djurlivet. Föreskrifterna får dock inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

Förordning om skötsel av jordbruksmark SFS 1979:426

5§
Föreskrifter som avses i 6a§ lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark om den hänsyn som skall tas till naturvårdens intressen vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket meddelas av lantbruksstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk samt riksantikvarieämbetet och statens historiska museer.

Plan- och byggförordning SFS 1987:383

Ärenden om planer och områdesbestämmelser
Region- och översiktsplaner
10§
Under samråd om förslag att anta, ändra eller upphäva en regionplan eller översiktsplan skall länsstyrelsen på lämpligt sätt hålla berörda statliga myndigheter underrättade om planarbetet. Lantbruksnämndens eller skogsvårdsstyrelsens yttranden skall inhämtas om jordbruksmark eller skogsmark berörs. De myndigheter som har synpunkter på planförslaget skall framföra dessa till länsstyrelsen.
...

Detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser
11§
Vid samråd om förslag till detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser skall samma ordning följas som föreskrivs i 10§ första stycket. ... Yttrande från lantbruksnämnden eller skogsvårdsstyrelsen skall inhämtas om jordbruksmark eller skogsmark berörs.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och statens historiska museer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om deras verksamhet berörs. Lantbruksstyrelsen skall underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

10§
Om företaget kan medföra skada på fiske av någon betydelse, får fiskeristyrelsen förordna om den utredning som behövs. Om företaget kan medföra väsentlig skada på rennäringen eller jordbruket, får lantbruksstyrelsen förordna om behövlig utredning. ...

Innan förordnande meddelas skall samråd ske med vattendomstolen.

Företagaren skall betala kostnaderna för utredningarna, om det inte är obilligt.

Vattenrättsförordning SFS 1983:788

3§
Bestämmelser om behörighet att vara förrättningsman enligt 12 kap vattenlagen (1983:291) meddelas av lantbruksstyrelsen eller, då det endast är fråga om avvattning av skogsmark, av skogsstyrelsen.

4§
Innan länsstyrelsen förordnar en förrättningsman enligt 12 kap vattenlagen (1983:291) skall länsstyrelsen samråda med lantbruksstyrelsen eller, då det är fråga om avvattning av skogsmark, med skogsvårdsstyrelsen i länet.

När en förrättningsman har förordnats, skall länsstyrelsen underrätta lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnden eller, då det är fråga om avvattning av skogsmark, skogsvårdsstyrelsen om förordnandet.

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

18§
Djur av följande slag får ej planteras ut eller på annat sätt sättas ut i frihet nämligen björn, lo, varg, järv, bäver, vildsvin, kronhjort, dovhjort, vildkanin, mink och bisamråtta samt däggdjur eller fågel av viltslag (art eller ras) som icke bevisligen tillhörde landets viltbestånd vid utgången av år 1963.

Den som innehar djur som avses i första stycket skall hålla det instängt på betryggande sätt eller på annat sätt tillse att det ej kommer löst.

Statens naturvårdsverk får medge undantag från första stycket. Tillstånd att sätta ut djur som har fötts i eller längre tid hållits i fångenskap får ej beviljas utan att samråd har skett med lantbruksstyrelsen.

20§
...
När föreskrift enligt 18c§ tredje stycket naturvårdslagen meddelas, skall beslutet snarast möjligt kungöras på det sätt som är föreskrivet beträffande författningar i allmänhet. En avskrift av beslutet skall snarast möjligt sändas till statens naturvårdsverk, lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen.
...

25§
... Har tillstånd lämnats till täkt av matjord enligt 18§ naturvårdslagen och behövs tillstånd även enligt 4§ andra stycket lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark skall ärendet överlämnas till lantbruksnämnden för prövning.

27§
... När tillstånd lämnas eller vägras enligt 18c§ naturvårdslagen, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till naturvårdsverket, lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen.
...

28§
Innan länsstyrelsen i naturvårdsärende fattar beslut som kan föranleda ersättnings- eller inlösensskyldighet enligt naturvårdslagen (1964:822) eller annan ekonomisk förpliktelse för staten eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med statens naturvårdsverk.

I naturvårdsärenden som berör jordbruksmark eller skogsmark skall yttrande inhämtas från lantbruksnämnden respektive skogsvårdsstyrelsen.

Växtskyddslag SFS 1972:318

1§
I denna lag förstås med
växt även del av växt såsom lök, rotstock, gren, kvist, blad, blomma, frukt, frö och bark samt sådan produkt av växt, som alltjämt har karaktär av råvara, såsom timmer, utsäde och spannmål,
växtskadegörare virus samt bakterie, svamp, nematod, insekt, kvalster och annan organism ur växt- eller djurriket som kan förorsaka sjukdom eller annan skada på växt.

3§
Bekämpning enligt denna lag får ske i fråga om växtskadegörare som Konungen föreskriver. Sådan föreskrift får meddelas endast beträffande växtskadegörare som kan allvarligt skada växtodling, skog eller lager av växter. ...

Växtskyddskungörelse SFS 1972:319

2§
Lantbruksstyrelsen får meddela beslut som avses i 3§ andra stycket växtskyddslagen (1972:318).

3§
Det åligger lantbruksstyrelsen i fråga om bekämpning av växtskadegörare som avses i 1§ eller omfattas av beslut enligt 2§ att

1. med uppmärksamhet följa sådana skadegörares uppträdande och spridning såväl inom som utom riket samt att särskilt söka utröna skadegörarnas spridningsvägar,

2. till ledning för andra myndigheter meddela anvisningar om bekämpning av skadegörarna,

...

5. i övrigt handha ledningen av kampen mot skadegörarna och, när så behövs, genom framställning till regeringen eller vederbörlig myndighet verka för deras bekämpning.

Det åligger lantbruksnämnd att biträda lantbruksstyrelsen med bekämpningen.

4§
Anmälan enligt 4§ första stycket växtskyddslagen (1972:318) göres hos lantbruksnämnd eller växtinspektör. I fråga om holländsk almsjuka kan anmälan göras även till skogshögskolan eller skogsvårdsstyrelse.

Anmälan skall ofördröjligen vidarebefordras till lantbruksstyrelsen.

8§
Föreskrifter för verkställighet av denna kungörelse meddelas av lantbruksstyrelsen.

Befogenhet som enligt 9, 11-15, 17 och 18§§ tillkommer lantbruksstyrelsen får styrelsen överlämna till lantbruksnämnden.

27§
Växter som är eller befaras angripna av sjarkasjuka, päronpest, holländsk almsjuka, rödröta eller San José-sköldlus får inte utan lant-

bruksstyrelsens medgivande föras bort från växt- eller förvaringsplatsen.

Lantbruksstyrelsen får föreskriva att vissa värdväxter för päronpest inte får saluhållas, överlåtas eller planteras.

28§
Om lantbruksstyrelsen har konstaterat förekomst av sjarkasjuka, päronpest, holländsk almsjuka, rödröta eller San José-sköldlus, får styrelsen meddela beslut om bekämpning enligt 5§ växtskyddslagen (1972:318).

Förordning om införsel av växter m m SFS 1975:994

3§
Det är förbjudet att till riket införa

1. växter som är angripna av eller behäftade med någon av de för växtodlingen särskilt farliga växtskadegörare som finns angivna under A i den bilaga som är fogad till denna förordning,

2. växter som är i ej endast ringa grad angripna av eller behäftade med annan farlig växtskadegörare som finns angiven i bilagan under B,

3. levande växter av
   a. almarnas familj (Ulmaceae) jämte bark eller virke med kvarsittande bark av sådana växter, utom frön,
   b. kinesisk kastanj (Castanea mollissima),
   c. stenfruktsväxter (Prunus spp.) från land utanför Europa,
   d. ek (Quercus spp.) från Nord- eller Sydamerika,
   e. barrträd (Coniferae) från land utanför Europa samt sådana växters bark och kottar, utom frön,

4. levande berberisväxter och värdväxter för päronpest, som har upptagits i förteckning utfärdad av lantbruksstyrelsen,

5. i naturen insamlade levande vilda växter, utom frön,

6. plantor med rot av gurka, sallat, tomat, Chrysanthemum och Gerbera samt avskurna blommor av Chrysanthemum,

7. levande nematoder, insekter och kvalster i varje utvecklingsstadium med undantag av dels sådana som är avsedda till foder åt akvariefiskar eller fåglar och särskilt har angetts av lantbruksstyrelsen, dels bin,

8. kulturer av virus, bakterier eller svampar som uppträder på växter eller skall användas för bekämpning,

9. jord, kompost och animalisk gödsel med undantag av jord som avses i 10§ och jord för tekniskt bruk,

10. ved, flis, virke och virkesprodukter av barrträd (Coniferac) från Amerikas Förenta Stater, Canada, Japan och Kina samt de nämnda varorna med kvarsittande bark även från övriga länder utanför Europa.

Är växt angripen av eller behäftad med växtskadegörare som ej är upptagen i bilagan men är skadegöraren enligt lantbruksstyrelsens bedömmande att anse som i lika hög grad farlig för växtodlingen som där angiven skadegörare, får styrelsen förbjuda införsel av den angripna varan.

Då skadegörare som avses i denna paragraf kan påvisas i viss del av en sändning, får lantbruksstyrelsen förbjuda införsel av hela sändningen.

Lantbruksstyrelsen får också förbjuda införsel av sådan växt, som vid ankomsten till riket är förvarad i samma lastutrymme eller ankommer med

samma transportmedel som vara, vilken enligt bestämmelserna i denna paragraf ej får införas.

Om införsel till riket av vissa växter och av förpackningsmaterial samt om desinfektion av införda växter gäller utöver denna förodning särskilda bestämmelser.

4§
Lantbruksstyrelsen får föreskriva att växt, som ej är underkastad införselförbud enligt denna förordning, får införas till riket endast under förutsättning att vid införseltillfället företes i 13§ omnämnt sundhetscertifikat, vilket av styrelsen har granskats och godkänts samt försetts med påteckning att hinder mot införsel ej föreligger.

Det åligger lantbruksstyrelsen att efter samråd med generaltullstyrelsen upprätta och offentliggöra förteckning över de varuslag för vilka sundhetscertifikat kräves vid införseln. ...

Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m SFS 1980:400

Ersättning för skador av älg, kronvilt och dovvilt
1§
Har älg, kronvilt eller dovvilt orsakat skada på gröda eller på trädgårdsodling utgår ersättning enligt 2-6§§.

28§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med lantbruksstyrelsen.

Förordning om kvicksilverbetning av utsäde SFS 1979:349

1§
I fråga om betning av utsäde med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel gäller utöver förordningen (1985:835) om kemiska produkter och förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel bestämmelserna i denna förordning.

2§
Betning av utsäde med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd.

Tillstånd får meddelas endast om utsädet är så angripet av parasitsvamp att godtagbart skörderesultat inte kan påräknas utan betning med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel.

3§
Fråga om tillstånd enligt 2§ prövas av statens utsädeskontroll eller lokal frökontrollanstalt som lantbruksstyrelsen har förklarat behörig att utföra statsplombering av utsädesvara.

4§
Lantbruksstyrelsen får efter samråd med statens naturvårdsverk meddela föreskrifter om undantag från 2§.

8§
Föreskrifter för verkställighet av denna förordning meddelas av lantbruksstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk.

Förordning om ersättning till jordbruks-, trädgårds- och renskötselföretag samt till vissa fiskare med anledning av Tjernobylolyckan SFS 1986:621

1§
Ersättning av statsmedel får lämnas enligt denna förordning för kostnader och förluster på grund av radioaktivt nedfall med anledning av reaktorhaveriet i Tjernobyl i Sovjetunionen.

2§
Ersättning får i mån av tillgång på medel lämnas till
1. jordbruksföretag,
2. trädgårdsföretag,
3. renskötselföretag och
4. den som har meddelats särskild licens enligt förordningen (1978:517) om licens för yrkesfiske.

2a§
Ersättning lämnas för merkostnader och inkomstförluster till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att förebygga hälsorisker från livsmedel.

4§
Frågor om ersättning enligt 2§ 1-3 prövas av lantbruksstyrelsen eller, efter styrelsens bemyndigande, av lantbruksnämnden.
...

5§
Lantbruksstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om ersättning enligt 2§ 1-3.
...

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

1§
Den som har rätt till jakt äger att, med de undantag och inskränkningar som äro stadgade i denna lag eller annan författning, å det område jakträtten omfattar utan intrång av annan jaga samt döda eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom tillägna sig sådana fåglars bon och ägg.

Jakträttsinnehavaren bör genom ändamålsenlig och efter tillgången på villebråd lämpad jakt ävensom, där så lämpligen kan ske, genom åtgärder för villebrådets skydd och förkovran sörja för bevarandet av ett artrikt och livskraftigt villebrådsbestånd (jaktvård).

Jaktvården skall städse bedrivas under hänsynstagande till jordbrukets och skogsskötselns ävensom andra näringars intressen.

26§
1 mom. Den som vill utöva jakt vare pliktig erlägga jaktvårdsavgift.

Till bevis om att den jagande fullgjort vad honom enligt första stycket åligger skall han vid jakten medföra ett för honom gällande jaktkort; och vare han pliktig att vid anfordran uppvisa kortet för polisman, av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman, befattningshavare vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning eller vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning, stiftsjägmästare eller dennes biträden

ävensom för den som äger, innehar eller vårdar marken eller den eljest där äger jakträtt; skolande den befattningshavare vid domänverket, lantbruksnämnds rennäringsavdelning och stiftsnämnd sålunda tillkommande befogenheten att påfordra uppvisande av jaktkort hava avseende allenast på mark som står under hans förvaltning eller uppsikt.

31§
Anträffas å bar gärning någon som olovligt jagar å annans jaktområde, må jakträttsinnehavaren eller den som äger, innehar eller vårdar marken så ock deras folk i fall som avses i 30§ tredje stycket fråntaga den jagande jaktbytet och eljest taga detta i beslag ävensom beslagtaga vapen, ammunition, annat jaktredskap, hund, motorfordon, annat motordrivet fortskaffningsmedel och släpfordon.

Å område där jakträtt tillkommer kronan liksom å sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och å renbetesfjällen tillkommer rätt att taga jaktbyte och annan i första stycket avsedd egendom i beslag polisman och av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman ävensom personal vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning samt vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning. ...

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av ny jaktlag (1987:259).

Jaktstadga SFS 1938:279

6§
1 mom. Endast fångstredskap av godkänd typ som inte skadar eller dödar fångat djur får användas vid jakt efter däggdjur och sådana fåglar för vilka hela jaktåret är allmän jakttid.

2 mom. Efter särskilt tillstånd får följande redskap användas som jaktredskap, om de är av godkänd typ, nämligen ...

4 mom. Naturvårdsverket prövar efter samråd med lantbruksstyrelsen frågor om godkännande av sådana redskap som avses i 1 och 2 mom.

Förordning om förvaltningen av statens fisken SFS 1981:1217

2§
Statens fisken vårdas och förvaltas av den myndighet under vilken vattenområdet hör.

Fisket i statens vatten på sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara kontroll och på renbetesfjällen förvaltas dock av lantbruksnämnden. ...

4§
Statens fisken skall upplåtas, om inte annat följer av naturvårdslagen (1964:822) eller andra föreskrifter eller om särskilda skäl föreligger mot upplåtelse.

För upplåtelser i de vatten som avses i 2§ andra stycket gäller särskilda bestämmelser enligt rennäringslagen (1971:437). ...

9§
Upplåtelse till en fritidsfiskeförening får ske utan avgift, om föreningen åtar sig att svara för de fiskevårdsåtgärder som behövs och de

avgifter som inflyter till föreningen vid upplåtelser av fiske till allmänheten används för fiskevård och fisketillsyn. ...

11§
De förvaltande myndigheterna skall regelbundet samråda med fiskerimyndigheterna och kommunen om hur fisket bäst bör vårdas och förvaltas. Upplåtelser av större omfattning skall föregås av sådant samråd.

Myndigheterna skall verka för att fiskevårdsområden bildas.

Rennäringslag SFS 1971:437

Rennäringsförordning SFS 1971:438

I lagen regleras renskötselrätten m m. Bl a finns bestämmelser om jakt och fiske och jakt- och fiskevård samt om att vid renskötselns utövande skälig hänsyn ska tas till andra intressen.

Av förordningen framgår att lantbruksnämnden prövar frågor om nyttjanderätt av mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen. Vid frågor av särskild vikt eller principiell betydelse ska samråd ske med domänverket och kammarkollegiet (i vissa fall även med SGU).

ÖVRIGT

Anslagsframställningen 1987/88

För innevarande bå har 5 milj kr anvisats för miljöfrågor i samband med användning av växtnäring och kemiska bekämpningsmedel i jordbruket om alternativa odlingsformer. Lantbruksstyrelsen har beslutat använda medlen för

- miljöinriktad växtnäringsrådgivning	1,85 milj kr
- förstärkt växtskyddsrådgivning	1,9 milj kr
- rådgivning om alternativ odling	1,0 milj kr
- expertmedverkan i studiekampanjen "Jordbruket i landskapet"	0,25 milj kr

De 5 milj kr skall successivt öka till 15 milj kr bå 1989/90.

3.2-JO.2 SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET

INSTRUKTION M M

Högskoleförordning SFS 1977:263

FÖRSTA AVDELNINGEN
1 kap. Inledande bestämmelser
8§
Sveriges lantbruksuniversitet är direkt underställt regeringen.

Föreskrift i denna förordning om central förvaltningsmyndighet gäller även styrelsen för Sveriges lantbruksuniversitet.

9§
För Sveriges lantbruksuniversitet gäller ej 9-25 kap denna förordning.

Förordning för Sveriges lantbruksuniversitet SFS 1977:344

1 kap. Allmänna föreskrifter
1§
I denna förordning meddelas föreskrifter om lantbruksuniversitetet utöver vad som sägs i högskolelagen (1977:218) och 1-8 kap högskoleförordningen (1977:263). I denna förordning meddelas vidare vissa föreskrifter i frågor som är gemensamma för lantbruksuniversitetet och statens veterinärmedicinska anstalt.

2§
Lantbruksuniversitetet är central förvaltningsmyndighet. Vid lantbruksuniversitetet finns en lantbruksvetenskaplig, en skogsvetenskaplig och en veterinärmedicinsk fakultet.

3§
Lantbruksuniversitetet har till uppgift att meddela utbildning samt att bedriva forskning, försöksverksamhet och annan verksamhet enligt särskilda föreskrifter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Växtskyddskungörelsen SFS 1972:319

4§
Anmälan enligt 4§ första stycket växtskyddslagen (1972:318) göres hos lantbruksnämnd eller växtinspektör. I fråga om holländsk almsjuka kan anmälan göras även till skogshögskolan eller skogsvårdsstyrelse.

Anmälan skall ofördröjligen vidarebefordras till lantbruksstyrelsen.

ÖVRIGT

Muntlig information från SLU

Grundutbildar
- agronomer
- jägmästare
- landskapsarkitekter
- lantmästare
- skogsmästare
- skogstekniker
- veterinärer

samtliga med stor betydelse för miljövården.

Dessutom en omfattande fortbildning inom olika områden.

Forskarutbildning

Stor del av forskningen knuten till program.

Inom jordbruksforskningen har miljöfrågorna alltmer kommit i centrum. Bl a finns en strävan att minska användningen av bekämpningsmedel.

Växtnäringsläckage från odlingsmarker till yt- och grundvattnet är en annan miljöfråga som engagerar forskningen. Energiproduktion från jordbruket är ytterligare ett område.

Skogsforskningen omfattar ett program om markanvändningen, dvs utnyttjande av skogsmark för virkesproduktion, jakt, friluftsliv m m samt ett program som omfattar nyttigheter och miljövärden utöver virkesproduktion.

3.2-JO.3 SKOGSSTYRELSEN OCH SKOGSVÅRDSSTYRELSERNA

INSTRUKTION SFS 1981:531

Skogsstyrelsen

2§
Skogsstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för skogsbruket och chefsmyndighet för skogsvårdsstyrelserna.

3§
Det åligger skogsstyrelsen särskilt att
1. leda de statliga åtgärderna för att främja skogsbruket,
2. bedriva skoglig prognosverksamhet som underlag för skogspolitiken samt för samhällets och näringslivets planering på områden med anknytning till skogsbruket,
3. tillhandahålla underlag rörande skogsbruket för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
4. ha tillsyn över virkesmätningen,
5. tillgodose skogsbrukets behov av skogsodlingsmaterial, i den mån det inte sker på annat sätt,
6. vidta åtgärder för att bevara den ärftliga variationen hos de inhemska skogsträden,
7. förvalta den fasta egendom och de andra tillgångar som hör till skogsstyrelsens fond.

4§
Skogsstyrelsen företräder staten inom sitt verksamhetsområde om inte annat följer av särskilda föreskrifter.

Skogsvårdsstyrelserna

17§
Varje skogsvårdsstyrelse skall inom sitt verksamhetsområde följa skogsbrukets tillstånd och utveckling och vidta eller hos skogsstyrelsen föreslå de åtgärder som behövs eller är lämpliga för att åstadkomma en ändamålsenlig utveckling av skogsnäringen. Skogsvårdsstyrelsen svarar för att samhällets skogspolitik omsätts i praktiskt handlande.

18§
Det åligger skogsvårdsstyrelsen särskilt att
1. utöva tillsyn över efterlevnaden av skogsvårdslagen (1979:429) och med stöd av lagen meddelade författningar,

2. verka för och aktivt bedriva rådgivning och information i syfte att främja ett rationellt skogsbruk,
3. bevilja statligt stöd till skogsbruket,
4. medverka i den yttre rationaliseringen av skogsfastigheter,
5. medverka i skogsbrukets frö- och plantförsörjning,
6. medverka i den regionalpolitiska och fysiska planeringen,
7. medverka i frågor om hushållning med naturresurser,
8. i den utsträckning tillgång på medel och personal medger bistå skogsägare med skogsbruksplaner, skogsvårdsåtgärder och andra åtgärder som bidrar till en god skogshushållning,
9. i den utsträckning tillgång på medel och personal medger bistå arbetsmarknadsmyndigheterna med planering och genomförande av beredskapsarbeten med anknytning till skogsbruket samt andra myndigheter i frågor inom styrelsens verksamhets- och kompetensområden.

SAKFÖRFATTNINGAR

Skogsvårdslag SFS 1979:429

1§
Skogsmark med dess skog skall genom lämpligt utnyttjande av markens virkesproducerande förmåga skötas så att den varaktigt ger en hög och värdefull virkesavkastning. Vid skötseln skall hänsyn tas till naturvårdens och andra allmänna intressen.

21§
Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den hänsyn som skall tas till naturvårdens intressen vid skötseln av skog, såsom i fråga om hyggens storlek och utläggning, beståndsanläggning, kvarlämnande av trädsamlingar och skogsbilvägars sträckning.

Bemyndigandet medför inte befogenhet att meddela föreskrifter som är så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

22§
Skogsstyrelsen utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter. Skogsvårdsstyrelsen utövar den närmare tillsynen inom länet.

Skogsvårdsförordning SFS 1979:791

21§
Föreskrifter som avses i 21§ skogsvårdslagen (1979:429) om den hänsyn som vid skötseln av skog skall tas till naturvårdens intressen meddelas av skogsstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk och annan central förvaltningsmyndighet som kan beröras.

Skogsvårdsstyrelsen skall samråda med kommunen i frågor av särskild vikt med hänsyn till de lokala förhållandena.

22§
För områden som är av utpräglat intresse för naturvården eller det rörliga friluftslivet och som angetts av länsstyrelsen i samråd med skogsvårdsstyrelsen kan naturvårdsinriktade skogsbruksplaner upprättas. Sådana planer upprättas av skogsvårdsstyrelsen och bekostas av staten.

Ädellövskogslag SFS 1984:119

1§
Denna lag syftar till att bevara landets ädellövskogar för framtiden.

I fråga om skötseln av ädellövskog på skogsmark gäller i övrigt bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429).

I naturvårdslagen (1964:822) finns särskilda bestämmelser som kan tillämpas om ytterligare åtgärder behövs för det ändamål som anges i första stycket.

2§
Med ädla lövträd avses i denna lag de inhemska trädslagen alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn.

4§
Skogsvårdsstyrelsen skall på begäran lämna besked om visst skogsbestånd eller trädbestånd på betesmark är att anse som ädellövskog.

7§
Slutavverkning i skogsbestånd som avses i 3§ får inte påbörjas innan skogsvårdsstyrelsen lämnat medgivande därtill.

I samband med medgivande enligt första stycket får skogsvårdsstyrelsen meddela särskilda föreskrifter angående det sätt på vilket slutavverkningen och den därav föranledda anläggningen av ny ädellövskog skall genomföras. Föreskrifter får även meddelas i annat fall då särskilda åtgärder behövs för skydd eller vård av viss ädellövskog.

Ädellövskogsförordning SFS 1984:120

4§
Ansökan om medgivande enligt 7§ första stycket ädellövskogslagen (1984:119) att påbörja slutavverkning skall göras skriftligen hos skogsvårdsstyrelsen. Detsamma gäller ansökan om medgivande enligt 5§ andra stycket samma lag om befrielse från skyldigheten att bevara ädellövskog, i vilket fall skogsvårdsstyrelsen med eget yttrande överlämnar ansökningshandlingarna till länsstyrelsen.

5§
Statsbidrag får lämnas enligt denna förordning till föryngring och vård av ädellövskog.

Bidrag får lämnas till
...
4. skogsbruksplan som upprättas eller godkännes av skogsvårdsstyrelsen till den del planen avser ädellövskog med ett belopp motsvarande hela kostnaden för åtgärden,
5. sådan rådgivning angående skötsel av ädellövskog som lämnas av skogsvårdstyrelsen med ett belopp motsvarande styrelsens hela kostnad för åtgärden.

6§
Frågor om bidrag prövas av skogsvårdsstyrelsen.

8§
I beslut genom vilket bidrag beviljas skall sökanden åläggas att
...
2. underkasta sig den kontroll i fråga om arbetets utförande som skogsvårdsstyrelsen föreskriver,
3. iaktta de villkor och föreskrifter i övrigt som skogsvårdsstyrelsen bestämmer.

11§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av ädellövskogslagen (1984:119) får meddelas, såvitt avser prövningen enligt 5§ andra stycket lagen, av statens naturvårdsverk och i övrigt av skogsstyrelsen, varvid samråd skall ske mellan de båda myndigheterna.

Förordning om statligt stöd till skogsbruket SFS 1979:792

1§
Statligt stöd får lämnas enligt denna förordning till
1. skogsvårdsåtgärder,
2. åtgärder vid skada på skog,
3. skogsvägar,
4. skogsfröplantager.

7§
Vid prövningen av frågor om stöd skall hänsyn tas till naturvårdens och andra allmänna intressen och till annat statligt stöd som lämnas för samma ändamål.

8§
Statsbidrag får lämnas i hela landet till
1. skogsdikning av våtmarker och skogsodling med annan lövskog än ädellövskog på mark som tagits ur jordbruksproduktion före år 1986,
2. fullständiga återväxtåtgärder efter avverkning av skog som är så gles eller till så stor del består av för marken olämpligt trädslag att dess tillväxt är avsevärt lägre än den tillväxt som är möjlig.

Bidrag som avses i 1 lämnas med högst ett belopp som motsvarar 50 procent av den godkända kostnaden för åtgärden.

Bidrag som avses i 2 lämnas
a) inom de delar av det skogliga stödområdets inre zon som har förklarats svårföryngrade med högst ett belopp som motsvarar 90 procent av den godkända kostnaden för åtgärden, ...

16§
Stöd i form av bidrag och lånegaranti får lämnas till nybyggnad och ombyggnad av skogsvägar och till större förbättringsarbeten på sådana vägar.

37§
Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av skogsstyrelsen.

Naturvårdslag SFS 1964:822

1§
Naturen utgör en nationell tillgång som skall skyddas och vårdas. Den är tillgänglig för alla enligt allemansrätten.

Envar skall visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med naturen.

Kan vid arbetsföretag eller eljest skada å naturen ej undvikas, skola de åtgärder vidtagas som behövas för att begränsa eller motverka skadan.

3§
Vid prövning av fråga rörande naturvård skall tillbörlig hänsyn tagas till övriga allmänna och enskilda intressen. Härvid skall lagen (1987: 12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Beslut i frågor som avses i 7-11§§, 13§, 18§ första, andra och fjärde styckena, 18c§, 19§ samt 20§ andra stycket får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

3§
För naturvårdsobjekt skall naturvårdsförvaltare utses enligt denna förordning. För naturvårdsobjekt på mark som tillhör kommun eller kommunal stiftelse bör kommunen eller stiftelsen utses, om ej särskilda skäl är däremot. För övriga naturvårdsobjekt bör i första hand domänverket eller skogsvårdsstyrelsen utses.

20§
...
När föreskrift enligt 18c§ tredje stycket naturvårdslagen meddelas, skall beslutet snarast möjligt kungöras på det sätt som är föreskrivet beträffande författningar i allmänhet. En avskrift av beslutet skall snarast möjligt sändas till statens naturvårdsverk, lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen.
...

23§
Den som ämnar företa markberedning genom hyggesplöjning skall snarast möjligt och seanst två månader i förväg anmäla detta till skogsvårdsstyrelsen. Denna skall, med eget yttrande om företagets skogliga lämplighet, överlämna anmälan till länsstyrelsen för samråd enligt 20§ första stycket naturvårdslagen (1964:822).

Den som enligt gällande bestämmelser har underrättat skogsvårdsstyrelsen om avverkning som skall äga rum på hans mark skall anses ha gjort anmälan för samråd beträffande avverkningen enligt 20§ naturvårdslagen.

27§
... När tillstånd lämnas eller vägras enligt 18c§ naturvårdslagen, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till naturvårdsverket, lantbruksnämnden och skogsvårdsstyrelsen.
...

28§
Innan länsstyrelsen i naturvårdsärende fattar beslut som kan föranleda ersättnings- eller inlösensskyldighet enligt naturvårdslagen (1964:822) eller annan ekonomisk förpliktelse för staten eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med statens naturvårdsverk.

I naturvårdsärenden som berör jordbruksmark eller skogsmark skall yttrande inhämtas från lantbruksnämnden respektive skogsvårdsstyrelsen.

Plan- och byggförordning SFS 1987:383

Ärenden om planer och områdesbestämmelser
Region- och översiktsplaner
10§
Under samråd om förslag att anta, ändra eller upphäva en regionplan eller översiktsplan skall länsstyrelsen på lämpligt sätt hålla berörda statliga myndigheter underrättade om planarbetet. Lantbruksnämndens eller skogsvårdsstyrelsens yttranden skall inhämtas om jordbruksmark eller skogsmark berörs. De myndigheter som har synpunkter på planförslaget skall framföra dessa till länsstyrelsen.
...

Detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser
11§
Vid samråd om förslag till detaljplaner, fastighetsplaner och områdesbestämmelser skall samma ordning följas som föreskrivs i 10§ första stycket. ... Yttrande från lantbruksnämnden eller skogsvårdsstyrelsen skall inhämtas om jordbruksmark eller skogsmark berörs.

Lag om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark SFS 1983:428

1§
Spridning över skogsmark av bekämpningsmedel, avsedda för bekämpning av lövsly, är förbjuden. Detsamma gäller användningen av metoder där enskilda trädstammar behandlas med bekämpningsmedel.

2§
Skogsvårdsstyrelsen får, om inte annat följer av 3§, medge undantag från 1§ om kravet enligt 7§ skogsvårdslagen (1979:429) i fråga om återväxt av skog inte rimligen kan tillgodoses genom röjning med mekaniska metoder. Vid bedömningen skall hänsyn tas till skogsmarkens läge och beskaffenhet, skogsbeståndets sammansättning, arbetarskyddet och tillgången på arbetskraft.

Förordning om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark SFS 1985:842

1§
Skogsstyrelsen skall meddela allmänna råd till ledning för skogsvårdsstyrelsernas tillämpning av 2§ lagen (1983:428) om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark.

Växtskyddskungörelse SFS 1972:319

4§
Anmälan enligt 4§ första stycket växtskyddslagen (1972:318) göres hos lantbruksnämnd eller växtinspektör. I fråga om holländsk almsjuka kan anmälan göras även till skogshögskolan eller skogsvårdsstyrelse.

Anmälan skall ofördröjligen vidarebefordras till lantbruksstyrelsen.

Vattenrättsförordning SFS 1983:788

Förrättningsmans behörighet m m
3§
Bestämmelser om behörighet att vara förrättningsman enligt 12 kap vattenlagen (1983:291) meddelas av lantbruksstyrelsen eller, då det endast är fråga om avvattning av skogsmark, av skogsstyrelsen.

4§
Innan länsstyrelsen förordnar en förrättningsman enligt 12 kap vattenlagen (1983:291), skall länsstyrelsen samråda med lantbruksstyrelsen eller, då det är fråga om avvattning av skogsmark, med skogsvårdsstyrelsen i länet.

När en förrättningsman har förordnats, skall länsstyrelsen underrätta lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnden eller, då det är fråga om avvattning av skogsmark, skogsvårdsstyrelsen om förordnandet.

Instruktion för statens naturvårdsverk SFS 1967:444

18§
Vid behandling i styrelsen av ärende, som berör skogsstyrelsens befattning med naturvårdsfrågor, får chefen för skogsstyrelsen eller den han sätter i sitt ställe närvara med rätt att yttra sig och få sin mening antecknad men ej att deltaga i styrelsens beslut. ...

ÖVRIGT

Utdrag ur skogsstyrelsens anslagsframställning 1987/88

För de närmast följande åren anser skogsstyrelsen det särskilt viktigt att SVO[1]) kraftfullt arbetar med följande frågor.

...
- Samverkan med naturvården och dess intressenter måste förbättras ytterligare.
- Skogsskadorna måste ägnas fortsatt stor uppmärksamhet.
- I samband med introduktionen av PBL och NRL måste samverkan med kommunerna förbättras.

Som ett led i strävan att minska försurningsskadorna har SKS utfärdat allmänna råd som innebär en viss begränsning av dels skogsgödslingen och dels när det gäller helträdsutnyttjande.

Naturvård, kulturminnesvård m m

Utvecklingen inom skogsbruket har under de senaste åren karaktäriserats av en ökad medvetenhet om behovet av att på ett bättre sätt ta hänsyn till naturvårdens och andra allmänna intressen. Konkret har detta tagit sig uttryck bl a i utveckling av nya policys inom företagen och i skogsarbetarutbildning. ...

... sällsynta och unika naturtyper bevaras för eftervärlden i erforderlig omfattning. Miljöer som säkrar fortlevnad av hotade arter av växter och djur skall bevaras. ...

Samarbetet med kommunerna kommer ytterligare att utvecklas som en följd av plan- och bygglagens och naturresurslagens tillkomst. I det sammanhanget kommer skogsbruksformer för mångbruk i tätortsnära skog att utvecklas. ...

---

1) Skogsvårdsorganisationen

Inom fjällnära skog, i sumpskog och annan skog på våtmarker behöver skogsbrukets hänsynstagande till framför allt den vetenskapliga naturvården ytterligare utvecklas. Statsmakternas beslut om återhållsamhet i fjällnära skogar och om tillstånd till markavvattning förstärker detta behov. Slutligen är det angeläget att utveckla mångbruksalternativ för att tillgodose turismens intressen.

Markanvändning m m

Under de senaste åren har markanvändningsfrågorna fått starkt ökad aktualitet. ... En särskilt känslig fråga framöver är användningen av de s k marginalmarkerna, dvs bl a nedlagd jordbruksmark, hagmark och viss övrig mark. Hur dessa marker bör användas kommer i många fall att vara en fråga om avvägningar mellan jord-, skogs-, naturvårds-, energi- och kanske också regionalpolitiska aspekter. Skogsstyrelsen avser att tillsammans med lantbruksstyrelsen, naturvårdsverket m fl söka metoder för hanteringen av denna typ av markanvändningsfrågor. ...

En för samhället alltför dyrbar överproduktion i jordbruksnäringen kommer samtidigt att leda till att åkerarealen kommer att reduceras kraftigt under de närmaste åren. ...

SVS vårdar och förvaltar på länsstyrelsernas uppdrag naturreservat, naturvårdsområden m m i betydande omfattning, f n ca 80% av samtliga NR. Skogsvårdsstyrelsens lokala förankring och övriga breda verksamhet gör dem lämpliga att utföra sådana uppdrag. Förvaltningen ger i sin tur styrelsen möjlighet att bibehålla en mycket hög kompetens inom naturvårds- och kulturminnesvårdsområdena. Denna kompetens har mycket stor betydelse för hela organisationen i arbetet att både kvantitativt och kvalitativt förbättra naturvårdshänsynen inom skogsbruket.

BOSTADSDEPARTEMENTET

3.2-BO.1 STATENS PLANVERK

INSTRUKTION SFS 1967:329

2§
Planverket är central förvaltningsmyndighet för frågor om plan- och byggnadsväsendet och hushållningen med naturresurser.

3§
Det åligger planverket att insamla, bearbeta och förmedla kunskaper och erfarenheter inom sitt verksamhetsområde. Därvid åligger det planverket särskilt
att verka för samordning av de statliga myndigheternas arbete med underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
att ge vägledning i frågor som rör plan- och byggnadsväsendet och hushållningen med naturresurser,
att följa lagtillämpningen och ta initiativ till nödvändiga förändringar.

8§
Till planverket är knutna tre rådgivande organ, nämligen
1. rådet för samhällsplanering med uppgift att biträda verket i dess arbete med råd och vägledning i frågor om planväsendet och hushållningen med naturresurser samt med insamling och bearbetning av kunskaper och erfarenheter som kan vara av intresse för den fysiska samhällsplaneringens olika grenar, ...

Till planverket är också knuten statens va-nämnd. För nämnden finns bestämmelser i instruktionen (1970:350) för statens va-nämnd.

Instruktion för statens planverks råd för samhällsplanering SFS 1979:670

1§
Statens planverks råd för samhällsplanering har till uppgift att biträda verket i dess arbete med råd och vägledning i frågor om planväsendet och hushållningen med naturresurser samt med insamling och bearbetning av kunskaper och erfarenheter som kan vara av intresse för den fysiska samhällsplaneringens olika grenar.

SAKFÖRFATTNINGAR

Plan- och bygglag SFS 1987:10

Byggnadslagstiftningen har sin främsta betydelse från naturvårdssynpunkt genom de planinstitut de tillhandahåller. Genom planinstituten skapas vissa möjligheter till åtgärder för att förebygga vatten- och luftföroreningar samt buller.

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Denna lag innehåller bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

5§
Vid prövning av frågor enligt denna lag skall både allmänna och enskilda intressen beaktas, om inte annat är särskilt föreskrivet.

8§
Länsstyrelsen har tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i länet och skall samverka med kommunerna i deras planläggning.

Statens planverk har den allmänna uppsikten över plan- och byggnadsväsendet i riket.

2 kap. Allmänna intressen som skall beaktas vid planläggning och vid lokalisering av bebyggelse
1§
Planläggning skall ske så att den främjar en från allmän synpunkt lämplig utveckling och ger förutsättningar för en från social synpunkt god bostads-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Hänsyn skall därvid tas till förhållandena i angränsande kommuner. Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Vad som anges i första stycket skall beaktas även i ärenden om bygglov och förhandsbesked.

2§
Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

3 kap. Krav på byggnader m m
Nya byggnader
1§
Byggnader skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. ...

2§
Byggnader skall placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte inverkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen. Inverkan på grundvattnet som kan vara skadlig för omgivningen skall begränsas. ...

3§
Byggnader skall medge god hushållning med energi. I områden där knapphet på vatten råder eller kan befaras uppkomma skall byggnader dessutom medge god hushållning med vatten.
...

6§
...
Avfall skall kunna tas om hand och forslas bort från byggnader på ett tillfredsställande sätt.

4 kap. Översiktsplan
13§
När kommunens beslut att anta eller ändra översiktsplanen har vunnit laga kraft, skall planen, planbeskrivningen, samrådsredogörelsen, granskningsyttrandet, utlåtandet enligt 10§ och ett protokollsutdrag med beslutet utan dröjsmål sändas till statens planverk, länsstyrelsen, regionplaneorgan och kommuner som berörs.

7 kap. Regionplanering
Regionplan
7§
Senast dagen efter det att justering av protokollet med beslut om antagande, ändring eller upphävande av regionplanen har tillkännagivits på anslagstavla enligt vad som anges i 2 kap 13§ kommunalförbundslagen (1985:894) skall meddelande om tillkännagivandet och protokollsutdrag med beslutet sändas till de kommuner och länsstyrelser som berörs av planen samt till regeringen.

När beslutet har vunnit laga kraft skall planen sändas till länsstyrelserna inom regionen samt till statens planverk.

<u>Plan- och byggförordning SFS 1987:383</u>

Krav på byggnader m m
Nya byggnader
2§
Statens planverk får meddela de verkställighetsföreskrifter och de övriga föreskrifter som behövs för tillämpningen av följande bestämmelser i 3 kap plan- och bygglagen (1987:10)
2§ om utformning av byggnader,
3§ första och andra styckena om hushållning med energi och utformning av uppvärmningssystem,
...
6§ andra stycket om omhändertagande och bortforsling av avfall,
...

Ombyggnad
3§
Vid ombyggnad skall - utöver bestämmelsen om varsamhet i 3 kap 10§ första stycket plan- och bygglagen (1987:10) - gälla följande föreskrifter enligt andra stycket 2 samma paragraf.

De ombyggda delarna av byggnaden skall tillföras de i 3 kap 1-8§§ plan- och bygglagen angivna egenskaperna i fråga om
1. utformning, form och färg i 1§, utformning i 2§, ...
...
3. hushållning med energi och uppvärmningssystem i 3§, ... möjligheten att ta hand om och forsla bort avfall i 6§ andra stycket ...
...

4§
För tillämpningen av 3§ andra stycket denna förordning får statens planverk meddela verkställighetsföreskrifter och övriga nödvändiga föreskrifter i de avseenden som anges i 2§.

Särskilda krav på befintliga byggnader
5§
Statens planverk får meddela de verkställighetsföreskrifter och de övriga föreskrifter som behövs för tillämpningen av följande bestämmelser i 17 kap plan- och bygglagen (1987:10).
...
20§ ... om anordningar för hämtning av avfall, ...
...

Undantag från vissa krav m m
7§
Om byggnadsnämnden tillstyrker det, får statens planverk i enskilda fall i experimentsyfte medge mindre undantag från bestämmelserna i 3 kap 1-6 och 8-18§§ plan- och bygglagen (1987:10). Ansökan om sådant undantag skall ges in till byggnadsnämnden, som med eget yttrande skall överlämna den till planverket.

Frågor om undantag i andra fall prövas av regeringen. Ansökan skall i sådana fall ges in till statens planverk, som med eget yttrande skall överlämna den till regeringen.

Ärenden om planer och områdesbestämmelser
Redovisning av planer m m
14§
Länsstyrelsen skall på begäran lämna statens planverk sådana redovisningar av detaljplaner och områdesbestämmelser samt av planeringsunderlag för regionplaner, översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser som behövs för att planverket skall få kännedom om aktuella utvecklingstendenser inom verkets ansvarsområde.

Lag om hushållning med naturresurser m m SFS 1987:12

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

2§
Bestämmelserna i 2 och 3 kap skall tillämpas enligt vad som är föreskrivet i plan- och bygglagen (1987:10), vattenlagen (1983:291), miljöskyddslagen (1969:387), naturvårdslagen (1964:822), lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, väglagen (1971:948), lagen (1902:71 s 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, lagen (1978:160) om vissa rörledningar och luftfartslagen (1957:297).

2 kap. Grundläggande hushållningsbestämmelser
1§
Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

5 kap. Myndigheternas uppgifter, ansvarsfördelning m m
3§
Länsstyrelsen har tillsyn i länet över hushållningen med naturresurser och efterlevnaden av vad som föreskrivs i eller beslutas med stöd av 4 kap.

De centrala förvaltningsmyndigheterna har var och en inom sitt verksamhetsområde uppsikt över hushållningen med naturresurser. Statens planverk har den allmänna uppsikten över hushållningen med naturresurser.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m.
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk ... Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

Fastbränsleförordning SFS 1981:972

8§
Ytterligare föreskrifter om verkställighet av fastbränslelagen (1981: 599) beslutas av statens planverk såvitt avser anläggningar under byggnadsnämndens tillsyn.

ÖVRIGT

-

INDUSTRIDEPARTEMENTET

3.2-I.1 DELEGATIONEN FÖR SAMORDNING AV HAVSRESURSVERKSAMHETEN

INSTRUKTION SFS 1979:34

1§
Delegationen för samordning av havsresursverksamheten skall verka för samordning av svensk verksamhet, som innefattar utnyttjande, skydd eller utforskande av havet eller som annars har anknytning till havet. Delegationen skall också verka för att havsresursverksamhet såväl vid myndigheter och organisationer som inom svenskt näringsliv främjas och stöds.

Det åligger därvid delegationen att hålla sig väl underrättad om samhällets och enskildas havsanknutna aktiviteter i Sverige samt att fortlöpande följa den internationella havsresursverksamheten.

2§
Det åligger delegationen särskilt att

1. för regeringen lägga fram ett med beaktande av den fysiska planeringen och i samverkan med berörda intressenter upprättat förslag till övergripande program för svensk havsresursverksamhet och, när sådant program föreligger, fortlöpande föreslå de ändringar i programmet som delegationen finner påkallade,

2. lämna underlag för regeringens och myndigheternas ställningstaganden i frågor som rör utnyttjande eller skydd av havet,

3. med beaktande av miljövårdens krav verka för en långsiktig hushållning med Sveriges naturresurser till lands och havs,

4. verka för samordning av havsanknuten forskning och utveckling, sammanställa och tillhandahålla information om planerade och pågående projekt samt verka för att forsknings- och utvecklingsresultat kommer till nytta,

5. insamla och sammanställa information om befintlig teknisk utrustning för havsresursändamål samt med beaktande av praktiska behov förmedla denna information,

6. verka för internationellt samarbete på havsresursområdet.

4§
Delegationen skall på begäran tillhandagå myndigheter, organisationer och svenskt näringsliv med de upplysningar och det biträde som den kan lämna. Av andra myndigheter har den rätt att för sin verksamhet få de upplysningar och det biträde som kan lämnas av myndigheterna.

5§
Delegationen skall hos regeringen föreslå de författningsändringar eller andra åtgärder avseende havsresursverksamhet som den anser påkallade eller i övrigt lämpliga.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

CIVILDEPARTEMENTET

3.2-C.1 KAMMARKOLLEGIET

INSTRUKTION SFS 1986:600

2§
... Kollegiet svarar för medels- och fondförvaltning samt bevakar i vissa ärenden statens rätt och allmänna intressen.

3§
Det åligger kollegiet särskilt att
...
2. föra talan ... i vattenmål och vid förrättningar enligt vattenlagen (1983:291) samt bevaka det allmännas intressen vid förberedelse enligt 11 kap 7-11§§ vattenlagen,
3. företräda allmänt vattenområde, i den mån det inte ankommer på någon annan myndighet,
...
5. företräda staten i mål om ersättning eller inlösen enligt naturvårdslagen (1964:822) ...
...
13. förvalta de statliga lån och aktier samt fonder eller fonderade medel som anförtrotts kollegiet, ...

SAKFÖRFATTNINGAR

Vattenlag SFS 1983:291

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Vatten skall skyddas och vårdas som en gemensam naturtillgång.

2§
Denna lag är tillämplig på vattenföretag och vattenanläggningar. I lagen finns också bestämmelser om skydd för vattenförsörjningen.

I fråga om vissa vattenföretag som kan beröra något annat land gäller särskilda bestämmelser.

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet. ... Företagaren skall därefter

på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

12 kap. Prövningen av markavvattningsföretag
20§
Kammarkollegiet skall, om det behövs, föra talan vid förrättningen för att tillvarata allmänna intressen.

Kommun får föra talan vid förrättningen för att tillvarata allmänna intressen inom kommunen,

13 kap. Prövning av vattenmål
23§
Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till kammarkollegiet och fiskeristyrelsen. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av företaget, behöver ansökningshandlingarna dock inte översändas. ...

25§
Kammarkollegiet skall, om det behövs, föra talan i målet för att tillvarata allmänna intressen ...

15 kap Tillstånds giltighet, omprövning m m
3§
För att tillgodose allmänna intressen får vattendomstolen företa omprövning av villkoren för ett tillstånd och därvid föreskriva ändrade eller nya villkor. ...

7§
Ansökan om prövning som avses i 3-5§§ görs av kammarkollegiet.

12§
På ansökan av kammarkollegiet eller den avgiftsskyldige får vattendomstolen föreskriva den ändring av en bygdeavgift eller en allmän fiskeavgift som kan behövas med hänsyn till erfarenheterna av företagets verkningar eller till bestående hinder att utnyttja företaget i den avsedda omfattningen. ...

17§
Om ett vattenföretag eller en vattenanläggning, som har utförts i enlighet med ett tillstånd enligt denna lag, medför skador som inte förutsågs av vattendomstolen eller förrättningsmannen när tillståndet meddelades, får den skadelidande framställa anspråk på ersättning enligt 9 kap 1-10§§.

Om fråga är om betydande skador för enskild eller för något allmänt intresse, får begäras sådana ändringar på företagarens bekostnad av vattenföretaget eller vattenanläggningen som, utan att medföra skador för tredje man eller väsentliga olägenheter för tillståndshavaren, är ägnade att förebygga eller minska framtida skador. I fråga om allmänna intressen förs talan av kammarkollegiet eller kommunen. ...

<u>Naturvårdslag SFS 1964:822</u>

Lagen slår fast att naturen utgör en nationell tillgång som ska skyddas och vårdas.

Lagen ger möjlighet att avsätta olika typer av naturvårdsobjekt. I vissa fall behöver då mark- och vattenområden inlösas.

Kammarkollegiet företräder i så fall det allmänna.

Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m SFS 1980:400

Viltskadefonder m m
7§
För varje län finns en viltskadefond som bildas av de avgifter som skall erläggas enligt 9§.

12§
För länen finns en gemensam regleringsfond som förvaltas av kammarkollegiet.

Regeringen beslutar om överföring av medel från viltskadefonderna till regleringsfonden.

13§
Från regleringsfonden får efter regeringens bestämmande medel överföras till en viltskadefond som behöver tillskott. Ur fonden får också anvisas medel för att förebygga skador av älg, kronvilt eller dovvilt och liknande ändamål.

Jaktstadga SFS 1938:279

44§
Jaktvårdsavgiften är 125 kronor och gäller för ett jaktår. Avgiften betalas in till ett postgirokonto som disponeras av kammarkollegiet.

Kammarkollegiet skall bokföra influtna jaktvårdsavgifter på jaktvårdsfonden. Efter bokföringen skall kollegiet lämna Svenska jägareförbundet uppgift om vilka som har betalat avgiften.

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

30§
Föres vid domstol talan om ersättning eller inlösen enligt naturvårdslagen (1964:822), företrädes staten av kammarkollegiet. I frågor av vikt med hänsyn till naturvårdsintresset skall kammarkollegiet samråda med statens naturvårdverk.

Vattenrättsförordning SFS 1983:788

Bevakning av allmänna intressen enligt vattenlagen (1983:291)
1§
Om det i vattenmål eller vid förrättning enligt vattenlagen (1983:291) är fråga om tillstånd till ett vattenföretag, vars tillåtlighet enligt kammarkollegiet bör prövas av regeringen enligt 11 kap 3§ vattenlagen, skall kollegiet i god tid innan målet sätts ut till huvudförhandling anmäla detta till regeringen.

2§
Om kammarkollegiet för talan för att tillvarata allmänna intressen i vattenmål eller vid förrättning enligt vattenlagen (1983:291) och en kommun samtidigt för talan för att tillvarata allmänna intressen inom kommunen, skall kammarkollegiet samråda med kommunen. Sådant samråd skall ske även i andra fall när en fråga som är av allmänt intresse för en ort förekommer i vattenmål eller vid förrättning.

ÖVRIGT

-

3.2-C.2 STATISTISKA CENTRALBYRÅN

INSTRUKTION SFS 1985:608

2§
Centralbyrån är central förvaltningsmyndighet för den statliga statistikproduktionen.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Inom SCB finns en avdelning för areell statistik som bl a skall tillgodose behov av statistik för fysisk planering och statistik för handläggning av miljöfrågor.

SCB ger ut bl a miljöstatistik rörande naturförhållanden i landet, t ex

- Miljöstatistisk årsbok - Naturmiljön i siffror
- Basstatistik rörande bl a utsläpp från kommunala reningsverk och utsläpp från massa- och pappersindustri
- Svaveldioxiner och kväveutsläpp
- Luftkvaliteten i tätorter
- Bekämpningsmedelsanvändningen
- Bearbetning av produktregistret

MILJÖ- OCH ENERGIDEPARTEMENTET

.2-ME.1 STATENS STRÅLSKYDDSINSTITUT

INSTRUKTION SFS 1976:481

2§
Institutet är som strålskyddsmyndighet enligt strålskyddslagen (1985: 110) central förvaltningsmyndighet för ärenden om skydd mot joniserande och icke-joniserande strålning och handhar den verksamhet i övrigt som åligger institutet enligt författning eller särskilda bestämmelser.

3§
Det åligger institutet särskilt att

skaffa sig noggrann kännedom om de risker som är förenade med strålning och med uppmärksamhet följa utvecklingen inom de biologiska strålningsverkningarnas och strålningsfysikens områden,

ha ett centralt samordnande ansvar för målinriktad strålskyddsforskning,

bedriva målinriktat forsknings- och utvecklingsarbete inom strålskyddsområdet,

beakta internationella normer på strålskyddsområdet,

vara samordnande organ för olika strålskyddsintressen i landet och därvid samverka med myndigheter och sammanslutningar som sysslar med strålskyddsfrågor,

till samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor redovisa sin planerade forskningsverksamhet angående kärnavfallshantering och avveckling av kärntekniska anläggningar, i den mån verksamheten inte är ett led i beredning av ärenden som institutet har att avgöra, samt resultaten av denna forskningsverksamhet,

sprida upplysning om faror och olägenheter som kan orsakas av strålning,

tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

SAKFÖRFATTNINGAR

Strålskyddslag SFS 1958:110

2§
Radiologiskt arbete må ej bedrivas utan tillstånd av myndighet som regeringen bestämmer (strålskyddsmyndigheten). ...

Strålskyddsmyndighet är statens strålskyddsinstitut.

5§
Vid meddelande av tillstånd skall strålskyddsmyndigheten stadga de villkor och övriga föreskrifter som finnas erforderliga ur strålskyddssynpunkt. ...

14§
Tillsyn å efterlevnaden av denna lag och med stöd därav meddelade föreskrifter utövas av strålskyddsmyndigheten samt, under dess överinseende och ledning, av tillsynsmän.

Strålskyddsförordning SFS 1958:652

4§
Regeringen överlåter åt statens strålskyddsinstitut att meddela föreskrifter enligt 1§ tredje stycket och 3§ andra stycket strålskyddslagen (1958:110).

5§
Närmare föreskrifter och anvisningar rörande tillämpningen av strålskyddslagen meddelas av statens strålskyddsinstitut.

I fråga om internationell vägtransport av radioaktivt ämne i vissa fall finnas särskilda bestämmelser.

7§
Närmare föreskrifter och anvisningar rörande tillämpningen av strålskyddslagen meddelas av statens strålskyddsinstitut.

I fråga om transporter av radioaktivt ämne i vissa fall finns särskilda bestämmelser.

Lag om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:3

5§
För kärnteknisk verksamhet krävs tillstånd enligt denna lag. Frågor om tillstånd prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Tillstånd att uppföra en kärnkraftsreaktor får inte meddelas.
...

9§
...
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om avgifter för sådan provning, kontroll eller besiktning.

Förordning om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:14

Tillståndsfrågor som prövas av annan myndighet än regeringen
18§
Statens kärnkraftsinspektion prövar, efter hörande av statens strålskyddsinstitut vad avser villkor eller föreskrifter som behövs med hänsyn till strålskyddet, frågor om tillstånd att transportera kärnämne eller sådant kärnavfall som utgör högaktivt avfall från upparbetning.

19§
Statens strålskyddsinstitut prövar, efter hörande av statens kärnkraftinspektion vad avser villkor eller föreskrifter som behövs med hänsyn till säkerheten,
1. frågor om tillstånd att förvärva, inneha, överlåta eller transportera eller till riket införa annat kärnavfall än som avses i 18§,
2. frågor om tillstånd att förvärva, inneha, överlåta, hantera, bearbeta, transportera eller på annat sätt ta befattning med eller till riket införa sådant kärnavfall som skall användas som strålkälla för under-

visnings- eller forskningsändamål eller för medicinska, jordbrukstekniska eller industriella ändamål samt om tillstånd att uppföra, inneha eller driva härför nödvändiga anordningar och anläggningar, samt
3. frågor om tillstånd att uppföra, inneha eller driva anläggning för markdeponering av lågaktivt kärnavfall, ...

Villkor och föreskrifter
20§
...
Bestämmelser om de villkor och föreskrifter som avser strålskyddet och som uppställs och meddelas av statens strålskyddsinstitut finns i strålskyddslagen (1958:110).

Övriga bestämmelser
24§
Ansökan om tillstånd enligt 5§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet skall göras skriftligen och ges in till statens kärnkraftinspektion eller, i fall som avses i 19§ denna förordning, till statens strålskyddsinstitut.
...

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

Inledande bestämmelser
2§
Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön. ...

5§
Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för verksamheten enligt denna lag skall samarbeta med varandra och med andra som berörs av verksamheten.

Räddningstjänstförordning SFS 1986:1107

Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen
47§
Länsstyrelsen skall efter samråd med berörda myndigheter, kommuner och landstingskommuner upprätta en plan för räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102).

53§
Länsstyrelsen i Södermanlands län skall i samråd med statens räddningsverk och statens strålskyddsinstitut upprätta en beredskapsplan för den kärntekniska anläggningen i Studsvik.

56§
Statens räddningsverk får efter samråd med statens strålskyddsinstitut meddela ytterligare föreskrifter om räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102).

58§
Vid räddningstjänst enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102) skall statens strålskyddsinstitut ge råd om strålningsmätningar samt samordna och biträda med strålskyddsbedömningar.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

6§
När farligt gods transporteras skall det vara klassificerat. Godset skall vid klassificeringen hänföras till den klass och eventuella underavdelning till klassen som omfattar godsets huvudrisk från transportsynpunkt.

Bilaga till ADR[1])	Marginalnummer	Behörigt svenskt organ
A	2005	Statens strålskyddsinstitut (för frågor som berör transport av radioaktiva ämnen i kollin som inte tillhör någon av de nukleära säkerhetsklasserna I, II eller III)

20§
Vid sådana här i riket utförda internationella järnvägstransporter av farligt gods som omfattas av det internationella fördraget om godsbefordran på järnväg (CIM) får avvikelse inte ske från bestämmelserna om transporter av farligt gods i fördraget och i bilaga I till fördraget (RID).

21§
Vad som sägs i RID[2]) om behöriga myndigheter i vissa fall avser för Sveriges del det organ som anges i följande uppställning.

Marginalnummer i RID	Behörigt organ
700	Statens strålskyddsinstitut (för frågor som berör transport av radioaktiva ämnen i kollin som inte tillhör någon av de nukleära säkerhetsklasserna I, II eller III)

3.2-ME.2 STATENS KÄRNKRAFTINSPEKTION

INSTRUKTION SFS 1974:427

1a§
Statens kärnkraftinspektion är en central förvaltningsmyndighet med uppgift att övervaka säkerheten vid kärnteknisk verksamhet.

2§
Det åligger inspektionen att

som central förvaltningsmyndighet följa utvecklingen på kärnenergiområdet, särskilt beträffande säkerhetsfrågor,

---

1) Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg.

2) Bilaga till avtal om internationell transport av farligt gods på järnväg.

utreda frågor om och ta initiativ till åtgärder för att höja säkerheten hos kärntekniska anläggningar,

pröva frågor om tillstånd enligt 5§ eller om befrielse enligt 14§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet i den utsträckning regeringen bestämmer,

utöva tillsyn enligt 16§ lagen om kärnteknisk verksamhet,

fullgöra uppgifter enligt förordningen (1981:327) med förordnanden enligt atomansvarighetslagen (1968:45),

handha sådana uppgifter med avseende på kontroll av kärnämne och kärnteknisk utrustning som följer av Sveriges internationella åtaganden eller i övrigt är påkallade från allmän synpunkt,

ta initiativ till sådan forskning och utveckling som rör säkerheten hos kärnkraftverk och andra kärntekniska anläggningar, för vilka tillstånd beviljats eller ansökan om tillstånd ingivits, säkerheten vid transport av kärnämne eller kärnavfall och säkerheten hos sådana metoder för hantering och förvaring av kärnavfall, som används eller kan komma att användas, i den mån sådana uppgifter inte ankommer på någon annan myndighet,

till samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor redovisa sin planerade forskningsverksamhet angående kärnavfallshantering och avveckling av kärntekniska anläggningar i den mån verksamheten inte är att led i beredning av ärenden som inspektionen har att avgöra samt resultaten av denna forskningsverksamhet, samt

aktivt bidra till att ge allmänheten insyn i och information om det arbete på kärnsäkerhetsområdet som bedrivs i landet.

2a§
Inspektionen har totalförsvarsuppgifter inom funktionen energiförsörjning enligt förordningen (1986:294) om ledning och samordning inom totalförsvarets civila del.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:3

5§
För kärnteknisk verksamhet krävs tillstånd enligt denna lag. Frågor om tillstånd prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Tillstånd att uppföra en kärnkraftsreaktor får inte meddelas.
...

Tillståndsvillkor m m
9§
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också meddela föreskrifter om avgifter för sådan provning, kontroll eller besiktning.

Tillsyn
16§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Förordning om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:14

16§
Statens kärnkraftinspektion prövar frågor om tillstånd att förvärva, inneha, överlåta, hantera, bearbeta eller på annat sätt ta befattning med eller till riket införa ...

17§
Statens kärnkraftinspektion prövar frågor om tillstånd att ur riket föra följande mängder uran, plutonium, torium eller tritium i ren form eller i form av legering, förening eller blandning, nämligen vid varje utförseltillfälle ...

18§
Statens kärnkraftinspektion prövar, efter hörande av statens strålskyddsinstitut vad avser villkor eller föreskrifter som behövs med hänsyn till strålskyddet, frågor om tillstånd att transportera kärnämne eller sådant kärnavfall som utgör högaktivt avfall från upparbetning.

21§
Statens kärnkraftinspektion meddelar närmare föreskrifter om sådan provning, kontroll eller besiktning.

Tillsyn
22§
Statens kärnkraftinspektion utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt av villkor eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Övriga bestämmelser
24§
Ansökan om tillstånd enligt 5§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet skall göras skriftligen och ges in till statens kärnkraftinspektion eller, i fall som avses i 19§ denna förordning, till statens strålskyddsinstitut.

27§
Statens kärnkraftinspektion prövar frågor om befrielse enligt 14§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet i de fall inspektionen har lämnat tillstånd till verksamheten med stöd av 16, 17 eller 18§ i denna förordning.

Atomansvarighetslag SFS 1968:45

10§ reglerar transport av atomsubstans.
39§ reglerar in- och utförsel över landets gränser av atomsubstans.

Förordning med förordnanden enligt atomansvarighetslagen (1968:45) SFS 1981:327

2§
Förordnande enligt 10 § första stycket atomansvarighetslagen (1968:45) om ansvarighet för fraktförare meddelas av statens kärnkraftinspektion.

6§
Certifikat som avses i 39§ första stycket atomansvarighetslagen (1968:45) avfattas enligt formulär som fastställs av statens kärnkraftinspektion. Närmare anvisningar till formulären meddelas av inspektionen. Intyg som avses i samma lagrum utfärdas av inspektionen.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

6§
När farligt gods transporteras skall det vara klassificerat. Godset skall vid klassificeringen hänföras till den klass och eventuella underavdelning till klassen som omfattar godsets huvudrisk från transportsynpunkt.

Bilaga A till ADR[1]) Marginal nummer 2005
Behörigt svenskt organ: Statens kärnkraftinspektion (för frågor som berör transport av radioaktiva ämnen i kollin som tillhör någon av de nukleära säkerhetsklasserna 1, II eller III)

Bilaga A till ADR[1]) Marginal nummer 3680
Behörigt svenskt organ: Statens kärnkraftinspektion (för frågor som berör transport av radioaktiva ämnen i kollin som tillhör någon av de nukleära säkerhetsklasserna 1, II eller III)

Internationella järnvägstransporter
20§
Vid sådana här i riket utförda internationella järnvägstransporter av farligt gods som omfattas av det internationella fördraget om godsbefordran på järnväg (CIM) får avvikelse inte ske från bestämmelserna om transporter av farligt gods i fördraget och i bilaga I till fördraget (RID).

21§
Vad som sägs i RID[2]) om behöriga myndigheter i vissa fall avser för Sveriges del det organ som anges i följande uppställning ....

Marginalnr i RID 700 Behörigt organ: Statens kärnkraftinspektion (för frågor som berör transport av radioaktiva ämnen i kollin som tillhör någon av de nukleära säkerhetsklasserna I, II eller III)

ÖVRIGT

-

---

1) Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg.

2) Bilaga till avtal om internationell transport av farligt gods på järnväg.

3.2-ME.3 STATENS KÄRNBRÄNSLENÄMND

INSTRUKTION SFS 1981:672

1a§
Statens kärnbränslenämnd är en central förvaltningsmyndighet med uppgift att dels övervaka genomförandet av det program, varom stadgas i 12§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet, dels handlägga vissa finansieringsfrågor på kärnavfallsområdet.

2§
Det åligger nämnden särskilt att
1. följa utvecklingen på kärnenergiområdet, särskilt vad gäller metoder för hantering och slutlig förvaring av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall från detta och för avveckling och rivning av reaktoranläggningar,
...
3. utöva tillsyn över efterlevnaden av 11 och 12§§ lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
...
5. ta initiativ till sådan forsknings- och utredningsverksamhet som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina åligganden enligt punkterna 3 och 4, i den mån detta inte ankommer på annan myndighet,
...

SAKFÖRFATTNINGAR

Lagen om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:3

10§
Den som har tillstånd till kärnteknisk verksamhet skall svara för att de åtgärder vidtas som behövs för
1. att med hänsyn till verksamhetens art och de förhållanden under vilka den bedrivs upprätthålla säkerheten,
2. att på ett säkert sätt hantera och slutförvara i verksamheten uppkommet kärnavfall eller däri uppkommet kärnämne som inte används på nytt, och
3. att på ett säkert sätt avveckla och riva anläggningar i vilka verksamheten inte längre skall bedrivas.

11§
Den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnkraftsreaktor skall, utöver vad som sägs i 10§, svara för att den allsidiga forsknings- och utvecklingsverksamhet bedrivs som behövs för att vad som föreskrivs i 10§ 2 och 3 skall kunna fullgöras.

12§
Den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnkraftsreaktor skall i samråd med övriga reaktorinnehavare upprätta eller låta upprätta ett program för den allsidiga forsknings- och utvecklingsverksamhet och de övriga åtgärder som anges i 10§ 2 och 3 och 11§. Programmet skall dels innehålla en översikt över samtliga åtgärder som kan bli behövliga, dels närmare ange de åtgärder som avses bli vidtagna inom en tidrymd om

minst sex år. Programmet skall med början år 1986 vart tredje år insändas till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för att granskas och utvärderas.

ÖVRIGT

-

3.2-ME.4 FINSK-SVENSKA GRÄNSÄLVSKOMMISSIONEN

INSTRUKTION

-

SAKFÖRFATTNINGAR

För ett antal sjöar, älvar och delar av Bottniska viken är inte miljöskyddslagen tillämplig. I stället gäller:

Lag med anledning av gränsälvsöverenskommelsen den 16 september 1971 mellan Sverige och Finland SFS 1971:850.

Kungörelse om tillämpning av stadgan om prövnings- och anmälningsskyldighet för verksamhet som avses i kap 6 art 3 i gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland SFS 1971:1019.

Dessa författningar reglerar frågor rörande byggande i vatten, vattenreglering, fiskefrågor samt vattenföroreningsfrågor i Torne älvs vattenområde.

Bl a framgår att gränsälvskommissionen är prövningsmyndighet samt att den skall utöva tillsyn i samråd med vederbörande myndigheter i vardera staten.

3.2-ME.5 STATENS ENERGIVERK

INSTRUKTION SFS 1983:646

2§
Energiverket är central förvaltningsmyndighet för frågor om energiförsörjning. Det åligger verket, i den mån det inte ankommer på någon annan myndighet, att verka för rationell tillförsel, omvandling, distribution och användning av energi, att bevaka säkerhetsfrågor på energiområdet samt att följa den internationella utvecklingen i fråga om energiförhållanden.

4§
Det åligger energiverket att bedriva planerings- och utredningsverksamhet. Energiverket skall
1. analysera och bedöma bränslealternativ eller energialternativ med avseende på marknader, tillgänglighet, miljöeffekter och teknik för utnyttjande av bränslen,
3. tillhandahålla underlag rörande energiförsörjningen för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
4. utvärdera och lämna underlag för omprövning av energipolitiska åtgärder,
...
8. bedöma och bevaka teknik och teknikutveckling, särskilt för oljeersättning men även för energiförsörjning och energianvändning på längre sikt,
9. främja utvecklingen och ökad användning av alternativa och förnybara energikällor,
...

6§
Energiverket skall svara för stöd till och planering av den forsknings- och utvecklingsverksamhet vad gäller energitillförsel som kan få betydelse för energiförsörjningen på kort och medellång sikt.

För denna uppgift skall verket upprätta insatsplaner, samordna verksamhet med andra stödgivande organ, ta initiativ till projekt och fördela statligt stöd, löpande följa projekt samt värdera resultat och svara för resultatöverföring.

8§
Energiverket skall pröva frågor om bidrag enligt förordningen (1985: 630) om bidrag ur bränslemiljöfonden.

11§
Energiverket skall fullgöra vissa uppgifter enligt lagen (1981:599) om utförande av eldningsanläggningar för fast bränsle och i anslutning härtill verka för ett rationellt utnyttjande av framför allt inhemska bränslen.

13§
Energiverket skall genom informationsverksamhet och genom stöd till utbildning verka för god energihushållning. Verket skall i detta syfte verka för att statliga insatser i nämnda avseenden samordnas så att kommuner, organisationer, företag och enskilda påverkas till rationell energianvändning. Verket skall fullgöra uppgifter enligt förordningen (1976:757) om vissa åtgärder inom statsförvaltningen för att minska förbrukningen av energi.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om vissa rörledningar SFS 1978:160

Koncessionsplikt
1§
Rörledning för transport av fjärrvärme eller av råolja, naturgas eller produkt av råolja eller naturgas eller av annan vätska eller gas som är ägnad att användas som bränsle får ej utan särskilt tillstånd (konces-

sion) framdragas eller begagnas.
Koncession kräves icke för eldning som
1. har eller avses få en längd av högst 20 kilometer,
2. huvudsakligen skall nyttjas för tillgodoseende av enskilda hushållsbehov eller
3. uteslutande skall nyttjas inom hamn- eller industriområde.

Regeringen får i visst fall medge undantag från koncessionsplikt

3§
Fråga om koncession prövas av regeringen

Ansökan om koncession ges in till den myndighet som regeringen bestämmer. Den som söker koncession skall erlägga ansökningsavgift i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Förutsättningar för koncession
4§
Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att ledningen framdrages och begagnas och sökanden finnes lämplig att utöva verksamhet som avses med koncessionen.

Koncession får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Borttagande av ledning, återställning m m
16§
Upphör koncession att gälla, är den som senast har innehaft koncessionen skyldig att taga bort ledningen och vidtaga andra åtgärder för återställning, om detta är påkallat från allmän eller enskild synpunkt.

Frågan om skyldighet att vidtaga sådana återställningsåtgärder skall prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Prövningen skall ske i samband med att koncessionen upphör.

17§
Har någon framdragit ledning utan att inneha koncession, där sådan kräves, får den myndighet som regeringen bestämmer förelägga honom att taga bort ledningen och vidtaga andra åtgärder för återställning, om detta är påkallat från allmän eller enskild synpunkt. ...

<u>Förordning om vissa rörledningar SFS 1978:164</u>

6§
Statens energiverk skall se till att koncessionsärende tillförs den utredning som kan anses påkallad med hänsyn till den tillämnade verksamhetens art och omfattning. Yttrande skall alltid inhämtas från kommunen, länsstyrelsen och koncessionsnämnden för miljöskydd.

7§
Efter utgången av den tid som har angivits för erinringar mot ansökningen och sedan ärendet tillförts behövlig utredning skall statens energiverk med eget utlåtande överlämna handlingarna i ärendet till regeringen.

19§
Statens energiverk utövar tillsyn enligt 19§ lagen (1978:160) om vissa rörledningar

20§
Statens energiverk får meddela föreläggande enligt 20§ lagen (1978: 160) om vissa rörledningar.

Lag innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar SFS 1902:71 s 1

2§
1 mom. Elektriska starkströmsledningar får inte dras fram eller begagnas utan tillstånd (koncession) av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Till en lednings framdragande räknas inte bara själva byggandet av ledningen utan också schaktning, skogsavverkning eller därmed jämförliga åtgärder för att bereda plats för ledningen.

En koncession skall avse en ledning med i huvudsak bestämd sträckning (linjekoncession) eller ledningsnät inom ett visst område (områdeskoncession). ...

2 mom. ... Koncession får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Vid prövning av frågor om meddelande av koncession skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas. ...

3 mom. ... Vid meddelande av koncession skola, under förbehåll av allmän och enskild rätt, föreskrivas de villkor för anläggningens utförande och nyttjande som av säkerhetsskäl eller eljest ur allmän synpunkt finnas påkallade. ...

3§
1 mom. Upphör en koncession att gälla, är den som senast haft koncessionen skyldig att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning, om detta är påkallat från allmän eller enskild synpunkt.

Frågan om skyldighet att vidta sådana åtgärder prövas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Prövningen skall ske i samband med att koncessionen upphör. ...

2 mom. Har en elektrisk starkströmsledning dragits fram utan koncession, där detta behövs, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förelägga ledningens innehavare att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning, om detta är påkallat från allmän eller enskild synpunkt. ...

5b§
1 mom. Har elektrisk ledning efter expropriation dragits fram i eller över allmän plats eller vattendrag inom område, för vilket finns en detaljplan, eller inom fastställt hamnområde och visar det sig att ledningen hindrar eller varaktigt försvårar samfärdsel på egendomen eller hindrar någon för samhället nödvändig anläggning eller utgör hinder för egendomens underhåll eller eljest för behövliga arbeten på egendomen eller är synnerligen vanprydande, skall ledningen på bekostnad av dess

innehavare ändras, flyttas eller borttagas, i den mån det behövs för hindrets eller olägenhetens undanröjande. ...

Elförordning SFS 1982:548

Inledande bestämmelser
1§
Statens energiverk skall i fråga om lagen (1902:71 s 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar pröva frågor om
1. koncession för att dra fram eller begagna elektriska starkströmsledningar och tillstånd till överlåtelse av sådan koncession
2. förpliktelse att tillhandahålla ström enligt 2§ 4 mom.
3. ändring av gränserna för områdeskoncession enligt 2§ 5 mom.
4. återkallelse av koncession.
5. förklaring eller tillstånd att dra fram och använda ledning, transformator eller kopplingsstation innan koncession enligt 2§ 8 mom har meddelats.

Handläggning av koncessionsärenden
5§
Om en ansökan inte omedelbart avslås skall yttrande inhämtas från
1. länsstyrelsen i det län som berörs av anläggningen,
2. kommuner som berörs av anläggningen,
3. fastighetsägare eller innehavare av fastigheter som ledningarna dras över eller av fastigheter som på annat sätt behövs för anläggningen,
4. andra sakägare än som anges under 3.

(Förarbete till fastbränslelagen)
Prop 1983/84:158 s. 14

Den nu föreslagna tillståndsprövningen enligt fastbränslelagen bör avse frågan om det finns energipolitiska skäl att inte tillåta användning av kol. Ett tillstånd enligt fastbränslelagen innebär således endast att hinder för att använda kol inte föreligger från energipolitiska utgångspunkter. Tillståndet ersätter inte tillstånd enligt andra lagar, t ex enligt miljöskyddslagstiftningen. Mot bakgrund av de riktlinjer som jag tidigare har redovisat kommer dock miljöaspekterna till viss del att beaktas vid tillståndsprövningen enligt fastbränslelagen. Enligt min mening torde samordningen av prövningarna enligt miljöskyddslagen och fastbränslelagen underlättas genom underhandskontakter eller remisser mellan prövningsmyndigheterna.

Fastbränslelag SFS 1981:599

1§
En eldningsanläggning, som inte är tillfällig, skall enligt vad som föreskrivs i denna lag uppföras eller installeras (utföras) så att den kan eldas med fast bränsle och därefter bibehållas i ett sådant utförande så länge den är i bruk.

Med eldningsanläggning avses i lagen en eldningsanläggning i vilken varmvatten, hetvatten, ånga eller hetolja framställs för byggnadsuppvärmning, elproduktion eller användning i en industriell process.

Skall kol användas i anläggningen, krävs i vissa fall särskilt tillstånd enligt 3a§.

2§
En eldningsanläggning i vilken den årliga bränsleförbrukningen kan beräknas normalt uppgå till minst 180 terajoule skall utföras för eldning med fast bränsle och därefter bibehållas i ett sådant utförande så länge den är i bruk.

Detsamma gäller en eldningsanläggning med lägre bränsleförbrukning i ett system i vilket varmvatten, hetvatten, ånga eller hetolja framställs för sådant ändamål som anges i 1§ andra stycket, om

1. den årliga bränsleförbrukningen i systemet kan beräknas normalt uppgå till minst 180 terajoule och

2. systemets årliga behov av energi annars inte till minst 75 procent kan tillgodoses på annat sätt än genom användning av gas eller olja eller annat flytande bränsle.

3a§
Tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer krävs för att
1. uppföra, installera eller ändra en eldningsanläggning så att den får ett utförande för huvudsaklig eldning med kol, om anläggningen avses få en tillförd effekt överstigande 500 kilowatt, eller

2. elda med kol i en anläggning med annat utförande än som avses i 1, om anläggningens tillförda effekt överstiger 500 kilowatt.

Tillstånd ges endast om användning av kol i anläggningen är förenlig med av riksdagen antagna energipolitiska riktlinjer för introduktion av kol.

Ett tillstånd får begränsas till viss tid eller förenas med särskilda villkor.

Tillstånd enligt denna lag behövs inte om tillstånd till anläggningen meddelats enligt 4 kap lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m. Utanför områden där fjärrvärme eller naturgas distibueras eller avses bli distribuerad enligt kommunens energiplanering behövs inte tillstånd för anläggningar för industribyggnader eller trädgårdsnäringens byggnader.

Fastbränsleförordning SFS 1981:972

1§
Frågor om tillstånd enligt 3a§ fastbränslelagen (1981:599) prövas av statens energiverk. Ansökan om tillstånd skall göras skriftligen till verket. Vid beredningen av tillståndsärenden skall verket se till att samråd sker i behövlig omfattning med myndigheter som särskilt berörs av tillståndsfrågan ...

2§
Frågor om undantag i särskilda fall från 2§ fastbränslelagen (1981:599) prövas av statens energiverk. Ansökningar om undantag skall ges in till verket.

Undantag får medges om ett utförande av anläggningen för eldning med fast bränsle skulle bli oskäligt ekonomiskt eller praktiskt betungande eller stora miljöproblem eller andra starka skäl talar för ett annat utförande av anläggningen i fråga.

5§
Tillsynsmyndigheter enligt fastbränslelagen (1981:599) är
1. byggnadsnämnden i fråga om anläggningar som avses i 3§ nämnda lag och som i allt väsentligt är avsedda för värmeförsörjning av bebyggelse samt
2. statens energiverk i övrigt.

8§
Ytterligare föreskrifter om verkställighet av fastbränslelagen (1981: 599) beslutas av statens planverk såvitt avser anläggningar under byggnadsnämndens tillsyn och av statens energiverk i övrigt.

Förordning om bidrag ur bränslemiljöfonden SFS 1985:630

1§
Bidrag ur bränslemiljöfonden lämnas enligt denna förordning i mån av tillgång på medel för åtgärder för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider vid förbränning av kol eller torv eller för att minska miljöpåverkan vid förbränning av avfall.

3§
Bidrag för lämnas för investeringar i anordningar för rökgasrening som avses att utnyttjas för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider vid förbränning av kol eller torv eller för att minska miljöpåverkan vid förbränning av avfall.

Bidraget lämnas med högst 75 procent av investeringskostnaden. Bidragets storlek bestäms med hänsyn till åtgärdens betydelse i förhållande till syftet med stödet och med beaktande av andra allmänna intressen.

För investeringar i anordningar för rökgasrening i samband med konvertering eller i redan befintliga anläggningar lämnas stöd med lägre bidrag.

4§
Bidrag får lämnas för investeringar i andra anordningar än sådana som avses i 3§ för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider vid förbränning av kol eller torv eller för att minska miljöpåverkan vid förbränning av avfall.

5§
Bidrag får lämnas till omfattande utrednings- och utvecklingsarbete rörande åtgärder för att minska utsläppen av föroreningar vid förbränning av fasta bränslen och avfall.
Bidraget lämnas med högst 75 procent av godkända kostnader.

10§
Frågan om bidrag prövas av statens energiverk. Samråd skall ske med statens naturvårdsverk.

Beslut som innebär att bidrag medges med ett belopp som överstiger 10 000 0000 kronor, skall underställas regeringen för godkännande.

Förordning om bidrag till vissa energiinvesteringar; SFS 1985:631

Inledande bestämmelser
1§
För att främja sådana investeringar inom energiområdet som underlättar avvecklingen av kärnkraften får bidrag lämnas enligt denna förordning i mån av tillgång på medel.

6§
Beslut om bidrag skall förenas med de villkor som behövs för att tillgodose syftet med bidraget. Vid beslut om bidrag skall hänsyn också tas till investeringens betydelse från miljösynpunkt.

Bidrag får inte lämnas om för samma ändamål tas i anspråk bidrag eller utfästelse om bidrag enligt förordningen (1983:1107) om statligt stöd för åtgärder för att ersätta olja, m m

Förfarandet i bidragsärenden m m
7§
Ansökan om bidrag skall göras skriftligen hos statens energiverk. Av ansökan skall framgå om sökanden sökt eller beviljats annat statligt stöd för investeringen.

9§
Statens energiverk skall vid beredningen av bidragsärenden samråda med statens naturvårdsverk.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och staten historiska muséer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

Förarbeten till lag om särskild avgift för oljeprodukter och kol
Skatteutskottet 1984/85:19

Allmänna riktlinjer
Under hösten 1983 fattade riksdagen beslut om energiskattepolitikens framtida inriktning (prop 1984/85:28, SkU 9). I beslutet lades fast att energibeskattningen bör utformas så att de energiinvesteringar för oljeersättning och energihushållning som bör genomföras under 1980-talet främjas. Hänsyn bör också tas till olika energikällors effekter på miljön, bytesbalansen, försörjningstryggheten, sysselsättningen och den

industriella utvecklingen. Tanken på att inordna energiområdet under mervärdeskatten avvisades. I stället uttalades att energin även i fortsättningen bör beskattas med differentierade punktskatter.

Lag om särskild avgift för oljeprodukter och kol SFS 1973:1216

1§
Särskild avgift erlägges enligt denna lag för
1. bensin, dock inte motoralkolholer, om bensinen är avsedd för motordrift och är skattepliktig enligt lagen (1961:372) om bensinskatt, med sex öre per liter,
2. motorbrännolja och eldningsolja, om oljan är skattepliktig enligt lagen (1957:262) om allmän energiskatt, med etthundraarton kronor per kubikmeter,
3. kolbränslen, om dessa är skattepliktiga enligt lagen om allmän energiskatt, med tio kronor per ton.

2§
Lagen (1961:372) om bensinskatt utom 2§ första-andra styckena tillämpas i fråga om skatt enligt denna lag på bensin och lagen (1957:262) om allmän energiskatt utom 10§ första stycket, 11-15§§ och 25§ tillämpas i fråga om skatt enligt denna lag på oljor och kolbränslen.

Lag om vissa torvfyndigheter SFS 1985:620

Inledande bestämmelser
1§
För undersökning och bearbetning av fyndigheter av torv för att utvinna energi fordras särskilt tillstånd (koncession), om inte annat följer av 3§.

5§
Frågor om koncession prövas av länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger ...

6§
I fråga om verksamhet som avses i denna lag skall även iakttas tillämpliga föreskrifter i plan- och bygglagen (1987:10), miljöskyddslagen (1969:387) och andra författningar.

Förutsättningar för koncession
7§
Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att verksamheten kommer till stånd och sökanden från sådan synpunkt är lämplig att bedriva verksamheten....

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.
...

12§
Koncession skall förenas med de villkor som behövs för att motverka eller begränsa menlig inverkan på naturmiljön samt för att beakta andra allmänna intressen och enskild rätt....

13§
Koncessionshavaren skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, å-

läggas att ställa säkerhet för att villkor till skydd för naturmiljön, andra allmänna intressen eller enskild rätt skall uppfyllas. Visar sig säkerheten otillräcklig, får länsstyrelsen bestämma att ytterligare säkerhet skall ställas.

Förordning om vissa torvfyndigheter SFS 1985:626

Ansökan om bearbetningskoncession
3§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger
Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om ...

5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt.
6. tillgängliga uppgifter om torvens förbränningsegenskaper och innehåll av ämnen som vid förbränning kan medföra skada på miljön ...

9§
Länsstyrelsen skall vid beredningen av koncessionsärenden se till att ärendena utreds på det sätt som är motiverat med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning. Yttranden skall alltid inhämtas från berörda kommuner, andra länsstyrelser inom vars område det sökta koncessionsområdet ligger, bergmästaren, Sveriges geologiska undersökning, statens energiverk och statens naturvårdsverk.

Författningar på energiområdet under statens energiverk som syftar till att minska eller ändra inriktningen av energianvändningen. Indirekt leder detta till en minskad belastning på miljön:

- -

SFS 1976:757 Förordning om vissa åtgärder inom statsförvaltningen för att minska förbrukningen av energi.

SFS 1977:440 Förordningen om kommunal energiplanering.

SFS 1983:1107 Förordning om statligt stöd för åtgärder för att ersätta olja m m.

SFS 1979:319 Förordning om statligt stöd till energiforskning.

SFS 1982:1273 Förordning om statsbidrag till energibesparande åtgärder i bostadshus m m.

3.2-ME.6 INSTITUTET FÖR VATTEN- OCH LUFTVÅRDSFORSKNING

INSTRUKTION

-

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Avtal mellan staten och Föreningen för Industriell miljövårdsforskning angående gemensam finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet inom miljövårdsområdet. Bilaga til regeringsbeslut 1986-06-11, nr 41.

1§
Staten och Föreningen åtar sig att under tiden den 1 juli 1986 - den 30 juni 1987 gemensamt finansiera viss forsknings- och utvecklingsverksamhet inom miljövårdsområdet. Verksamheten skall bedrivas enligt de riktlinjer som angivits i ett mellan staten och Föreningen överenskommet ramprogram, vilket biläggs detta avtal.

2§
Ansvaret för den avtalade verksamhetens bedrivande åvilar Stiftelsen Institutet för Vatten- och Luftvårdsforskning, i det följande kallad Stiftelsen. Stadgar för Stiftelsen fastställs av regeringen.

3§
På grundval av avtalet och ramprogrammet fastställer Stiftelsens styrelse en programbudget för verksamheten.

För prioritering, planering och utvärdering av den avtalade forskningsverksamheten skall Stiftelsens styrelse tillsätta forskningskommittéer i vilka bl a naturvårdsverket skall beredas tillfälle att delta.

IVL är industrins miljöforskningsorgan som bedriver forskning såväl rörande effekter i miljön av utsläpp som teknik för att åtgärda miljöproblemen. Man undersöker även effekter t ex försurning av storskaliga luftproblem orsakade av förbränning. Verksamheten är organiserad i tre avdelningar: luftfrågor, vattenfrågor och miljöteknik.

3.3 STATLIGA MYNDIGHETER - GRUPP 3

JUSTITIEDEPARTEMENTET

3.3-JU.1 DOMSTOLAR OCH ÅKLAGARMYNDIGHETER

Av de allmänna domstolarna tingsrätt, hovrätt och högsta domstolen avgörs mål om brott- och skadestånd - mot de olika miljövårdsförfattningarna.

Koncessionsnämndens för miljöskydd beslut om miljöskyddsavgift enligt miljöskyddslagen (1969:387) överklagas hos Svea hovrätt (vattenöverdomstolen). Högsta domstolen är sista instans i mål om miljöskyddsavgift. Bestämmelser om vilka tingsrätter som också är fastighetsdomstolar finns i kungörelsen (1971:549) om fastighetsdomstol. Samtliga hovrätter är, inom sina respektive domkretsar, överrätter i mål som fullföljs från fastighetsdomstol. Som sista instans i sådana mål dömer högsta domstolen. Fastighetsdomstolen prövar bl a mål och ärenden enligt 28, 33-35§§ naturvårdslagen (1964:822), 12§ miljöskadelagen (1986:225) och 5 kap 2§ expropriationslagen (1972:719). De allmänna domstolarna prövar också frågor om vattenföroreningsavgift enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg. Tullverkets beslut om vattenföroreningsavgift får överklagas till den tingsrätt som är sjörättsdomstol.

1§ lagen (1970:417) om marknadsdomstol m m föreskriver att marknadsdomstolen skall handlägga ärenden enligt bl a marknadsföringslagen (1975:1418).

Besvär över myndigheternas beslut enligt de olika författningarna på miljövårdens område - och som inte skall upptas till prövning av regeringen - prövas av de allmänna förvaltningsdomstolarna. Regeringsrätten är högsta allmänna förvaltningsdomstol. Kammarrätterna är allmänna förvaltningsdomstolar närmast under regeringsrätten.

Riksåklagaren är under regeringen högste åklagare och har i denna egenskap ansvaret för och ledningen av åklagarväsendet i riket (RB 7 kap 2§). Åklagarväsendet är indelat i 13 åklagarregioner med en regionåklagarmyndighet i varje region. Åklagarregionerna är i sin tur indelade i åklagardistrikt med en åklagarmyndighet i varje distrikt. Åklagardistrikten i Stockholm, Göteborg och Malmö ingår dock inte i någon åklagarregion. I Stockholm finns dessutom en statsåklagarmyndighet för speciella mål. Denna myndighet handlägger främst mål som begåtts inom flera regionåklagarmyndigheters verksamhetsområden.

SAKFÖRFATTNINGAR

Brottsbalk SFS 1962:700

12 kap. Om skadegörelsebrott

2§

...

Den som i skog eller mark olovligen tager växande träd eller gräs, el-

ler, av växande träd, ris, gren, näver, bark, löv, bast, ollon, nötter eller kåda eller ock vindfälle, sten, grus, torv eller annat sådant, som ej är berett till bruk, dömes för åverkan, om brottet med hänsyn till det tillgripnas värde och övriga omständigheter är att anse som ringa.

13 kap. Om allmänfarliga brott
8§
Framkallar någon allmän fara för djur eller växter medelst gift eller genom att överföra eller sprida elakartad sjukdom eller genom att sprida skadedjur eller ogräs eller på annat dylikt sätt, dömes för förgöring till böter eller fängelse i högst två år. ...

8a§
Den som i annat fall än som har angetts förut i detta kapitel
1. förorenar mark, vatten eller luft på ett sätt som medför eller kan medföra sådana hälsorisker för människor eller sådana skador på djur eller växter, som inte är av ringa betydelse, eller annan betydande olägenhet i miljön,
2. förvarar avfall eller annat ämne på ett sätt som genom förorening kan medföra hälsorisker, skador eller annan olägenhet som anges under 1 eller
3. orsakar betydande olägenhet i miljön genom buller, skakning eller strålning
döms, om inte behörig myndighet har tillåtit förfarandet eller detta är allmänt vedertaget, för miljöbrott till böter eller fängelse i högst två år. ...

9§
... Den som av grov oaktsamhet begår en gärning som avses i 8a§ döms för vållande till miljöstörning till straff som anges i första stycket.

ÖVRIGT

-

3.3-JU.2 POLISEN

INSTRUKTION M M

Polislag SFS 1984:387

2§
Till polisens uppgifter hör att
...
5. fullgöra den verksamhet som ankommer på polisen enligt särskilda bestämmelser.

Kommentar:
I polislagen (1984:387) föreskrivs att rikspolisstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för polisväsendet. Enligt bestämmelserna om den regionala polisverksamheten är länsstyrelsen länets högsta polisorgan.

Varje län är indelat i polisdistrikt. I polisdistrikten finns en polismyndighet som ansvarar för verksamheten inom distriktet.

Utöver den verksamhet som består i att utreda brott har polisen också ålagts uppgifter som tillsynsmyndighet m m enligt vissa miljövårdsförfattningar.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om transport av farligt gods SFS 1982:821

2§
Med farligt gods förstås i denna lag gods som består av eller innehåller
explosiva varor,
komprimerade, kondenserade eller under tryck lösta gaser,
brandfarliga vätskor,
brandfarliga fasta varor,
självantändande varor,
varor som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten,
oxiderande varor,
organiska peroxider,
giftiga varor,
vämjeliga varor,
varor med benägenhet att orsaka infektioner,
radioaktiva varor,
frätande varor samt
magnetiskt material
och som på grund därav vid transport kan medföra skador på människor, djur, egendom eller i miljön eller påverka transportmedlets säkra framförande.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden.

Myndighet	Tillsynsområde
...	
Polismyndigheterna	Landtransporter utom järnvägstransporter
...	

Rikspolisstyrelsen och generaltullstyrelsen var och en inom sitt område bemyndigas att meddela de verkställighetsföreskrifter till lagen om transport av farligt gods och denna förordning som behövs för polismyndigheternas och tullmyndigheternas tillsynsverksamhet.

26§
Om en transport på väg sker i strid mot lagen (1982:821) om transport av farligt gods eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och transporten inte kan fortsätta utan påtaglig risk för skada, får polismän hindra transporten.

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

5 kap Dagböcker m m
1§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om dagböcker och andra handlingar rörande hanteringen av skadliga ämnen ombord på fartyg.

2§
Handlingar som avses i 1§ skall i fråga om svenska fartyg på begäran hållas tillgängliga för polismyndighet, tullmyndighet, tillsynsmyndighet som avses i 6 kap 5§ eller annan myndighet som regeringen utser. Detsamma gäller i fråga om motsvarande handlingar på utländska fartyg, som befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, i den mån regeringen föreskriver detta. ...

7 kap
10§
Den myndighet som med stöd av 4, 5 eller 6§ har förbjudit ett fartygs avgång eller vidare resa skall, om fartyget befinner sig inom Sveriges sjöterritorium, genast anmäla beslutet för polis-, tull- och lotsmyndigheterna. Polismyndigheten skall, om det behövs, vidta åtgärder för att förhindra överträdelse av förbudet. Tull- och lotsmyndigheterna skall, så länge förbudet gäller, inställa de förrättningar för fartygets resa som ankommer på dem. ...

Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

5 kap Dagböcker m m
1§
På svenskt oljetankfartyg med en bruttodräktighet av minst 150 och på annat svenskt fartyg med en bruttodräktighet av minst 400 skall befälhavaren föra oljedagbok. På oljetankfartyg som är mindre än nu sagts skall föras motsvarande anteckningar av mindre omfattning i enlighet med vad som föreskrivs av sjöfartsverket.

2§
På svenskt kemikalietankfartyg skall befälhavaren föra lastdagbok.

4§
Närmare föreskrifter om oljedagböcker och lastdagböcker samt om kontrollen av sådana dagböcker och av motsvarande anteckningar på utländska fartyg meddelas av sjöfartsverket.

9 kap
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med
...
2. rikspolisstyrelsen och generaltullstyrelsen, i fråga om
   a. föreskrifter som meddelas med stöd av 5 kap 4§,
   b. undantag som föreskrivs med stöd av 9 kap 1§ såvitt avser undantag från bestämmelserna i 5 kap 1 eller 2§,
...

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

2§
Tillsyn över efterlevnaden av föreskrifter och villkor för tillstånd enligt lagen om kontinentalsockeln utövas av Sveriges geologiska undersökning. Det åligger undersökningen att vid tillsynen samverka med annan myndighet vars verksamhet beröres av tillståndet.

Sjöfartsverket, generaltullstyrelsen och rikspolisstyrelsen skola efter framställning av undersökningen biträda vid utövningen av tillsynen.

Förordning om explosiva varor SFS 1949:341

56§
1 mom. Inträffar explosion i tillverknings- eller förvaringsrum eller vid transport av explosiv vara eller förorsakas genom explosion i samband med användning av explosiv vara mera betydande person- eller egendomsskada, skall anmälan därom ofördröjligen göras till polismyndigheten i orten. Intill dess polis kommmit tillstädes, skall såvitt möjligt allt lämnas orubbat på explosionsplatsen.

Polismyndigheten skall verkställa den utredning och vidtaga de åtgärder, som betingas av omständigheterna. Om det icke finnes uppenbart betydelselöst att så sker, skall polismyndigheten vidarebefordra anmälan till sprängämnesinspektionen. I samband därmed skall upplysning lämnas om vidtagna åtgärder och i förekommande fall protokoll över verkställd utredning översändas.

2 mom. Kan innehav av explosiv vara antagas vålla fara för missbruk, äger polismyndighet besluta, att varan skall omhändertagas. Är faran för missbruk så överhängande, att polismyndighetens beslut ej hinner avvaktas, äger jämväl polisman omhändertaga varan. Har sådan åtgärd vidtagits, åligger det polismannen att därom skyndsamt göra anmälan till polismyndigheten, som har att pröva huruvida åtgärden skall bestå.

Fordonskungörelse SFS 1972:595

35§
Polisman, riksprovplats och bilinspektör får vid besiktning eller inspektion av fordon enligt denna kungörelse undersöka fordonets beskaffenhet och utrustning. Fordonet får provköras i den utsträckning som behövs för att förrättningen skall kunna genomföras. Sådan provkörning får ske även om hinder mot fordonets brukande föreligger enligt denna kungörelse, bilregisterkungörelsen (1972:599) eller bilavgaskungörelsen (1972:596).

Finner polisman anledning antaga att fordon som han anträffar i trafik ej är i föreskrivet skick äger första stycket motsvarande tillämpning.
...

55§
... En bil får inte godkännas vid typbesiktningen om den inte uppfyller kraven i bilavgaskungörelsen (1972:596). ...

74§
Kontrollbesiktning sker för kontroll av den beskaffenhet och utrustning hos fordonet som är av betydelse från miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt samt av att kraven enligt 13a§ är uppfyllda.

91§
Flygande inspektion sker för kontroll av beskaffenhet och utrustning av motordrivet fordon eller släpfordon som anträffas på väg eller under sådana omständigheter att det finns anledning att antaga att fordonet är bristfälligt och att det i nära anslutning till anträffandet använts på väg.

Flygande inspektion utförs av polisman, som rikspolisstyrelsen förordnat härtill, eller bilinspektör.

Förordning om fordon i internationell vägtrafik i Sverige SFS 1987:27

Inledande bestämmelser
1§
Motordrivna fordon och släpfordon som används i internationell vägtrafik i Sverige skall uppfylla de villkor om registrering och om beskaffenhet och utrustning som följer av denna förordning.
...

Beskaffenhet och utrustning
8§
Bestämmelserna i 1-9, 10-17, 19-29, 33-35 och 90-96§§ fordonskungörelsen (1972:595) gäller i tillämpliga delar beträffande fordon som används i internationell trafik i Sverige.
...

9§
Bestämmelserna i bilavgaskungörelsen (1972:596) är inte tillämpliga på fordon i internationell trafik i Sverige. Dessa fordon skall uppfylla de villkor om utsläpp av avgaser som gäller i fordonets hemland.

Vägtrafikkungörelse SFS 1972:603

Lokala trafikföreskrifter m m
154§
...
Föreskrifter för en viss väg om tillfällig begränsning av den hastighet som annars är tillåten får meddelas av polismyndigheten eller den myndighet som har hand om väg- eller gatuhållningen inom området, om det behövs för att förebygga trafikolyckor med klövvilt.

Bemyndiganden m m
159§
... Polismyndigheten prövar också frågor om undantag från lokala trafikföreskrifter om transport av farligt gods, när länsstyrelsens beslut inte kan avvaktas utan olägenhet. ...

Terrängtrafikkungörelse SFS 1972:594

19§
... I fråga om typbesiktning av terrängfordon äger bestämmelserna i fordonskungörelsen (1972:595) om typbesiktning av annat motordrivet fordon än moped och av släpfordon motsvarande tillämpning. ...

32§
... I fråga om flygande inspektion av terrängfordon äger bestämmelserna i fordonskungörelsen (1972:595) om flygande inspektion motsvarande tillämpning.

Bilavgaslag SFS 1986:1386

Inledande bestämmelser
1§
Denna lag syftar till att förebygga att bilar och andra motordrivna fordon orsakar skador på människors hälsa eller på miljön genom utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen.

2§
Motordrivna fordon skall vara så konstruerade och utrustade att de inte släpper ut avgaser och andra ämnen i större mängd än vad som kan godtas från hälso- och miljöskyddssynpunkt.

För motordrivna fordon gäller i vissa fall krav på avgasgodkännande.
...

Tillsyn
4§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

5§
...
Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för tillsynen.

Bilskrotningsförordning SFS 1975:348

8§
I ärende om auktorisation skall länsstyrelsen inhämta yttrande från kommunstyrelsen och polismyndigheten samt, om sökanden avser att till någon del utföra bilskrotningen vid anläggning i annat län, länsstyrelsen i det länet.

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

26§
1 mom
Den som vill utöva jakt vare pliktig erlägga jaktvårdsavgift.

Till bevis om att den jagande fullgjort vad honom enligt första stycket åligger skall han vid jakten medföra ett för honom gällande jaktkort; och vare han pliktig att vid anfordran uppvisa kortet för polisman, av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman, befattningshavare vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning eller vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning, stiftsjägmästare eller dennes biträden ävensom för den som äger, innehar eller vårdar marken eller den eljest där äger jakträtt; ...

31§
Anträffas å bar gärning någon som olovligt jagar å annans jaktområde, må jakträttsinnehavaren eller den som äger, innehar eller vårdar marken så ock deras folk i fall som avses i 30§ tredje stycket fråntaga den jagande jaktbytet och eljest taga detta i beslag ävensom beslagtaga vapen, ammunition, annat jaktredskap, hund, motorfordon, annat motordrivet fortskaffningsmedel och släpfordon.

A område där jakträtt tillkommer kronan liksom å sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och å renbetesfjällen tillkommer rätt att taga jaktbyte och annan i första stycket avsedd egendom i beslag polisman och av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman ävensom personal vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning samt vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning. ...

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av ny jaktlag (1987:259).

Jaktlag SFS 1987:259

Viltvården
9§
Om ett vilt djur orsakar avsevärd skada eller om det kan antas vara farligt för människors säkerhet, får polismyndigheten låta avliva djuret.

Regeringen får meddela föreskrifter om att polismyndigheten får låta avliva eller fånga vilt, när detta är befogat från djurskyddssynpunkt.

Ansvar m m
47§
Ertappas någon på bar gärning då han begår jaktbrott, får vilt och sådan egendom som enligt 49§ kan antas bli förverkad eller som kan antas ha betydelse för utredning om brottet tas i beslag av jakträttshavaren eller av någon som företräder honom. Samma befogenhet tillkommer därtill förordnade jakttillsynsmän samt därtill behöriga tjänstemän vid tullverkets kust- eller gränsbevakning.

Har egendom tagits i beslag, skall anmälan om detta skyndsamt göras till polis- eller åklagarmyndigheten. Den som tar emot anmälan skall förfara som om han själv gjort beslaget.

För att undvika att vilt som har tagits i beslag förstörs, får djuret efter värdering säljas på lämpligt sätt.

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

Gemensamma bestämmelser
Alarmering
30§
Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för räddningstjänst skall se till att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen.

När ett räddningsorgan gör en räddningsinsats, skall polismyndigheten underrättas om insatsen.

Övriga bestämmelser
Tillsyn
57§
Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för tillsynen.

Lag om tillsyn över hundar SFS 1943:459

Lag om tillsyn över hundar och katter
1§
Hundar och katter skall hållas under sådan tillsyn som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter.

I jaktlagen (1987:259) finns särskilda bestämmelser om vad som skall iakttas för att hindra hundar från att driva eller förfölja vilt.

4§
Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttshavaren eller någon som företräder honom ta hand om hunden. När detta har skett skall hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om denne inte är känd, skall i stället polismyndigheten i orten underrättas.

Kan inte hunden tas om hand, får polismyndigheten låta döda hunden, om detta är angeläget från viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

7§
En katt som med skäl kan antas vara övergiven eller förvildad, får dödas av jakträttshavaren eller av någon som företräder denne. Inom tätbebyggt område krävs dock tillstånd av polismyndigheten.

ÖVRIGT

-

UTRIKESDEPARTEMENTET

3.3-UD.1 KOMMERSKOLLEGIUM

INSTRUKTION SFS 1985:604

3§
Det åligger kollegiet särskilt ...
att i enlighet med överenskommelser inom EFTA eller GATT och efter samråd med berörda myndigheter lämna meddelanden till dessa organisationer om sådana föreskrifter eller allmänna råd som anges i 1§ förordningen (1973:233) om skyldighet för myndighet att underrätta kommerskollegium om vissa föreskrifter m m samt att i enlighet med sådan överenskommelse ombesörja publicering av notiser och fullgöra uppgifter i fråga om upplysningsverksamhet, ...

SAKFÖRFATTNINGAR

Förordning om skyldighet för myndighet att underrätta kommerskollegium om vissa föreskrifter m m SFS 1973:233

1§
En myndighet som avser att meddela föreskrift eller allmänna råd i fråga om teknisk utformning eller beskaffenhet i övrigt, märkning, provning eller godkännande av en vara, som är föremål för internationell handel, skall underrätta kommerskollegium om ärendet i god tid innan myndigheten fattar beslut i frågan. I brådskande fall får underrättelsen lämnas senast när beslutet fattas.

2§
Finns det anledning anta att föreskrift eller råd som avses i 1§ kan ha väsentlig inverkan på handeln mellan Sverige och andra länder, skall myndigheten, om ej synnerliga skäl föreligger, samråda med kommerskollegium, innan myndigheten fattar beslut.

3§
Föreskrifter om verkställigheten av denna förordning meddelas av kommerskollegium.

Kommerskollegiums roll är att bedöma hur svenska bestämmelser om miljöfrågor harmonierar med internationella bestämmelser (bl a om märkning av kemiska produkter och regler på bilavgasområdet).

Förordning om avgift vid införsel av aluminiumburkar SFS 1983:847

1§
En avgift som avses i 3§ lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium skall från och med den 1 februari 1984 tas ut vid införsel av sådana aluminiumburkar som är avsedda för eller innehåller konsumtionsfärdig dryck hänförlig till tulltaxenr 20.07 eller 22.01-22.03 enligt lagen (1977:975) med tulltaxa. Avgiften kallas burkavgift.

2§
Burkavgift skall erläggas med belopp som statens jordbruksnämnd fastställer efter samråd med kommerskollegium och Aktiebolaget Svenska Returpack.

ÖVRIGT

-

3.3-UD.2 UTRIKESREPRESENTATIONEN

INSTRUKTION SFS 1967:83

25§
Chefen för en beskickning och chefen för ett konsulat skall företräda Sverige, göra sig förtrogen med Sveriges och verksamhetslandets inbördes förhållanden, bevaka och främja Sveriges intressen samt tillvarata svenska medborgares rätt och bästa. Vad som nu sagts gäller i tillämpliga delar också chefen för en delegation vid en mellanfolklig organisation i förhållandet till organisationen.

28a§
Beskickningar i länder med vilka Sverige har bilateralt utvecklingssamarbete skall på begäran av styrelsen för internationell utveckling (SIDA), beredningen för internationellt tekniskt samarbete (BITS) och styrelsen för u-landsforskning (SAREC) vidta åtgärder som ligger inom ramen för den biståndsverksamhet som avtalats mellan Sverige och utvecklingslandet i fråga eller som i övrigt faller inom dessa myndigheters behörighetsområden. Beskickningarna skall genom direkt skriftväxling på begäran tillhandahålla sådan information som behövs för dessa myndigheters verksamhet.

29§
Beskickningar och konsulat skall främja Sveriges näringsliv och utrikeshandel, skapa intresse för svenska varor och tjänster samt i övrigt stödja svenska företag och det svenska näringslivets företrädare.

30§
Utlandsmyndigheterna skall sprida information om Sverige och svenska förhållanden. De skall också underlätta kontakter mellan svenska och utländska institutioner och organisationer som kan bidra till ett utbyte av erfarenheter med andra länder.

Beskickningar och konsulat skall vidare främja Sveriges vetenskapliga och kulturella förbindelser med verksamhetslandet.

31§
En beskickning skall med uppmärksamhet följa den politiska, ekonomiska, kommersiella, sociala, vetenskapliga och kulturella utvecklingen samt de internationella biståndsfrågorna i verksamhetslandet och även på andra områden skaffa sig kännedom om förhållanden som är av intresse för Sverige eller för Sveriges och verksamhetslandets inbördes förhållanden. ...

Detta gäller bl a de tekniska attachéernas roll. Tekniska attachéer finns f n vid knappt tio ambassader.

INSTRUKTION FÖR LANTBRUKSRÅD OCH LANTBRUKSATTACHÉ SFS 1985:305

1§
Vad som i denna förordning sägs om lantbruksråd gäller även lantbruksattaché.

3§
Lantbruksrådet skall bevaka frågor inom jordbruksdepartementets ansvarsområde. Lantbruksrådet skall särskilt

1. följa och bevaka utvecklingen och viktigare händelser samt fortlöpande lämna information härom till jordbruksdepartementet,

2. bistå vid handläggningen av såväl bilaterala som multilaterala ärenden,

3. sprida kunskap om svenska förhållanden,

4. lämna svenska myndigheter begärd information,

5. informera och bistå officiella delegationer,

6. såvitt möjligt lämna andra delegationer och studiebesökare samt organisationer i Sverige information och bistånd,

7. verka för avsättning av svenska produkter och i övrigt ta till vara svenska handelsintressen,

8. i övrigt fullgöra de uppgifter som regeringen i särskilt fall bestämmer.

Kommentar:
Lantbruksråden och lantbruksattachéerna sorterar under jordbruksdepartementet men är här sammanförda med övrig utrikesrepresentation sorterande under utrikesdepartementet.

ÖVRIGT

Följande uppgifter hämtade ur Statliga myndigheter utgiven av Liber 1980

Förutom ovannämnda personalkategorier finns vid vissa utlandsmyndigheter specialattachéer, som ansvarar för speciella frågor inom sina respektive fack. För närvarande tjänstgör sålunda ..., teknisk-vetenskapliga attachéer, ..., lantbruksrepresentanter, ... vid ett antal utlandsmyndigheter.

3.3-UD.3 STYRELSEN FÖR INTERNATIONELL UTVECKLING (SIDA)

INSTRUKTION SFS 1973:687

2§
Styrelsen är central förvaltningsmyndighet för det direkta utvecklingssamarbete som Sverige bedriver med utvecklingsländer. I den omfattning regeringen särskilt föreskriver handlägger styrelsen dessutom ärenden som rör samarbete på utvecklingsområdet med mellanstatliga organisationer. Styrelsen har vidare tillsyn över biståndsinsats som genomförs med bidrag från styrelsen av annan svensk myndighet, organisation eller företag och, om annat ej föreskrivs, över biståndsinsats som regeringen uppdrager åt annan myndighet, organisation eller företag.

3§
Det åligger styrelsen särskilt att

i den utsträckning dess verksamhet kräver följa utvecklingen såväl i utvecklingsländerna som på biståndsverksamhetens område i Sverige, i andra biståndsgivande länder och hos internationella organ samt samla, ordna och tillhandahålla uppgifter härom, ...

verkställa utredningar och avge yttranden rörande frågor på utvecklingssamarbetets område, ...

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Citat ur SIDA's anslagsframställning 1985/86

Medelstilldelningen för insatser avseende miljö- och markvård samt energi har ökat. Detta bistånd sköts av 3 handläggare. Ytterligare en person med rätt teknisk bakgrund är en förutsättning för att SIDA skall klara av en fullgod planering och uppföljning av det utökade programmet.

Skogssektionen inom lantbruksbyrån handlägger insatser för 180 mkr. Mot bakgrund av det ökade intresset för mark- och skogsfrågor bl a i Indien skulle antalet handläggare behöva ökas från 2 till 3.

4.3 Utvecklingssamarbetet med länder
... Ökade anslag kan användas för uppgifter som att öka jordbruksproduktionen, ...

Ett annat användningsområde vore projekt inom områdena energi och markvård, som bedöms vara särskilt angelägna ... Ett tänkbart sådant projekt vore en utvidgad skogs- eller markvårdsinsats i Etiopien.

4.8 Försöksverksamhet och metodutveckling
Under anslagsposten Försöksverksamhet och metodutveckling, som nu åter inrymmer bl a ämnesområdena miljö- och markvård samt energi, stöder styrelsen experimentella och innovativa projekt och andra verksamheter, ...

Bland områden inom vilka Sverige spelat och även i framtiden bör spela en framträdande roll återfinns befolkningsfrågor och familjeplanering, miljö-, markvård och energi, ...

Under de senaste tre budgetåren har antalet ämnesområden och insatser inom anslagsposten minskat för att möjliggöra effektivare stöd inom främst miljö- och markvård och energiområdet. ...

I Statsliggaren 1985/86 III/Ud framgår följande:

Medel upptagna under anslagsposten 22, Försöksverksamhet och metodutveckling m m disponeras enligt följande:

A. Försöksverksamhet och metodutveckling 136 000 000 kr

SIDA skall före budgetårets utgång utarbeta en plan för försöksverksamhet och metodutveckling under budgetåret 1986/87 som skall underställas regeringen för godkännande. Av de medel under A som avsätts för miljö och markvård samt energi ställs 5 000 000 kr till SARECs (Styrelsen för u-landsforskning, Swedish Agency for Research Cooperation with Developing Countries. Instruktion SFS 1979:832) förfogande för forskningsinsatser.

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

3.3-FÖ.1 FÖRSVARETS FORSKNINGSANSTALT

INSTRUKTION SFS 1983:910

2§
Anstalten är en central myndighet med huvuduppgift att bedriva forskning för totalförsvaret.

Anstalten skall också utföra forsknings- och utredningsuppgifter rörande rustningsbegränsning m m enligt särskilda föreskrifter.

Anstalten skall dessutom enligt särskilda föreskrifter mot ersättning bedriva forskning för andra ändamål än som avses i första och andra styckena samt utvecklingsarbete.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Av FOAs verksamhetsberättelse 1984/85 framgår att FOAs framtidssyn - ett regeringsuppdrag för utarbetande av en samlad syn på försvarsforskningens långsiktiga utveckling - föreslår ett ökat inslag av intäktsfinansierad verksamhet. För detta verksamhetsår redovisas forskningsuppdrag rörande korrosion och mikroorganismer bl a vid bergrumslagring av olja samt utveckling av bättre utrustning för anläggningar som arbetar med fasta inhemska bränslen.

FOA bedriver även forskning rörande oljeutsläpp och olyckor vid kemiska anläggningar. Något formellt miljöansvar har FOA däremot inte.

SOCIALDEPARTEMENTET

3.3-S.1 SOCIALSTYRELSEN

INSTRUKTION SFS 1981:683

2§
Socialstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för verksamhet som rör socialtjänst, hälso- och sjukvård, tandvård, läkemedelsförsörjning, hälsoskydd, omsorger om psykiskt utvecklingsstörda samt frågor om alkohol och missbruksmedel, allt i den mån det inte ankommer på annan statlig myndighet att handlägga sådana ärenden.

3§
Socialstyrelsen skall svara för tillsyn över de i 2§ angivna verksamhetsgrenarna. Tillsynen skall ske med beaktande av huvudmännens självständighet och behov av att anpassa sin verksamhet efter lokala förhållanden.

Styrelsen skall även för statens del svara för övergripande planering, samordning och uppföljning på riksnivå av verksamhetsgrenarnas omfattning, innehåll, kostnader och utveckling. Detta skall i erforderlig utsträckning ske i samverkan med andra samhällsplanerande organ. ...

Socialstyrelsen skall inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m. ...

5§
Socialstyrelsen är chefsmyndighet för statens rättskemiska laboratorium, statens rättsläkarstationer, statens rättspsykiatriska kliniker och stationer, statens miljömedicinska laboratorium samt statens giftinformationscentral.

SAKFÖRFATTNINGAR

Hälsoskyddslag SFS 1982:1080

Tillsyn
15§
Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och statens naturvårdsverk enligt regeringens bestämmande.

Hälsoskyddsförordning SFS 1983:616

Central tillsyn
17§
Den centrala tillsynen enligt 15§ hälsoskyddslagen (1982:1080) skall fördelas mellan socialstyrelsen och statens naturvårdsverk på det sätt som framgår av nedan angivna uppställning.

A Socialstyrelsen:

1. bostäder,
2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande,
3. samlingslokaler,
4. hotell, pensionat och liknande lokaler,
5. lokaler för hygienisk behandling,
6. lokaler för hantverk och annan industriell verksamhet,
7. luftföroreningar, buller och andra liknande störningar, avloppsvatten och avfall, i den mån dessa förekommer inom byggnad,
8. ohyra,
9. övriga i denna paragraf ej särskilt nämnda frågor.

B Statens naturvårdsverk:

1. luftföroreningar, buller och andra liknande störningar, avloppsvatten och avfall, i de fall tillsynen inte ankommer på socialstyrelsen enligt 7 ovan,
2. spridning och annan hantering av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet,
3. idrottsanläggningar, badanläggningar, strandbad och liknande anläggningar,
4. vattentäkter,

De centrala tillsynsmyndigheterna skall samarbeta i tillsynsarbetet.

Förordning om bekämpningsmedel SFS 1985:836

Vissa bemyndiganden
18§
Tillstånd att använda bekämpningsmedel som hänförs till klass 1 i 8§ skall avse viss tid. Frågan om tillstånd prövas såvitt avser

1. verksamhet som huvudsakligen berör jordbruk, skogsbruk eller trädgårdsskötsel av lantbruksstyrelsen,
2. åtgärder mot ohyra och skadedjur enligt 10§ hälsoskyddslagen (1982:1080) av socialstyrelsen,
3. annan verksamhet av arbetarskyddsstyrelsen.

Instruktion för statens naturvårdsverk SFS 1967:444

9§
Ledamöter av forskningsnämnden är generaldirektören, som är nämndens ordförande, chefen för socialstyrelsen, chefen för arbetarskyddsstyrelsen, chefen för statens livsmedelsverk, chefen för kemikalieinspektionen och högst sex andra ledamöter, som regeringen utser särskilt. ...

Länsstyrelseinstruktion SFS 1986:1122

43§
Innan länsstyrelsen avger förslag eller beslutar om tillsättning av de tjänster som anges i följande sammanställning, skall länsstyrelsen samråda med de i sammanställningen angivna myndigheterna.

...

2. Tjänster som tillsätts av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådmyndighet
handläggare som huvudsakligen fullgör arbetsuppgifter inom hälsoskyddet	socialstyrelsen

...

Instruktion för länsstyrelsen i Norrbottens län SFS 1986:1123

44§
Innan länsstyrelsen avger förslag eller beslutar om tillsättning av de tjänster som anges i följande sammanställning, skall länsstyrelsen samråda med de i sammanställningen angivna myndigheterna.

...

2. Tjänster som tillsätts av länsstyrelsen

Tjänst som	Samrådsmyndighet
handläggare som huvudsakligen fullgör arbetsuppgifter inom hälsoskyddet	socialstyrelsen

...

ÖVRIGT

-

3.3-S.2 STATENS BAKTERIOLOGISKA LABORATORIUM

INSTRUKTION SFS 1965:786

2§
Laboratoriet har till uppgift att inom humanmedicinens mikrobiologiska och epidemiologiska områden utföra praktiskt-vetenskapliga undersökningar, framställa och tillhandahålla sera, ympämnen och andra bakteriologiska preparat, följa det epidemiska läget och vidtaga eller föreslå erforderliga åtgärder, bedriva vetenskaplig forskning samt undervisning och utbildning.

3§
Det åligger laboratoriet särskilt att
på uppdrag av läkare eller hälsovårdsmyndighet utföra diagnostiska undersökningar av prov ... från vatten, livsmedel eller annat material, som misstänkes innehålla smittämne,
fortlöpande pröva metoderna för diagnostiska undersökningar och för framställning av bakteriologiska preparat, så att de motsvarar vetenskapens och den tekniska utvecklingens krav.

4§
Laboratoriet skall ge företräde åt undersökningar och preparatberedningar, som begäras av socialstyrelsen, och om möjligt även åt undersökningar, som begäras av annan statlig myndighet. ...

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

3.3-K.1 STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

INSTRUKTION SFS 1965:693

2§
Institutet är central förvaltningsmyndighet för geotekniska ärenden.

3§
Det åligger institutet särskilt
att bedriva geoteknisk forskning,
att utveckla och utprova geoteknisk utrustning samt nya metoder för grundläggning, jordförstärkning och liknande,
att inventera och värdera efterfrågan av geoteknisk forskning,
att systematiskt samla, ordna, bearbeta och, i den mån det är lämpligt, offentliggöra resultat som nåtts vid verksamheten,
att verka för spridande av geoteknisk kunskap,
att, i den mån det behövs, samverka med de tekniska högskolorna för att främja undervisningen på det geotekniska området.

4§
Institutet skall biträda statlig myndighet samt, i den mån arbetet i övrigt tillåter det, kommunal myndighet och enskild med geotekniska undersökningar och utredningar. ...

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Citat ur Statens Geotekniska Instituts anslagsframställning 1985/86

Byggnadsverksamheten har under senare år förändrats ... Denna utveckling har för SGI medfört förändrade krav på såväl forsknings- och informationsverksamhet som konsultverksamheten. Ny kunskap måste tas fram, utvärderas och syntetiseras och nya målgrupper måste bearbetas. Aktuella frågeställningar är exempelvis: ... byggande på radonmark, lokalisering och deponering av miljöfarligt avfall (ej kärnavfall).

Exempel på resultat av institutets verksamhet under senare år är ...
- att principerna för radonavgång från mark klarlagts och att byggmetoder utvecklats för säkert byggande på sådan mark,
- att en filosofi utvecklats och acceptans erhållits för hur miljöfarligt avfall skall deponeras ...

Verksamheten genomförs i de fyra programmen forskning, information, konsultation och skredfarliga områden. Respektive program utom skredfarliga områden inrymmer sedan i sig följande sju verksamhetsområden:

Anläggningsverksamhet
Byggnadsverksamhet
Fysisk planering
Laboratorieverksamhet
Fält- och mätverksamhet
Räddningstjänst
Informationsverksamhet

Inom fysisk planering förväntas en ökad satsning på miljögeoteknik. Nära samarbete sker med naturvårdsverket. Fortsatta insatser erfordras för utvecklingsarbete inom energigeotekniken, ...

Inom fält- och mätverksamheten blir inriktningen anpassad till utveckling av metoder inom prioriterade insatsområden som modern pålningsteknik (dynamiska mätningar) och miljögeoteknik (bestämning av vattengenomsläpplighet samt provtagning).

Behovet av geoteknisk information om jord, berg och grundvatten är ständigt ökande. Ett allt hårdare utnyttjande av marken inom tätbebyggelsen (t ex grundförstärkning) samt miljöfrågor och markenergi är exempel på delvis nya områden för geoteknikerna. ...

För att bättre kunna bedöma möjligheterna att utnyttja markenergi och för att undvika skadliga konsekvenser erfordras undersökningar av markens termiska egenskaper såväl i fält som i laboratorium. ...

Vidare har institutet behov av laboratorieinstrument för noggranna avläsningar av radonhalt i gastäta burkar. ...

SGIs roller ...

SGI är statens sakkunnigorgan i geotekniska frågor, ...

SGI samordnar och initierar geoteknisk forskning. ...

SGI utvecklar teknik och utrustning, ensam eller i samarbete, som är bra för landet, men som inte alltid kommersiellt kan marknadsföras av SGI. Några exempel är nivåmätare för avloppsledningar ...

Under planeringsperioden kommer bl a följande problemområden att behandlas ...

- miljögeoteknik, exempelvis byggande på radonmark och deponering av miljöfarligt avfall ...
- energigeoteknik, förutsättningar och konsekvenser för markenergi
- geotekniskt planeringsunderlag, t ex grundvattenövervakning.

<u>Verksamhetsområde Fysisk planering</u>

Verksamheten riktar sig mot ett brett spektrum av intressenter. De största avnämarna är kommuner, kommunala bolag, länsstyrelser, BFR, vägverket, naturvårdsverket, vattenfall, konsultfirmor, allmännyttiga och privata bostadsföretag samt vissa industrier. ...

o Planeringsgeoteknik, omfattande:
- Geotekniskt underlag (om jord, berg, grundvatten och markradon) för markanvändningsplanering inom jungfrulig terräng och redan bebyggd miljö (stadsförnyelse)

- Naturresursplanering, dvs utnyttjande och tillvaratagande av naturmaterial och restprodukter på ett planmässigt sätt ...

o Energigeoteknik, omfattande:

- Förutsättningar för och konsekvenser av utvinning och lagring av värme i mark och vatten (markenergi)

- Markanvändning med hänsyn till markenergi ...

o Miljögeoteknik, omfattande:

- Miljövårdande geotekniska åtgärder som berör jord, berg och grundvatten

- Utveckling av deponeringsteknik

- Lokalisering samt utförande- och funktionskontroll av avfallsupplag

- Nyttiggörande av restprodukter

Många skador och negativa effekter i det svenska samhället kan undvikas om man i planeringsskedet är medveten om problemen och vidtar åtgärder för att eliminera dem.

Den nya Plan- och bygglagen, som planeras bli införd under 1985, kommer att ställa nya krav på geotekniskt underlag för den kommunala fysiska planeringen, särskilt beträffande grundvattenfrågorna.

Ökade framtida satsningar bedöms främst bli aktuella inom ... grundvattenplanering, ... geoekonomi för planering, naturresursplanering, anläggningsplanering ...

Erfarenheterna av tidigare forskning inom markenergiområdet visar att flera tillämpningar, framför allt för utvinning av värme, är kommersiella i dag. ... Lagring av värme i mark och vatten behöver ytterligare utvecklas ...

Deponering av avfall kräver av miljömässiga hänsyn att ny teknik tas fram. Institutet har här anvisat en filosofi, som blir alltmer accepterad. ...

BFR, naturvårdsverket och vägverket står för huvuddelen av forskningsintäkterna, ...

Inom miljögeoteknikområdet förloras vid minskade bidragsmedel den unika möjligheten att täcka den helhetssyn som måste appliceras på systemet människa-avfall-deponering-naturresurs-nyttiggörande. ...

3.3-K.2 TRANSPORTFORSKNINGSBEREDNINGEN

INSTRUKTION SFS 1984:483

2§
Beredningen har hand om uppgifter som avser initiativ, planering, samordning och stöd i fråga om forskning, utveckling och demonstrations-

projekt som rör transporter, trafik och trafiksäkerhet, i den mån sådana uppgifter inte ankommer på någon annan myndighet.

3§
Det åligger beredningen särskilt att i fråga om transporter, trafik och trafiksäkerhet

följa utvecklingen och kartlägga forskningsbehoven och därvid samverka med berörda myndigheter, institutioner, forskare och företag,

sammanställa berörda myndigheters långsiktiga program inom transportforskningsområdet och verka för samordnade insatser,

med utgångspunkt i forskningsbehoven inom sitt verksamhetsområde dels utarbeta långsiktiga program för forskning och utveckling, dels utarbeta kortsiktiga program som underlag för forsknings- och utvecklingsverksamheten,

lämna bidrag till långsiktigt kunskapsuppbyggande och tillämpad forskning, utvecklings- och demonstrationsprojekt samt övervaka att bidragen kommer till avsedd användning,

främja den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden vid högskolan,

sammanställa och sprida forskningsresultat samt utvärdera forskningens kvalitet inom beredningens verksamhetsområde,

samordna dokumentationsverksamheten.

SAKFÖRFATTNINGAR

Förordning om statligt stöd till energiforskning SFS 1979:319

2§
Frågor om stöd prövas av det organ som har programansvar för program eller delprogram inom Huvudprogram Energiforskning enligt följande:

Program	Programansvarigt organ
Program 2. Energianvändning för transporter och samfärdsel	
a. Delprogrammet Åtgärder i transportsystemet	transportforskningsdelegationen
	...

ÖVRIGT

Citat ur Transportforskningsberedningens anslagsframställning 1985/86

Under 1984/85-1986/87 kommer verksamheten inom delprogrammet att ges följande huvudinriktning:

- Samhällsekonomiska studier med syfte att åstadkomma effektivare utnyttjande av tillgängliga resurser, dvs fordonspark, infrastrukturer, transportorganisationer etc; möjligheterna att effektivisera/minska energianvändningen bör ställas i relation till privatekonomi, företagsekonomi respektive samhällsekonomi

- Planeringsmetoder för bättre resursutnyttjande t ex genom samordning av olika transporter, vilket ofta innebär utveckling av kvalificerade datorprogram

- Demonstrationsprojekt, där praktiska försök genomförs av transport- eller trafikföretag, forskningsorgan eller andra

- Studier av nya transportsystem eller krav på nuvarande transportsystem till följd av nya transportbehov, t ex av inhemska energiråvaror

- Konsekvensanalyser på systemnivå av t ex nya tekniska delsystem inom ett transportsystem eller introduktion av nya bränslen.

Bland projekt kan nämnas:

Prov med gasdrift för bussar

Prov med hydrostatiska transmissioner med energibuffert

Åtgärder för att reducera avgasemissionerna från dieselbussar

Metoder för mätning av externt däck/vägbanebuller

3.3-K.3 SJÖSÄKERHETSRÅDET

INSTRUKTION SFS 1969:322

2§
Rådet har till uppgift att, med inriktning på fritidsbåttrafiken, verka för sjösäkerhet.

3§
Rådet skall samarbeta med svenska myndigheter, institutioner och enskilda, som arbetar inom rådets verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

3.3-K.4 STATENS JÄRNVÄGAR

INSTRUKTION SFS 1985:445

2§
Statens järnvägar driver järnvägs-, färje- och busstrafik samt därmed sammanhängande rörelse.

3§
Statens järnvägar företräder staten inom sitt verksamhetsområde såväl vid som utom domstol om annat inte följer av särskilda föreskrifter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om transport av farligt gods SFS 1982:821

1§
Med transport förstås i denna lag förflyttning av farligt gods med transportmedel samt sådan lastning, lossning, förvaring och annan hantering av det farliga godset som utgör ett led i förflyttningen. ...

2§
Med farligt gods förstås i denna lag gods som består av eller innehåller

explosiva varor,
komprimerade, kondenserade eller under tryck lösta gaser,
brandfarliga vätskor,
brandfarliga fasta varor,
självantändande varor,
varor som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten,
oxiderande varor,
organiska peroxider,
giftiga varor,
vämjeliga varor,
varor med benägenhet att orsaka infektioner,
radioaktiva varor,
frätande varor samt
magnetiskt material

och som på grund därav vid transport kan medföra skador på människor, djur, egendom eller i miljön eller påverka transportmedlets säkra framförande.

3§
Med transportmedel förstås i denna lag ...
2. järnvägsvagnar och andra spårbundna fordon, ...

8§
Vid transport skall de åtgärder vidtas och den försiktighet iakttas som fordras för att hindra eller motverka, att det farliga godset orsakar skador på människor, djur, egendom och i miljön.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

1§
Denna förordning gäller transport av farligt gods enligt lagen (1982: 821) om transport av farligt gods.

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden. ...
Statens järnvägar: järnvägstransporter ...

Järnvägstrafiklag SFS 1985:192

3 kap Godsbefordran
11§
När avsändaren överlämnar farligt gods till järnvägen, skall han noga

underrätta den om vad faran består i och om de försiktighetsåtgärder som behöver vidtas.

ÖVRIGT

-

3.3-K.5 STATENS VÄG- OCH TRAFIKINSTITUT

INSTRUKTION SFS 1971:233

2§
Institutet svarar för forsknings- och utvecklingsverksamhet som avser vägar, vägtrafik och vägtrafiksäkerhet, i den mån sådana uppgifter inte ankommer på någon annan statlig myndighet.

Institutet utför också forsknings- och utvecklingsarbete som avser andra transport- och trafikgrenar, om sådant arbete är förenligt med övrig verksamhet vid institutet.

3§
Det åligger institutet särskilt att

bedriva forsknings- och utvecklingsarbete,

bedriva systematisk informations- och dokumentationsverksamhet som rör forskning och utveckling och därvid sprida kännedom om de resultat som nåtts i institutets verksamhet,

samverka med universitet och högskolor för att främja undervisningen på de vetenskapliga och tekniska områden som omfattas av institutets verksamhet.

Av instruktionen framgår inget direkt miljövårdsansvar men i praktiken sysslar VTI med bl a däcksbullerfrågor och frågor om vägars inverkan på omgivningen vilket delvis framgår av nedanstående citat ur anslagsframställning för VTI.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Citat ur VTIs anslagsframställning 1985/86

När det gäller inriktningen av FoU-arbetet har verksamheten följt planerna. Detta innebär således att man i projektarbetet bl a fortsatt med dels kartläggning och beskrivning av hur trafiksystemet fungerar för trafikant och samhälle i nuläget (deskriptiva studier), dels s k konsekvensanalyser, dvs analys av hur olika väg- och trafiktekniska åtgärder inverkar på trafiksäkerhet, framkomlighet, miljö etc. Såväl konsekvensanalysen som nulägesbeskrivningen syftar till att skapa ett bättre beslutsunderlag för bl a väghållarna.

Arbetet inom programmen Fordon och Trafikant baseras som tidigare i hög grad på experimentell verksamhet i fält och i laboratorier. Man studerar t ex hur fordon och trafikanters beteende påverkas indirekt av utformning av såväl fordonet som vägen samt direkt av utbildning och information. Därvid krävs apparatur för att registrera rörelser och rörelseförändringar hos människokroppen och kroppsdelar (t ex ögonens vid plötsligt uppdykande hinder, huvudets vid kollision), hos fordon (t ex bilar, cyklar) och för fordonskomponenter (t ex däck, hjul, ratt, pedal, broms). Vidare behöver trafikanters reaktioner registreras, såväl de dolda (psykofysiologiska såsom puls, andning, svettning, elektrisk aktivitet i muskler och hjärna) som de öppna (t ex hand-, fot- och ögonreaktionstider) samt olika miljövariabler såsom t ex ljusbetingelser, buller, vibrationer, infraljud.

För övriga uppdragsgivarkategorier förutses en stabilisering eller t o m viss ökning av uppdragsvolymen. Denna prognos baseras på att kompetensuppbyggnaden (t ex vad gäller arbetsmiljö, bromsar och däck, kollektivtrafik, energi) samt resursutvecklingen (t ex vad gäller krockbana, bilsimulator, miljösimulator, däckprovningsanläggning) är delvis unik och kommer att röna ökad efterfrågan.

Åtgärdsplan

De tendenser och företeelser som under senare år i väsentlig utsträckning verkat på forskningens inriktning och som fortfarande gäller kan kort sammanfattas enligt följande:

- De allmänna värderingarna i samhället innebär att intresset i ökad omfattning inriktas mot människans/trafikantens situation och problem och därmed mot säkerhets- och miljöfrågor.

FoU-verksamheten inom programmet Trafikant och fordon avser bl a att ta fram underlag för utformning och utvärdering av åtgärder inriktade mot trafikanten, fordonet och väg- och trafikmiljön.

Programmet Trafikant och fordon uppdelas i följande delprogram
- Trafikant-fordon
- Trafikant-miljö
- Fordon-miljö
- Trafikant-fordon-miljö-interaktion

Utvecklingslinjer för FoU-verksamheten samt bedömning av VTIs uppdragsverksamhet

Svenska utvecklingslinjer
Rent tekniskt torde några omedelbara förändringar inte vara att vänta beträffande den nu beskrivna väghållningen. I ett längre tidsperspektiv sker dock kontinuerligt förändringar vad gäller t ex ekonomisk utveckling, befolkningsutveckling, markanvändning, teknik, förebyggande hälsovård, resursknapphet och miljökrav. ...

FoU-arbetet kring alternativa trafiksystem och fordon måste samordnas med forskningen kring väg- och trafikmiljöfrågorna med särskild uppmärksamhet på de oskyddade trafikanternas förhållanden.

FoU-arbetet skall inriktas mot att begränsa trafikens negativa effekter (olyckor, energiförbrukning, buller etc).

Pågående och planerad nationell verksamhet
Exempel på strävan att söka nya områden, där institutets kompetens är av intresse, utgör det ökande intresset för ergonomiska frågor och samspelet teknik-människa, där redan nu visst samarbete etablerats med industrin. Ett sådant exempel utgör kontakt med läkemedelsindustrin.
Exempel på annan etablerad samverkan är STUs däckbullerprogram, samarbetet inom ramen för Nordisk Ämbetsmannakommitté för Transportfrågor samt det på institutsnivå baserade nordiska forskningssamarbetet inom mörkertrafik.

FINANSDEPARTEMENTET

3.3-FI.1 KONSUMENTVERKET MED KONSUMENTOMBUDSMANNEN

INSTRUKTION SFS 1986:629

2§
Verket är central förvaltningsmyndighet för konsumentfrågor.

Verket har till uppgift att stödja hushållen i deras strävan att effektivt utnyttja sina resurser samt att stärka konsumenternas ställning på marknaden. I anslutning till detta fullgörs de uppgifter som tillkommer konsumentombudsmannen enligt marknadsföringslagen (1975:1418), konsumentkreditlagen (1977:981) och lagen (1971:112) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden.

3§
Det åligger verket särskilt att
1. undersöka och följa hushållens förhållanden samt konsumenternas situation på marknaden,
2. stödja hushållen i deras strävan att utnyttja sina resurser effektivt,
3. uppmärksamma konsumentgrupper, som ekonomiskt, socialt eller utbildningsmässigt är svaga,
4. övervaka marknadens utbud samt företagens marknadsföring och säljvillkor,
...
8. informera andra organ om sådana konsumentproblem som verket inte kan åtgärda,
9. främja informationen till konsumenterna om fakta och förhållanden som är väsentliga för dem,
...

4§
Verket får utföra undersökningar på uppdrag av myndigheter eller enskilda.

5§
Verket bör samråda med andra myndigheter som handlägger konsumentfrågor.

8§
Generaldirektören är chef för verket och dessutom konsumentombudsman.

SAKFÖRFATTNINGAR

Marknadsföringslag SFS 1975:1418

Produktsäkerhet m m
2§
Företager näringsidkare vid marknadsföring av vara, tjänst eller annan nyttighet reklamåtgärd eller annan handling, som genom att strida mot god affärssed eller på annat sätt är otillbörlig mot konsumenter eller

näringsidkare, kan marknadsdomstolen förbjuda honom att fortsätta därmed eller att företaga annan liknande handling. Förbud kan meddelas även anställd hos näringsidkare och annan som handlar på näringsidkares vägnar samt var och en som i övrigt väsentligt har bidragit till handlingen.

4§
Saluhåller näringsidkare till konsument för enskilt bruk vara, som på grund av sina egenskaper medför särskild risk för skada på person eller egendom, kan marknadsdomstolen förbjuda honom att fortsätta därmed. Detsamma gäller, om varan är uppenbart otjänlig för sitt huvudsakliga ändamål. Förbud kan meddelas även anställd hos näringsidkare och annan som handlar på näringsidkares vägnar.

Vad som sägs i första stycket om saluhållande av varor gäller även då konsumenten erbjuds att mot ersättning förvärva nyttjanderätt till en vara för enskilt bruk eller att mot ersättning få en tjänst som avses i konsumenttjänstlagen (1985:716) utförd.

Handläggningsregler
10§
Fråga om förbud eller åläggande enligt 2-4§ upptages efter ansökan. Sådan ansökan göres av konsumentombudsmannen. Beslutar denne för visst fall att ej göra ansökan, får ansökan göras av sammanslutning av konsumenter, löntagare eller näringsidkare eller, beträffande förbud enligt 2§, av näringsidkare som beröres av handlingen.

Förordningen om kemiska produkter SFS 1985:835

27§
En statlig tillsynsmyndighet skall göra anmälan till konsumentombudsmannen om myndigheten från hälso- och miljöskyddssynpunkt finner talan om förbud enligt 2§ marknadsföringslagen (1975:1418) påkallad mot marknadsföringen av en kemisk produkt. Annan myndighet än kemikalieinspektionen skall samråda med inspektionen innan anmälan görs.

ÖVRIGT

Anslagsframställning 1985/86

Produktsäkerhet

Produktsäkerhetsarbetet har prioriterats högt inom verket under senare år.

Fortgående uppmärksamhet kommer att ägnas problem med riskkemikalier i hemmet.

3-FI.2 RIKSSKATTEVERKET

INSTRUKTION SFS 1970:752

2§
Riksskatteverket är dels central förvaltningsmyndighet i fråga om beskattning, uppbörd av skatt och socialavgifter samt folkbokföring och val, dels centralmyndighet för administration av exekutionsväsendet, allt i den mån uppgifterna ej ankommer på annan myndighet.

Verket har som beskattningsmyndighet till uppgift att debitera, uppbära och redovisa vissa skatter och avgifter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om avgift på bekämpningsmedel SFS 1984:410

1§
Avgift (bekämpningsmedelsavgift) skall erläggas till staten enligt denna lag vid omsättning eller ianspråktagande inom landet av bekämpningsmedel. ...

3§
Regler för förfarandet vid uttag av avgifter enligt denna lag finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter SFS 1984:151

1 kap Inledande bestämmelser
1§
Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt
1. ... lagen (1984:355) om skatt på vissa dryckesförpackningar, ... lagen (1984:410) om avgift på bekämpningsmedel,
...

5§
Den myndighet som i första instans skall besluta om beskattning enligt denna lag (beskattningsmyndighet) är
1. när det gäller författningarna i 1§ första stycket 1, riksskatteverket, ...

Förordning om punktskatter och prisregleringsavgifter SFS 1984:247

1§
... Förordningen gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt de författningar som anges i 1 kap 1§ lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. ...

Registrering hos riksskatteverket
2§
Den som skall vara registrerad hos riksskatteverket som skattskyldig för viss veksamhet skall göra anmälan till verket senast två veckor innan verkamheten påbörjas eller övertas.

Om en importör eller någon annan vill vara registrerad som skattskyldig får han ansöka om detta hos riksskatteverket.

Lag om skatt på vissa dryckesförpackningar SFS 1984:355

1§
Skatt (förpackningsskatt) erläggs enligt denna lag till staten vid omsättning inom landet av förpackning för konsumtionsfärdig dryck hänförlig till tulltaxenr 20.07 eller 22.01-22.09 och vid införsel av sådan förpackning med eller utan dryck, om förpackningens fyllnadsvolym överstiger 0,2 men ej 3 liter.

Skatteplikt föreligger ej för förpackning som är tillverkad huvudsakligen av papp eller papper. ...

2§
Regler för förfarandet vid beskattningen finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter. ...

6§
Förpackningsskatt utgår med 8 öre för varje pantförpackning. För övriga förpackningar utgår skatten med 10 öre per förpackning om förpackningens fyllnadsvolym ej överstiger 0,3 liter, med 15 öre om fyllnadsvolyumen överstiger 0,3 men ej 0,7 liter och med 25 öre om fyllnadsvolymen överstiger 0,7 liter.

Med en pantförpackning avses en förpackning som ingår i ett riksomfattande system som innebär att en konsument vid inköp av en dryck får betala ett pantbelopp för förpackningen vilket återbetalas till honom när förpackningen efter användningen återlämnas.

9§
... Närmare föreskrifter om kompensation för och återbetalning av förpackningsskatt meddelas av riksskatteverket.

Bilskrotningsförordning SFS 1975:348

27§
Ytterligare föreskrifter för verkställigheten av bilskrotningslagen (1975:343) och denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk.

Föreskrifter som avses i första stycket meddelas dock ...
2. av riksskatteverket beträffande skrotningsavgift.

ÖVRIGT

-

UTBILDNINGSDEPARTMENTET

3.3-U.1 RIKSANTIKVARIEÄMBETET OCH STATENS HISTORISKA MUSEER

INSTRUKTION SFS 1975:468

3§
Myndigheten är central förvaltningsmyndighet för ärenden om kulturminnesvård i den mån ärendena ej ankommer på annan myndighet.

4§
I fråga om kulturminnesvården åligger det myndigheten särskilt att
1. verka för en övergripande planering av kulturminnesvården,
2. tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
3. bevaka kulturminnesvårdens intressen vid bebyggelse- och annan samhällsplanering.
...

7§
Till riksantikvarieämbetet hör de uppgifter i fråga om kulturminnesvården som ej ankommer på institution.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om fornminnen SFS 1942:350

1§
Fasta fornlämningar, bevarande minnet av fäderneslandets tidigare inbyggare, äro ställda under lagens hägn.

Ej må någon utan tillstånd enligt denna lag utgräva, rubba, överhölja eller eljest genom plantering eller bebyggelse eller på annat sätt förändra eller skada eller borttaga fast fornlämning.

Länsstyrelsen utövar tillsyn över fasta fornlämningar i länet.

Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer har överinseende över skyddet och vården av de fasta fornlämningarna i riket.

Förordning om fornminnen SFS 1942:926

1§
Innan länsstyrelsen i ärende enligt lagen (1942:350) om fornminnen fattar beslut som kan föranleda ersättningsskyldighet eller annat beslut av vikt, skall länsstyrelsen samråda med riksantikvarieämbetet och statens historiska museer.

Länsstyrelsen skall genast tillställa riksantikvarieämbetet och statens historiska museer kopia eller avskrift av beslut som länsstyrelsen meddelar enligt lagen om fornminnen.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987.12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta ..., riksantikvarieämbetet och statens historiska museer ...

10§
... Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer får förordna om behövlig kulturhistorisk inventering. ...

Lag om skötsel av jordbruksmark SFS 1979:425

6a§
Vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket skall hänsyn tas till naturvårdens intressen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den hänsyn som skall tas enligt första stycket, såsom i fråga om skyddet av odlings- och kulturlandskapet samt växt- och djurlivet. Föreskrifterna får dock inte vara så ingripande att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

Förordning om skötsel av jordbruksmark SFS 1979:426

5§
Föreskrifter som avses i 6a§ lagen (1979:425) om skötsel av jordbruksmark om den hänsyn som skall tas till naturvårdens intressen vid skötsel av jordbruksmark och vid annan markanvändning i jordbruket meddelas av lantbruksstyrelsen efter samråd med statens naturvårdsverk samt riksantikvarieämbetet och statens historiska museer.

Instruktion för statens naturvårdsverk SFS 1967:444

18§
Vid behandling i styrelsen av ärende, som berör skogsstyrelsens befattning med naturvårdsfrågor, får chefen för skogsstyrelsen eller den han sätter i sitt ställe närvara med rätt att yttra sig och få sin mening antecknad men ej att deltaga i styrelsens beslut. Riksantikvarien eller den han sätter i sitt ställe har samma rätt beträffande ärende, som har samband med forn- och kulturminnesvården.

ÖVRIGT

-

3.3-U.2 SKOLÖVERSTYRELSEN OCH LÄNSSKOLNÄMNDERNA

INSTRUKTION SFS 1981:1371

8§
Det åligger skolöverstyrelsen särskilt att

... 2. i samverkan med länsskolnämnderna fortlöpande se till att de fastställda målen och riktlinjerna för verksamheten inom skolväsendet förverkligas,...

28§
Det åligger länsskolnämnden särskilt att
1. genom en aktiv tillsyn verka för att skolväsendet i länet arbetar efter de mål, riktlinjer och planer som har fastställts för verksamheten.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Miljövårdsundervisningen i grundskolan regleras i "Läroplan för grundskolan" (LGR 80). På gymnasienivå gäller LGY 70.

3.3-U.3 UNIVERSITETS- OCH HÖGSKOLEÄMBETET

INSTRUKTION SFS 1976:702

3§
I fråga om högskolan i dess helhet åligger det ämbetet särskilt att
2. svara för översiktlig och samordnande planering för den grundläggande högskoleutbildningen och utarbeta förslag till planeringsramar för denna utbildning.

4§
Utöver vad som följer av 3§ åligger det ämbetet särskilt att i fråga om högskolan, med undantag för Sveriges lantbruksuniversitet

1. utarbeta underlag för riksdagens och regeringens beslut i fråga om inriktningen och utvecklingen av utbildnings- och forskningsresurserna samt villkoren för utbildnings- och forskningsverksamheten,

2. svara för översiktlig och samordnande planering för forskarutbildningen och forskningen.

5§
Ämbetet är central förvaltningsmyndighet för ärenden om högskoleutbildning med undantag för sådana ärenden som rör Sveriges lantbruksuniversitet.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

REGIONSTYRELSERNA FÖR HÖGSKOLAN

INSTRUKTION

Högskolelag SFS 1977:218

28§
Landet skall vara indelat i sex högskoleregioner.

29§
För högskoleregion skall finnas en regionstyrelse.

30§
Regionstyrelse skall för högskoleregionen planera och samordna den grundläggande högskoleutbildningen inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

3.3-U.4 STATLIGA HÖGSKOLEENHETER (UNIV/HÖGSKOLOR/FORSKNINGSINSTITUTIONER)

INSTRUKTION

Högskolelag SFS 1977:218

8§
Utbildningen inom högskolan skall omfatta grundläggande högskoleutbildning och forskarutbildning.

17§
Vid statlig enhet inom högskolan (högskoleenhet) skall finnas en styrelse och ett rektorsämbete. Styrelsen skall ha inseende över högskoleenhetens alla angelägenheter och svara för att enhetens uppgifter fullgöres.

26§
Vid högskoleenhet skall utbildningen, forskningen och utvecklingsarbetet bedrivas inom institutioner eller andra arbetsenheter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Högskoleförordning SFS 1977:263

Bilaga 3
Förteckning över allmänna utbildningslinjer
... Miljö- och hälsoskyddslinjen 120 poäng
... Hälso- och miljövårdslinjen
...

ÖVRIGT

Kommentar:
Ett stort antal universitets,- högskole- och forskningsinstitutioner bedriver verksamhet av stor betydelse för miljövården. Det gäller utbildning, forskning, uppdragsverksamhet m m. Dessa institutioner har ej kartlagts inom ramen för denna sammanställning.

3.3-U.5 FORSKNINGSRÅDSNÄMNDEN

INSTRUKTION SFS 1977:35

2§
Nämnden har till uppgift att ta initiativ till och stödja forskning främst inom områden som är angelägna från samhällets synpunkt. ...

3§
Det åligger nämnden särskilt att
1. främja samordning och samarbete mellan forskningsråden inom utbildnings- och jordbruksdepartementens verksamhetsområden ...

7§
Inom nämnden finns de beredande och rådgivande organ som nämnden bestämmer.

Med stöd av 7§ har bl a kommittén för naturresursforskning inrättats.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

3.3-U.6 *INSTITUTET FÖR RYMDFYSIK*

INSTRUKTION SFS 1987:500

Uppgifter
2§
Institutet har främst till uppgift att bedriva och främja forskning samt mät- och registreringsverksamhet inom ämnesområdet rymdfysik. ...

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Statsliggaren 1985/86, utbildningsdepartementet
Proposition 1984/85:115, bilaga 1, s 54, 127 och 128 om regional utveckling och utjämning.

Kommentar:
I propositionen framhålls betydelsen av att satsningar görs på en breddning av institutets forskning beträffande bl a fjärranalys inom rymdområdet. Anslag beviljas också för detta ändamål. Fjärranalys utnyttjas inom miljövården i form av miljö(utsläpps)kontroll och naturinventering.

3.3-U.7 MEDICINSKA FORSKNINGSRÅDET

INSTRUKTION SFS 1977:34

1§
Denna förordning gäller för ..., medicinska forskningsrådet ...

3§
Forskningsrådet har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde främja och stödja vetenskapligt betydelsefull forskning. Härvid skall rådet även uppmärksamma behovet av forskning inom områden som är angelägna från samhällets synpunkt ...

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Citat ut medicinska forskningsrådets anslagsframställning 1985/86

... Som följd av de forskningspolitiska propositionerna 1982 och 1984 och riksdagens beslut i anledning av dessa har MFR tilldelats ett huvudansvar för forskning inom följande prioriterade områden: ... miljömedicinsk forskning.

3.3-U.8 KUNGLIGA VETENSKAPSAKADEMIEN

INSTRUKTION

-

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Citat ur KVAs anslagsframställning 1985/86

Akademiens övriga verksamhet omfattar huvudsakligen:
...
- information om forskning och vetenskap och medverkan i den forskningspolitiska diskussionen och utredningsverksamheten.

De tidskrifter, som akademien publicerar, är ... den internationellt spridda miljövårdstidskriften Ambio.

Akademiens miljövårdskommitté, som är svenskt kontaktorgan med ICSUs Scientific Committee on Problems of the Environment (SCOPE), bedriver också en omfattande konferens- och informationsverksamhet.

Akademiens institutioner utgöres av Beijerinstitutet, ... Abisko naturvetenskapliga station, Kristinebergs marinbiologiska station ...

Beijerinstitutets verksamhet inom energi och ekologi med särskild inriktning på utvecklingsländerna ...

Vid Abisko naturvetenskapliga station bedrivs forskning och forskarutbildning inom biologisk-geovetenskapliga ämnesområden i den subarktisk-arktiska miljön.

Forskningen vid Kristinebergs marinbiologiska station domineras av ekologiskt inriktade projekt av såväl grundforskningskaraktär som tillämpad karaktär. Verksamheten vid stationen har i ökande grad inriktats på studier av orsakssammanhang bakom observerade förändringar i havsmiljön. ...

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

3.3-JO.1 STATENS LANTBRUKSKEMISKA LABORATORIUM

INSTRUKTION SFS 1984:471

2§
Laboratoriet skall som centrallaboratorium bedriva lantbrukskemisk analysverksamhet. Verksamheten omfattar kemiska, fysikaliska och biologiska undersökningar på jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens områden.

3§
Det åligger laboratoriet särskilt att

1. bevaka behovet av analys- och provtagningsmetoder för den lantbrukskemiska analysverksamheten och i samarbete med forsknings- och försöksorgan utarbeta, utveckla och pröva sådana metoder samt offentliggöra metoder som prövats lämpliga,

2. inspektera de lantbrukskemiska stationer som står under lantbruksstyrelsens tillsyn samt verka för enhetliga undersökningar och resultatredovisningar inom verksamhetsområdet,

3. på uppdrag göra analyser och därmed sammanhängande undersökningar inom verksamhetsområdet i den utsträckning detta behövs för funktionen som centrallaboratorium,

4. på uppdrag göra analyser för forsknings- och försöksinstitutioner på jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens områden.

5§
Lantbruksstyrelsen är chefsmyndighet för laboratoriet.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Lantbruksstyrelsens anslagsframställning 1987/88

Lantbrukskemisk laboratorieverksamhet

Arbetet bedrivs i tre program: metodutveckling, information och inspektion samt uppdragsanalyser.

Svenskt lantbruk måste ha tillgång till analysmetoder som främjar en ekonomisk produktion av produkter med god kvalitet. Produktionen skall kunna ske med minsta möjliga negativa återverkningar på miljön.

Inom programmet information och inspektion utför laboratoriet interkalibreringar och verkar för enhetliga undersökningar inom arbetsområdet bl a genom inspektion av de kemiska stationerna. Till programmet hör

också att vara ett kompetent statligt organ på området och att i olika sammanhang bistå med lantbrukskemisk expertis.

Under bå 1986/87 igångsätts vid sektionen för jord- och växtnäringsstyrning kontroll av kalkprodukter i samarbete med statens naturvårdsverk. Denna beräknas leda till en väsentlig resultatförbättring beroende på bättre utnyttjande av fasta resurser.

3.3-JO.2 STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT

INSTRUKTION SFS 1982:553

2§
Anstalten är ett veterinärmedicinskt expert- och serviceorgan åt lantbruksstyrelsen och andra myndigheter samt åt enskilda organisationer och allmänheten.

Det åligger anstalten särskilt att

1. utreda smittsamma djursjukdomars uppkomst, orsak och spridningssätt,

2. bedriva diagnostisk verksamhet och vara veterinärmedicinskt centrallaboratorium,

3. medverka i djursjukdomars förebyggande och bekämpande samt

4. bedriva forsknings- och utvecklingsarbete inom anstaltens verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

Epizootilag SFS 1980:369

Statens veterinärmedicinska anstalt är lantbruksstyrelsens expertorgan på epizootifrågor.

Epizootiförordning SFS 1980:371

4§
Statens veterinärmedicinska anstalt och länsstyrelserna skall i samråd med lantbruksstyrelsen upprätta beredskapsplaner med angivande av de åtgärder som från myndighetens sida är påkallade för att bekämpa inträffade epizootiska sjukdomar.

Kräftpestförordning SFS 1975:184

1§
Fiskeristyrelsen leder bekämpningen av kräftpest. I frågor som kräver särskild medicinsk sakkunskap beträffande kräftpest skall styrelsen samråda med statens veterinärmedicinska anstalt.

ÖVRIGT

SVA undersöker orsaker till sjukdomar och dödsfall hos djur. Man bedriver djurslagsinriktad rådgivning samt är expertorgan beträffande patologi, mikrobiologi, kemisk toxikologi, parasitologi och epizootologi.

3.3-JO.3 STATENS LIVSMEDELSVERK

INSTRUKTION SFS 1971:808

2§
Verket är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör livsmedel, i den mån handläggningen av sådana ärenden icke ankommer på annan statlig myndighet.

3§
Det åligger verket särskilt att

bevaka konsumentintresset inom livsmedelsområdet,

ha tillsyn över efterlevnaden av livsmedelslagen (1971:511) och i anslutning därtill meddelade föreskrifter,

leda, samordna och övervaka det livsmedelshygieniska arbetet,

meddela råd och anvisningar inom livsmedelsområdet,

verkställa utredningar och praktiskt vetenskapliga undersökningar om livsmedels allmänna beskaffenhet och värde från näringssynpunkt,

vara centralt organ för vitaminundersökningar,

godkänna laboratorier för livsmedelsundersökningar,

meddela anvisningar till länsstyrelserna i frågor som berör verkets verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

Livsmedelslag SFS 1971:511

1§
I denna lag förstås med
...
3. främmande ämne, annat ämne än livsmedelstillsats som, om det ingår i livsmedel, kan utgöra hälsorisk eller förändra livsmedlets normala sammansättning eller beskaffenhet i övrigt,
...

Livsmedels beskaffenhet
5§
Livsmedel som saluhålles får ej ha sådan sammansättning eller beskaffenhet i övrigt att det kan antagas vara skadligt att förtära, smittförande eller eljest otjänligt till människoföda.

Hantering m m
8§
Vid hantering av livsmedel skall sådana försiktighetsmått iakttagas och i övrigt förfaras så, att fara ej uppkommer för att livsmedlet förorenas eller blir otjänligt till människoföda.

9§
För att hindra menlig inverkan på livsmedel kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om användning av

vara, ämne eller utrustning vid hantering av livsmedel och om förvaring av vara, ämne eller utrustning tillsammans med livsmedel.

10§
Om det är påkallat från hälsosynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda eller föreskriva villkor för hantering av livsmedel, som innehåller främmande ämne eller vari sådant ämne överstiger viss halt.

11§
Om det är påkallat från hälso- eller näringssynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda eller föreskriva villkor för hantering eller införsel till riket av visst slag av livsmedel.

24§
Statens livsmedelsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och i anslutning därtill meddelade föreskrifter. ...

25§
Tillsynsmyndighet får meddela föreläggande eller förbud som uppenbart behövs för att lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. ...

Livsmedelsförordning SFS 1971:807

6§
Livsmedelsverket offentliggör en gång om året förteckning över godkända livsmedelstillsatser.

Hantering m m
10§
Livsmedel får ej behandlas med joniserande strålning utan tillstånd av livsmedelsverket.

12§
Endast vatten som är tjänligt som dricksvatten eller är av motsvarande bakteriologiska och hygieniska beskaffenhet, får användas vid rengöring, kylning eller annan hantering av livsmedel, om ej livsmedelsverket medger annat. Detsamma gäller vid rengöring och annan skötsel av utrustning som användes vid livsmedelshantering eller av livsmedelslokal eller annat utrymme där livsmedel hanteras.

Första stycket äger motsvarande tillämpning i fråga om is.

Tillsyn
48§
Tillsynsmyndighet skall fortlöpande taga de prov och göra de undersökningar som med hänsyn till livsmedelshanteringen inom myndighetens ansvarsområde fordras för tillsynen.

Det åligger länsstyrelse och miljö- och hälsoskyddsnämnd att biträda vid särskild provtagning och undersökning som livsmedelsverket bestämmer.

Kungörelse om kontroll vid införsel av livsmedel SFS 1974:270

5§
Hälsovårdsnämnden i den ort där livsmedlet anges till förtullning eller

anmäles till hemtagning eller i den ort som statens livsmedelsverk i särskilt fall bestämmer skall ombesörja undersökning, provtagning och annan kontroll av livsmedlet i den utsträckning som livsmedelsverket bestämmer. Hälsovårdsnämnden skall utan dröjsmål underrätta tullmyndigheten om resultatet av sådan kontroll.

Den som importerar livsmedlet skall i god tid före livsmedlets beräknade ankomst underrätta hälsovårdsnämnden och därvid lämna uppgift om livsmedlets slag, mängd och ursprungsland. Tullmyndigheten skall utan dröjsmål underrätta hälsovårdsnämnden när livsmedel som här avses angivits till förtullning eller dessförinnan anmälts till hemtagning.

Instruktion för statens naturvårdsverk SFS 1967:444

9§
Ledamöter av forskningsnämnden är generaldirektören, som är nämndens ordförande, chefen för socialstyrelsen, chefen för arbetarskyddsstyrelsen, chefen för statens livsmedelsverk, chefen för kemikalieinspektionen och högst sex andra ledamöter, som regeringen utser särskilt. ...

ÖVRIGT

Statens livsmedelsverks kungörelse om dricksvatten m m (SLV FS 1983:12)

Med stöd av livsmedelsförordningen (SFS 1971:807) förordnar statens livsmedelsverk följande om dricksvatten m m.

1§
Dricksvatten
Med dricksvatten förstås i denna kungörelse vatten som är avsett att förtäras eller att användas vid hanterig av livsmedel.

Råvatten
Med råvatten förstås vatten som är avsett för beredning till dricksvatten.

För råvatten svarar SNV och för dricksvatten svarar livsmedelsverket.

4§
Tillsatser
Bestämmelserna i 1-3, 22 och 23§§ livsmedelsverkets kungörelse (SLV FS 1980:13) om livsmedelstillsatser gäller även tillsatser i vatten. En förteckning över tillsatser till vatten, godkända filtermassor m m samt högsta resthalter av vissa tillsatser finns i bilaga 1.

5§
Främmande ämnen
Bestämmelser om främmande ämnen i dricksvatten finns i livsmedelsverkets kungörelse (SLV FS 1983:1) om främmande ämnen i livsmedel.

Utdrag ur livsmedelsverkets anslagsframställning 85/86

Enligt långtidsbedömningen kommer dricksvattentillsynen kräva ökade resurser. Där framgår också ställningstagande i frågor om hälsorisker samt kost- och näringsrådgivning till stor del grundade på toxikologiska undersökningar. Dessa prioriteras högt men har begränsade resurser.

Utdrag ur livsmedelsverkets anslagsframställning 87/88

Den dynamiska utveckling som livsmedels- och miljöområdena undergår ger ständigt upphov till problem som verket måste ta tag i.

SLV har ansvar för exempelvis kvicksilverhalten i fisk där SLV utfärdar beslut om svartlistning samt handhar kontrollen av ev rester av bekämpningsmedel i livsmedel.

Andra frågor som SLV arbetar med och som anknyter till miljön är torkning av spannmål med förbränningsgaser, saluförbud för musslor från Bohuskusten och dioxiner i krabba som nyligen uppmätts. Verkets arbete med livsmedelssäkerhet omfattar både mikrobiologiska och toxikologiska aspekter. Bestrålning av livsmedel med radioaktiv strålning som konserveringsmetod ansvarar SLV också för.

3.3-JO.4 FISKERISTYRELSEN OCH FISKERINÄMNDERNA

INSTRUKTION SFS 1985:437

Fiskeristyrelsen

2§
Fiskeristyrelsen är central förvaltningsmyndighet för frågor om fiskenäringen, fritidsfisket och fiskevården, i den mån sådana ärenden inte ankommer på någon annan myndighet.

Styrelsen är chefsmyndighet för fiskenämnderna.

3§
Det åligger fiskeristyrelsen särskilt att
1. leda de statliga åtgärderna för att främja fiskenäringen, fritidsfisket och fiskevården,
2. följa fiskenäringens utveckling,
3. tillhandahålla underlag rörande yrkesfisket och vattenbruket för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
4. verka för vård av fiskbestånden,
5. främja ett rationellt utnyttjande av fiskbestånden,
6. medverka till förbättring av fiskets fångstmetoder,
7. verka för en ändamålsenlig utveckling av konsumtionsodling av fisk och skaldjur,
...
9. följa fiskets undervisnings- och utbildningsfrågor,
10. följa fisketillsynen och verka för att den samordnas,
11. bereda internationella ärenden som faller inom styrelsens verksamhetsområde,
...
13. handlägga ärenden som enligt lagen (1985:139) om ersättning för intrång i enskild fiskerätt ankommer på styrelsen,
14. utföra praktiska och vetenskapliga undersökningar och försök på fiskets område,
15. främja forskning och utvecklingsarbete som gagnar fisket och odlingen av fisk och skaldjur,

16. lämna råd rörande fiskeribiologiska frågor,
17. i den utsträckning tillgång på medel och personal medger åt kommuner, enskilda och andra utföra fiskeribiologiska undersökningar i samband med vattenföretag och i övrigt göra undersökningar av och beskrivning över fiskevatten.

4§
Fiskeristyrelsen företräder staten inom sitt verksamhetsområde om inte annat följer av särskilda föreskrifter.

Fiskenämnderna

18§
Varje fiskenämnd skall inom sitt verksamhetsområde följa fiskets, fiskodlingens och fiskevårdens tillstånd och utveckling och vidta eller hos fiskeristyrelsen föreslå de åtgärder som behövs eller är lämpliga för att åstadkomma en ändamålsenlig utveckling på dessa områden.

Fiskenämnden företräder staten inom sitt verksamhetsområde om inte annat följer av särskilda föreskrifter.

19§
Det åligger fiskenämnden särskilt att
1. verka för fiskets och fiskodlingens utveckling och för en god fiskevård,
2. lämna råd och upplysningar i fiskefrågor och i frågor om konsumtionsodling av fisk och skaldjur och i fiskeribiologiska frågor,
3. verka för bildande av fiskevårdsområden,
4. medverka till att undersökningar och beskrivningar över fiskevatten kommer till stånd,
5. verka för att skadliga ingrepp mot fisket inte sker i fiskevatten,
6. följa fiskets utveckling i sjöar och vattendrag som berörs av vattenföretag,
7. medverka i frågor om hushållning med naturresurser,
8. i den utsträckning tillgång på medel och personal medger medverka i den regionalpolitiska och fysiska planeringen och bistå andra myndigheter i frågor inom nämndens verksamhets- och kompetensområden.

20§
Fiskenämndens tjänstemän är skyldiga att på begäran av länsstyrelsen, som föredragande eller på annat sätt, delta i handläggningen i länsstyrelsen av ärenden som har samband med fiskenämndens uppgifter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Vattenlag SFS 1983:291

10 kap. Avgifter
6§
Om ett vattenföretag som avses i 1§ eller anläggningar för detta kan antas skada fisket eller kommer att orsaka en inte obetydlig ändring i de naturliga vattenståndsförhållandena, skall den som innehar tillstånd till företaget betala en årlig allmän fiskeavgift för främjande av fisket inom landet. ...

10§
Årlig fiskeavgift enligt 6§ skall utgå från och med kalenderåret när-

mast efter det år då arbeten eller andra åtgärder som inverkar på vattenförhållandena påbörjades eller då beslut om lagligförklaring meddelades till och med det år då företaget läggs ned.

Årlig fiskeavgift enligt 5 eller 6§ skall före varje kalenderårs utgång betalas till fiskeristyrelsen.

Engångsavgift skall betalas till fiskeristyrelsen senast vid den tidpunkt som anges när avgiften bestäms.

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och statens historiska museer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om deras verksamhet berörs. Lantbruksstyrelsen skall underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning annars föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

10§
Om företaget kan medföra skada på fiske av någon betydelse, får fiskeristyrelsen förordna om den utredning som behövs. Om företaget kan medföra väsentlig skada på rennäringen eller jordbruket, får lantbrukssty-relsen förordna om behövlig utredning, Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer får förordna om behövlig kulturhistorisk inventering. Statens naturvårdsverk får förordna om den utredning som behövs angående företagets utförande från allmänna naturvårdssynpunkter.

Innan förordnande meddelas skall samråd ske med vattendomstolen.

Företagaren skall betala kostnaderna för utredningarna, om det inte är obilligt.

13 kap. Prövning av vattenmål
23§
Ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen skall sändas till kammarkollegiet och fiskeristyrelsen. Om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av företaget, behöver ansökningshandlingarna dock inte översändas. ...

25§
... Fiskeristyrelsen skall, om handlingar översänts till styrelsen enligt 23§, yttra sig om vattenföretagets inverkan på det allmänna fiskeintresset samt föreslå de bestämmelser som behövs till skydd för fisket. Om styrelsen finner att yttrande inte kan avges utan undersökning på platsen, skall styrelsen anmäla detta till vattendomstolen, som förordnar om sakkunnigutredning enligt 32§.

18 kap. Tillsyn och besiktning
7§
... Tjänstemän hos fiskeristyrelsen och fisketillsynsmän som förordnats för detta skall beredas tillfälle att utöva tillsyn över att villkor till skydd för fisket fullgörs.

Förordning om avgifter enligt vattenlagen (1983:291) m m SFS 1983:945

1§
När en dom eller ett beslut, som ålägger en tillståndshavare att betala en avgift enligt 10 kap vattenlagen (1983:291), har vunnit laga kraft, skall domen eller beslutet sändas till den myndighet till vilken avgiften skall betalas.

2§
... När arbeten eller andra åtgärder som inverkar på vattenförhållandena påbörjas för ett vattenföretag, för vilket allmän fiskeavgift skall betalas enligt 10 kap 6§ vattenlagen, skall tillståndhavaren göra anmälan om tidpunkten för påbörjandet till fiskeristyrelsen.

3§
...
Om en avgift som skall betalas till länsstyrelsen eller fiskeristyrelsen inte blir erlagd i föreskriven ordning, skall myndigheten skyndsamt söka verkställighet av domen eller beslutet.

11§
Fiskeristyrelsen eller, efter fiskeristyrelsens bemyndigande, fiskenämnden bestämmer, hur fiskeavgifter som har fastställts enligt 10 kap 5§ vattenlagen (1983:291) skall användas, om inte annat har bestämts i domen eller beslutet.

Fiskeavgifter som har fastställts enligt 10 kap 6§ vattenlagen skall användas till bekostande av forsknings- och utvecklingsarbete inom fiskevården enligt vad fiskeristyrelsen bestämmer.

Avgifter som avses i första och andra styckena får inte utan regeringens medgivande användas till fiskeristyrelsens eller fiskenämndernas verksamhet.

Sjötrafikförordning SFS 1986:300

2 kap.
2§
... Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om andra begränsningar och förbud som avser rätten att använda ett vattenområde för trafik med fartyg, om föreskriften behövs från miljösynpunkt eller av andra säkerhetsskäl än som anges i 1§ eller för att skydda fisket eller anläggningar för vattenbruk och föreskriften inte gäller handelssjöfarten i allmän farled.

3§
Om en föreskrift som avses i 1 eller 2§ har betydelse från miljösynpunkt eller för trafiken med fritidsbåtar och om den är av principiell natur, skall samråd ske även med statens naturvårdsverk. Rör föreskriften trafiken med fiskefartyg eller skydd för fisket eller anläggning för vattenbruk, skall samråd ske även med fiskeristyrelsen. Innan en föreskrift meddelas skall, om det behövs, vederbörande kommun, farvattnets trafikanter och övriga intressenter ges tillfälle att yttra sig.

6§
Den myndighet som meddelar föreskrift enligt 1 eller 2§ får besluta att sjövägmärke skall sättas upp och var detta skall ske. ...

8§
Sjöfartsverket, statens naturvårdsverk och fiskeristyrelsen får överklaga ett beslut som länsstyrelsen har meddelat med stöd av 2§ eller 6§ första stycket.

Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424

7 kap. Särskilda åtgärder mot vattenföroreningar
3§
Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om skyldighet
1. att rapportera vattenföroreningar och händelser som innebär risk för sådana föroreningar,
2. att lämna sådana uppgifter om fartyg och fartygs last som behövs för att förebygga eller bekämpa vattenföroreningar.

Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789

9 kap.
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med
...5. överbefälhavaren, luftfartsverket, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, fiskeristyrelsen, statens naturvårdsverk och generaltullstyrelsen, i fråga om föreskrifter enligt 7 kap 3§ 1 lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg som meddelas med stöd av 7 kap 2§, ...

Förordning om statsbidrag till fritidsfisket SFS 1985:440

1§
Statsbidrag får i mån av tillgång på medel lämnas enligt denna förordning till åtgärder som främjar fritidsfisket.

3§
Statsbidrag får lämnas till
1. kostnader för bildande av fiskevårdsområden,
2. fiskevårdsåtgärder som främjar fritidsfisket,
3. serviceanläggningar för fritidsfiske som är av betydande allmänt intresse.
4. fritidsfiskarnas och fiskevattenägarnas riksorganisationer för information och andra åtgärder som främjar fritidsfisket.

Bidrag enligt första stycket 1 får avse arvode till förrättningsman, kostnader för fiskerättsförteckning, kungörelsekostnader och andra kallelsekostnader. Om det finns särskilda skäl, får bidrag också lämnas för andra kostnader.

Som villkor för statsbidrag enligt första stycket 1-3 gäller att åtgärden rör vatten där allmänheten får fiska.

Som villkor för statsbidrag enligt första stycket 4 gäller att åtgärderna vidtas enligt en plan som har godkänts av fiskeristyrelsen.

6§
Frågor om bidrag enligt denna förordning prövas av fiskeristyrelsen eller, efter bemyndigande av styrelsen, av fiskenämnden.

8§
Fiskeristyrelsen får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Förordning om statsbidrag till fritidsfisket inom vissa områden SFS 1985:145

1§
Statsbidrag lämnas enligt denna förordning till åtgärder som främjar fritidsfisket på enskilt vatten vid kusten av Östhammars kommun i Uppsala län, Stockholms län, Södermanlands län, Östergötlands län, Kalmar län, Gotlands län och Blekinge län samt i Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmaren och Storsjön i Jämtland.

3§
Statsbidrag får lämnas till
1. kostnader för bildande av fiskevårdsområden,
2. fiskevårdsåtgärder som främjar fritidsfisket,
3. serviceanläggningar för fritidsfiskets behov.

8§
Föreskrifter för verkställigheten av denna förordning meddelas av fiskeristyrelsen.

Lag om fiskevårdsområde SFS 1981:533

10§
Ansökan om bildande av ett fiskevårdsområde får göras av den som äger fiske som avses ingå i området, av kommunen eller av fiskenämnden. Ansökan skall göras hos länsstyrelsen.

Lag om rätt till fiske SFS 1950:596

Om åtgärder mot vanskötsel av fiske
30§
Om innehavare av enskild fiskerätt i strid med allmänna intressen uppenbart vansköter fisket genom alltför hård beskattning av fiskbeståndet eller genom underlåtenhet att utnyttja fisket, får fiskenämnden förelägga honom att bedriva fisket på ett sätt som behövs för att avhjälpa vanskötseln. ...

39§
Är det uppenbart att fiskeredskap utsatts eller anordning vidtagits i strid med vad som gäller om fiskådra och sker inte rättelse genast efter tillsägelse, får tingsrätten på ansökan av den som lider skada meddela handräckning. I fråga om sådan handräckning finns bestämmelser i 17§ handräckningslagen (1981:847).

Detsamma skall gälla, om någon begagnar av länsstyrelsen fastställt märke för redskap eller notvarp på sätt som är ägnat att obehörigen avhålla annan från att fiska.

Om ett allmänt fiskeriintresse berörs får ansökan om handräckning även göras av allmän åklagare, av fiskeristyrelsen eller av fisketillsynsman som särskilt förordnats för detta.

Kräftpestförordning SFS 1975:184

1§
Fiskeristyrelsen leder bekämpningen av kräftpest. I frågor som kräver särskild medicinsk sakkunskap beträffande kräftpest skall styrelsen samråda med statens veterinärmedicinska anstalt.

Fångstförbud m m
4§
För att hindra spridning av kräftpest eller för att trygga kräftbeståndets återväxt i vatten, där kräftpest har förekommit, skall länsstyrelsen efter framställning av fiskeristyrelsen meddela förbud mot kräftfångst inom visst område. ...

5§
Om det behövs för att hindra spridning av kräftpest, skall länsstyrelsen efter framställning av fiskeristyrelsen
1. meddela förbud mot att ...

6§
När förbud enligt 4 och 5§§ meddelas, ändras eller upphävs, ...

Avskrift av beslut som avses i första stycket skall snarast möjligt tillställas fiskeristyrelsen samt vederbörande polismyndighet, lantbruksnämnd, fiskenämnd och kommun. Avskrift av beslut som avses i 5§ första stycket 2 skall också snarast möjligt tillställas vägverket, televerket, lokal militär myndighet och annan myndighet som kan beröras av beslutet.

Förordning om förvaltningen av statens fisken SFS 1981:1217

1§
Denna förordning gäller vården och förvaltningen av statens fisken i enskilda vatten.

11§
De förvaltande myndigheterna skall regelbundet samråda med fiskerimyndigheterna och kommunen om hur fisket bäst bör vårdas och förvaltas. Upplåtelser av större omfattning skall föregås av sådant samråd.

Myndigheterna skall verka för att fiskevårdsområden bildas.

Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag SFS 1982:840

2§
Med kalkning avses i förordningen sådan spridning av kalk eller annat ämne, kalkfällning eller annan åtgärd som kan motverka försurning av sjöar och vattendrag.

5§
Vid prövningen av frågor om bidrag skall hänsyn tas till vattenområdets betydelse från natur- och miljövårdssynpunkt, för fisket eller för vattenförsörjningen.

7§
Frågor om bidrag prövas av länsstyrelsen. Om kalkningen har till huvudsyfte att främja fisket får länsstyrelsen, efter hörande av fiskeristyrelsen, överlämna frågan till fiskenämnden.

Anser prövningsmyndigheten att bidrag bör lämnas med mer än 85 procent av kostnaderna, skall ärendet avgöras av regeringen.

8§
I ärenden om bidrag skall yttranden inhämtas från fiskenämnden och kommunen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Prövningsmyndigheten skall med eget yttrande till regeringen överlämna de ärenden som enligt 7§ skall avgöras av regeringen.

11§
Föreskrifter för verkställighet av denna förordning meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med fiskeristyrelsen.

Lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt SFS 1985:139

3§
Anspråk på ersättning skall framställas skriftligen hos fiskeristyrelsen före utgången av år 1989. Annars är rätten till ersättning förlorad. ...

Lag om förbud mot dumpning av avfall i vatten SFS 1971:1154

§3
Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan medge undantag från 1§, om dumpning kan ske utan olägenhet från miljöskyddssynpunkt. Medgivande kan förenas med villkor. ...

Dumpningskungörelse SFS 1971:1156

1§
Statens naturvårdsverk medger undantag enligt 3§ första stycket lagen (1971:1154) om förbud mot dumpning av avfall i vatten efter samråd med fiskeristyrelsen. Sådant medgivande skall avse visst slag och viss mängd av avfall samt tiden, platsen och sättet för dumpningen.

Fiskeriförordning SFS 1982:126

Ang fredningstider, fiskemetoder och minimimått m m där fiskeristyrelsen beslutar och meddelar föreskrifter.

Förordning om ersättning till jordbruks-, trädgårds- och renskötselföretag samt till vissa fiskare med anledning av Tjernobylolyckan SFS 1986:621

1§
Ersättning av statsmedel får lämnas enligt denna förordning för kostnader och förluster på grund av radioaktivt nedfall med anledning av reaktorhaveriet i Tjernobyl i Sovjetunionen.

2§
Ersättning får i mån av tillgång på medel lämnas till
...
4. den som har meddelats särskild licens enligt förordningen (1978:517) om licens för yrkesfiske.

2a§
Ersättning lämnas för merkostnader och inkomstförluster till följd av åtgärder som har vidtagits i syfte att förebygga hälsorisker från livsmedel.

4§
...
Frågor om ersättning enligt 2§ 4 prövas av fiskeristyrelsen eller, efter styrelsens bemyndigande, av fiskenämnden.
...

5§
...
Fiskeristyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om ersättning enligt 2§ 4.

ÖVRIGT

Anslagsframställning 1985/86

En annan huvuduppgift är att utveckla kompensationsåtgärder som kan sättas in i samband med skador på fisket av olika slag. Aktuella problemområden är skador till följd av försurning, kvicksilverförorening och övergödning av vattnet.

Anslagsframställning 1987/88

Fiskeristyrelsen disponerar enligt regleringsbrevet för budgetåret 1986/87 en anslagspost (nr 10) för fiskevårdsåtgärder i kalkade vattenområden under anslaget H8 Åtgärder mot försurningen. Medlen får användas för återintroduktion av de för resp vattenområde naturliga fiskarterna och deras bytesdjur. I övrigt skall tillämpas bestämmelserna om statsbidrag till fiskevårdsåtgärder som främjar fritidsfisket enligt förordningen (1985:440) om statsbidrag till fritidsfisket. De tillgängliga medlen, 2,7 mkr, motsvarar ca 3% av de totalt för kalkningen disponibla medlen, vilket överensstämmer med vad som föreslagits i aktionsplanen mot luftföroreningar och försurning (SNV PM 1862, s 57).

Budgetåret 1985/86 fanns 2 mkr till styrelsens disposition för samma ändamål. 150 ansökninar om ca 3,5 kr inkom och prövades, vilket torde visa att behovet av fortsatt medelstilldelning alltjämt är mycket stort.

Fiskeristyrelsen hemställer om medel för fiskevårdsåtgärder i kalkade vattenområden även för budgetåret 1987/88, motsvarande 3% av beloppet för direkta kalkningsinsatser.

3.3-JO.5 KUNGL SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

INSTRUKTION

-

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Den 22 september 1953 fastställde Kungl Maj:t stadgar för Kungl Skogs- och Lantbruksakademien.

1§
Kungl Skogs- och Lantbruksakademiens uppgift är att med stöd av vetenskap och praktisk erfarenhet till samhällets gagn främja jord- och skogsbruk samt därtill knuten verksamhet.

Främjas genom kurser, seminarier o d. Akademiens sammankomster kan resultera i förslag till åtgärder för att åstadkomma lösningar på behandlade problem.

3.3-JO.6 SKOGS- OCH JORDBRUKETS FORSKNINGSRÅD

INSTRUKTION SFS 1981:532

2§
Rådet har till uppgift att främja och stödja sådan forskning som gagnar de areella näringarna och angränsande områden. Rådet skall uppmärksamma behovet av forskning som är angelägen från samhällelig synpunkt och som har samband med utvecklingen inom dessa näringar. Rådet skall verka för att information om forskning och forskningsresultat sprids.

Rådet skall samverka med myndigheter och organ inom forskningens område.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

SJFR fördelar forskningsmedel för skoglig och jordbruksforskning samt djurforskning.

Forskningen inom jordbruket står enligt anslagsframställan 85/86 inför en ny fas där den ökade kunskapen om och insikten i biologiska produktionsprocesser visar att kunskaper behövs för att optimera större helheter.

Rådet konstaterar att samhällets krav på jord- och skogsbruket successivt skärpts vad gäller miljöpåverkan, arbetsmiljö och produktkvalitet och djurskydd. För att lösa dessa frågor krävs en samordnad forskning inom alternativa produktionsmetoder.

3.3-JO.7 STATENS UTSÄDESKONTROLL

INSTRUKTION SFS 1978:249

2§
Utsädeskontrollen handhar den statliga utsädeskontrollen och statsplombering av utsäde i den mån det ej ankommer på annan.

5§
Utsädeskontrollen står under tillsyn av lantbruksstyrelsen. Styrelsen får meddela särskilda föreskrifter för verksamheten.

SAKFÖRFATTNINGAR

Förordning om kvicksilverbetning av utsäde SFS 1979:349

1§
I fråga om betning av utsäde med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel gäller utöver förordningen (1985:835) om kemiska produkter och förordningen (1985:836) om bekämpningsmedel bestämmelserna i denna förordning.

2§
Betning av utsäde med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd.

Tillstånd får meddelas endast om utsädet är så angripet av parasitsvamp att godtagbart skörderesultat inte kan påräknas utan betning med kvicksilverhaltigt bekämpningsmedel.

3§
Fråga om tillstånd enligt 2§ prövas av statens utsädeskontroll eller lokal frökontrollanstalt som lantbruksstyrelsen har förklarat behörig att utföra statsplombering av utsädesvara.

6§
Statens utsädeskontroll utövar tillsyn över efterlevnaden av denna förordning.

Ytterligare bestämmelser om tillsyn och bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av brott mot denna förordning finns i lagen (1985:426) om kemiska produkter.

ÖVRIGT

-

3.3-JO.8 STATENS JORDBRUKSNÄMND

INSTRUKTION SFS 1965:799

3§
Det åligger nämnden särskilt att
1. handha den pris- och marknadsreglerande verksamheten på jordbrukets och fiskets områden och därmed sammanhängande frågor om avsättning inom och utom landet av jordbrukets och fiskets produkter,
...
4. planera för och, efter regeringens förordnande, handha regleringar av användning och förbrukning av livsmedel, livsmedelsråvaror och jordbruksförnödenheter,
...
6. handha utredningar och regleringar som hänför sig till varuutbytet med utlandet och till landets medverkan i internationella organisationer såvitt avser livsmedel, livsmedelsråvaror och jordbruksförnödenheter,
...

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium SFS 1982:349

1§
Denna lag gäller verksamhet som avser att främja återvinning av dryckesförpackningar av aluminium (aluminiumburkar) genom ett pantsystem för sådana burkar.

2§
Verksamhet som avses i 1§ får bedrivas endast av den som fått tillstånd till det av regeringen. Tillstånd skall förenas med de villkor som behövs från allmän synpunkt.

3§
Regeringen får meddela föreskrifter om avgift vid import av aluminiumburkar och de andra föreskrifter som kan behövas för att säkerställa att inhemska och importerade burkar med eller utan dryck kan konkurrera på lika villkor, när ett pantsystem har inrättats. Regeringen får överlåta åt en förvaltningsmyndighet att meddela sådana föreskrifter.

Förordning om avgift vid införsel av aluminiumburkar SFS 1983:847

1§
En avgift som avses i 3§ lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium skall från och med den 1 februari 1984 tas ut vid införsel av sådana aluminiumburkar som är avsedda för eller innehåller konsumtionsfärdig dryck hänförlig till tulltaxenr 20.07 eller

22.01-22.03 enligt lagen (1977:975) med tulltaxa. Avgiften kallas burkavgift.

2§
Burkavgift skall erläggas med belopp som statens jordbruksnämnd fastställer efter samråd med kommerskollegium och Aktiebolaget Svenska Returpack.

3§
Burkavgift erlägges till tullverket. Tullagen (1973:670) gäller i fråga om avgiften. Uppburna avgiftsmedel redovisas av tullverket till statens jordbruksnämnd.

4§
Den som genom avtal med Aktiebolaget Svenska Returpack har anslutit sig till pantsystemet för aluminiumburkar skall av statens jordbruksnämnd befrias från att erlägga burkavgift.

7§
Statens jordbruksnämnd får även i andra fall än som avses i 4 och 6§§ medge befrielse från eller återbetalning av burkavgift, om särskilda skäl föreligger.

8§
Avgiftsmedel som inflyter enligt denna förordning överförs av statens jordbruksnämnd till Aktiebolaget Svenska Returpack.

9§
Föreskrifter om verkställigheten av denna förordning meddelas av statens jordbruksnämnd efter samråd med generaltullstyrelsen.

I ett avtal med AB Svenska Returpack föreskrivs att statens jordbruksnämnd ska utvärdera insamlingen av aluminiumburkar.

Lag om avgift på gödselmedel SFS 1984:409

1§
Avgift (gödselmedelsavgift) skall erläggas till staten enligt denna lag vid omsättning inom landet eller vid införsel till landet av varor hänförliga till tulltaxenummer 31.02-31.05, i det följande benämnda gödselmedel

3§
Regler för förfarandet vid uttag av avgifter enligt denna lag finns i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

6§
Tillverkare som avses i 4§ 1 skall vara registrerad som avgiftsskyldig hos statens jordbruksnämnd.

Den som inför gödselmedel till landet för yrkesmässig återförsäljning i större omfattning kan efter ansökan registreras som avgiftsskyldig hos statens jordbruksnämnd.

Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter SFS 1984:151

1 kap Inledande bestämmelser
1§
Denna lag gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt
...
2. ... lagen (1984:409) om avgift på gödselmedel.
...

5§
Den myndighet som i första instans skall besluta om beskattning enligt denna lag (beskattningsmyndighet) är
...
2. när det gäller författningarna i 1§ första stycket 2, statens jordbruksnämnd ...

Förordning om punktskatter och prisregleringsavgifter SFS 1984:247

1§
... Förordningen gäller för skatter och avgifter som tas ut enligt de författningar som anges i 1 kap 1§ lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter. ...

Registrering hos statens jordbruksnämnd
6§
Den som avser att påbörja en verksamhet i vilken prisregleringsavgift skall betalas skall göra anmälan om detta till statens jordbruksnämnd senast två veckor innan verksamheten påbörjas. Detta gäller dock inte om nämnden bestämmer annat.

ÖVRIGT

-

ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET

3.3-A.1 ARBETSMARKNADSVERKET

INSTRUKTION SFS 1986:739

Arbetsmarknadsverket

1§
Arbetsmarknadsverket omfattar arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och länsarbetsnämnderna i vilka bl a den offentliga arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsinstituten ingår.

2§
Arbetsmarknadsverket ansvarar för platsförmedling och arbetsvägledning vid arbetsförmedlingar och arbetsmarknadsinstitut, prövar behovet av arbetsmarknadsutbildning och andra arbetsförberedande åtgärder, planerar sysselsättningsskapande åtgärder, ...

Arbetsmarknadsverket skall samråda med arbetsmarknadens parter, andra organisationer och myndigheter i den utsträckning som behövs för verksamheten.

3§
AMS är den centrala förvaltningsmyndigheten för allmänna arbetsmarknadsfrågor och är chefsmyndighet för länsarbetsnämnderna.

AMS

6§
AMS skall, inom de ramar och enligt de riktlinjer som statsmakterna ställer upp, inom landet leda, samordna och utveckla den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. AMS skall därvid sätta mål för verksamheten vid länsarbetsnämnderna, fördela de ekonomiska och andra resurser som ställs till förfogande samt följa upp resultaten. ...

Länsarbetsnämnderna

27§
Länsarbetsnämnden är länsmyndighet för allmänna arbetsmarknadsfrågor.

Länsarbetsnämnden skall, inom de ramar och enligt de riktlinjer som statsmakterna och AMS lägger fast, leda, samordna och utveckla den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i länet. ...

SAKFÖRFATTNINGAR

Arbetsmarknadskungörelse SFS 1966:368

76§
Beredskapsarbete utförs
för statens räkning (statligt beredskapsarbete),
för kommuns eller landstingskommuns räkning (kommunalt beredskapsarbete),

för enskilds räkning (enskilt beredskapsarbete).

77§
Statligt beredskapsarbete anordnas av arbetsmarknadsstyrelsen eller, efter styrelsens medgivande, av den statliga myndighet till vars verksamhetsområde arbetet hör.

78§
Till beredskapsarbete får endast väljas ut sådana angelägna arbetsuppgifter som medför en utökning av antalet anställda utöver det som ryms inom den ordinarie budgeten för den löpande budgetperioden. Enskilt beredskapsarbete, som inte avser investeringsarbete, får dock anordnas för att ge arbetslösa med särskilda svårigheter på arbetsmarknaden breddad arbetslivserfarenhet. Till enskilt beredskapsarbete skall i första hand anvisas långtidsarbetslösa. Byggnads- eller anläggningsarbete får väljas ut till beredskapsarbete, endast om länsstyrelsen har godkänt arbetet med hänsyn till regionalpolitiska synpunkter.

Vid val mellan lika angelägna arbeten lämnas företräde åt sådant arbete som utan större olägenhet kan upptagas, nedläggas, utökas eller inskränkas med hänsyn till växlingar i arbetslösheten och åt sådant arbete som kan bedrivas oberoende av årstiden.

79§
Arbetsmarknadsstyrelsen meddelar närmare bestämmelser om anordnande och bedrivande av beredskapsarbete samt om antalet sysselsatta vid sådant arbete.

ÖVRIGT

Kommentar:
AMVs insatser på miljöområdet utgörs främst av att AMV administrerar omfattande beredskapsarbeten med inriktning på naturvård, friluftsliv m m. Framför allt har stora insatser gjorts inom vård av nationalparker, naturreservat m m.

Som framgår av de ovan citerade paragraferna, så är AMVs arbete på miljöområdet i princip oreglerat. Det regleras inte heller av reglerings-brev. I stället styrs det enligt AMS-tjänstemän av gamla traditioner och av samråd med statens naturvårdsverk, skogsstyrelsen, riksantikvarieämbetet m fl.

.3-A.2 ARBETARSKYDDSVERKET

INSTRUKTION SFS 1987:393

Arbetarskyddsverket
1§
Arbetarskyddsverket består av arbetarskyddsstyrelsen, yrkesinspektionen och institutet för arbetsmiljöforskning.

2§
Arbetarskyddsverket skall genom arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen se till att arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningen samt, inom arbetsmiljöområdet, lagstiftningen om kemikaliekontroll efterlevs. Verket skall genom institutet för arbetsmiljöforskning bedriva och främja forskning, utbildning och dokumentation inom arbetsmiljöområdet. Verket skall också utarbeta och sprida information i syfte att förbättra arbetsmiljön.

3§
Myndigheterna inom arbetarskyddsverket skall samråda med arbetsmarknadens parter, andra organisationer och myndigheter i den utsträckning som behövs för verksamheten.

4§
Arbetarskyddsstyrelsen är den centrala förvaltningsmyndigheten för arbetsmiljö- och arbetstidsfrågor utom i fråga om arbete som är att hänföra till skeppstjänst. Arbetarskyddsstyrelsen är chefsmyndighet för yrkesinspektionen.

Arbetarskyddsstyrelsen
Uppgifter m m
6§
Arbetarskyddsstyrelsen skall inom de ramar och enligt de riktlinjer som riksdagen och regeringen ställer upp
1. leda, samordna och utveckla verksamheten inom sitt ansvarsområde,
2. ha den centrala tillsynen över arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningens, samt inom arbetsmiljöområdet, lagstiftningens om kemikaliekontroll efterlevnad,
3. meddela föreskrifter och allmänna råd om arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningens tillämpning,
4. utarbeta och sprida information inom arbetsmiljöområdet,
...

Yrkesinspektionen
Uppgifter
29§
Yrkesinspektionen skall inom de ramar och enligt de riktlinjer som riksdagen, regeringen och arbetarskyddsstyrelsen ställer upp
1. uppmärksamma utvecklingen på arbetsmiljöområdet samt ta de initiativ som denna ger anledning till,
2. se till att arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningen och, inom arbetsmiljöområdet, lagstiftningen om kemikaliekontroll samt med stöd av lagstiftningen meddelade föreskrifter efterlevs,
3. främja tillämpningen av allmänna råd enligt arbetsmiljölagstiftningen,
4. främja skyddsverksamheten på arbetsställena och bevaka att arbetsgivarna planerar och bedriver sin verksamhet så att arbetsmiljökraven tillgodoses,
...

30§
Yrkesinspektionen skall utföra inspektioner och andra förrättningar, bedriva upplysnings- och informationsverksamhet samt förhandsbedöma förslag till ... arbetsprocesser och arbetsmetoder, tekniska anordningar m m.

Yrkesinspektionen skall meddela de föreläggande och förbud samt i övrigt vidta de åtgärder som tillsynen ger anledning till.

Institutet för arbetsmiljöforskning
Uppgifter
42§
Institutet skall inom de ramar och enligt de riktlinjer som riksdagen och regeringen ställer upp
1. svara för att kunskaper och kompetens byggs upp inom arbetsmiljöforskningen,
2. uppmärksamma utvecklingen av den vetenskapliga forskningen inom institutets verksamhetsområde,
3. samverka med myndigheter, institutioner och organisationer så att de samlade resurserna för arbetsmiljöforskningen utnyttjas effektivt,
4. biträda arbetarskyddsstyrelsen med råd och underlag för föreskrifts- och tillsynsarbetet samt informera arbetarskyddsstyrelsen om planerat forskningsarbete,
...
7. utarbeta och sprida information om arbetsmiljöforskningen och svara för ett ansvarsbibliotek för arbetsmiljöfrågor,
...

SAKFÖRFATTNINGAR

Arbetsmiljölag SFS 1977:1160

7 kap Tillsyn
1§
Tillsyn över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas av arbetarskyddsstyrelsen samt, under dess överinseende och ledning, av yrkesinspektionen.
...

3§
Tillsynsmyndighet har rätt att efter anfordran erhålla de upplysningar, handlingar och prov samt påkalla de undersökningar som behövs för tillsyn enligt denna lag.

4§
Den som i sin verksamhet använder viss produkt eller har uppdragit åt annan att utföra visst arbete är skyldig att på tillsynsmyndighets begäran lämna upplysning om vem som har levererat produkten eller utför arbetet.

Arbetsmiljöförordning SFS 1977:1166

Tillsyn
15§
Tillsynsmyndighet skall genom upplysningar och råd eller genom åtgärder som avses i 7 kap arbetsmiljölagen verka för att en tillfredsställande arbetsmiljö åstadkommes. Tillsynen skall även inriktas på att främja lokal skyddsverksamhet.

Tillsynsmyndighet skall göra anmälan till konsumentombudsmannen om den finner talan om förbud enligt 2§ marknadsföringslagen (1975:1418) påkallad mot marknadsföring som riktas till arbetsgivare.
...

16§
Vid förrättning på arbetsställe skall tillsynsmyndighet eller besiktningsorgan, som verkställer kontroll enligt föreskrift av sådan myndighet, kontakta skyddsombud som kan anträffas på arbetsställe.

Förordning om kemiska produkter SFS 1985:835

Tillsyn
26§
Den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1985:426) om kemiska produkter och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden.

Tillsynsmyndighet	Tillsynsområde
Kemikalieinspektionen	Tillsyn över tillverkare, importörer och andra leverantörer
Statens naturvårdsverk	Skydd för den yttre miljön i samband med hanteringen av kemiska produkter
Arbetarskyddsstyrelsen	Skydd mot ohälsa och olycksfall i arbetsmiljön i samband med yrkesmässig hantering av kemiska produkter
Socialstyrelsen	Tillsyn över tillverkare, importörer och andra leverantörer i fråga om sådana kemiska produkter som marknadsförs som hygieniska eller kosmetiska produkter

Regional och lokal tillsyn utövas såvitt gäller arbetsmiljön av yrkesinspektionen och såvitt avser försvarsmakten, i frågor som inte tillhör yrkesinspektionens område, av försvarets sjukvårdsstyrelse. I övrigt utövar länsstyrelsen den närmare tillsynen inom länet och miljö- och hälsoskyddsnämnden den omedelbara tillsynen inom varje kommun.

Tillsynsmyndigheterna skall när det är påkallat samarbeta i tillsynsarbetet.

Kommentar:
Arbetarskyddsverket utövar genom arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen, inom sitt verksamhetsområde, även den centrala, regionala och lokala tillsynen över efterlevnaden av förordningarna om
- miljöfarligt avfall SFS 1985:841
- bekämpningsmedel SFS 1985:836
- vissa hälso- och miljöfarliga produkter SFS 1985:840
- PCB SFS 1985:837
- motorbensin SFS 1985:838
- kadmium SFS 1985:839
- miljöfarliga batterier SFS 1986:1236

Förordning om bekämpningsmedel SFS 1985:836

Vissa bemyndiganden
18§
Tillstånd att använda bekämpningsmedel som hänförs till klass 1 i 8§ skall avse viss tid. Frågan om tillstånd prövas såvitt avser
1. verksamhet som huvudsakligen berör jordbruk, skogsbruk eller trädgårdsskötsel av lantbruksstyrelsen,

2. åtgärder mot ohyra och skadedjur enligt 10§ hälsoskyddslagen (1982: 1080) av socialstyrelsen,
3. annan verksamhet av arbetarskyddsstyrelsen.

Instruktion för statens naturvårdsverk SFS 1967:444

9§
Ledamöter av forskningsnämnden är generaldirektören, som är nämndens ordförande, chefen för socialstyrelsen, chefen för arbetarskyddsstyrelsen, chefen för statens livsmedelsverk, chefen för kemikalieinspektionen och högst sex andra ledamöter, som regeringen utser särskilt. ...

ÖVRIGT

-

.3-A.3 ARBETSMILJÖFONDEN

INSTRUKTION SFS 1971:803

2§
Arbetsmiljöfonden har till uppgift att genom bidrag från fonden som avses i 4 kap 8§ lagen (1981:691) om socialavgifter stödja
1. sådan forskning och utveckling samt utbildning och information, som kan motverka uppkomsten av yrkesskador och annan av arbetsmiljön betingad ohälsa eller förbättra arbetsmiljön och därigenom främja hälsa och säkerhet i arbetslivet, ...

Arbetsmiljöfonden skall beakta behovet av samordning av insatserna för forskning och utveckling samt utbildning och information inom arbetarskyddsfondens verksamhetsområde. Arbetsmiljöfonden får själv ta initiativ till forsknings- och utvecklingsprojekt inom området.

3§
Bidrag till forskning och utveckling skall avse främst sådan forskning, vars resultat kan väntas få praktisk användning inom arbetslivet, och sådant utvecklingsarbete, som behövs för att nya tekniska lösningar skall komma i praktisk tillämpning. Bidrag till forskning får lämnas även för att främja kontakt med internationell forskning. ...

Kommentar:
AMF har inget primärt miljöansvar, men forskningen om t ex farliga ämnen och industriella processer har ofta nära anknytning till miljöskyddsverksamheten.

BOSTADSDEPARTEMENTET

3.3-BO.1 STATENS RÅD FÖR BYGGNADSFORSKNING

INSTRUKTION SFS 1983:733

2§
Rådet har till uppgift att ta initiativ till samt främja och stödja forskning och utvecklingsarbete inom planläggnings-, byggnads- och anläggningsområdet.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

I anslagsframställning 86/87 sägs att forskning om kommunal infrastruktur är prioriterad. Med denna forskning avses tekniska försörjningssystem - Va-teknik, energiförsörjning, gator och vägar, grönområden, avfallshantering. Prioriteringen grundas på att systemens ålder medför ökade kostnader för drift och underhåll.

Även frågor rörande naturresurser ingår i rådets verksamhet. Nästa 3-årsplan är under utarbetande.

3.3-BO.2 STATENS INSTITUT FÖR BYGGNADSFORSKNING

INSTRUKTION SFS 1982:200

2§
Institutet skall bedriva sådan forsknings- och försöksverksamhet som är ägnad att främja en rationell utveckling av planering, produktion och förvaltning inom byggnadsområdet.

Institutet bör företrädesvis inrikta sin verksamhet på sådana problem som är väsentliga för utvecklingen inom byggnadsområdet men som inte uppmärksammas av andra forskningsinstitutioner eller enskilda forskare.

ÖVRIGT

Institutet skall som framgår av instruktionen bedriva verksamhet inom byggnadsområdet. I vissa frågor överlappar byggnadsområdet och miljöområdet varandra. För närvarande berör SIBs verksamhet miljöfrågor dels genom ett planerat projekt avseende "tillämpning av en från ekologisk synpunkt god hushållning med mark och vatten i den kommunala planeringen", dels genom några projekt om energianvändningen i bostäder. Det

gäller t ex ett projekt om hur effektiva olika styrmedel för energibesparing varit samt ett projekt om olika samhällsekonomiska kostnader och intäkter (bl a miljömässiga) av val mellan olika uppvärmningssystem.

3.3-BO.3 LANTMÄTERIVERKET

LANTMÄTERIINSTRUKTIONEN SFS 1974:336

3§
Det åligger lantmäterimyndighet särskilt att
...
5. tillhandahålla uppgifter av (geodetisk och) kartografisk natur.

3a§
Det åligger lantmäteriverket, överlantmätarmyndigheterna och de statliga fastighetsbildningsmyndigheterna att tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

11§
Det åligger lantmäteriverket särskilt att
...
3. inom sitt verksamhetsområde ge vägledning i frågor som rör plangenomförande och ersättning enligt plan- och bygglagen (1987:10) samt exploateringssamverkan,
...
6. svara för landets geodetiska uppmätning och flygfotografering för kartläggningsändamål,
...
9. på beställning utföra ..., flygfotografering och kartframställning ...,
...
11. utföra vetenskapliga utvecklingsarbeten inom ..., fotogrammetri och kartografi ...,
...

Detta innebär att lantmäteriverket har en bas för landskapsinformation som kan nyttjas vid naturresurskartläggning.

26§
Innan mera betydelsefulla frågor om riktlinjer för de allmänna kartarbetena avgörs skall lantmäteriverket samråda med överbefälhavaren, vägverket, sjöfartsverket, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, riksantikvarieämbetet, lantbruksstyrelsen, skogsstyrelsen, statens naturvårdsverk, statens planverk, Sveriges geologiska undersökning, statens vattenfallsverk, statistiska centralbyrån och Svenska kommunförbundet.

27§
För samråd som avses i 26§ utses företrädare för angivna myndigheter och förbund av lantmäteriverket på förslag av respektive myndighet och förbund. Dessa utgör i frågor av gemensamt intresse verkets kartråd.

Generaldirektören i lantmäteriverket är ordförande i kartrådet. Verket utser en av cheferna för avdelningarna eller chefen för planeringssekretariatet att vara vice ordförande.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

INDUSTRIDEPARTEMENTET

3.3-I.1 STATENS INDUSTRIVERK

INSTRUKTION SFS 1983:701

2§
Statens industriverk är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör industri och hantverk. Verket kan även ta upp frågor som inte direkt hänför sig till nämnda näringar men ändå är av betydelse för dessa från industripolitisk synpunkt.

6§
För fullgörande av uppgifterna i fråga om industriell omvandling och tillväxt åligger det verket särskilt att
...
inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

10§
Inom energiområdet åligger det verket att svara för utredningar rörande industrins energianvändning samt att svara för rådgivning till små och medelstora företag i frågor rörande energihushållning.

SAKFÖRFATTNINGAR

3§
<u>Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:424</u>

Regeringen eller den myndighet som regeringen utser meddelar föreskrifter om hur skadliga ämnen som transporteras till sjöss i förpackad form eller i fraktcontainrar eller på liknande sätt skall hanteras för att vattenföroreningar skall förebyggas eller begränsas.

<u>Förordning åtgärder mot vattenförorening från fartyg SFS 1980:789</u>

9 kap.
3§
Beslut som meddelas av sjöfartsverket med stöd av denna förordning skall meddelas efter samråd med statens naturvårdsverk och statens industriverk, ifråga om föreskrifter som meddelas med stöd av 4 kap 5§.

5§
Föreskrifter enligt 4 kap 3§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg meddelas av sjöfartsverket.

<u>Förordning om ersättning för merkostnader och förluster för vissa företag på grund av följdeffekter av Tjernobylolyckan SFS 1986:1424</u>

2§
Ersättning får lämnas till företag som vidareförädlar eller bedriver yrkesmässig handel med produkter av ren, bär, svamp, fisk eller vilt.
...

3§
Ersättning lämnas endast om företaget påvisar att merkostnaderna och förlusterna har ett direkt och påtagligt samband med Tjernobylolyckan.

6§
Frågor om ersättning till företag i Uppsala, Västmanlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län prövas av länsstyrelsen i respektive län. Ersättning till företag i övriga län prövas av statens industriverk.

Vid prövning av ärende som rör renslakteri skall länsstyrelsen samråda med lantbruksstyrelsen och statens jordbruksnämnd. Länsstyrelsen bör i övrigt samråda med de regionala eller centrala organ som är berörda med hänsyn till företagets näringsgrenstillhörighet.

Länsstyrelsens eller industriverkets beslut får inte överklagas.

ÖVRIGT

-

3.3-I.2 SPRÄNGÄMNESINSPEKTIONEN

INSTRUKTION SFS 1981:499

2§
Inspektionen är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör explosiva eller brandfarliga varor.

3§
Det åligger inspektionen särskilt att meddela föreskrifter och anvisningar om explosiva och brandfarliga varor samt att utöva tillsyn och handlägga därmed sammanhängande ärenden.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om explosiva och brandfarliga varor SFS 1975:69

1§
Regeringen bemyndigas att i fråga om varor som består av eller innehåller explosivt eller pyrotekniskt ämne (explosiva varor) samt i fråga om brandfarliga varor meddela föreskrifter som gäller tillverkning, handel, hantering, förvärv, överlåtelse, transport eller införsel eller som i övrigt är påkallade från säkerhetssynpunkt.

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifter för provning, kontroll eller besiktning eller annan verksamhet enligt bestämmelse som avses i första stycket.

Regeringen får överlåta åt förvaltningsmyndighet att meddela sådana föreskrifter som avses i första och andra styckena och åt kommun att meddela sådana föreskrifter som avses i andra stycket.

Lagen gäller inte i fråga om sådan transport av explosiva och brandfarliga varor som omfattas av lagen (1982:821) om transport av farligt gods.

Förordning om explosiva varor SFS 1949:341

4§
I mom. Uppstår fråga, huruvida viss vara skall anses som explosiv tillkommer det sprängämnesinspektionen att avgöra frågan.

Allenast sådana explosiva varor, som blivit av sprängämnesinspektionen godkända, må tillverkas eller innehavas inom riket eller dit införas.

2 kap. Om tillverkning
8§
Då skäl äro därtill, äger sprängämnesinspektionen föreskriva, att explosiv vara må tillverkas allenast för visst eller vissa ändamål. Sprängämnesinspektionen må ock helt förbjuda tillverkningsförfarande, som är förenat med särskild fara.

8 kap. Vissa särskilda bestämmelser
55§
Den allmänna tillsynen över efterlevnaden av gällande bestämmelser om explosiva varor utövas av länsstyrelserna med biträde av underlydande polismyndigheter.

Sprängämnesinspektionen skall lämna dessa myndigheter erforderligt tekniskt biträde vid tillämpningen av bestämmelserna. Därjämte må inspektionen tillhandagå allmänheten med råd och anvisningar i fall där så begäres.

På inspektionen ankommer jämväl att medverka i tillsynen över efterlevnaden av gällande bestämmelser, särskilt i vad avser tillverkning av explosiva varor, samt att, där mot bestämmelserna stridande förhållande finnes föreligga, föranstalta om rättelse genom anvisning till den felande. Vinnes icke rättelse, skall inspektionen anmäla förhållandet för tillståndsmyndigheten eller, om tillstånd icke meddelats, till vederbörande polismyndighet.

Förordning om brandfarliga varor SFS 1961:568

14§
1 mom. Sprängämnesinspektionen får, utöver vad som i övrigt följer av denna förordning i fråga om brandfarliga faror, meddela de föreskrifter om tillverkning, handel, hantering, förvärv, överlåtelse, transport i rörledning, införsel eller liknande som behövs från säkerhetssynpunkt.

Sprängämnesinspektioen får föreskriva att anordningar för förvaring, hantering, transport i rörledning eller försäljning av brandfarliga varor skall underkastas kontroll genom provning eller i form av besiktning att anordningen är betryggande från säkerhetssynpunkt samt vidare föreskriva att anordningen inte får användas eller försäljas utan sådan kontroll.

Föreskrifterna får innebära att kontrollen sker genom typkontroll och typefterkontroll.

Innan sprängämnesinspektionen meddelar föreskrifter eller allmänna råd som rör någon annan myndighets verksamhetsområde, skall sprängämnesinspektionen samråda med denna myndighet. Kan myndigheterna inte enas, skall ärendet underställas regeringen för avgörande.

15§
1 mom. Sprängämnesinspektionen skall lämna vederbörande myndigheter tekniskt sakkunnigt biträde vid tillämpningen av gällande bestämmelser om brandfarliga varor. Härjämte må inspektionen tillhandagå allmänheten med råd och anvisningar i fall där så begäres.

På inspektionen ankommer jämväl att utöva tillsyn över efterlevnaden av förordningen samt att, där mot denna stridande förhållande finnes föreligga, föranstalta om rättelse genom anvisning till den felande. Vinnes icke rättelse, skall inspektionen anmäla förhållandet till brandchefen samt polis- eller åklagarmyndigheten. För utövande av tillsynen äger inspektionen när helst den så påfordrar vinna tillträde till ställe eller utrymme, där brandfarlig vara förvaras, hanteras, transporteras eller saluhålles, så ock att kostnadsfritt utfå prov av varan.

2 mom. Har sprängämnesinspektionen föreskrivit att viss anordning icke må saluhållas, försäljas eller nyttjas utan typgodkännande av sprängämnesinspektionen, åligger det inspektionen att på begäran pröva fråga om sådant godkännande för anordningen. Inspektionen äger ock eljest då så begäres meddela typgodkännande, i den mån annan myndighet icke tillagts befogenheten att pröva frågan därom.

Finnes vid kontroll att saluhållen anordning, beträffande vilken typgodkännande meddelats, icke blivit utförd i enlighet med godkännandet, skall detta återkallas, om ej särskilda skäl äro till annat.

Förordning om transport av farligt gods SFS 1982:923

25§
Tillsynen över efterlevnaden av lagen (1982:821) om transport av farligt gods och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden.

Myndighet	Tillsynsområde
Sjöfartsverket	Sjötransporter
Luftfartsverket	Lufttransporter
Polismyndigheterna	Landtransporter utom järnvägstransporter
Sprängämnesinspektionen	Landtransporter av varor enligt klasserna 1-6 samt 8 och 9, såvitt gäller transporter av varor enligt klasserna 6, 8 och 9, dock endast om de transporteras i tankfordon.
Tullmyndigheterna	Gränskontroll av vägtransporter till och från utlandet samt kontroll av fordon och andra lastenheter som inkommer med fartyg.
Statens järnvägar	Järnvägstransporter

Rikspolisstyrelsen och generaltullstyrelsen var och en inom sitt område bemyndigas att meddela de verkställighetsföreskrifter till lagen om transport av farligt gods och denna förordning som behövs för polismyndigheternas och tullmyndigheternas tillsynsverksamhet.

ÖVRIGT

-

3.3-I.3 SVERIGES GEOLOGISKA UNDERSÖKNING

INSTRUKTION SFS 1982:586

2§
Undersökningen är central förvaltningsmyndighet för frågor om landets geologiska beskaffenhet och mineralhantering utom såvitt avser förvaltning och upplåtelse av statens gruvegendom.

Undersökningen är chefsmyndighet för bergsstaten.

3§
Det åligger undersökningen särskilt att
1) utföra allmän geologisk kartering framför allt med hänsyn till berg- och jordarternas samt grundvattnets praktiska betydelse,
2) bedriva prognos, informations- och dokumentationsverksamhet på mineralområdet,
3) följa den svenska och den internationella utvecklingen inom mineralområdet,
4) inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
5) handlägga ärenden enligt minerallagstiftningen, lagstiftningen om kontinentalsockeln och lagstiftningen om utländska förvärv av fast egendom m m.

Verksamheten skall bedrivas på sådant sätt att insamlat geologiskt material snabbt publiceras och i praktiska former görs lättillgängligt. Undersökningen skall i övrigt på bästa sätt söka främja tillgodogörandet av landets mineralresurser.

9§
Inom undersökningen skall finnas ett kartråd, ett prospekteringsråd och ett mineralresursråd. Rådens ledamöter utses av undersökningen.

(prop 81/82:99 s.64
Inom nuvarande SGU finns inrättat ett s k kartråd. Rådet utgör ett särskilt rådgivande organ, som har inrättats i syfte att öka avnämarnas inflytande över SGU:s kartering. Jag anser, liksom mineralverkskommittén, att kartrådet bör behållas inom den nya organisationen. Vad gäller rådets närmare uppgifter förordar jag att de nuvarande uppgifterna, som innebär att medverka vid planeringen av SGU:s reguljära kartering och löpande lämna synpunkter på inriktningen av denna samt på kartornas ut-

förande i allmänhet, bör gälla även i fortsättningen. Liksom f n bör rådet bestå av sakkunniga representanter för användarna av geologiska kartor.)

Kartrådets huvudsakliga uppgift är att medverka i planeringen av karteringsverksamheten. Rådet bör ha en sådan sammansättning att det kan bedöma karteringen framför allt med utgångspunkt från den övergripande samhällsplaneringens intressen...

Prop 1981/82:99 s.65
(Liksom mineralverkskommittén anser jag att naturresursfrågorna inom SGU:s område behöver samordnas med andra organs verksamhet på naturresursområdet och även erhålla en mer framskjuten plats i samhällsdebatten. Jag tillstyrker därför kommitténs förslag att ett särskilt råd inrättas vid SGU för detta ändamål. Rådet bör benämnas mineralresursrådet. I rådet bör representeras intressen och kompetens vad gäller svensk gruv- och mineralindustri, råvaruförsörjning för svensk industri samt forskning och utveckling på naturresursområdet. Sakkunniga representanter för såväl myndigheter som industri och olika fackområden bör ingå i rådet.

Rådet har en viktig uppgift att fylla bl a genom att inrikta sig på ett brett tvärsektoriellt område där varje fråga av betydelse för råvaruförsörjningen kan belysas ur många aspekter. Av stor vikt är att öka kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan geoområdet och andra områden vad gäller nyttiggörandet av våra inhemska mineraltillgångar.)

...Mineralresursrådets huvudsakliga uppgift är att öka kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan geoområdet och andra områden vad gäller nyttiggörandet av landets mineraltillgångar. I rådet bör representeras intressen och kompetens vad gäller svensk gruv- och mineralindustri, råvaruförsörjning för svensk industri samt forskning och utveckling på naturresursområdet.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om kontinentalsockeln SFS 1966:314

3§
Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer äger meddela tillstånd för annan än staten att genom geofysiska mätningar, borrning eller på annat sätt utforska kontinentalsockeln och att utvinna naturtillgångar från denna.

Tillstånd skall avse bestämt område och viss tid

Regeringen äger föreskriva att visst slag av verksamhet som avses i första stycket får äga rum utan tillstånd.

4§
Vid tillstånd kan fogas föreskrift som är påkallad från allmän synpunkt, såsom föreskrift om företagets ledning, sättet för arbetenas utförande, anläggningar på kontinentalsockeln för arbetena, karta över arbetena, provtagning, rapportering rörande verksamheten, användningen av produkterna och åtgärder till bevarande av fyndighet eller borrhål, samt föreskrift till förebyggande av vattenförorening eller till skydd för sjöfarten, fisket eller annat allmänt eller enskilt intresse.

När tillstånd meddelas, kan bestämmas i vilken omfattning undersökning eller utvinning skall ske för att den rätt som grundas på tillståndet skall äga bestånd.

Tillstånd kan även förbindas med villkor om statligt deltagande i verksamheten eller om utgivande till staten av avgifter för tillståndet, beräknade i förhållande till mängden eller värdet av utvunna produkter eller på annat sätt, eller av andel av produkterna eller med annat liknande villkor.

8§
Tillsyn över efterlevnaden av föreskrifter och villkor för tillstånd utövas av myndighet som regeringen bestämmer.

Innehavare av tillstånd skall på anfordran lämna tillsynsmyndigheten de upplysningar och handlingar som fordras för tillsynens utövande. Tillsynsmyndigheten äger meddela bestämmelser för att trygga efterlevnaden av föreskrift eller villkor som gäller för tillståndet. ...

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

2§
Tillsyn över efterlevnaden av föreskrifter och villkor för tillstånd enligt lagen om kontinentalsockeln utövas av Sveriges geologiska undersökning. Det åligger SGU att vid tillsynen samverka med annan myndighet vars verksamhet beröres av tillståndet.

Sjöfartsverket, generaltullstyrelsen och rikspolisstyrelsen skola efter framställning av SGU biträda vid utövningen av tillsynen.

4§
Tillstånd att utforska kontinentalsockeln eller att utvinna naturtillgångar från denna meddelas av regeringen, om ej annat följer av 5§. ...

Ansökan inges till industridepartementet och skall innehålla
4.uppgift om de åtgärder sökanden anser erforderliga för att förebygga vattenförorening och intrång på sjöfart, fiske samt andra allmänna och enskilda intressen

5§
Tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på område som i sin helhet är beläget inom allmänt vattenområde i havet meddelas av Sveriges geologiska undersökning, om ej annat följer av sista stycket. Ansökningshandlingarna skola inges i minst sex exemplar. Sveriges geologiska undersökning skall i tillståndsärende inhämta yttrande från statens naturvårdsverk, kommunen och andra berörda myndigheter.

Tillstånd skall meddelas för viss tid, högst tio år, och avse visst område. I tillstånd skall anges i vilken omfattning sand, grus eller sten får tagas samt upptagas de föreskrifter som behövas för att i skälig omfattning tillgodose andra intressen såsom sjöfarten, fisket och naturvården eller som annars påkallas av bestämmelserna i konventionen om kontinentalsockeln.

Om täkt som avses med ansökningen är av större omfattning eller kan medföra betydande skadeverkningar eller annars om statens naturvårdsverk begär det, skall SGU med eget yttrande hänskjuta ärendet till regeringen.

6§
Arbete för utforskande av kontinentalsockeln eller utvinning av dess naturtillgångar får icke utföras på sådant sätt att undervattensledningar skadas eller otillbörligt intrång göres på sjöfarten, fisket eller havets biologiska tillgångar.

Lag om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning SFS 1975:424

1§
Den som yrkesmässigt utför borrning, rördrivning, grävning eller liknande arbete i syfte att undersöka förekomst av grundvatten eller i syfte att tillgodogöra sig grundvatten eller värme ur berget är skyldig att till Sveriges geologiska undersökning skriftligen lämna redogörelse för arbetet och dess resultat.

2§
Den som yrkesmässigt utför grundvattentäktsundersökning och därvid skriftligen sammanställer resultat av undersökning för uppdragsgivares räkning är skyldig att till Sveriges geologiska undersökning lämna en kopia av sammanställningen. Vad som har sagts nu medför ej inskränkning i skyldighet att lämna redogörelse som avses i 1§.

3§
Redogörelse enligt 1§ skall innehålla uppgift om

1. tid och plats för arbetet,
2. ändamålet med arbetet samt dess omfattning och tekniska utförande,
3. jord- och bergarter som påträffats och dessas mäktighet. Har grundvatten påträffats skall redogörelsen även innehålla uppgift om
1. grundvattenytans nivå eller nivåer,
2. resultat av provpumpning, om sådan har skett,
3. resultat av vattenanalys, om sådan har företagits.

Förordning om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning SFS 1975:425

1§
Redogörelse enligt 1§ lagen (1975:424) om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning lämnas på formulär som tillhandahålles av Sveriges geologiska undersökning.

2§
Sveriges geologiska undersökning får med stöd av 5§ lagen (1975:424) om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning för visst fall medge undantag från nämnda lag.

4§
Ytterligare föreskrifter och anvisningar för verkställighet av lagen (1975:424) om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning meddelas av Sveriges geologiska undersökning.

Lag om vissa mineralfyndigheter SFS 1974:890

Allmänna bestämmelser
1§
För undersökning och bearbetning av fyndighet av
1. olja, gas, stensalt eller annat salt som förekommer på likartat sätt,

2. alunskiffer,
3. stenkol, eldfast lera eller klinkrande lera eller
4. uranhaltigt eller toriumhaltigt mineral
fordras, om ej annat följer av 8 eller 9§, särskilt tillstånd (koncession). I fråga om förberedande undersökning finns bestämmelser i 15§.

...

2§
Fråga om koncession prövas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

...

3§
För verksamhet som bedrives på grund av koncession gäller de villkor och inskränkningar som föreskrives i eller med stöd av denna lag. Därutöver gäller om sådan verksamhet vad som föreskrives i byggnads-, naturvårds- och miljöskyddslagstiftning eller i annan lagstiftning.

5§
Koncession meddelas som undersökningskoncession eller bearbetningskoncession.

...

10§
Koncession kan förenas med de föreskrifter som behövs för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt eller som eljest påkallas för att främja ett från allmän synpunkt ändamålsenligt utforskande och tillvaratagande av naturtillgångarna.

Koncession kan göras beroende av att undersökning eller bearbetning sker i viss omfattning.

...

Förberedande undersökning
15§
Vill någon som förberedelse för ansökan om koncession utföra undersökning på annans mark, får myndighet som regeringen bestämmer föreskriva att tillträde till marken skall lämnas under viss tid.

Undersökningen skall utföras så att minsta skada och intrång vållas.

...

<u>Förordning om vissa mineralfyndigheter SFS 1974:893</u>

Ansökan om undersökningskoncession
1§
Ansökan om undersökningskoncession skall ges in till Sveriges geologiska undersökning. Ansökan skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om

...

6. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt,

...

Ansökan om bearbetningskoncession
2§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till Sveriges geologiska undersökning. Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om
...
6. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt,
...

Förberedande undersökning
3a§
Frågor om förberedande undersökning enligt 15§ lagen (1974:890) om vissa mineralfyndigheter prövas av Sveriges geologiska undersökning.

Lag om vissa torvfyndigheter SFS 1985:620

Inledande bestämmelser
1§
För undersökning och bearbetning av fyndigheter av torv för att utvinna energi fordras särskilt tillstånd (koncession), om inte annat följer av 3§.

5§
Frågor om koncession prövas av länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger ...

6§
I fråga om verksamhet som avses i denna lag skall även iakttas tillämpliga föreskrifter i plan- och bygglagen (1987:10), miljöskyddslagen (1969 :387) och andra författningar.

Förutsättningar för koncession
7§
Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att verksamheten kommer till stånd och sökanden från sådan synpunkt är lämplig att bedriva verksamheten ...

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.
...

12§
Koncesssion skall förenas med de villkor som behövs för att motverka eller begränsa menlig inverkan på naturmiljön samt för att beakta andra allmänna intressen och enskild rätt ...

13§
Koncessionshavaren skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, åläggas att ställa säkerhet för att villkor till skydd för naturmiljön, andra allmänna intressen eller enskild rätt skall uppfyllas. Visar sig säkerheten otillräcklig, får länsstyrelsen bestämma att ytterligare säkerhet skall ställas.

Förordning om vissa torvfyndigheter SFS 1985:626

Ansökan om bearbetningskoncession
3§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om ...
5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt.
6. tillgängliga uppgifter om torvens förbränningsegenskaper och innehåll av ämnen som vid förbränning kan medföra skada på miljön ....

9§
Länsstyrelsen skall vid beredningen av koncessionsärenden se till att ärendena utreds på det sätt som är motiverat med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning. Yttranden skall alltid inhämtas från berörda kommuner, andra länsstyrelser inom vars område det sökta koncessionsområdet ligger, bergmästaren, Sveriges geologiska undersökning, statens energiverk och statens naturvårdsverk.

ÖVRIGT

SGU:s anslagsframställning för budgetåret 1985/86 s 35-36

2 LÅNGTIDSBEDÖMNING

2.1 BUDGETPOLITISKA MÅL OCH RIKTLINJER

2.1.1 Förutsättningar

Frågor rörande landets naturresurser som mineral, bergarter och jordarter samt grundvatten faller inom myndighetens arbetsområden.

Genom den reguljära geologiska karteringen samt informations- och dokumentationsverksamheten får myndigheten en god överblick över tillgångar av ovan nämnda naturresurser och hur dessa bör nyttiggöras. Myndighetens målsättning är att insamlat geomaterial snabbt publiceras och i praktiska former görs lättillgängligt.

Naturresursfrågorna har fått en framskjuten plats i samhällsdebatten på den senaste tiden. SGU:s mineralresursråd ger möjlighet till samordning med andra statliga myndigheter och organ samt privata företag när det gäller verksamhet inom naturresursområdet. I detta råd representeras intressen och kompetens som gäller svensk gruv- och mineralindustri, råvaruförsörjning för svensk industri samt forskning och utveckling på naturresursområdet.

En prioriterad uppgift för SGU är att öka kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan geoområdet och andra områden när det gäller nyttiggörandet av våra inhemska naturresurser. SGU har i sådana fall uppgiften att belysa olika problemställnigar ur geologisk synpunkt. Detta kan innebära att industrier, kommuner och länsstyrelser i många fall kan arbeta med en "positiv planering" exempelvis ur försurnings- och miljösynpunkt.

SGU kommer att verka för att olika aspekter ur naturresursutnyttjandesynpunkt i högre grad än hittills beaktas i samband med karterings- och dokumentationsverksamheten. SGU kan exempelvis ta fram underlag som anger var det ur geologisk synpunkt går att lägga en industri så att miljöeffekterna kan bli så små som möjligt. På detta sätt blir SGU en myndighet som även tar tillvara landets producenters intressen. Miljö- och försurningsdebatten får en ny dimension och blir mer nyanserad.

3.3-I.4 BERGSSTATEN

INSTRUKTION SFS 1974:346

2§ Bergsstaten är den lokala statliga organisationen för ärenden om rikets bergshantering och därmed sammanhängande frågor.

3§
Chefsmyndighet för bergsstaten är Sveriges geologiska undersökning.

4§
För bergsstatens verksamhet finnes två bergmästardistrikt, ...

5§
I vartdera distriktet finnes en bergmästare. ...

SAKFÖRFATTNINGAR

Gruvlag SFS 1974:342

1 kap. Allmänna bestämmelser
3§
Inmutningsrätt erhålles efter ansökan hos bergmästaren, som utfärdar bevis om inmutningsrätten (mutsedel).

2 kap. Inmutning
Hinder mot inmutning
3§
Inmutningsrätt får ej utan medgivande av regeringen beviljas inom
...
2. område som avsatts till nationalpark eller om vars förklarande för nationalpark statlig myndighet gjort framställning hos regeringen,
...

Lag om vissa mineralfyndigheter SFS 1974:890

3§
För verksamhet som bedrives på grund av koncession gäller de villkor och inskränkningar som föreskrives i eller med stöd av denna lag. Därutöver gäller om sådan verksamhet vad som föreskrives i byggnads-, naturvårds- och miljöskyddslagstiftning eller i annan lagstiftning.

10§
Koncession kan förenas med de föreskrifter som behövs för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt eller som eljest påkallas för att främja ett från allmän synpunkt ändamålsenligt utforskande och tillvaratagande av naturtillgångarna ...

Tillsyn, handräckning, ansvar m m
43§
Iakttar en koncessionshavare inte föreskrift som meddelats med stöd av 10§ första stycket...kan bergmästaren vid vite förelägga honom att fullgöra sina skyldigheter. ...

Lag om vissa torvfyndigheter SFS 1985:620

Inledande bestämmelser
1§
För undersökning och bearbetning av fyndigheter av torv för att utvinna energi fordras särskilt tillstånd (koncession), om inte annat följer av 3§.

5§
Frågor om koncession prövas av länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger ...

6§
I fråga om verksamhet som avses i denna lag skall även iakttas tillämpliga föreskrifter i plan- och bygglagen (1987:10), miljöskyddslagen (1969:387) och andra författningar.

Förutsättningar för koncession
7§
Koncession får meddelas endast om det från allmän synpunkt är lämpligt att verksamheten kommer till stånd och sökanden från sådan synpunkt är lämplig att bedriva verksamheten.
...

Vid koncessionsprövning skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.
...

12§
Koncession skall förenas med de villkor som behövs för att motverka eller begränsa menlig inverkan på naturmiljön samt för att beakta andra allmänna intressen och enskild rätt ...

13§
Koncessionshavaren skall, om inte särskilda skäl föranleder annat, åläggas att ställa säkerhet för att villkor till skydd för naturmiljön, andra allmänna intressen eller enskild rätt skall uppfyllas. Visar sig säkerheten otillräcklig, får länsstyrelsen bestämma att ytterligare säkerhet skall ställas.

Förordning om vissa torvfyndigheter SFS 1985:626

Ansökan om bearbetningskoncession
3§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om ...

5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt.
6. tillgängliga uppgifter om torvens förbränningsegenskaper och innehåll av ämnen som vid förbränning kan medföra skada på miljön.

9§
Länsstyrelsen skall vid beredningen av koncessionsärenden se till att ärendena utreds på det sätt som är motiverat med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning. Yttranden skall alltid inhämtas från berörda kommuner, andra länsstyrelser inom vars område det sökta koncessionsområdet ligger, bergmästaren, Sveriges geologiska undersökning, statens energiverk och statens naturvårdsverk.

19§
Bergmästaren för register över koncessioner och tillstånd enligt 5§.

ÖVRIGT

-

3.3-I.5 STYRELSEN FÖR TEKNISK UTVECKLING

INSTRUKTION SFS 1979:113

3§
Det åligger styrelsen bl a att

... ta initiativ till teknisk forskning och industriellt utvecklingsarbete av betydelse för näringsliv och samhälle samt främja sådant forsknings- och utvecklingsarbete och dess nyttjande ....

ÖVRIGT

Styrelsen medverkar i fördelning av statligt stöd enligt förordningarna 1978:571, 1979:319, 1982:682 och 1984:810.

STU har av statsmakterna tilldelats det samlade ansvaret för miljötekniska frågor och för samordning av teknisk FoU inom miljövårdsområdet. Prop 1984/85:100, bilaga 11, Jordbruksdep och bilaga 14, Industridepartementet.

STU begär i anslagsframställan för 86/87 och för den närmaste treårsperioden ökade resurser för att kunna göra denna satsning.

I STU perspektiv 1986 sägs bl a

A.
STU:s förslag till ett särskilt miljövårdstekniskt FoU-program har utarbetats i samarbete med andra myndigheter inom miljöområdet "Forska för bättre miljö".

Satsningar föreslås inom bl a va-teknik (kväveeduktion), avfallshantering, gruvindustri, massa- och pappersindustri.

3.3-I.6 DOMÄNVERKET

INSTRUKTION SFS 1975:1021

2§
Domänverket driver skogsbruk, virkesförädling och annan därmed sammanhängande verksamhet, förvaltar den fasta egendom och de andra tillgångar som hör till domänverkets fond (domänfonden) samt förvaltar och utövar tillsyn över vissa andra allmänna skogar samt de i havet och i Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmaren samt Storsjön i Jämtland belägna holmar och skär som ägs av staten och inte förvaltas av någon annan statlig myndighet.

SAKFÖRFATTNINGAR

Kungl Maj:ts nådiga bref till domänstyrelsen angående rätt för den mindre bemedlade ortsbefolkningen att å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län taga stubbar för tjärbränning SFS 1912:315

I skrifvelse den 27 april 1912 har Riksdagen anhållit, att Oss täcktes vidtaga åtgärder i syfte att den mindre bemedlade ortsbefolkningen finge å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län mot en mindre afgift, högst 15 öre för kubikmeter, taga stubbar för tjärbränning, i den mån men för skogsvården ej däraf uppkomme.

Till följd af nådig remiss har Ni den 15 oktober 1912 häröfver afgifvit underdånigt utlåtande samt därvid tillika öfverlämnat underdåniga yttranden af öfverjägmästarna i Luleå, Skellefteå, Umeå och Mellersta Norrlands distrikt.

Då Vi nu låtit detta ärende Oss föredragas, hafva Vi förordnat, att där å statens skogar inom Västerbottens och Norrbottens län afverkning och försäljning af stubbar för tjärbränning af vederbörande jägmästare anses kunna utan men för skogsvården äga rum, det må tillkomma jägmästaren att till innehafvare af skogstorp och odlingslägenheter samt andra på kronoskogarna med vederbörligt tillstånd bosatta, mindre bemedlade personer äfvensom till annan mindre bemedlad ortsbefolkning utlämna virke af omförmälda slag mot en afgift av högst 15 öre för kubikmeter fast mått, äfven om i orten gängse pris härå skulle uppgå till högre belopp.

Lag om rätt till jakt SFS 1938:274

1§
Den som har rätt till jakt äger att, med de undantag och insränkningar som äro stadgade i denna lag eller annan författning, å det område jakträtten omfattar utan intrång av annan jaga samt döda eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom tillägna sig sådana fåglars bon och ägg.

Jakträttsinnehavaren bör genom ändamålsenlig och efter tillgången på villebråd lämpad jakt ävensom, där så lämpligen kan ske, genom åtgärder för villebrådets skydd och förkovran sörja för bevarandet av ett artrikt och livskraftigt villebrådsbestånd (jaktvård).

Jaktvården skall städse bedrivas under hänsynstagande till jordbrukets och skogsskötselns ävensom andra näringars intressen.

26§
1 mom. Den som vill utöva jakt vare pliktig erlägga jaktvårdsavgift. Till bevis om att den jagande fullgjort vad honom enligt första stycket åligger skall han vid jakten medföra ett för honom gällande jaktkort; och vare han pliktig att vid anfordran uppvisa kortet för polisman, av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman, befattningshavare vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning eller vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning, stiftsjägmästare eller dennes biträden ävensom för den som äger, innehar eller vårdar marken eller den eljest där äger jakträtt; skolande den befattningshavare vid domänverket, lantbruksnämnds rennäringsavdelning och stiftsnämnd sålunda tillkommande befogenheten att påfordra uppvisande av jaktkort hava avseende allenast på mark som står under hans förvaltning eller uppsikt.

31§
Anträffas å bar gärning någon som olovligt jagar å annans jaktområde, må jakträttsinnehavaren eller den som äger, innehar eller vårdar marken så ock deras folk i fall som avses i 30§ tredje stycket fråntaga den jagande jaktbytet och eljest taga detta i beslag ävensom beslagtaga vapen, ammunition, annat jaktredskap, hund, motorfordon, annat motordrivet fortskaffningsmedel och släpfordon.

Å område där jakträtt tillkommer kronan liksom å sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara disposition och å renbetesfjällen tillkommer rätt att taga jaktbyte och annan i första stycket avsedd egendom i beslag polisman och av länsstyrelsen förordnad jakttillsynsman ävensom personal vid domänverket, vid tullverkets kust- eller gränsbevakning samt vid lantbruksnämnds rennäringsavdelning.

Fr o m 1988-01-01 ersätts Lag om rätt till jakt (1938:274) av ny jaktlag (1987:259).

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

3§
För naturvårdsobjekt skall naturvårdsförvaltare utses enligt denna förordning. För naturvårdsobjekt på mark som tillhör kommun eller kommunal stiftelse bör kommunen eller stiftelsen utses, om ej särskilda skäl är däremot. För övriga naturvårdsobjekt bör i första hand domänverket eller skogsvårdsstyrelsen utses. ...

Förordning om förvaltningen av statens fisken SFS 1981:1217

2§
Statens fisken vårdas och förvaltas av den myndighet under vilken vattenområdet hör.

Fisket i statens vatten på sådan kronomark ovanför odlingsgränsen som står under statens omedelbara kontroll och på renbetesfjällen förvaltas dock av lantbruksnämnden.

Upplåtelse av fisket med fasta redskap utanför sådana staten tillhöriga havsstränder och i saltsjön belägna skär och holmar, som inte hör till något hemman eller innehas under särskilda villkor, görs av länsstyrelsen.

3§
Den förvaltande myndigheten får i andra fall än som avses i 2§ andra och tredje styckena överlämna förvaltningen av fisket till domänverket.

9§
Upplåtelse till en fritidsfiskeförening får ske utan avgift, om föreningen åtar sig svara för de fiskevårdsåtgärder som behövs och de avgifter som inflyter till föreningen vid upplåtelser av fiske till allmänheten används för fiskevård och fisketillsyn. ...

11§
De förvaltande myndigheterna skall regelbundet samråda med fiskerimyndigheterna och kommunen om hur fisket bäst bör vårdas och förvaltas. Upplåtelser av större omfattning skall föregås av sådant samråd. Myndigheterna skall verka för att fiskevårdsområden bildas.

12§
De förvaltande myndigheterna skall upprätta förteckningar över de vatten som har upplåtits för fritidsfiske genom fiskekort eller annat tillståndsbevis och över de vatten som fritidsfiskeföreningar skall upplåta till allmänheten.

Förteckningarna bör även innehålla andra uppgifter av särskilt intresse för fritidsfiskare.

ÖVRIGT

Domänverket eftersträvar i sin verksamhet lönsamhet och naturvård. Domänverket med dotterbolag har verksamhet inom bl a följande branscher/produktområden: mark- och vattenvård, jakt, fiske, grustäkter.

Domänverket är i vissa fall förvaltare av naturvårdsobjekt som skyddats enligt naturvårdslagen.

3.3-I.7 STATENS DELEGATION FÖR RYMDVERKSAMHET

INSTRUKTION SFS 1977:1066

Uppgifter
2§
Delegationen är central förvaltningsmyndighet för frågor som gäller den svenska rymd- och fjärranalysverksamheten, särskilt såvitt avser forskning och utveckling, i den mån dessa inte ankommer på annan myndighet.

3§
Det åligger delegationen särskilt att
ta initiativ till forskning, utvecklingsarbete och annan verksamhet med anknytning till den svenska rymd- och fjärranalysverksamheten,

verka för att olika intressenters verksamhet på rymd- och fjärranalysområdet samordnas,

fördela statligt stöd till rymdforskning, rymdtekniskt utvecklingsarbete och fjärranalysverksamhet,

bereda ärenden rörande internationellt rymd- och fjärranalyssamarbete samt vara kontaktorgan med internationella organisationer och utländska institutioner på rymd- och fjärranalysområdet,

främja en ändamålsenlig informations- och dokumentationsverksamhet på rymd- och fjärranalysområdet.

Kommentar:
Fjärranalystekniken kan användas för uppgifter om och kartering av mark-, vatten- och luftförhållanden, naturresurser m m, exempelvis skogsbruk, jordbruk, miljövård, sjöfart och vattenkvalitet.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Anslagsframställning bå 87/88

1.2.2 Fjärranalys
Resultatanalys 1985/86

Målet för DFR:s verksamhet inom fjärranalysområdet är att uppnå att fjärranalystekniken utnyttjas rutinmässigt för angelägna samhälleliga tillämpningar. En huvuduppgift är därvid att överbrygga vad som är tekniskt möjligt och vad som kan tillämpas operativt på ett lönsamt sätt.
s. 24
I och med att högupplösande SPOT-satelliten togs i drift i år har en mängd praktiska tillämpningar av satellittekniken blivit operativt användbara. Sverige är idag utomordentligt väl rustat att skörda frukterna av tidigare satsningar inom området.

Under året har, i samarbete med SMHI, satellitdata utvärderats som ingångsdata till hydrologiska modeller. I ett samarbetsprojekt med naturvårdsverket har vattenkvalitetsmätningar med hjälp av satellitdata genomförts. I samarbete med skogsstyrelsen har möjligheterna att kartlägga ungskog på tidigare karterade hyggen undersökts. För närvarande pågår utvärdering mot fältdata.

3.3-I.8 STATENS PROVNINGSANSTALT

INSTRUKTION SFS 1984:49

Uppgifter
2§
Statens provningsanstalt är rikets offentliga provningsanstalt och skall på uppdrag av myndigheter, företag eller enskilda utföra provningar, undersökningar och tekniska utvärderingar av material och konstruktioner och därmed förenad verksamhet.

Anstalten skall bedriva teknisk-vetenskaplig forskning inom sitt verksamhetsområde.

Anstalten skall samarbeta med industriföretag och andra enskilda organisationer samt statliga myndigheter och institutioner som berörs av anstaltens verksamhet. Anstalten skall, i den mån det kan ske, ställa personal till förfogande för standardiserings- och liknande arbeten.

Anstalten leder justeringsväsendet, utför justeringar samt fullgör andra uppgifter som anges i förordningen (1986:984) om bestämning av volym och vikt, m m. Anstalten fullgör vidare uppgifter enligt förordningen (1974:284) om arbeten av guld, silver eller platina och kungörelsen (1964:504) om användning av skrivmateriel i statlig verksamhet. Anstalten är riksprovplats i den utsträckning som framgår av förordningen (1985:1107) om riksprovplatser och auktoriserade provplatser m m.

3§
Anstalten skall systematiskt samla, ordna och bearbeta samt, i den mån förhållandena medger det, offentliggöra forskningsresultat och andra rön inom sitt verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

Anslagsframställning 1985/86 s 27

Arbetet med att få SPs brandprovningsresultat erkända utomlands är av stor betydelse för Kemi och brandteknik. För närvarande pågår aktiviteter riktade mot England och USA. Dessa projekt intensifieras och i samråd med svensk exportindustri övervägs vilka ytterligare länder som kan vara av intresse att bearbeta. En annan nyckelfråga för enheten är per-

sonalsituationen inom brandteknik, där i första hand avsaknaden av kvalificerade forskare utgör ett hot mot verksamheten både på kort och lång sikt. Rekryteringsarbetet kommer därför att ges hög prioritet.

Särskilda åtgärder kommer att vidtas för att utnyttja SPs tekniska bredd inom miljöområdet (arbets-, yttre-, boende-). Detta har särskild betydelse för Kemi och brandteknik, men påverkar även andra enheter.

Kommentar:
Statens provningsanstalt bedriver ett flertal projekt på uppdrag av naturvårdsverket angående buller. Några exempel:
- Bullerstörningar från värmepumpar
- Sammanställning av vibrationsnormer
- Buller från terrängtrafik
- Metereologiska mätrutiner vid bullermätningar

3.3-I.9 STATENS MÄT- OCH PROVRÅD

INSTRUKTION SFS 1983:695

Uppgifter
2§
Rådet är central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och mätteknik och har hand om den övriga verksamhet som åligger rådet enligt författning eller särskilda beslut.

Det åligger rådet, enligt bestämmelserna i lagen (1985:1105) och förordningen (1985:1106) om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m samt lagen (1974:897) och förordningen (1974:899) om riksmätplatser, särskilt att
1. meddela föreskrifter och allmänna råd,
2. utöva tillsyn,
3. organisera och samordna teknisk kontrollverksamhet och mätteknik,
4. redovisa de totala kostnaderna för verksamheten vid riksmätplatserna samt fördela de särskilda bidragsmedel som ställts till rådets förfogande för riksmätplatsverksamheten,
5. bistå föreskrivande myndigheter med råd i tekniska kontrollfrågor och hjälp att beräkna ekonomiska följder av föreskrifter om kontroll genom teknisk provning.
6. följa utvecklingen inom det tekniska kontrollområdet, bland annat genom att jämföra tekniska kontrollkrav inom olika föreskriftsområden och vid behov föreslå åtgärder,
7. följa utvecklingen inom det mättekniska området och vid behov föreslå åtgärder,
8. följa de internationella förhållandena inom sitt verksamhetsområde.

SAKFÖRFATTNINGAR

Lag om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m SFS 1985:1105

1§
Med obligatorisk kontroll avses i denna lag sådan kontroll genom teknisk provning, analys eller annan liknande undersökning som
1. är föreskriven i lag eller annan författning, eller
2. åläggs någon genom beslut av en myndighet, eller
3. är förutsättning för att en ekonomisk förmån, ett tillstånd eller annat liknande skall ges enligt föreskrift i författning.

2§
För varje område för obligatorisk kontroll (kontrollområde) kan en riksprovplats utses eller en eller flera provplatser auktoriseras (auktoriserade provplatser).

Om det finns särskilda skäl, kan två eller flera riksprovplatser utses för samma kontrollområde.

3§
Har en riksprovplats eller en auktoriserad provplats utsetts för ett kontrollområde, skall obligatorisk kontroll inom området utföras vid denna, om inte annat följer av föreskrifter eller av beslut i det särskilda fallet.

4§
En riksprovplats skall utföra obligatorisk kontroll på ett sakkunnigt, objektivt och även i övrigt lämpligt sätt.

Det allmänna skall ha ett bestämmande inflytande över verksamheten. Denna skall ha sådan inriktning att riksprovplatsens oberoende ställning inte kan sättas ifråga.

En riksprovplats utses av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

5§
En riksprovplats som skall utföra obligatorisk kontroll får vid kontrollen utnyttja provningsresultat från tillverkare eller andra med motsvarande ansvar för produkten, om detta medges i föreskrifter eller i beslut i det särskilda fallet.

Vid tillämpning av första stycket skall riksprovplatsen godkänna den vars provningsresultat skall utnyttjas.

7§
En auktoriserad provplats skall utföra den obligatoriska kontrollen på ett sakkunnigt, objektivt och även i övrigt lämpligt sätt.

Auktorisation meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

8§
Auktorisation meddelas för viss tid eller tills vidare.

Auktorisation kan återkallas, om provplatsen inte fullgör sin skyldighet enligt 7§ eller annars i något väsentligt hänseende bryter mot de villkor som gäller för verksamheten.

14§
Regeringen får meddela föreskrifter om auktorisation att inom ett visst område utföra kontroll genom teknisk provning, analys eller annan liknande undersökning, som inte utgör obligatorisk kontroll enligt 1§ (auktorisation för frivillig kontroll). I fråga om sådan auktorisation tillämpas vad som gäller om auktoriserade provplatser enligt 7-10 och 12§§.

Förordning om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m SFS 1985:1106

Föreskrifter om obligatorisk kontroll m m
1§
Myndigheter som får föreskriva att produkter, anläggningar eller motsvarande skall ha eller sakna vissa egenskaper (föreskrivande myndigheter) skall samråda med statens mät- och provråd, innan de meddelar nya eller ändrade föreskrifter om obligatorisk kontroll inom områden där riksprovplatser eller auktoriserade provplatser utsetts.

Utseende av riksprovplatser och auktoriserade provplatser (kontrollorgan)
4§
Om inte annat är särskilt föreskrivet
1. bereds ärenden om utseende av områden för obligatorisk eller frivillig kontroll inom vilka riksprovplatser eller auktoriserade provplatser kan utses, av statens mät- och provråd, som därvid skall samråda med berörda föreskrivande myndigheter. Finner rådet att en riksprovplats bör utses för ett visst kontrollområde eller att auktoriserade provplatser bör kunna utses för ett visst område, skall rådet överlämna handlingarna i ärendet jämte eget yttrande till regeringen.

2. meddelar rådet beslut om auktorisation, om regeringen medgett att auktoriserade provplatser får utses för visst kontrollområde eller för frivillig kontroll.

Tillsyn m m
9§
Tillsynsmyndighet enligt 10§ lagen (1985:1105) om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m är statens mät- och provråd.

10§
Statens mät- och provråd för meddela närmare föreskrifter om verksamheten vid riksprovplatser och auktoriserade provplatser som inte är myndigheter.

Statens mät- och provråd får meddela allmänna råd för verksamheten vid riksprovplatser och auktoriserade provplatser som är myndigheter.

Förordning om riksprovplatser och auktoriserade provplatser m m SFS 1985:1107

1§
Riksprovplatser enligt lagen (1985:1105) om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m är de myndigheter och aktiebolag som anges i bilaga I till denna förordning. I bilagan anges också kontrollområdet för varje riksprovplats.

2§
Auktorisation av provplatser för obligatorisk kontroll får meddelas av de myndigheter och inom de kontrollområden som anges i bilaga II till denna förordning.

3§
Auktorisation av provplatser för frivillig kontroll får meddelas av statens mät- och provråd och inom de områden som anges i bilaga III till denna förordning.

4§
Statens mät- och provråd får meddela föreskrifter om till vilka kontrollområden sammansatta objekt skall hänföras och om avgränsningen mellan kontrollområdena.

Kommentar: Den nya lagstiftningen om officiell provning är betydelsefull för miljöområdet, eftersom den öppnar möjligheter att auktorisera laboratorier, besiktningsmän m m. Jfr prop 85/86:27.

3.3-I.10 INGENJÖRSVETENSKAPSAKADEMIEN

INSTRUKTION

-

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

STADGAR 1 januari 1981

1§
Ingenjörsvetenskapsakademien, stiftad år 1919, utgör ett samfund av invalda ledamöter verksamma inom de tekniska vetenskaperna, industriell produktion och ekonomi.

Akademien har till uppgift att till samhällets gagn främja ingenjörsvetenskap och näringsliv.

Anslagsframställning för bå 1987/88

Verksamheten inom akademien berör en rad samhällssektorer: industri-, energi- bostads-, kommunikations-, miljö-, utlands-, handels- samt forsknings- och utbildningssektorerna.

Inom naturresursområdet kommer olika frågor inom de råvarubaserade näringarna, framför allt skogsnäringen, att tas upp. Miljöområdet ägnas en ökad uppmärksamhet med verksamhet inriktad på olika frågor kring den yttre miljön.

Verksamhetsberättelse 1985

IVA tillsatte 1983 en kommitté för miljöfrågor med uppgift att samla kunskaper om teknik och miljö och deras ömsesidiga relation. Syftet är att påvisa teknikens möjligheter att främja samhällelig utveckling med ett minimum av skadlig miljöpåverkan eller, om möjligt, med positiv påverkan.

CIVILDEPARTEMENTET

3.3-C.1 LÄNSSTYRELSERNAS ORGANISATIONSNÄMND

INSTRUKTION SFS 1983:864

2§
Nämnden skall, i den mån det inte ankommer på annan myndighet,
1. bistå länsstyrelserna i frågor som rör personal- och ekonomiadministration, rationalisering samt administrativ utveckling,

2. efter samråd med riksarkivet meddela föreskrifter för länsstyrelsernas diarieföring m m,

3. ge allmänna råd åt länsstyrelserna i frågor som rör allmänna bestämmelser för arbetet, bland annat genom att utarbeta en normalarbetsordning för dem,

4. fastställa formulär till blanketter för länsstyrelserna,

5. planlägga och anordna utbildning och konferenser för länsstyrelsernas personal,

6. verka för samordning mellan länsstyrelserna samt mellan dessa och andra myndigheter.

SAKFÖRFATTNINGAR

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

35§
Länsstyrelsen skall föra ett register över beslut i naturvårdsärenden och andra förhållanden på naturvårdens område (naturvårdsregister) enligt föreskrifter som meddelas av staten naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsernas organisationsnämnd. Naturvårdsverket skall föra ett sammanfattande riksregister.

Förordning om jaktvårdsområden SFS 1980:896

1§
Länsstyrelsen skall föra ett register över sina beslut enligt lagen (1980:894) om jaktvårdsområden enligt anvisningar som meddelas av statens naturvårdsverk efter samråd med länsstyrelsernas organisationsnämnd.

MILJÖ- OCH ENERGIDEPARTEMENTET

3.3-ME.1 ENERGIFORSKNINGSNÄMNDEN

INSTRUKTION SFS 1982:587

Uppgifter

2§
Energiforskningsnämnden har till uppgift att inom energiområdet bevaka forskningsfrågor av långsiktigt och övergripande intresse. Nämnden skall härvid identifiera och granska sådana förhållanden som är av vikt för den långsiktiga utvecklingen på energiområdet samt verka för att de uppmärksammas i verksamhet på energiområdet.

3§
Nämnden skall områdesvis, funktionsvis eller med utgångspunkt i särskilda frågeställningar fortlöpande göra egna utvärderingar av statens stöd till energiforskning. Nämnden skall med vissa intervall även göra mer övergripande sådana utvärderingar.

4§
Nämnden skall utreda frågor om former för och inriktning av forskning och utveckling inom energiområdet. Nämnden skall härvid bedöma behovet av inhemsk kompetens inom energiforskningsområdet med hänsyn till internationella samarbetsmöjligheter och konkurrensförhållanden. Nämnden skall härvid också bevaka energiforskningens industripolitiska konsekvenser, basresurser för energiforskning inom högskolor och samordningen av energiforskningen med forskning inom andra områden samt uppmärksamma forskningsbehov som är gemensamma inom energiområdet.

5§
Nämnden skall svara för stöd till forskning inom programmet Allmänna energisystemstudier och till viss långsiktig forskning om energitillförsel. Vissa föreskrifter om detta ges i förordningen (1979:319) om statligt stöd till energiforskning. Vad gäller denna uppgift åligger det nämnden särskilt att upprätta insatsplaner, samordna verksamhet med andra stödgivande organ, initiera projekt och fördela stöd, löpande följa upp projekt samt värdera resultat och svara för resultatöverföring.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

3.3-ME.2 STATENS VATTENFALLSVERK

INSTRUKTION SFS 1982:705

2§
Verket har till uppgift att
1. handha statens kraftverksrörelse och därmed sammanhängande verksamhet samt verka för en rationell elenergiförsörjning och en effektiv användning av elenergi inom riket,
2. självt eller i samverkan med andra uppföra och driva anläggningar för el- eller värmeförsörjning,
3. bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet för energiförsörjning och att utföra demonstrationsanläggningar,
4. inom sitt verksamhetsområde tillhandahålla underlag för tillämpningen av plan- och bygglagen (1987:10) och lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m,
5. handha kanalrörelsen vid Trollhätte kanalverk,
6. inom sitt verksamhetsområde arbeta för en avveckling av kärnkraften till senast år 2010.

SAKFÖRFATTNINGAR

Kungl Maj:ts nådiga kungörelse angående grunder för förvaltningen af vissa kronan tillhöriga vattenfall SFS 1910:72 s1

1§
Nedan angifna vattenfall och för deras tillgodogörande afsedda fastigheter skola förvaltas af vattenfallsstyrelsen nämligen:
a) kronan tillhöriga vattenfall i Göta älf;
b) Älfkarleby vattenfall;
c) de vattenfall, som redan inköpts eller framdeles komma att förvärfvas för elektrisk drift å statsbanorna, där ej Kungl Maj:t för särskildt fall förordnar, att förvaltningen af sådant vattenfall eller för dess tillgodogörande afsedd fastighet eller del däraf skall tillkomma annan myndighet;
d) sådana i Norrland belägna vattenfall, som enligt särskilda bestämmelser i afvittringsförfattningarna reserverats för kronans räkning; samt
e) kronan tillhöriga vattenfall, hvilka enligt särskilda beslut, som af Kungl Maj:t meddelas, öfverflyttas från annan myndighet till förvaltning af styrelsen.

ÖVRIGT

-

3.3-ME.3 SAMRÅDSNÄMNDEN FÖR KÄRNAVFALLSFRÅGOR

INSTRUKTION SFS 1985:686

1§
Samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor är ett expertorgan för rådgivning och samråd inom kärnavfallsområdet och i fråga om avveckling av kärntekniska anläggningar.

2§
Det åligger samrådsnämnden särskilt att

1. sörja för informationsutbyte mellan statens strålskyddsinstitut, statens kärnkraftinspektion och statens kärnbränslenämnd i fråga om dessa myndigheters forskningsverksamhet avseende kärnavfallshantering och avveckling av kärntekniska anläggningar samt

2. lämna råd vid beredning av ärenden med anknytning till kärnavfallshantering och avveckling av kärntekniska anläggningar, när detta begärs av statens strålskyddsinstitut, statens kärnkraftinspektion eller statens kärnbränslenämnd.

3§
Nämnden skall årligen före den 15 oktober till regeringen redovisa sin bedömning av kunskapsläget på kärnavfallsområdet samt lämna en berättelse om sin verksamhet under det senaste budgetåret.

SAKFÖRFATTNINGAR

-

ÖVRIGT

-

4. KOMMUNALA MYNDIGHETER

4.1 LANDSTINGEN

Landstingen har inga direkta myndighetsuppgifter på miljövårdsområdet. Enligt regeringens prop 1984/85 "Utvecklingslinjer för hälso- och sjukvården omfattar samhällsmedicinen "insatser i syfte att fastlägga hur faktorer i yttre miljön samt levnadsvillkor inverkar på befolkningens hälsotillstånd.En viktig del av landstingens arbete därmed är att kartlägga och analysera hälsoproblem och därvid beakta både sociala och fysiska hälsorisker".

Vid de flesta landsting har det också inrättats samhällsmedicinska enheter eller motsvarande för att utveckla detta slag av förebyggande insatser. Verksamheterna vid de olika landstingen varierar. I socialstyrelsens PM 138/86 "Information om verksamheten vid landstingens samhällsmedicinska enheter 1986" redovisas verksamheternas inriktning och organisation.

I Stockholms läns landsting finns en regionplanenämnd som har planerande uppgifter. Den har bland annat gjort inventeringar och undersökningar inom miljövårdsområdet. Sedan några år har nämnden även en miljöfond som skall användas för undersökningar och inventeringar inom miljöområdet. Bl a har försurningens utbredning i länet undersökts. Fonden förfogar över 2,5 milj kr, en summa som avses ökas till upp emot 5 milj kr/år. Stockholms läns landsting har också påtagit sig huvudmannaskapet för kollektivtrafiken vilket kan ses som ett sätt att minska luftföroreningar och styra persontransporterna i länet över till kollektiva transporter. Dessa uppgifter är landstinget i Stockholm ensamma om.

SAKFÖRFATTNINGAR

<u>Lag om regionplanering för kommunerna i Stockholms län SFS 1987:147</u>

1§
För kommunerna i Stockholms län skall Stockholms läns landstingskommun som regionplaneorgan ha hand om sådan utrednings- och samordningsverksamhet beträffande regionala frågor (regionplanering) som avses i 7 kap 1§ första stycket plan- och bygglagen (1987:10).

2§
Bestämmelserna i 7 kap 3§ första stycket och andra stycket första meningen plan- och bygglagen (1987:10) tillämpas på landstingskommunens verksamhet.

Regeringen kan besluta att utrednings- och samordningsverksamheten skall avse vissa angivna frågor.

4§
Regionplanen antas av landstinget. Även ändring och upphävande av planen beslutas av landstinget.

4.2 PRIMÄRKOMMUNERNA

Kommunernas arbete med miljöfrågorna är organiserat och bedrivs på det sätt som respektive kommun själv bestämmer. Miljö- och hälsoskyddsnämnd och byggnadsnämnd är dock obligatoriska enligt kommunallagen. Även fritidsnämnd, teknisk nämnd och kommunala bolag för exempelvis energi och renhållning är involverade i miljövårdsarbetet.

Ambitionen och kompetensen varierar starkt mellan olika kommuner. Av landets 284 kommuner är ca 90 bemannade med en enda hälsoskyddsinspektör medan storstäderna har mer personal än länsstyrelsen. Besluten har i ökad utsträckning lagts ut på kommunerna. Från att tidigare huvudsakligen arbetat med hälsoskyddsfrågor i form av livsmedelskontroll och avlopps- och renhållningsfrågor från sanitära synpunkter har kommunerna nu möjlighet att ta över viss tillsyn enligt miljöskyddslagen. Hälsoskyddslagen manar kommunerna att följa utvecklingen på miljö- och hälsoskyddsområdet och göra en planering för insatserna. Nya PBL (Plan och bygglag) och naturresurslagen som trädde i kraft 1 juli 1987 vidgar ytterligare beslutsmöjligheterna för kommunerna att i planeringen styra och förebygga miljöeffekter.

I de s k frikommunerna som har möjligheter att begära dispens från vissa lagstiftningar finns ännu fler möjligheter. Detta har dock vad gäller miljövården ännu bara utnyttjats i begränsad utsträckning.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen är de som ytterst ansvarar för den kommunala miljövården.

Det bör tilläggas att miljö- och hälsoskyddsnämnderna arbetar med mycket som ligger utanför yttre miljöområdet, t ex livsmedelshygien, djurskydd, bostadshygien och smittskydd.

- Enligt kommunalförbundslagen kan flera kommuner slå sig samman i kommunalförbund för att lösa uppgifterna med exempelvis avfallshanteringen.

- Utöver de normala kommunala organen finns också kommunförbundet, som har en sektion för miljö- och hälsoskydd och en fritidssektion. Kommunförbundet har även länsavdelningar som bl a svarar för utbildning av tjänstemän och politiker.

- De tekniska verken i kommunerna samverkar i egna intresseföreningar som Vatten- och avloppsverksföreningen (VAV) och Renhållningsverksföreningen. Dessa svarar för en del av det tekniska utvecklingsarbetet inom sina resp områden.

- De större (21 st) kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder har vidare en samarbetskommitté som håller konferenser årligen och utbyter erfarenheter.

SAKFÖRFATTNINGAR

1. MILJÖSKYDD

Miljöskyddslag SFS 1969:387

Tillsyn
39a§
En tillsynsmyndighet skall, om det behövs, med stöd av 43§ andra stycket meddela föreläggande om undersökning och kontroll av miljöfarlig verksamhet och dess verkningar enligt ett särskilt kontrollprogram.

40§
Om tillstånd inte har givits enligt denna lag, får en tillsynsmyndighet meddela ett föreläggande om sådant försiktighetsmått eller förbud som behövs för att lagens bestämmelser skall efterlevas. I brådskande fall eller när det i övrigt finns särskilda skäl får föreläggandet ges omedelbart och i andra fall först sedan det visat sig att rättelse inte kan vinnas genom råd.

Tillståndsbeslut enligt denna lag hindrar inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande föreskrifter som är nödvändiga till följd av särskilda omständigheter.
...

41a§
Om någon underlåter att iaktta vad som har angivits i ett föreläggande enligt 40§ första stycket eller åsidosätter villkor som har angivits i ett tillståndsbeslut eller bryter mot förbud eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 40§ andra stycket eller 41§, får en tillsynsmyndighet förordna om rättelse på hans bekostnad. Finns förutsättningar att meddela ett föreläggande enligt 40§ första stycket, får ett sådant förordnande ges utan att föreläggande har meddelats, om en tillsynsmyndighet med hänsyn till risken för allvarliga skador eller av andra särskilda skäl finner att rättelse bör ske utan dröjsmål.

43§
Om verksamheten vid en anläggning kan befaras vara miljöfarlig, är innehavaren skyldig att på begäran lämna en tillsynsmyndighet behövliga upplysningar om anläggningen. En tillsynsmyndighet får förelägga innehavaren att lämna sådana upplysningar.

Tillsynsmyndighet får förelägga den som utövar verksamhet som kan befaras vara miljöfarlig att utföra för tillsynens fullgörande behövliga undersökningar av verksamheten och dess verkningar. ...

44a§
Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt miljö- och hälsoskyddsnämnden att utöva fortlöpande tillsyn enligt denna lag. Sker sådan överlåtelse, skall vad som sägs i lagen om tillsynsmyndighet gälla även miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Tillsyn av sådan miljöfarlig verksamhet som utövas av försvarsmakten får inte utövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1987:444

Lagens tillämpningsområde
1§
Försöksverksamhet med kommunal prövning av frågor om tillstånd till motorsportbanor och skjutbanor enligt miljöskyddslagen (1969:387) får bedrivas enligt bestämmelserna i denna lag.

Försöksverksamheten skall bedrivas i den eller de av följande kommuner som skriftligen har underrättat länsstyrelsen om att de åtar sig att delta i denna verksamhet, nämligen Haninge, Tyresö, Gnosjö, Helsingborg, Varberg, Ale, Örebro, Sandviken och Bräcke.

Denna lag gäller inte försvarsmaktens anläggningar.

Handläggning
2§
Frågor om tillstånd som avses i 1§ skall prövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Bestämmelserna i miljöskyddslagen (1969:387) om ärenden som prövas av koncessionsnämnden för miljöskydd skall tillämpas också på sådana ärenden. Vad som sägs i 14§ andra stycket 3 nämnda lag skall dock tillämpas endast om det behövs för utredningen i ärendet.

SFS 1987:444 gäller t o m 1988-12-31.

Förordning om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1987:446

1§
Denna förordning gäller sådan verksamhet som omfattas av lagen (1987:444) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387).

2§
För miljö- och hälsoskyddsnämndens handläggning av tillståndsfrågor gäller vad som i miljöskyddsförordningen (1981:574) sägs om länsstyrelsen. Meddelanden om inkomna ansökningar samt beslut i tillståndsärenden skall sändas till statens naturvårdsverk och länsstyrelsen.

3§
Vad som i förordningen (1984:380) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) föreskrivs om prövningsavgift till länsstyrelsen gäller i fråga om tillståndsprövning av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

SFS 1987:446 gäller t o m 1988-12-31.

Miljöskyddsförordning SFS 1981:574

15§
Innan en kommun gör framställning om överlåtelse av tillsynsansvar till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 44a§ miljöskyddslagen (1969:387), bör samråd ske med länsstyrelsen.

När länsstyrelsen prövar frågor om överlåtelse av tillsynsansvar, skall länsstyrelsen särskilt beakta att uppdelningen av den fortlöpande tillsynen mellan länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden sker på ett sätt som är lämpligt från miljöskyddssynpunkt och med hänsyn till de lokala förhållandena. Stor vikt skall därvid fästas vid kommunens önskemål.

Beslut om överlåtelse av tillsynsansvar skall sändas till statens naturvårdsverk.

18§
Samråd med statens naturvårdsverk skall äga rum, innan länsstyrelsen eller miljö- och hälsoskyddsnämnden avgör frågor om föreläggande enligt 40§ miljöskyddslagen (1969:387) eller vidtar åtgärder för att beivra sådana överträdelser som avses i 45§ lagen. ...

Förordning om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) SFS 1984:380

1§
Kostnader som koncessionsnämnden för miljöskydd, statens naturvårdsverk och länsstyrelserna har för prövning eller tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387) skall täckas genom avgifter till staten. Har tillsynen överlåtits åt miljö- och hälsoskyddsnämnden i en kommun, skall kostnader för tillsynen täckas genom avgifter till kommunen.

Avgifterna skall betalas av den vars verksamhet är föremål för prövning eller tillsyn.

Tillsynsavgift
10§
...För avgift som skall betalas till en kommun gäller vad som föreskrivs i fråga om avgift för tillsyn som utövas av länsstyrelsen.

13§
Beslut om tillsynsavgift meddelas av den myndighet som utövar tillsynen enligt miljöskyddslagen (1969:387).

Lag om svavelhaltigt bränsle SFS 1976:1054

4§ Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas av förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer.

Förordning om svavelhaltigt bränsle SFS 1976:1055

4§
Kommun får meddela föreskrifter om förbränning av fossilt bränsle enligt 1§ lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle, om det behövs för att inom viss ort begränsa utsläpp av svavelföreningar utöver vad som följer av 1 eller 2§ denna förordning. Sådana föreskrifter får dock ej avse den som omfattas av undantag enligt 3§ denna förordning. ...

9§
Statens naturvårdsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1976:1054) om svavelhaltigt bränsle och med stöd av lagen meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen utövar fortlöpande tillsyn inom länet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen inom kommunen.

Räddningstjänstlag SFS 1986:1102

Inledande bestämmelser
2§
Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser och överhängande fara för olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller egendom eller i miljön.

Till räddningstjänst hänförs också räddningsinsatser som polisen gör i fjällområden enligt polislagen (1984:387) samt räddningsinsatser som görs enligt 26 och 27§§ utan att det har inträffat någon olyckshändelse eller föreligger överhängande fara för en olyckshändelse.

Skyldighet för staten eller kommun att göra en räddningsinsats föreligger endast, om det med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt är påkallat att staten eller kommunen svarar för insatsen.

5§
Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för verksamhet enligt denna lag skall samarbeta med varandra och med andra som berörs av verksamheten.

Kommunal räddningstjänst m m
Kommunens ansvar
6§
Varje kommun skall svara för räddningstjänsten inom kommunen, om inte annat följer av 25-28§§.

9§
I varje kommun skall det finnas en räddningsnämnd och en räddningskår.

Kommunen får tillsätta en särskild räddningsnämnd eller uppdra åt en annan nämnd att vara räddningsnämnd. Om inte detta har skett, är kommunstyrelsen räddningsnämnd. ...

Räddningskåren
12§
Räddningskåren skall göra de räddningsinsatser som kommunen har ansvaret för enligt denna lag.

Kommunen får överlåta åt någon annan att göra räddningsinsatser som kräver särskild kompetens.

Förebyggande åtgärder mot brand
15§
Räddningsnämnden skall svara för att brandsyn och sotning utförs regelbundet.

16§
Brandsyn skall avse kontroll av brandskyddet vid byggnader eller anläggningar som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen utser. En myndighet som utövar tillsyn enligt 54§ kan besluta om brandsyn också i andra fall.
...

20§
Regeringen får meddela föreskrifter om frister för sotning och brandsyn och om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommun att meddela sådana föreskrifter.

Räddningstjänstplan
21§
För varje kommun skall det finnas en räddningstjänstplan.

Planen skall innehålla uppgifter om
1. räddningskårens organisation i stora drag,
2. vattenreservoarer, brandposter, varningssystem och andra anordningar för räddningstjänsten och hur de skall underhållas,
3. insatstider till kommunens olika delar,
4. det lägsta antal befäl och övrig personal som ständigt skall finnas för första utryckning i styrkorna inom räddningskåren och tiden från alarmering av personalen till dess räddningsstyrkans första fordon kan utgå (anspänningstid),
5. den kompetens som krävs för att vara befäl i räddningskåren,
6. det minsta antal övningar som skall hållas med personalen i räddningskåren.

I förekommande fall skall planen också innehålla uppgifter om
1. anläggningar som avses i 43§ samt vattentäkter och andra områden där en olyckshändelse kan medföra allvarliga skador i miljön,
2. hamnar och deras gränser i vattnet,
3. avtal om samverkan inom kommunalförbund och räddningsregion.

22§
Räddningstjänstplanen skall antas av kommunfullmäktige.

Planen skall tillställas de myndigheter som regeringen bestämmer.

Första och andra styckena gäller också i fråga om ändringar i och tillägg till planen.

23§
När ett förslag till räddningstjänstplan eller en ändring i eller ett tillägg till räddningstjänstplan upprättas, skall kommunen på lämpligt sätt och i den omfattning som behövs samråda med de myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken.

Statlig räddningstjänst
Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen
29§
Kommunerna är skyldiga att delta i planeringen av räddningstjänsten vid utsläpp av radioaktiva ämnen från kärntekniska anläggningar i landet och att medverka vid övningar i sådan räddningstjänst.

Gemensamma bestämmelser
Alarmering
30§
Kommunerna och de statliga myndigheter som svarar för räddningstjänst skall se till att det finns anordningar för alarmering av räddningsorganen.

När ett räddningsorgan gör en räddningsinsats, skall polismyndigheten underrättas om insatsen.

Ledning
31§
Vid varje räddningsinsats skall det finnas en räddningsledare.

32§
Räddningsledare är
1. i den kommunala räddningstjänsten räddningschefen eller den som denne har utsett,
...

Ersättning till kommun för medverkan i räddningstjänst m m
36§
Vid kommunal räddningstjänst med anledning av utflöde i vatten av olja eller andra skadliga ämnen har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av räddningstjänstkostnaderna som överstiger ett av regeringen fastställt belopp, om utflödet har inträffat utanför Sveriges sjöterritorium eller inom en del av sjöterritoriet där räddningsinsatser skall göras enligt 27§ eller inom Göta älv, Trollhätte kanal eller Södertälje kanal.

Bestämmelser som rör enskilda m fl
Ingrepp i annans rätt
45§
Om fara för liv, hälsa eller egendom eller för skada i miljön inte lämpligen kan hindras på något annat sätt, får räddningsledaren vid en räddningsinsats bereda sig och medverkande personal tillträde till annans fastighet, avspärra eller utrymma områden, använda, föra bort eller förstöra egendom samt företa andra ingrepp i annans rätt, i den mån ingreppet är försvarligt med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som vållas genom ingreppet och omständigheterna i övrigt. Sådana ingrepp får också företas av räddningsnämnden eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Förbud eller föreläggande som avses i 7 kap 5§ lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg får meddelas med stöd av denna paragraf bara om sjöfartsverkets beslut inte kan avvaktas.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs.

47§
Anordning som varaktigt behövs för räddningstjänsten får placeras på annans mark eller byggnad, om det inte medför inverkan av någon betydelse på markens eller byggnadens användningssätt.

Beslut om en sådan åtgärd meddelas av räddningsnämnden eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av den myndighet som svarar för räddningstjänsten.

Övriga bestämmelser
Tillsyn
54§
Inom kommunen utövar räddningsnämnden den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av statens räddningsverk eller, i fråga om statlig räddningstjänst, av annan myndighet som regeringen bestämmer.

56§
En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Underlåter någon att vidta en åtgärd som åligger honom enligt en tillsynsmyndighets föreläggande, får myndigheten vidta åtgärden på hans bekostnad.

Räddningstjänstförordning SFS 1986:1107

Kommunal räddningstjänst m m
Förebyggande åtgärder mot brand
Brandsyn
16§
Regelbunden brandsyn skall förrättas i fråga om
1. industrianläggningar och upplag,
2. flygplatser
3. hamnar,
...
8. fartyg som stadigvarande ligger förtöjda vid kaj eller strand och som används för hotell-, teater-, restaurang- eller nöjesverksamhet,
9. campingplatser, fritidsanläggningar utomhus och andra anläggningar som utnyttjas av många människor,
10. särskilt brandfarliga byggnader och anläggningar.
...

17§
Räddningsnämnden skall föra en förteckning över de byggnader och anläggningar i kommunen där brandsyn skall förrättas. För varje byggnad eller anläggning skall antecknas hur ofta brandsyn skall ske, genomförda brandsyner och de förelägganden och förbud som har meddelats.

18§
Statens räddningsverk skall meddela föreskrifter om hur ofta brandsyn skall förrättas. Kommunen får meddela föreskrifter om kortare brandsynefrister.

21§
Länsstyrelsen och kommunen får meddela föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning utomhus samt om liknande förebyggande åtgärder mot brand.

Räddningstjänstplan
32§
Kommunens räddningstjänstplan skall tillställas länsstyrelsen, statens räddningsverk samt de kommuner och andra med vilka samverkan i räddningstjänsten kan bli aktuell. Detta gäller också i fråga om ändringar i och tillägg till planen.

Övertagande av ansvaret för räddningstjänsten i vissa fall
34§
Fordras omfattande räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst, skall länsstyrelsen ta över ansvaret för räddningstjänsten i de kommuner som berörs av insatserna. Om räddningsinsatserna även innefattar statlig räddningstjänst, skall länsstyrelsen svara för att räddningsinsatserna samordnas.

35§
Länsstyrelsen skall efter samråd med kommunerna i länet och berörda myndigheter upprätta de planer som länsstyrelsen behöver för att kunna utöva sitt ansvar enligt 34§.

Statlig räddningstjänst m m
Räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen
47§
Länsstyrelsen skall efter samråd med berörda myndigheter, kommuner och landstingskommuner upprätta en plan för räddningstjänsten enligt 28§ räddningstjänstlagen (1986:1102).

54§
Kommunen skall biträda länsstyrelsen med beredskapsplaneringen beträffande den inre beredskapszonen.

Inom indikeringszonen skall kommunen biträda länsstyrelsen genom att ställa personal och egendom till förfogande för mätning och inrapportering av mätresultatet.

Ersättning till kommun för medverkan i räddningstjänst och sanering
65§
Om en kommun har haft kostnader för sanering med anledning av sådant utflöde i vatten av olja eller andra skadliga ämnen som avses i 36§ räddningstjänstlagen (1986:1102), har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av kostnaderna som överstiger hälften av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för det år då kostnaderna uppstod.

Gemensamma bestämmelser
66§
När en räddningsinsats är avslutad efter en olyckshändelse då miljön har blivit skadad, skall räddningsledaren underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden eller länsstyrelsen.

Förordning om brandfarliga varor SFS 1961:568

1§
1 mom. Till brandfarliga varor hänförs i denna förordning:
a) gas som vid en temperatur av +21° Celsius eller därunder kan antändas och brinna i luft (brandfarlig gas);
b) vara i flytande eller halvfast form med en flampunkt av lika med eller
lägre än +55° Celsius samt - oavsett flampunkten - dieselbrännolja och eldningsolja (brandfarlig vätska); samt
c) annan vara i den mån regeringen föreskriver det. ...

16§
1 mom. Byggnadsnämnd skall, där annat ej stadgas i det följande pröva ansökan om tillstånd och äger meddela förhandsbesked varom förmäles i denna förordning ....

3 mom. Tillstånd må helt eller delvis återkallas av byggnadsnämnden, om tillståndshavaren icke utnyttjat tillståndet inom tid som angivits i beslutet. Har tid ej angivits, må fråga om återkallelse på grund av förhållande som nyss sagts upptagas sedan ett år förflutit från dagen för beslutet.

Återkallelse av tillstånd må ock ske, därest tillståndshavaren åsidosatt i tillståndet meddelad föreskrift eller gällande bestämmelser om brandfarliga varor i övrigt och, trots anmaning av behörig myndighet, underlåtit att vidtaga rättelse inom skälig tid.

Avser tillstånd anordning för vars uppförande eller inrättande lov lämnats enligt plan- och bygglagen (1987:10) eller motsvarande äldre bestämmelser och upphör lovet att gälla, skall tillståndet i motsvarande mån upphöra att gälla.

4 mom. Byggnadsnämnden skall på begäran verkställa avsyning som sägs i denna förordning samt, där avsyningen icke föranleder annat, lämna besked att avsynad anläggning eller anordning må tagas i bruk.

17§
Brandchef åligger att mottaga anmälan som sägs i denna förordning, att på begäran av tillståndsmyndighet yttra sig i ärende enligt förordningen, att där särskilda omständigheter ej föranleda annat deltaga i avsynen samt att medverka i tillsynen över efterlevnaden av förordningen.

Förordning om miljöfarligt avfall SFS 1985:841

Tillstånd till transportverksamhet
7§
Miljöfarligt avfall får yrkesmässigt transporteras på väg endast av
1. kommun eller sådan inrättning eller sådant företag som drivs av kommun.
2. den som har erhållit särskilt tillstånd.

17§
Utan hinder av 12§ får industriföretag i egen anläggning slutligt omhänderta miljöfarligt avfall som inte har uppkommit i anslutning till anläggningen, om tillstånd för anläggningen har meddelats med stöd av miljöskyddslagen (1969:387) och företaget för behandlingen utnyttjar endast en mindre del av anläggningens kapacitet.

18§
Behandling som avses i 17§ får inte påbörjas utan att företaget i god tid dessförinnan gjort anmälan till länsstyrelsen. I fråga om sådan anmälan skall 15§ första stycket tillämpas.

Länsstyrelsen skall sända en avskrift av en inkommen anmälan till statens naturvårdsverk samt miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Tillsyn, ansvar, besvär m m
22§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter skall tillämpas i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning...

Fastbränslelag SFS 1981:599

(Förarbete till fastbränslelagen) Prop 1983/84:158 S. 14 ...Den nu föreslagna tillståndsprövningen enligt fastbränslelagen bör avse frågan om det finns energipolitiska skäl att inte tillåta användning av kol. Ett tillstånd enligt fastbränslelagen innebär således endast att hinder för att använda kol inte föreligger från energipolitiska utgångspunkter. Tillståndet ersätter inte tillstånd enligt andra lagar, t ex en-

ligt miljöskyddslagstiftningen. Mot bakgrund av de riktlinjer som jag tidigare har redovisat kommer dock miljöaspekterna till viss del att beaktas vid tillståndsprövningen enligt fastbränslelagen. Enligt min mening torde samordningen av prövningarna enligt miljöskyddslagen och fastbränslelagen underlättas genom underhandskontakter eller remisser mellan prövningsmyndigheterna. ...

6§
Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas enligt regeringens bestämmande av byggnadsnämnden eller annan myndighet.

8§
Tillsynsmyndigheten får meddela den som äger eller annars förfogar över en eldningsanläggning de förelägganden som behövs för att åstadkomma rättelse, om anläggningen inte uppfyller vad som krävs enligt 2§ eller 3§ första stycket. Detsamma gäller om anläggningen ges ett utförande för huvudsaklig eldning med kol eller eldas med kol utan behövligt tillstånd enligt 3a§ eller om ett med sådant tillstånd förenat villkor inte uppfylls. Ett föreläggande får förenas med vite.

Ett utdömt vite får inte förvandlas.

Fastbränsleförordning SFS 1981:972

3§
Frågor om undantag i särskilda fall från 3§ fastbränslelagen (1981:599) prövas av byggnadsnämnden eller, om byggnadsnämnden överlämnar ansökningen till statens energiverk, av verket.

Ansökningar om undantag skall ges in till byggnadsnämnden. Nämnden skall överlämna ansökningen till statens energiverk för prövning, om ...

5§
Tillsynsmyndigheter enligt fastbränslelagen (1981:599) är
1. byggnadsnämnden i fråga om anläggningar som avses i 3§ nämnda lag och som i allt väsentligt är avsedda för värmeförsörjning av bebyggelse samt
2. statens energiverk i övrigt.

Förordning om försöksverksamhet i fråga om anmälningar om miljöfarlig verksamhet SFS 1985:877

1§
Försöksverksamhet får bedrivas i fråga om anmälningar om miljöfarlig verksamhet enligt 16§ miljöskyddsförordningen (1981:574).

Försöksverksamheten skall bedrivas i den eller de av följande kommuner som skriftligen har underrättat länsstyrelsen om att de åtar sig att delta i denna verksamhet, nämligen Haninge, Tyresö, Gnosjö, Helsingborg, Varberg, Ale, Örebro, Sandviken och Bräcke.

2§
I kommun, där försöksverksamhet bedrivs enligt 1§, skall anmälningar enligt 16 och 17§§ miljöskyddsförordningen (1981:574) göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden i stället för till länsstyrelsen. Nämnden skall snarast möjligt sända ett exemplar av anmälningshandlingarna till statens naturvårdsverk och länsstyrelsen.

2. HÄLSOSKYDD

Hälsoskyddslag SFS 1982:1080

2§
Varje kommun svarar för hälsoskyddet inom kommunen. Vid sin planering skall kommunen verka för att hälsoskyddet tillgodoses.

Vid meddelande av kommunala föreskrifter till skydd mot sanitära olägenheter skall tillses, att därigenom inte läggs onödigt tvång på allmänheten eller annars görs obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnd
4§
I varje kommun skall det finnas en miljö- och hälsoskyddsnämnd. Nämnden skall, utöver vad som följer av 16§, särskilt
1. uppmärksamt följa utvecklingen inom kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och därvid utarbeta de förslag som är påkallade samt medverka i hänseende och därvid utarbeta de förslag som är påkallade samt medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor berörs,
2. samarbeta med myndigheter, organisationer och enskilda vars verksamhet berör miljö- och hälsoskyddsområdet.

12§
Den som avser att driva ...
2. idrottsanläggningar, badanläggningar, strandbad eller andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, ... skall göra anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden innan lokalen eller anläggningen tas i bruk.

13§
Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen får meddela ytterligare föreskrifter till skydd mot sanitära olägenheter.

14§
Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i särskilda fall meddela de villkor som behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet och för att undanröja sådan olägenhet vid viss verksamhet eller i samband med utnyttjande av en plats eller en lokal som allmänheten har tillträde till.

Tillsyn
15§
Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar den omedelbara tillsynen som varje kommun över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser meddelade med stöd av lagen. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och statens naturvårdsverk enligt regeringens bestämmande. ...

Hälsoskyddsförordning SFS 1983:616

Avlopp och avfall
6§
Ledningarna för en avloppsanordning som avses i 7§ hälsoskyddslagen (1982:1080) skall vara slutna, om inte miljö- och hälsoskyddsnämnden medger annat.

Om en avloppsanordning som avses i 7§ hälsoskyddslagen ändras och åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning skall förhållande anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

7§
I beslut om tillstånd att inrätta en avloppsanordning som avses i 7§ hälsoskyddslagen (1982:1080) får miljö- och hälsoskyddsnämnden föreskriva att anläggningen inte får tas i bruk förrän den besiktigats och godkänts av nämnden.

8§
Miljö- och hälsoskyddsnämnden får ålägga den som utövar verksamhet där det kan uppkomma annat avfall än hushållsavfall enligt 1§ renhållningslagen (1979:596) att till nämnden lämna uppgift om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering.

9§
Den som avser att anordna en gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan skall anmäla detta till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Kommunala föreskrifter
10§
Om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet, får kommunen föreskriva att
1. nötkreatur,häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur,
3. orm
inte får hållas inom område med detaljplan utan särskilt tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Ett sådant tillstånd får förenas med särskilda villkor.

11§
Om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet i en kommun, får kommunen meddela föreskrifter om
1. tomgångskörning med motordrivna fordon,
2. spridande av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område,
3. inrättande av annat slag av toalett än vattentoalett,
4. hantering av mjölk i utrymme för mjölkprodukter, på vilket livsmedelslagen (1971:511) inte tillämpas,
5. skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter.

Om det i en kommun förekommer camping i betydande omfattning på annan plats än i anläggning som avses i 12§ 2 hälsoskyddslagen (1982:1080) får kommunen meddela föreskrifter för eller förbjuda sådan camping inom särskilt utsatta områden om det behövs för att hindra uppkomsten av sanitär olägenhet.

12§
Om det i en kommun finns tätbebyggt område som inte omfattas av detaljplan, får kommunen, om särskilda skäl föranleder det, föreskriva att en bestämmelse som avses i 9§ eller 11§ första stycket 2 skall gälla även sådant tätbebyggt område.

Renhållningslag SFS 1979:596

Bortforsling
4§
Varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen forslas till behandlingsanläggning i den utsträckning som behövs för att tillgodose såväl hälsoskydds- och miljövårdskrav som enskilda intressen.

När kommunen planlägger och beslutar hur skyldigheten enligt första stycket skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva ta hand om avfallet på ett från hälsoskydds- och miljövårdssynpunkt godtagbart sätt. Kommunen skall vidare beakta att bortforslingen anpassas till behovet för olika slag av bebyggelse.

5§
Kommunen är skyldig att tillse att behandlingsanläggning för hushållsavfall från kommunen finns att tillgå.

6§
Regeringen får föreskriva att annat avfall inom kommunen än hushållsavfall skall forslas bort genom kommunens försorg. Regeringen får överlåta åt en myndighet eller åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

Kommunal renhållningsordning
9§
För varje kommun skall finnas en renhållningsordning som upptar de föreskrifter som skall gälla för bortforsling av hushållsavfall inom kommunen.I renhållningsordningen skall anges från vilka områden, fastigheter eller uppsamlingsställen som bortforsling skall ske, vilka slag av hushållsavfall som skall forslas bort, hur ofta bortforsling skall ske och hur verksamheten i övrigt skall vara anordnad.

I renhållningsordningen skall föreskrivas under vilka förutsättningar undantag kan medges från renhållningsordningens föreskrifter. Frågor om undantag prövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

10§
Renhållningsordningen skall antas av kommunfullmäktige.

14§
Kommunen är skyldig att, utöver vad som följer av renhållningsordningen, forsla bort hushållsavfall, om fastighetsinnehavaren begär det och det inte är oskäligt med hänsyn till omständigheterna.

Frågor om sådan bortforsling prövas av den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

Särskilda bestämmelser
18§
Kommunen skall inom områden med stadsplan fullgöra den skyldighet som föreskrivs i 3§ allmänna ordningsstadgan (1956:617) att hålla ren gata, torg, park och annan sådan allmän plats samt allmän väg. På sådan allmän plats och på allmän väg inom områden med stadsplan skall kommunen även röja snö, skaffa undan snö och is, sanda eller vidta annan åtgärd för att motverka halka, föra bort sand och annat som påförts till motverkande av halka samt rensa och tina upp rännstensbrunn och ledning som förbinder sådan brunn med allmän avloppsledning, ...

20§
Har på annan plats utomhus än som avses i 18§ där allmänheten får fritt färdas skräpats ned eller annars osnyggats, åligger det kommunen att återställa platsen i sådant skick som med hänsyn till ortsförhållandena, platsens belägenhet och omständigheterna i övrigt tillgodoser skäliga anspråk.

Bestämmelserna i första stycket skall inte tillämpas, om skyldigheten enligt lag eller annan författning eller särskilda föreskrifter skall fullgöras av annan.

Tillsyn
21§
Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter utövas inom kommunen av miljö- och hälsoskyddsnämnden, om inte regeringen bestämmer annat. Länsstyrelsen utövar tillsynen inom länet.

23§
Kommunal nämnd som är tillsynsmyndighet får meddela föreläggande eller förbud som uppenbart behövs för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas. ...

Renhållningsförordning SFS 1979:904

2§
Inom de kommuner som anges i bilaga 1 till denna förordning skall pappersavfall som utgörs av tidningar, tidskrifter eller emballage eller av utgallrade arkivhandlingar eller liknande avfall från kontorsverksamhet forslas bort genom kommunens försorg, även i de fall sådant avfall inte är att anse som hushållsavfall.

Den kommunala nämnd, som kommunfullmäktige bestämmer får meddela föreskrifter om avsteg eller för särskilda fall medge undantag från första stycket, om det kan anses säkerställt att pappersavfall som annars skulle ha hämtats genom kommunens försorg kommer att återvinnas utan att sådan hämtning sker eller om det annars föreligger särskilda skäl.

3§
Inom de kommuner som anges i bilaga 1 till denna förordning skall pappersavfall av sådant slag som nämns i 2§ första stycket förvaras skilt från annat avfall i avvaktan på borttransport genom kommunens försorg. Beträffande pappersavfall från hushåll gäller vad som nu har sagts endast tidningar och tidskrifter.

Kommunfullmäktige får meddela de ytterligare föreskrifter om pappersavfallets förvaring och andra åtgärder som behövs för att undvika sammanblandning med annat avfall. ...

4§
Avfall på vilket förordningen (1985:841) om miljöfarligt avfall är tillämplig skall forslas bort genom kommunens försorg. ...

5§
Från fartyg som ligger i hamn skall genom kommunens försorg tas emot och forslas bort oljeavfall, toalettavfall, fast avfall och rester av andra skadliga ämnen som det är förbjudet att släppa ut enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. ...

6§
Kommunfullmäktige får föreskriva att annat avfall inom kommunen än hushållsavfall skall forslas bort genom kommunens försorg. ...

7§
Kommunfullmäktige får meddela närmare föreskrifter om hanteringen av hushållsavfall och om hur utrymmen, behållare och andra anordningar för hanteringen av sådant avfall skall vara beskaffade och skall skötas.

Livsmedelslag SFS 1971:511

10§
Om det är påkallat från hälsosynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda eller föreskriva villkor för hantering av livsmedel, som innehåller främmande ämne eller vari sådant ämne överstiger viss halt.

11§
Om det är påkallat från hälso- eller näringssynpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förbjuda eller föreskriva villkor för hantering eller införsel till riket av visst slag av livsmedel.

Tillsyn
24§
Statens livsmedelsverk utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och i anslutning därtill meddelade föreskrifter. Länsstyrelsen utövar den närmare tillsynen inom länet. Den omedelbara tillsynen inom varje kommun utövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

25§
Tillsynsmyndighet får meddela föreläggande eller förbud som uppenbart behövs för att lagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

Livsmedelsförordning SFS 1971:807

Tillsyn
48§
Tillsynsmyndighet skall fortlöpande taga de prov och göra de undersökningar som med hänsyn till livsmedelshanteringen inom myndighetens ansvarsområde fordras för tillsynen.

Det åligger länsstyrelse och miljö- och hälsoskyddsnämnd att biträda vid särskild provtagning och undersökning som livsmedelsverket bestämmer.

Statens livsmedelsverks kungörelse om dricksvatten m m SLV FS 1983:12

Vattnets beskaffenhet
3§
Dricksvatten skall vara tjänligt att förtäras när det når konsumenten. Som råvatten får endast användas sådant vatten som genom lämplig beredning kan göras tjänligt som dricksvatten.

Hantering m m
7§
Vid beredning av dricksvatten skall sådana renings- och andra bered-

ningsmetoder användas som - med hänsyn till råvattnets kvalitet och risken för kvalitetsförsämringar under distributionen - fordras för att säkerställa att vattnet är tjänligt när det når konsumenten.

Om det krävs från hälsosynpunkt får miljö- och hälsoskyddsnämnden föreskriva villkor för eller förbjuda användande av viss beredningsmetod. Nämnden kan av samma skäl även föreskriva särskilt beredning.

10§
Driftskontroll
Fortlöpande driftskontroll bör innefatta kontroll av råvatten, vatten under behandling och dricksvatten. ...

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får förordna att provtagning och undersökning av prov skall ske även i annan anläggning varigenom dricksvatten tillhandahålles flera hushåll eller i större omfattning.

11§
Egenkontroll
Huvudman för allmän vattenanläggning eller för sådan anläggning som omfattas av förordnande enligt 10§ skall i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden upprätta program för regelbunden egenkontroll såväl vid vattenverket som på distributionsnätet. Egenkontrollen skall omfatta mikrobiologisk och fysikalisk-kemisk undersökning av vatten.

Provtagning och undersökning av prov i egenkontrollen skall ske genom huvudmannens försorg. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kan på uppdrag av huvudmannen utföra egenkontrollen.

14§
Offentlig kontroll
Utöver huvudmannens egenkontroll enligt 11 och 12§§ skall miljö- och hälsoskyddsnämnden utföra offentlig kontroll av vatten genom att ta ut prov i den omfattning nämnden bestämmer.

Prov skall i första hand avse dricksvatten och får tas ut i enskilt hushåll.

17§
Om undersökning av prov utvisar att dricksvatten är otjänligt eller tjänligt med anmärkning skall anledningen utredas och de åtgärder vidtas som miljö- och hälsoskyddsnämnden finner erforderliga för att rätta till eventuella missförhållanden. I sådant fall får nämnden dessutom i uppföljande syfte påkalla, eller i skälig omfattning själv utföra, erforderlig ny provtagning och undersökning, intill dess prov att vattnet är tjänligt utan anmärkning eller förekommande missförhållanden undanröjts.

19§
Förbud
Om det är påkallat från hälsosynpunkt eller om förhållandena annars kräver det får miljö- och hälsoskyddsnämnden med stöd av 25§ livsmedelslagen förbjuda att viss vattentäkt användes. Nämnden får också föreskriva villkor för eller förbjuda användning av visst dricksvatten.

Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar SFS 1970:244

2§
Behöver med hänsyn till hälsoskyddet vattenförsörjning och avlopp för viss befintlig eller blivande bebyggelse ordnas i ett större sammanhang, skall kommunen sörja för eller tillse, att allmän va-anläggning kommer till stånd, så snart det kan ske.

Länsstyrelsen kan vid vite ålägga kommunen att fullgöra skyldighet enligt första stycket.

12§
Allmän va-anläggning skall utföras så att hälsoskyddets intresse tillgodoses. Den skall vara försedd med de anordningar som kräves för att den skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet. Behövs för viss bebyggelse anordningar endast för vattenförsörjning eller endast för avlopp, skall anläggningen avpassas efter detta.

En allmän va-anläggning får inte inrättas i strid mot detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser för markens bebyggande eller så att ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning försvåras. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

Så länge allmän va-anläggning behövs skall huvudmannen underhålla anläggningen och i övrigt sörja för att den på tillfredsställande sätt fyller sitt ändamål.

31§
Va-anläggning, som drives eller skall drivas av annan än kommun, kan på ansökan av denne förklaras för allmän av länsstyrelsen, om det finns behov av anläggningen från hälsoskyddssynpunkt eller från annan allmän synpunkt.

För bifall till ansökningen fordras att berörd kommun tillstyrkt denna och att sökanden såväl i ekonomiskt avseende som i övrigt har förutsättningar för att fullgöra uppgiften som huvudman för anläggningen.

Länsstyrelsen kan bestämma visst område, utöver vilket anläggningens verksamhetsområde ej får utsträckas.

32§
Har va-anläggning förklarats för allmän enligt 31§, får kommun, inom vars område anläggningen har sitt verksamhetsområde, utse tillsynsman för anläggningen.

Tillsynsman har tillträde till alla delar av anläggningen. Han får granska räkenskaper och övriga handlingar rörande denna. Han avger årligen berättelse över sin tillsyn till kommunen.

Förhållande som påkallar ingripande av länsstyrelse, miljö- och hälsoskyddsnämnd eller annan myndighet skall av tillsynsmannen anmälas till kommunen.

Lag om kemiska produkter SFS 1985:426

Förordning om kemiska produkter SFS 1985:835

Tillsyn
26§
Den centrala tillsynen över efterlevnaden av lagen (1985:426) om kemiska produkter och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall utövas av följande myndigheter inom nedan angivna områden ...

Regional och lokal tillsyn utövas såvitt gäller arbetsmiljön av yrkesinspektionen och såvitt avser försvarsmakten, i frågor som inte tillhör yrkesinspektionens område, av försvaret sjukvårdsstyrelse. I övrigt utövar länsstyrelsen den närmare tillsynen in länet och miljö- och hälsoskyddsnämnden den omedelbara tillsynen inom varje kommun.

Tillsynsmyndigheterna skall när det är påkallat samarbeta i tillsynsarbetet.

Kommentar: Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar även den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av förordningarna om:
- bekämpningsmedel (SFS 1985:836),
- vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m (SFS 1985:840),
- PCB m m (SFS 1985:837),
- motorbensin (SFS 1985:838),
- kadmium (SFS 1985:839).

Förordning om miljöfarliga batterier SFS 1986:1236

Allmänna bestämmelser
1§
Syftet med denna förordning är att förhindra utsläpp i miljön av kadmium och kvicksilver från batterier.

2§
Med miljöfarliga batterier avses i denna förordning följande slags slutna torrbatterier
1. alkaliska batterier,
2. kvicksilveroxidbatterier,
3. nickel-kadmiumbatterier som inte är fast monterade eller avsedda för fast montering.

Insamling m m
5§
Miljöfarliga batterier skall när de är förbrukade lämnas till mottagare som anges i 6§ eller på plats som kommunen anvisar och får inte ingå i eller förvaras tillsammans med hushållsavfall.

Även andra slag av batterier får lämnas till mottagare som anges i 6§ eller på plats som kommunen anvisar.

6§
Den som yrkesmässigt överlåter miljöfarliga batterier för förbrukning är skyldig att ta emot förbrukade sådana batterier. I samband med yrkesmässig överlåtelse skall information lämnas om att förbrukade miljöfarliga batterier kan lämnas på inköpsstället eller på annan plats som kommunen anvisar.

Batterier som har mottagits av en överlåtare enligt första stycket skall lämnas på plats som kommunen anvisar.

7§
Avfall av miljöfarliga batterier skall forslas bort genom kommunens försorg till anläggning för slutligt omhändertagande.

I fråga om tillstånd till slutligt omhändertagande samt införsel och utförsel av förbrukade miljöfarliga batterier gäller 12-21§§ förordningen (1985:841) om miljöfarligt avfall.

Tillsyn, ansvar och överklagande
13§
Bestämmelserna i 26-28§§ förordningen (1985:835) om kemiska produkter gäller i fråga om tillsyn över efterlevnaden av denna förordning. Vad som sägs om kemikalieinspektionen i 26§ förordningen om kemiska produkter skall dock vid tillämpningen av denna förordning avse statens naturvårdsverk.

Lag om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark SFS 1983:428

1§
Spridning över skogsmark av bekämpningsmedel, avsedda för bekämpning av lövsly, är förbjuden. Detsamma gäller användningen av metoder där enskilda trädstammar behandlas med bekämpningsmedel.

2§
Skogsvårdsstyrelsen får, om inte annat följer av 3§, medge undantag från 1§ om kravet enligt 7§ skogsvårdslagen (1979:429) i fråga om återväxt av skog inte rimligen kan tillgodoses genom röjning med mekaniska metoder. Vid bedömningen skall hänsyn tas till skogsmarkens läge och beskaffenhet, skogsbeståndets sammansättning, arbetarskyddet och tillgången på arbetskraft.

Ett medgivande om undantag skall förenas med de villkor som behövs till skydd för naturmiljön.

3§
Kommunfullmäktige kan besluta att undantag enligt 2§ inte får medges i fråga om områden inom kommunen, om detta framstår som påkallat med hänsyn till områdets betydelse för friluftslivet, naturvården, den lokala befolkningens trivsel eller annat kommunalt intresse.

3. NATURVÅRD

Lag om hushållning med naturresurser m m SFS 1987:12

1 kap. Inledande bestämmelser
1§
Marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

2§
Bestämmelserna i 2 och 3 kap skall tillämpas enligt vad som är föreskrivet i plan- och bygglagen (1987:10), vattenlagen (1983:291), miljöskyddslagen (1969:387), naturvårdslagen (1964:822), lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, väglagen (1971:948), lagen (1902:71 s 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, lagen (1987:160) om vissa rörledningar och luftfartslagen (1957:297).

2 kap. Grundläggande hushållningsbestämmelser
1§
Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

5 kap. Myndigheternas uppgifter, ansvarsfördelning m m
1§
Varje myndighet som skall tillämpa denna lag skall se till att sådana planer enligt plan- och bygglagen (1987:10) och sådant planeringsunderlag som belyser hushållningsfrågan finns tillgängliga i målet eller ärendet.

Om myndigheten begär det, är kommunen skyldig att tillhandahålla planer enligt plan- och bygglagen samt planeringsunderlaget till dessa.

Länsstyrelsen skall ställa samman utredningar, program och annat planeringsunderlag som har betydelse för hushållningen med naturresurser i länet och som finns hos statliga myndigheter. Länsstyrelsen är skyldig att på begäran tillhandahålla sådant planeringsunderlag åt kommuner och myndigheter som skall tillämpa denna lag.

2§
Regeringen får i visst fall besluta att en eller flera kommuner skall redovisa till regeringen eller någon annan myndighet hur kommunen i sin planering enligt plan- och bygglagen (1987:10) avser att tillgodose ett intresse som rör hushållningen med naturresurser. Statliga myndigheter skall anmäla till regeringen om det uppkommer behov av sådan redovisning.

Naturvårdslag SFS 1964:822

1§
Naturen utgör en nationell tillgång som ska skyddas och vårdas. Den är tillgänglig för alla enligt allemansrätten.

Envar skall visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med naturen. ...

2§
Naturvården är en såväl statlig som kommunal angelägenhet ....

3§
Vid prövning av frågor som rör naturvård skall tillbörlig hänsyn tas till övriga allmänna och enskilda intressen. Härvid skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

Beslut i frågor som avses i 7-11§§, 13§, 18§ första, andra och fjärde styckena, 18c§, 19§ samt 20§ andra stycket får inte meddelas i strid mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

15§
För att åt allmänheten trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv råder strandskydd vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde).
...

Om det finns särskilda skäl får regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer förordna att ett strandområde som avses ingå i en detaljplan eller omfattas av områdesbestämmelser inte skall omfattas av strandskydd.

17§
...Skylt varigenom allmänheten avvisas från visst område får ej finnas uppsatt utan byggnadsnämndens tillstånd. Tillstånd fordras dock ej, om det är uppenbart att allmänheten ej äger färdas fritt inom området eller att skylten eljest är behörig.

Har skylt uppsatts i strid mot andra stycket, får byggnadsnämnden förelägga den som är ansvarig för åtgärden att borttaga skylten.

18b§
Efter åtagande av en kommun får länsstyrelsen överlåta åt den kommunala nämnd som kommunen bestämmer att utöva tillsyn över att täkter inom kommunen inte utförs i strid mot 18§ och att villkor som är förenade med tillstånd till täkt inte åsidosätts.

22§
Tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får ej finnas varaktigt anbringad utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer....

Affisch eller annan tillfällig anordning utomhus för reklam, propaganda eller liknande ändamål skall av den som anbringat eller låtit anbringa anordningen avlägsnas inom fyra veckor efter anbringandet, om ej regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer medgivit annat. Vad nu sagts gäller ej anordning eller på anslagstavla anbringade meddelanden som avses i andra stycket. ...

24§
Har på viss plats i naturen skräpats ned eller eljest osnyggats, äger miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägga den som vållat eller eljest är ansvarig för nedskräpningen eller osnyggandet att iordningställa platsen samt vidtaga erforderliga förebyggande åtgärder för framtiden.

Vad nu sagts skall dock ej gälla, där enligt särskilda föreskrifter frågan om platsens iordningsställande skall prövas i annan ordning.

39§
Har någon överträtt beslut eller föreskrift som avses i 37§ första stycket 1, 2, 4, 6 eller 8 får länsstyrelsen förelägga honom att åstadkomma rättelse. Har i fråga om en viss fastighet eller byggnad, anordning eller anläggning på annans mark ägaren till egendomen begått överträdelsen och övergår egendomen till ny ägare, får denne föreläggas att vidta rättelse, om det inte är oskäligt. Är fråga om överträdelse av beslut eller föreskrift över vars efterlevnad kommunal nämnd med stöd av överlåtelse enligt 18b§ utövar tillsyn, tillkommer det i stället nämnden att meddela sådant föreläggande. I beslut om föreläggande får vite sättas ut. Vidare får tingsrätten meddela handräckning för att åstadkomma rättelse. Ansökan om handräckning får göras av allmän åklagare, statens naturvårdsverk, länsstyrelsen, den kommunala nämnd som handhar naturvårdsfrågor eller i fall där kommunal nämnd har att meddela föreläggande, av den nämnden. Beträffande sådan handräckning finns bestämmelser i 17§ handräckningslagen (1981:847).

Vid meddelande av föreläggande enligt 17§ första stycket, 20§ eller 22§ andra stycket får länsstyrelsen utsätta vite. Efterkoms ej sådant föreläggande, skall på anmodan av länsstyrelsen kronofogdemyndigheten föranstalta om att åtgärden vidtages.

Byggnadsnämnden får utsätta vite vid meddelande av föreläggande enligt 17§ tredje stycket, Miljö- och hälsoskyddsnämnden får utsätta vite vid meddelande av föreläggande enligt 24§. Efterkommes ej föreläggandet, äger vederbörande nämnd låta vidtaga åtgärden på den försumliges bekostnad.
...

43§
Innan länsstyrelsen fattar beslut om bildande av naturreservat eller naturvårdsområde eller avgör annat naturvårdsärende av vikt, skall länsstyrelsen samråda med kommunen.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får förordna att befogenhet som enligt 16§ tredje stycket, 17§, 19§ såvitt avser tillstånd att vidtaga viss åtgärd, 21§ och 39§ andra stycket ankommer på länsstyrelse, skall ankomma på kommunal myndighet.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får förordna att de befogenheter som enligt 7-9, 11, 12 och 19§§ tillkommer länsstyrelsen även skall tillkomma en kommunal myndighet.

Naturvårdsförordning SFS 1976:484

3§
För naturvårdsobjekt skall naturvårdsförvaltare utses enligt denna förordning. För naturvårdsobjekt på mark som tillhör kommun eller kommunal stiftelse bör kommunen eller stiftelsen utses, om ej särskilda skäl är däremot. För övriga naturvårdsobjekt bör i första hand domänverket eller skogsvårdsstyrelsen utses.

Vid valet av förvaltare skall behovet av samordning av naturvårdsförvaltningen av olika objekt inom ett område beaktas.

26§
I ärende enligt 22§ naturvårdslagen (1964:822) rörande anordning inom område med områdesbestämmelser skall yttrande inhämtas från byggnadsnämnden. ...

27§
När undantag medges enligt 16§ tredje stycket naturvårdslagen (1964:822) eller tillstånd lämnas enligt 18, 22 eller 24a§ samma lag, skall avskrift av beslutet snarast möjligt sändas till statens naturvårdsverk, vägförvaltningen, fastighetsbildningsmyndigheten och kommunen.
...

Tillsyn
27b§
Innan en kommun gör framställning om överlåtelse av tillsynsansvar till en kommunal nämnd enligt 18b§ naturvårdslagen (1964:822) bör samråd ske med länsstyrelsen.

När länsstyrelsen prövar frågor om överlåtelse av tillsynsansvar, skall länsstyrelsen särskilt beakta att uppdelningen av tillsynen mellan

länsstyrelsen och den kommunala nämnden sker på ett sätt som är lämpligt från naturvårdssynpunkt och med hänsyn till de lokala förhållandena. Stor vikt skall därvid fästas vid kommunens önskemål.

Beslut om överlåtelse av tillsynsansvar skall sändas till statens naturvårdsverk.

Allmänna föreskrifter
28§
...Länsstyrelsen får förordna att befogenhet som ankommer på länsstyrelsen enligt 16§ tredje stycket såvitt avser medgivande till annan åtgärd än byggande av försvarsanläggning eller allmän väg, 17§, 19§ såvitt avser tillstånd att vidtaga viss åtgärd, 21§ och 39§ andra stycket naturvårdslagen helt eller delvis skall ankomma på den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

Ett beslut av kommunal nämnd i ärende som avses i andra stycket skall expedieras enligt de föreskrifter som gäller när länsstyrelsen har meddelat ett beslut av samma slag. Dessutom skall en avskrift av beslutet sändas till länsstyrelsen.

28a§
Länsstyrelsen får förordna att befogenhet som ankommer på länsstyrelsen enligt 16§ tredje stycket såvitt avser medgivande till annan åtgärd än byggande av försvarsanläggning eller allmän väg, 17§ samt 39§ första och andra styckena naturvårdslagen (1964:822) helt eller delvis skall tillkomma den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

Länsstyrelsen får förordna att befogenhet som ankommer på länsstyrelsen enligt 7-9, 11, 12 och 19§§ naturvårdslagen helt eller delvis skall tillkomma även den kommunala nämnd som kommunfullmäktige bestämmer.

I ärenden som efter förordnande enligt första eller andra stycket prövas av en kommunal nämnd skall även de uppgifter i övrigt som enligt denna förordning ankommer på länsstyrelsen i stället ankomma på den kommunala nämnden.

Ett beslut som en kommunal nämnd meddelat efter förordnande enligt första stycket skall expedieras enligt de föreskrifter som gäller när länsstyrelsen har meddelat ett beslut av samma slag. Dessutom skall en avskrift av beslutet sändas till länsstyrelsen.

Ett beslut som en kommunal nämnd meddelat efter förordnande enligt andra stycket skall genom länsstyrelsens försorg och på kommunens bekostnad kungöras i länets författningssamling så snart det kan ske. Beslutet skall genom kommunens försorg anslås och underrättelse om beslutet införas i ortstidning.

Plan- och bygglag SFS 1987:10

Byggnadslagstiftningen har sin främsta betydelse från naturvårdssynpunkt genom de planinstitut de tillhandahåller. Genom planinstituten skapas vissa möjligheter till åtgärder för att förebygga vatten- och luftförorening samt buller.

1 kap. Inledande bestämmelser

1§

Denna lag innehåller bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

2§

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten.

3§

Varje kommun skall ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen skall i stort ange hur mark- och vattenområden är avsedda att användas och hur bebyggelseutvecklingen bör ske. Översiktsplanen är inte bindande för myndigheter och enskilda.

Regleringen av markens användning och av bebyggelsen inom kommunen sker genom detaljplaner. En detaljplan får omfatta endast en begränsad del av kommunen.

För begränsade områden av kommunen som inte omfattas av detaljplan får områdesbestämmelser antas, om det behövs för att syftet med översiktsplanen skall uppnås eller för att säkerställa att riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillgodoses.

Fastighetsplaner får antas för att underlätta genomförandet av detaljplaner.

För samordning av flera kommuners planläggning får regionplaner antas.

4§

Till byggande och rivning av byggnader samt till schaktning, fyllning, trädfällning och skogsplantering fordras tillstånd i form av bygglov, rivningslov respektive marklov i den omfattning som följer av denna lag.

...

5§

Vid prövning av frågor enligt denna lag skall både allmänna och enskilda intressen beaktas, om inte annat är särskilt föreskrivet.

7§

I varje kommun skall det finnas en byggnadsnämnd, som har det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten i kommunen.

8§

Länsstyrelsen har tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i länet och skall samverka med kommunerna i deras planläggning.

...

2 kap. Allmänna intressen som skall beaktas vid planläggning och vid lokalisering av bebyggelse

1§

Planläggning skall ske så att den främjar en från allmän synpunkt lämplig utveckling och ger förutsättningar för en från social synpunkt god bostads-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Hänsyn skall därvid tas

till förhållandena i angränsande kommuner. Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

Vad som anges i första stycket skall beaktas även i ärenden om bygglov och förhandsbesked.

2§
Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked skall lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillämpas.

3§
Bebyggelse skall lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till
1. de boendes och övrigas hälsa,
2. jord-, berg- och grundvattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning och avlopp samt annan samhällsservice,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar.

Bebyggelse och anläggningar som för sin funktion kräver tillförsel av energi skall lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen.

4§
Inom områden med sammanhållen bebyggelse skall bebyggelsemiljön utformas med hänsyn till behovet av
1. skydd mot uppkomst och spridning av brand samt mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
2. skyddsåtgärder för civilförsvaret,
3. hushållning med energi och vatten samt goda klimatiska och hygieniska förhållanden,
4. trafikförsörjning och god trafikmiljö,
...

3 kap. Krav på byggnader m m
Nya byggnader
1§
Byggnader skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. ...

2§
Byggnader skall placeras och utformas så att de eller deras avedda användning inte inverkar menligt på trafiksäkerheten eller på annat sätt medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen. Inverkan på grundvattnet som kan vara skadlig för omgivningen skall begränsas. ...

3§
Byggnader skall medge god hushållning med energi. I områden där knapphet på vatten råder eller kan befaras uppkomma skall byggnader dessutom medge god hushållning med vatten.
...

6§
...
Avfall skall kunna tas om hand och forslas bort från byggnader på ett tillfredsställande sätt.

Befintliga byggnader
10§
Tillbyggnader, ombyggnader och andra ändringar av en byggnad skall utföras varsamt så att byggnadens särdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara.

Härutöver skall tillses att
1. tillbyggnader som kräver bygglov uppfyller kraven i 1-8§§ och att andra tillbyggnader uppfyller dessa krav i skälig utsträckning,
2. ombyggnader utförs så att de delar som byggs om tillförs de i 1-8§§ angivna egenskaperna i den omfattning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag,
3. andra ändringar än tillbyggnad eller ombyggnad utförs så att ändringarna i skälig utsträckning uppfyller kraven i 1-8§§.

I detaljplan eller områdesbestämmelser kan kommunen ställa lägre krav än vad som följer av andra stycket 2 under förutsättning att bebyggelsen inom området får långsiktigt godtagbara egenskaper.
...

12§
Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, får inte förvanskas.

Andra anläggningar än byggnader
14§
I fråga om anläggningar för vilka bygglov krävs skall vad som föreskrivs om byggnader i 1-13§§ tillämpas. I fråga om övriga anläggningar som anges i 8 kap skall 1-13§§ tillämpas i skälig utsträckning.

Tomter, allmänna platser m m
15§
Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall anordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Dessutom skall tillses att
1. naturförutsättningarna så långt möjligt tas till vara,
2. betydande olägenheter för omgivningen inte uppkommer,
...

4 kap. Översiktsplan
1§
I översiktsplanen skall redovisas allmänna intressen som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden.

Av planen skall framgå
1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden samt i fråga om tillkomst, förändring och bevarande av bebyggelse,
2. hur kommunen avser att tillgodose riksintressen enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m.

3§
När förslag till översiktsplan eller till ändring av planen upprättas, skall kommunen samråda med länsstyrelsen samt regionplaneorgan och kommuner som berörs av förslaget. Andra som har ett väsentligt intresse av förslaget skall beredas tillfälle till samråd.

11§
Översiktsplanen och ändringar av den antas av kommunfullmäktige.

13§
När kommunens beslut att anta eller ändra översiktsplanen har vunnit laga kraft, skall planen, planbeskrivningen, samrådsredogörelsen, granskningsyttrandet, utlåtandet enligt 10§ och ett protokollsutdrag med beslutet utan dröjsmål sändas till statens planverk, länsstyrelsen, regionplaneorgan och kommuner som berörs.

5 kap. Detaljplan och områdesbestämmelser
Detaljplan
3§
I detaljplanen skall redovisas och till gränserna anges
...
2. kvartersmark för bland annat bebyggelse, idrotts- och fritidsanläggningar, begravningsplatser, anläggningar för trafik, vatten, avlopp och energi samt skydds- och säkerhetsområden,
3. vattenområden för bland annat båthamnar och friluftsbad.

I fråga om allmänna platser för vilka kommunen är huvudman skall användningen och utformningen anges. För kvartersmark och vattenområden skall användningen anges.

7§
Utöver vad som enligt 3§ skall redovisas i detaljplanen får i planen meddelas bestämmelser om
1. i vad mån åtgärder kräver lov enligt 8 kap 5§ första stycket, 6§ första stycket 2 och 3 samt andra stycket, 8§ första och tredje styckena samt 9§ första och andra styckena,
2. den största omfattning i vilken byggande över och under markytan får ske och, om det finns särskilda skäl med hänsyn till bostadsförsörjningen eller miljön, även den minsta omfattning i vilken byggandet skall ske,
...
5. vegetation samt markytans utformning och höjdläge,
...
11. skyddsanordningar för att motverka störningar från omgivningen och, om det finns särskilda skäl, högsta tillåtna värden för störningar genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat sådant som prövas enligt miljöskyddslagen (1969:387),
...

Områdesbestämmelser
16§
För begränsade områden som inte omfattas av detaljplan kan områdesbestämmelser antas för att säkerställa att syftet med översiktsplanen uppnås eller att ett riksintresse enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m tillgodoses. Med områdesbestämmelser får regleras
1. i vad mån åtgärder kräver lov enligt 8 kap 5§ första stycket, 6§ första stycket 1 och 3 samt andra och tredje styckena, 7§, 8§ andra och tredje styckena samt 9§ tredje stycket,
2. grunddragen för användningen av mark- och vattenområden för bebyggelse eller för fritidsanläggningar, kommunikationsleder och andra jämförliga ändamål,
...
6. vegetation samt markytans utformning och höjdläge inom sådana områden som avses i 8 kap 9§ tredje stycket,

7. skyddsanordningar för att motverka störningar från omgivningen,
...

Förfarandet m m
20§
När förslag till detaljplan upprättas, skall kommunen samråda med länsstyrelsen, fastighetsbildningsmyndigheten och kommuner som berörs av förslaget. Sakägare och de bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs av förslaget samt de myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget skall beredas tillfälle till samråd.

29§
Detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Fullmäktige får uppdra åt kommunstyrelsen eller byggnadsnämnden att anta planer som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

7 kap. Regionplanering
Regionplaneorgan
1§
Behöver sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner utredas gemensamt eller behöver flera kommuners översiktliga planering samordnas och kommer utrednings- och samordningsverksamheten inte till stånd på annat sätt, får regeringen utse ett regionplaneorgan, som under viss tid eller tills vidare skall ha hand om denna verksamhet (regionplanering). I beslutet skall regionplaneorganets huvudsakliga uppgifter anges.

Till regionplaneorgan kan regeringen utse ett befintligt kommunalförbund. Regeringen kan också förordna att de berörda kommunerna skall bilda ett särskilt regionplaneförbund, som skall vara regionplaneorgan. För ett sådant regionplaneförbund skall kommunalförbundslagen (1985:894) tillämpas i den mån avvikande bestämmelser inte meddelas i detta kapitel.

För regionplanering för kommunerna i Stockholms län finns särskilda bestämmelser.

3§
Regionplaneorganet skall inom regionen bevaka regionala frågor och fortlöpande lämna underlag i sådana frågor för kommunernas och statliga myndigheters planering.

Regionplaneorganet kan anta en regionplan för regionen eller en del av den. Därvid skall 4-7§§ tillämpas.

Regionen omfattar de kommuner för vilka regionplaneorganet har utsetts.

Regionplan
4§
Regionplanen skall tjäna til ledning för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser. Planen kan, i den mån det har betydelse för regionen, ange grunddragen för användningen av mark- och vattenområden samt riktlinjer för lokalisering av bebyggelse och anläggningar.
...

6§
Regionplanen antas av fullmäktige i det kommunalförbund eller regionplaneförbund som är regionplaneorgan. Även ändring och upphävande av planen beslutas av fullmäktige.

8 kap. Bygglov, rivningslov och marklov
Åtgärder som kräver bygglov
Generella bestämmelser
1§
Bygglov krävs för att
1. uppföra byggnader,
2. göra tillbyggnader,
...
5. i byggnader installera eller väsentligt ändra eldstäder, rökkanaler eller anordningar för ventilation, vattenförsörjning eller avlopp,
...

2§
I fråga om andra anläggningar än byggnader krävs bygglov för att
1. anordna nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor,
2. anordna upplag eller materialgårdar,
...
4. inrätta fasta cisterner eller andra fasta anläggningar för kemiska produkter, som är hälso- och miljöfarliga, och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser,
...
6. uppföra vindkraftverk, om vindturbinens diameter är större än två meter eller om kraftverket placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken eller om kraftverket skall fast monteras på en byggnad,
...
9. väsentligt ändra anläggningar som avses i 1-8.
...

6§
Kommunen får för ett område som utgör en värdefull miljö bestämma att bygglov krävs för att
...
3. underhålla sådan bebyggelse med särskilt bevarandevärde som avses i 3 kap 12§.

Kommunen får, i områden som utgör en värdefull miljö eller i områden för vilka områdesbestämmelser utfärdats, bestämma att bygglov krävs för att utföra sådana åtgärder som avses i 4§ andra stycket 1.
...

7§
Kommunen får i områdesbestämmelser besluta att bygglov krävs för att sätta upp eller väsentligt ändra ljusanordningar inom områden som ligger i närheten av befintliga eller planerade anläggningar för totalförsvaret, statliga flygplatser, andra flygplatser för allmänt bruk, kärnreaktorer, andra kärnenergianläggningar eller andra anläggningar som kräver ett skydds- eller säkerhetsområde.

Åtgärder som kräver rivningslov eller marklov
9§
Inom områden med detaljplan krävs, om inte annat har bestämts i planen, marklov för schaktning eller fyllning som medför att höjdläget för tomter eller mark för allmän plats ändras avsevärt. Om ett visst höjdläge för markytan anges i planen, krävs dock inte marklov för att höja eller sänka markytan till denna nivå.

Kommunen får i detaljplan besluta att marklov krävs för trädfällning eller skogsplantering.

Kommunen får i områdesbestämmelser besluta att marklov krävs för schaktning, fyllning, trädfällning eller skogsplantering inom områden som är avsedda för bebyggelse eller inom områden som ligger i närheten av befintliga eller planerade anläggningar för totalförsvaret, statliga flygplatser, andra flygplatser för allmänt bruk, kärnreaktorer, andra kärnenergianläggningar eller andra anläggningar som kräver ett skydds- eller säkerhetsområde.

Handläggningen av lovärenden
Generella bestämmelser
19§
Byggnadsnämnden prövar ansökningar om bygglov, rivningslov och marklov.
...

28§
Om förordnande enligt 12 kap 4§ meddelats, skall byggnadsnämnden genast sända sådana beslut om lov och förhandsbesked som omfattas av förordnandet till länsstyrelsen.

10 kap. Påföljder och ingripanden vid överträdelser m m
Förbud att fortsätta byggnadsarbeten m m
3§
Byggnadsnämnden får förbjuda att ett visst byggnads-, rivnings- eller markarbete eller en viss åtgärd fortsätts, om det är uppenbart att arbetet eller åtgärden strider mot denna lag eller mot någon föreskrift eller något beslut som har meddelats med stöd av lagen.
...

11 kap. Byggnadsnämnden
1§
Utöver de uppgifter byggnadsnämnden har enligt övriga föreskrifter i denna lag skall nämnden
1. verka för en god byggnadskultur samt en god stads- och landskapsmiljö,
...
3. samarbeta med myndigheter, organisationer och enskilda vilkas arbete och intressen berör nämndens verksamhet,
...
5. övervaka efterlevnaden av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter och beslut.
...

14 kap. Skyldighet att lösa mark och utge ersättning
Skadeersättning och inlösen i vissa fall
8§
Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter har rätt till ersättning av kommunen, om skada uppkommer till följd av att
...

4. bestämmelser om vegetation samt markytans utformning och höjdläge inom sådana områden som avses i 8 kap 9§ tredje stycket meddelas i områdesbestämmelser.
...

Rätt till ersättning föreligger, ... i fall som avses i första stycket 3-5, om skadan medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten.

Medför beslut som avses i första stycket att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten, är kommunen skyldig att lösa fastigheten, om ägaren begär det.

Vid tillämpningen av andra och tredje styckena skall även beaktas andra beslut som avses i första stycket samt beslut enligt 2§ lagen (1960: 690) om byggnadsminnen, 8, 9, 11 och 19§§ naturvårdslagen (1964:822) och 19 kap 2§ vattenlagen (1983:291), under förutsättning att besluten meddelats inom tio år före det senaste beslutet. Dessutom skall beaktas sådan inverkan av hänsynstaganden enligt 21§ skogsvårdslagen (1979:429) som i särskilda fall har inträtt inom samma tid. Har talan eller rätt till ersättning eller inlösen med anledning av nyss angivna beslut förlorats på grund av bestämmelserna i 15 kap 4§ eller motsvarande bestämmelser i lagen om byggnadsminnen, naturvårdslagen eller vattenlagen, utgör detta förhållande inte något hinder mot att beslutet beaktas.

Har kommunen efter föreläggande enligt 12 kap 6§ beslutat om rivningsförbud eller skyddsbestämmelser som avses i första stycket 2 eller 3 för att tillgodose ett riksintresse enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, är staten skyldig att ersätta kommunen dess kostnader för ersättning eller inlösen. I fall som avses i första stycket 4 och 5 är ägaren till den anläggning för vilken skydds- eller säkerhetsområdet har beslutats skyldig att ersätta kommunen dess kostnader för ersättning eller inlösen.

17 kap. Övergångsbestämmelser
Ikraftträdande m m
2§
Varje kommun skall före den 1 juli 1990 ha antagit en översiktsplan enligt 4 kap.

Under tiden till dess att en gällande översiktsplan finns för kommunen, får beslut enligt 5 kap 16§ och 28§ första stycket grundas på annan motsvarande översiktlig plan, som före ikraftträdandet har godkänts av kommunfullmäktige.

Nybyggnadsförbud
15§
Förbud enligt 17§ byggnadslagen (1947:385) mot schaktning, fyllning, trädfällning eller annan därmed jämförlig åtgärd skall fortsätta att gälla dock längst till utgången av juni 1990.
...

16§
För områden där förbud mot nybyggnad m m råder enligt 81§ byggnadslagen (1947:385) eller har utfärdats med stöd av 82§ samma lag skall förordnande om prövning som avses i 12 kap 4§ anses ha utfärdats i fråga om beslut om bygglov, marklov och förhandsbesked.

Inom områden som omfattas av föreskrifter enligt 54§ 1 mom tredje stycket byggnadsstadgan (1959:612) skall skyldighet föreligga att enligt 8 kap 7§ söka bygglov för att sätta upp eller väsentligt ändra ljusanordningar och att enligt 8 kap 9§ söka marklov för schaktning eller fyllning.

...

Plan- och byggförordning SFS 1987:383

Krav på byggnader m m
Ombyggnad
3§
Vid ombyggnad skall ... gälla följande föreskrifter enligt andra stycket 2 samma paragraf.

De ombyggda delarna av byggnaden skall tillföras de i 3 kap 1-8§§ plan- och bygglagen angivna egenskaperna i fråga om
1. utformning, form och färg i 1§, utformning i 2§, ...
...
3. hushållning med energi och uppvärmningssystem i 3§, ... möjlighet att ta hand om och forsla bort avfall i 6§ andra stycket, ...
...

Undantag från vissa krav m m
7§
Om byggnadsnämnden tillstyrker det, får statens planverk i enskilda fall i experimentsyfte medge mindre undantag från bestämmelserna i 3 kap 1-6 och 8-18§§ plan- och bygglagen (1987:10). Ansökan om sådant undantag skall ges in till byggnadsnämnden, som med eget yttrande skall överlämna den till planverket.
...

8§
Byggnadsnämnden får i enskilda fall medge mindre avvikelser från föreskrifter som statens planverk meddelat med stöd av 2, 4, 5 och 6§§, om det finns särskilda skäl och om byggnadsprojektet ändå kan antas bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt.

Kontinentalsockelförordning SFS 1966:315

5§
Tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på område som i sin helhet är beläget inom allmänt vattenområde i havet meddelas av Sveriges geologiska undersökning om ej annat föjer av sista stycket. ... Sveriges geologiska undersökning skall i tillståndsärende inhämta yttrande från statens naturvårdsverk, kommunen och andra berörda myndigheter.

Tillstånd skall meddelas för viss tid, högst tio år, och avse visst område.I tillstånd skall anges i vilken omfattning sand, grus eller sten får tagas samt upptagas de föreskrifter som behövas för att i skälig omfattning tillgodose andra intressen såsom sjöfarten, fisket och naturvården eller som annars påkallas av bestämmelserna i konventionen om kontinentalsockeln. I tillstånd skall erinras om den prövning av verksamheten som kan fordras enligt annan lagstiftning.

...
Om täkt som avses med ansökningen är av större omfattning eller kan medföra betydande skadeverkningar eller annars om statens naturvårdsverk begär det, skall Sveriges geologiska undersökning med eget yttrande hänskjuta ärendet till regeringen.

Vattenlag SFS 1983:291

11 kap. Särskilda bestämmelser om större vattenföretag m m
Förberedelse av vissa vattenföretag
7§
Innan tillstånd söks till ett vattenföretag som är av sådan omfattning eller beskaffenhet att dess tillåtlighet skall eller kan antas komma att prövas av regeringen enligt 1-3§§ eller omfattas av 3 kap 6§ lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m, skall förberedande åtgärder ha vidtagits enligt 8-11§§.

8§
I god tid innan närmare undersökningar för företaget påbörjas skall företagaren underrätta kammarkollegiet, statens naturvårdsverk, statens planverk, statens energiverk, riksantikvarieämbetet och statens historiska museer samt de länsstyrelser och kommuner som berörs av företaget. Samtidigt skall sjöfartsverket och fiskeristyrelsen underrättas, om deras verksamhet berörs. Lantbruksstyrelsen skall underrättas, om rennäringen eller jordbruksmark av större omfattning berörs. Företagaren skall därefter på begäran eller när anledning föreligger lämna dessa myndigheter och kommuner upplysningar om företaget.

9§
När förutsättningarna för företaget i stort har klarlagts, skall företagaren i samråd med länsstyrelsen i det län där företaget i huvudsak skall utföras bereda berörda kommuner samt myndigheter och sammanslutningar som företaget angår tillfälle att framställa önskemål om företagets närmare omfattning och utformning.

12 kap. Prövningen av markavvattningsföretag
20§
...Kommun för föra talan vid förrättningen för att tillvarata allmänna intressen inom kommunen.

13 kap. Prövningen av vattenmål
25§
...Kommun för föra talan för att tillvarata allmänna intressen inom kommunen....

Vattenrättsförordning SFS 1983:788

Bevakning av allmänna intressen enligt vattenlagen (1983:291)
2§
Om kammarkollegiet för talan för att tillvarata allmänna intressen i vattenmål eller vid förrättning enligt vattenlagen (1983:291) och en kommun samtidigt för talan för att tillvarata allmänna intressen inom kommunen, skall kammarkollegiet samråda med kommunen. Sådant samråd skall ske även i andra fall när en fråga som är av allmänt intresse för en ort förekommer i vattenmål eller vid förrättning.

Förordning om vissa torvfyndigheter SFS 1985:626

Ansökan om bearbetningskoncession
3§
Ansökan om bearbetningskoncession skall ges in till länsstyrelsen i det län där det område som avses med ansökningen eller större delen därav ligger.

Ansökningen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om ...
5. den tillämnade verksamhetens inverkan på allmänna och enskilda intressen samt de åtgärder sökanden anser behövliga för att skydda allmänna intressen eller enskild rätt.
6. tillgängliga uppgifter om torvens förbränningsegenskaper och innehåll av ämnen som vid förbränning kan medföra skada på miljön. ...

Handläggning av koncessionsansökan
9§
Länsstyrelsen skall vid beredningen av koncessionsärenden se till att ärendena utreds på det sätt som är motiverat med hänsyn till den planerade verksamhetens art och omfattning. Yttranden skall alltid inhämtas från berörda kommuner, andra länsstyrelser inom vars område det sökta koncessionsområdet ligger, bergmästaren, Sveriges Geologiska Undersökning, statens energiverk och statens naturvårdsverk.

Förordning om försöksverksamhet i fråga om tillståndsprövning enligt naturvårdslagen (1964:822) m m SFS 1985:876

1§
Försöksverksamhet får bedrivas i fråga om tillstånd och förelägganden som avser skyltar och jämförliga anordningar enligt 22§ naturvårdslagen (1964:822).

Försöksverksamheten skall bedrivas i den eller de av följande kommuner som skriftligen har underrättat länsstyrelsen om att de åtar sig att delta i denna verksamhet, nämligen Haninge, Tyresö, Gnosjö, Helsingborg, Varberg, Ale, Örebro, Sandviken och Bräcke.

2§
I kommun, där försöksverksamhet bedrivs enligt 1§, skall frågor om tillstånd och förelägganden som avses i 22§ naturvårdslagen (1964:822) prövas av den kommunala nämnd som kommunen bestämmer, om det inte för anordningen krävs tillstånd även enligt väglagen (1971:948).

3§
I fråga om prövningen gäller 25§ första stycket, 26§ första stycket och 27§ naturvårdsförordningen (1976:484) med följande avvikelser.

Yttrande enligt 26§ första stycket naturvårdsförordningen behöver inte inhämtas, om prövningen ankommer på byggnadsnämnden. ...

4. ÖVRIGT

Svävarfartsförordning SFS 1986:305

Tillstånd
3§
Tillstånd att använda svävare meddelas efter samråd med sjöfartsverket

och berörda kommuner av länsstyrelsen i det län där svävaren huvudsak ligen skall användas. Skall svävare användas för färd till något annat land, meddelas dock tillstånd av regeringen.

6§
Tillstånd att använda svävare inom särskilt anordnat tävlings- eller övningsområde får ges till sammanslutning för svävarverksamhet, om svävarfarten inte medför olägenheter från säkerhets- eller miljövårdssynpunkt eller för annat allmänt eller enskilt intresse.

Sjötrafikförordning SFS 1986:300

2 kap. Föreskrifter för trafiken
1§
Sjöfartsverket meddelar de föreskrifter som behövs med hänsyn till sjösäkerheten vid förande av fartyg.

2§
Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om fartbegränsning, förbud mot ankring eller begränsning i rätten att utnyttja vattenområde för båttävling, vattenskidåkning eller liknande sporter.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket meddela föreskrifter om andra begränsningar och förbud som avser rätten att använda ett vattenområde för trafik med fartyg, om föreskriften behövs från miljösynpunkt eller av andra säkerhetsskäl än som anges i 1§ eller för att skydda fisket eller anläggningar för vattenbruk och föreskriften inte gäller handelssjöfarten i allmän farled.

Länsstyrelsen får efter samråd med sjöfartsverket även meddela andra föreskrifter om användande av Sveriges sjöterritorium när de är av tillfällig art.

3§
Om en föreskrift som avses i 1 eller 2§ har betydelse från miljösynpunkt eller för trafiken med fritidsbåtar och om den är av principiell natur, skall samråd ske även med statens naturvårdsverk. Rör föreskriften trafiken med fiskefartyg eller skydd för fisket eller anläggning för vattenbruk, skall samråd ske även med fiskeristyrelsen. Innan en föreskrift meddelas skall, om det behövs, vederbörande kommun, farvattnets trafikanter och övriga intressenter ges tillfälle att yttra sig.

Terrängkörningsförordning SFS 1978:594

5§
Länsstyrelsen får föreskriva ytterligare undantag från bestämmelserna i 1§ terrängkörningslagen (1975:1313), om särskilda skäl föreligger.

Förbud eller föreskrift enligt 3§ terrängkörningslagen meddelas av länsstyrelsen. Beslutet skall delges markägaren.

I ärende av vikt skall samråd ske med kommunen.

Vägkungörelse SFS 1971:954

Väghållning
6§
Statens vägverk får besluta om sådan ändring av område för kommuns väghållning som ej innebär väsentlig avvikelse från vad som gällt tidigare. Innan beslut meddelas, skall berörd kommun och länsstyrelsen höras.

Berörd kommun, länsstyrelsen och länsvägnämnden skall underrättas om beslut i ärende om ändring av väghållningsområde. Länsstyrelsen skall i länets författningssamling föra in meddelande om beslut varigenom väghållningsområde ändrats.

Byggande av väg
11§
Undantag från bestämmelser för marks bebyggande eller användning som avses i 14§ tredje stycket väglagen (1971:948) beslutas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall underrätta kommunen, statens naturvårdsverk och väghållningsmyndigheten om beslutet. Om väghållningsmyndigheten är kommunal, skall också vägverket underrättas.

26§
Vid upprättande av arbetsplan skall särskilt iakttagas ...
5. att vägen erhåller en mjuk och naturlig inpassning i landskapet,
6. att naturföremål eller naturområde av särskilt intresse eller fornlämning icke utan tvingande skäl skadas av företaget ...

Kräves enligt lag eller annan författning myndighets tillstånd till åtgärd som skall vidtagas vid vägbyggnadsföretagets utförande, bör sådant tillstånd inhämtas i samband med arbetsplanens upprättande. ...

36§
Väghållningsmyndigheten, byggnadsnämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk skall underrättas om beslut om fastställelse av arbetsplan eller om förlängning av tiden för fastställelsebesluts giltighet. Om sådant beslut skall därjämte övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet underrättas.

Meddelande om att mark tagits i anspråk i enlighet med arbetsplan som ej fastställts skall av väghållningsmyndigheten sändas till byggnadsnämnden och länsstyrelsen samt i övrigt till de myndigheter som yttrat sig i ärendet. Kommunal väghållningsmyndighet skall sända meddelande som nyss nämnts även till statens vägverk.

Länsstyrelsen skall i länets författningssamling föra in meddelande om att arbetsplan fastställts och att tiden för fastställelsebesluts giltighet förlängts.

Enskild vägs förändring till allmän, m m
43§
Om beslut enligt 39§ första stycket skall sökanden eller annan som väckt frågan samt länsvägnämnden, väghållningsmyndigheten och, om väghållningsmyndigheten är kommunal, statens vägverk underrättas.

Om beslut, varigenom enskild väg förändras till allmän, skall sökanden eller annan som väckt frågan samt väghållningsmyndigheten, byggnads-

nämnden i berörda kommuner, länsstyrelsen, länsvägnämnden och statens naturvårdsverk underrättas. Därjämte skall övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet underrättas om sådant beslut. Länsstyrelsen skall föra in meddelande om beslutet i länets författningssamling.

Underrättelse om annat vägverkets beslut i ärende om förändring av enskild väg till allmän än som avses i andra stycket skall lämnas sökanden eller annan som väckt frågan samt väghållningsmyndigheten, länsstyrelsen, länsvägnämnden, statens naturvårdsverk och övriga myndigheter som yttrat sig i ärendet.

Vägtrafikkungörelse SFS 1972:603

Lokala trafikföreskrifter m m
147§
Särskilda trafikregler för en viss väg eller vägsträcka eller för samtliga vägar inom ett visst område meddelas genom lokala trafikföreskrifter utom i den fall som avses i 151 och 154§§.

Nedan angivna myndigheter får meddela lokala trafikföreskrifter om följande.

Föreskrifter	Myndigheter
1. Förbud mot trafik med fordon av visst slag eller fordon med last av viss beskaffenhet.	Kommunen

...

154§
...
Föreskrifter för en viss väg om tillfällig begränsning av den hastighet som annars är tillåten får meddelas av polismyndigheten eller den myndighet som har hand om väg- eller gatuhållningen inom området, om det behövs för att förebygga trafikolyckor med klövvilt.

Vägmärkesförordning SFS 1978:1001

Betämmelser för terräng
77§
Om det finns skäl att utmärka ett förbud eller någon annan föreskrift eller att varna för eller upplysa om något förhållande som rör den som färdas i terräng, sker detta genom ett vägmärke. Om det inte finns något vägmärke, utmärks föreskrifter enligt terrängkörningslagen (1975:1313) eller terrängkörningsförordningen (1978:594) på det sätt som statens naturvårdsverk föreskriver. Detsamma gäller när det är fråga om att utmärka en upplysning. I övrigt meddelas föreskrifter om utmärkning i terrräng av trafiksäkerhetsverket. I fråga om föreskrifter enligt detta stycke gäller i tillämpliga delar bestämmelserna för väg utom 6§. Trafiksäkerhetsverket och naturvårdsverket skall i den utsträckning det behövs samråda med varandra.

En kommun får föreskriva att sådana utmärkningar i terräng enligt denna förordning, som inte avser någon lokal trafikföreskrift, får ske endast efter tillstånd av byggnadsnämnden eller någon annan nämnd som kommunen bestämmer.

Lag om kommunal energiplanering SFS 1977:439

1§
Kommunen skall i sin planering främja hushållningen med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

2§
Kommun skall vid sin planering undersöka förutsättningarna att genom samverkan med annan kommun eller betydande intressent på energiområdet såsom processindustri eller kraftföretag gemensamt lösa frågor som har betydelse för hushållningen med energi eller för energitillförseln. Finnes förutsättning för sådan gemensam lösning föreligga, skall den tagas till vara i planeringen.

3§
Den som bedriver verksamhet i vilken användes större mängd energi eller den som yrkesmässigt producerar eller distribuerar energi skall på begäran lämna kommun de uppgifter som behövs för planeringen.

Kommun skall på begäran bereda den som är uppgiftsskyldig enligt första stycket tillfälle att överlägga med kommunen om energifrågor som har väsentlig betydelse för honom. ...

7§
Kommun är skyldig att på begäran av myndighet som regeringen bestämmer lämna myndigheten uppgifter om fullgörandet av kommunens skyldighet enligt 1 eller 2§.

Förordning om kommunal energiplanering SFS 1977:440

1§
Kommuns skyldighet att lämna uppgift enligt 7§ lagen (1977:439) om kommunal energiplanering fullgöres då statens energiverk begär det.

Uppgift lämnas på det sätt som energiverket bestämmer efter samråd med berörda myndigheter och organisationer.

2§
Uppgift som begäres enligt 1§ skall vara av väsentlig betydelse för statlig central eller regional planering och avse
1. rådande förhållanden av väsentlig betydelse för energiförbrukningen, energitillförseln eller energihushållningen.
2. kommunens bedömning av utvecklingen på energiområdet.
3. de åtgärder som kommunen avser att vidtaga och som i väsentlig mån påverkar energiförbrukningen, energitillförseln eller energihushållningen.

Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag SFS 1982:840

2§
Med kalkning avses i förordningen sådan spridning av kalk eller annat ämne, kalkfällning eller annan åtgärd som kan motverka försurning av sjöar och vattendrag.

5§
Vid prövningen av frågor om bidrag skall hänsyn tas till vattenområdets betydelse från natur- och miljövårdssynpunkt, för fisket eller för vattenförsörjningen.

7§
Frågor om bidrag prövas av länsstyrelsen. Om kalkningen har till huvudsyfte att främja fisket får länsstyrelsen, efter hörande av fiskeristyrelsen, överlämna frågan till fiskenämnden.

Anser prövningsmyndigheten att bidrag bör lämnas med mer än 85 procent av kostnaderna, skall ärendet avgöras av regeringen.

8§
I ärenden om bidrag skall yttranden inhämtas från fiskenämnden och kommunen, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Prövningsmyndigheten skall med eget yttrande till regeringen överlämna de ärenden som enligt 7§ skall avgöras av regeringen.

Lag om kommunal beredskap SFS 1964:63

Lagen avser även andra katastrofsituationer än krig.

Vissa kommunala och landstingskommunala uppgifter under beredskapstillstånd
1§
Kommun är under beredskapstillstånd skyldig att i de hänseenden, i vilka kommunen är verksam för kommunens egna medlemmar eller dem som eljest äro bosatta i kommunen, utöva verksamhet jämväl till förmån för sådan befolkning från annan kommun, som till följd av krigsskada, utrymning eller andra med krig eller krigsfara sammanhängande utomordentliga förhållanden tagit uppehåll inom kommunen . ...

Planläggning och andra förberedelser
6§
I den mån det inte följer av särskilda bestämmelser åligger det kommun och landstingskommun att redan i fredstid vidtaga de förberedelser som erfordras för att kommunen eller landstingskommunen skall kunna såväl fullgöra sina uppgifter enligt 1, 2 och 4 §§ samt 5§ första stycket denna lag som upprätthålla eller utöva annan för totalförsvaret viktig verksamhet, vilken åligger kommunen eller landstingskommunen enligt särskild lag eller författning eller eljest bedrives av kommunen eller landstingskommunen.

Kommun eller landstingskommun, som ombesörjer distribution av gas, värme, vatten eller elektricitet eller ombesörjer renhållning eller ansvarar för samfärdsleder, kommunikatioenr eller avlopp eller som utövar annan därmed jämförlig verksamhet, skall även vidtaga förberedelser för att verksamheten i erforderlig omfattning skall kunna återupptagas efter krigsskador.

Efter länsstyrelsens förordnande är kommun och landstingskommun skyldiga att vidtaga reservanordningar för gas-, vatten- och elektricitetsförsörjningen samt de särskilda anordningar eller förberedelser för vattenförsörjningen och den allmänna hälsovården som behövs med hänsyn till planlagd inkvartering i kommunen eller landstingskommunen. I fråga om kommuns skyldighet att vidta reservanordningar som är avsedda uteslutande för civilförsvarsverksamhetens försörjning med vatten gäller dock 40§ 1 mom b) civilförsvarslagen (1960:74). ...

7§
Finner länsstyrelsen det erforderligt med hänsyn till beredskapsuppgifternas omfattning eller betydelse i viss kommun eller landstingskommun eller landstingskommunen efter länsstyrelsens förordnande upprätta och anta sådan plan. Vid planläggningen skall kommunen eller landstingskommunen samråda med länsstyrelsen. Om samordning av planläggningen med den kommunala civilförsvarsplanläggningen finns föreskrifter i 10b § tredje stycket civilförsvarslagen (1960:74). När planen har antagits, skall den insändas till länsstyrelsen. ...

Förordning om vissa rörledningar SFS 1978:164

Handläggning av koncessionsansökan
6§
Statens energiverk skall se till att koncessionsärende tillförs den utredning som kan anses påkallad med hänsyn till den tillämnade verksamhetens art och omfattning. Yttrande skall alltid inhämtas från kommunen, länsstyrelsen och koncessionsnämnden för miljöskydd.

7§
Efter utgången av den tid som har angivits för erinringar mot ansökningen och sedan ärendet tillförts behövlig utredning skall statens energiverk med eget utlåtande överlämna handlingarna i ärendet till regeringen.

5. MYNDIGHETER SOM INTE TAGITS MED I MILJÖVÅRDSFAMILJEN MEN SOM HAR VISS SVAG ANKNYTNING TILL DENNA

Socialdepartementet

Statens giftinformationscentral
Statens institut för psykosocial miljömedicin

Utbildningsdepartementet

Polarforskningssekretariatet

Jordbruksdepartementet

Distriktsveterinärorganisationen

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetslivscentrum

Bostadsdepartementet

Statens va-nämnd
Centralnämnden för fastighetsdata

Industridepartementet

Nämnden för statens gruvegendom

SNV
P1

394

1987-07-17

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen, alfabetisk ordning

Myndighet/organ	Departement	Sid
Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen)	Arbetsmarknadsdep	315
Arbetsmarknadsverket	Arbetsmarknadsdep	314
Arbetsmiljöfonden	Arbetsmarknadsdep	319
Bergsstaten	Industridep	334
Delegationen för samordning av havsresursverksamheten	Industridep	231
Departementen		13
Domstolar och åklagarmyndigheter (förutom vattendomstolar)	Justitiedep	256
Domänverket	Industridep	337
Energiforskningsnämnden	Miljö- och energidep	348
Finsk-Svenska gränsälvskommisionen	Miljö- och energidep	245
Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnderna	Jordbruksdep	300
Forskningsrådsnämnden FRN	Utbildningsdep	291
Försvarets forskningsanstalt FOA	Försvarsdep	270
Ingenjörs- och vetenskapsakademin IVA	Industridep	345
Institutet för rymdfysik	Utbildningsdep	292
Institutet för vatten- och luftvård IVL	Miljö- och energidep	255
Kammarkollegiet	Civildep	233
Kemikalieinspektionen	Miljö- och energidep	154
Kommerskollegium	Utrikesdep	265
Kommunerna		352
Koncessionsnämnden för miljöskydd	Miljö- och energidep	149
Konsumentverket med Konsumentombudsmannen KO	Finansdep	283
Kungliga vetenskapsakademin KVA	Utbildningsdep	293
Landstingen		351
Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnderna	Jordbruksdep	206
Lantmäteriverket LMV	Bostadsdep	321
Luftfartsverket	Kommunikationsdep	189

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen, alfabetisk ordning

Myndighet/organ	Departement	Sid
Länsstyrelserna	Civildep	40
Länsstyrelsernas organisationsnämnd LON	Civildep	347
Medicinska forskningsrådet MFR	Utbildningsdep	293
Naturhistoriska riksmuseet	Utbildningsdep	203
Naturvetenskapliga forskningsrådet NFR	Utbildningsdep	204
Regeringen		18
Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer	Utbildningsdep	287
Rikspolisstyrelsen inkl regional/lokal organisation	Justitiedep	257
Riksskatteverket	Finansdep	285
Samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor	Miljö- och energidep	350
SIDA	Utrikesdep	268
Sjöfartsverket	Kommunikationsdep	181
Sjösäkerhetsrådet	Kommunikationsdep	278
Skogs- och jordbrukets forskningsråd	Jordbruksdep	309
Skogs- och lantbruksakademin	Jordbruksdep	309
Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelserna	Jordbruksdep	218
Skolöverstyrelsen Sö inkl länsskolnämnderna	Utbildningsdep	289
Socialstyrelsen	Socialdep	271
Sprängämnesinspektionen	Industridep	324
Statens bakteriologiska laboratorium SBL	Socialdep	273
Statens delegation för rymdverksamhet DFR	Industridep	340
Statens energiverk	Miljö- och energidep	245
Statens geotekniska institut SGI	Kommunikationsdep	274
Statens industriverk SIND	Industridep	323
Statens institut för byggnadsforskning	Bostadsdep	320
Statens jordbruksnämnd	Jordbruksdep	311
Statens järnvägar SJ	Kommunikationsdep	278

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen, alfabetisk ordning

Myndighet/organ	Departement	Sid
Statens kärnbränslenämnd	Miljö- och energidep	244
Statens kärnkraftsinspektion	Miljö- och energidep	240
Statens lantbrukskemiska laboratorium	Jordbruksdep	295
Statens livsmedelsverk	Jordbruksdep	297
Statens miljömedicinska laboratorium SML	Socialdep	170
Statens mät- och provråd	Industridep	342
Statens naturvårdsverk SNV	Miljö- och energidep	102
Statens planverk	Bostadsdep	226
Statens provningsanstalt	Industridep	341
Statens råd för byggnadsforskning BFR	Bostadsdep	320
Statens räddningsverk	Försvarsdep	164
Statens strålskyddsinstitut	Miljö- och energidep	237
Statens utsädeskontroll	Jordbruksdep	310
Statens vattenfallsverk	Miljö- och energidep	349
Statens veterinärmedicinska anstalt	Jordbruksdep	296
Statens väg- och trafikinstitut VTI	Kommunikationsdep	280
Statistiska centralbyrån SCB	Civildep	236
Styrelsen för teknisk utveckling STU	Industridep	336
Sveriges geologiska undersökning SGU	Industridep	327
Sveriges lantbruksuniversitet	Jordbruksdep	216
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut SMHI	Kommunikationsdep	195
Trafiksäkerhetsverket TSV	Kommunikationsdep	176
Transportforskningsberedningen	Kommunikationsdep	276
Tullverket	Finansdep	197
Universitets- och högskoleämbetet UHÄ samt regionstyrelserna	Utbildningsdep	289
Utrikesrepresentationen inkl tekniska och lantbruks-attachéer och -råd	Utrikesdep	266
Vattendomstolar	Justitiedep	163

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen, alfabetisk ordning

Myndighet/organ	Departement	Sid
Vissa universitet/högskolor/forskningsinstitutioner	Utbildningsdep	203, 291
Vägverket	Kommunikationsdep	171

ANTAL MYNDIGHETER/ORGAN 83
Antal departement 13

Lantbruksråden och lantbruksattachéerna sorterar under jordbruksdepartementet men är i denna PM sammanförda med övrig utrikesrepresentation som sorterar under utrikesdepartementet.

Myndigheter/organ per departement samt sidhänvisning till departementen

Departement	Antal myndigheter/organ	Sid
Miljö- och energidepartementet	12	17, 102, 237, 348
Jordbruksdepartementet	11	15, 206, 295
Industridepartementet	11	16, 231, 323
Kommunikationsdepartementet	10	14, 171, 274
Utbildningsdepartementet	10	15, 203, 287
Bostadsdepartementet	4	16, 226, 320
Civildepartementet	4	17, 40, 233, 347
Justitiedepartementet	3	13, 163, 256
Utrikesdepartementet	3	13, 265
Socialdepartementet	3	14, 170, 271
Finansdepartementet	3	14, 197, 283
Arbetsmarknadsdepartementet	3	16, 314
Försvarsdepartementet	2	13, 164, 270

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Allmän farled o hamn	83:293	Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	188
Allmän farled o hamn	83:814	Förordn om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled o allmän hamn	188
Allmän flottled	19:426	Lag om flottning i allmän flottled	80
Allmän flottled	83:294	Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled	29
Allmänna va-anläggn.	70:244	Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar	57, 369
Aluminiumburkar	83:847	Förordning om avgift vid införsel av aluminiumburkar	202, 265, 311
Aluminiumburkar	82:349	Lag om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium	28, 311
Anmäln miljöfarlig	85:877	Förordn om försöksverksamhet i fråga om anmälningar om miljöfarlig verksamhet	362
Anmälningsskyldighet	71:1019	K tillämpn stadg prövn o anmäln.skyld.het kap6 art3 gränsälvsöverenskom Sve-Fin	245
Ansvarighet	73:1198	Lag om ansvarighet för oljeskada till sjöss	185
Ansvarighet	75:150	F m verkställighetsföreskrift t lag (1973:1198) om ansv.het f oljeskada t sjöss	186
Arbetarskyddsstyrel.	87:393	Instruktion för arbetarskyddsverket	315
Arbetarskyddsverket	87:393	Instruktion för arbetarskyddsverket	315
Arbetsmarknad	66:368	Arbetsmarknadskungörelse	314
Arbetsmarknadsverket	86:739	Instruktion för arbetsmarknadsverket	314
Arbetsmiljö	77:1160	Arbetsmiljölag	317
Arbetsmiljö	77:1166	Arbetsmiljöförordning	317
Arbetsmiljöfonden	71:803	Instruktion för styrelsen för arbetsmiljöfonden	319
Atomansvarighet	68:45	Atomansvarighetslag	242
Atomansvarighet	81:327	Förordning med förordnanden enligt atomansvarighetslagen (1968:45)	242
Auktoriser provplats	85:1107	Förordning om riksprovplatser och auktoriserade provplatser m m	344
Avfall	85:841	Förordning om miljöfarligt avfall	30, 55, 110, 318, 361
Avfall	71:1154	Lag om förbud mot dumpning av avfall i vatten	115, 307
Avgift aluminiumburk	83:847	Förordning om avgift vid införsel av aluminiumburkar	202, 265, 311
Avgift bekämpn.medel	84:410	Lag om avgift på bekämpningsmedel	285
Avgift gödselmedel	84:409	Lag om avgift på gödselmedel	202, 312
Avgift kemikalieinsp	86:199	Förordning om avgifter för finansiering av kemikalieinspektionens verksamhet	162

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Avgift kol	73:1216	Lag om särskild avgift för oljeprodukter och kol	253
Avgift miljöskyddsL	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Avgift oljeprodukter	73:1216	Lag om särskild avgift för oljeprodukter och kol	253
Avgifter prövning	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Avgifter tillsyn	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Avgifter vattenlagen	83:945	Förordning om avgifter enligt vattenlagen (1983:291) m m	78, 303
Avloppsanläggningar	70:244	Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar	57, 369
Avlyst flottled	69:399	Kungörelse om förvaltare av avlyst flottled	81
Bakteriologiska lab	65:786	Instruktion för statens bakteriologiska laboratorium	273
Batterier	86:1236	Förordning om miljöfarliga batterier	58, 123, 159, 318, 370
Bekämpningsmedel	83:428	Lag om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	161, 223, 371
Bekämpningsmedel	85:842	Förordning om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	162, 223
Bekämpningsmedel	84:410	Lag om avgift på bekämpningsmedel	285
Bekämpningsmedel	85:836	Förordning om bekämpningsmedel	58, 122, 159, 207, 272, 318 370
Beredskap	64:63	Lag om kommunal beredskap	100, 391
Bergsstaten	74:346	Instruktion för bergsstaten	334
Bidrag bränslemiljöf	85:630	Förordning om bidrag ur bränslemiljöfonden	111, 251
Bidrag energiinvest.	85:631	Förordning om bidrag till vissa energiinvesteringar	112, 252
Bidrag enskild väg	79:788	Förordning om statsbidrag till enskild väghållning	98, 175
Bidrag fritidsfisket	85:145	Förordning om statsbidrag till fritidsfisket i vissa områden	305
Bidrag fritidsfisket	85:440	Förordning om statsbidrag till fritidsfisket	304
Bidrag kalkning	82:840	Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag	29, 99, 148, 306, 390
Bidrag oljeavfall	83:140	Förordning om statsbidrag för omhändertagande av oljeavfall m m från fartyg	184

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Bidrag väghållning	82:853	Förordning om statsbidrag till väg- och gatuhållning m m	97, 175
Bilavgaser	86:1386	Bilavgaslag	26, 145, 262
Bilavgaser	87:586	Bilavgasförordning	146, 179
Bilskrotning	75:343	Bilskrotningslag	26, 92, 141, 180
Bilskrotning	75:348	Bilskrotningsförordning	27, 92, 141, 180, 262, 286
Brandfarliga varor	75:69	Lag om explosiva och brandfarliga varor	324
Brandfarliga varor	61:568	Förordning om brandfarliga varor	54, 325, 360
Brott	62:700	Brottsbalk	256
Brunnsborrning	75:424	Lag om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning	330
Brunnsborrning	75:425	Förordn om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning o brunnsborrning	330
Bränsle	76:1054	Lag om svavelhaltigt bränsle	50, 109, 355
Bränsle	76:1055	Förordning om svavelhaltigt bränsle	50, 109, 355
Bränslemiljöfonden	85:630	Förordning om bidrag ur bränslemiljöfonden	111, 251
Bygg	87:10	Plan- och bygglag	19, 68, 226, 375
Bygg	87:383	Plan- och byggförordning	20, 72, 209, 223, 228, 384
Byggnadsforskning	82:200	Instruktion för statens institut för byggnadsforskning	320
Byggnadsforskning	83:733	Instruktion för statens råd för byggnadsforskning	320
Danmark	74:268	L m anledn av miljöskyddskonv 19/2 1974 mellan Danmark, Finland, Norge, Sverige	114
Danmark	76:248	F tillämpn lag (74:268) anledn miljöskyddskonv Danmark, Finland, Norge, Sverige	115
Departement	82:1177	Departementsförordning	13
Djur och växter	75:542	F tillämpn konvent 3/3 1973 internat handel utrotn.hot. arter av djur o växter	134, 200, 207
Domänverket	75:1021	Instruktion för domänverket	337
Dryckesförpackningar	84:355	Lag om skatt på vissa dryckesförpackningar	286
Dryckesförpackningar	82:349	Lag om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium	28, 311
Dumpning	71:1156	Dumpningskungörelse	50, 116, 200, 307

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Dumpning av avfall	71:1154	Lag om förbud mot dumpning av avfall i vatten	115, 307
El	82:548	Elförordning	99, 249
Elektriska anläggn.	02:71s1	Lag innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar	248
Energiforskning	79:319	Förordning om statligt stöd till energiforskning	254, 277
Energiforskn.nämnden	82:587	Instruktion för energiforskningsnämnden	348
Energiinvesteringar	85:631	Förordning om bidrag till vissa energiinvesteringar	112, 252
Energiplanering	77:439	Lag om kommunal energiplanering	101, 390
Energiplanering	77:440	Förordning om kommunal energiplanering	254, 390
Energiverk	83:646	Instruktion för statens energiverk	245
Enskild fiskerätt	85:139	Lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt	307
Enskild väghållning	79:788	Förordning om statsbidrag till enskild väghållning	98, 175
Enskilda järnvägar	67:604	Förordning om enskilda järnvägar, tunnelbanor och spårvägar	174
Enskilda vägar	39:608	Lag om enskilda vägar	98, 174
Epizooti	80:369	Epizootilag	296
Epizooti	80:371	Epizootiförordning	296
Ersättning fiskerätt	85:139	Lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt	307
Ersättning oljeskada	73:1199	Lag om ersättning från den internationella oljeskadefonden	186
Ersättning rovdjur	76:430	Förordning om ersättning vid vissa skador av rovdjur	86, 137
Ersättning Tjernobyl	86:621	F ers t jordbruks-, trädgårds- o renskötselföretag o fiskare m anl av Tjernobyl	214, 307
Ersättning Tjernobyl	86:1424	F ersättn merkostn o förluster f vissa företag p g a följdeffekter av Tjernobyl	100, 323
Ersättning viltskada	80:400	Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m	28, 86, 138, 213, 235
Ersättning älgar	86:690	Förordn om ersättning för fällda älgar med för höga halter av radioaktivitet	100, 148
Explosiva varor	75:69	Lag om explosiva och brandfarliga varor	324
Explosiva varor	49:341	Förordning om explosiva varor	55, 260, 325
Expropriation	72:719	Expropriationslag	25, 72
Expropriation	72:727	Expropriationskungörelse	26, 73

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Farled o allmän hamn	83:293	Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	188
Farled o allmän hamn	83:814	Förordn om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled o allmän hamn	188
Farligt gods	82:821	Lag om transport av farligt gods	168, 182, 258, 279
Farligt gods	82:923	Förordning om transport av farligt gods	168, 182, 194, 197, 240, 243, 258, 279, 326
Fartyg	80:424	Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg	33, 112, 186, 194, 195, 198, 259, 304, 323
Fartyg	80:789	Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg	113, 187, 194, 195, 198, 259, 304, 323
Fartyg	83:140	Förordning om statsbidrag för omhändertagande av oljeavfall m m från fartyg	184
Fastbränsle	81:599	Fastbränslelag	249, 361
Fastbränsle	81:972	Fastbränsleförordning	230, 250, 362
Fastighetsdomstol	71:549	Kungörelse om fastighetsdomstol	256
Finland	71:850	Lag m anledning av gränsöverenskommelsen 16/9 1971 mellan Sverige o Finland	245
Finland	71:1019	K tillämpn stadg prövn o anmäln.skyld.het kap6 art3 gränsälvsöverenskom Sve-Fin	245
Finland	74:268	L m anledn av miljöskyddskonv 19/2 1974 mellan Danmark, Finland, Norge, Sverige	114
Finland	76:248	F tillämpn lag (74:268) anledn miljöskyddskonv Danmark, Finland, Norge, Sverige	115
Fiskare Tjernobyl	86:621	F ers t jordbruks-, trädgårds- o renskötselföretag o fiskare m anl av Tjernobyl	214, 307
Fiske	50:596	Lag om rätt till fiske (fiskelag)	88, 305
Fiske	82:126	Fiskeriförordning	89, 307
Fisken	81:1217	Förordning om förvaltningen av statens fisken	215, 306, 339
Fiskenämnderna	85:437	Instruktion för fiskeristyrelsen och fiskenämnderna	300
Fiskeristyrelsen	85:437	Instruktion för fiskeristyrelsen och fiskenämnderna	300
Fiskerätt	85:139	Lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt	307
Fiskevårdsområden	81:533	Lag om fiskevårdsområden	89, 305
Fjällområden	78:227	C t samtl mynd erinran om riktlinjer f utnyttj obrutna fjällomr i W, Z, AC, BD	35
Flottled	19:426	Lag om flottning i allmän flottled	80

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Flottled	69:399	Kungörelse om förvaltare för avlyst flottled	81
Flottled	83:294	Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled	29
Flottning	19:426	Lag om flottning i allmän flottled	80
FOA	83:910	Instruktion för försvarets forskningsanstalt	270
Fordon	72:595	Fordonskungörelse	144, 177, 260
Fordon intern. traf.	87:27	Förordning om fordon i internationell vägtrafik	147, 179, 261
Fornminnen	42:350	Lag om fornminnen	67, 287
Fornminnen	42:926	Förordning om fornminnen	68, 287
Forskningsanstalt	83:910	Instruktion för försvarets forskningsanstalt	270
Forskningsråd	81:532	Instruktion för skogs- och jordbrukets forskningsråd	309
Forskningsråden	77:34	Instruktion f forskningsråden inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde	204, 293
Forskningsrådsnämnd.	77:35	Instruktion för forskningsrådsnämnden	291
Frilevande vildsvin	81:175	Förordning om frilevande vildsvin	88, 139
Fritidsfisket	85:145	Förordning om statsbidrag till fritidsfisket i vissa områden	305
Fritidsfisket	85:440	Förordning om statsbidrag till fritidsfisket	304
Fällda älgar	86:690	Förordning om ersättning för fällda älgar med för höga halter av radioaktivitet	100, 148
Följdeffekt Tjernob.	86:1424	F ersättn merkostn o förluster f vissa företag p g a följdeffekter av Tjernobyl	100, 323
Företag Tjernobyl	86:1424	F ersättn merkostn o förluster f vissa företag p g a följdeffekter av Tjernobyl	100, 323
Förluster Tjernobyl	86:1424	F ersättn merkostn o förluster f vissa företag p g a följdeffekter av Tjernobyl	100, 323
Förorening	41:846	Kungörelse om förbud mot förorening av vattensystem inom vissa nationalparker	134
Försvar. forsknanst.	83:910	Instruktion för försvarets forskningsanstalt	270
Försöksverksamhet ML	85:877	Förordn om försöksverksamhet i fråga om anmälningar om miljöfarlig verksamhet	362
Försöksverksamhet ML	87:444	L försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	354
Försöksverksamhet ML	87:446	F försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	47, 106, 354
Försöksverksamh. NvL	85:876	F försöksverksamhet i fråga om tillståndsprövn enl naturvårdslag (1964:822) m m	386
Förvaltning fisken	81:1217	Förordning om förvaltningen av statens fisken	215, 306, 339
Gatuhållning	82:853	Förordning om statsbidrag till väg- och gatuhållning m m	97, 175

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Generaltullstyrelsen	84:988	Instruktion för tullverket	197
Geologiska undersökn	82:586	Instruktion för Sveriges geologiska undersökning	327
Geotekniska institut	65:693	Instruktion för statens geotekniska institut	274
Grundvattentäkt	75:424	Lag om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning	330
Grundvattentäkt	75:425	Förordn om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning o brunnsborrning	330
Grustäkt	66:320	K upplåt fr staten av rätt t sand- grus- el stentäkt i vissa allm vattenområden	75
Gruv	74:342	Gruvlag	34, 334
Gränsöverenskommels.	71:850	Lag m anledning av gränsöverenskommelsen 16/9 1971 mellan Sverige o Finland	245
Gränsöverenskommels.	71:1019	K tillämpn stadg prövn o anmäln.skyld.het kap6 art3 gränsälvsöverenskom Sve-Fin	245
Gödselmedel	84:409	Lag om avgift på gödselmedel	202, 312
Hamn	83:293	Lag om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn	188
Hamn	83:814	Förordn om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled o allmän hamn	188
Handel	75:542	F tillämpn konvent 3/3 1973 internat handel utrotn.hot. arter av djur o växter	134, 200, 207
Havsresursverksamhet	79:34	Instruktion för delegationen för samordning av havsresursverksamheten	231
Historiska museer	75:468	Instruktion för Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer	287
Hundar och katter	43:459	Lag om tillsyn över hundar och katter	264
Hushållning naturres	87:12	Lag om hushållning med naturresurser m m	20, 35, 59, 229, 371
Hälso- miljöfarliga	85:840	Förordning om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m	58, 122, 161, 318, 370
Hälsoskydd	82:1080	Hälsoskyddslag	55, 116, 271, 363
Hälsoskydd	83:616	Hälsoskyddsförordning	56, 117, 271, 363
Högskola	77:218	Högskolelag	203, 290, 291
Högskola	77:263	Högskoleförordning	204, 216, 291
Högskoleämbetet	76:702	Instruktion för universitets- och högskoleämbetet UHÄ	289
Industriverk	83:701	Instruktion för statens industriverk	323
Införsel aluminiumb.	83:847	Förordning om avgift vid införsel av aluminiumburkar	202, 265, 311

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Införsel livsmedel	74:270	Kungörelse om kontroll vid införsel av livsmedel	298
In- och utförsel	75:85	Lag med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- och utförsel av varor	33
Införsel växter	75:994	Förordning om införsel av växter m m	200, 212
Institut rymdfysik	87:500	Instruktion för institutet för rymdfysik	292
Instruktion		Se respektive myndighet	
Internat. handel	75:542	F tillämpn konvent 3/3 1973 internat handel utrotn.hot. arter av djur o växter	134, 200, 207
Internat. vägtrafik	87:27	Förordning om fordon i internationell vägtrafik	147, 179, 261
Internationella	73:1199	Lag om ersättning från den internationella oljeskadefonden	186
Intrång fiskerätt	85:139	Lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt	307
Jakt	38:274	Lag om rätt till jakt (jaktlag) (Ersätts av 87:259 fr o m 1988-01-01)	30, 82, 135, 200, 214, 262, 338
Jakt	87:259	Jaktlag (Ersätter 38:274 fr o m 1988-01-01)	30, 83, 136, 201, 263
Jakt	38:279	Jaktstadga	84, 136, 215, 235
Jakttid	76:432	Jakttidsförordning	86
Jaktvårdsområden	80:894	Lag om jaktvårdsområden	83, 136
Jaktvårdsområden	80:896	Förordning om jaktvårdsområden	84, 136, 347
Jordabalk	70:994	Jordabalk	68
Jordbruk. forskn.råd	81:532	Instruktion för skogs- och jordbrukets forskningsråd	309
Jordbruksföretag	86:621	F ers t jordbruks-, trädgårds- o renskötselföretag o fiskare m anl av Tjernobyl	214, 307
Jordbruksmark	79:425	Lag om skötsel av jordbruksmark	135, 208, 288
Jordbruksmark	79:426	Förordning om skötsel av jordbruksmark	135, 208, 288
Jordbruksnämnd	65:799	Instruktion för statens jordbruksnämnd	311
Järnvägar	67:604	Förordning om enskilda järnvägar, tunnelbanor och spårvägar	174
Järnvägar	85:445	Instruktion för Statens järnvägar SJ	278
Järnvägstrafik	85:192	Järnvägstrafiklag	279

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Kadmium	85:839	Förordning om kadmium	58, 121, 318, 370
Kalkn. sjöar vatten	82:840	Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag	29, 99, 148, 306, 390
Kammarkollegiet	86:600	Instruktion för kammarkollegiet	233
Katter	43:459	Lag om tillsyn över hundar och katter	264
Kemikalieinspektion	85:843	Instruktion för kemikalieinspektionen	154
Kemikalieinspektion	86:199	Förordning om avgifter för finansiering av kemikalieinspektionens verksamhet	162
Kemiska produkter	85:426	Lag om kemiska produkter	57, 118, 155, 369
Kemiska produkter	85:835	Förordning om kemiska produkter	57, 119, 156, 284, 318, 370
Kol	73:1216	Lag om särskild avgift för oljeprodukter och kol	253
Kommerskollegium	73:233	F om skyldighet f myndighet underrätta kommerskollegium om v. föreskrifter m m	265
Kommerskollegium	85:604	Instruktion för kommerskollegium	265
Kommunal beredskap	64:63	Lag om kommunal beredskap	100, 391
Kommunal energiplan.	77:439	Lag om kommunal energiplanering	100, 390
Kommunal energiplan.	77:440	Förordning om kommunal energiplanering	254, 390
Kommunal prövning ML	87:444	L försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	354
Kommunal prövning ML	87:446	F försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	47, 106, 354
Kommuner AB län	87:147	Lag om regionplanering för kommunerna i Stockholms län	33, 351
Koncessionsnämnden	69:389	Instruktion för koncessionsnämnden för miljöskydd	149
Konsumentverket	86:629	Instruktion för konsumentverket	283
Kontinentalsockel	66:314	Lag om kontinentalsockeln	328
Kontinentalsockel	66:315	Kontinentalsockelförordning	22, 134, 187, 200, 260, 329, 384
Konventionen	75:542	F tillämpn konvent 3/3 1973 internat handel utrotn.hot. arter av djur o växter	134, 200, 207
Kräftpest	75:184	Kräftpestförordning	90, 296, 306
Kvicksilverbetning	79:349	Förordning om kvicksilverbetning av utsäde	148, 213, 310

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Kärnavfallsfrågor	85:686	Instruktion för samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor	350
Kärnbränslenämnd	81:672	Instruktion för statens kärnbränslenämnd	244
Kärnkraftsinspektion	74:427	Instruktion för statens kärnkraftsinspektion	240
Kärntekn. verksamhet	84:3	Lag om kärnteknisk verksamhet	238, 241, 244
Kärntekn. verksamhet	84:14	Förordning om kärnteknisk verksamhet	238, 242
Lantbruksattaché	85:305	Instruktion för lantbruksråd och lantbruksattaché	267
Lantbrukskemiska lab	84:471	Instruktion för statens lantbrukskemiska laboratorium	295
Lantbruksnämnderna	67:425	Instruktion för lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnderna	206
Lantbruksråd	85:305	Instruktion för lantbruksråd och lantbruksattaché	267
Lantbruksstyrelsen	67:425	Instruktion för lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnderna	206
Lantbruksuniversitet	77:344	Förordning för Sveriges lantbruksuniversitet	217
Lantmäteri	74:336	Lantmäteriinstruktion	321
Livsmedel	71:511	Livsmedelslag	56, 297, 367
Livsmedel	71:807	Livsmedelsförordning	57, 298, 367
Livsmedel	74:270	Kungörelse om kontroll vid införsel av livsmedel	298
Livsmedelsverk	71:808	Instruktion för statens livsmedelsverk	297
LON	83:864	Instruktion för länsstyrelsernas organisationsnämnd LON	347
Lotsning	82:569	Förordning om lotsning m m	183
Luftfart	57:297	Luftfartslag	22, 190
Luftfart	86:171	Luftfartsförordning	91, 191
Luftfartsverket	86:128	Instruktion för luftfartsverket	189
Länsstyrelse	86:1122	Länsstyrelseinstruktion	40, 149, 272
Länsstyrelsen BD län	86:1123	Instruktion för länsstyrelsen i Norrbottens län	40, 149, 273
Länsstyrel org.nämnd	83:864	Instruktion för länsstyrelsernas organisationsnämnd LON	347
Marknadsföring	75:1418	Marknadsföringslag	256, 283
Medicinska forskråd	77:34	Instruktion f forskningsråden inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde	204, 293
Merkostn. Tjernobyl	86:1424	F ersättn merkostn o förluster f vissa företag p g a följdeffekter av Tjernobyl	100, 323

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Miljöfarl. avfall	85:841	Förordning om miljöfarligt avfall	30, 55, 110, 318, 361
Miljöfarl. batterier	86:1236	Förordning om miljöfarliga batterier	58, 123, 159, 318, 370
Miljöfarl. produkter	85:840	Förordning om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m	58, 122, 161, 318, 370
Miljöfarl. verksamh.	85:877	Förordn om försöksverksamhet i fråga om anmälningar om miljöfarlig verksamhet	362
Miljömedicinska lab	80:571	Instruktion för statens miljömedicinska laboratorium	170
Miljöskada	86:225	Miljöskadelag	256
Miljöskydd	69:387	Miljöskyddslag	23, 45, 103, 149, 353
Miljöskydd	69:389	Instruktion för koncessionsnämnden för miljöskydd	149
Miljöskydd	81:574	Miljöskyddsförordning	48, 107, 152, 354
Miljöskyddslagen	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Miljöskyddslagen	87:444	L försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	354
Miljöskyddslagen	87:446	F försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	47, 106, 354
Miljöskyddskonvent.	74:268	L m anledn av miljöskyddskonv 19/2 1974 mellan Danmark, Finland, Norge, Sverige	114
Miljöskyddskonvent.	76:248	F tillämpn lag (74:268) anledn miljöskyddskonv Danmark, Finland, Norge, Sverige	115
Mineralfyndigheter	74:890	Lag om vissa mineralfyndigheter	34, 330, 334
Mineralfyndigheter	74:893	Förordning om vissa mineralfyndigheter	331
Motorbensin	85:838	Förordning om motorbensin	58, 120, 318, 370
Mottagande av olja	75:1083	Lag om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja	185
Mät- och provråd	83:695	Instruktion för statens mät- och provråd	342
Nationalparker	41:846	Kungörelse om förbud mot förorening av vattensystem inom vissa nationalparker	134
Naturhist riksmuseet	87:582	Instruktion för naturhistoriska riksmuseet	203
Naturresurser m m	87:12	Lag om hushållning med naturresurser m m	20, 35, 59, 229, 371
Naturvetskapl forskn	77:34	Instruktion f forskningsråden inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde	204, 293

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Naturvård	64:822	Naturvårdslag	23, 60, 124, 221, 234, 372
Naturvård	76:484	Naturvårdsförordning	63, 126, 194, 210, 222, 235, 338, 347, 374
Naturvårdslagen	85:876	F försöksverksamhet i fråga om tillståndsprövn enl naturvårdslag (1964:822) m m	386
Naturvårdsverk	67:444	Instruktion för statens naturvårdsverk	102, 162, 224, 272, 288, 299, 319
Norge	74:268	L m anledn av miljöskyddskonv 19/2 1974 mellan Danmark, Finland, Norge, Sverige	114
Norge	76:248	F tillämpn lag (74:268) anledn miljöskyddskonv Danmark, Finland, Norge, Sverige	115
Norrbottens län	86:1123	Instruktion för länsstyrelsen i Norrbottens län	42, 149, 273
Norska	29:404	L om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen 11/5 1929	18, 80
Norska	29:405	L m föreskrift ang tillämpn i riket av svensk-norska vattenrättskonv 11/5 1929	19, 80
Obrutna fjällområden	78:227	C t samtl mynd erinran om riktlinjer f utnyttj obrutna fjällomr i W, Z, AC, BD	35
Olja	75:1083	Lag om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja	185
Oljeavfall fr fartyg	83:140	Förordning om statsbidrag för omhändertagande av oljeavfall m m från fartyg	184
Oljeprodukter o kol	73:1216	Lag om särskild avgift för oljeprodukter och kol	253
Oljeskada till sjöss	73:1198	Lag om ansvarighet för oljeskada till sjöss	185
Oljeskada till sjöss	75:150	F m verkställighetsföreskrift t lag (1973:1198) om ansv.het f oljeskada t sjöss	186
Oljeskadefonden	73:1199	Lag om ersättning från den internationella oljeskadefonden	186
Omhändtag oljeavfall	83:140	Förordning om statsbidrag för omhändertagande av oljeavfall m m från fartyg	184
PCB	85:837	Förordning om PCB m m	58, 119, 318, 370
Plan	87:10	Plan- och bygglag	19, 68, 226, 375
Plan	87:383	Plan- och byggförordning	20, 72, 209, 223, 228, 384
Planverk	67:329	Instruktion för statens planverk	226
Planverks råd	79:670	Instruktion för statens planverks råd för samhällsplanering	226
Polis	84:387	Polislag	257

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Prisregleringsavgift	84:151	Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter	285, 313
Prisregleringsavgift	84:247	Förordning om punktskatter och prisregleringsavgifter	285, 313
Produkter	85:426	Lag om kemiska produkter	57, 118, 155, 369
Produkter	85:835	Förordning om kemiska produkter	57, 119, 156, 284, 318, 370
Produkter	85:840	Förordning om vissa hälso- och miljöfarliga produkter m m	58, 122, 161, 318, 370
Provningsanstalt	84:49	Instruktion för statens provningsanstalt	341
Provplatser	85:1107	Förordning om riksprovplatser och auktoriserade provplatser m m	344
Provråd	83:695	Instruktion för statens mät- och provråd	342
Prövn. miljöskyddsL	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Prövn. miljöskyddsL	87:444	L försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	354
Prövn. miljöskyddsL	87:446	F försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	47, 106, 354
Prövn. naturvårdslag	85:876	F försöksverksamhet i fråga om tillståndsprövn enl naturvårdslag (1964:822) m m	386
Prövning och tillsyn	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Prövningsskyldighet	71:1019	K tillämpn stadg prövn o anmäln.skyld.het kap6 art3 gränsälvsöverenskom Sve-Fin	245
Punktskatter	84:151	Lag om punktskatter och prisregleringsavgifter	285, 313
Punktskatter	84:247	Förordning om punktskatter och prisregleringsavgifter	285, 313
Radioaktivitet	86:690	Förordning om ersättning för fällda älgar med för höga halter av radioaktivitet	100, 148
Regionplanering	87:147	Lag om regionplanering för kommunerna i Stockholms län	33, 351
Renhållning	79:596	Renhållningslag	28, 56, 117, 365
Renhållning	79:904	Renhållningsförordning	118, 366
Rennäring	71:437	Rennäringslag	90, 216
Rennäring	71:438	Rennäringsförordning	90, 216
Renskötselföretag	86:621	F ers t jordbruks-, trädgårds- o renskötselföretag o fiskare m anl av Tjernobyl	214, 307
Riksantikvarieämbet.	75:468	Instruktion för Riksantikvarieämbetet och statens historiska museer	287

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Riksmuseet	87:582	Instruktion för naturhistoriska riksmuseet	203
Riksprovplatser	85:1107	Förordning om riksprovplatser och auktoriserade provplatser m m	344
Riksskatteverket	70:752	Instruktion för riksskatteverket	285
Riktlinjer	78:227	C t samtl mynd erinran om riktlinjer f utnyttj obrutna fjällomr i W, Z, AC, BD	35
Rovdjur	76:430	Förordning om ersättning vid vissa skador av rovdjur	86, 137
Rymdfysik	87:500	Instruktion för institutet för rymdfysik	292
Rymdverksamhet	77:1066	Instruktion för statens delegation för rymdverksamhet	340
Råd f byggnadsforskn	83:733	Instruktion för statens råd för byggnadsforskning	320
Råd f samhällsplan.	79:670	Instruktion för statens planverks råd för samhällsplanering	226
Räddningstjänst	86:1102	Räddningstjänstlag	25, 51, 164, 199, 239, 263, 356
Räddningstjänst	86:1107	Räddningstjänstförordning	52, 166, 199, 239, 359
Räddningsverk	86:424	Instruktion för statens räddningsverk	164
Rörledningar	78:160	Lag om vissa rörledningar	27, 154, 246
Rörledningar	78:164	Förordning om vissa rörledningar	99, 154, 247, 392
Samhällsplanering	79:670	Instruktion för statens planverks råd för samhällsplanering	226
Samrådsn. kärnavfall	85:686	Instruktion för samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor	350
Sandtäkt	66:320	K upplåt fr staten av rätt t sand- grus- el stentäkt i vissa allm vattenområden	75
SCB	85:608	Instruktion för statistiska centralbyrån SCB	236
SGU	82:586	Instruktion för Sveriges geologiska undersökning	327
SIDA	73:687	Instruktion för SIDA	268
SJ	85:445	Instruktion för Statens järnvägar SJ	278
Sjöar och vattendrag	82:840	Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag	29, 99, 148, 306, 390
Sjöfartsverket	69:320	Instruktion för sjöfartsverket	181
Sjösäkerhetsrådet	69:322	Instruktion för sjösäkerhetsrådet	278

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Sjötrafik	86:300	Sjötrafikförordning	91, 139, 182, 303, 387
Skador av rovdjur	76:430	Förordning om ersättning vid vissa skador av rovdjur	86, 137
Skatt dryckesförpack	84:355	Lag om skatt på vissa dryckesförpackningar	286
Skogs- o jordbruket	81:532	Instruktion för skogs- och jordbrukets forskningsråd	309
Skogsbruk	79:792	Förordning om statligt stöd till skogsbruket	221
Skogsbruk. forskråd	81:532	Instruktion för skogs- och jordbrukets forskningsråd	309
Skogsmark	83:428	Lag om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	161, 223, 371
Skogsmark	85:842	Förordning om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	162, 223
Skogsstyrelsen	81:531	Instruktion för skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna	67, 218
Skogsvård	79:429	Skogsvårdslag	129, 219
Skogsvård	79:791	Skogsvårdsförordning	66, 130, 219
Skogsvårdsstyrelser	81:531	Instruktion för skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna	67, 218
Skoladministrationen	81:1371	Instruktion för den statliga skoladministrationen	289
Skötsel jordb.mark	79:425	Lag om skötsel av jordbruksmark	135, 208, 288
Skötsel jordb.mark	79:426	Förordning om skötsel av jordbruksmark	135, 208, 288
SMHI	81:1102	Instruktion för SMHI	195
Socialstyrelsen	81:683	Instruktion för socialstyrelsen	271
Spridn. bekämpnmedel	83:428	Lag om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	161, 223, 371
Spridn. bekämpnmedel	85:842	Förordning om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark	162, 223
Sprängämnesinspek.	81:499	Instruktion för sprängämnesinspektionen	324
Spårvägar	67:604	Förordning om enskilda järnvägar, tunnelbanor och spårvägar	174
Statens		Se respektive huvudord för berörd myndighet	
Statens fisken	81:1217	Förordning om förvaltningen av statens fisken	215, 306, 339
Statens skogar	12:315	B ang rätt f mindre bemedl ortsbefolkn å skogar i AC, BD ta stubbar f tjärbränn	337
Statist centralbyrån	85:608	Instruktion för statistiska centralbyrån SCB	236
Statligt stöd	79:319	Förordning om statligt stöd till energiforskning	254, 277
Statligt stöd	79:792	Förordning om statligt stöd till skogsbruket	221

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Statsbidrag	85:145	Förordning om statsbidrag till fritidsfisket i vissa områden	305
Statsbidrag	85:440	Förordning om statsbidrag till fritidsfisket	304
Statsbidrag enskild	79:788	Förordning om statsbidrag till enskild väghållning	98, 175
Statsbidrag kalkning	82:840	Förordning om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag	29, 99, 148, 306, 390
Statsbidr oljeavfall	83:140	Förordning om statsbidrag för omhändertagande av oljeavfall m m från fartyg	184
Statsbidrag väghålln	82:853	Förordning om statsbidrag till väg- och gatuhållning m m	97, 175
Stentäkt	66:320	K upplåt fr staten av rätt t sand- grus- el stentäkt i vissa allm vattenområden	75
Stockholms län	87:147	Lag om regionplanering för kommunerna i Stockholms län	33, 351
Strålskydd	58:110	Strålskyddslag	237
Strålskydd	58:652	Strålskyddsförordning	238
Strålskyddsinstitut	76:481	Instruktion för statens strålskyddsinstitut	237
STU	79:113	Instruktion för styrelsen för teknisk utveckling STU	336
Stubbar	12:315	B ang rätt mindre bemedl ortsbefolkn å skogar i AC, BD ta stubbar f tjärbränn	337
Stöd energiforskning	79:319	Förordning om statligt stöd till energiforskning	254, 277
Stöd t. skogsbruket	79:792	Förordning om statligt stöd till skogsbruket	221
Svavelhalt. bränsle	76:1054	Lag om svavelhaltigt bränsle	50, 109, 355
Svavelhalt. bränsle	76:1055	Förordning om svavelhaltigt bränsle	50, 109, 355
Svensk-norska	29:404	L om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen 11/5 1929	18, 80
Svensk-norska	29:405	L m föreskrift ang tillämpn i riket av svensk-norska vattenrättskonv 11/5 1929	19, 80
Sverige	74:268	L m anledn av miljöskyddskonv 19/2 1974 mellan Danmark, Finland, Norge, Sverige	114
Sverige	76:248	F tillämpn lag (74:268) anledn miljöskyddskonv Danmark, Finland, Norge, Sverige	115
Sverige och Finland	71:850	Lag m anledning av gränsöverenskommelsen 16/9 1971 mellan Sverige o Finland	245
Sverige och Finland	71:1019	K tillämpn stadg prövn o anmäln.skyld.het kap6 art3 gränsälvsöverenskom Sve-Fin	245
Sveriges geol undsök	82:586	Instruktion för Sveriges geologiska undersökning	327
Sveriges lantb.univ.	77:344	Förordning för Sveriges lantbruksuniversitet	217
Svävarfart	86:305	Svävarfartsförordning	30, 90, 139, 184, 386

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Teknisk provning	85:1105	Lag om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m	343
Teknisk provning	85:1106	Förordning om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m m	344
Teknisk utveckling	79:113	Instruktion för styrelsen för teknisk utveckling STU	336
Terrängkörning	75:1313	Terrängkörningslag	91, 140
Terrängkörning	78:594	Terrängkörningsförordning	92, 140, 387
Terrängtrafik	72:594	Terrängtrafikkungörelse	178, 261
Tillståndsprövn. ML	87:444	L försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	354
Tillståndsprövn. ML	87:446	F försöksverksamhet m kommunal tillståndsprövning enl miljöskyddslag (1969:387)	47, 106, 354
Tillståndsprövn. NvL	85:876	F försöksverksamhet i fråga om tillståndsprövn enl naturvårdslag (1964:822) m m	386
Tillsyn hund, katt	43:459	Lag om tillsyn över hundar och katter	264
Tillsyn miljöskyddsL	84:380	Förordn om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöskyddslagen (1969:387)	50, 108, 153, 355
Tjernobylolyckan	86:621	F ers t jordbruks-, trädgårds- o renskötselföretag o fiskare m anl av Tjernobyl	214, 307
Tjernobylolyckan	86:1424	F ersättn merkostn o förluster f vissa företag p g a följdeffekter av Tjernobyl	100, 323
Tjärbränning	12:315	B ang rätt f mindre bemedl ortsbefolkn å skogar i AC, BD ta stubbar f tjärbränn	337
Torvfyndigheter	85:620	Lag om vissa torvfyndigheter	74, 131, 253, 332, 335
Torvfyndigheter	85:626	Förordning om vissa torvfyndigheter	75, 132, 254, 333, 335, 386
Trafiksäkerhetsverk	85:345	Instruktion för trafiksäkerhetsverket	176
Transport farl. gods	82:821	Lag om transport av farligt gods	168, 182, 258, 279
Transport farl. gods	82:923	Förordning om transport av farligt gods	168, 182, 194, 197, 240, 243, 258, 279, 326
Transportforsknbered	84:483	Instruktion för transportforskningsberedningen	276
Trädgårdsföretag	86:621	F ers t jordbruks-, trädgårds- o renskötselföretag o fiskare m anl av Tjernobyl	214, 307
Tullverket	84:988	Instruktion för tullverket	197
Tunnelbanor	67:604	Förordning om enskilda järnvägar, tunnelbanor och spårvägar	174
Täktavgift	84:381	Förordning om täktavgift	73, 131

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
UHÄ	76:702	Instruktion för universitets- och högskoleämbetet UHÄ	289
Universitet	76:702	Instruktion för universitets- och högskoleämbetet UHÄ	289
Uppgiftsskyldighet	75:1083	Lag om uppgiftsskyldighet rörande mottagande av olja	185
Uppgiftsskyldighet	75:424	Lag om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning och brunnsborrning	330
Uppgiftsskyldighet	75:425	Förordn om uppgiftsskyldighet vid grundvattentäktsundersökning o brunnsborrning	330
Upplåtelse	66:320	K upplåt fr staten av rätt t sand- grus- el stentäkt i vissa allm vattenområden	75
Utbildningsdep.	77:34	Instruktion f forskningsråden inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde	204, 293
Utförsel av varor	75:85	Lag med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- och utförsel av varor	33
Utrikesrepresent.	67:83	Instruktion för utrikesrepresentationen	266
Utrotningshot. arter	75:542	F tillämpn konvent 3/3 1973 internat handel utrotn.hot. arter av djur o växter	134, 200, 207
Utsäde	79:349	Förordning om kvicksilverbetning av utsäde	148, 213, 310
Utsädeskontroll	78:249	Instruktion för statens utsädeskontroll	310
Va-anläggningar	70:244	Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar	57, 369
Varor	75:85	Lag med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- och utförsel av varor	33
Vatten	71:1154	Lag om förbud mot dumpning av avfall i vatten	115, 307
Vatten	83:291	Vattenlag	29, 75, 132, 163, 187, 196, 209, 230, 233, 252, 288, 301, 385
Vattenanläggningar	70:244	Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar	57, 369
Vattendomstol	71:550	Kungörelse om vattendomstol	163
Vattenfall	10:72s1	K angående grunder f förvaltningen av vissa kronan tillhöriga vattenfall	349
Vattenfallsverk	82:705	Instruktion för statens vattenfallsverk	349
Vattenförbund	76:997	Lag om vattenförbund	78, 133
Vattenförorening	80:424	Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg	33, 112, 186, 194, 195, 198, 259, 304, 323
Vattenförorening	80:789	Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg	113, 187, 194, 195, 198, 259, 304, 323

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Vattenlagen	83:945	Förordning om avgifter enligt vattenlagen (1983:291) m m	78, 303
Vattenområden	66:320	K upplåt fr staten av rätt t sand- grus- el stentäkt i vissa allm vattenområden	75
Vattenrätt	83:788	Vattenrättsförordning	78, 209, 223, 235, 385
Vattenrättskonvent.	29:404	L om giltighet här i riket av svensk-norska vattenrättskonventionen 11/5 1929	18, 80
Vattenrättskonvent.	29:405	L m föreskrift ang tillämpn i riket av svensk-norska vattenrättskonv 11/5 1929	19, 80
Vattensystem	41:846	Kungörelse om förbud mot förorening av vattensystem inom vissa nationalparker	134
Veterinärmed. anst.	82:553	Instruktion för statens veterinärmedicinska anstalt	296
Vildsvin	81:175	Förordning om frilevande vildsvin	88, 139
Viltskador	80:400	Förordning om ersättning vid vissa viltskador m m	28, 86, 138, 213, 235
Väg	71:948	Väglag	34, 93, 142, 171
Väg	71:954	Vägkungörelse	95, 142, 172, 388
Väg- o trafikinstit.	71:233	Instruktion för statens väg- och trafikinstitut	280
Väg- o gatuhållning	82:853	Förordning om statsbidrag till väg- och gatuhållning m m	97, 175
Vägar	39:608	Lag om enskilda vägar	98, 174
Väghållning	79:788	Förordning om statsbidrag till enskild väghållning	98, 175
Vägmärke	78:1001	Vägmärkesförordning	144, 179, 389
Vägtrafik	72:603	Vägtrafikkungörelse	97, 169, 179, 261, 389
Vägtrafik	87:27	Förordning om fordon i internationell vägtrafik	147, 179, 261
Vägverket	67:258	Instruktion för vägverket	171
Växter	75:542	F tillämpn konvent 3/3 1973 internat handel utrotn.hot. arter av djur o växter	134, 200, 207
Växter	75:994	Förordning om införsel av växter m m	200, 212
Växtskydd	72:318	Växtskyddslag	211
Växtskydd	72:319	Växtskyddsförordning	211, 217, 223
Yrkesinspektionen	87:393	Instruktion för arbetarskyddsverket	315

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Medtagna författningar sorterade efter huvudord

Huvudord	SFS Nr	SFS Namn	Sid
Återvinn. aluminium	82:349	Lag om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium	28, 311
Åtgärd vattenföroren	80:424	Lag om åtgärder mot vattenförorening från fartyg	33, 112, 186, 194, 195, 198, 259, 304, 323
Åtgärd vattenföroren	80:789	Förordning om åtgärder mot vattenförorening från fartyg	113, 187, 194, 195, 198, 259, 304, 323
Ädellövskog	84:119	Ädellövskogslag	67, 130, 220
Ädellövskog	84:120	Ädellövskogsförordning	67, 131, 220
Älgar radioaktivitet	86:690	Förordning om ersättning för fällda älgar med för höga halter av radioaktivitet	100, 148

Antal medtagna författningar 261

Härutöver finns 31 författningar i vilka bestämmelser om vissa nationalparker finns (se sid 129 i denna PM). Bestämmelser om senare avsatta nationalparker finns i naturvårdsverkets författningssamling. Vidare finns några författningar på energiområdet (se sid 254 i denna PM) vilka ej inräknas i ovanstående summa.

Nya jaktlagen (87:259 - gällande fr o m 1988-01-01) och gamla (38:274 - gällande t o m 1987-12-31) har räknats som en författning i detta register.

Lag och förordning (87:444 respektive 87:446) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387) gäller t o m 1988-12-31.

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; K = Kungörelse.

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda SFS samt typ av "miljöansvar"

Myndighet/organ	SFS som berör myndighetens "miljöansvar" samt typ av "miljöansvar"					Antal SFS
Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen)	67:444 O	77:1160 T	77:1166 T	85:835 T	85:836 PT	12
	85:837 T	85:838 T	85:839 T	85:840 T	85:841 T	
	86:1236 T	87:393 I				
Arbetsmarknadsverket	66:368 O	86:739 I				2
Arbetsmiljöfonden	71:803 I					1
Bergsstaten	74:342 P	74:346 I	74:890 T	85:620 O	85:626 OS	5
Delegationen för samordning av havsresursverksamheten	79:34 I					1
Departementen	82:1177 I					1
Domstolar och åklagarmyndigheter (förutom vattendomstolar)	62:700 (P)	71:549 I	75:1418 (P)	86:225 (P)		*
Domänverket (38:274 gäller t o m 1987-12-31)	12:315 O	38:274 T	75:1021 I	76:484 O	81:1217 O	5
Energiforskningsnämnden	82:587 I					1
Finsk-Svenska gränsälvskommisionen	71:850 PT	71:1019 PT				2
Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnderna	50:596 O	71:1154 S	71:1156 S	75:184 O	80:424 S	18
	80:789 S	81:533 O	81:1217 S	82:126 P	82:840 PS	
	83:291 OST	83:945 OP	85:139 O	85:145 F	85:437 I	
	85:440 FP	86:300 OS	86:621 FP			
Forskningsrådsnämnden	77:35 I					1
Försvarets forskningsanstalt FOA	83:910 I					1
Ingenjörs- och vetenskapsakademin IVA	-					0
Institutet för rymdfysik	87:500 I					1
Institutet för vatten- och luftvård IVL	-					0
Kammarkollegiet	38:279 O	64:822 O	76:484 OS	80:400 O	83:291 OS	7
	83:788 O	86:600 I				
Kemikalieinspektionen	67:444 O	83:428 P	85:426 FOPT	85:835 FOPST	85:836 FOPST	10
	85:840 P	85:842 P	85:843 I	86:199 FO	86:1236 O	
Kommerskollegium	73:233 FS	83:847 S	85:604 I			3

F = Föreskrifter; H = Hänsynskrav; I = Instruktion; O = Ospecifiserat, övrigt; P = Prövning, Tillstånd, Beslut etc; S = Samråd, Yttrande, Underrättelse; T = Tillsyn, Kontroll.

* = Antal SFS anges ej.

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda SFS samt typ av "miljöansvar"

Myndighet/organ	SFS som berör myndighetens "miljöansvar" samt typ av "miljöansvar"					Antal SFS
Kommunerna	61:568 OPST	64:63 OPS	64:822 OPST	66:315 S	69:387 T	51
	70:244 OST	71:511 T	71:807 T	71:954 S	72:603 F	
	76:484 PST	76:1054 T	76:1055 FT	77:439 O	77:440 O	
	78:164 S	78:594 S	78:1001 P	79:596 FOPT	79:904 FOP	
	81:574 PT	81:599 T	81:972 PT	82:840 S	82:1080 FOPT	
	83:291 OS	83:428 P	83:616 FOPT	83:788 OS	84:380 P	
	85:426 T	85:626 S	85:835 T	85:836 T	85:837 T	
	85:838 T	85:839 T	85:840 T	85:841 OST	85:876 PT	
	85:877 P	86:300 S	86:305 S	86:1102 FOPST	86:1107 FOPST	
	86:1236 O	87:10 OPST	87:12 HO	87:383 PS	87:444 P	
	87:446 PS					
Koncessionsnämnden för miljöskydd	69:387 OPST	69:389 I	78:160 O	78:164 S	81:574 P	6
	84:380 P					
Konsumentverket med KO	75:1418 O	85:835 O	86:629 I			3
Kungliga vetenskapsakademin	-					0
Landstingen	87:147 O					1
Lantbruksstyrelsen inkl	38:274 T	38:279 S	67:425 I	71:437 OP	71:438 OP	20
lantbruksnämnderna	72:318 F	72:319 FOPT	75:542 FOP	75:994 FOP	76:484 PS	
(38:274 gäller t o m 1987-12-31)	79:349 F	79:425 F	79:426 F	80:400 S	81:1217 O	
	83:291 OS	83:788 FS	85:836 FPS	86:621 FP	87:383 S	
Lantmäteriverket	74:336 I					1
Luftfartsverket	57:297 FPT	76:484 S	80:424 S	80:789 S	82:923 T	7
	86:128 I	86:171 FPT				
Länsstyrelserna	19:426 OPT	29:404 T	29:405 T	38:274 P	38:279 FOPS	88
(38:274 ersätts av 87:259	39:608 P	42:350 O	42:926 PS	49:341 PT	50:596 PT	
fr o m 1988-01-01)	61:568 P	64:63 FT	64:822 FOPST	66:320 P	69:387 FPT	
	69:399 F	70:244 O	70:994 O	71:437 O	71:438 P	
	71:511 T	71:807 T	71:948 FOPS	71:954 OPS	71:1156 T	
	72:603 OP	72:719 P	72:727 P	75:184 P	75:343 O	
	75:348 OPS	75:1313 FP	76:430 P	76:432 F	76:484 FOPST	
	76:997 P	76:1054 T	76:1055 PT	77:439 O	78:164 S	
	78:594 FP	79:596 T	79:788 P	79:791 S	80:400 OPS	
	80:894 P	80:896 OP	81:175 OP	81:531 O	81:533 P	
	81:574 FOPST	82:126 FT	82:548 S	82:840 P	82:853 S	
	82:1080 T	83:291 FOPST	83:616 O	83:788 F	83:945 O	
	84:119 P	84:120 P	84:380 P	84:381 P	85:426 T	
	85:620 PT	85:626 PS	85:835 PT	85:836 F	85:837 T	
	85:838 T	85:839 T	85:840 F	85:841 FOPT	86:171 S	
	86:300 F	86:305 P	86:690 P	86:1102 OPST	86:1107 FOPST	
	86:1122 I	86:1123 I	86:1236 T	86:1424 P	87:10 OPS	
	87:12 HOT	87:259 FOP	87:383 OS	87:446 S		

F = Föreskrifter; H = Hänsynskrav; I = Instruktion; O = Ospecifiserat, övrigt; P = Prövning, Tillstånd, Beslut etc; S = Samråd, Yttrande, Underrättelse; T = Tillsyn, Kontroll.

* = Antal SFS anges ej.

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda SFS samt typ av "miljöansvar"

Myndighet/organ	SFS som berör myndighetens "miljöansvar" samt typ av "miljöansvar"					Antal SFS
Länsstyrelsernas organisations-nämnd LON	76:484 S	80:896 S	83:864 I			3
Medicinska forskningsrådet	77:34 I					1
Naturhistoriska riksmuseet	87:582 I					1
Naturvetenskapliga forskningsrådet	77:34 I					1
Regeringen (38:274 ersätts av 87:259 fr o m 1988-01-01)	29:404 P	29:405 P	38:274 F	57:297 P	64:822 P	31
	66:315 P	69:387 P	71:948 P	72:719 P	72:727 P	
	74:342 P	74:890 P	75:85 FP	75:343 OP	75:348 P	
	78:160 P	79:596 F	80:400 P	80:424 FP	82:349 P	
	82:840 P	83:291 P	83:294 P	85:841 P	86:305 P	
	86:1102 P	86:1386 F	87:10 OP	87:12 HP	87:147 P	
	87:259 FP	87:383 P				
Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer	42:350 T	42:926 S	67:444 O	75:468 I	79:425 S	7
	79:426 S	83:291 PS				
Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ (38:274 ersätts av 87:259 fr o m 1988-01-01)	38:274 T	43:459 OP	49:341 O	66:315 T	72:594 T	16
	72:595 O	72:603 P	75:348 O	80:424 T	80:789 S	
	82:821 T	82:923 FT	84:387 I	86:1102 ST	86:1386 T	
	87:27 T	87:259 OT				
Riksskatteverket	70:752 I	75:348 F	84:151 F	84:247 O	84:355 F	6
	84:410 F					
Samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor	85:686 I					1
SIDA	73:687 I					1
Sjöfartsverket	66:315 T	69:320 I	73:1198 T	73:1199 T	75:150 FT	17
	75:1083 O	80:424 FPST	80:789 FOPST	82:569 F	82:821 O	
	82:923 T	83:140 FP	83:291 S	83:293 P	83:814 P	
	86:300 OST	86:305 FOS				
Sjösäkerhetsrådet	69:322 I					1
Skogs- och jordbrukets forskningsråd	81:532 I					1
Skogs- och lantbruksakademin	-					0
Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelserna	64:822 O	67:444 O	72:319 O	76:484 S	79:429 FT	14
	79:791 OT	79:792 F	81:531 I	83:428 P	83:788 FS	
	84:119 FOP	84:120 FPS	85:842 F	87:383 S		
Skolöverstyrelsen inkl länsskol-nämnderna	81:1371 I					1

F = Föreskrifter; H = Hänsynskrav; I = Instruktion; O = Ospecifiserat, övrigt; P = Prövning, Tillstånd, Beslut etc; S = Samråd, Yttrande, Underrättelse; T = Tillsyn, Kontroll.

* = Antal SFS anges ej.

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda SFS samt typ av "miljöansvar"

Myndighet/organ	SFS som berör myndighetens "miljöansvar" samt typ av "miljöansvar"					Antal SFS
Socialstyrelsen	67:444 O	81:683 I	82:1080 T	83:616 T	85:836 P	7
	86:1122 S	86:1123 S				
Sprängämnesinspektionen	49:341 FPT	61:568 FPT	75:69 F	81:499 I	82:923 T	5
Statens bakteriologiska laboratorium	65:786 I					1
Statens delegation för rymdverksamhet	77:1066 I					1
Statens energiverk	02:71s1 P	73:1216 O	77:440 O	78:160 T	78:164 OST	15
	79:319 P	81:599 PT	81:972 FPT	82:548 P	83:291 S	
	83:646 I	85:620 O	85:626 S	85:630 P	85:631 P	
Statens geotekniska institut	65:693 I					1
Statens industriverk	80:424 S	80:789 S	83:701 I	86:1424 P		4
Statens institut för byggnadsforskning	82:200 I					1
Statens jordbruksnämnd	65:799 I	82:349 F	83:847 FOP	84:151 P	84:247 P	6
	84:409 P					
Statens järnvägar SJ	82:821 O	82:923 T	85:192 O	85:445 I		4
Statens kärnbränslenämnd	81:672 I	84:3 O				2
Statens kärnkraftsinspektion	68:45 O	74:427 I	81:327 O	82:923 O	84:3 PT	6
	84:14 FPT					
Statens lantbrukskemiska laboratorium	84:471 I					1
Statens livsmedelsverk	67:444 O	71:511 FPT	71:807 OPT	71:808 I	74:270 O	5
Statens miljömedicinska laboratorium	80:571 I					1
Statens mät- och provråd	83:695 I	85:1105 FP	85:1106 FPST	85:1107 FP		4
Statens naturvårdsverk	38:274 F	38:279 FP	41:846 O	64:822 FPOT	66:315 S	69
(38:274 ersätts av 87:259	67:444 I	69:387 OT	71:948 OS	71:954 S	71:1154 PT	
fr o m 1988-01-01)	71:1156 FPT	72:595 OS	74:268 O	75:343 P	75:348 FP	
	75:542 O	75:1313 F	76:248 O	76:430 P	76:484 FOPS	
	76:997 O	76:1054 FT	76:1055 FPT	78:594 F	78:1001 PS	
	79:349 S	79:425 S	79:426 S	79:429 O	79:596 O	
	79:791 S	79:904 S	80:400 FP	80:424 S	80:789 S	
	80:894 O	80:896 FS	81:175 P	81:574 FOST	82:840 F	
	82:1080 FT	83:291 OS	83:616 T	84:119 O	84:120 F	
	84:380 FP	84:381 FO	85:426 F	85:620 S	85:626 S	
	85:630 S	85:631 S	85:835 FT	85:836 FST	85:837 P	
	85:838 FPT	85:839 FPT	85:840 FPT	85:841 FPST	86:300 S	
	86:305 O	86:690 F	86:1122 S	86:1123 S	86:1236 FOPT	
	86:1386 F	87:27 O	87:259 O	87:446 S	87:586 FOPT	

F = Föreskrifter; H = Hänsynskrav; I = Instruktion; O = Ospecifiserat, övrigt; P = Prövning, Tillstånd, Beslut etc; S = Samråd, Yttrande, Underrättelse; T = Tillsyn, Kontroll.

* = Antal SFS anges ej.

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda SFS samt typ av "miljöansvar"

Myndighet/organ	SFS som berör myndighetens "miljöansvar" samt typ av "miljöansvar"					Antal SFS
Statens planverk	67:329 I 87:12 HT	79:670 I 87:383 FOPS	81:972 F	83:291 S	87:10 T	7
Statens provningsanstalt	84:49 I					1
Statens råd för byggnadsforskning	83:733 I					1
Statens räddningsverk	72:603 O 86:1107 FOPST	82:821 FO	82:923 FO	86:424 I	86:1102 OPT	6
Statens strålskyddsinstitut	58:110 FPT 84:14 PS	58:652 F 86:1102 O	76:481 I 86:1107 OS	82:923 O	84:3 O	8
Statens utsädeskontroll	78:249 I	79:349 PT				2
Statens vattenfallsverk	10:72s1 O	82:705 I				2
Statens veterinärmedicinska anstalt	75:184 S	80:369 O	80:371 O	82:553 I		4
Statens väg- och trafikinstitut	71:233 I					1
Statistiska centralbyrån SCB	85:608 I					1
Statliga myndigheter	78:227 H	87:12 H				*
Styrelsen för teknisk utveckling STU	79:113 I					1
Sveriges geologiska undersökning SGU	66:314 PT 75:425 FP	66:315 PST 82:586 I	74:890 P 85:620 O	74:893 P 85:626 S	75:424 O	9
Sveriges lantbruksuniversitet	72:319 O	77:263 I	77:344 I			3
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut SMHI	80:424 S	80:789 S	81:1102 I	83:291 T		4
Trafiksäkerhetsverket	72:594 F 78:1001 FS	72:595 P 85:345 I	72:603 O 87:27 O	75:343 O 87:586 S	75:348 FO	9
Transportforskningsberedningen	79:319 P	84:483 I				2
Tullverket (38:274 ersätts av 87:259 fr o m 1988-01-01)	38:274 ST 80:424 OPT 84:988 I	66:315 T 80:789 PS 86:1102 O	71:1156 T 82:923 FT 86:1107 OT	75:542 S 83:847 OS 87:259 T	75:994 S 84:409 O	13
Universitets- och högskoleämbetet UHÄ samt regionstyrelserna	76:702 I	77:218 I				2
Utrikesrepresentationen inkl tekniska och lantbruks-attachéer och -råd	67:83 I	85:305 I				2

F = Föreskrifter; H = Hänsynskrav; I = Instruktion; O = Ospecifiserat, övrigt; P = Prövning, Tillstånd, Beslut etc; S = Samråd, Yttrande, Underrättelse; T = Tillsyn, Kontroll.

* = Antal SFS anges ej.

Myndigheter/organ i miljövårdsfamiljen jämte berörda SFS samt typ av "miljöansvar"

Myndighet/organ	SFS som berör myndighetens "miljöansvar" samt typ av "miljöansvar"					Antal SFS
Vattendomstolar	71:550 I	83:291 (P)				*
Vissa universitet/högskolor/forskningsinstitutioner	77:218 I	77:263 O				2
Vägverket	39:608 O 79:788 O	67:258 I 82:853 FOPS	67:604 O	71:948 PST	71:954 FPS	7
Antal myndigheter/organ	83					

I denna PM är dessutom under statens naturvårdsverk uppräknat 31 författningar (se sid 129) innehållande olika bestämmelser om vissa nationalparker. Dessa författningar är inte medtagna i detta register. Inte heller några författningar som är uppräknade under statens energiverk (se sid 254).

Nya jaktlagen (87:259 - gällande fr o m 1988-01-01) och gamla (38:274 - gällande t o m 1987-12-31) har räknats som en författning i detta register.

Lag och förordning (87:444 respektive 87:446) om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387) gäller t o m 1988-12-31.

F = Föreskrifter; H = Hänsynskrav; I = Instruktion; O = Ospecifiserat, övrigt; P = Prövning, Tillstånd, Beslut etc; S = Samråd, Yttrande, Underrättelse; T = Tillsyn, Kontroll.

* = Antal SFS anges ej.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
02:71s1	L vissa bestäm. om elektriska anläggn	Statens energiverk 248
10:72s1	K ang förvaltn av kronans vattenfall	Statens vattenfallsverk 349
12:315	B ang rätt ta stubbar f tjärbränning	Domänverket 337
19:426	Lag om flottning i allmän flottled	Länsstyrelserna 80
29:404	L giltighet sven-nor vattenrättskonv.	Regeringen 18 Länsstyrelserna 80
29:405	L tillämpn sven-nor vattenrättskonven	Regeringen 19 Länsstyrelserna 80
38:274	Lag om rätt till jakt (jaktlag) (Fr o m 1988-01-01 gäller ny jaktlag SFS 1987:259)	Regeringen 30 Naturvårdsverket 135 Länsstyrelserna 82 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 214 Domänverket 338 Tullverket 200 Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 262
38:279	Jaktstadga	Naturvårdsverket 136 Länsstyrelserna 84 Kammarkollegiet 235 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 215
39:608	Lag om enskilda vägar	Vägverket 174 Länsstyrelserna 98
41:846	K förbud föroren av vattensystem i NP	Naturvårdsverket 134
42:350	Lag om fornminnen	Riksantikvarieämbetet o statens histor. museer 287 Länsstyrelser 67
42:926	Förordning om fornminnen	Riksantikvarieämbetet o statens histor. museer 287 Länsstyrelser 68
43:459	Lag om tillsyn över hundar och katter	Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 264
49:341	Förordning om explosiva varor	Länsstyrelserna 55 Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 260 Sprängämnesinspektionen 325
50:596	Lag om rätt till fiske (fiskelag)	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnderna 305 Länsstyrelserna 88
57:297	Luftfartslag	Regeringen 22 Luftfartsverket 190
58:110	Strålskyddslag	Strålskyddsinstitutet 237
58:652	Strålskyddsförordning	Strålskyddsinstitutet 238
61:568	Förordning om brandfarliga varor	Länsstyrelserna 54 Sprängämnesinspektionen 325 Kommunerna 360
62:700	Brottsbalk	Domstolar och åklagarmyndigheter 256
64:63	Lag om kommunal beredskap	Länsstyrelserna 100 Kommunerna 391
64:822	Naturvårdslag	Regeringen 23 Naturvårdsverket 124 Länsstyrelserna 60 Kommuner 372 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 221 Kammarkollegiet 234
65:693	Instruk f statens geotekniska institut	Statens geotekniska institut 274
65:786	Instruk f statens bakteriologiska lab	Statens bakteriologiska laboratorium 273

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
65:799	Instruktion f statens jordbruksnämnd	Statens jordbruksnämnd 311
66:314	Lag om kontinentalsockeln	Sveriges geologiska undersökning SGU 328
66:315	Kontinentalsockelförordning	Regeringen 22 Sveriges geologiska undersökning 329 Tullverket 200 Sjöfartsverket 187 Naturvårdsverket 134 Kommunerna 384 Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 260
66:320	K upplåt. av rätt t täkt i vattenomr	Länsstyrelserna 75
66:368	Arbetsmarknadskungörelse	Arbetsmarknadsverket 314
67:83	Instruktion f utrikesrepresentationen	Utrikesrepresentationen inkl tekniska o lantbruks-attachéer o -råd 266
67:258	Instruktion för vägverket	Vägverket 171
67:329	Instruktion för statens planverk	Planverket 226
67:425	I lantbruksstyrelsen o lantbruksnämnd	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 206
67:444	Instruktion f statens naturvårdsverk	Naturvårdsverket 102 Kemikalieinspektionen 162 Socialstyrelsen 272 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 224 Livsmedelsverket 299 Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer 288 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 319
67:604	F enskilda järnvägar tunnelbanor spårv	Vägverket 174
68:45	Atomansvarighetslag	Kärnkraftsinspektionen 242
69:320	Instruktion för sjöfartsverket	Sjöfartsverket 181
69:322	Instruktion för sjösäkerhetsrådet	Sjösäkerhetsrådet 278
69:387	Miljöskyddslag	Regeringen 23 Koncessionsnämnden f miljöskydd 149 Länsstyrelser 45 Naturvårdsverket 103 Kommunerna 353
69:389	I f koncessionsnämnden för miljöskydd	Koncessionsnämnden för miljöskydd 149
69:399	K om förvaltare för avlyst flottled	Länsstyrelserna 81
70:244	Lag om allmänna va-anläggningar	Länsstyrelserna 57 Kommunerna 369
70:752	Instruktion för riksskatteverket	Riksskatteverket 285
70:994	Jordabalk	Länsstyrelserna 68
71:233	I för statens väg- och trafikinstitut	Statens väg- och trafikinstitut 280
71:437	Rennäringslag	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 216 Länsstyrelserna 90
71:438	Rennäringsförordning	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 216 Länsstyrelserna 90

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
71:511	Livsmedelslag	Livsmedelsverket 297 Länsstyrelserna 56 Kommunerna 367
71:549	Kungörelse om fastighetsdomstol	Domstolar och åklagarmyndigheter 256
71:550	Kungörelse om vattendomstol	Vattendomstolar 163
71:803	I för styrelsen för arbetsmiljöfonden	Arbetsmiljöfonden 319
71:807	Livsmedelsförordning	Livsmedelsverket 298 Länsstyrelserna 57 Kommunerna 367
71:808	Instruktion f statens livsmedelsverk	Livsmedelsverket 297
71:850	L gränsöverenskommelse Sverige-Finland	Finsk-Svenska gränsälvskommissionen 245
71:948	Väglag	Regeringen 34 Vägverket 171 Länsstyrelserna 93 Naturvårdsverket 142
71:954	Vägkungörelse	Vägverket 172 Länsstyrelserna 95 Naturvårdsverket 142 Kommuner 388
71:1019	K tillämpn gränsöverenskommelse Sv-Fi	Finsk-Svenska gränsälvskommissionen 245
71:1154	L om förbud dumpning avfall i vatten	Naturvårdsverket 115 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 307
71:1156	Dumpningskungörelse	Naturvårdsverket 116 Länsstyrelserna 50 Tullverket 200 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 307
72:318	Växtskyddslag	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 211
72:319	Växtskyddsförordning	Lantbruksstyrel. inkl lantbruksnämnder 211 Lantbruksuniversitetet 217 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 223
72:594	Terrängtrafikkungörelse	Trafiksäkerhetsverket 178 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 261
72:595	Fordonskungörelse	Trafiksäkerhetsverket 177 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 260 Naturvårdsverket 144
72:603	Vägtrafikkungörelse	Kommunerna 389 Trafiksäkerhetsverket 179 Länsstyrelserna 97 Statens räddningsverk 169 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 261
72:719	Expropriationslag	Regeringen 25 Länsstyrelserna 72
72:727	Expropriationskungörelse	Regeringen 26 Länsstyrelserna 73
73:233	F skyldighet underrätta kommerskoll.	Kommerskollegium 265
73:687	Instruktion för SIDA	SIDA 268
73:1198	L ansvarighet f oljeskada till sjöss	Sjöfartsverket 185
73:1199	L ersättn fr internat oljeskadefonden	Sjöfartsverket 186
73:1216	L särskild avgift för oljeprod. o kol	Statens energiverk 253

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
74:268	L miljöskyddskonvent Dan Fin Nor Sve	Naturvårdsverket 114
74:270	K kontroll vid införsel av livsmedel	Livsmedelsverket 298
74:336	Lantmäteriinstruktion	Lantmäteriverket 321
74:342	Gruvlag	Regeringen 34 Bergsstaten 334
74:346	Instruktion för bergsstaten	Bergsstaten 334
74:427	I för statens kärnkraftsinspektion	Kärnkraftsinspektionen 240
74:890	Lag om vissa mineralfyndigheter	Regeringen 34 Sveriges geologiska undersökning 330 Bergsstaten 334
74:893	Förordning om vissa mineralfyndigheter	Sveriges geologiska undersökning SGU 331
75:69	L om explosiva och brandfarliga varor	Sprängämnesinspektionen 324
75:85	L bemynd. föreskr. in- utförsel varor	Regeringen 33
75:150	F verkställ.föreskrift. t L oljeskada	Sjöfartsverket 186
75:184	Kräftpestförordning	Länsstyrelserna 90 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 306 Statens veterinärmedicinska anstalt 296
75:343	Bilskrotningslag	Regeringen 26 Naturvårdsverket 141 Länsstyrelserna 92 Trafiksäkerhetsverket 180
75:348	Bilskrotningsförordning	Regeringen 27 Naturvårdsverket 141 Länsstyrelserna 92 Trafiksäkerhetsverket 180 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 262 Riksskatteverket 286
75:424	L uppgiftsskyldighet vid brunnsborrn	Sveriges geologiska undersökning SGU 330
75:425	F uppgiftsskyldighet vid brunnsborrn	Sveriges geologiska undersökning SGU 330
75:468	I f RAÄ o statens historiska museer	Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer 287
75:542	F konvent int handel utrotn djur, växt	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 207 Tullverket 200 Naturvårdsverket 134
75:994	Förordning om införsel av växter m m	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 212 Tullverket 200
75:1021	Instruktion för domänverket	Domänverket 337
75:1083	L uppgiftsskyldighet mottagn av olja	Sjöfartsverket 185
75:1313	Terrängkörningslag	Naturvårdsverket 140 Länsstyrelserna 91
75:1418	Marknadsföringslag	Konsumentverket med KO 283 Domstolar och åklagarmyndigheter 256

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
76:248	F miljöskyddskonvent Dan Fin Nor Sve	Naturvårdsverket 115
76:430	F ersättning vissa skador av rovdjur	Naturvårdsverket 137 Länsstyrelserna 86
76:432	Jakttidsförordning	Länsstyrelserna 86
76:481	Instruk f statens strålskyddsinstitut	Strålskyddsinstitutet 237
76:484	Naturvårdsförordning	Naturvårdsverket 126 Länsstyrelser 63 Kommuner 374 Domänverket 338 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 210 Luftfartsverket 194 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 222 Kammarkollegiet 235 Länsstyrelsernas organisationsnämnd LON 347
76:702	I f universitets- och högskoleämbetet	Universitets- och högskoleämbetet UHä och regionstyrelserna 289
76:997	Lag om vattenförbund	Naturvårdsverket 133 Länsstyrelserna 78
76:1054	Lag om svavelhaltigt bränsle	Naturvårdsverket 109 Länsstyrelserna 50 Kommunerna 355
76:1055	Förordning om svavelhaltigt bränsle	Naturvårdsverket 109 Länsstyrelserna 50 Kommunerna 355
77:34	I forskningsråden i utbildn.deps. omr	Medicinska forskningsrådet 293 Naturvetenskapl. forskningsrådet 204
77:35	Instruktion för forskningsrådsnämnden	Forskningsrådsnämnden 291
77:218	Högskolelag	Universitets- och högskoleämbetet UHä och regionstyrelserna 290 Vissa universitet/högskolor/forskningsinstitutioner 203, 291
77:263	Högskoleförordning	Vissa universitet/högskolor/forskningsinstitutioner 204, 291 Lantbruksuniversitetet 216
77:344	F för Sveriges lantbruksuniversitet	Lantbruksuniversitetet 217
77:439	Lag om kommunal energiplanering	Länsstyrelserna 101 Kommunerna 390
77:440	Förordning om kommunal energiplanering	Statens energiverk 254 Kommunerna 390
77:1066	I statens delegation f rymdverksamhet	Statens delegation för rymdverksamhet 340
77:1160	Arbetsmiljölag	Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 317
77:1166	Arbetsmiljöförordning	Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 317
78:160	Lag om vissa rörledningar	Regering 27 Statens energiverk 246 Koncessionsnämnd f miljöskydd 154
78:164	Förordning om vissa rörledningar	Statens energiverk 247 Koncessionsnämnden för miljöskydd 154 Länsstyrelserna 99 Kommunerna 392
78:227	C om riktlinjer f obrutna fjällområden	Statliga myndigheter 35
78:249	Instruktion f statens utsädeskontroll	Statens utsädeskontroll 310

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
78:594	Terrängkörningsförordning	Naturvårdsverket 140 Länsstyrelserna 92 Kommunerna 387
78:1001	Vägmärkesförordning	Naturvårdsverket 144 Kommunerna 389 Trafiksäkerhetsverket 179
79:34	I del. samordning havsresursverksamhet	Delegationen för samordning av havsresursverksamheten 231
79:113	I styrelsen för teknisk utveckling	Styrelsen för teknisk utveckling STU 336
79:319	F om statligt stöd t energiforskning	Statens energiverk 254 Transportforskningsberedningen 277
79:349	F om kvicksilverbetning av utsäde	Statens utsädeskontroll 310 Naturvårdsverket 148 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 213
79:425	Lag om skötsel av jordbruksmark	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 208 Naturvårdsverket 135 Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer 288
79:426	Förordning om skötsel av jordbruksmark	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 208 Naturvårdsverket 135 Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer 288
79:429	Skogsvårdslag	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 219 Naturvårdsverket 129
79:596	Renhållningslag	Regeringen 28 Länsstyrelser 56 Kommunerna 365 Naturvårdsverket 117
79:670	I planverkets råd f samhällsplanering	Statens planverk 226
79:788	F om statsbidrag t enskild väghållning	Länsstyrelserna 98 Vägverket 175
79:791	Skogsvårdsförordning	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 219 Naturvårdsverket 130 Länsstyrelserna 66
79:792	F om statligt stöd till skogsbruket	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 221
79:904	Renhållningsförordning	Kommunerna 366 Naturvårdsverket 118
80:369	Epizootilag	Statens veterinärmedicinska anstalt 296
80:371	Epizootiförordning	Statens veterinärmedicinska anstalt 296
80:400	F om ersättning vid vissa viltskador	Regeringen 28 Naturvårdsverket 138 Länsstyrelserna 86 Kammarkollegiet 235 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 213
80:424	L åtgärder m vattenföroren. fr fartyg	Regeringen 33 Sjöfartsverket 186 Tullverket 198 SMHI 195 Luftfartsverket 194 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 259 Naturvårdsverket 112 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 304 Statens industriverk 323
80:571	Instruk f statens miljömedicinska lab	Statens miljömedicinska laboratorium 170
80:789	F åtgärder m vattenföroren. fr fartyg	Sjöfartsverket 187 Tullverket 198 Luftfartsverket 194 SMHI 195 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 259 Naturvårdsverket 113 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 304 Statens industriverk 323

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
80:894	Lag om jaktvårdsområden	Naturvårdsverket 136 Länsstyrelserna 83
80:896	Förordning om jaktvårdsområden	Naturvårdsverket 136 Länsstyrelserna 84 Länsstyrelsernas organisationsnämnd LON 347
81:175	Förordning om frilevande vildsvin	Naturvårdsverket 139 Länsstyrelserna 88
81:327	F med förordn enl atomansvarighetslag	Kärnkraftsinspektionen 242
81:499	Instruktion f sprängämnesinspektionen	Sprängämnesinspektionen 324
81:531	I skogsstyrelsen o skogsvårdsstyrelser	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 218 Länsstyrelserna 67
81:532	I f skogs- o jordbrukets forskningsråd	Skogs- och jordbrukets forskningsråd 309
81:533	Lag om fiskevårdsområden	Länsstyrelserna 89 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 305
81:574	Miljöskyddsförordning	Koncessionsnämnden för miljöskydd 152 Naturvårdsverket 107 Länsstyrelserna 48 Kommunerna 354
81:599	Fastbränslelag	Statens energiverk 249 Kommunerna 361
81:672	Instruktion f statens kärnbränslenämnd	Statens kärnbränslenämnd 244
81:683	Instruktion för socialstyrelsen	Socialstyrelsen 271
81:972	Fastbränsleförordning	Statens energiverk 250 Kommunerna 362 Planverket 230
81:1102	Instruktion för SMHI	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut SMHI 195
81:1217	F om förvaltningen av statens fisken	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 306 Domänverket 339 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 215
81:1371	I f den statliga skoladministrationen	Skolöverstyrelsen inkl länsskolnämnder 289
82:126	Fiskeriförordning	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 307 Länsstyrelserna 89
82:200	I f statens institut f byggnadsforskn	Statens institut för byggnadsforskning 320
82:349	L om återvinning dryckesförpackn av Al	Regeringen 28 Statens jordbruksnämnd 311
82:548	Elförordning	Statens energiverk 249 Länsstyrelserna 99
82:553	I statens veterinärmedicinska anstalt	Statens veterinärmedicinska anstalt 296
82:569	Förordning om lotsning m m	Sjöfartsverket 183
82:586	I f Sveriges geologiska undersökning	Sveriges geologiska undersökning SGU 327
82:587	Instruktion f energiforskningsnämnden	Energiforskningsnämnden 348
82:705	Instruktion f statens vattenfallsverk	Statens vattenfallsverk 349

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
82:821	Lag om transport av farligt gods	Statens räddningsverk 168 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 258 Sjöfartsverket 182 Statens järnvägar 279
82:840	F statsbidrag t kalkn sjöar vattendrag	Regeringen 29 Länsstyrelserna 99 Fiskeristyr. inkl fiskenämnder 306 Naturvårdsverket 148 Kommunerna 390
82:853	F statsbidrag t väg- o gatuhållning	Vägverket 175 Länsstyrelserna 97
82:923	Förordn om transport av farligt gods	Statens räddningsverk 168 Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 258 Tullverket 197 Luftfartsverket 194 Sprängämnesinspektionen 326 Sjöfartsverket 182 Statens järnvägar 279 Strålskyddsinstitutet 240 Kärnkraftsinspektionen 243
82:1080	Hälsoskyddslag	Naturvårdsverket 116 Kommunerna 363 Länsstyrelserna 55 Socialstyrelsen 271
82:1177	Departementsförordning	Departementen 13
83:140	F bidrag omhändertag oljeavfall fartyg	Sjöfartsverket 184
83:291	Vattenlag	Regeringen 29 Vattendomstolar 163 Kammarkollegiet 233 Kommuner 385 Naturvårdsverket 132 Länsstyrelserna 75 SMHI 196 Sjöfartsverket 187 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 209 Planverket 230 Statens energiverk 252 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 301 Riksantikvarieämbetet RAÄ och statens historiska museer 288
83:293	L inrätt. utvidgn. avlysn. farled hamn	Sjöfartsverket 188
83:294	L inrätt utvidgn avlysn allm flottled	Regeringen 29
83:428	L spridn bekämpn.medel över skogsmark	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 223 Kommunerna 371 Kemikalieinspektionen 161
83:616	Hälsoskyddsförordning	Naturvårdsverket 117 Socialstyrelsen 271 Kommunerna 363 Länsstyrelserna 56
83:646	Instruktion för statens energiverk	Statens energiverk 245
83:695	Instruktion f statens mät- och provråd	Statens mät- och provråd 342
83:701	Instruktion för statens industriverk	Statens industriverk 323
83:733	I f statens råd för byggnadsforskning	Statens råd för byggnadsforskning 320
83:788	Vattenrättsförordning	Länsstyrelserna 78 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 209 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 223 Kommunerna 385 Kammarkollegiet 235
83:814	F inrätt. utvidgn. avlysn. farled hamn	Sjöfartsverket 188
83:847	F avgift v införsel av aluminiumburkar	Tullverket 202 Statens jordbruksnämnd 311 Kommerskollegium 265

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
83:864	I länsstyrel. organisationsnämnd	Länsstyrelsernas organisationsnämnd LON 347
83:910	I f försvarets forskningsanstalt	Försvarets forskningsanstalt FOA 270
83:945	F om avgifter enligt vattenlagen m m	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 303 Länsstyrelserna 78
84:3	Lag om kärnteknisk verksamhet	Kärnkraftsinspektionen 241 Strålskyddsinstitutet 238 Kärnbränslenämnden 244
84:14	Förordning om kärnteknisk verksamhet	Strålskyddsinstitutet 238 Kärnkraftsinspektionen 242
84:49	Instruktion statens provningsanstalt	Statens provningsanstalt 341
84:119	Ädellövskogslag	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 220 Länsstyrelserna 67 Naturvårdsverket 130
84:120	Ädellövskogsförordning	Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 220 Länsstyrelserna 67 Naturvårdsverket 131
84:151	L punktskatter, prisregleringsavgifter	Statens jordbruksnämnd 313 Riksskatteverket 285
84:247	F punktskatter, prisregleringsavgifter	Statens jordbruksnämnd 313 Riksskatteverket 285
84:355	L skatt på vissa dryckesförpackningar	Riksskatteverket 286
84:380	F avgifter prövning o tillsyn enl ML	Koncessionsnämnden för miljöskydd 153 Naturvårdsverket 108 Länsstyrelserna 50 Kommunerna 355
84:381	Förordning om täktavgift	Naturvårdsverket 131 Länsstyrelserna 73
84:387	Polislag	Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 257
84:409	Lag om avgift på gödselmedel	Statens jordbruksnämnd 312 Tullverket 202
84:410	Lag om avgift på bekämpningsmedel	Riksskatteverket 285
84:471	Instruk f statens lantbrukskemiska lab	Statens lantbrukskemiska laboratorium 295
84:483	I för transportforskningsberedningen	Transportforskningsberedningen 276
84:988	Instruktion för tullverket	Tullverket 197
85:139	L ersättn f intrång enskild fiskerätt	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 307
85:145	F bidrag t fritidsfiske i vissa omr	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 305
85:192	Järnvägstrafiklag	Statens järnvägar 279
85:305	I för lantbruksråd o lantbruksattaché	Utrikesrepresentationen inkl tekniska o lantbruks-attachéer o -råd 267
85:345	Instruktion för trafiksäkerhetsverket	Trafiksäkerhetsverket 176

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
85:426	Lag om kemiska produkter	Kemikalieinspektionen 155 Naturvårdsverket 118 Länsstyrelserna 57 Kommunerna 369
85:437	I fiskeristyrelsen och fiskenämnderna	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 300
85:440	F om statsbidrag till fritidsfisket	Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 304
85:445	Instruktion för Statens järnvägar	Statens järnvägar SJ 278
85:604	Instruktion för kommerskollegium	Kommerskollegium 265
85:608	Instruk för statistiska centralbyrån	Statistiska centralbyrån SCB 236
85:620	Lag om vissa torvfyndigheter	Länsstyrelserna 74 Statens energiverk 253 Naturvårdsverket 131 Sveriges geologiska undersökning SGU 332 Bergsstaten 335
85:626	Förordning om vissa torvfyndigheter	Länsstyrelserna 75 Statens energiverk 254 Naturvårdsverket 132 Sveriges geologiska undersökning 333 Bergsstaten 335 Kommunerna 386
85:630	F om bidrag ur bränslemiljöfonden	Statens energiverk 251 Naturvårdsverket 111
85:631	F bidrag t vissa energiinvesteringar	Statens energiverk 252 Naturvårdsverket 112
85:686	I samrådsnämnden f kärnavfallsfrågor	Samrådsnämnden för kärnavfallsfrågor 350
85:835	Förordning om kemiska produkter	Kemikalieinspektionen 156 Naturvårdsverket 119 Länsstyrelserna 57 Kommunerna 370 Konsumentverket med Konsumentombudsmannen KO 284 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 318
85:836	Förordning om bekämpningsmedel	Kemikalieinspektionen 159 Naturvårdsverket 122 Länsstyrelserna 58 Socialstyrelsen 272 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 207 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 318 Kommunerna 370
85:837	Förordning om PCB m m	Naturvårdsverket 119 Länsstyrelserna 58 Kommunerna 370 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 318
85:838	Förordning om motorbensin	Naturvårdsverket 120 Länsstyrelserna 58 Kommunerna 370 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 318
85:839	Förordning om kadmium	Naturvårdsverket 121 Länsstyrelserna 58 Kommunerna 370 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 318
85:840	F vissa hälso- o miljöfarliga prod.	Kemikalieinspektionen 161 Naturvårdsverket 122 Länsstyrelserna 58 Kommuner 370 Arbetarskyddsverk (Arbetarskyddsstyr. o yrkesinspek) 318
85:841	Förordning om miljöfarligt avfall	Regeringen 30 Naturvårdsverket 110 Länsstyrelserna 55 Kommuner 361 Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 318
85:842	F spridn. bekämpn.medel över skogsmark	Kemikalieinspektionen 162 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 223

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
85:843	Instruktion för kemikalieinspektionen	Kemikalieinspektionen 154
85:876	F försöksverksamhet vid prövn enl NvL	Kommunerna 386
85:877	F försöksverksamhet vid anmäln enl ML	Kommunerna 362
85:1105	L obligator. kontroll genom tekn provn	Statens mät- och provråd 343
85:1106	F obligator. kontroll genom tekn provn	Statens mät- och provråd 344
85:1107	F riksprovplatser auktoris provplatser	Statens mät- och provråd 344
86:128	Instruktion för luftfartsverket	Luftfartsverket 189
86:171	Luftfartsförordning	Luftfartsverket 191 Länsstyrelserna 91
86:199	F avgifter finansiering Kemikalieinsp	Kemikalieinspektionen 162
86:225	Miljöskadelag	Domstolar och åklagarmyndigheter 256
86:300	Sjötrafikförordning	Sjöfartsverket 182 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 303 Länsstyrelserna 91 Naturvårdsverket 139 Kommunerna 387
86:305	Svävarfartsförordning	Regeringen 30 Sjöfartsverket 184 Länsstyrelserna 90 Kommunerna 386 Naturvårdsverket 139
86:424	Instruktion för statens räddningsverk	Statens räddningsverk 164
86:600	Instruktion för kammarkollegiet	Kammarkollegiet 233
86:621	F ers jordbruk m m m anl av Tjernobyl	Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 214 Fiskeristyrelsen inkl fiskenämnder 307
86:629	Instruktion för konsumentverket	Konsumentverket med Konsumentombudsmannen KO 283
86:690	F ersättn älgar m hög radioaktivitet	Naturvårdsverket 148 Länsstyrelserna 100
86:739	Instruktion för arbetsmarknadsverket	Arbetsmarknadsverket 314
86:1102	Räddningstjänstlag	Regeringen 25 Statens räddningsverk 164 Länsstyrelserna 51 Kommunerna 356 Tullverket 199 Strålskyddsinstitutet 239 Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 263
86:1107	Räddningstjänstförordning	Statens räddningsverk 166 Länsstyrelserna 52 Kommunerna 359 Strålskyddsinstitutet 239 Tullverket 199
86:1122	Länsstyrelseinstruktion	Länsstyrelserna 40 Naturvårdsverket 149 Socialstyrelsen 272
86:1123	I för länsstyrelsen i Norrbottens län	Länsstyrelserna 42 Naturvårdsverket 149 Socialstyrelsen 273
86:1236	Förordning om miljöfarliga batterier	Naturvårdsverket 123 Kemikalieinspektionen 159 Länsstyrelserna 58 Kommuner 370 Arbetarskyddsverk (Arbetarskyddsstyr o yrkesinspek) 318

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

Författningar samt berörda myndigheter i miljövårdsfamiljen jämte sidhänvisning till denna PM

SFS Nr	SFS namn (kortform)	Myndigheter samt sidhänvisning till denna PM
86:1386	Bilavgaslag	Regeringen 26 Naturvårdsverket 145 Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 262
86:1424	F ersättn merkostn m m p g a Tjernobyl	Länsstyrelserna 100 Statens industriverk 323
87:10	Plan- och bygglag	Regeringen 19 Länsstyrelserna 68 Kommunerna 375 Planverket 226
87:12	Lag hushållning med naturresurser m m	Regeringen 20 Planverket 229 Länsstyrelserna 59 Kommunerna 371 Statliga myndigheter 35
87:27	F om fordon i internationell vägtrafik	Rikspolisstyrelsen inkl reg/lok organ 261 Trafiksäkerhetsverket 179 Naturvårdsverket 147
87:147	L om regionplanering f kommunerna i AB	Regeringen 33 Landstingen 351
87:259	Jaktlag (T o m 1987-12-31 gäller gamla jaktlagen SFS 38:274)	Regeringen 30 Naturvårdsverket 136 Länsstyrelser 83 Tullverket 201 Rikspolisstyrelsen inkl regionala/lokala organ 263
87:383	Plan- och byggförordning	Regeringen 20 Planverket 228 Länsstyrelserna 72 Kommunerna 384 Lantbruksstyrelsen inkl lantbruksnämnder 209 Skogsstyrelsen inkl skogsvårdsstyrelser 223
87:393	Instruktion för arbetarskyddsverket	Arbetarskyddsverket (Arbetarskyddsstyrelsen och yrkesinspektionen) 315
87:444	L försöksverksamhet kom prövn enl ML (gäller t o m 1988-12-31)	Kommunerna 354
87:446	F försöksverksamhet kom prövn enl ML (gäller t o m 1988-12-31)	Kommunerna 354 Länsstyrelserna 47 Naturvårdsverket 106
87:500	Instruktion f institutet för rymdfysik	Institutet för rymdfysik 292
87:582	Instruk f naturhistoriska riksmuseet	Naturhistoriska riksmuseet 203
87:586	Bilavgasförordning	Naturvårdsverket 146 Trafiksäkerhetsverket 179

Antal medtagna författningar 261

Härutöver finns 31 författningar i vilka olika bestämmelser om vissa nationalparker finns (se sid 129 i denna PM). Bestämmelser om senare avsatta nationalparker finns i naturvårdsverkets författningssamling.

Vidare finns några författningar på energiområdet (se sid 254 i denna PM) vilka ej inräknas i ovanstående summa.

Nya jaktlagen (87:259 - gällande fr o m 1988-01-01) och gamla (38:274 - gällande t o m 1987-12-31) har räknats som en författning i detta register.

L = Lag; F = Förordning; B = Brev; C = Cirkulär; I = Instruktion; K = Kungörelse.

REFERAT AV VISSA LAGSTIFTNINGAR PÅ MILJÖOMRÅDET

LAGSTIFTNING MED DIREKT MILJÖVÅRDANDE SYFTE

Hit hör bl a naturvårdslagen, miljöskyddslagen och lagen om kemiska produkter. De är alla av central betydelse inom miljövårdsarbetet.

Naturvårdslagen behandlar framför allt hushållningen med naturvärdena, miljöskyddslagen gäller miljöstörningar som förorening av vatten och luft, buller m m och lagen om kemiska produkter är tillämplig på hantering och import av kemiska ämnen och beredningar.

I detta avsnitt tas även upp en rad mer speciella författningar av direkt betydelse för verksamheten inom miljövårdsarbetet.

Naturvårdslagen (1964)

Lagen slår fast att naturen utgör en nationell tillgång som ska skyddas och vårdas, att naturen är tillgänglig för alla enligt allemansrätten samt att naturvården är en såväl statlig som kommunal angelägenhet. Lagen ger möjlighet att avsätta olika typer av naturvårdsobjekt:

Nationalparker, som avsätts på statens mark, för att bevara ett större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligen oförändrat skick.

Naturreservat, som inrättas på både statlig, kommunal och enskild mark, då man vill bevara områden på grund av deras betydelse för kännedomen om landets natur och/eller för friluftslivet.

Naturvårdsområden, se under Naturmiljön.

Naturminnen. Enskilda skyddsvärda naturföremål som träd, flyttblock etc, kan tillsammans med erforderligt markområde fridlysas som naturminne.

Naturvårdslagen innehåller vidare skyddsbestämmelser för:

Växter och djur. Arter som hotas av utrotning kan fridlysas i vissa områden, eller i hela landet. För djur gäller bestämmelserna sådana arter som inte omfattas av jakt- eller fiskelagstiftningen. Till skydd för djurlivet inom visst område kan vidare meddelas särskilda föreskrifter som inskränker rätten att färdas inom området, att landa med båt m m.

Friluftslivet. För land- och vattenområden upp till 100 m från strandlinjen gäller s k strandskydd. Strandskyddsområdet kan utvidgas till 300 m från strandlinjen. Skyddet innebär bl a att byggnader och vissa andra anläggningar och anordningar inte får uppföras inom detta område. Avsikten är att trygga allmänhetens tillgång till platser för bad och annat friluftsliv. Det är också förbjudet att, utan speciellt tillstånd, sätta upp privata förbudsskyltar som avvisar allmänheten från område där allemansrätten gäller.

Naturmiljön. Täkt av sten, grus, sand, jord, lera och torv får inte - när det gäller annat ändamål än markinnehavarens husbehov - utföras utan länsstyrelsens tillstånd. Sådant tillstånd krävs också för att sätta upp varaktig utomhusreklam. Affischer och andra tillfälliga reklamanordningar ska avlägsnas av uppsättaren inom fyra veckor. Område med särskilt skyddsvärd naturmiljö kan förklaras som s k naturvårdsområde. Sådana områden kan inrättas i stället för naturreservat i fall där endast begränsade åtgärder behövs. Bestämmelserna får inte vara så vittgående att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av en fastighet inom området. Vårdåtgärder kan vidtas och bestämmelser meddelas om allmänhetens uppträdande inom området. Tillfälligt förordnande kan ske för högst två treårsperioder.

Om andra arbetsföretag än täkter kan komma att väsentligt ändra naturmiljön ska samråd ske med länsstyrelsen innan företagen utförs.

Beträffande vissa särskilt angivna arbetsföretag ska samråd alltid ske.

Naturvårdslagen innehåller vidare särskilda bestämmelser till skydd mot nedskräpning. Absolut förbud råder mot att skräpa ned utomhus. Den som är ansvarig för nedskräpning på viss plats kan av kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd åläggas att ställa platsen i ordning och att vidta förebyggande åtgärder. Vilthägn får inte utan tillstånd uppföras på områden där allmänheten får färdas fritt. Vid prövningen ska hänsyn tas till behovet av skydd för friluftslivet och naturmiljön.

Beslutanderätten när det gäller de uppräknade skyddsåtgärderna enligt naturvårdslagen ligger främst hos länsstyrelsen. Undantag härifrån utgörs av bildande av naturreservat och naturvårdsområde där även kommunen har erhållit motsvarande befogenheter. Ett ytterligare undantag är beslut om att avsätta nationalpark. Sådana beslut fattas av regeringen efter riksdagens medgivande. Länsstyrelsen kan på vissa punkter överlämna sin beslutanderätt till kommunen.

Länsstyrelsen är skyldig att samråda med naturvårdsverket och respektive kommuner innan beslut fattas om bildande av naturreservat eller naturvårdsområde, eller innan annat naturvårdsärende av vikt avgörs.

Naturvårdslagen innehåller dessutom bestämmelser om ersättning i vissa fall åt markägare, som t ex genom beslut om naturreservat inte kan utnyttja sin mark på oförändrat sätt. I vissa fall kan markägaren kräva inlösen av marken.

Brott mot bestämmelserna i naturvårdslagen kan medföra straff i form av böter eller fängelse i högst sex månader.

Naturvårdsförordningen (1976)

Förordningen innehåller detaljföreskrifter om bl a naturvårdsförvaltningen av olika slags naturvårdsobjekt och om förfarandet vid handläggningen av olika ärenden enligt lagen.

Förordningen om tillämpning av konventionen den 3 mars 1973 om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (1975)

Förordningen anger under vilka förutsättningar import och export får ske av djur och växter som hotas av utrotning och som förtecknats i särskilda bilagor till konventionen. Ansvaret för tillämpningen av förordningen inom Sverige åvilar i främsta rummet lantbruksstyrelsen, som även meddelar särskilda föreskrifter om verkställighet av konventionen. Naturvårdsverket har uppgifter som vetenskaplig myndighet enligt konventionen.

Miljöskyddslagen (1969) och miljöskyddsförordningen (1981)

Lagen och förordningen syftar till att ge en samlad reglering av olika slags miljöstörningar från fast egendom.

Tillämpningsområde. Lagen är enligt dess första paragraf tillämplig på

- utsläppande av avloppsvatten, fast ämne eller gas från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde,

- användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som eljest kan medföra förorening av mark, vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller av grundvatten,

- användning av mark, byggnad eller anläggning på sätt som kan medföra störning för omgivningen genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat sådant, om störning ej är helt tillfällig.

Den verksamhet på vilken lagen tillämpas kallas miljöfarlig verksamhet.

Tillåtlighetsregler. Ett centralt avsnitt i lagen utgörs av regler som anger förutsättningarna för att miljöfarlig verksamhet ska få bedrivas.

Först och främst ska en miljöfarlig anläggning lokaliseras så att "ändamålet kan vinnas med minsta intrång och olägenhet utan oskälig kostnad".

Grundprincipen är sedan att störningar ska förebyggas så långt det är praktiskt möjligt, och att i varje fall onödiga störningar inte bör tolereras. "Den som utövar eller ämnar utöva miljöfarlig verksamhet skall vidtaga de skyddsåtgärder, tåla den begränsning av verksamheten och iakttaga de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa olägenhet", står det i lagens femte paragraf.

Skyldighet att vidta skyddsåtgärder o dyl ska bedömas med utgångspunkt från vad som är tekniskt möjligt. Man ska utgå från de mest effektiva tekniska anordningar och metoder som finns på området ifråga. Tekniska framsteg ska således fortlöpande komma miljövården till godo. Såväl allmänna som enskilda intressen ska beaktas vid prövningen.

Avvägningar ska också göras mellan å ena sidan karaktären hos det utsatta området och vad störningen i miljö skulle komma att betyda och å andra sidan nyttan av den miljöstörande verksamheten och kostnaderna för skyddsåtgärder m m.

Tillståndsprövning. För vissa slag av fabriker och andra inrättningar krävs tillstånd innan de får anläggas. För andra typer räcker en anmälan till länsstyrelsen. Också vid utbyggnad eller annan ändring av dessa inrättningar krävs i allmänhet motsvarande förfarande. Vilka typer

av fabriker som är tillstånds- respektive anmälningsskyldiga regleras i miljöskyddsförordningen. Där ges också utförliga bestämmelser om att vissa slag av avloppsvatten - bl a avloppsvatten från tätbebyggelse med mer än 200 invånare - inte får släppas ut utan tillstånd. Också för andra verksamheter än dem som nämns i förordningen kan tillstånd sökas. Ett tillstånd ger den som utövar verksamheten samma trygghet som dom av en domstol. Miljöskyddsförordningen innehåller också utförliga bestämmelser om hur myndigheternas handläggning ska gå till.

Tillståndsmyndigheter. Koncessionsnämnden för miljöskydd och länsstyrelserna svarar för tillståndsprövningen. Tillstånd till företag som medför mycket stora olägenheter meddelas dock av regeringen. Om regeringen har givit tillstånd enligt 4 kap lagen om hushållning med naturresurser m m är detta beslut bindande vid prövningen enligt miljöskyddslagen.

Tillsynsverksamheten innefattar bl a att spåra upp fall där åtgärder behövs, att övervaka störningnskällor, att kontrollera att skyddsföreskrifter efterlevs och att verka för att överträdelser av lagen beivras.

Naturvårdsverket svarar för den centrala tillsynen, dvs samordnar verksamheten och bistår med råd och anvisningar. Fortlöpande tillsynsverksamhet sköts av länsstyrelserna, som ska övervaka miljösituationen i sina respektive län. Om en kommun åtar sig att sköta tillsynsverksamheten får länsstyrelsen överlåta denna verksamhet till kommunens miljö- och hälsoskyddsnämnd.

Om olägenheter föreligger ska tillsynsmyndigheterna i första hand försöka få till stånd rättelse på frivillig väg. Men de har också möjlighet att tillgripa maktmedel. Tillsynsmyndigheterna kan sålunda bl a meddela föreläggande, eventuellt vid vite. Naturvårdsverket kan påkalla särskild prövning av koncessionsnämnden och den miljöstörande verksamheten kan då förbjudas eller skyddsåtgärder föreskrivas.

Domstolsprövning. Myndigheternas agerande på miljövårdsområdet avser i första hand att ta tillvara allmänna intressen, men också den enskildes möjligheter att komma till rätta med att miljöstörningar regleras i lagen. Man kan stämma den som orsakar miljöstörningar vid fastighetsdomstol och yrka på förbud mot verksamheten eller föreskrifter om skyddsåtgärder.

Fastighetsdomstolarna och tingsrätterna behandlar frågor om skadestånd. Rätt till skadestånd kan föreligga också i fall där den störande verksamheten har fått tillstånd. Skadeståndsfrågorna prövas dock enligt miljöskadelagen.

Ansvarsbestämmelser. Brott mot bestämmelserna i miljöskyddslagstiftningen kan leda till böter eller fängelse i högst två år. Ansvarsbestämmelser till skydd för miljön finns också i 13 kap brottsbalken.

Miljöskyddsavgift är en särskild avgift som kompletterar ansvarsbestämmelserna. Den ska tas ut vid överträdelser som medfört ekomomiska fördelar för företaget. I ringa fall skall dock ingen avgift utgå. Frågor om miljöskyddsavgift prövas av koncessionsnämnden efter ansökan av naturvårdsverket.

Lagen med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige (1974)

Lagen föreskriver att vissa artiklar i konventionen ska gälla som svensk lag. Konventionen innehåller bestämmelser om ömsesidigt hänsynstagande vid prövning av tillåtligheten av miljöskadlig verksamhet.

Vid sådan prövning ska grannländernas miljöskyddsintressen jämställas med motsvarande intressen i det egna landet. I särskild förordning om tillämpning av lagen med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige (1976) har bestämts att naturvårdsverket ska vara svensk s k bevakningsmyndighet enligt konventionen.

Lagen om kemiska produkter (1985), förordningen om kemiska produkter (1985) m m.

Lagen är tillämplig på hantering och import av kemiska ämnen och beredningar (kemiska produkter). En grundläggande regel i lagen är att var och en som hanterar en kemisk produkt skall vidta de åtgärder och iaktta de försiktighetsmått som behövs för att hindra eller motverka skador på människor eller i miljön. Närmare bestämmelser om tillämpningen av lagen finns bl a i förordningen om kemiska produkter, förordningen om bekämpningsmedel och förordningen om miljöfarliga batterier.

Flertalet av de frågor som tas upp i lagen om kemiska produkter handläggs av kemikalieinspektionen. Naturvårdsverket svarar för den centrala tillsynen enligt lagen, såvitt avser skyddet för den yttre miljön i samband med hanteringen av kemiska produkter. På regional och lokal nivå sköts tillsynen av länsstyrelsen resp miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Förordningen om miljöfarligt avfall (1985).

Förordningen reglerar uppgiftsskyldighet, tillstånd till yrkesmässig transport på väg, slutligt omhändertagande samt utförsel och införsel beträffande miljöfarligt avfall, d v s kemiskt avfall av vissa i förordningen särskilt angivna slag.

Lagen om spridning av bekämpningsmedel över skogsmark (1983)

Lagen föreskriver ett generellt förbud mot skogsbesprutning med bekämpningsmedel avsedda för bekämpning av lövsly. Skogsvårdsstyrelsen får, under vissa i lagen närmare angivna förutsättningar, medge undantag från förbudet. Kommunerna har dock rätt att bestämma inom vilka områden skogsbesprutning ska vara helt förbjuden.

ÖVRIGA FÖRFATTNINGAR

Utöver naturvårds- och miljöskyddslagstiftningen, lagen om kemiska produkter samt vissa närliggande författningar finns flera andra författningar med direkt inriktning på olika miljöproblem.

Hit hör bl a de författningar som gäller ädellövskog, terrängkörning, vattenförorening från fartyg, svavelhaltigt bränsle och luftföroreningar från motorfordon. Här berörs också bl a lagstiftningen om renhållning samt instruktionerna för statens naturvårdsverk och för koncessionsnämnden för miljöskydd.

Ädellövskogslagen (1984) och ädellövskogsförordningen (1984)

Lagen och förordningen har tillkommit för att skydda landets ädellövskogar. Med ädla lövträd avses de inhemska trädslagen, alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn. Marker med ädellövskog ska även i fortsättningen användas för ädellövskogsbruk om inte länsstyrelsen medger annat. För att slutavverkning av ädellövskog ska få påbörjas krävs skogsvårdsstyrelsens medgivande. Förordningen innehåller dels bestämmelser om möjligheter till statsbidrag för föryngring och vård av ädellövskog, dels tillämpningsföreskrifter.

Förordningen om ersättning vid vissa viltskador m m (1980)

Förordningen innehåller bestämmelser om ersättning för skador på bl a gröda och trädgårdsodlingar som förorsakas av främst älg, kronhjort eller dovhjort samt för skador på skog som förorsakas av kronhjort inom ett avgränsat område i Skåne. Förordningen innehåller också bestämmelser om avgifter för fälld älg, kronhjort och dovhjort.

Med hänsyn till önskan att bibehålla de stora rovdjuren - björn, järv, lo, varg och örn - har genom förordningen om ersättning vid vissa skador av rovdjur (1976) bestämmelser meddelats om ersättning för skador som de nämnda rovdjuren orsakar på tamdjur.

Terrängkörningslagen (1975)

Enligt denna lag är körning i terräng med terrängfordon och motorfordon förbjuden i hela landet på barmark. Generellt förbud mot terrängkörning även på snötäckt mark gäller vidare inom de delar av fjällområdet som regeringen bestämmer och inom skogsföryngringar. Länsstyrelsen kan i övrigt förbjuda eller meddela föreskrifter för terrängkörning inom vissa områden där sådan körning skulle kunna medföra olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt. Vissa undantag från terrängkörningsförbudet har medgivits genom bestämmelser i terrängkörningsförordningen (1978). I denna förordning har regeringen också angivit de delar av fjällområdet där förbud mot terrängkörning även på snötäckt mark ska gälla. Terrängtrafikkungörelsen (1972) innehåller bestämmelser om hur terrängfordon ska vara utrustade, om kontroll av sådana fordon etc.

Lagen om förbud mot dumpning av avfall i vatten (1971)

Lagen förbjuder utsläpp av allt avfall (fast ämne, vätska eller gas) från fartyg och andra transportmedel i vatten inom Sveriges sjöterritorium. Förbudet gäller också för svenska fartyg i fria havet. Det är dessutom förbjudet att från riket föra ut avfall som är avsett att släppas ut i fria havet.

Naturvårdsverket får enligt dumpningskungörelsen (1971) medge undantag från dessa förbud.

Lagen och förordningen om svavelhaltigt bränsle (1976)

Lagen och förordningen har tillkommit för att begränsa utsläppen av svaveldioxid från förbränning av eldningsolja och annat fossilt bränsle som innehåller svavel. Eldningsolja med högre svavelhalt än en viktprocent får inte förbrännas, om inte närmare angiven rökgasrening sker. Kommunen kan meddela strängare bestämmelser om förbränning av fossilt bränsle som innehåller svavel. Naturvårdsverket har meddelat tillämpningsföreskrifter till dessa författningar. Föreskrifterna innehåller bl a bestämmelser om avgift vid undantag från bestämmelser i förordningen om svavelhaltigt bränsle. Förordningen om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag (1982) ger möjligheter att lämna statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag i syfte att motverka försurning till följd av svavelutsläpp.

Bilavgaslagen (1986) och bilavgaskungörelsen (1972)

Lagen syftar till att förebygga att bilar och andra motordrivna fordon orsakar skador på människors hälsa eller på miljön genom utsläpp i luften av avgaser och andra ämnen.

Kungörelsen innehåller bestämmelser om hur motorfordon ska vara utrustade för att utsläppen av avgaser ska hållas nere. Bensindrivna fordon får användas bara om de är utrustade med anordningar som effektivt hindrar gaser att tränga ut från motorn och som begränsar föroreningarna i avgaserna. Dieseldrivna fordon måste ha anordningar som effektivt hindrar färgade eller ogenomskinliga gaser att utvecklas.

I kungörelsen anges också värden för högsta tillåtna utsläpp av avgaser. För fordon av 1976 t o m 1988 års modell är kraven kraftigt skärpta - motorn får inte avge avgaser som innehåller mer än 24,2 gram koloxid, 2,1 gram kolväten och 1,9 gram kväveoxider - alla värdena beräknade per kilometer. För fordon av 1971-1975 års modeller är motsvarande värden 45 gram koloxid respektive 2,2 gram kolväten per kilometer. För tidigare årsmodeller gäller att motorn vid tomgång inte får avge avgaser som innehåller mer än 4,5 volymprocent i koloxid.

Renhållningslagen och renhållningsförordningen (1979)

Enligt en s k allmän aktsamhetsregel ska avfall hanteras på sådant sätt att olägenhet från hälsoskydds- och miljövårdssysnpunkt inte uppkommer. Varje kommun ska svara för bortforsling av hushållsavfall och är skyldig att se till att den har tillgång till en behandlingsanläggning för sådant avfall. I vissa kommuner måste pappersavfall som utgörs av tidningar, tidskrifter och liknande förvaras skilt från annat avfall och forslas bort genom kommunens försorg även när det inte är att anse som hushållsavfall. Kommunerna svarar också för bortforslingen av miljöfarligt avfall. I en renhållningsordning för varje kommun finns närmare bestämmelser om hur bortforslingen av avfall skall ske.

Bilskrotningslagen och bilskrotningsförordningen (1975)

Lagstiftningen syftar till ett bättre omhändertagande av skrotbilar. Ägare av bil som avregistreras får en skrotningspermie på 300 kr. En förutsättning för avregistrering är dock att s k skrotningsintyg företes. Sådant intyg får utfärdas endast av kommunen som inrättat särskilt mottagningsställe för skrotbilar eller av bilskrotare som fått auktorisation av länsstyrelsen.

Instruktionen för statens naturvårdsverk (1967)

Instruktionen talar om vilka uppgifter naturvårdsverket ska ägna sig åt, och hur verkets olika organ ska utses och arbeta.

Instruktionen för koncessionsnämnden för miljöskydd (1969)

Instruktionen stadgar att nämnden ska handlägga ärenden i enlighet med miljöskyddslagstiftningen. Instruktionen innehåller också bestämmelser om nämndens sammansättning, beslutsförhet etc.

Statens naturvårdsverks författningssamling

De författningar på miljöområdet som utfärdas av naturvårdsverket ges fr o m 1977 ut i Statens naturvårdsverks författningssamling SNFS.

ANNAN LAGSTIFTNING AV BETYDELSE FÖR MILJÖVÅRDEN

En mängd lagar, som inte tillkommit i direkt miljövårdande syfte, griper ändå på olika sätt in på miljövårdsområdet och är ofta av stor betydelse även där.

Hit hör bl a plan- och byggnadslagstiftningen, hälsoskyddslagstiftningen, lagar som reglerar jakt, fiske, vatten, skogsvård, vägbyggande etc.

Plan- och bygglagen (1987) (SFS 1987:10)

Lagen torde få sin främsta betydelse från miljövårdssynpunkt genom den planprocess som lagen kräver och genom det inskrivna kravet att lagen om hushållning med naturresurser m m (naturresurslagen) skall tillämpas. Planläggning skall ske så att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. En lämplig användning av ett område kan medföra att vissa företag måste tåla inskränkningar i den avsedda verksamheten eller att skyddsåtgärder kan behöva föreskrivas med hänsyn till andra intressen som verksamheten skall samsas med i ett område. Vid lokalisering av bebyggelse skall marken vara lämpad för ändamålet bl a med hänsyn till grundvattenförhållanden och till möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar. Även när det gäller den mer exakta placeringen av byggnader ställer lagen krav som är av betydelse från naturvårdssynpunkt. Detta

framgår av bestämmelserna om det hänsynstagande som då skall tas till natur- och kulturvärdena samt grundvattnet.

Lagen slår fast att det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Den översiktliga planeringen inom kommunerna skall ske i en kommuntäckande översiktsplan. Här anges dels grunddragen för markens och vattenområdenas avsedda användning, dels hur man avser att tillgodose riksintressen enligt naturresurslagen. Översiktsplanen är inte bindande bara vägledande vid beslut om mark- och vattenanvändningen. Behövs bindande bestämmelser kan kommunen använda detaljplan eller områdesbestämmelser.

Den närmare regleringen av markens användning och av bebyggelsen sker genom detaljplan. Genom detaljplan görs avvägningar mellan allmänna intressen och enskilda intressen. Detaljplanen skapar en helhetssyn på lämplighetsfrågan.

För områden inom en kommun som inte omfattas av någon detaljplan kan i stället områdesbestämmelser användas. Detta kan ske om det behövs för att syftet med översiktsplanen skall uppnås eller för att säkerställa att riksintressen enligt naturresurslagen tillgodoses. Områdesbestämmelser har liksom detaljplaner bindande verkan för tillståndsgivningen enligt bl a vattenlagen, miljöskyddslagen och naturvårdslagen. Länsstyrelsen har möjlighet att upphäva kommunens beslut om detaljplaner och områdesbestämmelser om ett riksintresse enligt naturresurslagen inte tillgodosetts, om frågor som berör flera kommuner inte samordnats på lämpligt sätt eller om kraven på hälsa och säkerhet inte upfyllts.

Länsstyrelsen har tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i länet och skall samverka med kommunerna i deras planläggning. Den allmänna uppsikten över plan- och byggnadsväsendet i riket utövas av statens planverk.

Lagen om hushållning med naturresurser m m (1987) (SFS 1987:12)

Lagen föreskriver inledningsvis att marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

I 2 kap finns grundläggande hushållningsbestämmelser som bl a omfattar riksintressen. Särskilda hushållningsbestämmelser anges för vissa områden i landet i 3 kap. I kapitlen med hushållningsbestämmelser ges också vägledning för hur avvägningen skall ske mellan olika anspråk på naturresurserna. Därvid skall företräde ges åt ändamål som främjar en långsiktig hushållning.

Naturresurslagen har ingen självständig rättsverkan utan hushållningsbestämmelserna får det genom att de skall tillämpas vid tillståndsgivning enligt andra lagar som anges i naturresurslagen, bl a plan- och bygglagen, vattenlagen, miljöskyddslagen och naturvårdslagen. Vid prövningen av mål och ärenden enligt dessa lagar skall myndigheterna se till att kommunernas planer enligt plan- och bygglagen finns tillgängliga. Kommunerna är också skyldiga att, på begäran av myndigheterna, tillhandahålla sina planer samt planeringsunderlaget till dessa.

Enligt 4 kap 1§ skall lokalisering av större anläggningar med särskilt betydande miljöpåverkan prövas av regeringen. I paragrafen anges närmare vilka nyanläggningar som kräver en sådan prövning. Tillstånd till anläggningar får inte ges om det skulle strida mot bestämmelserna i 2 eller 3 kap eller om kommunfullmäktige inte tillstyrkt.

Tillsynen över hushållningen med naturresurser utövas i länet av länsstyrelsen. På central nivå har förvaltningsmyndigheterna var och en inom sitt verksamhetsområde uppsikt över hushållningen med naturresurser och den allmänna uppsikten har statens planverk.

Hälsoskyddslagen (1982) och hälsoskyddsförordningen (1983)

Lagstiftningen har med sina bestämmelser om sanitär olägenhet - sådan störning kan vara skadlig för människors hälsa och som inte är ringa eller helt tillfällig - intresse även från miljövårdssynpunkt. För att undanröja eller hindra uppkomsten av sanitär olägenhet ska de åtgärder vidtas som skäligen kan krävas bl a beträffande avloppsvatten, toaletter, ohyra och husdjur. Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar tillsyn över bestämmelsernas tillämpning inom varje kommun. Inom länet utövas tillsynen av länsstyrelsen. Den centrala tillsynen utövas av socialstyrelsen och naturvårdsverket.

Jaktlagen (1938), jaktstadgan (1938), jakttidsförordningen (1976) och jaktkungörelsen

Jaktlagen reglerar rätten till jakt. Den har också tillsammans med jaktstadgan till syfte att skydda vilda däggdjur och fåglar. Dessa är i princip fridlysta. I en särskild jakttidsförordning finns bestämmelser om allmänna jakttider för vissa djurarter. Naturvårdsverket har i en jaktkungörelse meddelat närmare föreskrifter om jakt. Den 1 januari 1988 träder en ny jaktlag i kraft.

Lagen om rätt till fiske (1950) och fiskeriförordningen (1982)

Fiskelagstiftningen innehåller bl a ett flertal fiskevårdsbestämmelser. Förordningen förbjuder bl a fiske av vissa arter under angivna tider och fångst av fisk som inte når upp till vissa minimimått. Bestämmelser till skydd för fisket finns också i vattenlagen.

Vattenlagen (1983)

Denna lag, vilken inleds med en allmän deklaration att vatten ska skyddas och vårdas som en gemensam naturtillgång, innehåller ett flertal bestämmelser av betydelse för naturvården. Reglerna om vattenföretag - uppförande av anläggningar i vattendrag, vattenreglering, vattentäkt, markavvattning etc - föreskriver samtliga hänsyn till naturvårdens intressen vid bedömningen av sådana företags tillåtlighet. Enligt lagen om vattenförbund (1976) kan ett vattenförbund bildas med uppgift att genom rensning, vattenreglering eller andra vattenvårdande åtgärder främja ett ändamålsenligt utnyttjande av vattnet.

Skogsvårdslagen (1979), skogsvårdsförordningen

Lagen innehåller bestämmelser som syftar till att skogsmark och dess skog ska skötas så att den ger en hög och värdefull virkesavkastning. Enligt lagen ska hänsyn tas till naturvårdens och andra allmänna intressen. Skogsstyrelsen har i särskilda föreskrifter preciserat på vad sätt som hänsyn ska tas till naturvårdens intressen. I enlighet med särskilda bestämmelser om detta i lagen och skogsvårdsförordningen samt föreskrifter av skogsstyrelsen ska slutavverkning anmälas till skogsvårdsstyrelsen senast en månad före avverkningen. Avverkningar, som föranleds av att skogsmark tas i anspråk för annat ändamål än virkesproduktion, ska dock anmälas minst två månader i förväg. Anmälan ska även ske minst två månader före slutavverkning inom särskilda av länsstyrelsen angivna områden. Skogsvårdsstyrelsen ska i de senast nämnda fallen skicka en kopia av anmälan till länsstyrelsen. Den som gjort anmälan om skogsavverkning ska anses ha gjort anmälan för samråd enligt naturvårdslagen.

Väglagen (1971)

Väglagen föreskriver att vid väghållning (byggande och drift av väg) tillbörlig hänsyn skall tas till miljöskydd och naturvård. Enligt denna lag skall väghållaren också upprätta en arbetsplan för byggande av väg. Planen skall bl a innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. I miljökonsekvensbeskrivningen skall väghållaren redovisa de väntade miljöeffekterna samt föreslå skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått som behövs för att förebygga störningar eller andra olägenheter från trafiken. Vid utarbetande av en arbetsplan skall samråd alltid ske med de naturvårdsmyndigheter som berörs.

Lagen föreskriver vidare att väg ska läggas så att syftet med gällande naturvårdsföreskrifter inte motverkas. Naturvårdsverket äger föra talan mot vägverkets eller länsstyrelsens beslut enligt denna lag, eller enligt vägkungörelsen (1971).

Fordonkungörelsen (1972)

Kungörelsen innehåller vissa bestämmelser om hur fordon ska vara utrustade, bl a med hänsyn till buller och avgaser.

Lagen och förordningen om transport av farligt gods (1982)

Lagstiftning och föreskrifter som meddelats med stöd av dessa författningar reglerar vilka varor och ämnen som utgör farligt gods och hur sådant gods ska transporteras för att hindra skador på människor, djur, egendom och i miljön. Hithörande frågor handläggs främst av statens räddningsverk.

Räddningstjänstlagen och räddningstjänstförordningen (1986)

I dessa författningar finns föreskrifter om hur samhällets räddningstjänst skall organiseras och bedrivas. Med räddningstjänst avses bl a de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall svara för vid olyckshändelser för att hindra och begränsa skador på människor eller

egendom eller i miljön. För att räddningstjänsten skall bli effektiv innehåller lagen bestämmelser som underlättar samarbetet mellan olika räddningsorgan och som ger ett räddningsorgan bättre möjligheter att vid en räddningsinsats kunna disponera andra resurser än de egna.

Specialförfattning för vissa typer av anläggningar

Författningar för t ex flygplatser och atomanläggningar, innehåller också bestämmelser som avser att tillgodose miljövårdsintressena.

Lagen om explosiva och brandfarliga varor (1975) och förordningen om brandfarliga varor (1961)

Dessa innehåller bestämmelser som är av betydelse även från miljövårdssynpunkt.

Expropriationslagen (1972)

Denna lag innehåller bl a särskilda bestämmelser om expropriation för naturvårdsändamål. Den ger möjlighet till expropriation för att bevara ett område som nationalpark, naturreservat eller naturminne eller för att på annat sätt tillgodose ett väsentligt behov av mark eller en anläggning för idrott eller friluftsliv.

Fornminneslagen (1942)

Lagen har betydelse för naturvården genom att de inskränkningar som kan åläggas markägare till skydd för fornminnen också kan verka till skydd för naturen på ömtåliga platser. Den ger möjlighet till skydd också av ett visst område kring ett fornminne.

Brottsbalken (1962)

Brottsbalken innehåller straffbestämmelser för miljöbrott och ett flertal andra föreskrifter till skydd för naturen. Att t ex bryta grenar från träden eller ta bark, löv, nötter el dyl kan medföra straffansvar. (Jfr följande avsnitt om allemansrätten.)

Allemansrätten

Allemansrätten är i princip inte lagreglerad, utan huvudsakligen en s k sedvanerätt. Den innebär i stora drag att var och en har rätt att röra sig fritt i naturen, passera över och uppehålla sig på annans mark, förutsatt att ägorna inte skadas. Man har också rätt att plocka bär, blommor och svamp - fortfarande på villkor att inga skador uppstår.

Andras vattenområden får också utnyttjas för båtfärder, bad m m. Allemansrätten gäller inte på enskild tomt eller i parker. Inte heller på åkrar eller i planteringar.

Allemansrätten nämns i naturvårdslagens inledande paragraf men har för övrigt inte tagits upp särskilt i svensk författningssamling. Vissa gränser för rätten att färdas på annans mark och att tillgodogöra sig naturalster av olika slag framgår av bestämmelser i brottsbalken. Man kan läsa mer detaljerat om innehållet i allemansrätten bl a i naturvårdsverkets meddelande 3/1979.

SNV
AJ

450

1987-07-17

INTRESSEORGANISATIONER PÅ MILJÖVÅRDSOMRÅDET

Bifogade lista omfattar ett urval organisationer som förtecknats i översikter som Sveriges folkrörelser (Civildepartementet) och Vem gör vad på miljöområdet (Miljödatanämnden) samt genom annan information, tillgänglig inom naturvårdsverket. Med den spridning som miljövårdsengagemanget har kan listan inte göra anspråk på att vara heltäckande, men bör ge en god bild av organisationsmönstret på miljöområdet. Antalet lokal- och regionalavdelningar etc av de olika organisationerna kan variera något över tiden. Angivna tal kan därför betraktas som ungefärliga, men belyser resp organisations struktur. (Talen avser år 1984-85).

INTRESSEORGANISATIONER PÅ MILJÖVÅRDSOMRÅDET

Sådana organisationer finns av flera olika slag med en större eller mindre andel av sin verksamhet inriktad på miljövård.

. En grupp organisationer kan man kalla rena miljövårdsorganisationer. De har som huvudsakligt syfte att verka för en god miljö, skydd av naturen osv. Här finns dels gamla organisationer som Svenska naturskyddsföreningen, dels flera relativt nybildade organisationer som t ex Greenpeace. De flesta verkar genom en riksorganisation och flera eller färre lokala föreningar. Miljöförbundet och Miljövårdsgruppernas Riksförbund är samarbetsorgan för olika lokala miljövårdsgrupper med skiftande organisation.

. Några organisationer arbetar med särskilda miljöfrågor som t ex Älvräddarnas samorganisation - ett samarbetsorgan för lokala grupper av samma typ som de ovan nämnda.

. Ett relativt stort antal organisationer kommer genom sin huvudsakliga inriktning i nära kontakt med miljöfrågor och arbetar därför också delvis med dem. Det gäller framför allt organisationer med inriktning mot friluftsliv och naturresurser.

  Några exempel är friluftsfrämjandet, jägarorganisationer, ornitologiska och botaniska föreningar, cykel-, båt- m fl organisationer.

. Vissa föreningar med karaktär av yrkesförening knyter an till miljövårdsfrågor.

. Ett antal organisationer för kommuner eller med kommunal anknytning har också miljövårdsfrågor på sina program. Hit hör t ex kommunförbundet, miljö- och hälsovårdstjänstemannaförbundet och Svenska renhållningsverksföreningen.

. Slutligen hanterar olika industribranschföreningar o dyl miljöfrågor, eftersom sådana blir aktuella genom medlemmarnas verksamhetsinriktning. Som exempel kan nämnas Industriförbundet och Kemikontoret. Även fackliga organisationer arbetar ibland med frågor om den yttre miljön.

Ideella organisationer/intresseorganisationer

Miljövårdsorganisationer

Framtiden i våra händer, FIVH

Bildades 1977. Rörelsen startade i Norge 1974 genom en bok med samma namn av Erik Dammann. Den finns även organiserad i Danmark, Finland och USA.

FIVH arbetar för en rättvisare fördelning av jordens resurser och en natur i ekologisk balans, för ett samhälle där stress, konkurrens och ha-begär ersätts av solidaritet och omsorg om de sämst ställda och för ett samhälle där man har råd att skapa mänskliga förhållanden på ar-

betsplatser och skolor. FIVH kan acceptera en lägre konsumtion. FIVH har 70 lokala organisationer samt även regionala organ.
Ingår i Nordiska Alternativkampanjen, NoAK.

Publikationer: Ny Livstil

Fältbiologerna

Bildades 1947. Fältbiologerna var till en början en ungdomsorganisation knuten till Svenska Naturskyddsföreningen, vilket den formellt fortfarande är, men arbetar helt självständigt.

Fältbiologerna har som sin viktigaste uppgift att stimulera till ökad kunskap om och förståelse av naturens byggnad och funktion. Fältbiologerna skall aktivt verka för ett resursbevarande samhälle.

Fältbiologerna har ca 250 lokala föreningar samt 12 regionala organ.

Ingår i och samarbetar med International Youth Federation for environmental and conservation studies, ITF, och dess europeiska underorganisation Youth and Environment Europe, YEE.

Publikationer: Fältbiologen

Greenpeace

bildades 1983 som en gren av Greenpeace International (bildad 1971).

Greenpeace vill värna om naturen och skapa en djupare miljömedvetenhet hos allmänheten. Vill väcka medvetenhet om att naturen inte klarar av dagens resursslösande civilisation och skapa insikt om vikten av ekologisk balans.

Greenpeace har ett avdelningskontor i Stockholm och ett antal lokalombud över hela landet.

Samarbetar med European Proliferation Information Center, International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, World Wild Life Fund, United Nation Environmental Program, International Foundation of Animal welfare, Antarctic Southern Ocean Coalition, Friends of the Earth och World Information Service on Energy.

Publikationer: Greenpeace

Jordens Vänner

Bildades 1972. Föregångarna fanns i USA. Jordens Vänner strävar efter att se miljöproblemen i ett globalt, politiskt, ekonomiskt perspektiv och planerar sitt arbete därefter.

Jordens Vänner har fem lokala föreningar.

Samarbetar med Environment Liaison Centre, ELC, International Union for the Conservation of Nature, IUCN, International Organization of Consumers Union, IOCU, Pesticides Action Network, PAN, Health Action Inter-

national, HAI, och Friends of the Earth International, FOEI.

Publikationer: JordVännen

Miljöförbundet, MF

Bildades 1976 genom utbrytning ur Miljövårdsgruppernas Riksförbund, MIGRI (bildat 1971).

Förbundet är en riksorganisation för miljögrupper i Sverige, som arbetar mot miljöförstöring, för ett resursbevarande och solidariskt samhälle. Förbundet är partipolitiskt och ekonomiskt obundet.

Ca 60 lokala miljögrupper är anslutna till förbundet.

Samarbetar med Nordiska Alternativkampanjen, NoAK, Environmental Liaison Centre, ELC, i Nairobi, Pesticides Action Network, PAN och Internationella Försurningssekretariatet.

Miljövårdsgruppernas Riksförbund, MIGRI

Bildades 1971. Dess uppgift är att vara ett samarbetsorgan för de anslutna medlemmarna, att stödja deras arbete för en förbättrad livsmiljö samt att i övrigt verka för en aktiv och ansvarsmedveten miljöpolitik.

MIGRI har inga lokala organisationer.

Svenska Naturskyddsföreningen, SNF

Bildades 1909. Dess uppgift är att främja naturens skydd och vård samt verka för att hos människorna väcka och underhålla känslan för naturen, förståelsen för dess värden och insikt om nödvändigheten av att det mänskliga samhället inrättas efter naturens förutsättningar.

SNF har 230 lokala föreningar samt kretsar och länsförbund.

Samarbetar med International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, IUCN, International Council for Bird Preservation, ICBP, Environment Liaison Centre, ELC, och World Wildlife Fund, WWF.

<u>Organisationer kring särskilda miljöfrågor</u>

Folkkampanjen mot kärnkraft

Bildades 1980 då paraplyorganisationen Folkkampanjen Nej till Kärnkraft ombildades till en medlemsorganisation. Föregångare var paraplyorganisationen Folkkampanjen Mot Atomkraft, (bildad 1978), vars namn ändrades till Folkkampanjen Nej till Kärnkraft. Den organisationen deltog i folkomröstningen om kärnkraft 1980 under beteckningen Linje 3.

Folkkampanjens mål är att avskaffa kärnkraften och kärnvapnen, att få till stånd en energipolitik baserad på hushållning och förnybara energikällor samt att verka för ett resursbevarande samhälle styrt av människors behov och i samklang med naturens förutsättningar.

Folkkampanjen har ca 100 lokala organisationer samt även regionala organ.

Samarbetar med World Information Service on Energy, WISE, som är ett internationellt kontaktnät för antikärnkraftsrörelsen i flera länder.
Publikationer: Medsols

Vattenvärnet

Vattenvärnet är en opolitisk påtryckningsgrupp med vattenvård och vattenresursplanering som huvudintressen. Man ger ut broschyrer och pamfletter.

Älvräddarnas Samorganisation

Bildades 1974 genom att lokala älvräddarorganisationer gick samman.

Dess uppgift är att vara samarbetsorgan för lokala älvräddarföreningar i utbyggnadshotade älvdalar. Arbetar för ett varaktigt skydd av återstående outbyggda älvar och älvsträckor, sprider kunskap om de oersättliga värden, som älvarna representerar, informerar politiker och myndigheter om opinionen mot ytterligare utbyggnader. 43 lokala föreningar är anslutna till samorganisationen.

Publikationer: Älvräddaren

Organisationer med miljövårds- och naturskyddsanknytning

Friluftsfrämjandet

Bildades 1892 under namnet Föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige. Nuvarande namn antogs 1975.

Dess uppgift är att främja aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. För barn i olika åldrar bedrivs friluftsskolor, som t ex Skogsmulleskolan för barn i förskoleåldern.

Friluftsfrämjandet har 485 lokalavdelningar och 23 distriktsförbund. Samarbetar med Nordiska Skidskolans Råd, Internationella skidlärarföreningen och Internationella Skidinstruktörsföreningen.
Publikationer: I alla väder.

Förbundet Skog och Ungdom, FSU

Bildades 1977. Var dessförinnan ett specialförbund inom Sveriges 4 H.

FSU arbetar för att öka intresset och kunskapen om skogen hos Sveriges ungdom. Dess verksamhet omfattar bl a skogsvård, naturvård, viltvård, fiskevård, ekologi, artkännedom och föreningsverksamhet.

FSU har 55 olika avdelningar samt även distriktsorgan. Samarbetar med The Tree Project för United Nations International Youth Year 1985.
Publikationer: Ungskog

Hälsofrämjandet

Bildades 1940. Under 1930-talet började idén om hälsolivsföring växa fram i Sverige. 1938 grundades Allnordiska Förbundet för Folkhälsa, som senare fick namnet Allnordisk Folkhälsa. 1958 antogs namnet Hälsofrämjandet.

Dess uppgift är att sprida kunskaper om friskvårdens stora betydelse för folkhälsan, verka för friskvård i form av laktovegetarisk mat, motion och social gemenskap. Hälsofrämjandet säger nej till tobak, alkohol och andra droger, samt arbetar för en god miljö genom biologisk trygghet - naturenlig odling. Bedriver information, utbildning och forskning.

Hälsofrämjandet har 56 lokala organisationer och sju distrikt.
Publikationer: Hälsa.

Jägarnas Riksförbund/Landsbygdens Jägare, JRF/LJ

Bildades 1938. Dess uppgift är att företräda jägare, markägare och andra naturintresserade personer, bedriva aktiv och förbättrad vilt- och miljövård, medverka vid viltforskning samt verka för en rättvis utveckling av reglerna för jaktutövning.

Förbundet har 210 lokala avdelningar samt regionala organ. Samarbetar med Jägarnas Centralorganisation i Finland, Finlands Jägare och Fiskareförbund, Norges Jägare och Fiskareförbund, Landsjaktföreningen av 1023 i Danmark, Dansk Jaktförening och Dansk Strandjaktförening, Sovjetunionens Jägare och Fiskaresällskap.
Publikationer: Jakt och Jägare

Riksförbundet för Hembygdsvård, RfH

Bildades 1975, då Samfundet för Hembygdsvård (bildat 1916) blev ett riksförbund för landets alla hembygdsföreningar.

RfH vill medverka till att föra den svenska bygdetraditionen vidare och sprida kännedom om hembygdstanken såväl på landsbygd som i stad.

Förbundet har ca 1 600 lokala hembygdsföreningar samt 25 läns/landskapsförbund.
Samarbetar med Europa Nostra och Jeunesse & Patrimoine.

Publikationer: Bygd och Natur

Svenska Botaniska Föreningen, SBF

Dess syfte är att samla och främja de botaniska intressena i landet och att verka som svensk riksförening för botanik. Föreningen ordnar sammankomster och botaniska exkursioner, verkar för bevarandet av landets växtvärld och ger ut en tidskrift.

SBF har två lokala föreningar.

Publikationer: Svensk Botanisk Tidskrift

Svenska Båtunionen, SBU

Bildades 1928 genom sammanslagning av flera regionala båtförbund. Föregångare var Kungliga Motorbåt Klubben, Mälarens Motorbåt Förbund, Saltsjöbadens Motorbåts Förbund och Vänerns Motorbåts Förbund.

Unionens ändamål är att främja och verka för fritidsbåtsverksamhetens utveckling och riktiga bedrivande. Huvudfrågor i dess verksamhet är bl a miljöfrågor, utbildning, ungdomsverksamhet och namnfrågor. SBU har 602 lokala föreningar och 22 regionala organ.

Samarbetar med Nordiska Båtrådet och Union Internationale Motonautique, UIM.

Publikationer: Båtliv

Svenska cykelsällskapet, SCS

Bildades 1979. SCS bedriver verksamhet inom vardagscykling, trafik och miljö, cykelturism och friskvård, test, teknik och rådgivning. SCS har 45 lokala föreningar samt även regionala distrikt. Samarbetar med Eurobike Holidays.

Publikationer: Cykel

Svenska Förbundet för Koloniträdgårdar och Fritidsbyar

Bildades 1921. Dessförinnan fanns centralföreningar i några städer.

Förbundets ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som har samband med koloniträdgårdar och fritidsbyar samt att verka för koloniträdgårdsrörelsens utveckling.

Förbundet har 175 lokala organisationer och nio regioner, som täcker hela landet. Bedriver viss information på miljövårdsområdet.

Samarbetar med Nordiska Koloniträdgårdsförbundet och Internationella Koloniträdgårdsförbundet, Office International du Coin de Terre et des Jardins Ouvriers.

Publikationer: Koloniträdgården

Svenska Jägareförbundet

Bildades 1830. Dess uppgift är att organisera landets jägare och genom dem arbeta för ökad och förbättrad viltvård och god jaktkultur.

Förbundet har 3 000 lokala jaktvårdssammanslutningar, drygt 400 jaktvårdskretsar och 25 länsjaktvårdsförbund.

Samarbetar med Nordiska Jägares Samarbetsorganisation, Conseille International de la Chasse m fl.

Publikationer: Svensk Jakt

Svenska Turistföreningen, STF

Bildades 1885 i Uppsala. Dess uppgift är att utveckla och underlätta turismen i Sverige och att sprida kännedom om land och folk. Det innebär bl a att STF skall vara turisternas företrädare, öka intresset för och värna om svensk natur och kultur samt skall sprida kunskap om Sverige bl a genom utbildning och publikationer, lokalt, nationellt och internationellt.

STF har 65 lokala föreningar.

Samarbetar med Nordiska fjällföreningar, Nordiska vandrarhemsorganisationer, Alliance Internationale de Tourisme, AIT, International Youth Hostel Federation, IYHF, Federation of International Youth Travel Organizations, FIYTO. Association Internationale d'Experts Scientifiques du Tourisme, AIEST, Europeiska Vandrarförbundet, EWV, och Union Internationale des Associations d'Alpinisme, UIAA.

Publikationer: Tidningen Turist, STF:s årsskrift

Sveriges Ornitologiska Förening, SOF

Bildades 1945 genom utbrytning. Svenska Naturskyddsföreningens fågelskyddssektion var en föregångare.
SOF är en riksförening för fågelforskning, fågelskydd och fågelskådning.

SOF har 26 lokala organisationer samt även regionala organ.

Samarbetar med The International Council for Bird Preservation, ICBP, The International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, IUCN, samt Working Group of European Bird Protection Societies, WEBS.

Publikationer: Vår Fågelvärld

Sveriges Skogsvårdsförbund

Bildades 1883. Dess uppgift är att verka för god skogs- och naturvård.

Förbundet har inte lokala organisationer eller regionala organ. Samarbetar med skogliga organisationer i hela världen.

Publikationer: Skogen, Sveriges Skogsvårdsförbunds tidskrift

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Sportfiskarna

Bildades 1970 genom sammanslagning av Svenska Sportfiskeförbundet (bildat 1921), Fiskefrämjandet (bildat 1950) och Sveriges Allmänna Fiskevårdsförbund. Nuvarande namn antogs 1984.

Sportfiskarna företräder sportfiske, ett fiske utövat på fritid för miljö och rekreation. Förbundets uppgift är att företräda, informera och utbilda.

Förbundet har 625 lokala klubbar samt regionala organ. Samarbetar med Nordisk Sportfiskarunion, CIPS.

Publikationer: Sportfiskaren, Svenska Fiskevatten, årsbok

VISIR:s Ungdomsförbund

Bildades 1978 genom utbrytning från Riksförbundet VISIR, som har haft en ungdomssektion sedan 1976.

Förbundets uppgift är att verka för att tobaksbruk bland barn och ungdomar upphör, att ge kunskap och en helhetssyn på barn och ungdomars hälsa genom friskvård, att verka för att ungdomar tar aktiv del i miljö- och hälsofrågor även internationellt, att ge barn och ungdomar ett aktivt föreningsliv samt att verka för att skapa en rökfri generation.

Förbundet har ca 150 lokala organisationer samt även regionala organ.

Publikationer: Fördel Rökfritt

Yrkesföreningar o dyl med miljövårdsanknytning

Föreningen för samhällsplanering

Intresseförening för planeringsfrågor på landsbygd och tätorter. Anordnar konferenser i dessa frågor.

Plan heter föreningens tidskrift.

Landskapsarkitekternas Riksförbund LAR

LAR är en sammanslutning som förmedlar kontakter inom Sverige. Förbundet står även till tjänst med en mängd aktuell information i form av broschyrer, böcker m m.

Miljö- och hälsoskyddstjänstemannaförbundet (MHTF)

Ideell förening för kommunal miljö- och hälsoskyddspersonal. Föreningens syfte är att ge service och information åt medlemmarna i angelägna frågor. Den håller konferenser och seminarier med tonvikt på utbildningsaspekten.

Tidskriften Miljö och Hälsa ges ut av förbundet.

Miljövårdschefernas förening

Intresseförening för erfarenhetsutbyte m m för industrins miljövårdschefer.

Naturvårdsdirektörernas förening

Intresseförening för länsstyrelsernas naturvårdsdirektörer. Föreningen har bl a en samlande funktion för naturvårdsarbetet på länsplanet.

Svensk Epidemiologisk förening

Svensk Epidemiologisk förening är en vetenskaplig förening med medlemmar inom en rad olika områden med anknytning till epidemiologi.

Svensk Förening för Toxikologi

Svensk Förening för Toxikologi engagerar sig i t ex utredningar och olika typer av utbildning i toxikologi.

Föreningar och intresseorganisationer med större inriktning på kommunala miljövårdsfrågor

Kommunförbundet

Sammanslutning av landets kommuner som tillvaratar deras gemensamma intressen, främjar samverkan mellan dem och sprider kunskaper i kommunpolitiska ämnen. Inom Kommunförbundet finns bl a en sektion för miljö- och hälsoskyddsfrågor, en för samhällsplanering och en för fritidsfrågor.

I varje län finns länsavdelningar. De anordnar kurser för kommunernas politiker och tjänstemän. Därutöver gör de utredningar.

Alla kommuner är medlemmar i förbundet.

Förbundet ger ut tidningen Kommunaktuellt.

Statens offentliga utredningar 1987

Kronologisk förteckning

1. Otillbörlig efterbildning Ju.
2. Dödsboägande och samägande av jordbruksfastighet m. m. Ju.
3. Långtidsutredningen '87. Fi.
4. En ny kyrkolag m. m. Del 1. C.
5. En ny kyrkolag m. m. Del 2. C.
6. Folkstyrelsens villkor. Ju.
7. Barnets rätt. Ju.
8. Svenska försvarsindustrins utlandsverksamhet. Ud.
9. Det svenska totalförsvaret inför 90-talet. Fö.
10. Indrivningslag m. m. Fi.
11. Skydd för det väntade barnet. Ju.
12. Legitimation för vissa kiropraktorer. S.
13. Översyn av rättegångsbalken 3. Ju.
14. Mordet på Olof Palme. Ju.
15. Miljöskadefond. ME.
16. Begravningslag. C.
17. Franchising. Ju.
18. Internationella familjerättsfrågor. Ju.
19. Varannan damernas. A.
20. Läkemedel och hälsa. S.
21. Äldreomsorg i utveckling. S.
22. Missbrukarna, Socialtjänsten, Tvånget. S.
23. Medicinteknisk säkerhet. S.
24. Produktsäkerhetslag. Fi.
25. Ökat kommunalt väghållningsansvar. K.
26. Enskilda vägar. K.
27. Skeppslega till utlänning. Tillstånd, dispenser, flaggskifte. K.
28. Bistånd för bättre miljö i u-land. Ud.
29. Stöd till näringslivet. Fi.
30. Fel i fastighet. Ju.
31. Integritetsskyddet i informationssamhället 4. Ju.
32. För en bättre miljö. ME.
33. Ju mer vi är tillsammans. C.
34. —"—, Exempelsamling. C.
35. —"—, Underlag för reformer samt förslag. C.
36. För en bättre miljö. Miljövårdsfamiljen. Myndigheter och författningar. ME.

Statens offentliga utredningar 1987

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

Otillbörlig efterbildning. [1]
Dödsboägande och samägande av jordbruksfastighet m. m. [2]
Folkstyrelsens villkor. [6]
Barnets rätt. [7]
Skydd för det väntade barnet. [11]
Översyn av rättegångsbalken 3. [13]
Mordet på Olof Palme. [14]
Franchising. [17]
Internationella familjerättsfrågor. [18]
Fel i fastighet [30]
Integritetsskyddet i informationssamhället 4. [31]

Utrikesdepartementet

Svenska försvarsindustrins utlandsverksamhet. [8]
Bistånd för bättre miljö i u-land [28]

Försvarsdepartementet

Det svenska totalförsvaret inför 90-talet. [9]

Socialdepartementet

Legitimation för vissa kiropraktorer. [12]
Läkemedel och hälsa. [20]
Äldreomsorg i utveckling. [21]
Missbrukarna, Socialtjänsten, Tvånget. [22]
Medicinteknisk säkerhet. [23]

Kommunikationsdepartementet

Ökat kommunalt väghållningsansvar. [25]
Enskilda vägar. [26]
Skeppslega till utlänning. Tillstånd, dispenser, flaggskifte. [27]

Finansdepartementet

Långtidsutredningen '87. [3]
Indrivningslag m. m. [10]
Produktsäkerhetslag. [24]
Stöd till näringslivet. [29]

Miljö- och Energidepartementet

Miljöskadefond. [15]
För en bättre miljö. [32]
—"—, Miljövårdsfamiljen. Myndigheter och författningar.[36]

Arbetsmarknadsdepartementet

Varannan damernas. [19]

Civildepartementet

En ny kyrkolag m. m. Del 1. [4]
En ny kyrkolag m. m. Del 2. [5]
Begravningslag. [16]
Ju mer vi är tillsammans. [33]
—"—, Exempelsamling. [34]
—"—, Underlag för reformer samt förslag. [35]

Anm. Siffrorna inom klammer betecknar utredningens nummer i den kronologiska förteckningen.

KUNGL. BIBL.
1989-05-16
STOCKHOLM

ALLMÄNNA FÖRLAGET

ISBN 91-38-10013-4
ISSN 0375-250X